

ΛΟΓΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΑΥΤΟΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

LOGOS

LINGVA GRAECA PER SE ILLUSTRATA

SANTIAGO CARBONELL MARTÍNEZ

CULTURA CLÁSICA
ANNO MMXXIII

ΛΟΓΟΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΑΥΤΟΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
LOGOS. LINGVA GRAECA PER SE ILLVSTRATA

Scrīpsit

Santiago CARBONELL MARTÍNEZ

Recēnsuērunt

José Carlos García de Paredes, Ángel Luis Gallego, Mª José Martín Velasco,
Jesús Torres Ruiz, Νικολέττα Πάζα & Χρήστος Μακροδημήτρης

Imāginēs dēlīneāvit

Asier Mendoza

Imāginibus colōrēs indūxit

Delia González

Tegumentum pīnxit

José M. Viguera

Litterārum typōs 'Alphabetum' effēcit

Juan José Marcos

In pāginās dīgessit

Antonio G. Amador

© CULTURA CLÁSICA, 2023

Camino de Ronda, 164, 5º C

18003-Granada, España

Tel: (+34) 958 044 000

www.culturaclasica.es

culturaclasica@gmail.com

ISBN: 978-84-945346-6-9

Depósito Legal: GR 237-2023

Impreso en España / Printed in Spain

Imprime: Gráficas Alhambra

Omnia proprietātis iūra reservantur.

All rights reserved. This publication may not be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted, in any forms or by any means, without the prior permission in writing of Cultura Clásica ediciones.

No está permitida la reproducción total o parcial de este libro, ni su tratamiento informático, ni la transmisión de ninguna forma o por cualquier medio sin el permiso previo y por escrito de Cultura Clásica ediciones.

ΑΝΑΓΡΑΦΙΟΝ

Εἰσαγωγή		7
Κεφάλαιον Α' (I)	ΘΕΟΙ, ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΘΗΡΙΑ	14
Κεφάλαιον Β' (II)	ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	24
Κεφάλαιον Γ' (III)	ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ	33
Κεφάλαιον Δ' (IV)	ΖΩΙΑ	41
Κεφάλαιον Ε' (V)	Ο ΟΙΚΟΣ	51
Κεφάλαιον ΣΤ' (VI)	Ο ΚΟΣΜΟΣ	59
Κεφάλαιον Ζ' (VII)	Ο ΜΥΘΟΣ	69
Κεφάλαιον Η' (VIII)	Η ΕΥΡΩΠΗ	77
Κεφάλαιον Θ' (IX)	Η ΕΛΛΑΣ	85
Κεφάλαιον Ι' (X)	Η ΟΙΚΙΑ	92
Κεφάλαιον ΙΑ' (XI)	Ω ΖΕΥ! Ω ΗΡΑ!	103
Κεφάλαιον ΙΒ' (XII)	Η ΥΠΑΤΙΑ	113
Κεφάλαιον ΙΓ' (XIII)	Η ΤΡΟΦΗ	125
Κεφάλαιον ΙΔ' (XIV)	Ο ΚΥΚΛΩΨ	136
Κεφάλαιον ΙΕ' (XV)	ΚΑΘ' ΟΔΟΝ	146
Κεφάλαιον ΙΣΤ' (XVI)	Η ΑΓΟΡΑ	157
Κεφάλαιον ΙΖ' (XVII)	ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	170
Κεφάλαιον ΙΗ' (XVIII)	ΟΙ ΠΑΙΔΕΣ	181
Κεφάλαιον ΙΘ' (XIX)	Ο ΔΑΚΤΥΛΙΟΣ	193
Κεφάλαιον Κ' (XX)	Ο ΒΙΟΣ	204
Κεφάλαιον ΚΑ' (XXI)	ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΕΡΓΑ	216
Κεφάλαιον ΚΒ' (XXII)	ΔΕΣΠΟΤΑΙ ΚΑΙ ΔΟΥΛΟΙ	227
Κεφάλαιον ΚΓ' (XXIII)	Η ΑΤΤΙΚΗ	238
Κεφάλαιον ΚΔ' (XXIV)	ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ	248
Κεφάλαιον ΚΕ' (XXV)	ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ	263
Κεφάλαιον ΚΣΤ' (XXVI)	ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ	275
Κεφάλαιον ΚΖ' (XXVII)	Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	290
Κεφάλαιον ΚΗ' (XXVIII)	Η ΚΛΟΠΗ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ	303
Κεφάλαιον ΚΘ' (XXIX)	Ο ΔΟΥΡΕΙΟΣ ΙΠΠΟΣ	317
Κεφάλαιον Λ' (XXX)	ΤΑ ΜΗΔΙΚΑ	328
Κεφάλαιον ΛΑ' (XXXI)	Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	340
Κεφάλαιον ΛΒ' (XXII)	ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ	353
Γραμματική		365
Γραμματικά ὄρη		378
Κύρια ὀνόματα		379

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γράμματα	Όνόματα		Ήχος	
A α	ἄλφα	alfa	a	
B β	βῆτα	vita / beta	v	b
Γ γ	γάμμα	gamma	γ	g
Δ δ	δέλτα	delta	δ	d
E ε	ἐ ψιλόν	épsilon	e	
Z ζ	ζῆτα	sita / dseta	s	dz
H η	ῆτα	ita / eta	i	e:
Θ θ	θῆτα	zita / zeta	z	th
I ι	ιώτα	iota	i	
K κ	κάππα	cappa	k	
Λ λ	λάμβδα	lambda	l	
M μ	μῦ	mi	m	
N ν	νῦ	ni	n	
Ξ ξ	ξῖ	xi	ks	
O ο	ὀ μικρόν	ómicron	o	
Π π	πῖ	pi	p	
P ρ	ῥῶ	ro	r	
Σ σ ς	σῖγμα	sigma	s	
T τ	ταῦ	taf / tau	t	
Υ υ	ϣ ψιλόν	ípsilon	i	ü
Φ φ	φῖ	fi	f	ph
X χ	χῖ	ji	j	ch
Ψ ψ	ψῖ	psi	ps	
Ω ω	ὦ μέγα	omega	o	o:

ιστορική προφορά

έρασμική προφορά

ιστορική και έρασμική προφορά

Δίφθογγοι

αι

e

ai

ΑΙΓΥΠΤΙΟΣ, ΣΦΑΙΡΑ

ευ

i

ei:

ΕΙΡΩΝΕΙΑ, ΕΙΔΩΛΟΝ

οι

i

oi

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

αυ

au

av

+

aeiou

,

β

γ

δ

λ

μ

ν

ξ

ρ

ΑΥΛΟΣ

af

+

κ

π

τ

χ

φ

θ

σ

ΝΑΥΣ, ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

ευ

eu

ev

+

aeiou

,

β

γ

δ

λ

μ

ν

ξ

ρ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ef

+

κ

π

τ

χ

φ

θ

σ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ, ΕΥΣΕΒΗΣ

ου

u

ΟΥΡΑΝΟΣ

α

a

a:

σοφία

η

i

e:

κλίνη

φ

o

o:

φίλω

Συνδυασμοί συμφώνων

ΓΓ γγ

ng

ἄγγελος

ΓΞ γξ

nx

Σφῖγξ

Συλλαβαί

ΓΥ

NH

σε

λη

νη

θε

α

τρον

πο

λις

αν

θρω

πος

λε

ων

ΠΛΑ

NH

ΤΗΣ

γρα

φω

αι

μα

γε

ρων

πυρ

φαι

νο

με

νον

γη

βι

βλι

ον

ΛΙ

ΘΟΣ

νο

μισ

μα

ΛΟ

ΓΟΣ

Τόνοι

τόνος ὀξύς

καλός
δώρου
θάλασσα
φαινόμενον
φαινόμενόν τι

τόνος βαρύς

καλὸς θεός

τόνος περισπώμενος

καλοῦ θεοῦ
δῶρον

ΓΗ

ΓΥ

ΝΗ

ΠΟΙ

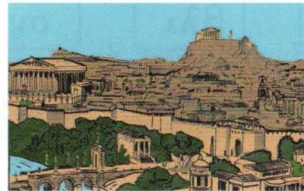
Η

ΤΗΣ

ΠΟ

ΛΙΣ

ΠΛΑ

ΝΗ

ΤΗΣ

ΘΕ

Α

ΤΡΟΝ

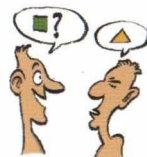

ΔΙ

Α

ΛΟ

ΓΟΣ

Πνεύματα

φιλὸν πνεῦμα

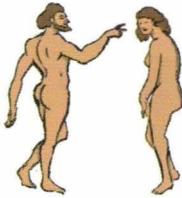
δασὺ πνεῦμα

ἄνθρωπος
Εὐρώπη, Εὐαγγέλιον

ὕδωρ, ἵππος, ῥόδον
ἡ Ἑλένη, ὁ Ἑρμῆς, ὁ Ὅμηρος

Λέξεις

ἄνθρωπος
ΑΝΘΡΩΠΟΣ

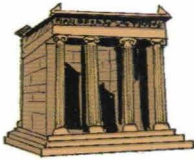
οἶκος
ΟΙΚΟΣ

θεός
ΘΕΟΣ

λίθος
ΛΙΘΟΣ

νάος
ΝΑΟΣ

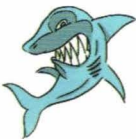
ἵππος
ΙΠΠΟΣ

κένταυρος
ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ

ἄθλητής
ΑΘΛΗΤΗΣ

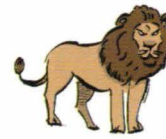
καρχαρίας
ΚΑΡΧΑΡΙΑΣ

γέρων
ΓΕΡΩΝ

ἄνῆρ
ΑΝΗΡ

λέων
ΛΕΩΝ

σελήνη
ΣΕΛΗΝΗ

κλίνη
ΚΛΙΝΗ

γλῶσσα
ΓΛΩΣΣΑ

οἰκία
ΟΙΚΙΑ

ποιήτρια
ΠΟΙΗΤΡΙΑ

νήσος
ΝΗΣΟΣ

ὁδός
ΟΔΟΣ

βιβλίον
ΒΙΒΛΙΟΝ

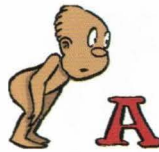
ἄστρον
ΑΣΤΡΟΝ

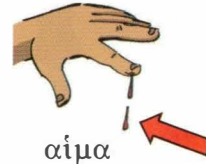
παιδίον
ΠΑΙΔΙΟΝ

νόμισμα
ΝΟΜΙΣΜΑ

γράμμα
ΓΡΑΜΜΑ

αἷμα
ΑΙΜΑ

ἄνθος
ΑΝΘΟΣ

πῦρ
ΠΥΡ

ὔδωρ
ΥΔΩΡ

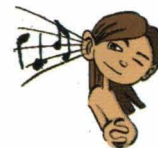
ὁμιλῶ
ΟΜΙΛΩ

γράφω
ΓΡΑΦΩ

ὁρῶ
ΟΡΩ

ἀκούω
ΑΚΟΥΩ

φιλῶ
ΦΙΛΩ

ἐγώ
ΕΓΩ

σύ
ΣΥ

καλός
ΚΑΛΟΣ

κακός
ΚΑΚΟΣ

Στίξεις

τελεία στιγμή μέση στιγμή ύποστιγμή υπερτελεία στιγμή

.

•

,

;

Ὅρθογραφικὰ σημεῖα

διαίρεσις

..

ἀρχαῖος / ἀρχαϊκός

ἀπόστροφος

’

ἀλλά + ἐγώ ⇒ ἀλλ’ ἐγώ

κορωνίς

’

καὶ + ἐγώ ⇒ κἀγώ

Τίς ἐστιν;
Θεός ἐστιν.
Ἑλληνικὸς θεός ἐστιν.
Ὁ Ἑρμῆς Ἑλληνικὸς θεός ἐστιν.

Λόγοι

Τίς ἐστιν;
Θεά ἐστιν.

Ἑλληνικὴ θεά ἐστιν.
Ἡ Ἀθηνᾶ Ἑλληνικὴ θεά ἐστιν.

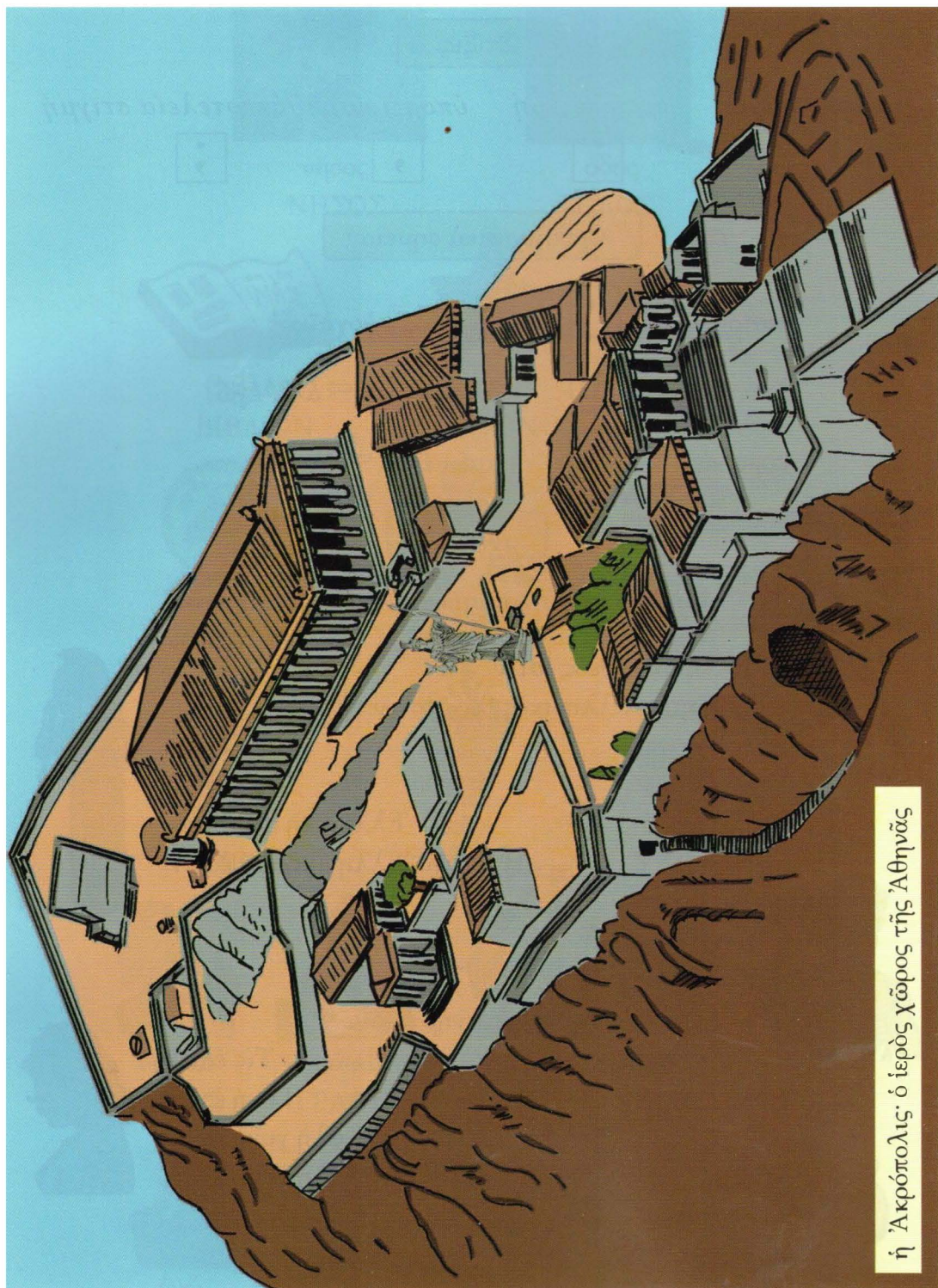
Τίς ἐστιν;
Ἄνῆρ ἐστιν.
Καλὸς ἀνὴρ ἐστιν.
Ὁ Ἀπολλώνιος καλὸς ἀνὴρ ἐστιν.

Τίς ἐστιν;
Γυνή ἐστιν.

Καλὴ γυνή ἐστιν.
Ἡ Ἑλένη καλὴ γυνή ἐστιν.

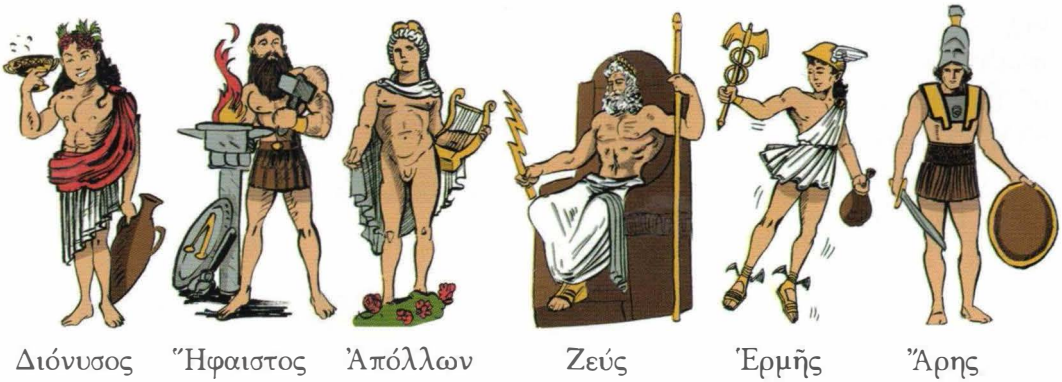

Τίς ἐστιν;
Παιδίον ἐστίν.
Καλὸν παιδίον ἐστίν.
Ὁ Ἀπολλόδωρος καλὸν παιδίον ἐστίν.

ή Ἀκρόπολις· ὁ ἱερός χώρος τῆς Ἀθηνῶς

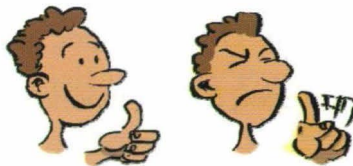
ΘΕΟΙ, ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΘΗΡΙΑ

A Διόνυσος Ἑλληνικὸς θεὸς ἐστίν. Καὶ
 Ἡφαιστος Ἑλληνικὸς θεὸς ἐστίν. Ὁ Διόνυσος
 καὶ ὁ Ἡφαιστος Ἑλληνικοὶ θεοὶ εἰσιν. Ἔστι
 καὶ Ἀπόλλων Ἑλληνικὸς θεός; Ναί, καὶ ὁ
 5 Ἀπόλλων Ἑλληνικὸς θεός ἐστίν. Ὁ Διόνυσος,
 ὁ Ἡφαιστος καὶ ὁ Ἀπόλλων Ἑλληνικοὶ θεοὶ
 εἰσιν.

(ὁ) Διόνυσος
 καί –
 – καί –
 ἐστίν | εἰσιν
 Ἔστι (καί) ...;

–ος | –οι
 Διόνυσος θεός ἐστίν
 Διόνυσος καὶ Ἀπόλλων
 θεοὶ εἰσιν

Ναί Οὐδαμῶς

Bacchus Ῥωμαϊκὸς θεός ἐστίν. Καὶ *Vulcanus*
 Ῥωμαϊκὸς θεός ἐστίν. Ὁ *Bacchus* καὶ ὁ *Vulca-*
 10 *nus* Ῥωμαϊκοὶ θεοὶ εἰσιν. Ἔστι καὶ *Apollo*
 Ῥωμαϊκὸς θεός; Ναί, καὶ ὁ *Apollo* Ῥωμαϊκὸς
 θεός ἐστίν. Ὁ *Apollo*, ὁ *Vulcanus* καὶ ὁ *Bac-*
chus Ῥωμαϊκοὶ θεοὶ εἰσιν.

Ἑλληνικὸς ↔ Ῥωμαϊκός
Bacchus = Διόνυσος
Vulcanus = Ἡφαιστος
Apollo = Ἀπόλλων

Οὐδαμῶς, ... οὐ
 οὐκ < οὐ + a,e,i,o,u
 οὐχ < οὐκ + '
 οὐ/οὐκ/οὐχ ... ἀλλά/ἀλλ'
 οὐ 'Ρωμαϊκός ...
 ἀλλ' Ἑλληνικός
 οὐχ Ἑλληνικός ...
 ἀλλὰ 'Ρωμαϊκός
 Iuppiter = Ζεὺς

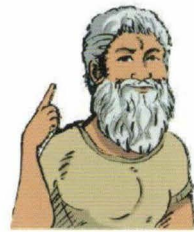
Ἔστι καὶ Ζεὺς 'Ρωμαϊκὸς θεός; Οὐδαμῶς, ὁ
 Ζεὺς οὐ 'Ρωμαϊκός, ἀλλ' Ἑλληνικὸς θεός 15
 ἐστίν. Ἔστι καὶ Iuppiter Ἑλληνικὸς θεός;
 Οὐδαμῶς, ὁ Iuppiter οὐχ Ἑλληνικός, ἀλλὰ
 'Ρωμαϊκὸς θεός ἐστίν.

Πυθαγόρας
μαθηματικός

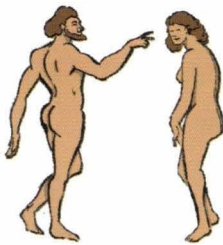

Ὅρφευς
μουσικός

Πλάτων
φιλόσοφος

ἐστίν ↔ οὐκ ἔστιν

ὁ ἄνθρωπος

Πυθαγόρας θεὸς οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἄνθρωπος.
 Καὶ Ὅρφευς ἄνθρωπός ἐστιν. Ἔστι καὶ 20
 Πλάτων ἄνθρωπος; Ναί, καὶ ὁ Πλάτων
 ἄνθρωπός ἐστιν. Ὁ Πυθαγόρας, ὁ Ὅρφευς καὶ
 ὁ Πλάτων οὐ θεοί, ἀλλ' ἄνθρωποι εἰσιν.

Ὁ Πλάτων φιλόσοφος ἐστίν. Ἔστι καὶ ὁ
 Ὅρφευς φιλόσοφος; Οὐδαμῶς, ὁ Ὅρφευς οὐ 25
 φιλόσοφος, ἀλλὰ μουσικός ἐστίν. Ἔστι καὶ ὁ
 Πυθαγόρας μουσικός; Οὐδαμῶς, ὁ Πυθαγόρας
 οὐ μουσικός, ἀλλὰ μαθηματικός ἐστίν.

Ἀφροδίτη

Ἀθηνᾶ

Ἄρτεμις

Ἥρα

Δημήτηρ

Περσεφόνη

B Ἀθηνᾶ Ἑλληνικὴ θεὰ ἐστίν. Καὶ Ἀφροδίτη
30 Ἑλληνικὴ θεὰ ἐστίν. Ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἀφροδίτη
Ἑλληνικαὶ θεαὶ εἰσιν. Ἔστι καὶ Ἄρτεμις
Ἑλληνικὴ θεά; Ναί, καὶ ἡ Ἄρτεμις Ἑλληνικὴ
θεὰ ἐστίν. Ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ Ἀφροδίτη καὶ ἡ Ἄρτε-
μις Ἑλληνικαὶ θεαὶ εἰσιν.

(ἡ) Ἀθηνᾶ

-α | -αι

Ἀθηνᾶ θεὰ ἐστίν

Ἀθηνᾶ καὶ Ἀφροδίτη
θεαὶ εἰσιν

35 *Minerva* Ῥωμαϊκὴ θεὰ ἐστίν. Καὶ *Venus*
Ῥωμαϊκὴ θεὰ ἐστίν. Ἡ *Venus* καὶ ἡ *Minerva*
Ῥωμαϊκαὶ θεαὶ εἰσιν. Ἔστι καὶ *Diana* Ῥωμαϊ-
κὴ θεά; Ναί, καὶ ἡ *Diana* Ῥωμαϊκὴ θεὰ ἐστίν.
Ἡ *Minerva*, ἡ *Diana* καὶ ἡ *Venus* Ῥωμαϊκαὶ
40 θεαὶ εἰσιν.

Ἑλληνικὴ ↔ Ῥωμαϊκὴ
Minerva = Ἀθηνᾶ
Venus = Ἀφροδίτη
Diana = Ἄρτεμις

Ἔστι καὶ Ἥρα Ῥωμαϊκὴ θεά; Οὐδαμῶς, ἡ
Ἥρα οὐ Ῥωμαϊκὴ, ἀλλ' Ἑλληνικὴ θεὰ ἐστίν.
Ἔστι καὶ *Iuno* Ἑλληνικὴ θεά; Οὐδαμῶς, ἡ
Iuno οὐχ Ἑλληνικὴ, ἀλλὰ Ῥωμαϊκὴ θεὰ ἐστίν.

Iuno = Ἥρα

Κόριννα
ποιήτρια

Διοτίμα
ιέρεια

Κλεοπάτρα
βασίλεια

Κόριννα θεὰ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἄνθρωπος. Καὶ 45
Διοτίμα ἄνθρωπός ἐστιν. Ἔστι καὶ Κλεοπάτρα
ἄνθρωπος; Ναί, καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἄνθρωπός
ἐστιν. Ἡ Κλεοπάτρα, ἡ Διοτίμα καὶ ἡ Κόριννα
οὐ θεαί, ἀλλ' ἄνθρωποι εἰσιν.

Ἡ Κόριννα ποιήτριά ἐστιν. Ἔστι καὶ ἡ 50
Κλεοπάτρα ποιήτρια; Οὐδαμῶς, ἡ Κλεοπάτρα
οὐ ποιήτρια, ἀλλὰ βασίλειά ἐστιν. Ἔστι καὶ ἡ
Διοτίμα βασίλεια; Οὐδαμῶς, ἡ Διοτίμα οὐ
βασίλεια, ἀλλὰ ιέρεια ἐστιν.

Χείρων

Πήγασος

Πολύφημος

Ἀσπερίων

-ον | -α

Χείρων θηρίον ἐστίν
Χείρων καὶ Πήγασος
θηρία εἰσίν

Χείρων Ἑλληνικὸν θηρίον ἐστίν. Καὶ Γ
Πήγασος Ἑλληνικὸν θηρίον ἐστίν. Ὁ Χείρων
καὶ ὁ Πήγασος Ἑλληνικὰ θηρία εἰσίν. Ἔστι
καὶ Πολύφημος Ἑλληνικὸν θηρίον; Ναί, καὶ

ὁ Πολύφημος Ἑλληνικὸν θηρίον ἐστίν. Ὁ
 60 Χείρων, ὁ Πήγασος καὶ ὁ Πολύφημος Ἑλλη-
 νικὰ θηρία εἰσίν.

Cacus Ῥωμαϊκὸν θηρίον ἐστίν. Καὶ *Faunus*
 Ῥωμαϊκὸν θηρίον ἐστίν. Ὁ *Cacus* καὶ ὁ *Faunus*
 Ῥωμαϊκὰ θηρία εἰσίν. Ἔστι καὶ *Strix* Ῥωμαϊ-
 65 κὸν θηρίον; Ναί, καὶ ἡ *Strix* Ῥωμαϊκὸν θηρίον
 ἐστίν. Ἔστι καὶ Ἀστερίων Ῥωμαϊκὸν θηρίον;
 Οὐδαμῶς, ὁ Ἀστερίων οὐ Ῥωμαϊκόν, ἀλλ'
 Ἑλληνικὸν θηρίον ἐστίν.

Τίς ἐστίν Ἄρης; Ὁ Ἄρης Ἑλληνικὸς θεός
 70 ἐστίν. Ἴρα καὶ Ἑρμῆς Ἑλληνικὸς θεός ἐστίν;
 Ναί, καὶ ὁ Ἑρμῆς Ἑλληνικὸς θεός ἐστίν. Ἴρα
 καὶ *Mercurius* Ἑλληνικὸς θεός ἐστίν; Οὐδαμῶς,
 οὐχ Ἑλληνικός, ἀλλὰ Ῥωμαϊκὸς θεός ἐστίν ὁ
Mercurius. Καὶ *Mars* Ῥωμαϊκὸς θεός ἐστίν. Ὁ
 75 μὲν Ἄρης καὶ ὁ Ἑρμῆς Ἑλληνικοὶ θεοὶ εἰσιν, ὁ
 δὲ *Mars* καὶ ὁ *Mercurius* Ῥωμαϊκοί.

Τίς ἐστὶ Δημήτηρ; Ἡ Δημήτηρ Ἑλληνικὴ
 θεὰ ἐστίν. Ἴρα καὶ Περσεφόνη Ἑλληνικὴ θεὰ
 ἐστίν; Ναί, καὶ ἡ Περσεφόνη Ἑλληνικὴ θεὰ
 80 ἐστίν. Ἴρα καὶ *Ceres* Ἑλληνικὴ θεὰ ἐστίν;
 Οὐδαμῶς, οὐχ Ἑλληνικὴ, ἀλλὰ Ῥωμαϊκὴ θεὰ
 ἐστίν ἡ *Ceres*. Καὶ *Proserpina* Ῥωμαϊκὴ θεὰ
 ἐστίν.

Ἑλληνικόν ↔ Ῥωμαϊκόν

– Τίς ;

– Ὁ / Ἡ ...

– Ἴρ(α) ... ;

– Ναί / Οὐδαμῶς

Mercurius = Ἑρμῆς

Mars = Ἄρης

μὲν ... δέ

Ceres = Δημήτηρ

Proserpina = Περσεφόνη

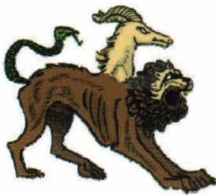
Ἡ μὲν Δημήτηρ καὶ ἡ Περσεφόνη Ἑλληνικαὶ
θεαὶ εἰσιν, ἡ δὲ *Ceres* καὶ ἡ *Proserpina* 85
Ῥωμαϊκαί.

Τίς ἐστὶ Κέρβερος; Ἄρα θεὸς ἐστίν;
Οὐδαμῶς, ὁ Κέρβερος θεὸς οὐκ ἐστίν. Ἄρ'
ἄνθρωπός ἐστιν; Οὐδαμῶς, ὁ Κέρβερος
ἄνθρωπος οὐκ ἐστίν, ἀλλὰ θηρίον. Ἄρα 90
Ῥωμαϊκὸν θηρίον ἐστίν; Οὐδαμῶς, οὐ
Ῥωμαϊκόν, ἀλλ' Ἑλληνικὸν θηρίον ἐστὶν ὁ
Κέρβερος.

Τίς ἐστὶ Χίμαιρα; Ἄρα θεὰ ἐστίν; Οὐδαμῶς,
ἡ Χίμαιρα θεὰ οὐκ ἐστίν. Ἄρ' ἄνθρωπός ἐστιν; 95
Οὐδαμῶς, ἡ Χίμαιρα ἄνθρωπος οὐκ ἐστίν,
ἀλλὰ θηρίον. Ἄρα Ῥωμαϊκὸν θηρίον ἐστίν;
Οὐδαμῶς, οὐ Ῥωμαϊκόν, ἀλλ' Ἑλληνικὸν
θηρίον ἐστὶν ἡ Χίμαιρα. Ἑλληνικὰ θηρία εἰσὶ
καὶ ἡ Ποδάργη, ἡ Ὕδρα καὶ ἡ Μέδουσα. 100

Κέρβερος

Χίμαιρα

Μέδουσα

Ὕδρα

Ποδάργη

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ἀριθμός·

ένικός | πληθυντικός

- Διόνυσος Ἑλληνικὸς θεὸς ἐστίν.
Ἀθηνᾶ Ἑλληνικὴ θεὰ ἐστίν.
Πήγασος Ἑλληνικὸν θηρίον ἐστίν.
- Διόνυσος καὶ Ζεὺς Ἑλληνικοὶ θεοὶ εἰσιν.
Ἀθηνᾶ καὶ Ἀφροδίτη Ἑλληνικαὶ θεαὶ εἰσιν.
Πήγασος καὶ Ὑδρα Ἑλληνικὰ θηρία εἰσιν.

«θεός, θεά, θηρίον» ένικός ἀριθμός ἐστίν.
«θεοί, θεαί, θηρία» πληθυντικός ἀριθμός ἐστίν.

ένικός ἀριθ.	-ος	-α, -η	-ον	ἐστίν
πληθυντικός ἀριθ.	-οι	-αι	-α	εἰσίν

Ἄρθρον

- ▷ Ὁ Πλάτων ἄνθρωπός ἐστιν. Καὶ ὁ Πυθαγόρας
ἄνθρωπός ἐστιν.
- ▷ Ἡ Κόριννα ἄνθρωπός ἐστιν. Καὶ ἡ Κλεοπάτρα
ἄνθρωπός ἐστιν.

Μελέτημα Α

Διόνυσος θε___ ἐσ___. Καὶ Ἡφαιστος θε___
ἐσ___. Ὁ Διόνυσος καὶ ὁ Ἡφαιστος θε___ εἰ___.
Ὁ μὲν Ζεὺς Ἑλληνικ___ θε___ ἐστίν, ὁ δὲ *Iuppiter*
Ῥωμαϊκ___. Πυθαγόρας οὐ θε___, ἀλλ' ἄνθρωπ___
ἐστίν. Ὁ Πυθαγόρας καὶ ὁ Πλάτων ἄνθρωπ___
εἰσιν.

ένικός ἀριθμός

Α	
Ἑλληνικὸς θεός	ἐστίν
Ἑλληνικὴ θεά	
Ἑλληνικὸν θηρίον	ἐστίν

πληθυντικός ἀριθμός

Α καὶ Β	
Ἑλληνικοὶ θεοί	εἰσιν
Ἑλληνικαὶ θεαί	
Ἑλληνικὰ θηρία	εἰσίν

Ὁ ὁ

Ἡ ἡ

Ἐνικὸς ἀριθμός· θεός, ἄνθρωπ___, Ἑλληνικ___, Ῥωμαϊκ___.

Ἀθηνᾶ θε___ ἐσ___ . Καὶ Ἀφροδίτη θε___ ἐσ___ . Ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἀφροδίτη θε___ εἰ___ . Ἡ μὲν Ἥρα Ἑλληνικ___ θε___ ἐστίν, ἡ δὲ *Iuno* Ῥωμαϊκ___ . Κόριννα οὐ θε___, ἀλλ' ἄνθρωπ___ ἐστίν. Ἡ Κόριννα καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἄνθρωπ___ εἰσιν.

Ἐνικὸς ἀριθμός· θεά, Ἑλληνικ___, Ῥωμαϊκ___ . Πληθυντικὸς ἀριθμός· θε___, Ἑλληνικ___, Ῥωμαϊκ___ .

Πήγασος Ἑλληνικ___ θηρί___ ἐσ___ . Καὶ Χείρων Ἑλληνικ___ θηρί___ ἐστίν. Ὁ Πήγασος καὶ ὁ Χείρων Ἑλληνικ___ θηρί___ εἰσίν. Ὁ μὲν Πήγασος Ἑλληνικ___ θηρί___ ἐστίν, ὁ δὲ *Faunus* Ῥωμαϊκ___ .

Ἐνικὸς ἀριθμός· θηρί___, Ἑλληνικ___, Ῥωμαϊκ___ . Πληθυντικὸς ἀριθμός· θηρί___, Ἑλληνικ___, Ῥωμαϊκ___ .

Μελέτημα Β

ἄνθρωπος
ἄρα
δὲ
Ἑλληνικός
ἐστίν
θεός
θεά
θηρίον
καὶ
μὲν
οὐ
Ῥωμαϊκόν
τίς

Διόνυσος Ἑλληνικὸς _____ ἐστίν. Ἀθηνᾶ Ἑλληνικὴ _____ ἐστίν. *Bacchus* οὐχ _____, ἀλλὰ Ῥωμαϊκὸς θεός ἐστίν.

Πυθαγόρας θεὸς οὐκ ἔστιν, ἀλλ' _____. Ἔστι καὶ Ὀρφεὺς ἄνθρωπος; Ναί, ὁ _____ Πυθαγόρας μαθηματικός ἐστίν, ὁ _____ Ὀρφεὺς μουσικός.

_____ ἐστὶ Κλεοπάτρα; Ἡ Κλεοπάτρα βασίλειά _____. Ἔστι _____ ὁ Χείρων βασίλεια; Οὐδαμῶς, ὁ Χείρων _____ βασίλεια, ἀλλὰ _____ ἐστίν. _____ καὶ *Faunus* θηρίον ἐστίν; Ναί, ὁ μὲν Χείρων Ἑλληνικὸν θηρίον ἐστίν, ὁ δὲ *Faunus* _____.

Μελέτημα Γ

1. Τίς ἐστὶν Ἥφαιστος;
2. Ἐστὶ καὶ Ζεὺς θεός;
3. Ἄρα καὶ Πυθαγόρας Ἑλληνικὸς θεός ἐστιν;
4. Τίς ἐστὶ Πλάτων;
5. Ἐστὶ καὶ Ὀρφεὺς φιλόσοφος;
6. Τίς ἐστὶ Κόριννα;
7. Ἐστὶ καὶ Ἄρτεμις ποιήτρια;
8. Ἐστὶ καὶ Διοτίμα Ἑλληνικὴ θεά;
9. Ἄρ' Ἀφροδίτη ἄνθρωπός ἐστιν;
10. Ἄρα Πήγασος Ῥωμαϊκὸν θηρίον ἐστίν;
11. Ἄρα «θηρίον» πληθυντικὸς ἀριθμὸς ἐστιν;

ΛΕΞΕΙΣ Α΄

Ρήματα

ἔστιν | εἰσίν

Ἀντωνυμῖαι

τίς;

Ὄνόματα

ἄνθρωπος, ὁ / ἡ

ἄρθρον, τό

ἀριθμός, ὁ

βασιλεία, ἡ

γραμματική, ἡ

θεά, ἡ

θεός, ὁ

θηρίον, τό

ἰέρεια, ἡ

κεφάλαιον, τό

μαθηματικός, ὁ

μελέτημα, τό

μουσικός, ὁ

ποιήτρια, ἡ

φιλόσοφος, ὁ

Μόρια

δέ

μέν

Ἐπίθετα

Ἑλληνικός, -ή, -όν

ἐνικός, -ή, -όν

πληθυντικός, -ή, -όν

Ῥωμαϊκός, -ή, -όν

Ἐπιρρήματα

ἄρα;

ναί

οὐ / οὐκ / οὐχ

οὐδαμῶς

Ἄρθρον

ὁ, ἡ

Σύνδεσμοι

ἀλλά

καί

Κύρια ὀνόματα

Ἀθηνᾶ, ἡ

Ἀπόλλων, ὁ

Ἄρης, ὁ

Ἄρτεμις, ἡ

Ἀστερίων, ὁ

Ἀφροδίτη, ἡ

Δημήτηρ, ἡ

Διόνυσος, ὁ

Διοτίμα, ἡ

Ἑρμῆς, ὁ

Ἥφαιστος, ὁ

Ζεὺς, ὁ

Ἥρα, ἡ

Κέρβερος, ὁ

Κλεοπάτρα, ἡ

Κόριννα, ἡ

Μέδουσα, ἡ

Ὀρφεύς, ὁ

Περσεφόνη, ἡ

Πήγασος, ὁ

Πλάτων, ὁ

Ποδάργη, ἡ

Πολύφημος, ὁ

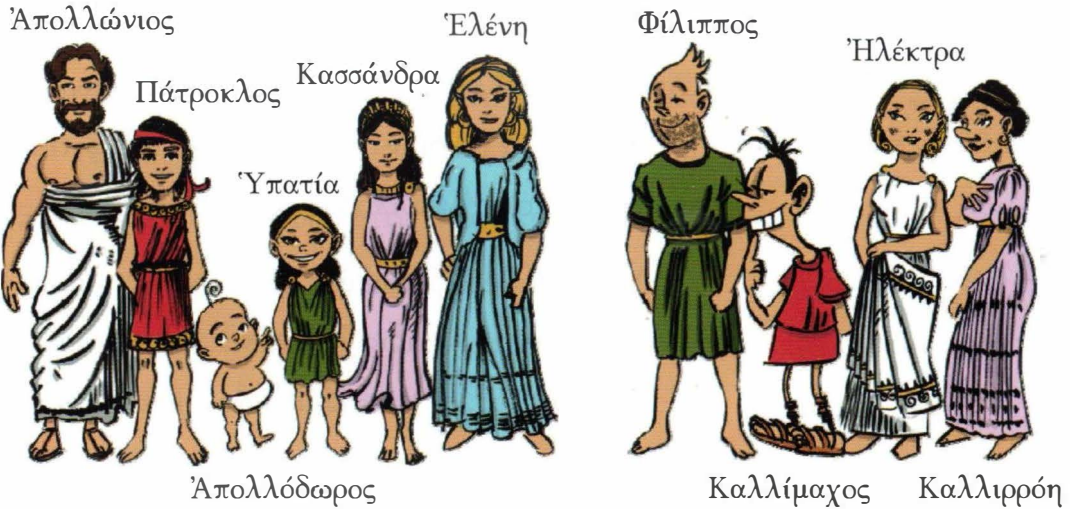
Πυθαγόρας, ὁ

Ὑδρα, ἡ

Χείρων, ὁ

Χίμαιρα, ἡ

ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

A Ὁ Ἀπολλώνιος ἀνὴρ ἐστίν. Καὶ ὁ
Καλλίμαχος ἀνὴρ ἐστίν. Ὁ Ἀπολλώνιος καὶ ὁ
Καλλίμαχος δύο ἄνδρες εἰσίν. Ἄρα καὶ ὁ
Φίλιππος ἀνὴρ ἐστίν; Ναί, καὶ ὁ Φίλιππος
5 ἀνὴρ ἐστίν. Ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ Καλλίμαχος καὶ
ὁ Φίλιππος τρεῖς ἄνδρες εἰσίν.

ἀνὴρ | ἄνδρες
↔ γυνή | γυναῖκες
δύο (II)
τρεῖς (III)

Ἡ Ἑλένη ἀνὴρ οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ γυνή. Καὶ
ἡ Καλλιρρόη γυνή ἐστίν. Ἡ Ἑλένη καὶ ἡ
Καλλιρρόη δύο γυναῖκες εἰσιν. Ἄρα καὶ ἡ
10 Ἥλέκτρα γυνή ἐστίν; Ναί, καὶ ἡ Ἥλέκτρα γυνή
ἐστίν. Ἡ Ἑλένη, ἡ Καλλιρρόη καὶ ἡ Ἥλέκτρα
τρεῖς γυναῖκες εἰσιν.

Ὁ μὲν οὖν Ἀπολλώνιος, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ
Καλλίμαχος ἄνδρες εἰσίν, ἡ δὲ Ἑλένη, ἡ Ἥλέκ-
15 τρα καὶ ἡ Καλλιρρόη γυναῖκες. Οἱ ἄνδρες καὶ
αἱ γυναῖκες ἀνθρωποὶ εἰσιν, οὐ θεοί.

οὖν ≠ οὐ
ὁ | οἱ
ἡ | αἱ

παιδίον < παῖς

τὸ παιδίον | τὰ παιδιά
ὁ/ἡ παῖς | οἱ/αἱ παῖδες
οὔτε Α οὔτε Β, ἀλλά Γ
...γάρ

ὁ νεανίας |
οἱ νεανίαι

ἡ κόρη |
αἱ κόραι

καλός, -ή, -όν

↔ κακός, -ή, -ον

οὐ· οὐκ ἔστι καλός/καλή

Ἦστι καὶ ἡ Ὑπατία γυνή; Οὐδαμῶς, ἡ Ὑπα-
τία γυνή οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ παῖς. Ἦστι καὶ ὁ
Ἀπολλόδωρος παῖς; Οὐδαμῶς, ὁ Ἀπολλόδωρος
οὐ παῖς, ἀλλὰ παιδίον ἐστίν. Ἡ μὲν οὖν Ὑπατία 20
παῖς ἐστίν, ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος παιδίον.

Ἴρα ἡ Κασσάνδρα καὶ ὁ Πάτροκλος παιδιά
εἰσίν; Οὐδαμῶς, παιδιά οὐκ εἰσίν. Ἴρα παῖδές
εἰσιν; Οὐδαμῶς, οὔτε παιδιά εἰσίν, οὔτε παῖδες·
ὁ μὲν γὰρ Πάτροκλος νεανίας ἐστίν, ἡ δὲ 25
Κασσάνδρα κόρη.

Ἴρα ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Καλλίμαχος νεανίαι
εἰσίν; Οὐδαμῶς, νεανίαι οὐκ εἰσίν, ἀλλ' ἄνδρες.
Ἴρα ἡ Ἥλέκτρα καὶ ἡ Καλλιρρόη κόραι εἰσίν;
Οὐδαμῶς, κόραι οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ γυναῖκες. 30

Τὸ παιδίον, ὁ Ἀπολλόδωρος, καλόν ἐστίν,
οὐ κακόν. Καὶ ὁ νεανίας, ὁ Πάτροκλος, καλός
ἐστίν, οὐ κακός. Οὐ κακή, ἀλλὰ καλή ἐστι καὶ ἡ
κόρη, ἡ Κασσάνδρα.

Εἰσὶ δὲ καλοὶ οἱ ἄνδρες; Ὁ μὲν Ἀπολλώνιος 35
καὶ ὁ Φίλιππος καλοὶ εἰσιν, ὁ δὲ Καλλίμαχος
οὐ. Εἰσὶ δὲ καλαὶ αἱ γυναῖκες; Ἡ μὲν Ἑλένη καὶ
ἡ Ἥλέκτρα καλαὶ εἰσιν, ἡ δὲ Καλλιρρόη οὐ.

Ἴρα τὰ θηρία καλά ἐστίν; Ὁ μὲν Πήγασος
καὶ ὁ Χείρων οὐ κακὰ θηρία εἰσίν, ἀλλὰ καλά, 40

ὁ δὲ Πολύφημος, ἡ Ὑδρα καὶ ἡ Μέδουσα οὐ
καλά, ἀλλὰ κακά εἰσιν.

B Ὁ Ἀπολλώνιος θνητός ἐστιν, οὐκ ἀθάνατος·
θεὸς γὰρ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἀνὴρ. Ἄρα καὶ ὁ
55 Φίλιππος θνητός ἐστιν; Ναί, καὶ ὁ Φίλιππος
θνητός ἐστιν. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος καὶ ὁ
Φίλιππος θνητοὶ εἰσιν, οὐκ ἀθάνατοι· θεοὶ γὰρ
οὐκ εἰσίν, ἀλλ' ἄνδρες.

θνητός, -ή, -όν
↔ ἀθάνατος, -ον

Ἔστι καὶ ὁ Ζεὺς θνητός; Οὐδαμῶς, θεὸς γάρ
50 ἐστι καὶ ἀθάνατος. Ἄρα καὶ ὁ Διόνυσος
ἀθάνατός ἐστιν; Ναί, καὶ ὁ Διόνυσος ἀθάνατος
θεός ἐστιν. Ὁ οὖν Ζεὺς καὶ ὁ Διόνυσος ἀθάνα-
τοὶ εἰσιν· ἄνθρωποι γὰρ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ θεοί.

Ἡ Ἑλένη θνητή ἐστιν, οὐκ ἀθάνατος· θεὰ
55 γὰρ οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ γυνή. Ἄρα καὶ ἡ Ἥλέκτρα
θνητή ἐστιν; Ναί, καὶ ἡ Ἥλέκτρα θνητή ἐστιν.
Ἡ οὖν Ἑλένη καὶ ἡ Ἥλέκτρα θνηταὶ εἰσιν· θεαὶ
γὰρ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ γυναῖκες.

Ἔστι καὶ ἡ Ἀθηνᾶ θνητή; Οὐδαμῶς, θεὰ γάρ
60 ἐστι καὶ ἀθάνατος. Ἄρα καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἀθάνα-
τός ἐστιν; Ναί, καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἀθάνατος θεὰ
ἐστιν. Ἡ οὖν Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἀθάνατοὶ
εἰσιν· ἄνθρωποι γὰρ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ θεαί. Οἱ
μὲν οὖν ἄνθρωποι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, θνητοὶ
65 εἰσιν, οἱ δὲ θεοὶ ἀθάνατοι.

A καὶ B ↔ A ἢ B

τὰ θηρία θνητά ἐστιν

Ὁ Πήγασος θνητός ἐστιν ἢ ἀθάνατος; Ὁ Πήγασος θνητός ἐστιν. Ἡ Μέδουσα θνητή ἐστιν ἢ ἀθάνατος; Καὶ ἡ Μέδουσα θνητή ἐστιν, οὐκ ἀθάνατος. Ἄρα καὶ ὁ Κέρβερος θνητός ἐστιν; Ναί, καὶ ὁ Κέρβερος θνητός ἐστιν· θεὸς γὰρ οὐκ 70 ἐστιν, ἀλλὰ θηρίον. Καὶ ὁ Χείρων θνητὸν θηρίον ἐστίν. Οἱ μὲν οὖν θεοὶ ἀθάνατοί εἰσιν, τὰ δὲ θηρία οὐκ ἀθάνατα, ἀλλὰ θνητά ἐστιν.

ὁ	ἡ	τό
οἱ	αἱ	τά

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ἄρθρον

- [α] Ὁ ἀνὴρ καλός ἐστιν. Οἱ ἄνδρες καλοὶ εἰσιν.
- [β] Ἡ γυνὴ καλή ἐστιν. Αἱ γυναῖκες καλαί εἰσιν.
- [γ] Τὸ παιδίον καλόν ἐστιν. Τὰ παιδιά καλά ἐστιν.

Γένος

Γένος ἀρσενικόν ♂

ὁ θεός ἀνὴρ νεανίας	καλός Ἑλληνικός θνητός ἀθάνατος	ἐστίν
οἱ θεοί ἄνδρες νεανίαι	καλοὶ Ἑλληνικοί θνητοί ἀθάνατοι	εἰσίν

ἀρσενικόν, θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον

- [α] Ὁ Ἀπολλώνιος καλὸς ἀνὴρ ἐστιν.
Ὁ Ἀπολλώνιος καὶ ὁ Φίλιππος δύο καλοὶ ἄνδρες εἰσίν, οὐ νεανίαι.
Ὁ Πάτροκλος οὐκ ἀνὴρ ἐστιν, ἀλλὰ νεανίας.
Ὁ Ἑλληνικὸς θεὸς ἀθάνατός ἐστιν, οὐ θνητός.
Οἱ Ἑλληνικοὶ θεοὶ ἀθάνατοί εἰσιν, οὐ θνητοί.
«θεός | θεοί, ἀνὴρ | ἄνδρες, νεανίας | νεανίαι, Ἑλληνικός | Ἑλληνικοί, καλός | καλοὶ, θνητός | θνητοί, ἀθάνατος | ἀθάνατοι» ἀρσενικὸν γένος ἐστίν.

[β] Ἡ Ἑλένη καλὴ γυνή ἐστιν. Ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Ἥλεκτρα δύο καλαὶ γυναῖκες εἰσιν, οὐ κόραι.

Ἡ Κασσάνδρα γυνή οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ κόρη.

Ἡ Ἑλληνικὴ θεὰ ἀθάνατός ἐστιν, οὐ θνητή. Αἱ Ἑλληνικαὶ θεαὶ ἀθάνατοὶ εἰσιν, οὐ θνηταί.

«θεὰ|θεαί, γυνή|γυναῖκες, κόρη|κόραι, Ἑλληνική|Ἑλληνικαί, καλή|καλαί, θνητή|θνηταί, ἀθάνατος|ἀθάνατοι» θηλυκὸν γένος ἐστίν.

Γένος θηλυκόν

ἡ θεὰ γυνή κόρη	καλή Ἑλληνικὴ θνητὴ ἀθάνατος	ἐστίν
αἱ θεαί γυναῖκες κόραι	καλαί Ἑλληνικαί θνηταί ἀθάνατοι	εἰσίν

[γ] Ὁ Ἀπολλόδωρος καλὸν παιδίον ἐστίν. Ἄρα ὁ Πάτροκλος καὶ ἡ Κασσάνδρα καλὰ παιδιά εἰσιν; Οὐδαμῶς, ὁ μὲν Πάτροκλος νεανίας ἐστίν, ἡ δὲ Κασσάνδρα κόρη.

Τὸ Ἑλληνικὸν θηρίον ἀθάνατον οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ θνητόν. Τὰ Ἑλληνικὰ θηρία ἀθάνατα οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ θνητά.

«θηρίον|θηρία, παιδίον|παιδιά, καλόν|καλά, Ἑλληνικόν|Ἑλληνικά, θνητόν|θνητά, ἀθάνατον|ἀθάνατα» οὐδέτερον γένος ἐστίν.

Γένος οὐδέτερον

τό παιδίον θηρίον	καλόν Ἑλληνικόν θνητόν ἀθάνατον	ἐστίν
τά παιδιά θηρία	καλά Ἑλληνικά θνητά ἀθάνατα	

Μελέτημα Α

Ὁ Ἀπολλώνιος καλ___ ἀν___ ἐστίν, οὐ κακ___
 νεανί___ . Ὁ Ἀπολλώνιος οὐκ ἀθάνατ___, ἀλλὰ
 θνητ___ ἐστίν. Καὶ ὁ Φίλιππος θνητ___ ἐστίν. Ὁ οὖν
 Ἀπολλώνιος καὶ ὁ Φίλιππος οὐκ ἀθάνατ___, ἀλλὰ
 θνητ___ εἰ___ . ἄνθρωπ___ γάρ εἰσιν.

Ἡ Ἑλένη οὐκ ἀν___, ἀλλὰ καλ___ γυν___ ἐστίν.
 Ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Ἥλέκτρα δύο καλ___ γυν___ εἰσιν.
 Ἡ Ἑλένη οὐκ ἀθάνατ___, ἀλλὰ θνητ___ ἐστίν. Καὶ ἡ
 Ἥλέκτρα θνητ___ ἐστίν. Ἡ οὖν Ἑλένη καὶ ἡ Ἥλέκτρα
 οὐκ ἀθάνατ___, ἀλλὰ θνητ___ εἰσιν· ἄνθρωπ___ γάρ
 εἰσιν.

Ὁ Χείρων καλ___ θνητ___ θηρί___ ἐστίν. Καὶ
 ὁ Πήγασος καλ___ θνητ___ θηρί___ ἐστίν, οὐκ
 ἀθάνατ___ . Ἡ δὲ Μέδουσα οὐ καλ___ θηρίον ἐστίν,
 ἀλλὰ κακ___ . Καλ___ μὲν θνητ___ θηρία εἰσιν ὁ
 Χείρων καὶ ὁ Πήγασος, ἡ δὲ Μέδουσα καὶ ἡ Ὕδρα οὐ.

Μελέτημα Β

Ἡ Ἑλένη _____ οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ γυνή. Ὁ Ἀπολλώνιος οὐ _____, ἀλλ' ἀνὴρ ἐστίν. Ὁ Ἀπολλώνιος καὶ ὁ Φίλιππος δύο _____ εἰσίν. Ἴσως ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Καλλιρρόη ἄνδρες εἰσίν; Οὐδαμῶς, οὐκ ἄνδρες, ἀλλὰ _____ εἰσιν.

Ἡ Ὑπατία οὐ γυνή, ἀλλὰ _____ ἐστίν. Ὁ Ἀπολλόδωρος παῖς οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ _____. Ὁ Ἀπολλόδωρος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος _____ εἰσίν.

Ἴσως παιδιά εἰσὶ καὶ ὁ Πάτροκλος καὶ ἡ Κασσάνδρα; Οὐδαμῶς, ὁ μὲν Πάτροκλος _____ ἐστίν, ἡ δὲ Κασσάνδρα _____.

Ὁ Ἀπολλώνιος οὐκ _____ θεός, ἀλλὰ θνητὸς ἄνθρωπος ἐστίν. Καὶ ὁ Φίλιππος _____ ἄνθρωπος ἐστίν.

ἀνὴρ | ἄνδρες
γυνή | γυναῖκες
νεανίας | νεανίαι
κόρη | κόραι
παῖς | παῖδες
παιδίον | παιδιά
καλός
κακός
θνητός
ἀθάνατος
ἢ

Μελέτημα Γ

1. Ἔστιν ὁ Ἀπολλώνιος γυνή;
2. Ἴσως καὶ ἡ Ἑλένη ἀνὴρ ἐστίν;
3. Ἔστι καὶ ἡ Ὑπατία γυνή;
4. Ἴσως καὶ ὁ Πάτροκλος παῖς ἐστίν;
5. Ἔστι καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος νεανίας;
6. Ἴσως παῖδες εἰσιν ὁ Φίλιππος καὶ ἡ Ἥλεκτρα;
7. Ἡ Ἀφροδίτη ἀθάνατος ἢ θνητὴ Ἑλληνικὴ θεὰ ἐστίν;
8. Ἴσως τὰ Ἑλληνικὰ θηρία ἀθάνατά ἐστιν;
9. Ἴσως «νεανίας» γένος θηλυκόν ἐστίν ἢ ἀρσενικόν;
10. Ἴσως «ἀθάνατος» γένος οὐδέτερόν ἐστιν;

ΛΕΞΕΙΣ Β΄

Ὄνόματα

άνήρ, ὁ
 γένος, τό
 γυνή, ἡ
 κόρη, ἡ
 νεανίας, ὁ
 παῖς, ὁ/ἡ
 παιδίον, τό

Ἐπίθετα

ἀθάνατος, -ον
 ἀρσενικός, -ή, -όν
 θηλυκός, -ή, -όν
 θνητός, -ή, -όν
 κακός, -ή, -ον
 καλός, -ή, -όν
 οὐδέτερος, -τέρα, -τερον

Ἄρθρον

ὁ, ἡ, τό |
 οί, αἱ, τά

Ἀριθμοί

δύο
 τρεῖς

Σύνδεσμοι

γάρ
 ἢ
 οὔτε ... οὔτε

Μόρια

οὖν

Κύρια ὀνόματα

Ἀπολλόδωρος, ὁ
 Ἀπολλώνιος, ὁ
 Ἑλένη, ἡ
 Ἡλέκτρα, ἡ
 Καλλίμαχος, ὁ
 Καλλιρρόη, ἡ
 Κασσάνδρα, ἡ
 Πάτροκλος, ὁ
 Ὑπατία, ἡ
 Φίλιππος, ὁ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

A Ο Ἑλληνικὸν γράμμα ἐστίν. Καὶ Ω
Ἑλληνικὸν γράμμα ἐστίν. Ο καὶ Ω δύο
Ἑλληνικὰ γράμματά εἰσιν. Καὶ Α Ἑλληνικὸν
γράμμα ἐστίν. Α, Ο καὶ Ω τρία Ἑλληνικά
5 γράμματά εἰσιν.

Ἔστι C Ἑλληνικὸν γράμμα; Οὐδαμῶς, οὐχ
Ἑλληνικόν, ἀλλὰ Λατινικὸν γράμμα ἐστίν. C,
D, S τρία Λατινικὰ γράμματά εἰσιν. Γ, Δ, Σ
τρία Ἑλληνικὰ γράμματά εἰσιν.

10 Ἴρα τὸ γράμμα B Λατινικὸν ἐστίν; Ναί, τὸ
γράμμα B καὶ Λατινικὸν καὶ Ἑλληνικὸν ἐστίν.
Τὰ γράμματα Α καὶ Β καὶ Λατινικά καὶ
Ἑλληνικά ἐστίν. Ἴρα τὸ γράμμα Z Ἑλληνικὸν
ἢ Λατινικὸν ἐστίν; Z γράμμα ἐστὶ καὶ
15 Ἑλληνικὸν καὶ Λατινικόν.

Ο = ò μικρόν
Ω = ō μέγα
Α = ἄλφα
τὸ γράμμα | τὰ γράμματα
τρεῖς θεοί/θεαί
τρία γράμματα

C = ce	Γ = γάμμα
D = de	Δ = δέλτα
S = es	Σ = σῖγμα
B = be / βῆτα Z = zeta / ζῆτα	

Λατινικός = Ῥωμαϊκός
καί ... καί

A/α τὸ πρῶτον
Ω/ω τὸ τελευταῖον

δεύτερος, -τέρα, -τερον
< δύο

τρίτος, -η, -ον < τρία

μικρόν ↔ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
κεφαλαῖον (γράμμα),
κεφάλαιον (Γ')
< κεφαλή

τὰ μὲν ... τὰ δὲ

τὸ φωνῆεν |
τὰ φωνήεντα

τὸ σύμφωνον |
τὰ σύμφωνα

E = e / ě ψιλόν

I = i / ιῶτα

ἡ δίφθογγος |
αἱ δίφθογγοι

A ἐστὶ τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν γράμμα, B τὸ
δεύτερον, Γ τὸ τρίτον καὶ Ω τὸ τελευταῖον. A
ἐστὶ τὸ πρῶτον Λατινικὸν γράμμα, B τὸ δεύ-
τερον, C τὸ τρίτον καὶ Z τὸ τελευταῖον.

α μικρὸν γράμμα ἐστίν, A κεφαλαῖον. ω 20
μικρὸν γράμμα ἐστίν, Ω κεφαλαῖον. ο μικρὸν
γράμμα ἐστίν, Ο κεφαλαῖον. Τὰ μὲν γράμματα
α, β καὶ ω μικρά ἐσιν, τὰ δὲ Α, Β καὶ Ω κεφα-
λαία.

A/α ἐστὶν Ἑλληνικὸν φωνῆεν. A/α καὶ O/o 25
δύο Ἑλληνικά φωνήεντά εἰσιν. A/α, E/ε, I/ι,
O/o, Y/υ, H/η καὶ Ω/ω εἰσὶ τὰ Ἑλληνικά
φωνήεντα.

B/β Ἑλληνικὸν σύμφωνόν ἐστίν. B/β καὶ Γ/γ
δύο Ἑλληνικά σύμφωνά εἰσιν. B/β, Γ/γ, Δ/δ, Ζ/ 30
ζ, Θ/θ, Κ/κ, Λ/λ, Μ/μ, Ν/ν, Ξ/ξ, Π/π, Ρ/ρ, Σ/σ/
ς, Τ/τ, Φ/φ, Χ/χ, καὶ Ψ/ψ εἰσὶ τὰ Ἑλληνικά
σύμφωνα.

E καὶ I δύο Ἑλληνικά καὶ Λατινικά φω- **B**
νήεντά εἰσιν, ἀλλὰ EI Ἑλληνικὴ δίφθογγός 35
ἐστίν. Ἔστι καὶ EA Ἑλληνικὴ δίφθογγος; EA
Ἑλληνικὴ δίφθογγος οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ δύο
Ἑλληνικά καὶ Λατινικά φωνήεντα. Ἴρα AE
Ἑλληνικὴ δίφθογγός ἐστιν; Οὐδαμῶς, AE οὐκ
ἐστίν Ἑλληνικὴ δίφθογγος, ἀλλὰ Λατινική. 40

Ἑλληνικαὶ δίφθογγοὶ εἰσιν ΑΙ/αι, ΕΙ/ει, ΑΥ/
αυ, ΕΥ/ευ, ΟΙ/οι καὶ ΟΥ/ου.

45 Ἰ Λατινικὸν καὶ Ἑλληνικὸν γράμμα ἐστίν,
ἀλλὰ καὶ Λατινικὸς ἀριθμὸς. ΙΙ οὐ γράμμα,
ἀλλὰ Λατινικὸς ἀριθμὸς ἐστίν. Ι καὶ ΙΙ εἰσὶ
δύο Λατινικοὶ ἀριθμοί. Ι, ΙΙ καὶ ΙΙΙ εἰσὶ τρεῖς
Λατινικοὶ ἀριθμοί. Ι μικρὸς Λατινικὸς ἀριθ-
μὸς ἐστίν. C Λατινικὸν γράμμα ἐστίν, ἀλλὰ
καὶ μέγας Λατινικὸς ἀριθμὸς.

50 α' οὐ γράμμα, ἀλλὰ μικρὸς Ἑλληνικὸς
ἀριθμὸς ἐστίν. α' καὶ β' εἰσὶ δύο μικροὶ Ἑλλη-
νικοὶ ἀριθμοί. α', β' καὶ γ' εἰσὶ τρεῖς μικροὶ
Ἑλληνικοὶ ἀριθμοί. Μικροὶ Ἑλληνικοὶ ἀριθ-
μοὶ εἰσιν α', β', γ' δ', ε', ζ', ζ', η', θ' καὶ ι'. ρ' οὐ
55 μικρὸς, ἀλλὰ μέγας Ἑλληνικὸς ἀριθμὸς ἐστίν.

Τί ἐστι M; Κεφαλαῖον Λατινικὸν γράμμα
ἐστίν, ἀλλὰ καὶ Ἑλληνικόν. m μικρὸν Λατινι-
κὸν γράμμα ἐστίν, μ μικρὸν Ἑλληνικόν. Καὶ χ
μικρὸν Ἑλληνικὸν γράμμα ἐστίν. X κεφα-
60 λαῖον Ἑλληνικὸν γράμμα ἐστίν, ἀλλὰ καὶ
Λατινικὸς ἀριθμὸς.

ἀλλὰ καὶ ...

I = unus

II = duo

III = tres

C = centum / ce

μέγας ↔ μικρός

α ≠ α'

α' = εἷς (I)

β' = δύο (II)

γ' = τρεῖς (III)

δ' = τέσσαρες (IV)

ε' = πέντε (V)

ζ' = ἕξ (VI)

ζ' = ἑπτά (VII)

η' = ὀκτώ (VIII)

θ' = ἑννέα (IX)

ι' = δέκα (X decem)

ρ' = ἑκατόν (C)

Τί;

M = em / μῶ

X = ix / χῖ

ἡ λέξις | αἱ λέξεις

γλῶσσα

τὸ ὄνομα | τὰ ὀνόματα

ἀρσενικός, -ή, -όν θηλυκός, -ή, -όν

τὸ ῥῆμα | τὰ ῥήματα

οὐδέτερος, -τέρα,
-τερον

Homo Λατινικὴ λέξις ἐστίν. *Homo* καὶ *numerus* δύο Λατινικαὶ λέξεις εἰσίν. *Homo*, *numerus* καὶ *lingua* τρεῖς Λατινικαὶ λέξεις εἰσίν. Ἄνθρωπος Ἑλληνικὴ λέξις ἐστίν. Ἄνθρωπος καὶ ἀριθμός δύο Ἑλληνικαὶ λέξεις εἰσίν. Ἄνθρωπος, ἀριθμός καὶ γλῶσσα τρεῖς Ἑλληνικαὶ λέξεις εἰσίν. 65

Ἡ λέξις *Iulius* Λατινικὸν κύριον ὄνομά ἐστίν. *Iulius* καὶ *Iulia* δύο Λατινικὰ κύρια ὀνόματα εἰσίν. *Iulius* μὲν ἀρσενικὸν κύριον ὄνομά ἐστίν, *Iulia* δὲ θηλυκόν. Ἡ λέξις Ἀπολλώνιος Ἑλληνικὸν κύριον ὄνομά ἐστίν. Ἀπολλώνιος καὶ Ἑλένη δύο Ἑλληνικὰ κύρια ὀνόματα εἰσίν. Ἀπολλώνιος μὲν ἀρσενικὸν κύριον ὄνομά ἐστίν, Ἑλένη δὲ θηλυκόν. 70 75

Ἡ λέξις *salve* Λατινικὸν ῥῆμά ἐστίν. *Salve* καὶ *audio* Λατινικὰ ῥήματα εἰσίν. Ἡ λέξις χαῖρε Ἑλληνικὸν ῥῆμά ἐστίν. Χαῖρε καὶ ἀκούω Ἑλληνικὰ ῥήματα εἰσίν. 80

Ἀριθμός ἀρσενικὴ λέξις ἐστίν. Ἀριθμός καὶ Ἀπολλώνιος δύο ἀρσενικαὶ λέξεις εἰσίν. Γλῶσσα θηλυκὴ λέξις ἐστίν. Γλῶσσα καὶ Ἑλένη δύο θηλυκαὶ λέξεις εἰσίν. Γράμμα οὐδετέρα λέξις ἐστίν. Γράμμα καὶ σύμφωνον δύο οὐδετεραι λέξεις εἰσίν. 85

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Κλίσεις

[Α'] «θεά» πρώτη κλίσις ἐστίν. Καὶ «Ἑλένη, νεανίας, Ἑρμῆς» πρώτη κλίσις ἐστίν.

Πρώτη κλίσις· -α/ -η, -ας/ -ης. «ἡ θεά, ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ γλῶσσα, ἡ Ἑλένη, ἡ Ἀφροδίτη, ἡ γραμματική» θηλυκὸν γένος ἐστίν, «ὁ νεανίας, ὁ Ἑρμῆς» ἀρσενικόν.

[Β'] «θεός» δευτέρα κλίσις ἐστίν. Καὶ «θηρίον, δίφθογγος» δευτέρα κλίσις ἐστίν.

Δευτέρα κλίσις· -ος, -ον. «ὁ θεός, ὁ ἀριθμός» ἀρσενικὸν γένος ἐστίν, «τὸ θηρίον, τὸ ἄρθρον» οὐδέτερον, «ἡ δίφθογγος» θηλυκόν.

[Γ'] «γράμμα» τρίτη κλίσις ἐστίν. Καὶ «φωνῆεν, ἀνὴρ, γένος, λέξις, κλίσις» τρίτη κλίσις ἐστίν.

Τρίτη κλίσις· -μα, -εν, -ος, -ηρ, -ις. «τὸ γράμμα, τὸ ὄνομα, τὸ μελέτημα, τὸ φωνῆεν, τὸ γένος» οὐδέτερον γένος ἐστίν, «ὁ ἀνὴρ» ἀρσενικόν, «ἡ λέξις, ἡ κλίσις» θηλυκόν.

ἡ κλίσις | αὐτὴ κλίσεις

Α' κλίσις

ἡ -α /-η

ὁ -ας /-ης

Β' κλίσις

ὁ /ἡ -ος

τό -ον

Γ' κλίσις

τό -μα, -εν, -ος

ὁ -ηρ

ἡ -ις

Μελέτημα Α

Σ γράμ___ ἐστίν. Α καὶ Γ γράμ___ εἰσιν. Τὸ μὲν γράμμα Σ Λατινικ___ ἐστίν, τὸ δὲ Γ Ἑλληνικ___. Τὰ μὲν γράμματα Σ καὶ Δ Λατινικ___ ἐστίν, τὰ δὲ Γ καὶ Δ Ἑλληνικ___.

Ἀπολλώνιος κύριον ὄνο___ ἐστίν. Ἀπολλώνιος καὶ Ἑλένη κύρια ὀνόμα___ εἰσιν.

Α φωνῆέν ἐστίν. Α καὶ Ε φωνήεν___ εἰσιν. Β σύμφων___ ἐστίν. Β καὶ Γ σύμφων___ εἰσιν.

ἀριθμός | -οί
γράμμα | -τα
δίφθογγος | -οι
λέξις | λέξεις
ὄνομα | -ματα
σύμφωνον | -α
ἀρσενικόν
θηλυκόν
οὐδέτερον
Ἑλληνικόν
κεφαλαῖον
Λατινικόν
μικρόν
μέγα
δύο
τρεῖς, τρία
οὐ... ἀλλά

τὸ γράμ____, τὸ ὄνο____, τὸ φωνῆεν | τὰ γράμμα____, τὰ
ὀνόμα____, τὰ φωνήεν____.

α' ἀριθμ____ ἐστίν. α' καὶ β' δύο ἀριθμ____ εἰσιν. ΑΙ
οὐκ ἀριθμός, ἀλλὰ δίφθογγ____ ἐστίν. ΑΙ καὶ ΕΙ δύο
δίφθογγ____ εἰσιν.

ὁ ἀριθμ____, ἡ δίφθογγ____ | οἱ ἀριθμ____, αἱ δίφθογγ____.

«Χαῖρε» λέξι____ ἐστίν. «Χαῖρε» καὶ «γλῶσσα» λέξι____
εἰσίν.

Μελέτημα Β

Α _____ ἐστίν. Α καὶ Β _____ εἰσιν. Α, Β καὶ
Γ _____ Ἑλληνικὰ γράμματά εἰσιν.

Καὶ Π _____ γράμμα ἐστίν, οὐ Λατινικόν. C
_____ γράμμα ἐστίν, οὐχ Ἑλληνικόν.

Β οὐ φωνῆεν, ἀλλὰ _____ ἐστίν. Β καὶ Γ οὐ
φωνήεντα, ἀλλὰ _____ εἰσιν.

Β _____ μικρόν γράμμα ἐστίν, _____ κεφα-
λαῖον. β οὐ _____, ἀλλὰ μικρόν γράμμα ἐστίν. Ω =
ω̃ _____, Ο = ò _____.

ΑΙ Ἑλληνικὴ _____ ἐστίν. ΑΙ καὶ ΕΙ Ἑλληνικαὶ
_____ εἰσιν. Α' δίφθογγος οὐκ ἔστιν, ἀλλ' _____.
Α' καὶ Β' _____ εἰσιν.

«Ἀπολλώνιος» κύριον _____ ἐστίν. «Ἀπολλώ-
νιος» καὶ «Ἑλένη» κύρια _____ εἰσιν. «Ἀπολλώνιος»
_____ ὄνομά ἐστίν (σ). «Ἑλένη» _____ ὄνομά
ἐστίν (φ).

«Salve» Λατινικὴ _____ ἐστίν, οὐχ Ἑλληνική.
«Salve» καὶ «lingua» _____ Λατινικαὶ _____
εἰσίν. «Χαῖρε», «γλῶσσα» καὶ «ἀριθμός» _____
Ἑλληνικαὶ λέξεις εἰσίν.

Μελέτημα Γ

1. Τί ἐστὶν Α;
2. Τί δὲ α;
3. Ἦστι καὶ α' γράμμα;
4. Τί ἐστὶ Β;
5. Τί δὲ β;
6. Ἦστι καὶ β' σύμφωνον;
7. Τί ἐστὶν ΑΙ;
8. Ἦστι καὶ ΕΟ δίφθογγος;
9. Ἦστιν «Ἀπολλώνιος» κύριον Ἑλληνικὸν ὄνομα ἢ
Λατινικόν;
10. Ἦρα «χαῖρε» Λατινικὴ λέξις ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ Γ'

Ἀριθμοί

δέκα

εἷς, μία, ἓν

ἐκατόν

ἐννέα

ἕξι

ἐπτά

ὀκτώ

πέντε

τέσσαρες, -α

τρεῖς, τρία

Ἀντωνυμῖαι

τί;

Ῥήματα

ἀκούω

χαῖρε!

Ὄνόματα

γλῶσσα, ἡ

γράμμα, τό

δίφθογγος, ἡ

κλίσις, ἡ

λέξις, ἡ

ὄνομα, τό

σύμφωνον, τό

φωνῆεν, τό

Ἐπίθετα

δεύτερος, -τέρα, -τερον

κεφαλαῖος, -α, -ον

κύριος, -α, -ον

Λατινικός, -ή, -όν

μέγας, μεγάλη, μέγα

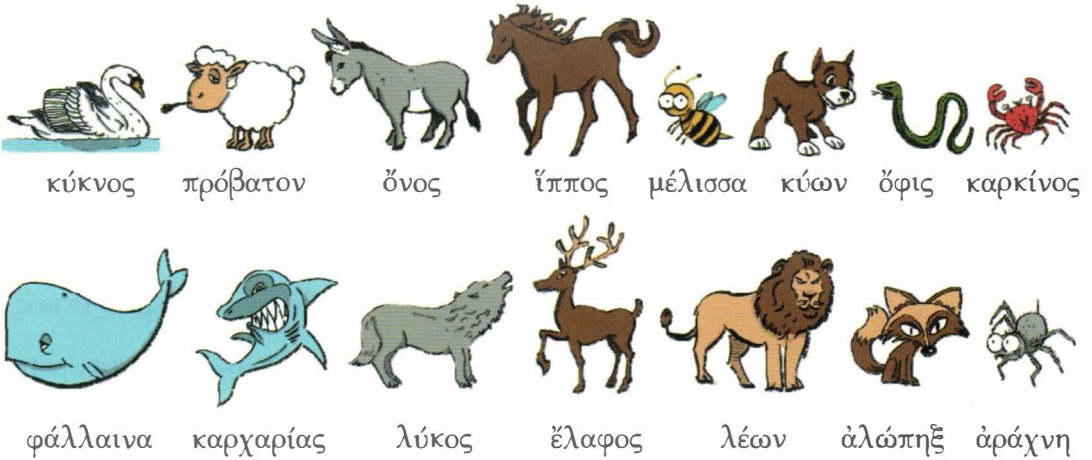
μικρός, -ά, -όν

πρῶτος, -η, -ον

τελευταῖος, -α, -ον

τρίτος, -η, -ον

ΖΩΙΑ

A Ὁ κύκνος ζῶόν ἐστιν. Καὶ τὸ πρόβατον
 ζῶόν ἐστιν. Ὁ κύκνος καὶ τὸ πρόβατον δύο
 ζῶά εἰσιν. Ἔστι καὶ ἡ μέλισσα ζῶον; Ναί, ὁ
 οὖν κύκνος, τὸ πρόβατον καὶ ἡ μέλισσα τρία
 5 ζῶά εἰσιν.

τὸ ζῶον | τὰ ζῶα

Οὐκ ὀλίγα, ἀλλὰ πολλὰ ἐστὶ τὰ ζῶα, τὰ μὲν
 μικρά, τὰ δὲ μεγάλα. Ἡ μὲν μέλισσα καὶ ὁ
 καρκίνος μικρὰ ζῶά εἰσιν, ἡ δὲ φάλλαινα καὶ ὁ
 ἐλέφας μεγάλα. Καὶ τὰ μὲν ἡμερὰ ἐστὶν, ὥσπερ
 10 ὁ ὄνος καὶ τὸ πρόβατον, τὰ δὲ ἄγρια, ὥσπερ ὁ
 λέων, ὁ ἔλαφος καὶ ὁ λύκος. Ἄγρια ζῶά εἰσι
 καὶ ὁ τίγρις, ὁ ἵπποπόταμος, ὁ καρχαρίας καὶ ὁ
 κροκόδειλος. Ἐτι τὰ μὲν καλὰ ἐστὶν, ὥσπερ ὁ
 κύων, τὰ δὲ κακά, ὥσπερ ἡ ἀλώπηξ.

ὀλίγα ↔ πολλὰ

μικρά ↔ μεγάλα

τὰ μὲν (ζῶα)... τὰ δὲ
 (ζῶα)

ἡμερὰ ↔ ἄγρια

ὥσπερ =

ἔτι +

ἄναιμα ↔ ἔναιμα
< αἷμα

πεζά (δίποδα, τετράποδα,
πολύποδα) ↔ ἄποδα
ἄ-ποδα
< πούς, ποδός

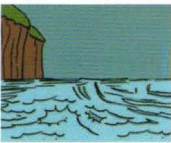

ὄρνιθες
εἶτε... εἶτε

ἔνυδρα ↔ χερσαῖα
ἔνυδρος, -ον < ὕδωρ
χερσαῖος, -α -ον
< χέρσος (= γῆ)

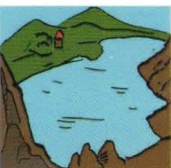
θαλάσσιος, -α, -ον
< θάλασσα

ποτάμιος, -α, -ον
< ποταμός

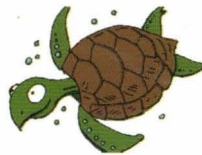

λιμναῖος, -α, -ον
< λίμνη

Ἔτι τὰ μὲν ἄναιμά ἐστιν, ὥσπερ ἡ ἀράχνη, ἡ 15
μέλισσα καὶ ὁ καρκίνος, τὰ δὲ ἔναιμα, ὥσπερ ὁ
ἵππος, σὶ ἰχθύες καὶ αἱ ὄρνιθες.

Ἔτι τὰ μὲν πεζά ἐστιν, ὥσπερ ὁ κύων καὶ ὁ
λέων, τὰ δὲ ἄποδα, ὥσπερ ὁ δελφίς καὶ ὁ ὄφις,
τὰ δὲ πτηνά, ὥσπερ αἱ μέλισσαι καὶ αἱ ὄρνιθες. 20
Τὰ πεζὰ εἶτε τετράποδά ἐστιν, ὥσπερ ὁ ἵππος
καὶ ὁ λέων, εἶτε δίποδα, ὥσπερ ὁ κύκνος, εἶτε
πολύποδα, ὥσπερ ἡ μέλισσα, ὁ καρκίνος καὶ ἡ
ἀράχνη.

θαλασσία χελώνη χερσαία χελώνη

Ἔτι τὰ μὲν ἔνυδρά ἐστιν, τὰ δὲ χερσαῖα. 25
Τὰ μὲν ἔνυδρα εἶτε θαλάσσιά ἐστιν, ὥσπερ ὁ
καρχαρίας, ὁ ὀκτώπους, ἡ θαλασσία χελώνη,
ὁ θαλάσσιος καρκίνος καὶ ἡ φάλλαινα, εἶτε πο-
τάμια, ὥσπερ ὁ ἵπποπόταμος, ὁ κροκόδειλος
καὶ ὁ ποτάμιος καρκίνος, εἶτε λιμναῖα, ὥσπερ 30
ὁ κύκνος. Τὰ δὲ χερσαῖα εἶτε πτηνά ἐστιν, ὥσ-
περ αἱ μέλισσαι, εἶτε πεζά, ὥσπερ ὁ ἵππος, ἡ
χερσαία χελώνη, ὁ ἐλέφας καὶ ὁ λύκος. Τὰ δὲ
ἄποδα εἶτε ἔνυδρά ἐστιν, ὥσπερ ὁ ἰχθύς, εἶτε
χερσαῖα, ὥσπερ ὁ ὄφις.

ἰχθύς |
ἰχθύες

ὄρνις |
ὄρνιθες

ἄνῆρ |
ἄνδρες

παῖς |
παῖδες

σαῦρος |
σαῦροι

βάτραχος |
βάτραχοι

κολυμβᾷ |
κολυμβῶσι(ν)

πέτεται |
πέτονται

βαδίζει |
βαδίζουσι(ν)

τρέχει |
τρέχουσι(ν)

ἔρπει |
ἔρπουσι(ν)

πηδᾷ |
πηδῶσι(ν)

B Τί ποιεῖ τὰ ἔνυδρα ζῷα; Τὰ μὲν μόνον κολυμ-
βᾷ, ὥσπερ οἱ ἰχθύες, ἢ φάλλαινα καὶ ὁ δελφίς.
Τὰ δὲ κολυμβᾷ καὶ ἔρπει, ὥσπερ ὁ κροκόδειλος
καὶ ἡ θαλασσία χελώνη. Τὰ δὲ κολυμβᾷ καὶ
40 πέτεται, ὥσπερ ὁ κύκνος.

ποιεῖ | ποιοῦσι(ν)

μόνον
μόνον βαδίζει·
οὔτε κολυμβᾷ,
οὔτε πέτεται

Τί δὲ ποιεῖ τὰ χερσαῖα; Εἴτε βαδίζει καὶ τρέ-
χει, ὥσπερ τὸ πρόβατον, εἴτε μόνον ἔρπει, ὥσπερ
ὁ ὄφης, εἴτε μόνον πέτεται, ὥσπερ ἡ μέλισσα.

(μέν) ... δέ

Οἱ μὲν οὖν ἰχθύες, οἱ καρχαρίαὶ καὶ αἱ
45 φάλλαινα κολυμβῶσιν, αἱ δὲ ὄρνιθες καὶ αἱ
μέλισσαι πέτονται, οἱ δὲ λύκοι καὶ τὰ πρόβατα
βαδίζουσι καὶ τρέχουσιν, ἀλλὰ οὔτε πέτονται
οὔτε κολυμβῶσιν.

Τί ἐστὶν ὁ σαῦρος; Τί δὲ ποιεῖ; Ὁ σαῦρος οὐ
50 βαδίζει, ἀλλὰ ἔρπει· ἔρπυστικὸν γὰρ ζῷόν ἐστιν.
Ἐρπυστικὸν ζῷόν ἐστι καὶ ὁ ὄφης. Ὁ μὲν σαῦρος
τετράποδον ζῷόν ἐστιν, ὁ δὲ ὄφης ἄποδον.

ἔρπυστικός, -ή, -όν
< ἔρπει

ἀμφίβιος, -ον < βίος

Ἄρα καὶ ὁ βάτραχος ἐρπυστικὸν ζῷον ἐστίν;
Οὐδαμῶς, ὁ βάτραχος ἐρπυστικὸν οὐκ ἐστίν,
ἀλλ' ἀμφίβιον· ἔνυδρον γὰρ ζῷον ἐστίν, ἀλλὰ 55
καὶ χερσαῖον. Τί δὲ ποιεῖ ὁ βάτραχος; Κολυμβᾷ
καὶ πηδᾷ, ἀλλὰ οὔτε βαδίζει, οὔτε τρέχει, οὔτε
πέτεται.

πολιτικός, -ή, -όν < πόλις

Τί δὲ ποιεῖ ὁ ἄνθρωπος; Ὁ ἄνθρωπος
δίποδον ζῷον ἐστίν· βαδίζει γάρ, τρέχει, πηδᾷ 60
καὶ κολυμβᾷ, ἀλλὰ οὐ πέτεται. Ἔστιν οὖν
ἀμφίβιον ζῷον ὁ ἄνθρωπος; Οὐδαμῶς, ὁ
ἄνθρωπος οὐκ ἀμφίβιον, ἀλλὰ χερσαῖον ζῷον
ἐστίν. Ἔστι δὲ καὶ πολιτικὸν ζῷον, ὥσπερ
λέγει ὁ φιλόσοφος Ἀριστοτέλης. Πολιτικά ζῷα 65
εἰσι καὶ αἱ μέλισσαι.

τὸ τέρας | τὰ τέρατα

Ἄρα καὶ τὰ θηρία πολιτικὰ ζῷα ἐστίν; **Γ**
Οὐδαμῶς, τὰ γὰρ θηρία εἴτε ἄγρια ζῷα ἐστίν,
ὥσπερ ὁ κροκόδειλος καὶ ὁ λέων, εἴτε τέρατα.

τέρας· μυθικὸν ζῷον
δ(ἐ) ἐστι
μυθικός, -ή, -όν < μῦθος
ἀνθρωπόμορφος, -ον
< ἄνθρωπος
δ(ἐ) ἥμισυ
τὸ ἥμισυ 1/2

Τί δ' ἐστὶ τέρας; Μυθικὸν ζῷον ἐστίν. Τὰ 70
Ἑλληνικὰ τέρατα ἀνθρωπόμορφα ζῷα ἐστίν,
ὥσπερ ὁ κένταυρος Χείρων, τὸ μὲν ἥμισυ ἄν-
θρωπος, τὸ δ' ἥμισυ ἵππος. Ἀνθρωπόμορφα
ζῷα εἰσι καὶ ὁ μινώταυρος Ἀστερίων, τὸ μὲν
ἥμισυ ἄνθρωπος, τὸ δ' ἥμισυ ταῦρος, ἡ ἄρπυια 75
Ποδάργη, τὸ μὲν ἥμισυ γυνή, τὸ δ' ἥμισυ ὄρνις,

ἡ σειρὴν Παρθενόπη, τὸ μὲν ἥμισυ γυνή, τὸ δ'
ἥμισυ ὄρνις, καὶ ἡ Σφίγξ, τὸ μὲν ἥμισυ γυνή, τὸ
δ' ἥμισυ ὄρνις καὶ λέων.

ἡ Παρθενόπη
ἡ σειρὴν | αἱ σειρῆνες

80 Οὐκ ὀλίγα, ἀλλὰ πολλὰ ἔστι τὰ Ἑλληνικὰ
τέρατα. Τὰ μὲν καλὰ ἔστιν, τὰ δὲ κακά. Ὁ Χεί-
ρων καὶ ὁ Πήγασος καλὰ τέρατά εἰσιν. Ἔστι
καὶ ὁ μινώταυρος Ἀστερίων καλὸν τέρας;
Οὐδαμῶς, ὁ Ἀστερίων οὐ καλόν, ἀλλὰ κακὸν
85 τέρας ἔστιν. Κακὰ τέρατά εἰσι καὶ ἡ Μέδουσα, ἡ
Σφίγξ, ὁ Κέρβερος, ἡ Χίμαιρα, ἡ Ὕδρα, ἡ Παρ-
θενόπη, ἡ Σκύλλα καὶ ἡ Ποδάργη.

ἡ Σφίγξ

Τί δὲ ποιεῖ τὰ τέρατα; Τὰ μὲν πέτεται, ὥσπερ
ἡ ἄρπυια Ποδάργη καὶ ἡ σειρὴν Παρθενόπη, τὰ
90 δὲ πέτεται καὶ τρέχει, ὥσπερ ὁ ἵππος Πήγασος
καὶ ἡ Σφίγξ, τὰ δὲ πέτεται, ἔρπει καὶ κολυμβᾷ,
ὥσπερ ἡ δράκαινα Ὕδρα, καὶ τὰ δὲ οὐ πέτεται,
ἀλλὰ βαδίζει καὶ τρέχει, ὥσπερ ὁ κένταυρος
Χείρων, ὁ Κέρβερος καὶ ἡ Χίμαιρα.

ἡ Σκύλλα

95 Τί δὲ ποιεῖ ὁ κύκλωψ Πολύφημος; Ἄρα
πέτεται; Οὐδαμῶς, οὐ πέτεται· οἱ γὰρ κύκλωπες
πτihnά τέρατα οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ πεζὰ δίποδα. Οἱ
μὲν οὖν κύκλωπες βαδίζουν καὶ τρέχουσιν, αἱ
δὲ σειρῆνες καὶ αἱ ἄρπυιαι πέτονται.

ὁ κύκλωψ | οἱ κύκλωπες

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ῥῆμα | ῥήματα

Ῥῆμα

-ει | -ουσι(ν)

-εῖ | -οῦσι(ν)

-ᾱ | -ῶσι(ν)

-εται | -ονται

□ Ὁ ἄνθρωπος βαδίζει, ὁ ἵππος τρέχει, ὁ κύκνος πέτεται καὶ ἡ φάλλαινα κολυμβᾷ. Τί δὲ ποιεῖ ὁ βάτραχος; Ὁ δὲ βάτραχος πηδᾷ.

«Βαδίζει» ῥῆμά ἐστιν. «Τρέχει, πέτεται, κολυμβᾷ, πηδᾷ, ποιεῖ» ῥήματά εἰσιν (ένικὸς ἀριθμός).

□ Οἱ ἄνθρωποι βαδίζουν, οἱ ἵπποι τρέχουσιν, οἱ κύκνοι πέτονται καὶ αἱ φάλλαιναι κολυμβῶσιν. Τί δὲ ποιοῦσιν οἱ σαῦροι; Οἱ δὲ σαῦροι ἔρπουσιν.

«Βαδίζουν» ῥῆμά ἐστιν. «Τρέχουσιν, πέτονται, κολυμβῶσιν, ποιοῦσιν, ἔρπουσιν» ῥήματά εἰσιν (πληθυντικὸς ἀριθμός).

ὀνομαστική < ὄνομα

Ὀνομαστικὴ πτώσις

Ὁ ἄνθρωπος θνητός ἐστιν (= Ὁ ἄνθρωπός ἐστι θνητός). Θνητός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος (= Θνητὸς ὁ ἄνθρωπός ἐστιν).

ὑποκείμενον
κατηγορούμενον

«ὁ ἄνθρωπος» ὑποκείμενόν ἐστιν, «θνητός» κατηγορούμενον.

παράδειγμα |
παραδείγματα

Παραδείγματα·

Τὰ ζῶα θνητά ἐστιν. Τὰ τέρατα μυθικὰ ζῶα ἐστιν, τὰ μὲν καλὰ, τὰ δὲ κακά. Ἡ Ἀφροδίτη ἀθάνατος θεὰ ἐστιν. Ὁ Διόνυσος Ἑλληνικὸς θεός ἐστιν. Πολλοὶ εἰσιν οἱ Ἑλληνικοὶ θεοί.

Ὑποκείμενα· «τὰ ζῶα, τὰ μὲν, τὰ δέ, τὰ τέρατα, ἡ Ἀφροδίτη, ὁ Διόνυσος, οἱ Ἑλληνικοὶ θεοί».

Κατηγορούμενα· «θνητά, μυθικὰ ζῶα, καλὰ, κακά, ἀθάνατος, θεά, Ἑλληνικός, θεός, πολλοί».

Μελέτημα Α

Ὁ λύκος ζῶ___ ἐστίν. Τὰ ζῶ___ οὐκ ὀλίγ___, ἀλλὰ πολλ___ ἐστίν, τὰ μὲν ἄγρι___, τὰ δ' ἡμερ___, τὰ μὲν μικρ___, τὰ δὲ μεγάλ___· Καὶ τὰ μὲν ἔνυδρά ἐστίν, τὰ δὲ χερσαῖ___.

Τὰ μὲν ἔνυδρ___ εἴτε θαλάσσιά ἐστίν, ὥσπερ ἡ φάλλαιν___ καὶ ὁ καρχαρί___, εἴτε ποτάμι___, ὥσπερ ὁ ποτάμι___ καρκίνος, εἴτε λιμναῖ___, ὥσπερ ὁ βάτραχ___· Τὰ δὲ χερσαῖ___ εἴτε πτην___ ἐστίν, ὥσπερ αἱ ὄρνιθ___ καὶ ὁ κύκν___, εἴτε πεζ___, ὥσπερ ὁ ἵππ___ καὶ ὁ λύκ___.

Τί ποι___ τὰ μὲν καὶ τί τὰ δέ; Τὰ μὲν ἔνυδρα κολυμβ___, τὰ δὲ πτηνὰ πέτ___, καὶ τὰ δὲ πεζὰ βαδίζ___ τρέχ___ ἢ ἔρπ___.

Τί δὲ ποι___ ὁ κύκνος; Ὁ κύκνος πτην___ ζῶόν ἐστίν, πέτ___, ἀλλὰ καὶ κολυμβ___· Ἔστιν οὖν ἀμφίβι___ ζῶον; Οὐδαμῶς, ἀμφίβι___ ζῶά ἐσιν οἱ βάτραχοι· Οἱ δὲ βάτραχοι κολυμβ___ καὶ πηδ___.

Ἄρα ὁ μινώταυρος Ἀστερίων πέτ___; Οὐδαμῶς, πεζ___ γὰρ τέρας ἐστίν· Τί δ' ἐστὶ τέρας; Τὰ τέρατ___ μυθικά, ἀνθρωπόμορφ___ ζῶά ἐστίν, ὥσπερ ὁ Πήγασος, τὸ μὲν ἥμισυ ἄνθρωπ___, τὸ δ' ἥμισυ ἵππ___.

Τί δὲ ποι___ οἱ ἄνθρωποι; Τρέχ___ καὶ βαδίζ___, ὥσπερ τὰ πεζ___ ζῶα, ἀλλὰ οὐχ ἔρπ___· Κολυμβ___ δέ, ἀλλὰ ἔνυδρ___ ζῶ___ οὐκ εἰσίν· Ὡσπερ λέγ___ ὁ φιλόσοφος Ἀριστοτέλης, πολιτικ___ ζῶόν ἐστίν ὁ ἄνθρωπος.

ζῳον | ζῳα
 ἰχθύς | ἰχθύες
 ὄρνις | ὄρνιθες
 τέρας | τέρατα

ἄγριον
 ἀνθρωπόμορφα
 ἡμερον
 θαλάσσια
 κακόν
 καλόν
 μεγάλα
 μικρά
 μυθικά
 ὀλίγα
 πεζά
 πολλά

ἡμισυ
 ὥσπερ

Μελέτημα Β

Τὰ ζῳα οὐκ _____, ἀλλὰ πολλά ἐστίν, τὰ μὲν μικρά, τὰ δὲ _____. Ὁ καρκίνος καὶ ἡ μέλισσα οὐ μεγάλα, ἀλλὰ _____ ζῳά εἰσιν.

Τὸ πρόβατον, ὁ λύκος, ὁ κύων καὶ ἡ ἀλώπηξ οὔτε μικρά οὔτε μεγάλα ζῳά εἰσιν. Τὸ μὲν πρόβατον _____ ζῳόν ἐστίν. Ὁ δὲ λύκος ἡμερον οὐκ ἐστίν, ἀλλ' _____. Ὁ μὲν κύων _____ ζῳόν ἐστίν, ἡ δὲ ἀλώπηξ οὐ καλόν, ἀλλὰ _____ ζῳόν ἐστίν.

Ὁ Ἀστερίων οὐ _____, ἀλλὰ τέρας ἐστίν, τὸ μὲν _____ ἄνθρωπος, τὸ δ' ἡμισυ ταῦρος. Καὶ ἡ Παρθενόπη τέρας ἐστίν, τὸ μὲν ἡμισυ γυνή, τὸ δ' ἡμισυ _____. Ὁ οὖν Ἀστερίων καὶ ἡ σειρὴν Παρθενόπη δύο _____ εἰσιν.

Τί δ' ἐστὶ _____; Τὰ τέρατα Ἑλληνικά _____ ζῳά ἐστίν. Τὰ Ἑλληνικά μυθικά ζῳα οὐκ _____, ἀλλὰ πολλά ἐστίν. Καὶ πολλά _____ ἐστίν, τὸ μὲν ἡμισυ ἄνθρωποι, τὸ δ' ἡμισυ _____.

Τί ποιεῖ τὰ τέρατα; Τί δὲ τὰ ζῳα; Τί δὲ ποιοῦσιν οἱ ἄνθρωποι; Τὰ μὲν ζῳα εἴτε πέτεται, εἴτε κολυμβᾷ, εἴτε βαδίζει. Ὁ μὲν καρχαρίας, ὁ δελφὶς καὶ οἱ _____ κολυμβῶσιν. Αἱ δὲ _____ καὶ ἡ μέλισσα πέτονται. Ὁ καρχαρίας καὶ ἡ φάλλαινα _____ (< θάλασσα) ζῳά εἰσιν· οὐ γὰρ βαδίζουσιν, ἀλλὰ κολυμβῶσιν. Καὶ ὁ ἄνθρωπος κολυμβᾷ, ἀλλὰ θαλάσσιον ζῳον οὐκ ἐστίν. Οἱ δὲ ἄνθρωποι _____ (↔ ἄποδα) ζῳά εἰσιν, ὥσπερ ὁ ἵππος, ἀλλὰ καὶ πολιτικά, _____ λέγει ὁ φιλόσοφος. Τὰ δὲ τέρατα εἴτε βαδίζει, ὥσπερ ὁ Χεῖρων, εἴτε πέτεται, ἔρπει καὶ κολυμβᾷ, ὥσπερ ἡ Ὑδρα, εἴτε πέτεται, _____ ἡ ἄρπυια Ποδάργη.

Μελέτημα Γ

1. ἼΑρα ὁ ἐλέφας πτηνὸν ζῳὸν ἐστίν;
2. Ἔστιν ὁ λύκος ἡμερον ζῳον;
3. Τί ποιοῦσιν οἱ σαῦροι;
4. Τί δ' ἐστὶ τὰ τέρατα;
5. ἼΑρα πέτεται ἡ Χίμαιρα;
6. ἼΑρα οἱ ἄνθρωποι κολυμβῶσιν;
7. ἼΑρα ὁ Χείρων ἀνθρωπόμορφον ζῳὸν ἐστίν;
8. ἼΑρα ὁ ἄνθρωπος ἀμφίβιον ζῳὸν ἐστίν;
9. ἼΑρα ἡ λέξις «ἄνθρωπος» ῥῆμά ἐστιν;
10. ἼΑρα τὸ ῥῆμα «βαδίζει» πληθυντικὸς ἀριθμὸς ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ Δ'

Όνόματα

αἶμα, τό
 ἀλώπηξ, ἡ
 ἀράχνη, ἡ
 ἄρπυια, ἡ
 βάτραχος, ὁ
 βίος, ὁ
 δελφίς, ὁ
 δράκαινα, ἡ
 ἔλαφος, ὁ
 ἐλέφας, ὁ
 ζῶον, τό
 θάλασσα, ἡ
 ἵπποπόταμος, ὁ
 ἵππος, ὁ
 ἰχθύς, ὁ
 καρκίνος, ὁ
 καρχαρίας, ὁ
κατηγορούμενον, τό
 κένταυρος, ὁ
 κροκόδειλος, ὁ
 κύκλωψ, ὁ
 κύκνος, ὁ
 κύων, ὁ
 λέων, ὁ
 λίμνη, ἡ
 λύκος, ὁ
 μέλισσα, ἡ
 μῦθος, ὁ
 ὄνος, ὁ
 ὄρνις, ἡ

ὄφις, ὁ
παράδειγμα, τό
 πόλις, ἡ
 ποταμός, ὁ
 πούς, ὁ
 πρόβατον, τό
πτῶσις, ἡ
ῥῆμα, τό
 σαῦρος, ὁ
 σειρήν, ἡ
 ταῦρος, ὁ
 τίγρις, ὁ
 ὕδωρ, τό
ὑποκείμενον, τό
 φάλλαινα, ἡ
 χελώνη, ἡ

Ἐπίθετα

ἄγριος, -α, -ον
 ἀμφίβιος, -ον
 ἄναιμος, -ον
 ἀνθρωπόμορφος, -ον
 ἄπους, -ουν
 δίπους, -ουν
 ἔναιμος, -ον
 ἔνυδρος, -ον
 ἐρπυστικός, -ή, -όν
 ἡμερος, -α, -ον
 ἡμισυς, ἡμίσεια,
 ἡμισυ
 θαλάσσιος, -α, -ον
 λιμναῖος, -α, -ον

μουθικός, -ή, -όν
 ὀλίγος, -η, -ον
ὀνομαστικός, -ή, -ον
 πεζός, -ή, -όν
 πολιτικός, -ή, -όν
 πολύπους, -ον
 πολύς, πολλή, πολύ
 ποτάμιος, -α, -ον
 πτηνός, -ή, -όν
 τετράπους, -ουν
 χερσαῖος, -α, -ον

Ῥήματα

βαδίζω
 ἔρπω
 κολυμβάω
 λέγω
 πέτομαι
 πηδάω
 ποιέω
 τρέχω

Ἐπιρρήματα

ἔτι
 μόνον

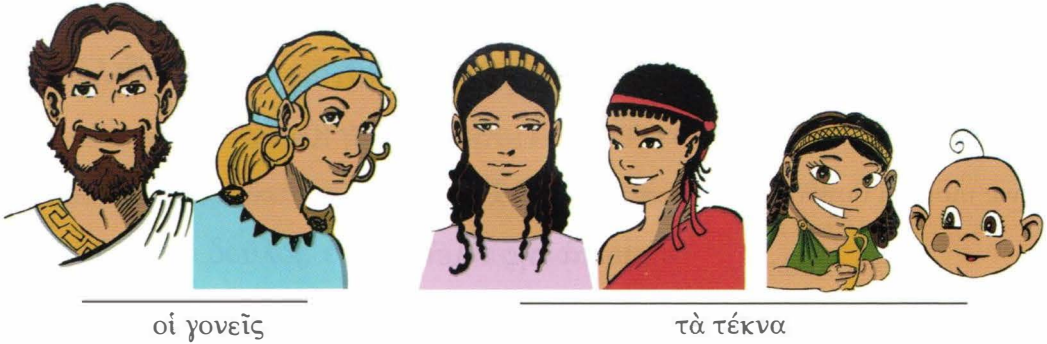
Κύρια όνόματα

Ἀριστοτέλης, ὁ
 Παρθενόπη, ἡ
 Σφίγξ, ἡ

Σύνδεσμοι

εἴτε... εἴτε
 ὥσπερ

Ο ΟΙΚΟΣ

A Ἴδου Ἑλληνικὸς οἶκος! Ἀπολλώνιος μὲν πατὴρ ἐστίν, Ἑλένη δὲ μήτηρ. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος καὶ ἡ Ἑλένη γονεῖς εἰσιν.

ιδού!

γονεῖς· πατὴρ καὶ μήτηρ

Πάτροκλος υἱὸς ἐστὶ τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ τῆς Ἑλένης. Καὶ Ἀπολλόδωρος υἱὸς ἐστὶ τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ τῆς Ἑλένης. Ὁ οὖν Πάτροκλος καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ τῆς Ἑλένης υἱοί. Ὁ μὲν Πάτροκλος νεανίας ἐστίν, ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος παιδίον.

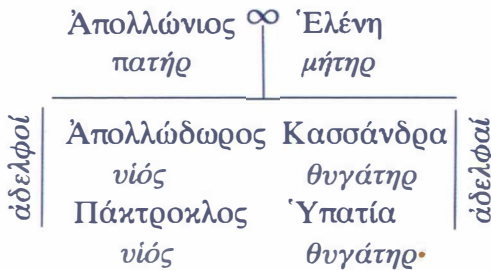
-ος -ου

ὁ Ἀπολλώνιος
τοῦ Ἀπολλωνίου

-η -ης

ἡ Ἑλένη
τῆς Ἑλένης

ὁ ἀδελφός, ἡ ἀδελφή

Κασσάνδρα θυγάτηρ ἐστὶ τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ τῆς Ἑλένης. Καὶ Ὑπατία θυγάτηρ ἐστὶ τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ τῆς Ἑλένης. Ἡ οὖν Κασσάνδρα

θυγάτηρ | θυγατέρες

καὶ ἡ Ὑπατία ἀδελφαὶ εἰσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ
 Ἀπολλωνίου καὶ τῆς Ἑλένης θυγατέρες. Ἡ μὲν 15
 Κασσάνδρα κόρη ἐστίν, ἡ δὲ Ὑπατία παῖς.

Ὁ οὖν Πάτροκλος, ἡ Κασσάνδρα, ἡ Ὑπατία
 τέκνα· υἱοὶ καὶ θυγατέρες καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος τέκνα εἰσὶ τοῦ Ἀπολλω-
 νίου καὶ τῆς Ἑλένης.

ὁ πάππος ἡ τήθη
 (πρόγονοι)

Τίς ἐστὶν Ἰππόλυτος; Ὁ Ἰππόλυτος πατήρ 20
 ἐστὶ τῆς Ἑλένης, ἀλλὰ καὶ πάππος τοῦ Πατρό-
 κλου, τοῦ Ἀπολλοδώρου, τῆς Κασσάνδρας καὶ
 τῆς Ὑπατίας. Τίς ἐστὶ Πανδώρα; Ἡ Πανδώρα
 μήτηρ ἐστὶ τοῦ Ἀπολλωνίου, ἀλλὰ καὶ τήθη τοῦ
 Πατρόκλου, τοῦ Ἀπολλοδώρου, τῆς Κασσάν- 25
 δρας καὶ τῆς Ὑπατίας. Ὁ μὲν οὖν Ἀπολλώνιος
 υἱός ἐστὶ τῆς Πανδώρας, ἡ δὲ Ἑλένη θυγάτηρ
 ἐστὶ τοῦ Ἰππολύτου. Τοῦτ' ἐστίν, ὁ Πάτροκλος,
 ἡ Ὑπατία, ἡ Κασσάνδρα καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος
 ἔγγονοι εἰσὶ τοῦ Ἰππολύτου καὶ τῆς Πανδώρας. 30
 Ὁ οὖν Ἰππόλυτος καὶ ἡ Πανδώρα πρόγονοι
 εἰσὶ τοῦ Πατρόκλου, τῆς Ὑπατίας, τῆς Κασσάν-
 δρας καὶ τοῦ Ἀπολλοδώρου.

-α -ας

ἡ Ὑπατία
 τῆς Ὑπατίας

τοῦτ(ο) ἐστίν =

ἔγγονοι ↔ πρόγονοι

B Ἴσρα Φίλιππος ἀδελφός ἐστί τοῦ Πατρόκλου;
 35 Οὐδαμῶς, ἀδελφός τοῦ Πατρόκλου ἐστὶν ὁ
 Ἀπολλόδωρος. Ὁ δὲ Φίλιππος οὐκ ἀδελφός,
 ἀλλὰ δοῦλός ἐστι τοῦ Ἀπολλωνίου. Τοῦτ' ἐστίν,
 ὁ Ἀπολλώνιος δεσπότης ἐστί τοῦ Φιλίππου. Καὶ
 Καλλίμαχος δοῦλός ἐστι τοῦ Ἀπολλωνίου. Ὁ
 40 οὖν Ἀπολλώνιος δεσπότης ἐστί δύο δούλων, τοῦ
 Φιλίππου καὶ τοῦ Καλλιμάχου. Ὁ δὲ Φίλιππος
 καὶ ὁ Καλλίμαχος δοῦλοί εἰσι τοῦ Ἀπολλωνίου,
 τοῦ δεσπότου.

δοῦλος ↔ δεσπότης

-οι -ων

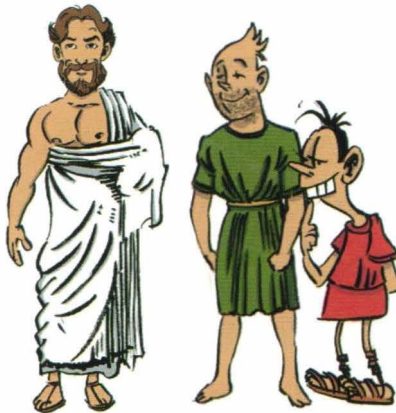
οἱ δοῦλοι

τῶν δούλων

-ης -ου

ὁ δεσπότης

τοῦ δεσπότου

Ἀπολλώνιος, Φίλιππος καὶ Καλλίμαχος
 ὁ δεσπότης καὶ οἱ δοῦλοι

Ἴσρα Ἥλέκτρα ἀδελφή ἐστί τῆς Κασσάνδρας;
 45 Οὐδαμῶς, ἀδελφή τῆς Κασσάνδρας ἐστὶν ἡ
 Ὑπατία. Ἡ δὲ Ἥλέκτρα οὐκ ἀδελφή, ἀλλὰ
 δούλη ἐστί τῆς Ἑλένης. Τοῦτ' ἐστίν, ἡ Ἑλένη
 δέσποινα ἐστί τῆς Ἥλέκτρας. Καὶ Καλλιρρόη
 δούλη ἐστί τῆς Ἑλένης. Ἡ οὖν Ἑλένη δέσποινα

δέσποινα ↔ δούλη

-αι -ων
αἱ δοῦλαι
τῶν δούλων

-ᾶ -ης
ἡ δέσποινα
τῆς δεσποίνης

Αἴσωπος καὶ Θάλεια

ὁ φίλος, ἡ φίλη

ὁ δεσπότης |
οἱ δεσπότες

- τίνος;
- τοῦ... / τῆς...

ἐστὶ δύο δούλων, τῆς Ἥλέκτρας καὶ τῆς 50
Καλλιρρόης. Ἡ δὲ Ἥλέκτρα καὶ ἡ Καλλιρρόη
δοῦλαι εἰσὶ τῆς Ἑλένης, τῆς δεσποίνης.

Ἑλένη, Ἥλέκτρα καὶ Καλλιρρόη
ἡ δέσποινα καὶ αἱ δοῦλαι

Ἄρα καὶ Αἴσωπος δοῦλός ἐστι τοῦ Ἀπολλω-
νίου; Οὐδαμῶς, ὁ Αἴσωπος δοῦλος οὐκ ἔστιν,
ἀλλὰ φίλος τοῦ Ἀπολλωνίου· ὁ γὰρ Ἀπολλώ- 55
νιος καὶ ὁ Αἴσωπος δεσπότες εἰσὶν. Ἄρα καὶ
Θάλεια δούλη ἐστὶ τῆς Ἑλένης; Οὐδαμῶς, ἡ
Θάλεια δούλη οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ φίλη τῆς Ἑλέ-
νης· ἡ γὰρ Ἑλένη καὶ ἡ Θάλεια δέσποιναί εἰσιν.

Τίνος οὖν υἱός ἐστιν ὁ Ἀπολλόδωρος; Τοῦ 60
Ἀπολλωνίου καὶ τῆς Ἑλένης. Τίνος δὲ υἱός
ἐστὶν ὁ Ἀπολλώνιος; Τῆς Πανδώρας, τῆς
τήθης. Τίνος οὖν θυγάτηρ ἐστὶν ἡ Ὑπατία; Τοῦ
Ἀπολλωνίου καὶ τῆς Ἑλένης. Τίνος δὲ θυγάτηρ
ἐστὶν ἡ Ἑλένη; Τοῦ Ἱππολύτου, τοῦ πάππου. 65

Τίνων οὖν δεσπότης ἐστὶν ὁ Ἀπολλώνιος;
 Τῶν δούλων, τοῦτ' ἔστιν, τοῦ Φιλίππου καὶ τοῦ
 Καλλιμάχου. Τίνος δὲ δοῦλοί εἰσιν ὁ Φίλιππος
 καὶ ὁ Καλλίμαχος; Τοῦ Ἀπολλωνίου, τοῦ
 70 δεσπότη.

– τίνων;
 – τῶν...

Τίνων οὖν δέσποινα ἐστὶν ἡ Ἑλένη; Τῶν
 δούλων, τοῦτ' ἔστιν, τῆς Ἡλέκτρας καὶ τῆς
 Καλλιρρόης. Τίνος δὲ δοῦλαί εἰσιν ἡ Ἡλέκτρα
 καὶ ἡ Καλλιρρόη; Τῆς Ἑλένης, τῆς δεσποίνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Γενική πτώσις

□ Ἀρσενικὸν γένος

Ὁ Ἀπολλώνιος δεσπότης ἐστὶ τοῦ δούλου (τοῦ
 Καλλιμάχου). Ὁ Ἀπολλώνιος δεσπότης ἐστὶ τῶν
 δούλων (τοῦ Καλλιμάχου καὶ τοῦ Φιλίππου).
 Ὁ Καλλίμαχος καὶ ὁ Φίλιππος δοῦλοί εἰσι τοῦ
 δεσπότη, τοῦ Ἀπολλωνίου.

ὁ τοῦ
 -ος -ου
 -ης -ου
 οἱ τῶν
 -οι -ων

«Ἀπολλωνίου, δεσπότη, δούλου» γενική ἐστίν,
 ἐνικός ἀριθμός. Καὶ «δούλων» γενική ἐστίν, ἀλλὰ
 πληθυντικός ἀριθμός.

Γενική· ἐνικός -ου, πληθυντικός -ων.

Ἄρθρον· τοῦ | τῶν.

□ Θηλυκὸν γένος

ή τῆς
-ᾱ -ας
-ᾶ -ης
-η -ης

αί τῶν
-αι -ων

Ἡ Ἑλένη δέσποινα ἐστὶ τῆς δούλης (τῆς Καλλιρρόης). Ἡ Ἑλένη δέσποινα ἐστὶ τῶν δούλων (τῆς Καλλιρρόης καὶ τῆς Ἡλέκτρας). Ἡ Ἡλέκτρα δούλη ἐστὶ τῆς δεσποίνης.

«Ἡλέκτρας, δούλης, δεσποίνης» γενικὴ ἐστίν, ἐνικὸς ἀριθμός. Καὶ «δούλων» γενικὴ ἐστίν, ἀλλὰ πληθυντικὸς ἀριθμός.

Γενικὴ ἐνικὸς -ης, -ας, πληθυντικὸς -ων.

Ἄρθρον τῆς | τῶν.

Μελέτημα Α

Ὁ Ἀπολλώνι___ πατήρ ἐστὶ τοῦ Ἀπολλοδώρ___. Ὁ Ἀπολλόδωρ___ υἱὸς ἐστὶ τοῦ Ἀπολλωνί___. Ἡ Ἑλέν___ μήτηρ ἐστὶ τῆς Ὑπατί___. Ἡ Ὑπατί___ θυγάτηρ ἐστὶ τῆς Ἑλέν___. Ἡ Ὑπατία μικρ___ ἀδελφ___ ἐστὶ τῆς Κασσάνδρ___ καὶ θυγάτηρ τῆς Ἑλέν___. Ἡ Ὑπατία καὶ ἡ Κασσάνδρα ἀδελφ___ εἰσι τοῦ Πατρόκλ___ καὶ τοῦ Ἀπολλοδώρ___. Ὁ Ἀπολλόδωρος μικρ___ ἀδελφ___ ἐστὶ τοῦ Πατρόκλ___ καὶ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνί___. Ὁ Πάτροκλ___ καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος ἔγγον___ εἰσι τοῦ Ἰπολύτ___ καὶ τῆς Πανδώρα___. Ὁ Ἀπολλόδωρ___, ὁ Πάτροκλ___, ἡ Ὑπατί___ καὶ ἡ Κασσάνδρ___ τέκν___ εἰσι ___ Ἀπολλωνί___ καὶ ___ Ἑλέν___.

Ὁ Φίλιππος δοῦλός ἐστὶ τοῦ δεσπότη___, τοῦ Ἀπολλωνί___. Ὁ Ἀπολλώνιος δεσπότη___ ἐστὶ δύο δούλ___, τοῦ Φιλίππ___ καὶ τοῦ Καλλιμάχ___.

Ἡ Ἡλέκτρα δούλη ἐστὶ τῆς δεσποίν___, τῆς Ἑλέν___. Ἡ Ἑλένη δέσποινα ἐστὶ δύο δούλ___, τῆς Ἡλέκτρ___ καὶ τῆς Καλλιρρό___.

Μελέτημα Β

Ὁ Ἀπολλώνιος _____ ἐστὶ τοῦ Πατρόκλου.
Τίνος _____ ἐστίν; Τοῦ Καλλιμάχου. Ἡ Ἑλένη
_____ ἐστὶ τῆς Κασσάνδρας. Τίνος _____
ἐστίν; Τῆς Καλλιρρόης. Ὁ Πάτροκλος _____ ἐστὶ
τοῦ Ἀπολλωνίου. Τίνος _____ ἐστίν; Τοῦ
Ἀπολλοδώρου. Ἡ Ὑπατία _____ ἐστὶ τῆς Ἑλένης.
Τίνος _____ ἐστίν; Τῆς Κασσάνδρας.

Ὁ Πάτροκλος καὶ ἡ Ὑπατία _____ τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ τῆς Ἑλένης εἰσὶν. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος καὶ ἡ Ἑλένη _____ εἰσι τοῦ Πατρόκλου καὶ τῆς Ὑπατίας.

Ἡ Πανδώρα _____ ἐστὶ τοῦ Πατρόκλου. Ὁ δὲ Ἰππόλυτος _____ ἐστὶ τῆς Κασσάνδρας. Ὁ οὖν Πάτροκλος καὶ ἡ Κασσάνδρα _____ εἰσιν τοῦ Ἰππολύτου καὶ τῆς Πανδώρας. Τοῦτ' ἐστίν, ἡ Πανδώρα καὶ ὁ Ἰππόλυτος _____ εἰσι τοῦ Πατρόκλου καὶ τῆς Κασσάνδρας.

Ὁ μὲν Καλλιμάχος _____ ἐστὶ τοῦ Ἀπολλωνίου. Ἡ δὲ Καλλιρρόη _____ ἐστὶ τῆς Ἑλένης.

Μελέτημα Γ

1. Τίνος υἱός ἐστὶν ὁ Ἀπολλώνιος;
2. Τίς ἐστὶν ἡ Ὑπατία;
3. Τίνες εἰσὶν ὁ Καλλιμάχος καὶ ἡ Καλλιρρόη;
4. Ἴσως ὁ Πάτροκλος υἱός ἐστὶ τοῦ Ἰππολύτου;
5. Τίνος τήθη ἐστὶν ἡ Πανδώρα;
6. Ἴσως ἡ Ἑλένη θυγάτηρ ἐστὶ τῆς Ὑπατίας;
7. Τίνος δοῦλαί εἰσιν ἡ Ἥλεκτρα καὶ ἡ Καλλιρρόη;
8. Τίνος φίλος ἐστὶν ὁ Αἴσωπος;
9. Ἴσως ὁ Ἀπολλώνιος καὶ ὁ Αἴσωπος δοῦλοί εἰσιν;
10. Ἴσως ἡ λέξις «φίλος» γενικὴ ἐστίν;

ἀδελφή
ἀδελφός
γονεῖς
δεσπότης
δέσποινα
δούλη
δοῦλος
ἑγγονοί
θυγάτηρ
μήτηρ
πάππος
πατήρ
πρόγονοι
τέκνα
τήθη
υἱός

ΛΕΞΕΙΣ Ε'

Ὄνόματα

ἀδελφή, ἡ
 ἀδελφός, ὁ
 γονεῖς, οἱ
 δέσποινα, ἡ
 δεσπότης, ὁ
 δούλη, ἡ
 δοῦλος, ὁ
 ἔγγονος, ὁ/ἡ
 θυγάτηρ, ἡ
 μήτηρ, ἡ
 οἶκος, ὁ

πάππος, ὁ
 πατήρ, ὁ
 πρόγονος, ὁ/ἡ
 τέκνον, τό
 τήθη, ἡ
 υἱός, ὁ

Κύρια ὀνόματα

Αἴσωπος, ὁ
 Ἴππόλυτος, ὁ
 Θάλεια, ἡ
 Πανδώρα, ἡ

Ἐπίθετα

γενικός, -ή, -όν
 φίλος, -η, -ον

Ἐπιρρήματα

ιδού

Φράσεις

τοῦτ' ἔστιν

Ο ΚΟΣΜΟΣ

A Ὁ κόσμος οὐ μικρός, ἀλλὰ μέγας ἐστίν. Ἐν τῷ κόσμῳ κεῖνται ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός. Καὶ ὁ οὐρανὸς μέγας ἐστίν. Ἐν τῷ οὐρανῷ κεῖνται ἡ σελήνη, οἱ πλανῆται, ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄστρα.

5 Πόσα ἐστὶ τὰ ἄστρα; Τὰ ἄστρα οὐκ ὀλίγα, ἀλλὰ πολλά ἐστίν, τὰ μὲν μικρά, τὰ δὲ μεγάλα. Ὁ ἥλιος μέγα ἄστρον ἐστίν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ ὁ Σείριος μέγα ἄστρον ἐστίν ἐν τῷ οὐρανῷ. Αἱ δὲ Πλειάδες οὐ μεγάλα, ἀλλὰ μικρὰ ἄστρα εἰσίν.

10 Πόσοι δὲ εἰσὶν οἱ πλανῆται; Οἱ πλανῆται οὐ πολλοί, ἀλλὰ ὀλίγοι εἰσίν. Ὡσπερ γράφει ὁ φιλόσοφος Ἀριστοτέλης, πέντε εἰσὶν οἱ ἕξω πλανῆται· ὁ Ἑρμῆς, ἡ Ἀφροδίτη, ὁ Ἄρης, ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Κρόνος.

-ος -ω:

ὁ κόσμος

ἐν τῷ κόσμῳ

κεῖνται = εἰσιν

- πόσα;

- ὀλίγα ↔ πολλά

μέγα ἄστρον

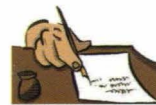
↔ μικρὸν ἄστρον

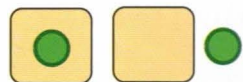
- πόσοι;

- ὀλίγοι ↔ πολλοί

ὁ πλανήτης | οἱ πλανῆται

γράφω

ἕσω ↔ ἔξω

μικροί ↔ μεγάλοι

μέγας πλανήτης

μικρὸς πλανήτης

A τε καὶ B = καὶ A καὶ B

μεγάλη σφαῖρα

μικρὰ σφαῖρα

Οἱ μὲν πλανῆται μικροὶ εἰσιν, οἱ δὲ μεγάλοι. 15

Ὁ μὲν Ἑρμῆς μικρὸς πλανήτης ἐστίν. Μικροὶ εἰσι καὶ ὁ Ἄρης καὶ ἡ Ἀφροδίτη. Ὁ οὖν Ἄρης, ὁ Ἑρμῆς τε καὶ ἡ Ἀφροδίτη μικροὶ πλανῆται εἰσιν. Ὁ δὲ Ζεὺς οὐ μικρὸς, ἀλλὰ μέγας πλανήτης ἐστίν. Μέγας ἐστὶ καὶ ὁ Κρόνος. Ὁ οὖν Ζεὺς 20 τε καὶ ὁ Κρόνος μεγάλοι πλανῆται εἰσιν.

-η -η·

ἡ Γῆ

ἐν τῇ Γῇ

Καὶ ἡ Γῆ πλανήτης ἐστίν. Ἄρα ἡ Γῆ μέγας **B** πλανήτης ἐστὶν ἢ μικρὸς; Ἡ Γῆ μικρὰ ἐστίν, οὐ μέγλη, ὥσπερ μικρὰ σφαῖρα.

ἡ ἥπειρος | αἱ ἥπειροι

– πόσαι;

– ὀλίγαι ↔ πολλαί

λογοποιός < λόγος + ποιέω

Πόσαι εἰσιν αἱ ἥπειροι ἐν τῇ Γῇ; Πόσαι δὲ 25 αἱ θάλασσαι; Ὡσπερ γράφει Ἑκαταῖος ὁ λογοποιός, τρεῖς εἰσιν αἱ ἥπειροι ἡ Εὐρώπη, ἡ Λιβύη καὶ ἡ Ἀσία. Αἱ δὲ θάλασσαι δύο εἰσιν·

ὁ Ὠκεανός, ἡ ἔξω θάλασσα, καὶ ἡ Μεσόγειος, ἡ
 30 ἔσω θάλασσα. Ὁ μὲν Ὠκεανὸς μεγάλη θάλασσά
 ἐστίν, ἡ δὲ Μεσόγειος μικρά.

μεσόγειος < μέσος + γῆ

Τίνες οἰκοῦσιν ἐν τῇ οἰκουμένη Γῇ; Οἱ ἄν-
 θρωποι, τὰ ζῷα, οἱ Ἑλληνικοὶ θεοὶ τε καὶ τὰ
 Ἑλληνικὰ τέρατα ἐν τῇ οἰκουμένη οἰκοῦσιν.
 35 Ποῦ οἰκοῦσιν ἐν τῇ οἰκουμένη οἱ ἄνθρωποι; Οἱ
 ἄνθρωποι εἴτε ἐν τῇ Εὐρώπῃ οἰκοῦσιν, εἴτε ἐν
 τῇ Λιβύῃ, εἴτε ἐν τῇ Ἀσίᾳ.

τίς οἰκεῖ; | τίνες οἰκοῦσιν;
 ἡ οἰκουμένη (γῆ)
 < οἰκία

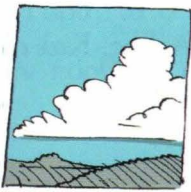
– ποῦ;

– ἐν...

– α – α

ἡ Ἀσία

ἐν τῇ Ἀσίᾳ

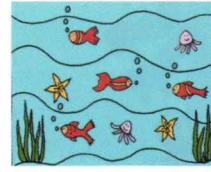
ὁ οὐρανός

ὁ ἀγρός

ἡ ὕλη

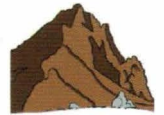

ὁ βυθός

Ποῦ δὲ οἰκεῖ τὰ ζῷα; Τὰ μὲν ἄγρια ἐν τῇ ὕλῃ
 οἰκεῖ, τὰ δὲ ἡμερα ἐν τῷ ἀγρῷ, τὰ δ' ἔνυδρα εἴτε
 40 ἐν τῷ ποταμῷ, εἴτε ἐν τῇ λίμνῃ, εἴτε ἐν τῷ βυθῷ.

Γ Ποῦ δὲ οἰκοῦσιν οἱ θεοί; Οἱ μὲν ἐν τῷ Ὀλύμπῳ
 οἰκοῦσιν· Ὀλύμπιοι γὰρ θεοὶ εἰσιν. Ποῦ κεῖται ὁ
 Ὀλυμπος; Ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ. Πόσοι δὲ εἰσιν οἱ
 Ὀλύμπιοι θεοί; Οἱ Ὀλύμπιοι θεοὶ πολλοὶ εἰσιν,
 45 ἀλλὰ οἱ πρῶτοι Ὀλύμπιοι θεοὶ ἔξ ἑνὸς εἰσιν·
 τρεῖς θεαί, ἡ Ἑστία, ἡ Δημήτηρ καὶ ἡ Ἥρα, καὶ
 τρεῖς θεοί, ὁ Αἰδης, ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Ζεὺς.

Ὀλύμπιος, -ον
 < Ὀλυμπος

κεῖται = ἐστίν

ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο
| ἄλλοι, ἄλλαι, ἄλλα

οὐ μόνον... ἀλλὰ καὶ

κάτω ↓
ἐκεῖ →

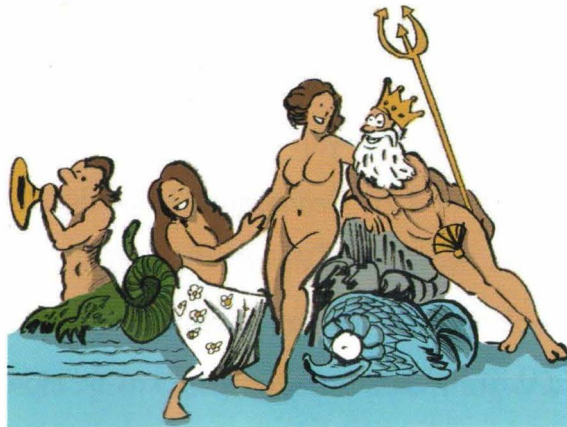

ὁ Ἄιδης καὶ οἱ νεκροί

Ἄλλοι ὀλύμπιοι θεοὶ εἰσιν ὁ Διόνυσος, ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ἄρης καὶ ὁ Ἥφαιστος. Ἄλλαι ὀλύμπιοι θεαὶ εἰσιν ἡ Ἀφροδίτη, ἡ Ἄρτεμις καὶ 50 ἡ Ἀθηνᾶ.

Ἄρα καὶ ὁ Ἑρμῆς ὀλύμπιος θεὸς ἐστίν; Ναί, καὶ ὁ Ἑρμῆς ὀλύμπιος θεὸς ἐστίν· οἰκεῖ γὰρ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ. Ἄρα καὶ ἡ Περσεφόνη ὀλύμπιος θεά ἐστίν; Ναί, καὶ ἡ Περσεφόνη ὀλύμπιος θεά 55 ἐστίν. Ἡ δὲ Περσεφόνη οἰκεῖ οὐ μόνον ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ κάτω κόσμῳ. Ἐκεῖ δὲ οἰκεῖ ἄλλος ὀλύμπιος θεός, ὁ Ἄιδης. Καὶ οἱ νεκροὶ ἐν τῷ κάτω κόσμῳ οἰκοῦσιν.

Ἄρα καὶ ὁ Ποσειδῶν ὀλύμπιος θεὸς ἐστίν; 60 Ναί, ὁ δὲ Ποσειδῶν οἰκεῖ οὐ μόνον ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ βυθῷ. Ἐκεῖ δὲ οἰκοῦσιν ὁ Τρίτων, ἡ Ἀμφιτρίτη καὶ ἄλλαι Νηρηίδες.

Ποσειδῶν, Τρίτων καὶ αἱ Νηρηίδες

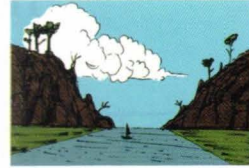
τὸ ἄντρον

ὁ λαβύρινθος

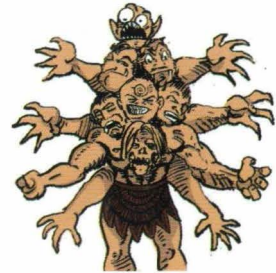
ἡ νῆσος

ὁ πορθμός

Ποῦ δὲ οἰκεῖ τὰ τέρατα; Τὰ μὲν ἐν τῇ ὕλῃ
 65 οἰκεῖ, ὥσπερ οἱ Κένταυροι καὶ ἡ Σφίγξ, τὰ δ' ἐν
 ἄντρῳ, ὥσπερ ὁ Πολύφημος καὶ ἄλλοι Κύκλω-
 πες, τὰ δ' ἐν λαβυρίνθῳ, ὥσπερ ὁ μινώταυρος
 Ἀστερίων, τὰ δ' ἐν λίμνῃ, ὥσπερ ἡ δράκαινα
 Ὑδρα, τὰ δ' ἐν νήσῳ, ὥσπερ αἱ σειρήνες, τὰ δ'
 70 ἐν πορθμῳ, ὥσπερ ἡ Σκύλλα καὶ ἡ Χάρυβδις,
 τὰ δ' ἐν τῷ κάτω κόσμῳ, ὥσπερ ὁ Κέρβερος, ἢ
 ἐν τῷ Ταρτάρῳ, ὥσπερ οἱ Ἑκατόγχειρες.

-ος -ω:
 ἡ νῆσος
 ἐν τῇ νήσῳ

Ἑκατόγχειρες

ἡ Σκύλλα καὶ ἡ Χάρυβδις

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Δοτική πτώσις (+ ἐν)

Ὄνομ.	ὁ/ή -ος	τὸ -ον	ή -α -η
Δοτ. (+ἐν)	τῷ/τῇ -ῳ	τῷ -ῳ	τῇ -ᾱ -ῆ

Ὁ οὐρανὸς μέγας ἐστίν. Ἐν τῷ οὐρανῷ κεῖνται τὰ ἄστρα καὶ οἱ πλανῆται.

Ἡ γῆ μεγάλη ἐστίν. Ἐν τῇ γῇ οἰκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι.
Ἡ νῆσος μικρά ἐστίν. Ἐν τῇ νήσῳ πολλαὶ ὄρνιθες οἰκοῦσιν.

Τὸ ἄντρον μικρὸν ἐστίν. Ἐν τῷ ἄντρῳ οἰκεῖ ὁ κύκλωψ.

Ἡ Ἀσία ἡπειρὸς ἐστίν. Ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὀλίγοι ποταμοὶ εἰσιν.

«ὁ οὐρανός, ἡ γῆ, ἡ Ἀσία, ἡ νῆσος, τὸ ἄντρον» ὀνομαστική πτώσις ἐστίν.

«τῷ οὐρανῷ, τῇ γῇ, τῇ Ἀσίᾳ, τῇ νήσῳ, τῷ ἄντρῳ» δοτική πτώσις ἐστίν.

Ἐπίθετα

-ος, -α, -ον | -οι, -αι, -α μικρὸς κόσμος, μικρὰ σελήνη, μικρὸν ἄστρον.
πολλοὶ θεοί, πολλαὶ θεαί, πολλὰ ζῶα.
ὀλίγοι θεοί, ὀλίγαι θεαί, ὀλίγα ζῶα.

-ος, -ον | -οι, -α ὀλύμπιος θεός, ὀλύμπιος θεά.

μέγας, μεγάλη, μέγα μέγας κόσμος, μεγάλη σελήνη, μέγα ἄστρον.

Ῥήματα· ὀριστική ἔγκλισις

τρέχει	κολυμβᾷ	οἰκεῖ	ἐστίν	κεῖται	πέτεται
τρέχουσιν	κολυμβῶσιν	οἰκοῦσιν	εἰσίν	κεῖνται	πέτονται

-μι· ἐστίν | εἰσίν (εἰμί), κεῖται | κεῖνται (κεῖμαι).

-ω, -ομαι·

α' βαρύτερα ῥήματα· τρέχει | τρέχουσιν (τρέχω),
πέτεται | πέτονται (πέτομαι).

β' περισπώμενα ῥήματα· κολυμβᾷ | κολυμβῶσιν
(κολυμβῶ), οἰκεῖ | οἰκοῦσιν (οἰκῶ).

Μελέτημα Α

Ὁ κόσμος οὐ μικρ___, ἀλλὰ μέγ___ ἐστίν. Ὁ οὐραν___
ἐν τῷ κόσμ___ κεῖ___ . Καὶ τὰ ἄστρα ἐν τῷ οὐραν___
κεῖ___ . Ὁ ἥλιος μέγ___ ἄστρ___ ἐστίν, οὐ πλανήτ___ .

Πέντε εἰσὶν οἱ ἔξω πλανῆτ___, ὥσπερ γράφ___ ὁ
Ἀριστοτέλης. Ὁ Κρόνος μέγ___ πλανήτης ἐστίν, ἀλλὰ
καὶ θεός. Ἄλλοι πλανῆται καὶ ὀλύμπι___ θεοὶ εἰσιν ἢ
Ἀφροδίτη, ὁ Ἑρμ___, ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ἄρ___ .

Ἡ γῆ μικρ___ ἐστίν, οὐ μεγάλ___ . Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ
ζῶα ἐν τῇ γ___ οἰκοῦσιν. Τὰ θαλάσσι___ ζῶα ἐν τῷ
βυθ___ οἰκ___ . Καὶ αἱ Νηρηίδ___ ἐν τῷ βυθ___ οἰκ___ .

Τρεῖς εἰσιν αἱ ἡπειρ___ · ἡ Εὐρώπ___, ἡ Αἰβύη καὶ ἡ
Ἀσί___ . Ἐν τῇ Ἀσί___ δύο μεγάλ___ ποταμοὶ εἰσιν.

Τὰ τέρατα εἴτε ἐν τῇ ὕλ___ οἰκ___, εἴτε ἐν ἄντρ___,
ὥσπερ ὁ κύκλωψ, εἴτε ἐν λαβυρίνθ___, ὥσπερ ὁ μινώ-
ταυρος, εἴτε ἐν νήσ___, ὥσπερ αἱ σειρήν___ . Ἡ δὲ
Σκύλλα οὔτε ἐν ἄντρ___, οὔτε ἐν νήσ___ οἰκ___, ἀλλὰ
ἐν πορθμ___ . Ὁ δὲ Κέρβερος ἐν τῷ κάτ___ κόσμ___
οἰκεῖ.

Τίν___ δὲ οἰκ___ ἐν τῷ Ταρτάρ___; Οἱ Ἑκατόγχειρ___ .
Ποῦ δὲ κεῖ___ ὁ Ὀλύμπος; Ἐν τῇ Θεσσαλί___ .

ἀγρός
 ἄντρον
 ἄστρον
 βυθός
 γῆ
 ἥλιος
 ἥπειροι
 θάλασσα
 κόσμος
 νεκροί
 οὐρανός
 πλανήτης |
 πλανῆται
 πορθμός
 πτώσις
 σελήνη
 ὕλη
 σφαῖρα
 Ὠκεανός
 Μεσόγειος

Μελέτημα Β

Ὁ _____ (= γῆ τε καὶ οὐρανός) μέγας ἐστίν. Τὰ ἄστρα ἐν τῷ _____ κεῖται. (Ὁ _____ μέγα ἄστρον ἐστίν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ ὁ Σείριος _____ ἐστίν). Κεῖται ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἡ _____.

Πέντε εἰσὶν οἱ ἔξω _____. Ὁ Ἑρμῆς καὶ μικρὸς _____ καὶ ὀλύμπιος θεὸς ἐστίν.

Ἡ Γῆ μικρά ἐστίν, ὥσπερ μικρά _____. Ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀσία εἰσὶ δύο _____ ἐν τῇ γῇ. Πόσαι εἰσὶν αἱ θαλάσσαι ἐν τῇ _____; Δύο, ὁ _____, ἡ ἔξω _____, καὶ ἡ _____, ἡ ἔσω θάλασσα.

Τὰ μὲν ἡμερὰ ζῶα ἐν τῷ _____ οἰκεῖ, τὰ δὲ ἄγρια ἐν τῇ _____. Τὰ δὲ θαλάσσια εἴτε ἐν τῷ _____ οἰκεῖ, εἴτε ἐν τῷ ποταμῷ. Ποῦ δὲ οἰκεῖ τα τέρατα; Ἡ μὲν Σκύλλα καὶ ἡ Χάρυβδις ἐν _____ οἰκοῦσιν, ὁ δὲ Πολύφημος ἐν _____.

Μελέτημα Γ

1. ἼΑρα ὁ κόσμος μικρός ἐστιν;
2. Ποῦ κεῖται τὰ ἄστρα;
3. Τίς ἐστιν ὁ Ἑρμῆς;
4. Τίνες εἰσὶν οἱ πλανῆται;
5. Πόσοι εἰσὶν οἱ ὀλύμπιοι θεοί;
6. ἼΑρα καὶ ὁ Ποσειδῶν ὀλύμπιος θεός ἐστιν;
7. Ποῦ οἰκοῦσιν οἱ νεκροί;
8. Ποῦ κολυμβῶσιν αἱ Νηρηίδες;
9. Τίνες θεοὶ οἰκοῦσιν ἐν τῷ κάτω κόσμῳ;
10. Τίνες εἰσὶν αἱ τρεῖς ἥπειροι;
11. ἼΑρα «οὐρανῶ» ἐστιν ὀνομαστικὴ πτῶσις;

ΛΕΞΕΙΣ Ζ΄

Ῥήματα

γράφω

κειμαι

οϊκέω

Ἀντωνυμῖαι

ἄλλος, -η, -ον

πόσοι; πόσαι; πόσα;

τίνες;

Ἐπίθετα

βαρύτονος, -ον

δοτικός, -ή, -όν

ἐπίθετος, -ον

μεσόγειος, -ον

ὀλύμπιος, -ον

ὀριστικός, -ή, -όν

περισπώμενος, -η, -ον

Ἐπιρρήματα

ἐκεῖ

ἔξω

ἔσω

κάτω

ποῦ;

Ὄνόματα

ἄγρός, ὁ

ἄντρον, τό

ἄστρον, τό

βυθός, ὁ

ἔγκλισις, ἡ

ἥλιος, ὁ

ἥπειρος, ἡ

λαβύρινθος, ὁ

νεκρός, ὁ

νηρηίς, ἡ

νησος, ἡ

οἰκία, ἡ

οἰκουμένη, ἡ

οὐρανός, ὁ

πλανήτης, ὁ

πορθμός, ὁ

σελήνη, ἡ

σφαῖρα, ἡ

τέρας, τό

ὕλη, ἡ

Κύρια ὀνόματα

Ἄιδης, ὁ

Ἀμφιτρίτη, ἡ

Ἀπόλλων, ὁ

Ἀσία, ἡ

Γῆ, ἡ

Ἑκατόγχειρες, οἱ

Εὐρώπη, ἡ

Θεσσαλία, ἡ

Λιβύη, ἡ

Νηρηίδες, αἱ

Ὀλυμπος, ὁ

Πλειάδες, αἱ

Ποσειδῶν, ὁ

Σείριος, ὁ

Τάρταρος, ὁ

Χάρυβδις, ἡ

Ὠκεανός, ὁ

Μόρια

τε

Προθέσεις

ἐν

Ἀριθμοί

δώδεκα

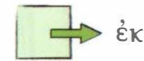
Ο ΜΥΘΟΣ

A Πῶς γίγνεται ὁ κόσμος; Πῶς δὲ γίνονται οἱ θεοί; Πῶς δὲ οἱ πρώτοι ἄνθρωποι; Ἡσίοδος ὁ ποιητὴς λέγει ὅτι πρῶτον μὲν τὸ Χάος γίγνεται, ἔπειτα δὲ ἡ μεγάλη Γαῖα καὶ ὁ καλὸς Ἔρως.

5 Ἐκ τοῦ Χάους δὲ γίνονται τὸ μέλαν Ἐρεβος καὶ ἡ μέλαινα Νύξ. Ἐκ τοῦ μέλανος Ἐρέβους δὲ καὶ τῆς μελαίνης Νυκτὸς γίνονται ὁ Αἰθήρ καὶ ἡ Ἡμέρα. Ἐκ τῆς μεγάλης Γαίας δὲ γίνονται ὁ Οὐρανὸς καὶ ὁ Πόντος.

γίγνεται | -ονται < γένος
ὁ ποιητὴς, ἡ ποιήτρια
λέγει ὅτι...
πρῶτον μὲν... ἔπειτα δέ

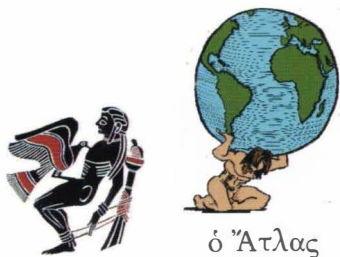
-ος -ους
τὸ Χάος, τοῦ Χάους
τὸ μέλαν Ἐρεβος,
τοῦ μέλανος Ἐρέβου
ἡ μέλαινα Νύξ,
τῆς μελαίνης Νυκτός

10 Λέγει δὲ ὁ Ἡσίοδος ὅτι ἐκ τῆς μεγάλης Γαίας καὶ τοῦ Οὐρανοῦ γίνονται οἱ Κύκλωπες, οἱ Ἑκατόγχειρες καὶ οἱ Τιτᾶνες, ὥσπερ ὁ Ὠκεανὸς καὶ ἡ Τηθύς, ὁ Κρόνος καὶ ἡ Ῥέα, ἡ Μνημοσύνη καὶ ὁ Ἰαπετός. Τέκνα δὲ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος εἰσὶν αἱ νύμφαι Ὠκεανίδες, ὥσπερ ἡ Ἀσία, ἡ Κλυμένη καὶ ἡ Στύξ, καὶ οἱ ποταμοί, ὥσπερ ὁ Νεῖλος, ὁ Ἀλφειὸς καὶ ὁ Ἡριδανός.

ἡ Τηθύς, τῆς Τηθύος

ἡ νύμφη Κλυμένη
καὶ αἱ ἀδελφαί

ὁ Προμηθεύς,
τοῦ Προμηθέως

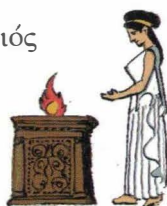
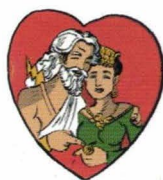
ὁ Ἄτλας

Τέκνα δὲ τοῦ Ἰαπετοῦ καὶ τῆς νύμφης Ἀσίας
εἰσὶ τέσσαρες ἀδελφοί· ὁ Προμηθεύς, ὁ Ἐπιμη- 20
θεύς, ὁ Μενoitιος καὶ ὁ Ἄτλας. Ἐκ τοῦ Προμη-
θέως καὶ τῆς Κλυμένης γίγνεται ὁ Δευκαλίων.
Ἡ δὲ Πύρρα γίγνεται ἐκ τοῦ Ἐπιμηθέως καὶ
τῆς Πανδώρας.

τίνα;

πρωτογόνος· πρῶτον
γίγνεται

ὁ Ζεὺς, τοῦ Διός

ἡ Ἑστία

γάμος Διὸς καὶ Ἥρας

ἡ θάλασσα, τῆς θαλάσσης

Τίνα δὲ τὰ τέκνα τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας;
Τέκνα τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας εἰσὶν οἱ πρῶτοι 25
ὀλύμπιοι θεοί. Τρεῖς μὲν εἰσιν αἱ κόραι· Ἑστία
ἡ πρωτόγονος, Δημήτηρ καὶ Ἥρα ἡ μικρά. Τρεῖς
δὲ οἱ υἱοί· Ἄιδης ὁ πρωτόγονος, Ποσειδῶν καὶ
Ζεὺς ὁ μικρός. Ἡ μὲν οὖν Ἥρα, ἡ Δημήτηρ καὶ
ἡ Ἑστία ἀδελφαί εἰσιν, ὁ δὲ Ζεὺς, ὁ Ποσειδῶν 30
καὶ ὁ Ἄιδης ἀδελφοί.

Ἡ μὲν Ἑστία θεὰ ἐστὶ τῆς ἐστίας, ἡ δὲ Ἥρα
τοῦ γάμου καὶ ἡ Δημήτηρ τῆς γεωργίας. Ὁ μὲν
Ἄιδης θεὸς ἐστὶ τοῦ κάτω κόσμου, ὁ δὲ Ζεὺς
τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ Ποσειδῶν τῆς θαλάσσης. 35

Ὁ Ζεὺς πατὴρ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ἐστίν, **B**
ὥσπερ λέγουσιν ὁ Ἡσίοδος καὶ ἄλλοι ποιηταί·
πολλὰ γάρ ἐστι τὰ τοῦ Διὸς τέκνα, τὰ μὲν ἀθά-
νατοι θεοί, ὥσπερ ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ Ἀφροδίτη, ἡ
Ἄρτεμις καὶ ὁ Ἀπόλλων, τὰ δὲ θνητοὶ ἡμίθεοι, 40
ὥσπερ ὁ Διόνυσος, καὶ ἥρωες, ὥσπερ ὁ
Ἡρακλῆς.

ἡμί-θεος

ὁ ἥρως Ἡρακλῆς

Ἡ Ἥρα ἀδελφή τε καὶ γυνὴ τοῦ Διὸς ἐστίν.

Τέκνα αὐτῶν εἰσιν Ἄρης καὶ Ἥφαιστος. Ὁ μὲν

45 Ἄρης θεὸς ἐστὶ τοῦ πολέμου, ὁ δὲ Ἥφαιστος
τοῦ πυρός.

Τέκνα τοῦ Διὸς εἰσὶ καὶ Ἀπόλλων καὶ

Ἄρτεμις. Ἡ μήτηρ αὐτῶν Λητώ ἐστίν. Ἡ μὲν

Ἄρτεμις θεὰ ἐστὶ τῆς θήρας, ὁ δὲ Ἀπόλλων θεός

50 ἐστὶ τῆς τέχνης καὶ τῆς μαντείας.

Αἱ μοῦσαι, αἱ θεαὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπισ-

τημῶν, ἑννέα ἀδελφαὶ εἰσιν, κόραι τοῦ Διὸς καὶ

τῆς Μνημοσύνης. Καλλιόπη μοῦσά ἐστὶ τῆς

ἐπικῆς ποιήσεως καὶ Ἑρατὼ τῆς λυρικῆς. Μελ-

55 πομένη δὲ μοῦσα τῆς τραγωδίας ἐστὶ καὶ Θάλεια

τῆς κωμωδίας. Κλειὼ δὲ μοῦσά ἐστὶ τῆς ἱστο-

ρίας, Εὐτέρπη δὲ τῆς μουσικῆς, Τερψιχόρα δὲ

τοῦ χοροῦ, Οὐρανία δὲ τῆς ἀστρονομίας καὶ

Πολύμνια τῶν ὕμνων.

60 Τίνος δὲ τέκνον ἐστὶν Ἑρμῆς ὁ τῶν θεῶν

ἄγγελος; Τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μαίας τέκνον ἐστίν.

Τίνος δὲ τέκνον ἐστὶ Διόνυσος ὁ τοῦ οἴνου καὶ

τῆς ἀμπέλου εὐρετής; Τοῦ Διὸς καὶ τῆς Σεμέλης

τέκνον ἐστίν. Ἡ δὲ Σεμέλη θνητὴ γυνὴ ἐστίν. Ὁ

65 οὖν Διόνυσος οὐ θεός, ἀλλ' ἡμίθεός ἐστιν.

αὐτῶν· Διὸς καὶ Ἥρας

αἱ τέχναι, τῶν τεχνῶν

αἱ ἐπιστῆμαι,
τῶν ἐπιστημῶν

ἡ ποίησις, τῆς ποιήσεως

55 πομένη δὲ μοῦσα τῆς τραγωδίας ἐστὶ καὶ Θάλεια

τῆς κωμωδίας. Κλειὼ δὲ μοῦσά ἐστὶ τῆς ἱστο-

ρίας, Εὐτέρπη δὲ τῆς μουσικῆς, Τερψιχόρα δὲ

τοῦ χοροῦ, Οὐρανία δὲ τῆς ἀστρονομίας καὶ

Πολύμνια τῶν ὕμνων.

τραγωδία καὶ κωμωδία

60 Τίνος δὲ τέκνον ἐστὶν Ἑρμῆς ὁ τῶν θεῶν

ἄγγελος; Τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μαίας τέκνον ἐστίν.

Τίνος δὲ τέκνον ἐστὶ Διόνυσος ὁ τοῦ οἴνου καὶ

τῆς ἀμπέλου εὐρετής; Τοῦ Διὸς καὶ τῆς Σεμέλης

τέκνον ἐστίν. Ἡ δὲ Σεμέλη θνητὴ γυνὴ ἐστίν. Ὁ

65 οὖν Διόνυσος οὐ θεός, ἀλλ' ἡμίθεός ἐστιν.

αὐτοῦ· τοῦ Ἡρακλέους

Εὐρώπη

ὁ ἔρωσ, τοῦ ἔρωτος
αὐτῆς· τῆς Ἀφροδίτης

ὁ ἄφρὸς καὶ ἡ θεά

αὐτοῦ· τοῦ Κρόνου
αὐτῆς· τῆς Ῥέας

αὐτῶν· τοῦ Κρόνου καὶ
τῆς Ῥέας

Τέκνον τοῦ Διὸς ἐστὶ καὶ ὁ Ἡρακλῆς. Ἡ
μήτηρ αὐτοῦ, ἡ Ἀλκμήνη, θνητὴ γυνὴ ἐστίν.
Θνητὰ τέκνα τοῦ Διὸς εἰσὶ καὶ Μίνως, Σαρπη-
δὼν καὶ Ῥαδάμανθυς· ἡ γὰρ μήτηρ αὐτῶν, ἡ
Εὐρώπη, θνητὴ γυνὴ ἐστίν.

70

Ὁ Ζεὺς πατὴρ ἐστὶ καὶ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῆς
Ἀφροδίτης. Ἡ Ἀθηνᾶ θεὰ ἐστὶ τῆς σοφίας·
γίγνεται γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς. Πῶς δὲ
γίγνεται ἡ Ἀφροδίτη, ἡ θεὰ τοῦ ἔρωτος; ἐκ τοῦ
ἄφρου τῆς θαλάσσης. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῆς, ὥσπερ 75
λέγει ὁ Ὅμηρος, Διώνη ἐστίν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Γενικὴ πτῶσις

Κρόνος θεὸς ἐστίν. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Οὐρανός
ἐστίν. Ῥέα θεὰ ἐστίν. Ἡ μήτηρ αὐτῆς Γαῖα ἐστίν.
Ἡ δὲ Γαῖα μήτηρ ἐστὶ τοῦ Οὐρανοῦ. Ὁ οὖν Οὐρα-
νὸς τέκνον ἐστὶ τῆς Γαίας. Ὁ δὲ Κρόνος καὶ ἡ
Ῥέα Τιτᾶνες εἰσίν. Τέκνα αὐτῶν εἰσιν οἱ ὀλύμ-
πιοι θεοί, ὥσπερ Ζεὺς. Ὁ Ζεὺς πατὴρ ἐστὶν τῆς
Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Διονύσου. Ἡ οὖν Ἀφροδίτη
καὶ ὁ Διόνυσος τέκνα τοῦ Διὸς εἰσιν. Ζεὺς πατὴρ
τῶν θεῶν τε καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.
Ποσειδῶν δὲ θεὸς ἐστὶ τῆς θαλάσσης. Καλλιόπη
δὲ μουσά ἐστὶ τῆς ποιήσεως.

Πρῶτον μὲν τὸ Χάος γίγνεται, ἔπειτα δὲ ἡ μεγά-
λη Γαῖα. Ἐκ τοῦ Χάους δὲ γίνονται τὸ μέλαν
Ἐρεβος καὶ ἡ μέλαινα Νύξ.

Ἐκ τοῦ μέλανος Ἑρέβους δὲ καὶ τῆς μελαίνης
Νυκτὸς γίνονται ὁ Αἰθήρ καὶ ἡ Ἡμέρα.

Ἡ Τηθύς θυγάτηρ ἐστὶ τῆς Γαίας. Τέκνα δὲ τοῦ
Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος εἰσὶν αἱ νύμφαι Ὠκεανίδες.

□ Α' κλίσις

Ἑνικός· «Γαῖα, Ἀφροδίτη, θάλασσα» ὀνομαστική πτώσις
ἐστίν, «Γαίας, Ἀφροδίτης, θαλάσσης», γενική.

-ᾱ -ας

-ᾶ -ης

-η -ης

Πληθυντικός· «τέχναι» ὀνομαστική πτώσις ἐστίν,
«τεχνῶν» γενική.

-αι -ων

□ Β' κλίσις

Ἑνικός· «Οὐρανός, Διόνυσος» ὀνομαστική πτώσις ἐστίν,
«Οὐρανοῦ, Διονύσου» γενική.

-ος -ου

-οι -ων

Πληθυντικός· «θεοί, ἄνθρωποι» ὀνομαστική πτώσις
ἐστίν, «θεῶν, ἀνθρώπων» γενική.

□ Γ' κλίσις

«Πῦρ, Ζεὺς, ποίησις, Ἔρως, Νύξ, μέλαν Ἑρεβος, Χάος,
Προμηθεύς, Ἡρακλῆς, Τηθύς» ὀνομαστική πτώσις ἐστίν.

-∅, -ος

-ύς, -ύος

-εύς, -έως

«Πυρός, Διός, ποιήσεως, Ἔρωτος, Νυκτός, μέλανος
Ἑρέβους, Χάους, Προμηθέως, Ἡρακλέους, Τηθύος»
γενική πτώσις ἐστίν.

-ις, -εως

-ης, -(ε)ους

-ος, -ους

Ἐπίθετα

«μέλας, μέλαινα, μέλαν» ὀνομαστική πτώσις ἐστίν.

«μέλανος, μελαίνης, μέλανος» γενική πτώσις ἐστίν.

Ἐνεργητική καὶ Μέση Φωνή

Ὁ Ἡσίοδος λέγει ὅτι πρῶτον μὲν τὸ Χάος γίγνεται.

-ει

Ὁ ἄνθρωπος οὐ πέτεται. Ὁ Ὀλυμπος ἐν τῇ γῇ κεῖται.

-εται/-εῖται

«λέγει» ἐνεργητική φωνή ἐστίν, «γίγνεται, πέτεται,
κεῖται» μέση φωνή ἐστίν.

Μελέτημα Α

Ἐκ τοῦ Χά___ γίνονται τὸ μέλαν Ἑρεβος καὶ ἡ μέλαιν___ Νύξ. Ἐκ τοῦ μέλαν___ Ἑρέβους δὲ καὶ τῆς μελαίν___ Νυκτὸς γίν___ ὁ Αἰθήρ καὶ ἡ Ἥμερα.

Γαῖα μήτ___ ἐστὶ τοῦ Οὐραν___ . Ὁ δὲ Οὐρανὸς τέκνον ἐστὶ τῆς Γαί___.

Οἱ Ἑκατόγχειρ___ τέκν___ εἰσὶ τῆς Γαί___ καὶ τοῦ Οὐρανοῦ. Καὶ οἱ κύκλωπ___ τέκνα αὐτ___ εἰσιν. Τέκνα αὐτῶν εἰσι καὶ οἱ Τιτᾶν___, ὥσπερ Ὠκεανὸς καὶ Τυθύς.

Τέκνα δὲ τοῦ Ὠκεαν___ καὶ τῆς Τηθύ___ εἰσιν αἱ νύμφαι Ὠκεανίδες, ὥσπερ ἡ Ἀσία.

Προμηθεὺς καὶ Ἐπιμηθ___ τέκνα εἰσὶ τοῦ Ἰαπετ___ καὶ τῆς Ἀσί___ . Ἡ μὲν Πύρρα τέκνον ἐστὶ τοῦ Ἐπιμηθ___ καὶ τῆς Πανδώρα___ . Ἐκ τοῦ Προμηθ___ δὲ καὶ τῆς Κλυμέν___ γίγνεται ὁ Δευκαλίων.

Ζεὺς, πατ___ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπ___, θεὸς ἐστὶ τοῦ οὐραν___ . Ποσειδῶν ἀδελφ___ αὐτ___ ἐστίν, θεὸς τῆς θαλάσσης___ . Καὶ Ἄιδης ἀδελφ___ τοῦ Δι___ ἐστίν, θεὸς τοῦ κάτω κόσμ___.

Ἥρα γυν___ τε καὶ ἀδελφ___ ἐστὶ τοῦ Δι___, θεὰ τοῦ γάμ___ ἐστίν. Ἑστία ἀδελφ___ αὐτ___ ἐστίν, θεὰ τῆς ἐστί___ . Καὶ Δημήτηρ ἀδελφ___ τῆς Ἥρ___ καὶ τῆς Ἑστί___ ἐστίν, θεὰ τῆς γεωργί___.

Μελέτημα Β

Ὁ Διόνυσος, ὁ _____ τοῦ _____ οὐ θεός, ἀλλ' _____ ἐστίν· τέκνον γάρ ἐστὶ τοῦ Διὸς καὶ τῆς θνητῆς Σεμέλης. Ὁ Ἡρακλῆς Ἑλληνικὸς _____ ἐστίν. Ἡ Κλυμένη _____ ἐστίν, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ.

Ὁ μὲν Ἄρης θεός ἐστι τοῦ _____, ὁ δὲ
Ἥφαιστος τοῦ _____, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ τῆς _____
καὶ ἡ Ἀφροδίτη τοῦ _____.

Ἡ μὲν Ἑστία θεὰ ἐστι τῆς _____, ἡ δὲ Ἥρα τοῦ
_____ καὶ ἡ Δημήτηρ τῆς _____.

Ὁ Ἑρμῆς _____ τῶν θεῶν ἐστίν.

Αἱ Μοῦσαι ἐννέα ἀδελφαί εἰσιν, θεαὶ τῶν _____
καὶ τῶν _____.

Ἡ μὲν Ἀθηνᾶ _____ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός, ἡ
δὲ Ἀφροδίτη ἐκ τοῦ _____ τῆς θαλάσσης.

Ὁ Ἡσίοδος οὔτε φιλόσοφος ἐστίν, οὔτε μαθηματικός,
ἀλλὰ _____.

Μελέτημα Γ

1. Τίνος τέκνον ἐστὶν ὁ Ζεὺς;
2. Τίς ἐστὶν ἡ ἀδελφὴ καὶ γυνὴ αὐτοῦ;
3. Τίνα ἐστὶ τὰ τῶν Μουσῶν ὀνόματα;
4. Ἴσως ὁ Ποσειδῶν θεός ἐστι τοῦ οὐρανοῦ;
5. Τίς ἐστὶν ἡ θεὰ τῆς θήρας;
6. Τίς δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς;
7. Τίνες εἰσὶν οἱ κύκλωπες;
8. Τίνα δὲ τὰ τοῦ Ἰαπετοῦ τέκνα;
9. Ἴσως θεός ἐστὶν ἢ ἥρως ὁ Ἡρακλῆς;
10. Τίς ἐστὶν ὁ Ἡσίοδος;
11. Ἴσως «μῦθος» γενικὴ ἐστίν;

ἄγγελος
ἀφρός
γάμος
γεωργία
γίγνεται
ἐπιστήμη
ἔρως
ἐστία
εὐρετής
ἡμίθεος
ἥρως
νύμφη
οἶνος
ποιητής
πόλεμος
πῦρ
σοφία
τέχνη

ΛΕΞΕΙΣ Ζ'

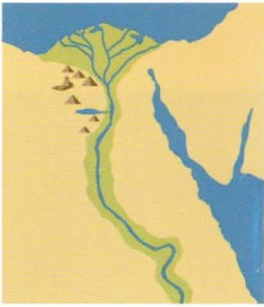
Ῥήματα	ποιητής, ό	•	Κύρια όνόματα	Ούρανια, ή
γίγνομαι	πόλεμος, ό		Αιθήρ, ό	Ούρανός, ό
Ἀντωνυμίες	πῦρ, τό		Ἀλκμήνη, ή	Πολύμνια, ή
αὐτός, αὐτή, αὐτό	σοφία, ή		Ἄτλας, ό	Πόντος, ό
Όνόματα	τέχνη, ή		Γαῖα, ή	Προμηθεύς, ό
ἄγγελος, ό	τραγωδία, ή		Δευκαλίων, ό	Πύρρα, ή
ἄμπελος, ή	ῦμνος, ό		Διώνη, ή	Πανδώρα, ή
ἀστρονομία, ή	φωνή, ή		Ἐπιμηθεύς, ό	Ῥέα, ή
ἄφρος, ό	χορός, ό		Ἐρατώ, ή	Ῥαδάμανθυς, ό
γάμος, ό	Ἐπίθετα		Ἐρεβος, τό	Σαρπηδών, ό
γεωργία, ή	ἐνεργητικός, -ή, -όν		Ἐρως, ό	Σεμέλη, ή
ἐπιστήμη, ή	ἐπικός, -ή, -όν		Ἔστια, ή	Στύξ, ή
ἔρως, ό	λυρικός, -ή, -όν		Εὐτέρπη, ή	Τερψιχόρα, ή
ἐστία, ή	μέλας, μέλαινα,		Ἡμέρα, ή	Τηθύς, ή
εὐρετής, ό	μέλαν		Ἡσίοδος, ό	Τιτᾶνες, οἱ
ἡμίθεος, ό	μέσος, -η, -ον		Ἰαπετός, ό	Ὠκεανίδες, αἱ
ἥρως, ό	πρωτόγονος, -ον		Καλλιόπη, ή	
θήρα, ή	Ἐπυρήματα		Κλειώ, ή	
ἱστορία, ή	ἔπειτα		Κλυμένη, ή	
κωμωδία, ή	πρῶτον		Λητώ, ή	
μαντεία, ή	πῶς;		Μαία, ή	
μοῦσα, ή	Συνδεσμοί		Μελπομένη, ή	
μουσική, ή	ότι		Μενοίτιος, ό	
νύμφη, ή	Προθέσεις		Μίνως, ό	
οἶνος, ό	ἐκ/ἐξ		Μνημοσύνη, ή	
ποιήσις, ή			Νύξ, ή	
			Ὅμηρος, ό	

Η ΕΥΡΩΠΗ

A Ἡ Εὐρώπη οὐ μικρά, ἀλλὰ μεγάλη ἐστίν·
πολλαὶ γάρ εἰσιν αἱ χῶραι ἐν τῇ Εὐρώπῃ,
ὥσπερ ἡ Ἰταλία, ἡ Ἰβηρία, ἡ Γαλατία καὶ ἡ
Ἑλλάς.

5 Τί δ' ἐστὶν ἡ Περσίς; Καὶ ἡ Περσίς χώρα
ἐστίν. Ποῦ ἐστὶν ἡ Περσίς; Ἡ Περσίς οὐκ ἐν τῇ
Εὐρώπῃ, ἀλλὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐστίν. Ἔστι καὶ ἡ
Συρία ἐν τῇ Ἀσίᾳ; Ναί, ἡ Περσίς καὶ ἡ Συρία ἐν
τῇ Ἀσίᾳ εἰσίν. Ἄρα καὶ ἡ Ἰνδία ἐν τῇ Ἀσίᾳ
10 ἐστίν; Ναί, ἡ Συρία, ἡ Ἀραβία, ἡ Ἰνδία, ἡ
Περσίς καὶ ἡ Λυδία ἐν τῇ Ἀσίᾳ εἰσίν.

ἡ Αἴγυπτος καὶ ὁ Νεῖλος

ἡ Αἴγυπτος, ἐν τῇ
Αἰγύπτῳ

Ῥῆνος = Rhenus

Ἰστρος = Danuvius

μέγας | μεγάλοι

Ἔστι καὶ ἡ Αἴγυπτος χώρα ἐν τῇ Ἀσίᾳ;
Οὐδαμῶς. Ἔστιν οὖν χώρα ἐν τῇ Εὐρώπῃ;
Οὐδαμῶς. Ποῦ δ' ἐστὶν ἡ Αἴγυπτος; Ἡ Αἴγυπ-
τος οὔτε ἐν τῇ Εὐρώπῃ οὔτε ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐστίν, 15
ἀλλὰ ἐν τῇ Λιβύῃ.

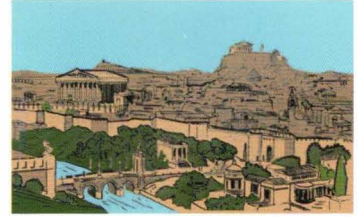
Τί δ' ἐστὶν ὁ Νεῖλος; Ὁ Νεῖλος ποταμός
ἐστὶν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ. Ἔστι καὶ ὁ Ῥῆνος ποτα-
μός; Ναί, καὶ ὁ Ῥῆνος ποταμός ἐστὶν οὐκ ἐν τῇ
Λιβύῃ, ἀλλὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Ὁ μὲν Ῥῆνος καὶ 20
ὁ Ἰστρος ποταμοὶ εἰσιν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ὁ δὲ
Νεῖλος ἐν τῇ Λιβύῃ.

Ὁ Νεῖλος μέγας ποταμός ἐστὶν. Καὶ ὁ Ῥῆνος **B**
μέγας ποταμός ἐστὶν. Ὁ Νεῖλος καὶ ὁ Ῥῆνος
δύο μεγάλοι ποταμοὶ εἰσιν. Ἔστι καὶ ὁ Ἰστρος 25
μέγας ποταμός; Ναί, ὁ οὖν Νεῖλος, ὁ Ῥῆνος καὶ
ὁ Ἰστρος τρεῖς μεγάλοι ποταμοὶ εἰσιν. Μεγάλοι
ποταμοὶ εἰσι καὶ ὁ Τίγρις καὶ ὁ Εὐφράτης. Ποῦ
δὲ εἰσίν; Οὔτε ἐν τῇ Εὐρώπῃ, οὔτε ἐν τῇ Λιβύῃ,
ἀλλὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ. Ἐν μὲν οὖν τῇ Εὐρώπῃ πολ- 30
λοὶ ποταμοὶ εἰσιν, ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ ὀλίγοι.

Ἔστι καὶ ὁ Μίνιος μέγας ποταμός; Οὐδα-
μῶς, ὁ Μίνιος οὐ μέγας, ἀλλὰ μικρὸς ποταμός
ἐστὶν. Καὶ ὁ Θύμβρις μικρὸς ποταμός ἐστὶν. Ὁ
οὖν Μίνιος καὶ ὁ Θύμβρις δύο μικροὶ ποταμοὶ 35

Θύμβρις = Tiber

εἰσιν. Ποῦ δ' ἐστὶν ὁ Μίνιος; Ὁ Μίνιος ἐν τῇ
 Ἰβηρίᾳ ἐστίν. Ἔστι καὶ ὁ Θύμβρις ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ;
 Οὐδαμῶς, ὁ Θύμβρις οὐκ ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ ἐστίν,
 40 ἀλλὰ ἐν τῇ Ῥώμῃ.

ἡ πόλις | αἱ πόλεις

Τί δ' ἐστὶν ἡ Ῥώμη; Πόλις ἐστὶν ἐν τῇ
 Ἰταλίᾳ. Καὶ ἡ Πομπηία πόλις ἐν τῇ Ἰταλίᾳ
 ἐστίν. Ἡ Ῥώμη καὶ ἡ Πομπηία δύο πόλεις ἐν τῇ
 Ἰταλίᾳ εἰσιν. Ἡ μὲν Ῥώμη μεγάλη ἐστίν, ἡ δὲ
 45 Πομπηία μικρά. Μικρὰ πόλις ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἐστὶ
 καὶ τὸ Ἡράκλειον.

Ῥώμη = Roma

Πομπηία = Pompeii

Ἡράκλειον = Herculaneum

Ἄρα καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια πόλις ἐστίν; Ναί, ἡ
 Ἀλεξάνδρεια μεγάλη πόλις ἐστίν. Ποῦ δ' ἐστὶν
 ἡ Ἀλεξάνδρεια; Ἡ Ἀλεξάνδρεια ἐν τῇ Αἰγύπτῳ
 50 ἐστίν.

Ἔστι καὶ ἡ Τύρος ἐν τῇ Αἰγύπτῳ; Οὐδαμῶς,
 ἡ Τύρος πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Συρίᾳ. Μεγάλαι
 πόλεις ἐν τῇ Συρίᾳ εἰσιν ἡ Τύρος καὶ ἡ Ἀντιό-
 χεια. Ἐν μὲν οὖν τῇ Ἰταλίᾳ καὶ ἐν τῇ Συρίᾳ
 55 πολλαὶ πόλεις εἰσιν, ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ ὀλίγαι.

μεγάλη | μεγάλοι

Γ Τί δ' ἐστὶν ἡ Σικελία; Ἡ Σικελία μεγάλη
 νῆσός ἐστιν. Καὶ ἡ Κρήτη μεγάλη νῆσός ἐστιν.
 Ἡ μὲν Σικελία νῆσος Ῥωμαϊκὴ ἐστίν, ἡ δὲ
 Κρήτη Ἑλληνικὴ. Μεγάλαι Ἑλληνικαὶ νῆσοι

εἰσιν ἡ Κρήτη, ἡ Κύπρος, ἡ Εὐβοία καὶ ἡ Ῥόδος. 60
Μικραὶ δ' Ἑλληνικαὶ νῆσοί εἰσιν ἡ Νάξος, ἡ
Χίος, ἡ Ἄνδρος καὶ ἡ Λέσβος.

Ἔστι καὶ ἡ Μελίτη νῆσος; Ναί, ἡ δὲ Μελίτη
μικρὰ νῆσός ἐστιν. Καὶ αἱ Πιτυούσσαι μικραὶ
νῆσοί εἰσιν, ὥσπερ ἡ Ἐβυσσος. Ποῦ δὲ εἰσιν αἱ 65
Πιτυούσσαι νῆσοι; Ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ.

ἀποικία < οἰκία

Ἔστι καὶ τὸ Ἐμπόριον νῆσος; Οὐδαμῶς.
Ἄρα ποταμός ἐστιν; Οὔτε νῆσος, οὔτε ποταμός
ἐστιν, ἀλλὰ Ἑλληνικὴ ἀποικία ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ.
Τὸ Ἐμπόριον καὶ ἡ Ῥόδη δύο μικραὶ Ἑλλη- 70
νικαὶ ἀποικίαι εἰσιν ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ.

Ἄρα καὶ ἡ Μασσαλία ἀποικία ἐστίν; Ναί, καὶ ἡ
Μασσαλία Ἑλληνικὴ ἀποικία ἐστίν. Ποῦ δ' ἐστίν;
Ἐν τῇ Γαλατίᾳ.

85 Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι εἰσὶν ἡ Μασσαλία ἐν
 τῇ Γαλατίᾳ, τὸ Ἐμπόριον ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ, ἡ
 Ἀλεξάνδρεια ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ἡ Κυρήνη ἐν τῇ
 Λιβύῃ, τὸ Βυζάντιον ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ,
 καὶ αἱ Συράκουσαι, ἡ Νεάπολις, οἱ Θούριοι, ἡ
 90 Μεσσήνη, ὁ Ἀκράγας καὶ οἱ Λεοντίνοι ἐν τῇ
 Σικελίᾳ. Πολλὰ μὲν εἰσὶν αἱ Ἑλληνικαὶ
 ἀποικίαι ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ὀλίγαι δ' ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ
 καὶ ἐν τῇ Γαλατίᾳ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Τρίτη κλίσις -ις

«πόλις» τρίτη κλίσις ἐστίν, ἐνικὸς ἀριθμός. «πόλεις» -ις | -εις
 τρίτη κλίσις ἐστίν, πληθυντικὸς ἀριθμός.

Ἄλλα παραδείγματα: λέξις | λέξεις, κλίσις | κλίσεις,
 πτώσις | πτώσεις.

«νηρηίς» τρίτη κλίσις ἐστίν, ἐνικὸς ἀριθμός. «νηρηί-
 δες» τρίτη κλίσις ἐστίν, πληθυντικὸς ἀριθμός. Ἄλλο
 παράδειγμα: ὄρνις | ὄρνιθες. -ις | -ες

«τίγρις» τρίτη κλίσις ἐστίν, ἐνικὸς ἀριθμός. «τίγρεις» -ις | -ες / -εις
 καὶ «τίγριδες» τρίτη κλίσις ἐστίν, πληθυντικὸς ἀριθ-
 μός.

«πόλις, λέξις, κλίσις, νηρηίς, πτώσις» θηλυκὰ ὀνό-
 ματά εἰσιν (ἡ πόλις | αἱ πόλεις ...)

«ὄρνις, τίγρις» καὶ θηλυκὰ καὶ ἀρσενικὰ ὀνόματά
 εἰσιν. (ὁ/ἡ ὄρνις | οἱ/αἱ ὄρνιθες ...)

Μελέτημα Α

Ἡ Ἑλλάς μικρ___ χώρα ἐστὶν ἐν τ___ Εὐρώπῃ. Καὶ ἡ Ἰταλία χώρ___ ἐν τῇ Εὐρώπ___ ἐστίν. Ἡ Ῥώμη καὶ τὸ Ἡράκλειον δύο πόλ___ ἐν τῇ Ἰταλί___ εἰσίν. Σικελία δὲ νῆσ___ ἐστὶν ἐν τῇ Ἰταλί___. Ἐν τῇ Σικελί___ πολλ___ Ἑλληνικ___ ἀποικί___ εἰσίν.

Ποῦ δ' ἐστὶν ἡ Συρία; Ἡ Συρία ἐν τῇ Ἀσί___ ἐστίν. Ἡ Ἀσία μεγάλ___ ἡπειρος ἐστίν. Ἐν τῇ Ἀσίᾳ δύο μεγάλ___ ποταμοὶ εἰσιν· ὁ Τίγρ___ καὶ ὁ Εὐφράτ___.

Ἀλεξάνδρῃ___ πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Αἰγύπτ___. Ἡ Αἴγυπτ___ ἐν τῇ Λιβύ___ κεῖτ___. Ἄρα καὶ τὸ Βυζάντιον ἐν τῇ Αἰγύπτ___ κεῖται; Οὐδαμῶς, τὸ Βυζάντι___ οὐκ ἐν τ___ Αἰγύπτῳ, ἀλλὰ ἐν τῷ Εὐξείν___ Πόντ___ κεῖται.

Μελέτημα Β

Ἡ Ἰβηρία _____ ἐστὶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Καὶ ἡ Ἑλλάς χώρα ἐστὶν ἐν τῇ _____. Ἡ Ἰβηρία, ἡ _____ καὶ ἡ _____ εἰσὶ τρεῖς χῶραι ἐν τῇ Εὐρώπῃ.

Ἡ δὲ _____ οὐκ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλὰ ἐν τῇ _____ ἐστίν. Ἄρα καὶ τὸ Ἐμπόριον ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐστίν; Οὐδαμῶς, τὸ Ἐμπόριον Ἑλληνικὴ _____ ἐστὶν ἐν _____.

Τί δ' ἐστὶν τὸ Ἡράκλειον; Τὸ Ἡράκλειον _____ ἐστὶν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ. Ἄρα καὶ ὁ Ῥῆνος καὶ ὁ Νεῖλος πόλεις εἰσίν; Οὐδαμῶς, δύο ποταμοὶ εἰσιν· ὁ μὲν Ῥῆνος _____ ἐστὶν ἐν Εὐρώπῃ, ὁ δὲ Νεῖλος ἐν τῇ _____.

ἀποικία

νῆσος

πόλις

ποταμός

χώρα

Αἴγυπτος

Ἀσία

Ἑλλάς

Εὐξείνιος Πόντος

Εὐρώπη

Ἰβηρία

Ἰταλία

Συρία

Ἡ Σικελία οὐ ποταμός, ἀλλὰ _____ ἐστίν.

Τί δ' ἐστὶν ὁ _____; Θάλασσά ἐστιν ἐν
τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ.

Μελέτημα Γ

1. Ποῦ κεῖται ἡ Ἑλλάς;
2. Ποῦ εἰσιν ἡ Συρία καὶ ἡ Αἴγυπτος;
3. Ἔστι καὶ ἡ Ἰταλία ἐν τῇ Ἀσίᾳ;
4. Ἄρα Ῥώμη μικρὰ πόλις ἐστίν;
5. Ἄρα Σικελία μικρὰ νησός ἐστιν;
6. Ποῦ κεῖται Ἀλεξάνδρεια;
7. Τί δ' ἐστὶν Ἐβυσσος;
8. Ἔστι καὶ ὁ Νεῖλος μεγάλη νῆσος;
9. Ποῦ κεῖται ὁ ποταμὸς Θύμβρις;
10. Πόσαι δὲ ἀποικίαι κεῖνται ἐν τῇ Σικελίᾳ;
11. Τί ἐστὶ τὸ Βυζάντιον;
12. Τί δὲ ὁ Εὐξείνιος Πόντος;
13. Ἄρα «Αἰγύπτῳ» ἐστὶν ὀνομαστικὴ πτῶσις;
14. Ἄρα «πόλεις» πρώτη κλίσις ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ Η΄

Κύρια ὀνόματα

Αἴγυπτος, ἡ
 Ἀκράγας, ὁ
 Ἀλεξάνδρεια, ἡ
 Ἀντιόχεια, ἡ
 Ἀραβία, ἡ
 Γαλατία, ἡ
 Ἑβυσσος, ἡ
 Ἑλλάς, ἡ
 Ἐμπόριον, τό
 Εὐξείνιος Πόντος, ὁ
 Εὐφράτης, ὁ
 Ἡράκλειον, τό
 Θούριοι, οἱ
 Θύμβρις, ὁ
 Ἰβηρία, ἡ

Ἰνδία, ἡ
 Ἰστρος, ὁ
 Ἰταλία, ἡ
 Κρήτη, ἡ
 Κύπρος, ἡ
 Κυρήνη, ἡ
 Λεοντίνοι, οἱ
 Λυδία, ἡ
 Μασσαλία, ἡ
 Μελίτα, ἡ
 Μεσσήνη, ἡ
 Μίνιος, ὁ
 Νάξος, ἡ
 Νεάπολις, ἡ
 Νεῖλος, ὁ
 Περσίς, ἡ

Πιτυούσαι, αἱ
 Πομπηία, ἡ
 Ῥῆνος, ὁ
 Ῥόδη, ἡ
 Ῥόδος, ἡ
 Ῥώμη, ἡ
 Σικελία, ἡ
 Συράκουσαι, αἱ
 Συρία, ἡ
 Τίγρις, ὁ
 Τύρος, ἡ
 Χίος, ἡ

Ὄνόματα

ἀποικία, ἡ
 χώρα, ἡ

Ἡ ΕΛΛΑΣ

A Ἡ Ἑλλάς χώρα ἐστὶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, οὐ μεγάλη, ἀλλὰ μικρά. Ἐν δὲ τῇ Ἑλλάδι πολλαὶ χῶραι, πολλαὶ πόλεις τε καὶ πολλαὶ νῆσοί εἰσιν. Οὐκ ὀλίγα, ἀλλὰ πολλὰ ἐστὶ καὶ τὰ Ἑλληνικὰ ὄρη. Οἱ δὲ ποταμοὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι ὀλίγοι εἰσίν, οὐ πολλοί.

-άς -άδι
ἡ Ἑλλάς
ἐν τῇ Ἑλλάδι

τὸ ὄρος | τὰ ὄρη

Ἡ Ἀττικὴ χώρα καλὴ ἐστὶν ἐν τῇ Ἑλλάδι.
Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι καλαὶ χῶραι ἐν τῇ Ἑλλάδι,

ὥσπερ ἡ Θεσσαλία, ἡ Φωκίς, ἡ Βοιωτία, ἡ
Πελοπόννησος, ἡ Ἑπειρος, ἡ Μακεδονία, ἡ 10
Θράκη, ἡ Ἰωνία καὶ ἡ Αἰολίς.

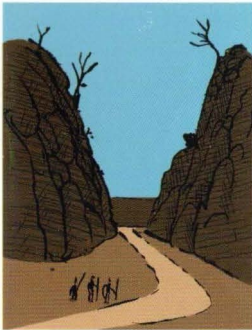
Τίνες δ' εἰσὶ καὶ ποῦ κεῖνται αἱ Ἑλληνικαὶ
πόλεις; Ἑλληνικαὶ πόλεις εἰσὶν αἱ Ἀθῆναι
ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἡ Σπάρτη, ἡ Ὀλυμπία καὶ ἡ
Κόρινθος ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, αἱ Θῆβαι ἐν τῇ 15
Βοιωτίᾳ, ἡ Πέλλα ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, ἡ Σμύρνη
ἐν τῇ Ἰωνίᾳ, οἱ Δελφοὶ ἐν τῇ Φωκίδι, ἡ Δωδώνη
ἐν τῇ Ἠπειρῷ, ἡ Μυτιλήνη ἐν τῇ Αἰολίδι.

Τί δ' ἐστὶν αἱ Θερμοπύλαι; Ἄρ' Ἑλληνικὴ
πόλις ἐστίν; Οὐδαμῶς, αἱ Θερμοπύλαι οὔτε πό- 20
λις ἐστὶν οὔτε χώρα, ἀλλὰ στενόν. Ποῦ κεῖται
τὸ στενόν; Ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ.

Τίνες δ' εἰσὶν αἱ Ἑλληνικαὶ νῆσοι; Αἱ Ἑλλη- **B**
νικαὶ νῆσοι πολλάι εἰσιν, αἱ μὲν μικραί, αἱ δὲ
μεγάλαι. Ἡ μὲν Κύπρος, ἡ Κρήτη, ἡ Ῥόδος καὶ 25
ἡ Εὐβοία μεγάλαι Ἑλληνικαὶ νῆσοί εἰσιν. Ἡ δὲ
Λέσβος, ἡ Λήμνος, ἡ Θάσος, ἡ Χίος καὶ ἡ Σά-
μος μικραί εἰσιν.

Μικραὶ Ἑλληνικαὶ νῆσοί εἰσι καὶ αἱ Κυκλά-
δες, ὥσπερ ἡ Μύκονος, ἡ Ἄνδρος, ἡ Νάξος, ἡ 30
Πάρος, ἡ Δῆλος καὶ ἡ Τήνος. Ποῦ κεῖνται αἱ
Κυκλάδες νῆσοι; Ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει.

-ίς -ίδι
ἡ Φωκίς,
ἐν τῇ Φωκίδι

τὸ στενόν

-ος -ει
τὸ πέλαγος,
ἐν τῷ πελάγει

Αἰγαῖος, -ον < Αἰγεύς

ὁ Αἰγεύς

ἡ Ἰώ

Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι μικραὶ Ἑλληνικαὶ νῆσοι· αἱ
 35 Ἰόνιοι νῆσοι. Τίνες δ' εἰσὶν αἱ Ἰόνιοι νῆσοι; Ἡ
 Ἰθάκη, ἡ Κόρκυρα, ἡ Κεφαλληνία καὶ ἡ Ζάκυν-
 θος. Ποῦ κεῖνται αἱ Ἰόνιοι νῆσοι; Ἐν τῷ Ἰονίῳ
 πελάγει.

Τί δ' ἐστὶ πέλαγος; Πέλαγος μικρὰ θάλασσά
 40 ἐστίν. Τὸ Ἰόνιον πέλαγος καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος
 μικραὶ θάλασσαι ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσῃ εἰσίν.

Ἄρα καὶ ἡ Σικελία ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσῃ
 ἐστίν; Ναί, ἡ Σικελία νῆσος ἐν τῇ Μεσογείῳ θα-
 λάσῃ ἐστίν. Ἡ δὲ Σικελία οὐχ Ἑλληνική, ἀλλὰ
 45 Ῥωμαϊκὴ νῆσός ἐστιν. Ἐν οὖν τῇ Μεσογείῳ
 θαλάσῃ εἰσὶ πολλαὶ νῆσοι, αἱ μὲν Ἑλληνικαί,
 αἱ δὲ Ῥωμαϊκαί.

Γ Τίνα δ' ἐστὶ τὰ Ἑλληνικὰ ὄρη καὶ ποῦ κεῖται;
 Ὁ Ὀλυμπος ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ κεῖται, ὁ Παρνα-
 50 σὸς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ, ἡ Ἰδὴ ἐν τῇ Κρήτῃ καὶ ὁ
 Ὑμηττὸς ἐν τῇ Ἀττικῇ. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα ὄρη
 ἐν τῇ Ἀττικῇ; Ναί, ἡ Πάρνης καὶ ἡ Πεντέλη.

Ἰόνιος, -ον < Ἰώ

ἡ θάλασσα, τῆς θαλάσσης,
 τῇ θαλάσῃ

τί; | τίνα;

ὁ μικρὸς Ζεὺς ἐν
 τῇ Ἰδῇ οἰκεῖ

Τίνες δ' εἰσὶ καὶ ποῦ κεῖνται οἱ Ἑλληνικοὶ
 ποταμοί; Ὁ Ἀξιὸς ποταμὸς ἐν τῇ Μακεδονίᾳ
 κεῖται, ὁ Νέστος ἐν τῇ Θράκῃ καὶ ὁ Ἀλφειὸς ἐν 55
 τῇ Πελοποννήσῳ. Ὁ Ἀξιὸς ποταμὸς μέγας ἐσ-
 τίν, ὁ δὲ Νέστος καὶ ὁ Ἀλφειὸς ποταμοὶ μικροὶ
 εἰσιν. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι μικροὶ ποταμοὶ ἐν τῇ
 Ἑλλάδι, ὥσπερ ὁ Ἰλισὸς καὶ ὁ Ἡριδανὸς ἐν τῇ
 Ἀττικῇ.

60

θηλυκὸν γένος

ή τῇ

-ᾱ -α

-η -η

-ᾶ -η

-ος -ω

-ς -δι

ἄρσενικὸν γένος

ὁ τῷ

-ος -ω

οὐδέτερον γένος

τό τῷ

-ον -ω

-ος -ει

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Δοτική πτώσις (+ ἐν)

□ Πρώτη κλίσις·

ή χώρα, ἐν τῇ χώρᾳ,

ή Ἀττική, ἐν τῇ Ἀττικῇ,

ή θάλασσα, ἐν τῇ θαλάσῃ.

□ Δευτέρα κλίσις·

ὁ ποταμός, ἐν τῷ ποταμῷ,

ή νῆσος, ἐν τῇ νήσῳ,

τὸ Ἴόνιον, ἐν τῷ Ἰονίῳ.

□ Τρίτη κλίσις·

τὸ πέλαγος, ἐν τῷ πελάγει,

ή Ἑλλάς, ἐν τῇ Ἑλλάδι,

ή Φωκίς, ἐν τῇ Φωκίδι.

Μελέτημα Α

Ἐν τ___ Ἑλλάδ___ πολλ___ πόλεις εἰσίν, χῶραί τε καὶ ὄρ___· Ὁ Ὀλύμπος ὄρ___ ἐστὶν ἐν τῇ Θεσσαλί___· Ἡ Ἀττικὴ μεγάλ___ χώρ___ ἐστὶν ἐν τῇ Ἑλλάδ___· Ἀθῆναι μεγάλη πόλ___ ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐστίν· Οὐ πολλ___, ἀλλ' ὀλίγ___ εἰσίν οἱ ποταμοὶ ἐν τῇ Ἑλλάδ___, ὥσπερ ὁ Νέστος· Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλ___ ποταμοὶ ἐν τῇ Εὐρώπ___, ὥσπερ ὁ Ἴστρος καὶ ὁ Ῥῆνος·

Ἡ Μεσόγειος θάλασσ___ μεγάλ___ ἐστίν· Ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσῃ πολλαὶ νῆσοί εἰ___· Ἡ Λέσβ___ καὶ ἡ Θάσος μικρ___ νῆσοι ἐν τῇ Μεσογεί___ θαλάσσ___ εἰσίν· Κρήτη δὲ καὶ Ῥόδος μεγάλ___ νῆσοί εἰσιν· Ποῦ δ' εἰσὶν καὶ πόσαι αἱ Κυκλάδ___ νῆσοι; Πολλαὶ εἰσιν, ὥσπερ ἡ Ἄνδρος, ἡ Νάξος τε καὶ ἄλλ___ μικραὶ νῆσοι· Αἱ Κυκλάδες ἐν τῷ Ἰονίῳ πελάγ___ οὐ κεῖνται, ἀλλὰ ἐν τῷ Αἰγαί___ πελάγει·

Μελέτημα Β

Ὁ _____ ποταμός ἐστὶν ἐν τῇ Ἀττικῇ· Ἡ _____ πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ· Ὁ Ὀλύμπος _____ ἐστὶν ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ· Ἡ Θεσσαλία χώρα ἐν τῇ _____ ἐστίν· Ἡ _____ νῆσος ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσῃ ἐστίν· Τὸ Ἰόνιον μικρὸν _____ ἐστὶν ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσῃ· Αἱ _____ νῆσοι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει κεῖνται·

Ἡ μὲν Ὀλυμπία ἐν τῇ _____ ἐστίν, ἡ δὲ Πέλλα ἐν τῇ _____, ἡ δὲ Σμύρνη ἐν _____, ἡ Μυτιλήνη ἐν _____ καὶ αἱ Ἀθῆναι ἐν τῇ _____·

ὄρος
πέλαγος
στενόν
Αἰγαῖον
Ἀττικὴ
Ἑλλάς
Αἰολίς
Θεσσαλία
Ἰόνιον
Ἰωνία

Κυκλάδες

Κύπρος

Ἰλιός

Μακεδονία

Πελοπόννησος

Σπάρτη

Ἡ μὲν Εὐβοία νῆσός ἐστιν ἐν τῷ _____ πελάγει.
 Ἡ δὲ Ἰθάκη οὐκ ἐν τῷ Αἰγαίῳ, ἀλλὰ ἐν τῷ _____
 πελάγει ἐστίν.

Τί δ' ἐστὶν αἱ Θερμοπύλαι; Οὔτε πόλις, οὔτε χώρα
 ἐστίν, ἀλλὰ _____ ἐν τῇ _____.

Μελέτημα Γ

1. Τί ἐστὶν ἡ Ἀττική;
2. Ποῦ κεῖται ἡ Πέλλα; Ποῦ δὲ ἡ Σπάρτη;
3. Τί δ' ἐστὶν αἱ Θερμοπύλαι;
4. Πόσα ἐστὶ τὰ Ἑλληνικὰ πελάγη;
5. Ποῦ κεῖται ἡ νῆσος Ἰθάκη;
6. Τί ἐστὶ καὶ ποῦ κεῖται ὁ Νέστος;
7. Τίνα ἐστὶ τὰ Ἑλληνικὰ ὄρη;
8. Ποῦ κεῖται ὁ Ὀλυμπος;
9. Ἄρα «πέλαγος» δοτική ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ Θ'

Ὄνόματα

ὄρος, τό
πέλαγος, τό
στενόν, τό

Ἐπίθετα

Ἰόνιος, -ον
Αἰγαῖος, -α, -ον

Κύρια ὀνόματα

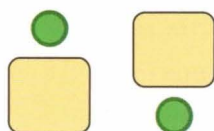
Ἀθηναί, αἱ
Αἰγεύς, ὁ
Αἰολίς, ἡ
Ἀλφειός, ὁ
Ἄνδρος, ἡ
Ἀξιός, ὁ
Ἀττική, ἡ
Βοιωτία, ἡ
Δελφοί, οἱ
Δωδώνη, ἡ
Εὔβοια, ἡ
Ζάκυνθος, ἡ
Ἡπειρος, ἡ
Θάσος, ἡ
Θερμοπύλαι, αἱ
Θήβαι, αἱ
Θράκη, ἡ
Ἰδη, ἡ
Ἰθάκη, ἡ
Ἰόνιον, τό

Ἰώ, ἡ
Ἰωνία, ἡ
Κεφαλληνία, ἡ
Κόρινθος, ἡ
Κόρκυρα, ἡ
Κυκλάδες, αἱ
Λέσβος, ἡ
Λῆμνος, ἡ
Μακεδονία, ἡ
Μύκονος, ἡ
Μυτιλήνη, ἡ
Νέστος, ὁ
Ὀλυμπία, ἡ
Πάρνης, ἡ
Πέλλα, ἡ
Πελοπόννησος, ἡ
Πεντέλη, ἡ
Σάμος, ἡ
Σμύρνη, ἡ
Σπάρτη, ἡ
Φωκίς, ἡ

Η ΟΙΚΙΑ

-αι -αις
Ἀθήναι,
ἐν Ἀθήναις

ἄνω ↔ κάτω

τὸ συμπόσιον

κατ(ὰ) οἶκον

Ἴδου ἡ τοῦ Ἀπολλωνίου οἰκία ἐν Ἀθήναις **A**
καὶ ὁ ἔξω μικρὸς κήπος. Ἐκεῖ ὁ πατήρ οἰκεῖ, ἡ
μήτηρ, τὰ τέκνα καὶ ἡ τήθη. Οἰκοῦσι δὲ ἅμα ἐν
τῇ οἰκίᾳ καὶ οἱ δοῦλοι.

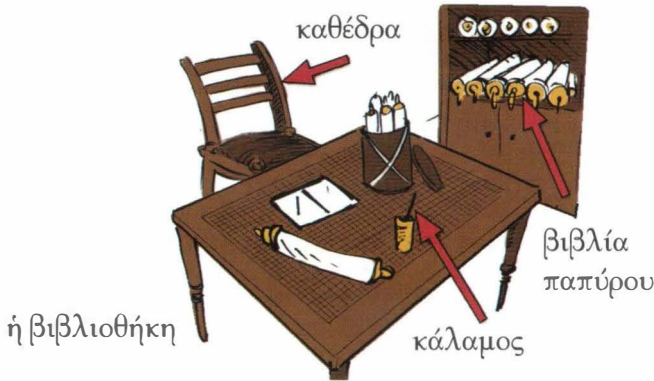
Ἡ οἰκία ἐστὶ μεγάλη τε καὶ διπλῇ· ἐστὶ γὰρ **5**
ἄνω γυναικωνίτις καὶ κάτω ἀνδρωνίτις. Τί
ἐστὶν ἡ ἀνδρωνίτις, τί δὲ ἡ γυναικωνίτις; Ἐν
μὲν τῇ ἀνδρωνίτιδι διατρίβουσιν οἱ ἄνδρες,
τοῦτ' ἐστὶν, Ἀπολλώνιος ὁ δεσπότης, οἱ δοῦλοι
καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ· ἐκεῖ γὰρ γίγνεται τὰ συμ- **10**
πόσια. Ἐν δὲ τῇ γυναικωνίτιδι διατρίβουσιν αἱ
γυναῖκες, τοῦτ' ἐστὶν, ἡ δέσποινα, ἡ τήθη καὶ αἱ
δοῦλαι· ἐκεῖ γὰρ τὰ κατ' οἶκον ἔργα γίγνεται.

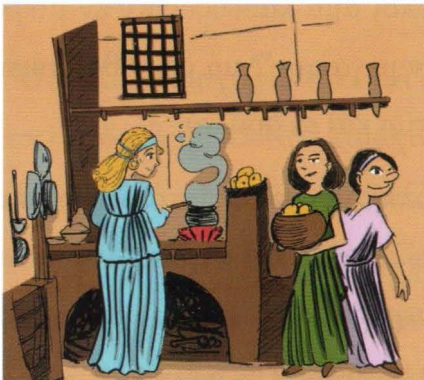
ἐν τῇ γυναικωνίτιδι
γίγνεται τὰ κατ' οἶκον
ἔργα

Κάτω εἰσὶ καὶ ἡ βιβλιοθήκη, ἡ ἀποθήκη, τὸ
15 λουτρόν, τὸ μαγειρεῖον καὶ τὸ αὐλῖον οὐ μέγα,
ἀλλὰ μικρόν.

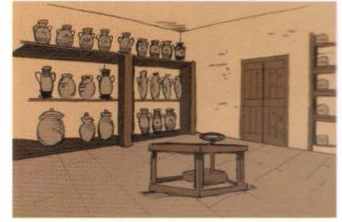
Ἐν μὲν τῇ βιβλιοθήκῃ πολλά τε καὶ καλὰ
βιβλία ἐστίν, καθέδρα καὶ μικρὰ τράπεζα. Ἐκεῖ
γράφει ὁ δεσπότης καὶ ἀναγιγνώσκει.

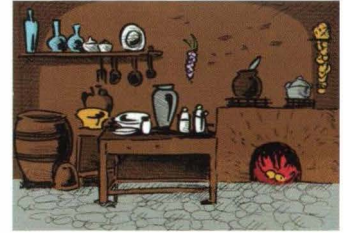
20 Ἐν δὲ τῇ ἀποθήκῃ ἡ τροφή ἐστι καὶ ὁ οἶνος,
ἐν δὲ τῷ μαγειρείῳ ἅμα μαγειρεύουσιν ἡ
δέσποινα καὶ αἱ δοῦλαι, ἐν δὲ τῷ λουτρῷ
λούονται ὁ δεσπότης, ἡ δέσποινα, τὰ τέκνα καὶ
ἡ τήτη, καὶ ἐν τῷ αὐλίῳ ὄρνιθές εἰσιν, χοῖροι
25 καὶ ἄλλα ἡμέρα ζῶα, ὥσπερ ἵππος καὶ ὄνος.

ἅμα μαγειρεύουσιν
ἡ δέσποινα καὶ αἱ
δοῦλαι

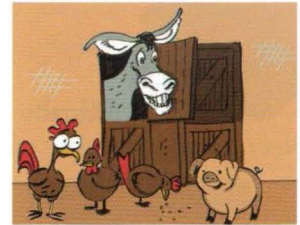
ἡ ἀποθήκη

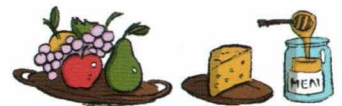
τὸ μαγειρεῖον

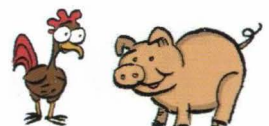
τὸ λουτρόν

τὸ αὐλῖον

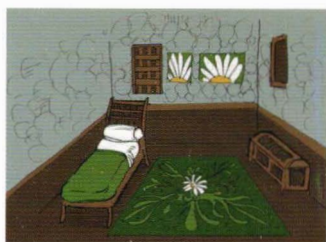

ἡ τροφή

ὄρνις

χοῖρος

τὸ δωμάτιον

νύξ

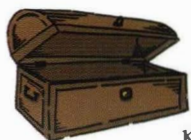
ἡμέρα

ξύλινος, -η, -ον

< ξύλον

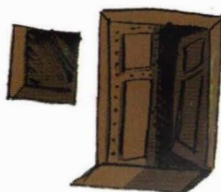
τράπεζα

κιβώτιον

θυρίς

θυρίς καὶ θύρα

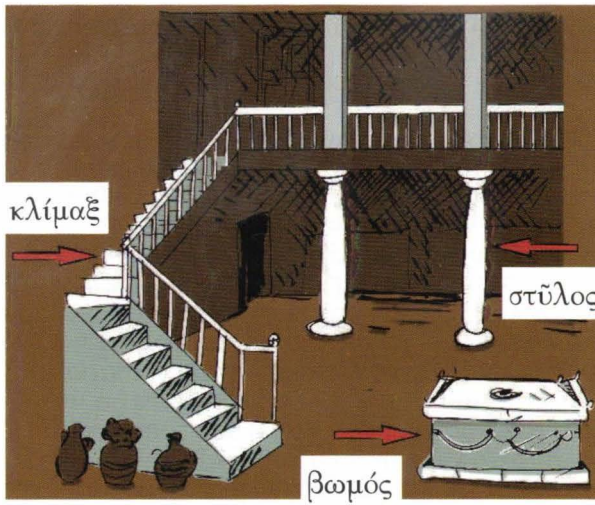
Ἄνω δὲ ἡ γυναικωνῖτις ἐστὶ καὶ τὰ δωμάτια.
Ἐκεῖ ὁ οἶκος ἡμέρας μὲν ἀναπαύεται, νυκτὸς
δὲ καθεύδει.

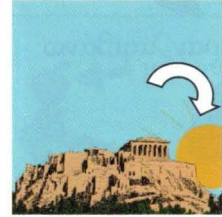
Ἡ μὲν τήθη ἐν μικρῷ δωματίῳ καθεύδει. Ἐν
τῷ τῆς τήθης δωματίῳ ἔστι μικρὰ κλίνη καὶ 30
τράπεζα. Καὶ τὰ τέκνα ἐν μικρῷ δωματίῳ
καθεύδει. Ὁ δὲ δεσπότης καὶ ἡ δέσποινα
καθεύδουσιν ἐν θαλάμῳ. Ἐκεῖ, ἐν τῷ τῶν
δεσποτῶν θαλάμῳ, ἔστι καλὴ τε καὶ μεγάλη
κλίνη, καλὴ ξυλίνη τράπεζα, καλὸς ξύλινος 35
θρόνος, καλὸν ξύλινον κιβώτιον καὶ μικρὰ
θυρίς. Καλὸς οὖν ἐστὶν ὁ θάλαμος καὶ μέγας.

Ποῦ δὲ καθεύδουσιν οἱ δοῦλοι καὶ αἱ δοῦλαι;
Ἄρα ἐν μεγάλῳ δωματίῳ καθεύδουσιν; Οὐδα-
μῶς, οἱ μὲν δοῦλοι ἅμα καθεύδουσιν ἐν μικρῷ 40
δωματίῳ, οὐκ ἐν μεγάλῳ. Ἄμα δὲ καθεύδουσιν
ἐν μικρῷ δωματίῳ καὶ αἱ δοῦλαι.

Ἐν τῇ οἰκίᾳ ὀλίγαι θύραι εἰσὶν, ἀλλὰ πολλαὶ
μικραὶ θυρίδες. Ἔστι δὲ καὶ περιστύλος αὐλή,
τοῦτ' ἔστιν, τὸ περιστύλιον. Ἐκεῖ βωμὸς κεῖται 45
Διὸς καὶ ξυλίνη κλίμαξ.

τὸ περιστύλιον
(ἡ περίστυλος αὐλή)
περίστυλος, -ον < στῦλος

ἡ ἑσπέρα

ἀναγιγνώσκω βιβλίον

τὸ -ον, τὸ -ον
τὸ βιβλίον, τὸ βιβλίον
ὁ -ος, τὸν -ον
ὁ κάλαμος, τὸν κάλαμον
ἡ -η/α, τὴν -ην/-αν
ἡ ἐπιστολή,
τὴν ἐπιστολήν
ἡ Ὀδύσσεια,
τὴν Ὀδύσσειαν

εἰμί, εἶ, ἐστίν
ἄπεστι ↔ πάρεστι

ἀκούω

τρέφω < τροφή

B Ὁ ἥλιος δύει καὶ ἑσπέρα ἤδη γίνεται. Τί
ποιοῦσιν οἱ δεσπότες ἐν τῇ οἰκίᾳ; Τί δὲ οἱ δοῦλοι
καὶ αἱ δοῦλαι; Τί δὲ ποιεῖ τὰ τέκνα; Τί δὲ ἡ τήθη;

50 Ὁ μὲν δεσπότης ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ἐστίν.
Πρῶτον μὲν βιβλίον ἀναγιγνώσκει, τὴν τοῦ
Ὅμηρου Ὀδύσειαν. Ἐπειτα δὲ τὸν κάλαμον
λαμβάνει καὶ μικρὰν ἐπιστολὴν γράφει ἐν
μικρῷ παπύρῳ. Τέλος δὲ τὸν κάλαμον λείπει
55 ἐν τῇ τραπέζῃ, τὴν ἐπιστολὴν ἐν τῇ βιβλιοθή-
κῃ καὶ τὸν δοῦλον καλεῖ, τὸν Καλλίμαχον·
«Ποῦ εἶ, ὦ Καλλίμαχε;»

Ὁ δὲ Καλλίμαχος ἄπεστι καὶ οὐκ ἀκούει. Ποῦ
ἐστὶν ὁ δοῦλος; Ὁ Καλλίμαχος ἐν τῷ αὐλίῳ
60 ἐστὶ καὶ τὸν τοῦ δεσπότητος ἵππον τρέφει· ὁ γὰρ
δοῦλος τὸ ζῶον θεραπεύει καὶ φιλεῖ. Ἐπειτα δὲ
τὸν ἵππον καὶ τὴν τροφήν ἐν τῷ αὐλίῳ λείπει
καὶ τὸν Φίλιππον καλεῖ· «Ποῦ εἶ, ὦ Φίλιππε;»

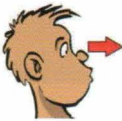

ἡ αὐλή

κιθάραν λαμβάνω

καλῶς

ὁρῶ

ὁ Καλλίμαχος
ὦ Καλλίμαχε!
τὸν Καλλίμαχον
τοῦ Καλλιμάχου
τῷ Καλλιμάχῳ

αὐτόν· τὸν δοῦλον

τὸ ὄνειρον
τοῦ δούλου

αὐτό· τὸ παιδίον

τὸ ὄνειρον τοῦ παιδίου

Ὁ δὲ Φίλιππος οὐ πάρεστι καὶ οὐκ ἀκούει. Ποῦ ἐστὶν ὁ δοῦλος; Ὁ Καλλίμαχος τὸν 65
δοῦλον ζητεῖ, πρῶτον μὲν ἐν τῇ ἀνδρωνίτιδι,
ἔπειτα δὲ ἐν τῷ κήπῳ. Τέλος δὲ τὸν Φίλιππον
εὐρίσκει ἐν τῇ αὐλῇ. Ἐκεῖ πάρεστι καὶ ὁ
Πάτροκλος. Τί δὲ ποιεῖ ὁ νεανίας; Κιθάραν
λαμβάνει καὶ ὕμνον ᾄδει. Ἡ μὲν κιθάρα καλὴ 70
ἐστὶν. Καλῶς δὲ ᾄδει καὶ ὁ Πάτροκλος. Τί δὲ
ποιεῖ ὁ δοῦλος; Πρῶτον μὲν τὴν μουσικὴν
ἀκούει καὶ τὰ ἄστρα ἐν τῷ οὐρανῷ ὁρᾷ.

ὁ μὲν νεανίας ᾄδει, ὁ δὲ δοῦλος τὸν ὕμνον ἀκούει

Ἐπειτα δὲ ὕπνος αὐτὸν λαμβάνει. Καθεύδει
οὖν ὁ δοῦλος καὶ ὄνειρον ὁρᾷ· ἐν ὕπνῳ ὁρᾷ ὅτι 75
καλὸν κιβώτιον ἔχει καὶ ἐν τῷ τοῦ δεσπότητος
θρόνῳ ἀναπαύεται.

Ἡ δὲ Καλλιρρόη τὸ παιδίον θεραπεύει ἐν
μικρῷ δωματίῳ. Ἀλλὰ ἰδοὺ, ὕπνος αὐτὸ λαμ-
βάνει. Καθεύδει οὖν ὁ Ἀπολλόδωρος καὶ ἐν 80
ὕπνῳ ὄνειρον ὁρᾷ· βαδίζει τὸ παιδίον ἐν τῷ
κήπῳ καὶ τρέχει. Ἡ οὖν δούλη τὸ παιδίον

λείπει καὶ τὴν Ἥλεκτραν καλεῖ· «Ποῦ εἶ, ὦ Ἥλεκτρα;»

85 Ἡ δὲ Ἥλεκτρα ἄπεστι καὶ οὐκ ἀκούει. Ποῦ ἐστὶν ἡ δούλη; Ἡ Καλλιρρόη τὴν Ἥλεκτραν ζητεῖ, πρῶτον μὲν ἐν τῇ γυναικωνίτιδι, ἔπειτα δὲ ἐν τῷ μαγειρείῳ, ἀλλὰ ἡ Ἥλεκτρα οὔτε πέπλον ῥάπτει, οὔτε τὸ δεῖπνον παρασκευάζει.

90 Τέλος δὲ τὴν Ἥλεκτραν εὐρίσκει ἐν τῷ δωματίῳ. Ἐν τῇ κλίνῃ ἡ δούλη ἤδη καθεύδει καὶ ὄνειρον ὁρᾷ· ἐν ὕπνῳ ἡ δούλη ὁρᾷ ὅτι πρῶτον μὲν μῆλον καὶ καλὸν πέπλον λαμβάνει, ἔπειτα δὲ βαδίζει ἐν Ἀθήναις.

πέπλος

ῥάπτω

95 Ἡ δὲ δέσποινα ἐν τῷ τῆς Ὑπατίας δωματίῳ ἐστίν. Ἡ μὲν μήτηρ μῦθον λέγει, ἡ δὲ παῖς πρῶτον μὲν ἀκούει, ἔπειτα δὲ ὕπνος αὐτὴν λαμβάνει. Καθεύδει οὖν ἡ Ὑπατία καὶ ἐν ὕπνῳ ὄνειρον ὁρᾷ· ἡ παῖς πρῶτον μὲν πάπυρον λαμβάνει καὶ γράφει, ἔπειτα δὲ καλὸν ἵππον ἔχει, τὸν Πήγασον, τρέχει καὶ πέτεται ἐν τῷ οὐρανῷ.

100

Ἡ δὲ Πανδώρα ἐν τῷ δωματίῳ ἐστίν, ἀλλ' οὐ καθεύδει· πέπλον γὰρ ῥάπτει καὶ τὴν κόμην κτενίζει.

105

ἡ Ἥλεκτρα
ὦ Ἥλεκτρα!
τὴν Ἥλεκτραν
τῆς Ἥλεκτρας
τῇ Ἥλεκτρα

τὸ ὄνειρον τῆς δούλης

τὸ δεῖπνον

αὐτὴν· τὴν Ὑπατίαν

τὸ ὄνειρον τῆς Ὑπατίας

κτενίζω τὴν κόμην

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Αἰτιατική πτώσις, ἐνικός ἀριθμός

-αν / -ην

□ Πρώτη κλίσις -αν/-ην· θύραν, κόμην.

-ον

□ Δευτέρα κλίσις -ον· πάπυρον, παιδίον.

Ἄρθρον· τόν, τήν, τό.

Ἀντωνυμία· αὐτόν, αὐτήν, αὐτό.

Παραδείγματα

Ὁ κάλαμος καλός ἐστιν. Ὁ δεσπότης αὐτόν (= τὸν κάλαμον) λαμβάνει. Ἡ κιθάρα καλή ἐστιν. Ἡ δούλη αὐτήν (= τὴν κιθάραν) ἐν τῇ ἀποθήκῃ λείπει. Τὸ παιδίον καθεύδει ἐν τῷ δωματίῳ. Ἡ δέσποινα αὐτὸ (= τὸ παιδίον) θεραπεύει.

«κάλαμος, κιθάρα, παιδίον» ὀνομαστική πτώσις ἐστιν, «κάλαμον, κιθάραν, παιδίον» αἰτιατική.

ὁ, τόν

ἡ, τήν

τό, τό

«ἡ, ὁ, τό» ὀνομαστική πτώσις ἐστιν, «τήν, τόν, τό» αἰτιατική ἐστιν.

Κλητική πτώσις

-α, -α!

Ἥλεκτρα, ὦ Ἥλεκτρα!

Ἡ μὲν Καλλιρρόη τὴν Ἥλεκτραν καλεῖ· «ὦ Ἥλεκτρα!» Ἡ δὲ Ἥλεκτρα οὐ πάρεστιν.

-ος, -ε!

Φίλιππος, ὦ Φίλιππε!

Ὁ μὲν Καλλίμαχος τὸν Φίλιππον καλεῖ· «ὦ Φίλιππε!» Ὁ δὲ Φίλιππος οὐ πάρεστιν.

«Ἥλεκτρα» ὀνομαστική ἐστιν, «Ἥλεκτραν» αἰτιατική, «Ἥλεκτρα!» κλητική, «Ἥλεκτρας» γενική, «Ἥλεκτρα» δοτική.

«Φίλιππος» ὀνομαστική ἐστιν, «Φίλιππον» αἰτιατική, «Φίλιππε!» κλητική, «Φιλίππου» γενική, «Φιλίππῳ» δοτική.

Μελέτημα Α

Μεγάλ___ τε καὶ διπλ___ ἐστὶν ἐν Ἀθῆν___ ἡ τοῦ Ἀπολλωνί___ οἰκία. Ὀλίγαι μὲν θύρ___ εἰσὶν, πολλ___ δὲ θυρίδες. Ἔστι καὶ περίστυλ___ αὐλή, βωμ___ Διὸς καὶ κλίμαξ. Ἡ μὲν ἀνδρωνίτ___ κάτω ἐστίν, ἡ δὲ γυναικωνίτ___ ἄνω.

Ἡμέρ___ μὲν ἄνδρες, γυναῖκές τε καὶ παῖδες ἀναπαύ___, νυκτ___ δὲ καθεύδ___. Ὁ μὲν Ἀπολλώνιος καὶ ἡ Ἑλένη ἐν μεγάλ___ θαλάμ___ καθεύδουσιν. Οἱ δὲ δοῦλοι ἐν μικρ___ δωματί___. Ἐν τῇ τοῦ Ἀπολλωνί___ οἰκί___ ἅμα οἶκ___ καὶ ἡ τήθη.

Ὁ ἥλιος δύ___. Ὁ μὲν δεσπότης βιβλί___ ἀναγιγνώσκει, κάλαμ___ λαμβάνει καὶ ἐπιστολ___ γράφει ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ. Ἐπειτα δὲ τὸν δοῦλ___ καλεῖ· «Φίλιππ___!»

Ἐν δὲ τῇ αὐλῇ ὁ νεανίας κιθάρ___ λαμβάνει καὶ ᾄδει. Ἐκεῖ πάρεστι καὶ ὁ Φίλιππος. Ὁ δὲ δοῦλος τὴν σελήν___ ἐν τῷ οὐρανῷ ὁρᾷ. Ὁ δὲ Καλλίμαχος ἐν τῷ αὐλί___ ἐστὶ καὶ τὸν ἵππ___ τρέφει.

Ἡ δὲ Καλλιρρόη τὸ παιδί___ λείπει ἐν τῇ γυναικωνίτιδ___ καὶ τὴν Ἥλέκτραν καλεῖ· «Ἥλέκτρ___!»

Ἡ δὲ παῖς ἐν τῷ δωματίῳ ἐστίν. Πρῶτον μὲν μῦθ___ ἀκούει, ἔπειτα δὲ καθεύδει καὶ ἐν ὕπν___ ὄνειρ___ ὁρ___. Ἡ δὲ τήθη τὴν κόμ___ κτενίζ___ καὶ πέπλ___ ράπτει καλ___.

Μελέτημα Β

Ἡ _____ τοῦ Ἀπολλωνίου διπλῇ ἐστίν. Ἡ μὲν _____ κάτω ἐστίν, ἡ δὲ _____ ἄνω. Ἐν μὲν τῇ ἀνδρωνίτιδι διατρίβουσιν οἱ ἄνδρες· ἐκεῖ γὰρ γίγνεται τὰ _____. Ἐν δὲ τῇ γυναικωνίτιδι _____ αἱ γυναῖκες· ἐκεῖ γὰρ τὰ κατ' οἶκον _____ γίνονται.

ἀποθήκη
 ἀνδρωνίτις
 αὐλή
 αὐλιον
 βιβλιοθήκη
 βωμός
 γυναικωνίτις
 δωμάτιον
 ἔργον
 θάλαμος
 θρόνος
 θύρα
 θυρίς
 κιβώτιον
 κλίνη
 οἰκία
 ὄνειρον
 περιστύλιον
 συμπόσιον
 τράπεζα
 ἀκούω
 ἀναγιγνώσκω
 ἀναπαύομαι
 ἄπειμι
 διατρίβω
 εὐρίσκω
 ζητέω
 καθεύδω
 λούομαι
 ὁρῶ
 παρασκευάζω
 ῥάπτω

Εἰσὶ δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ ὀλίγαι _____, πολλαὶ θυρίδες, κλίμαξ, _____ (= περίστυλος αὐλή) καὶ πολλὰ _____. Ἐκεῖ ὁ οἶκος ἡμέρας μὲν _____, νυκτὸς δὲ καθεύδει. Ἐν δὲ τῇ αὐλῇ _____ Διὸς κεῖται.

Ἄμα ἐν μικρῷ δωματίῳ νυκτὸς _____ οἱ δοῦλοι. Ἐν δὲ μεγάλῳ _____ καθεύδουσιν οἱ δεσπότες. Ἐκεῖ _____ ἐστὶ καλὴ τε καὶ μεγάλη, καλὴ ξυλίνη _____, καλὸς ξύλινος _____, καλὸν ξύλινον _____ καὶ μικρὰ _____.

Ἐν μὲν τῇ _____ πολλὰ τε καὶ καλὰ βιβλία ἐστίν. Ἐκεῖ γράφει ὁ δεσπότης καὶ _____. Ἐν δὲ τῇ _____ ἡ τροφή ἐστὶ καὶ ὁ οἶνος, ἐν δὲ τῷ μαγειρείῳ τὸ δεῖπνον ἅμα _____ ἡ δέσποινα καὶ αἱ δοῦλαι, ἐν δὲ τῷ λουτρῷ _____ ὁ δεσπότης, ἡ δέσποινα, τὰ τέκνα καὶ ἡ τήθη, καὶ ἐν τῷ _____ ζῶα ἐστίν.

Ὁ Καλλίμαχος τὸν Φίλιππον ζητεῖ, ἀλλ' αὐτὸν οὐκ _____ οὔτε ἐν τῇ ἀνδρωνίτιδι, οὔτε ἐν τῇ ἀποθήκῃ· ὁ γὰρ Φίλιππος ἐν τῇ _____ τὸν καλὸν ὕμνον τοῦ Πατρόκλου _____ καὶ τὴν σελήνην ἐν τῷ οὐρανῷ _____.

Ἡ Καλλιρρόη τὴν Ἥλέκτραν _____, πρῶτον μὲν ἐν τῇ γυναικωνίτιδι, ἔπειτα δὲ ἐν τῷ μαγειρείῳ, ἀλλὰ ἡ Ἥλέκτρα _____ (= οὐ πάρεστιν) καὶ οὔτε πέπλον _____, οὔτε τὸ δεῖπνον παρασκευάζει. Τέλος δὲ τὴν Ἥλέκτραν εὐρίσκει ἐν τῷ δωματίῳ. Ἐν τῇ κλίνῃ ἡ δούλη ἤδη καθεύδει καὶ ἐν ὕπνῳ _____ ὀρᾷ.

Μελέτημα Γ

1. Ποῦ κεῖται ἡ τοῦ Ἀπολλωνίου οἰκία;
2. ἼΑρα ἡ οἰκία μεγάλη ἐστὶν ἢ μικρά; Διὰ τί;
3. Ποῦ κεῖται ἡ ἀνδρωνῖτις;
4. ἼΑρα τὰ δωμάτια κάτω κεῖται;
5. Ποῦ καθεύδουσιν ὁ Ἀπολλώνιος καὶ ἡ Ἑλένη;
6. ἼΑρα ἡ Καλλιρρόη ἐν θαλάμῳ καθεύδει;
7. Τί ὄνειρον ὀρᾷ ἡ Ὑπατία ἐν ὕπνῳ;
8. Ποῦ δὲ κεῖται ὁ βωμὸς Διός;
9. Ποῦ καὶ τί ἀναγιγνώσκει ὁ δεσπότης;
10. Διὰ τί ὁ Καλλίμαχος τὸν Φίλιππον οὐκ εὕρισκει;
11. ἼΑρα «πάπυρον» αἰτιατική ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ Ι'

Ῥήματα

ἔδω

ἀναγιγνώσκω

ἀναπαύομαι

ἄπειμι

διατρίβω

δύει

εὐρίσκω

ἔχω

ζητέω

θεραπεύω

καθεύδω

καλέω

κτενίζω

λαμβάνω

λείπω

λούω, -ομαι

μαγειρεύω

όράω

παρασκευάζω

πάρειμι

ράπτω

τρέφω

φιλέω

Προθέσεις

κατά (κατ' οἶκον)

Ὄνόματα

ἀνδρωνῖτις, ἡ

ἀποθήκη, ἡ

αὐλή, ἡ

αὔλιον, τό

βιβλιοθήκη, ἡ

βιβλίον, τό

βωμός, ό

γυναικωνῖτις, ἡ

δεῖπνον, τό

δωμάτιον, τό

ἐπιστολή, ἡ

ἔργον, τό

ἐσπέρα, ἡ

ἡμέρα, ἡ

θάλαμος, ό

θρόνος, ό

θύρα, ἡ

θυρίς, ἡ

καθέδρα, ἡ

κάλαμος, ό

κῆπος, ό

κιβώτιον, τό

κιθάρα, ἡ

κλίμαξ, ἡ

κλίνη, ἡ

κόμη, ἡ

λουτρόν, τό

μαγειρεῖον, τό

μῆλον, τό

νύξ, ἡ

ξύλον, τό

ὄνειρον, τό

πάπυρος, ό

πέπλος, ό

περιστύλιον, τό

στῦλος, ό

συνπόσιον, τό

τράπεζα, ἡ

τροφή, ἡ

ὑπνος, ό

Ἐπίθετα

αἰτιατικός, -ή, -όν

διπλοῦς, -ῆ, -οῦν

κλητικός, -ή, -όν

ξύλινος, -η, -ον

περίστυλος, -ον

Ἐπρρήματα

ἅμα

ἤδη

καλῶς

τέλος

Ἐπιφωνήματα

ὦ!

ΛΕΞΕΙΣ Γ'

Ρήματα

ἄδω

ἀναγιγνώσκω

ἀναπαύομαι

ἄπειμι

διατρίβω

δύει

εὐρίσκω

ἔχω

ζητέω

θεραπεύω

καθεύδω

καλέω

κτενίζω

λαμβάνω

λείπω

λούω, -ομαι

μαγειρεύω

όράω

παρασκευάζω

πάρειμι

ράπτω

τρέφω

φιλέω

Προθέσεις

κατά (κατ' οἶκον)

Όνόματα

ἀνδρωνῖτις, ἡ

ἀποθήκη, ἡ

αὐλή, ἡ

αὔλιον, τό

βιβλιοθήκη, ἡ

βιβλίον, τό

βωμός, ό

γυναικωνῖτις, ἡ

δεῖπνον, τό

δωμάτιον, τό

ἐπιστολή, ἡ

ἔργον, τό

ἐσπέρα, ἡ

ἡμέρα, ἡ

θάλαμος, ό

θρόνος, ό

θύρα, ἡ

θυρίς, ἡ

καθέδρα, ἡ

κάλαμος, ό

κῆπος, ό

κιβώτιον, τό

κιθάρα, ἡ

κλίμαξ, ἡ

κλίνη, ἡ

κόμη, ἡ

λουτρόν, τό

μαγειρεῖον, τό

μῆλον, τό

νύξ, ἡ

ξύλον, τό

ὄνειρον, τό

πάπυρος, ό

πέπλος, ό

περιστύλιον, τό

στῦλος, ό

συμπόσιον, τό

τράπεζα, ἡ

τροφή, ἡ

ὑπνος, ό

Ἐπίθετα

αἰτιατικός, -ή, -όν

διπλοῦς, -ῆ, -οῦν

κλητικός, -ή, -όν

ξύλινος, -η, -ον

περίστυλος, -ον

Ἐπρρήματα

ἅμα

ἤδη

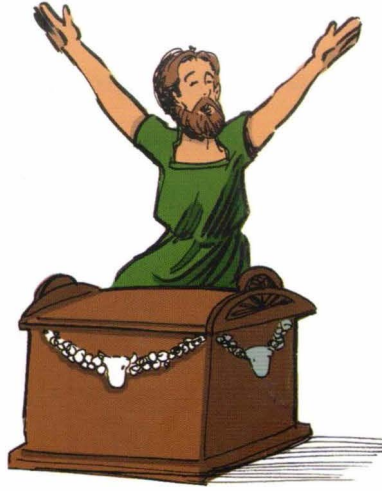
καλῶς

τέλος

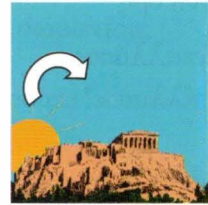
Ἐπιφωνήματα

ὦ!

Ω ΖΕΥ! Ω ΗΡΑ!

ὁ Ἀπολλώνιος
προσεύχεται τῷ θεῷ

ὁ ὄρθρος

A Ὁ ἥλιος ἀνατέλλει καὶ ὄρθρος ἤδη γίγνεται.
Ὁ Ἀπολλώνιος πρῶτον μὲν ἐγείρεται, τὴν
θυρίδα τοῦ θαλάμου ἀνοίγει καὶ τὸν χιτῶνα
ἐνδύεται. Ἐπειτα δὲ ἐκβαίνει ἐκ τοῦ θαλάμου,
5 καταβαίνει κατὰ τῆς κλίμακος καὶ ἐν τῷ
λουτρῷ τὸ πρόσωπον νίξει.

τὸν χιτῶνα
ἐνδύομαι

τὸ πρόσωπον νίζω

ὁ Ἀπολλώνιος τὴν θυρίδα ἀνοίγει
καὶ καταβαίνει κατὰ τῆς κλίμακος

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκβαίνει ἐκ τοῦ λουτροῦ καὶ
ἐν τῇ αὐλῇ προσεύχεται·

μετὰ δὲ ταῦτα = ἔπειτα δέ

ἐκβαίνω / καταβαίνω
< βαίνω

κατὰ

ἡ κλίμαξ
τὴν κλίμακα
τῆς κλίμακος
τῇ κλίμακι

ὁ Ζεὺς, ὦ Ζεῦ!

τὸ κακόν = ἡ συμφορά

ἐγὼ με μου

σύ σε σου

πρός ➡

ἐγὼ ὁρῶ

σύ ὁρᾷς / ὄρα! (προστ.)

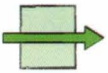
ἡ γυνὴ ὁρᾷ

ἐγὼ ἀπαλλάσσω

σύ ἀπάλλασσε! (προστ.)

ἐρωτῶ ↔ ἀποκρίνομαι

διὰ ➡

– διὰ τί;

πονηρός = κακός

ἐγὼ φέρω

σύ φέρεις / φέρε!

ὁ δεσπότης στενάζει

ἀφυπνίζω < ὕπνος

μόνος ↔ σύν + δοτ.

-οι, -οις

οἱ δούλοι,

τοῖς δούλοις

«Ἦ Ζεῦ, πατήρ τε καὶ σοφὸς θεὸς σὺ εἶ.

Πολλὰ ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ τὰ κακά, μεγάλη δὲ 10

ἡ συμφορά. Ἄλλ' ἐγὼ σε τιμῶ, ὦ Ζεῦ! Ὅρα οὖν

πρὸς τὸν οἶκόν μου καὶ ἀπάλλασσε αὐτὸν τῶν

κακῶν τε καὶ τῆς συμφορᾶς!».

Ἔπειτα δὲ ὁ δεσπότης ὁρᾷ πρὸς τὴν κλίμακα.

Ἐκεῖ ὁ Καλλίμαχος ἀναπαύεται. Ὁ οὖν δεσπό- 15

της λέγει πρὸς αὐτόν· «Ποῦ ἐστὶν ὁ Φίλιππος,

ὦ Καλλίμαχε; Διὰ τί αὐτὸν οὐχ ὁρῶ;»

Ὁ δὲ Καλλίμαχος ἀποκρίνεται· «Ὁ δοῦλος

καθεύδει ἐν τῷ δωματίῳ».

Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος στενάζει καὶ λέγει· «Ἦ 20

τάλας ἐγὼ εἰμι, διὰ τί, ὦ Ζεῦ, τοῦ πονηροῦ

δούλου οὐ με ἀπαλλάσσεις;» (Πρὸς τὸν Καλλί-

μαχόν)· «Φέρε οὖν τὸν Φίλιππον, ὦ Καλλίμα-

χε, ἐκ τοῦ δωματίου!»

δοῦλος δούλον
ἀφυπνίζει

Ὁ οὖν Καλλίμαχος τὸν Φίλιππον ἀφυπνίζει 25

καὶ ἅμα ἐκ τοῦ δωματίου ἐκβαίνουνσιν. Τέλος

δὲ ὁ δεσπότης ἐκβαίνει ἐκ τῆς οἰκίας οὐ μόνος,

ἀλλὰ σὺν τοῖς δούλοις. Ἄμα οὖν ἐκ τῆς οἰκίας

ἐκβαίνουνσιν ὁ Ἀπολλώνιος καὶ οἱ δούλοι.

30 Τί δὲ ποιεῖ ἡ δέσποινα ἐν ᾧ οἱ ἄνδρες ἐκβαί-
 νουσιν ἐκ τῆς οἰκίας; Τί δὲ ποιοῦσι τὰ τέκνα
 καὶ ἡ τήθη; Ἡ μὲν Ἑλένη οὐκέτι καθεύδει,
 ἀλλὰ ἤδη τὸ δεῖπνον παρασκευάζει ἐν τῷ
 μαγειρείῳ οὐ μόνη, ἀλλὰ σὺν ταῖς δούλαις, ἐν
 35 ᾧ δὲ τὰ τέκνα ἔτι καθεύδει ἐν τοῖς δωματίοις
 καὶ ἡ τήθη κτενίζει τὴν κόμην καὶ τὸν πέπλον
 ἐνδύεται.

ἐν ᾧ ...

οὐκέτι < οὐκ ἔτι

-αι, -αις
 αἱ δούλαι,
 ταῖς δούλαις

-α, -οις
 τὰ δωμάτια,
 τοῖς δωματίοις

B Ἀλλὰ ἰδοῦ, ἡ μὲν δέσποινα τὸν τυρὸν οὐχ
 ὁρᾷ καὶ τὴν Ἥλεκτραν ἐρωτᾷ· «Τὸν τυρὸν οὐχ
 40 ὁρῶ, φέρε αὐτόν, ὦ Ἥλεκτρα!»

Ἡ δὲ δούλη τῇ Ἑλένῃ ἀποκρίνεται· «Ποῦ
 ἐστὶν ὁ τυρός; Πόθεν φέρω αὐτόν, ὦ δέσποινα;»

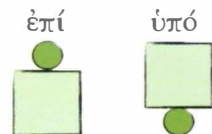
– πόθεν;
 – ἐκ ...

Ἡ Ἑλένη ὁρᾷ πρὸς τὴν δούλην καὶ λέγει·
 «Ἐν τῇ ἀποθήκῃ ἐστίν. Φέρε δὴ καὶ ἄρτον ἐκ
 45 τῆς ἀποθήκης!»

δὴ
 Φέρε δὴ!
 Ἄγε δὴ!

Ἡ δὲ δούλη ὁρᾷ πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ
 οὐδὲν λέγει. Ἡ οὖν δέσποινα ἐρωτᾷ· «Ἄγε δὴ,
 διὰ τί οὐ φέρεις τὸν τυρὸν καὶ τὸν ἄρτον;»

οὐδέν· ∅

ἡ τράπεζα
τὴν τράπεζαν
τῆς τραπέζης
τῇ τραπέξει

Ἥλεκτρα· «Ἴδου ὁ ἄρτος, ὦ δέσποινα, ἐπὶ τῇ
 50 τραπέξει ἐστίν. Ἄρα οὐχ ὁρᾷς αὐτόν;»

Ἑλένη· «Ναί, ὁρῶ αὐτόν. Φέρε δὴ τυρὸν καὶ μέλι!»

πάλιν = τὸ δεύτερον

Ἡ δὲ δούλη πάλιν ὁρᾷ πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ οὐδὲν λέγει. Ἡ οὖν δέσποινα ἐρωτᾷ· «Ἄγε δὴ, διὰ τί οὐ φέρεις τὸν τυρὸν καὶ τὸ μέλι;» 55

Ἡλέκτρα· «Ἴδου τὸ μέλι, ὦ δέσποινα, ὑπὸ τῇ τραπέζῃ ἐστίν. Ἄρα οὐχ ὁρᾷς αὐτό;»

Ἑλένη· «Ναί, ἤδη ὁρῶ αὐτό. Φέρε δὴ τὸν τυρὸν ἐκ τῆς ἀποθήκης!»

ὁ Ζεὺς, τὸν Δία
μὰ (τὸν) Δία!

Ἡλέκτρα· «Ναί, μὰ τὸν Δία, ἤδη φέρω! 60

Ἑλένη· «Φέρε δὴ τὸν τυρὸν, ὀλίγον γάλα καὶ τὴν ὑδρίαν μου!»

ὑδρία

Ἡλέκτρα· «Ἴδου ἡ ὑδρία σου, ὦ δέσποινα, ὑπὸ τῇ τραπέζῃ ἐστίν. Ἄρα οὐχ ὁρᾷς αὐτήν;»

μάλιστα· ναί, ναί

Ἑλένη· «Μάλιστα, ἤδη ὁρῶ αὐτήν. Φέρε 65 δὴ τὸν τυρὸν, ὀλίγον γάλα καὶ τὸν τοῦ Ἀπολλωνίου κάνθαρον· αὐτὸν γὰρ οὐχ ὁρῶ οὔτε ἄνω ἐπὶ τῇ τραπέζῃ οὔτε κάτω ὑπὸ τῇ τραπέζῃ».

κάνθαρος

ἡ κύλιξ

Ἡ δὲ Ἡλέκτρα ὁρᾷ πρὸς τὴν ἀποθήκην καὶ 70 λέγει· «Τὸν τοῦ Ἀπολλωνίου κάνθαρον καὶ τὴν κύλικα ἤδη φέρει ἐκ τῆς ἀποθήκης ἡ Καλλιρρόη. Ἴδου ἡ δούλη. Ἄρα οὐχ ὁρᾷς αὐτήν;»

Ἑλένη· «Μάλιστα γε, μὰ τὸν Δία, ἤδη ὀρῶ
75 αὐτήν. Ποῦ δὲ τὸ τῆς Ὑπατίας λεκάνιον;»

τὸ λεκάνιον

Ἥλέκτρα· «Καὶ τὸ τῆς Ὑπατίας λεκάνιον ἐπὶ
τῇ τραπέζῃ ἐστίν. Ἄρα οὐχ ὀρᾷς αὐτό;»

Ἡ οὖν Ἑλένη στενάζει καὶ λέγει· «Ἦ τάλαινα
ἐγὼ εἰμι, διὰ τί, ὦ Ἥρα, τῆς πονηρᾶς Ἥλέκτρας
80 οὐ με ἀπαλλάσσεις;»

ἡ δέσποινα στενάζει

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Αἰτιατική πτώσις, ἐνικὸς ἀριθμὸς

Τρίτη κλίσις -α/φ· χιτῶνα, θυρίδα, κύλικα,
γάλα, μέλι.

-α (ἀρσ./θηλ.)
φ (οὐδ.)

Παραδείγματα·

Ὁ δεσπότης τὴν θυρίδα τοῦ θαλάμου ἀνοίγει
καὶ τὸν χιτῶνα ἐνδύεται. Ἐπειτα δὲ ὀρᾷ
πρὸς τὴν κλίμακα. Ἐκεῖ πάρεστιν ὁ δοῦλος
καὶ πρὸς αὐτὸν λέγει· «Φέρε δὴ, ὦ δοῦλε,
ὀλίγον γάλα καὶ τὴν κύλικα!» Ὁ δὲ δοῦλος
οὔτε τὸ γάλα φέρει οὔτε τὴν κύλικα, ἀλλὰ τὸ
μέλι».

«χιτῶν, θυρίς, κύλιξ, γάλα, μέλι» ὀνομαστική
πτῶσις ἐστίν, «χιτῶνα, θυρίδα, κύλικα, γάλα,
μέλι» αἰτιατική.

Δοτική πτώσις, πληθυντικός ἀριθμός

-αις

□ Πρώτη κλίσις -αις· δούλαις, Ἀθήναις.

-οις

□ Δευτέρα κλίσις -οις· δούλοις, δωματίοις.

Ἄρθρον· ταῖς, τοῖς.

Παραδείγματα·

Ὁ δεσπότης ἐκβαίνει σὺν τοῖς δούλοις ἐκ τῆς οἰκίας.

Ἡ δέσποινα τὸ δεῖπνον παρασκευάζει σὺν ταῖς δούλαις. Τὰ τέκνα ἐν τοῖς δωματίοις καθεύδει.

«δοῦλοι, δοῦλαι, δωμάτια» ὀνομαστική πτώσις ἐστίν, «δούλοις, δούλαις, δωματίοις» δοτική.

Ῥήματα· α' πρόσωπον, β' πρόσωπον, γ' πρόσωπον ἐνικὸς ἀριθμός

α' πρόσ. -ω / -ῶ

β' πρόσ. -εις / -ᾶς

γ' πρόσ. -ει / -ᾷ

Ἡ δέσποινα τὸν ἄρτον οὐχ ὀρᾷ καὶ λέγει· «Ποῦ ἐστὶν ὁ ἄρτος; Διὰ τί οὐ φέρεις αὐτόν;»

Δούλη· «Διὰ τί οὐ φέρω τὸν ἄρτον λέγεις; Ἄρα οὐχ ὀρᾷς αὐτόν;»

Δέσποινα· «Οὐδαμῶς, οὐχ ὀρῶ.»

Ἡ μὲν οὖν δούλη τὸν ἄρτον ὀρᾷ, ἡ δὲ Ἑλένη οὔ.

«ὀρῶ, φέρω, λέγω» πρῶτον πρόσωπόν ἐστίν, «ὀρᾷς, φέρεις, λέγεις» δεύτερον, «ὀρᾷ, φέρει, λέγει» τρίτον.

Προστακτική ἑγκλίσις, ἐνικὸς ἀριθμός

ἡ δούλη φέρει,
φέρε, ὦ δούλη!

Ἡ δέσποινα τὸν ἄρτον οὐχ ὀρᾷ· «Ποῦ ἐστὶν ὁ ἄρτος; Φέρε αὐτόν, ὦ Ἠλέκτρα!» Ἡ οὖν Ἠλέκτρα τὸν ἄρτον φέρει.

ὁ δοῦλος ὀρᾷ,
ὄρα, ὦ δοῦλε!

Ὁ Ζεὺς οὐχ ὀρᾷ πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἀπολλωνίου. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος τῷ θεῷ προσεύχεται· «ὦ Ζεῦ, ὄρα πρὸς τὸν οἶκον μου!»

Ἡ Ἥρα οὐκ ἀπαλλάσσει τὴν Ἑλένην τῆς Ἥλέκτρας.

Ἡ οὖν Ἑλένη τῇ θεᾷ προσεύχεται· «ἸΩ Ἥρα, ἀπάλλασσέ με τῆς Ἥλέκτρας!»

«ὦρᾶ, φέρε, ἀπαλλάσσει» ὀριστική ἔγκλισίς ἐστίν, «ὦρα! φέρε! ἀπάλλασσε!» προστακτική.

Μελέτημα Α

Ὁ δεσπότης τὴν θυρίδα___ τοῦ θαλάμου ἀνοίγει καὶ τὸν χιτῶνα___ ἐνδύεται. Ἐπειτα δὲ ἐκβαίνει ἐκ τοῦ θαλάμου___, καταβαίνει κατὰ τῆς κλίμακας___ καὶ ἐν τῇ αὐλῇ προσεύχεται___.

«ἸΩ Ζεῦ, πατήρ τε καὶ σοφὸς θεὸς σὺ ___ῖ. Πολλὰ ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ τὰ κακά, μεγάλη δὲ ἡ συμφορὰ. Ἀλλ' ἐγὼ σ___ τιμῶ, ὦ Ζε___! Ὅρ___ οὖν πρὸς τὸν οἶκόν μου καὶ ἀπάλλασσ___ αὐτὸν τῶν κακ___ τε καὶ τῆς συμφορᾶς!».

Μετὰ δὲ ταῦτα___ ὁ δεσπότης ὦρᾶ πρὸς τὴν κλίμακα___. Ἐκεῖ ἀναπαύεται ὁ Καλλίμαχος. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος στενάζει καὶ λέγει·

«ἸΩ τάλ___ ἐγὼ εἰμι! Ποῦ ἐστὶν ὁ πονηρὸς Φίλιππος, ὦ Καλλίμαχ___; Αὐτὸν γὰρ οὐχ ὅρ___ ἐν τῇ αὐλῇ!»

Ὁ οὖν Καλλίμαχος τὸν Φίλιππον ἀφυπνίζει καὶ ἅμα ἐκ τοῦ δωματίου___ ἐκβαίνουν. Τέλος δὲ ὁ δεσπότης ἐκβαίνει ἐκ τῆς οἰκίας οὐ μόν___, ἀλλὰ σὺν τοῖς δούλοις___. Ἐν ᾧ δὲ οἱ ἄνδρες ἐκβαίνουν ἐκ τῆς οἰκίας___, ἡ δέσποινα τὸ δεῖπνον παρασκευάζει σὺν ταῖς δούλοις___, ἀλλὰ τὸν ἄρτον οὐχ ὅρ___, οὔτε τὴν ὑδρίαν.

– «Ποῦ ἐστὶν ὁ ἄρτος, ὦ Ἥλέκτρ___; Οὐχ ὅρῳ αὐτ___.»

– «Ὑπὸ τῇ τραπέζῃ___ ἐστίν, ὦ δέσποινα___!»

– «Ἴρα οὐχ ὁρ___ αὐτήν, ὧ δέσποινα; Ἴδου ἐπὶ τῇ
τραπέζ___ ἐστίν!»

Ἡ οὖν Ἑλένη στενάζει καὶ λέγει· «ὦ τάλ___ ἐγώ
εἰμι, διὰ τί, ὧ Ἥρα, τῆς πονηρᾶς Ἥλέκτρας οὐ με
ἀπαλλάσσω___;»

Μελέτημα Β

Ὁ ἥλιος _____ καὶ _____ (↔ ἐσπέρα) ἤδη
γίνεται. Ἡ δέσποινα τὸν δεσπότην _____. Ὁ οὖν
Ἀπολλώνιος πρῶτον μὲν _____, ἔπειτα δὲ τὴν
θυρίδα _____ καὶ τὸν _____ ἐνδύεται. Ἐπειτα
δὲ _____ ἐκ τοῦ θαλάμου, κατὰ τῆς κλίμακος
_____ καὶ ἐν τῷ λουτρῷ τὸ _____ νίξει.
Μετὰ δὲ ταῦτα ἐν τῷ βωμῷ _____.

«ὦ Ζεῦ, πολλά ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ τὰ κακά, μεγάλη
δὲ ἡ _____. Ἀλλ' ἐγώ σε _____! Ὅρα οὖν
πρὸς τὸν οἶκόν μου καὶ _____ αὐτὸν τῶν κακῶν
τε καὶ τῆς συμφορᾶς!».

Ἐπειτα δέ, ἤδη ἐν τῇ ἀνδρωνίτιδι, _____ καὶ
λέγει· «ὦ Ζεῦ, ποῦ ἐστὶν ὁ _____; Αὐτὸν οὐχ ὁρῶ
ἐπὶ τῇ τραπέζῃ!»

Ἡ δὲ δέσποινα ἀποκρίνεται· «Κάτω, _____ τῇ
τραπέζῃ ἐστίν, ὧ Ἀπολλώνιε!»

Ὁ δεσπότης πάλιν ἐρωτᾷ· «Ποῦ δὲ τὸ _____, ὧ
Ἑλένη;»

Ἡ δὲ Ἑλένη στενάζει καὶ τὸ δεύτερον τῷ δεσπότη
_____ (↔ ἐρωτᾷ)· «_____ τῇ τραπέζῃ ἐστίν.»

ἄρτος
μέλι
ὄρθρος
πρόσωπον
συμφορά
χιτών
ἐπὶ
ὑπό
ἀνατέλλω
ἀνοίγω
ἀπαλλάσσω
ἀποκρίνομαι
ἀφυπνίζω
ἐγείρομαι
ἐκβαίνω
καταβαίνω
προσεύχομαι
στενάζω
τιμάω

Μελέτημα Γ

1. Ὁ Ἀπολλώνιος πρῶτον μὲν ἐγείρεται. Ἐπειτα δὲ τί ποιεῖ;
2. Διὰ τί δὲ στενάζει ἐν τῇ αὐλῇ;
3. Ἄρα τῇ θεᾷ Ἥρᾳ προσεύχεται ὁ δεσπότης;
4. Τίς καὶ ποῦ τὸ δεῖπνον παρασκευάζει;
5. Ἄρα ὁ τυρὸς ἐπὶ τῇ τραπέζῃ ἐστίν;
6. Ποῦ ἐστι τὸ τῆς Ὑπατίας λεκάνιον;
7. Τίς δὲ τὸν κἀνθαρὸν φέρει;
8. Διὰ τί στενάζει τέλος ἡ Ἑλένη;
9. Ἄρα «στενάζω» β' πρόσωπόν ἐστιν;
10. Ἄρα «Ζεῦ» ὀνομαστικὴ πτῶσις ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ ΙΑ΄

Ῥήματα

ἀνατέλλω

ἀνοίγω

ἀπαλλάσσω

ἀποκρίνομαι

ἀφυπνίζω

ἐγείρω, -ομαι

ἐκβαίνω

ἐνδύω, -ομαι

ἐρωτάω

καταβαίνω

νίζω

προσεύχομαι

στενάζω

τιμάω

φέρω

Φράσεις

ἐν ᾧ

μὰ τόν Δία

Ὄνόματα

ἄρτος, ὁ

γάλα, τό

κάνθαρος, ὁ

κύλιξ, ἡ

λεκάκιον, τό

μέλι, τό

ὄρθρος, ὁ

πρόσωπον, τό

συμφορά, ἡ

τυρός, ὁ

ύδρία, ἡ

χιτῶν, ὁ

Ἐπίθετα

μόνος, -η, -ον

πονηρός, -ά, -όν

προστακτικός, -ή, -όν

σοφός, -ή, -όν

τάλας, τάλαινα,

τάλαν

Προθέσεις

διά (διὰ τί;)

ἐπί + δοτ.

κατά + γεν.

μετά (μετὰ ταῦτα)

πρός + αἰτ.

σύν

ὑπό + δοτ.

Ἀντωνυμῖαι

ἐγώ

οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδέν

σύ

Μόρια

γε

δή

Ἐπιρρήματα

μάλιστα

οὐκέτι

πάλιν

πόθεν;

Ἡ ὙΠΑΤΙΑ

A Ἴδου μικρά τε καὶ καλὴ παῖς, ὀνόματι
 Ὑπατία, ἑπτὰ ἔτη γεγονυῖα. Ὁ οἶκος αὐτῆς οὐ
 μικρός, ἀλλὰ μέγας ἐστίν. Ἔστι γὰρ αὐτῇ πα-
 τὴρ ὀνόματι Ἀπολλώνιος καὶ μήτηρ ὀνόματι
 5 Ἑλένη, τοῦτ' ἐστίν, ἡ Ὑπατία πατέρα καὶ
 μητέρα ἔχει, τὸν Ἀπολλώνιον καὶ τὴν Ἑλένην.
 Ἔστι δὲ αὐτῇ πάππος ὀνόματι Ἰππόλυτος καὶ
 τήθη ὀνόματι Πανδώρα, τοῦτ' ἐστίν, ἡ παῖς
 πάππον καὶ τήθην ἔχει, τὸν Ἰππόλυτον καὶ τὴν
 10 Πανδώραν. Ἔστι δὲ αὐτῇ μικρὸς ἀδελφὸς
 ὀνόματι Ἀπολλόδωρος καὶ μέγας ἀδελφὸς
 ὀνόματι Πάτροκλος, τοῦτ' ἐστίν, ἡ παῖς μικρὸν
 ἀδελφὸν ἔχει, τὸν Ἀπολλόδωρον, καὶ μέγαν,
 τὸν Πάτροκλον. Τέλος δέ, ἐστὶ καὶ αὐτῇ
 15 μεγάλη ἀδελφὴ ὀνόματι Κασσάνδρα, τοῦτ'
 ἐστίν, ἡ παῖς μεγάλην ἀδελφὴν ἔχει, τὴν
 Κασσάνδραν.

τὸ ὄνομα, τῷ ὀνόματι

ἑπτὰ· ζ' (VII)

τὸ ἔτος | τὰ ἔτη
 γεγονώς, γεγονυῖα <
 γίγνομαι

αὐτῇ· τῇ Ὑπατία
 ἐστίν αὐτῇ = ἡ Ὑπατία
 ἔχει

ὁ πατήρ, τὸν πατέρα
 ἡ μήτηρ, τὴν μητέρα

μέγας	μεγάλη
μέγαν	μεγάλην

ὁ δεσπότης πονεῖ ἐν τῷ ἀγρῷ σὺν τοῖς δούλοις

Ἀθηναῖος, -α < Ἀθῆναι
τεσσαράκοντα· υ' (XL)
ποῖος; ποία; ποῖον;
οὗτος· ὁ Ἀπολλώνιος

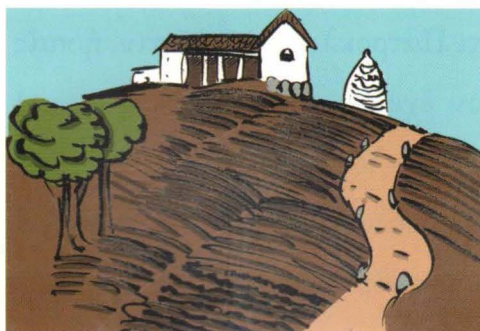

ἰσχυρός

ἀγαθός ↔ πονηρός
ἡ γυνή, τὴν γυναῖκα

τέσσαρες	τέσσαρα
τέσσαρας	τέσσαρα
τεσσάρων	

Ὁ Ἀπολλώνιος ἀνὴρ Ἀθηναῖός ἐστι τεσσα-
ράκοντα καὶ πέντε ἔτη γεγονώς. Ποῖός ἐστι καὶ
τί ποιεῖ οὗτος; Ὁ πατὴρ ἰσχυρός τε καὶ ἀγαθός 20
ἄνθρωπός ἐστιν. Πονεῖ ὁ Ἀπολλώνιος ἐν τῷ
ἀγρῷ, ἀλλὰ πλούσιος δεσπότης ἐστίν, οὐ δούλος·
κλῆρον γὰρ μέγαν ἔχει καὶ πολλὴν γῆν. Ἔστιν
αὐτῷ μήτηρ ὀνόματι Πανδώρα, γυνὴ ὀνόματι
Ἑλένη καὶ τέσσαρα τέκνα. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος 25
πατὴρ ἐστι τεσσάρων τέκνων. Ὁ Ἀπολλώνιος
τὴν μητέρα φιλεῖ, τὴν Πανδώραν, τὴν γυναῖκα,
τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ τέσσαρα τέκνα.

ὁ κλῆρος τοῦ Ἀπολλωνίου μέγας ἐστίν

ἡ δέσποινα τὸ δεῖπνον
παρασκευάζει

Ἡ δὲ Ἑλένη γυνὴ Ἀθηναία ἐστὶ τριάκοντα
30 καὶ ἑπτὰ ἔτη γεγонуῖα. Ποία ἐστὶ καὶ τί ποιεῖ
αὕτη; Ἀγαθὴ τε καὶ οἰκονόμος δεινὴ ἐστίν· ἐν
γὰρ τῇ οἰκίᾳ πονεῖ, τὰ παιδιά παιδεύει καὶ τὸ
δεῖπνον καθ' ἡμέραν παρασκευάζει. Ἔστι δὲ
πλουσία δέσποινα, οὐ δούλη· οἰκεῖ γὰρ ἐν διπλῇ
35 οἰκίᾳ ἐν Ἀθήναις. Ἔστιν αὐτῇ πατὴρ ὀνόματι
Ἰππόλυτος, ἀνὴρ τε καὶ τέσσαρα τέκνα. Ἡ οὖν
Ἑλένη μήτηρ ἐστὶ τεσσάρων τέκνων. Ἡ Ἑλένη
τὸν πατέρα φιλεῖ, τὸν Ἰππόλυτον, τὸν ἄνδρα,
τὸν Ἀπολλώνιον, καὶ τὰ τέσσαρα τέκνα.

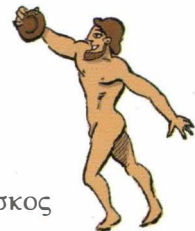
τριάκοντα· τ' (XXX)

αὕτη· ἡ Ἑλένη
οἰκονόμος < οἰκία

ὁ ἀνὴρ, τὸν ἄνδρα

ὁ νεανίας κιθαρίζει

ὁ δίσκος

40 Ὁ Πάτροκλος νεανίας Ἀθηναῖός ἐστι πεντε-
καίδεκα ἔτη γεγυνώς. Ποῖός ἐστι καὶ τί ποιεῖ
οὔτος; Ὁ Πάτροκλος ἀνδρεῖός τε καὶ φιλάν-
θρωπός ἐστιν. Ἀθλητὴς τοῦ δίσκου ἐστίν, ἀλλὰ

ἀνδρεῖος < ἀνὴρ
φιλάνθρωπος· τὸν
ἄνθρωπον φιλεῖ

κιθαρίζω, κιθαριστής
< κιθάρα
κάλλιστος < καλός

ᾄδω

αἱ ἀδελφαί, τὰς ἀδελφάς

καὶ ἐπιδέξιος κιθαριστής· κιθάραν γὰρ καλ-
λίστην ἔχει καὶ καλῶς κιθαρίζει. Ὁ νεανίας ἐν 45
τοῖς συμποσίοις κιθαρίζει, ἀλλὰ καὶ ὕμνους τε
καὶ ποιήματα καλῶς ᾄδει. Ἔστιν αὐτῷ μικρὸς
ἀδελφὸς ὀνόματι Ἀπολλόδωρος καὶ δύο
ἀδελφαὶ ὀνόματι Κασσάνδρα καὶ Ὑπατία,
τοῦτ' ἔστιν, ὁ Πάτροκλος δύο ἀδελφὰς ἔχει, 50
τὴν Κασσάνδραν καὶ τὴν Ὑπατίαν, ἀλλὰ καὶ
ἀδελφόν, τὸν Ἀπολλόδωρον.

ἡ κόρη τὴν οἰκίαν ἄριστα διοικεῖ

οἱ ἀδελφοί,
τοὺς ἀδελφούς

Ἡ Κασσάνδρα κόρη Ἀθηναία ἐστὶν ὀκτω-
καίδεκα ἔτη γεγонуῖα. Ποία ἐστὶ καὶ τί ποιεῖ
αὕτη; Ἡ Κασσάνδρα καλὴ τε καὶ σοφὴ ἐστίν. 55
Ἀδελφὴν ἔχει, τὴν Ὑπατίαν, καὶ δύο ἀδελφούς,
τὸν Πάτροκλον καὶ τὸν Ἀπολλόδωρον. Ἔστι
δὲ αὐτῇ σοφὸς τε καὶ ἀνδρεῖος ἀνὴρ ὀνόματι
Ἀχιλλεύς, τοῦτ' ἔστιν, ἡ κόρη ἄνδρα ἔχει, τὸν
σοφόν τε καὶ ἀνδρεῖον Ἀχιλλέα. Ἡ Κασσάνδρα 60
ἐν Ἀθήναις οἰκεῖ καὶ τὴν οἰκίαν ἄριστα διοικεῖ.

ἄριστα = καλῶς
διοικῶ < οἰκία

ἡ γραῦς τὸ παιδίον θεραπεύει

B Ἡ Πανδώρα, ἡ τοῦ Ἀπολλωνίου μήτηρ,
 γραῦς Ἀθηναία ἐστὶν ἐξήκοντα ἔτη γεγонуῖα.
 Ποία ἐστὶ καὶ τί ποιεῖ αὕτη; Ἡ τήθη ἡσυχός τε
 65 καὶ φιλόπονος ἄνθρωπός ἐστιν.

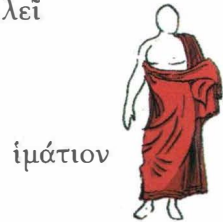
Καὶ ἡ Πανδώρα ἐν τῇ γυναικωνίτιδι πονεῖ.
 Ἰμάτια καὶ πέπλους ῥάπτει καὶ τὸν Ἀπολλόδω-
 ρον, τὸν τῆς Ὑπατίας μικρὸν ἀδελφόν, θερα-
 πεύει· ὁ γὰρ Ἀπολλόδωρος παιδίον ἐστὶ δύσκο-
 70 λον καὶ ἀνήσυχον, οὐπω βαδίζει καὶ ἀεὶ κλαίει.

Ἔστιν αὐτῇ υἱός τε καὶ τέσσαρες ἑγγονοί,
 τοῦτ' ἐστὶν, ἡ τήθη υἱὸν ἔχει, τὸν Ἀπολλώνιον,
 καὶ τέσσαρας ἑγγόνους· τὴν Κασσάνδραν, τὴν
 Ὑπατίαν, τὸν Ἀπολλόδωρον καὶ τὸν Πάτρο-
 75 κλον. Ἡ οὖν Πανδώρα τήθη ἐστὶ τεσσάρων
 ἑγγόνων. Ἡ Πανδώρα χήρα ἐστίν· ἄνδρα γὰρ
 οὐκ ἔχει.

ἐξήκοντα· χ' (LX)

ἡσυχος ↔ ἀνήσυχος

φιλόπονος· τὸν πόνον
 φιλεῖ

ἱμάτιον

ἤδη ↔ οὐπω

κλαίω

ΛΕΞΕΙΣ Γ'

Ρήματα

ἄδω

ἀναγιγνώσκω

ἀναπαύομαι

ἄπειμι

διατρίβω

δύει

εὐρίσκω

ἔχω

ζητέω

θεραπεύω

καθεύδω

καλέω

κτενίζω

λαμβάνω

λείπω

λούω, -ομαι

μαγειρεύω

όραω

παρασκευάζω

πάρειμι

ράπτω

τρέφω

φιλέω

Προθέσεις

κατά (κατ' οἶκον)

Όνόματα

ἀνδρωνῖτις, ή

ἀποθήκη, ή

αὐλή, ή

αὖλιον, τό

βιβλιοθήκη, ή

βιβλίον, τό

βωμός, ό

γυναικωνῖτις, ή

δεῖπνον, τό

δωμάτιον, τό

ἐπιστολή, ή

ἔργον, τό

ἐσπέρα, ή

ἡμέρα, ή

θάλαμος, ό

θρόνος, ό

θύρα, ή

θυρίς, ή

καθέδρα, ή

κάλαμος, ό

κῆπος, ό

κιβώτιον, τό

κιθάρα, ή

κλίμαξ, ή

κλίνη, ή

κόμη, ή

λουτρόν, τό

μαγειρεῖον, τό

μῆλον, τό

νύξ, ή

ξύλον, τό

ὄνειρον, τό

πάπυρος, ό

πέπλος, ό

περιστύλιον, τό

στῦλος, ό

συμπόσιον, τό

τράπεζα, ή

τροφή, ή

ὑπνος, ό

Ἐπίθετα

αἰτιατικός, -ή, -όν

διπλοῦς, -ῆ, -οῦν

κλητικός, -ή, -όν

ξύλινος, -η, -ον

περίστυλος, -ον

Ἐπρρήματα

ἅμα

ἤδη

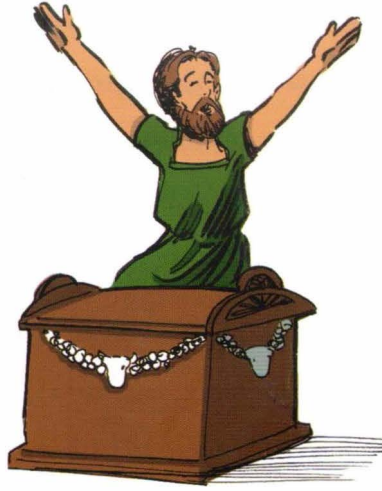
καλῶς

τέλος

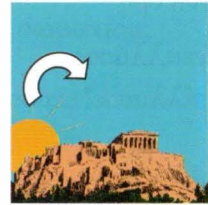
Ἐπιφωνήματα

ὦ!

Ω ΖΕΥ! Ω ΗΡΑ!

ὁ Ἀπολλώνιος
προσεύχεται τῷ θεῷ

ὁ ὄρθρος

A Ὁ ἥλιος ἀνατέλλει καὶ ὄρθρος ἤδη γίγνεται.
Ὁ Ἀπολλώνιος πρῶτον μὲν ἐγείρεται, τὴν
θυρίδα τοῦ θαλάμου ἀνοίγει καὶ τὸν χιτῶνα
ἐνδύεται. Ἔπειτα δὲ ἐκβαίνει ἐκ τοῦ θαλάμου,
5 καταβαίνει κατὰ τῆς κλίμακος καὶ ἐν τῷ
λουτρῷ τὸ πρόσωπον νίξει.

τὸν χιτῶνα
ἐνδύομαι

τὸ πρόσωπον νίζω

ὁ Ἀπολλώνιος τὴν θυρίδα ἀνοίγει
καὶ καταβαίνει κατὰ τῆς κλίμακος

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκβαίνει ἐκ τοῦ λουτροῦ καὶ
ἐν τῇ αὐλῇ προσεύχεται·

μετὰ δὲ ταῦτα = ἔπειτα δέ

ἐκβαίνω / καταβαίνω
< βαίνω

κατὰ

ἡ κλίμαξ
τὴν κλίμακα
τῆς κλίμακος
τῇ κλίμακι

ὁ Ζεὺς, ὦ Ζεῦ!

τὸ κακόν = ἡ συμφορά

ἐγὼ με μου

σύ σε σου

πρός ➡

ἐγὼ ὁρῶ

σύ ὁρᾷς / ὄρα! (προστ.)

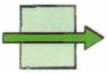
ἡ γυνὴ ὁρᾷ

ἐγὼ ἀπαλλάσσω

σύ ἀπάλλασσε! (προστ.)

ἐρωτῶ ↔ ἀποκρίνομαι

διὰ ➡

– διὰ τί;

πονηρός = κακός

ἐγὼ φέρω

σύ φέρεις / φέρε!

ὁ δεσπότης στενάζει

ἀφυπνίζω < ὕπνος

μόνος ↔ σύν + δοτ.

-οι, -οις

οἱ δούλοι,

τοῖς δούλοις

«Ἦ Ζεῦ, πατήρ τε καὶ σοφὸς θεὸς σὺ εἶ.

Πολλὰ ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ τὰ κακά, μεγάλη δὲ 10

ἡ συμφορά. Ἄλλ' ἐγὼ σε τιμῶ, ὦ Ζεῦ! Ὅρα οὖν

πρὸς τὸν οἶκόν μου καὶ ἀπάλλασσε αὐτὸν τῶν

κακῶν τε καὶ τῆς συμφορᾶς!».

Ἔπειτα δὲ ὁ δεσπότης ὁρᾷ πρὸς τὴν κλίμακα.

Ἐκεῖ ὁ Καλλίμαχος ἀναπαύεται. Ὁ οὖν δεσπό- 15

της λέγει πρὸς αὐτόν· «Ποῦ ἐστὶν ὁ Φίλιππος,

ὦ Καλλίμαχε; Διὰ τί αὐτὸν οὐχ ὁρῶ;»

Ὁ δὲ Καλλίμαχος ἀποκρίνεται· «Ὁ δοῦλος

καθεύδει ἐν τῷ δωματίῳ».

Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος στενάζει καὶ λέγει· «Ἦ Ζεῦ 20

τάλας ἐγὼ εἰμι, διὰ τί, ὦ Ζεῦ, τοῦ πονηροῦ

δούλου οὐ με ἀπαλλάσσεις;» (Πρὸς τὸν Καλλί-

μαχόν)· «Φέρε οὖν τὸν Φίλιππον, ὦ Καλλίμα-

χε, ἐκ τοῦ δωματίου!»

δοῦλος δούλον
ἀφυπνίζει

Ὁ οὖν Καλλίμαχος τὸν Φίλιππον ἀφυπνίζει 25

καὶ ἅμα ἐκ τοῦ δωματίου ἐκβαίνουνσιν. Τέλος

δὲ ὁ δεσπότης ἐκβαίνει ἐκ τῆς οἰκίας οὐ μόνος,

ἀλλὰ σὺν τοῖς δούλοις. Ἄμα οὖν ἐκ τῆς οἰκίας

ἐκβαίνουνσιν ὁ Ἀπολλώνιος καὶ οἱ δούλοι.

30 Τί δὲ ποιεῖ ἡ δέσποινα ἐν ᾧ οἱ ἄνδρες ἐκβαί-
 νουσιν ἐκ τῆς οἰκίας; Τί δὲ ποιοῦσι τὰ τέκνα
 καὶ ἡ τήθη; Ἡ μὲν Ἑλένη οὐκέτι καθεύδει,
 ἀλλὰ ἤδη τὸ δεῖπνον παρασκευάζει ἐν τῷ
 μαγειρείῳ οὐ μόνη, ἀλλὰ σὺν ταῖς δούλαις, ἐν
 35 ᾧ δὲ τὰ τέκνα ἔτι καθεύδει ἐν τοῖς δωματίοις
 καὶ ἡ τήθη κτενίζει τὴν κόμην καὶ τὸν πέπλον
 ἐνδύεται.

ἐν ᾧ ...

οὐκέτι < οὐκ ἔτι

-αι, -αις
 αἱ δούλαι,
 ταῖς δούλαις

-α, -οις
 τὰ δωμάτια,
 τοῖς δωματίοις

B Ἀλλὰ ἰδοῦ, ἡ μὲν δέσποινα τὸν τυρὸν οὐχ
 ὁρᾷ καὶ τὴν Ἥλεκτραν ἐρωτᾷ· «Τὸν τυρὸν οὐχ
 40 ὁρῶ, φέρε αὐτόν, ὦ Ἥλεκτρα!»

Ἡ δὲ δούλη τῇ Ἑλένῃ ἀποκρίνεται· «Ποῦ
 ἐστὶν ὁ τυρός; Πόθεν φέρω αὐτόν, ὦ δέσποινα;»

– πόθεν;

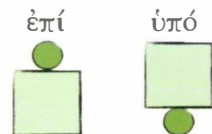
– ἐκ ...

Ἡ Ἑλένη ὁρᾷ πρὸς τὴν δούλην καὶ λέγει·
 «Ἐν τῇ ἀποθήκῃ ἐστίν. Φέρε δὴ καὶ ἄρτον ἐκ
 45 τῆς ἀποθήκης!»

δὴ
 Φέρε δὴ!
 Ἄγε δὴ!

Ἡ δὲ δούλη ὁρᾷ πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ
 οὐδὲν λέγει. Ἡ οὖν δέσποινα ἐρωτᾷ· «Ἄγε δὴ,
 διὰ τί οὐ φέρεις τὸν τυρὸν καὶ τὸν ἄρτον;»

οὐδέν· ∅

ἡ τράπεζα
τὴν τράπεζαν
τῆς τραπέζης
τῇ τραπέξει

Ἥλεκτρα· «Ἴδου ὁ ἄρτος, ὦ δέσποινα, ἐπὶ τῇ
 50 τραπέξει ἐστίν. Ἄρα οὐχ ὁρᾷς αὐτόν;»

Ἑλένη· «Ναί, ὁρῶ αὐτόν. Φέρε δὴ τυρὸν καὶ μέλι!»

πάλιν = τὸ δεύτερον

Ἡ δὲ δούλη πάλιν ὁρᾷ πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ οὐδὲν λέγει. Ἡ οὖν δέσποινα ἐρωτᾷ· «Ἄγε δὴ, διὰ τί οὐ φέρεις τὸν τυρὸν καὶ τὸ μέλι;» 55

Ἡλέκτρα· «Ἴδου τὸ μέλι, ὦ δέσποινα, ὑπὸ τῇ τραπέζῃ ἐστίν. Ἄρα οὐχ ὁρᾷς αὐτό;»

Ἑλένη· «Ναί, ἤδη ὁρῶ αὐτό. Φέρε δὴ τὸν τυρὸν ἐκ τῆς ἀποθήκης!»

ὁ Ζεὺς, τὸν Δία
μὰ (τὸν) Δία!

Ἡλέκτρα· «Ναί, μὰ τὸν Δία, ἤδη φέρω! 60

Ἑλένη· «Φέρε δὴ τὸν τυρὸν, ὀλίγον γάλα καὶ τὴν ὑδρίαν μου!»

ὑδρία

Ἡλέκτρα· «Ἴδου ἡ ὑδρία σου, ὦ δέσποινα, ὑπὸ τῇ τραπέζῃ ἐστίν. Ἄρα οὐχ ὁρᾷς αὐτήν;»

μάλιστα· ναί, ναί

Ἑλένη· «Μάλιστα, ἤδη ὁρῶ αὐτήν. Φέρε 65 δὴ τὸν τυρὸν, ὀλίγον γάλα καὶ τὸν τοῦ Ἀπολλωνίου κάνθαρον· αὐτὸν γὰρ οὐχ ὁρῶ οὔτε ἄνω ἐπὶ τῇ τραπέζῃ οὔτε κάτω ὑπὸ τῇ τραπέζῃ».

κάνθαρος

ἡ κύλιξ

Ἡ δὲ Ἡλέκτρα ὁρᾷ πρὸς τὴν ἀποθήκην καὶ 70 λέγει· «Τὸν τοῦ Ἀπολλωνίου κάνθαρον καὶ τὴν κύλικα ἤδη φέρει ἐκ τῆς ἀποθήκης ἡ Καλλιρρόη. Ἴδου ἡ δούλη. Ἄρα οὐχ ὁρᾷς αὐτήν;»

Ἑλένη· «Μάλιστα γε, μὰ τὸν Δία, ἤδη ὀρῶ
75 αὐτήν. Ποῦ δὲ τὸ τῆς Ὑπατίας λεκάνιον;»

τὸ λεκάνιον

Ἥλέκτρα· «Καὶ τὸ τῆς Ὑπατίας λεκάνιον ἐπὶ
τῇ τραπέζῃ ἐστίν. Ἄρα οὐχ ὀρᾷς αὐτό;»

Ἡ οὖν Ἑλένη στενάζει καὶ λέγει· «Ἦ τάλαινα
ἐγὼ εἰμι, διὰ τί, ὦ Ἥρα, τῆς πονηρᾶς Ἥλέκτρας
80 οὐ με ἀπαλλάσσεις;»

ἡ δέσποινα στενάζει

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Αἰτιατική πτώσις, ἐνικὸς ἀριθμὸς

Τρίτη κλίσις -α/φ· χιτῶνα, θυρίδα, κύλικα,
γάλα, μέλι.

-α (ἀρσ./θελ.)
φ (οὐδ.)

Παραδείγματα·

Ὁ δεσπότης τὴν θυρίδα τοῦ θαλάμου ἀνοίγει
καὶ τὸν χιτῶνα ἐνδύεται. Ἐπειτα δὲ ὀρᾷ
πρὸς τὴν κλίμακα. Ἐκεῖ πάρεστιν ὁ δοῦλος
καὶ πρὸς αὐτὸν λέγει· «Φέρε δὴ, ὦ δοῦλε,
ὀλίγον γάλα καὶ τὴν κύλικα!» Ὁ δὲ δοῦλος
οὔτε τὸ γάλα φέρει οὔτε τὴν κύλικα, ἀλλὰ τὸ
μέλι.

«χιτῶν, θυρίς, κύλιξ, γάλα, μέλι» ὀνομαστική
πτῶσις ἐστίν, «χιτῶνα, θυρίδα, κύλικα, γάλα,
μέλι» αἰτιατική.

Δοτική πτώσις, πληθυντικός ἀριθμός

-αις

□ Πρώτη κλίσις -αις· δούλαις, Ἀθήναις.

-οις

□ Δευτέρα κλίσις -οις· δούλοις, δωματίοις.

Ἄρθρον· ταῖς, τοῖς.

Παραδείγματα·

Ὁ δεσπότης ἐκβαίνει σὺν τοῖς δούλοις ἐκ τῆς οἰκίας.

Ἡ δέσποινα τὸ δεῖπνον παρασκευάζει σὺν ταῖς δούλαις. Τὰ τέκνα ἐν τοῖς δωματίοις καθεύδει.

«δοῦλοι, δοῦλαι, δωμάτια» ὀνομαστική πτώσις ἐστίν,
«δούλοις, δούλαις, δωματίοις» δοτική.*Ῥήματα· α' πρόσωπον, β' πρόσωπον, γ' πρόσωπον ἐνικὸς ἀριθμός*

α' πρόσ. -ω / -ῶ

β' πρόσ. -εις / -ᾶς

γ' πρόσ. -ει / -ᾷ

Ἡ δέσποινα τὸν ἄρτον οὐχ ὀρᾷ καὶ λέγει· «Ποῦ ἐστὶν ὁ ἄρτος; Διὰ τί οὐ φέρεις αὐτόν;»

Δούλη· «Διὰ τί οὐ φέρω τὸν ἄρτον λέγεις; Ἄρα οὐχ ὀρᾷς αὐτόν;»

Δέσποινα· «Οὐδαμῶς, οὐχ ὀρῶ.»

Ἡ μὲν οὖν δούλη τὸν ἄρτον ὀρᾷ, ἡ δὲ Ἑλένη οὔ.

«ὀρῶ, φέρω, λέγω» πρῶτον πρόσωπόν ἐστίν, «ὀρᾷς, φέρεις, λέγεις» δεύτερον, «ὀρᾷ, φέρει, λέγει» τρίτον.

*Προστακτική ἑγκλίσις, ἐνικὸς ἀριθμός*ἡ δούλη φέρει,
φέρε, ὦ δούλη!

Ἡ δέσποινα τὸν ἄρτον οὐχ ὀρᾷ· «Ποῦ ἐστὶν ὁ ἄρτος; Φέρε αὐτόν, ὦ Ἠλέκτρα!» Ἡ οὖν Ἠλέκτρα τὸν ἄρτον φέρει.

ὁ δοῦλος ὀρᾷ,
ὄρα, ὦ δοῦλε!

Ὁ Ζεὺς οὐχ ὀρᾷ πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἀπολλωνίου. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος τῷ θεῷ προσεύχεται· «ὦ Ζεῦ, ὄρα πρὸς τὸν οἶκον μου!»

Ἡ Ἥρα οὐκ ἀπαλλάσσει τὴν Ἑλένην τῆς Ἥλέκτρας.

Ἡ οὖν Ἑλένη τῇ θεᾷ προσεύχεται· «ἸΩ Ἥρα, ἀπάλλασσέ με τῆς Ἥλέκτρας!»

«ὅρᾳ, φέρεи, ἀπαλλάσσει» ὀριστική ἔγκλισίς ἐστίν, «ὄρα! φέρε! ἀπάλλασσε!» προστακτική.

Μελέτημα Α

Ὁ δεσπότης τὴν θυρίδα___ τοῦ θαλάμου ἀνοίγει καὶ τὸν χιτῶνα___ ἐνδύεται. Ἐπειτα δὲ ἐκβαίνει ἐκ τοῦ θαλάμου___, καταβαίνει κατὰ τῆς κλίμακας___ καὶ ἐν τῇ αὐλῇ προσεύχεται___.

«ἸΩ Ζεῦ, πατήρ τε καὶ σοφὸς θεὸς σὺ ___ἱ. Πολλὰ ἐστίν ἐν τῷ κόσμῳ τὰ κακά, μεγάλη δὲ ἡ συμφορά. Ἀλλ' ἐγὼ σ___ τιμῶ, ὦ Ζε___! Ὅρ___ οὖν πρὸς τὸν οἶκόν μου καὶ ἀπάλλασσ___ αὐτὸν τῶν κακ___ τε καὶ τῆς συμφορᾶς!».

Μετὰ δὲ ταῦτα___ ὁ δεσπότης ὅρᾳ πρὸς τὴν κλίμακα___ ἔκει ἀναπαύεται ὁ Καλλίμαχος. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος στενάζει καὶ λέγει·

«ἸΩ τάλ___ ἐγὼ εἰμι! Ποῦ ἐστίν ὁ πονηρὸς Φίλιππος, ὦ Καλλίμαχ___; Αὐτὸν γὰρ οὐχ ὅρ___ ἐν τῇ αὐλῇ!»

Ὁ οὖν Καλλίμαχος τὸν Φίλιππον ἀφυπνίζει καὶ ἅμα ἐκ τοῦ δωματίου___ ἐκβαίνουσιν. Τέλος δὲ ὁ δεσπότης ἐκβαίνει ἐκ τῆς οἰκίας οὐ μόν___, ἀλλὰ σὺν τοῖς δούλοις___. Ἐν ᾧ δὲ οἱ ἄνδρες ἐκβαίνουσιν ἐκ τῆς οἰκίας___, ἡ δέσποινα τὸ δεῖπνον παρασκευάζει σὺν ταῖς δούλοις___, ἀλλὰ τὸν ἄρτον οὐχ ὅρ___, οὔτε τὴν ὑδρίαν.

– «Ποῦ ἐστίν ὁ ἄρτος, ὦ Ἥλέκτρ___; Οὐχ ὅρῳ αὐτ___.»

– «Ὑπὸ τῇ τραπέζῃ___ ἐστίν, ὦ δέσποινα___!»

– «Ἴρα οὐχ ὁρ___ αὐτήν, ὧ δέσποινα; Ἴδου ἐπὶ τῇ
τραπέζ___ ἐστίν!»

Ἡ οὖν Ἑλένη στενάζει καὶ λέγει· «ὦ τάλ___ ἐγώ
εἰμι, διὰ τί, ὧ Ἴρα, τῆς πονηρᾶς Ἡλέκτρας οὐ με
ἀπαλλάσσω___;»

Μελέτημα Β

Ὁ ἥλιος _____ καὶ _____ (↔ ἐσπέρα) ἤδη
γίνεται. Ἡ δέσποινα τὸν δεσπότην _____. Ὁ οὖν
Ἀπολλώνιος πρῶτον μὲν _____, ἔπειτα δὲ τὴν
θυρίδα _____ καὶ τὸν _____ ἐνδύεται. Ἐπειτα
δὲ _____ ἐκ τοῦ θαλάμου, κατὰ τῆς κλίμακος
_____ καὶ ἐν τῷ λουτρῷ τὸ _____ νίξει.
Μετὰ δὲ ταῦτα ἐν τῷ βωμῷ _____.

«ὦ Ζεῦ, πολλά ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ τὰ κακά, μεγάλη
δὲ ἡ _____. Ἀλλ' ἐγώ σε _____! Ὅρα οὖν
πρὸς τὸν οἶκόν μου καὶ _____ αὐτὸν τῶν κακῶν
τε καὶ τῆς συμφορᾶς!».

Ἐπειτα δέ, ἤδη ἐν τῇ ἀνδρωνίτιδι, _____ καὶ
λέγει· «ὦ Ζεῦ, ποῦ ἐστὶν ὁ _____; Αὐτὸν οὐχ ὁρῶ
ἐπὶ τῇ τραπέζῃ!»

Ἡ δὲ δέσποινα ἀποκρίνεται· «Κάτω, _____ τῇ
τραπέζῃ ἐστίν, ὧ Ἀπολλώνιε!»

Ὁ δεσπότης πάλιν ἐρωτᾷ· «Ποῦ δὲ τὸ _____, ὧ
Ἑλένη;»

Ἡ δὲ Ἑλένη στενάζει καὶ τὸ δεύτερον τῷ δεσπότῃ
_____ (↔ ἐρωτᾷ)· «_____ τῇ τραπέζῃ ἐστίν.»

ἄρτος
μέλι
ὄρθρος
πρόσωπον
συμφορά
χιτών
ἐπὶ
ὑπό
ἀνατέλλω
ἀνοίγω
ἀπαλλάσσω
ἀποκρίνομαι
ἀφυπνίζω
ἐγείρομαι
ἐκβαίνω
καταβαίνω
προσεύχομαι
στενάζω
τιμάω

Μελέτημα Γ

1. Ὁ Ἀπολλώνιος πρῶτον μὲν ἐγείρεται. Ἐπειτα δὲ τί ποιεῖ;
2. Διὰ τί δὲ στενάζει ἐν τῇ αὐλῇ;
3. Ἄρα τῇ θεᾷ Ἥρᾳ προσεύχεται ὁ δεσπότης;
4. Τίς καὶ ποῦ τὸ δεῖπνον παρασκευάζει;
5. Ἄρα ὁ τυρὸς ἐπὶ τῇ τραπέζῃ ἐστίν;
6. Ποῦ ἐστι τὸ τῆς Ὑπατίας λεκάνιον;
7. Τίς δὲ τὸν κἀνθαρὸν φέρει;
8. Διὰ τί στενάζει τέλος ἡ Ἑλένη;
9. Ἄρα «στενάζω» β' πρόσωπόν ἐστιν;
10. Ἄρα «Ζεῦ» ὀνομαστικὴ πτῶσις ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ ΙΑ΄

Ῥήματα

ἀνατέλλω

ἀνοίγω

ἀπαλλάσσω

ἀποκρίνομαι

ἀφυπνίζω

ἐγείρω, -ομαι

ἐκβαίνω

ἐνδύω, -ομαι

ἐρωτάω

καταβαίνω

νίζω

προσεύχομαι

στενάζω

τιμάω

φέρω

Φράσεις

ἐν ᾧ

μὰ τόν Δία

Ὄνόματα

ἄρτος, ὁ

γάλα, τό

κάνθαρος, ὁ

κύλιξ, ἡ

λεκάκιον, τό

μέλι, τό

ὄρθρος, ὁ

πρόσωπον, τό

συμφορά, ἡ

τυρός, ὁ

ὕδρια, ἡ

χιτῶν, ὁ

Ἐπίθετα

μόνος, -η, -ον

πονηρός, -ά, -όν

προστακτικός, -ή, -όν

σοφός, -ή, -όν

τάλας, τάλαινα,

τάλαν

Προθέσεις

διά (διὰ τί;)

ἐπί + δοτ.

κατά + γεν.

μετά (μετὰ ταῦτα)

πρός + αἰτ.

σύν

ὕπό + δοτ.

Ἀντωνυμῖαι

ἐγώ

οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδέν

σύ

Μόρια

γε

δή

Ἐπιρρήματα

μάλιστα

οὐκέτι

πάλιν

πόθεν;

Ἡ ὙΠΑΤΙΑ

A Ἴδου μικρά τε καὶ καλὴ παῖς, ὀνόματι Ὑπατία, ἑπτὰ ἔτη γεγονυῖα. Ὁ οἶκος αὐτῆς οὐ μικρός, ἀλλὰ μέγας ἐστίν. Ἔστι γὰρ αὐτῇ πατήρ ὀνόματι Ἀπολλώνιος καὶ μήτηρ ὀνόματι Ἑλένη, τοῦτ' ἐστίν, ἡ Ὑπατία πατέρα καὶ μητέρα ἔχει, τὸν Ἀπολλώνιον καὶ τὴν Ἑλένην. Ἔστι δὲ αὐτῇ πάππος ὀνόματι Ἰππόλυτος καὶ τήθη ὀνόματι Πανδώρα, τοῦτ' ἐστίν, ἡ παῖς πάππον καὶ τήθην ἔχει, τὸν Ἰππόλυτον καὶ τὴν Πανδώραν. Ἔστι δὲ αὐτῇ μικρὸς ἀδελφὸς ὀνόματι Ἀπολλόδωρος καὶ μέγας ἀδελφὸς ὀνόματι Πάτροκλος, τοῦτ' ἐστίν, ἡ παῖς μικρὸν ἀδελφὸν ἔχει, τὸν Ἀπολλόδωρον, καὶ μέγαν, τὸν Πάτροκλον. Τέλος δέ, ἐστὶ καὶ αὐτῇ
10
15
μεγάλῃ ἀδελφῇ ὀνόματι Κασσάνδρα, τοῦτ' ἐστίν, ἡ παῖς μεγάλῃν ἀδελφὴν ἔχει, τὴν Κασσάνδραν.

τὸ ὄνομα, τῷ ὀνόματι

ἑπτὰ· ζ' (VII)

τὸ ἔτος | τὰ ἔτη
γεγονώς, γεγονυῖα <
γίγνομαι

αὐτῇ· τῇ Ὑπατία
ἐστίν αὐτῇ = ἡ Ὑπατία
ἔχει

ὁ πατήρ, τὸν πατέρα
ἡ μήτηρ, τὴν μητέρα

μέγας	μεγάλη
μέγαν	μεγάλην

ὁ δεσπότης πονεῖ ἐν τῷ ἀγρῷ σὺν τοῖς δούλοις

Ἀθηναῖος, -α < Ἀθῆναι
τεσσαράκοντα· υ' (XL)
ποῖος; ποία; ποῖον;
οὗτος· ὁ Ἀπολλώνιος

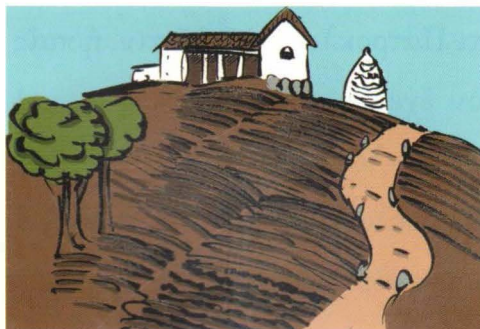

ἰσχυρός

ἀγαθός ↔ πονηρός
ἢ γυνή, τὴν γυναῖκα

τέσσαρες	τέσσαρα
τέσσαρας	τέσσαρα
τεσσάρων	

Ὁ Ἀπολλώνιος ἀνὴρ Ἀθηναῖός ἐστι τεσσα-
ράκοντα καὶ πέντε ἔτη γεγονώς. Ποῖός ἐστι καὶ
τί ποιεῖ οὗτος; Ὁ πατὴρ ἰσχυρός τε καὶ ἀγαθός 20
ἄνθρωπός ἐστιν. Πονεῖ ὁ Ἀπολλώνιος ἐν τῷ
ἀγρῷ, ἀλλὰ πλούσιος δεσπότης ἐστίν, οὐ δούλος·
κλῆρον γὰρ μέγαν ἔχει καὶ πολλὴν γῆν. Ἔστιν
αὐτῷ μήτηρ ὀνόματι Πανδώρα, γυνὴ ὀνόματι
Ἑλένη καὶ τέσσαρα τέκνα. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος 25
πατὴρ ἐστι τεσσάρων τέκνων. Ὁ Ἀπολλώνιος
τὴν μητέρα φιλεῖ, τὴν Πανδώραν, τὴν γυναῖκα,
τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ τέσσαρα τέκνα.

ὁ κλῆρος τοῦ Ἀπολλωνίου μέγας ἐστίν

ἡ δέσποινα τὸ δεῖπνον
παρασκευάζει

Ἡ δὲ Ἑλένη γυνὴ Ἀθηναία ἐστὶ τριάκοντα
30 καὶ ἑπτὰ ἔτη γεγонуῖα. Ποία ἐστὶ καὶ τί ποιεῖ
αὕτη; Ἀγαθὴ τε καὶ οἰκονόμος δεινὴ ἐστίν· ἐν
γὰρ τῇ οἰκίᾳ πονεῖ, τὰ παιδιά παιδεύει καὶ τὸ
δεῖπνον καθ' ἡμέραν παρασκευάζει. Ἔστι δὲ
πλουσία δέσποινα, οὐ δούλη· οἰκεῖ γὰρ ἐν διπλῇ
35 οἰκίᾳ ἐν Ἀθήναις. Ἔστιν αὐτῇ πατὴρ ὀνόματι
Ἰππόλυτος, ἀνὴρ τε καὶ τέσσαρα τέκνα. Ἡ οὖν
Ἑλένη μήτηρ ἐστὶ τεσσάρων τέκνων. Ἡ Ἑλένη
τὸν πατέρα φιλεῖ, τὸν Ἰππόλυτον, τὸν ἄνδρα,
τὸν Ἀπολλώνιον, καὶ τὰ τέσσαρα τέκνα.

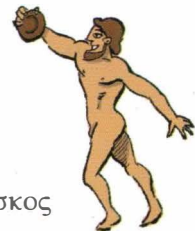
τριάκοντα· τ' (XXX)

αὕτη· ἡ Ἑλένη
οἰκονόμος < οἰκία

ὁ ἀνὴρ, τὸν ἄνδρα

ὁ νεανίας κιθαρίζει

ὁ δίσκος

40 Ὁ Πάτροκλος νεανίας Ἀθηναῖός ἐστι πεντε-
καίδεκα ἔτη γεγυνώς. Ποῖός ἐστι καὶ τί ποιεῖ
οὔτος; Ὁ Πάτροκλος ἀνδρεῖός τε καὶ φιλάν-
θρωπός ἐστιν. Ἀθλητὴς τοῦ δίσκου ἐστίν, ἀλλὰ

ἀνδρεῖος < ἀνὴρ
φιλάνθρωπος· τὸν
ἄνθρωπον φιλεῖ

κιθαρίζω, κιθαριστής
< κιθάρα
κάλλιστος < καλός

ᾄδω

αἱ ἀδελφαί, τὰς ἀδελφάς

καὶ ἐπιδέξιος κιθαριστής· κιθάραν γὰρ καλ-
λίστην ἔχει καὶ καλῶς κιθαρίζει. Ὁ νεανίας ἐν 45
τοῖς συμποσίοις κιθαρίζει, ἀλλὰ καὶ ὕμνους τε
καὶ ποιήματα καλῶς ᾄδει. Ἔστιν αὐτῷ μικρὸς
ἀδελφὸς ὀνόματι Ἀπολλόδωρος καὶ δύο
ἀδελφαὶ ὀνόματι Κασσάνδρα καὶ Ὑπατία,
τοῦτ' ἔστιν, ὁ Πάτροκλος δύο ἀδελφὰς ἔχει, 50
τὴν Κασσάνδραν καὶ τὴν Ὑπατίαν, ἀλλὰ καὶ
ἀδελφόν, τὸν Ἀπολλόδωρον.

ἡ κόρη τὴν οἰκίαν ἄριστα διοικεῖ

οἱ ἀδελφοί,
τοὺς ἀδελφούς

Ἡ Κασσάνδρα κόρη Ἀθηναία ἐστὶν ὀκτω-
καίδεκα ἔτη γεγонуῖα. Ποία ἐστὶ καὶ τί ποιεῖ
αὕτη; Ἡ Κασσάνδρα καλὴ τε καὶ σοφὴ ἐστίν. 55
Ἀδελφὴν ἔχει, τὴν Ὑπατίαν, καὶ δύο ἀδελφούς,
τὸν Πάτροκλον καὶ τὸν Ἀπολλόδωρον. Ἔστι
δὲ αὐτῇ σοφὸς τε καὶ ἀνδρεῖος ἀνὴρ ὀνόματι
Ἀχιλλεύς, τοῦτ' ἔστιν, ἡ κόρη ἄνδρα ἔχει, τὸν
σοφόν τε καὶ ἀνδρεῖον Ἀχιλλέα. Ἡ Κασσάνδρα 60
ἐν Ἀθήναις οἰκεῖ καὶ τὴν οἰκίαν ἄριστα διοικεῖ.

ἄριστα = καλῶς
διοικῶ < οἰκία

ἡ γραῦς τὸ παιδίον θεραπεύει

B Ἡ Πανδώρα, ἡ τοῦ Ἀπολλωνίου μήτηρ,
 γραῦς Ἀθηναία ἐστὶν ἐξήκοντα ἔτη γεγонуῖα.
 Ποία ἐστὶ καὶ τί ποιεῖ αὕτη; Ἡ τήθη ἡσυχὸς τε
 65 καὶ φιλόπονος ἄνθρωπός ἐστιν.

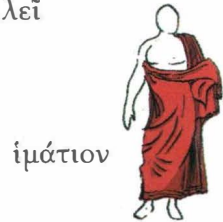
Καὶ ἡ Πανδώρα ἐν τῇ γυναικωνίτιδι πονεῖ.
 Ἰμάτια καὶ πέπλους ῥάπτει καὶ τὸν Ἀπολλόδω-
 ρον, τὸν τῆς Ὑπατίας μικρὸν ἀδελφόν, θερα-
 πεύει· ὁ γὰρ Ἀπολλόδωρος παιδίον ἐστὶ δύσκο-
 70 λον καὶ ἀνήσυχον, οὐπω βαδίζει καὶ ἀεὶ κλαίει.

Ἔστιν αὐτῇ υἱὸς τε καὶ τέσσαρες ἑγγονοί,
 τοῦτ' ἐστὶν, ἡ τήθη υἱὸν ἔχει, τὸν Ἀπολλώνιον,
 καὶ τέσσαρας ἑγγόνους· τὴν Κασσάνδραν, τὴν
 Ὑπατίαν, τὸν Ἀπολλόδωρον καὶ τὸν Πάτρο-
 75 κλον. Ἡ οὖν Πανδώρα τήθη ἐστὶ τεσσάρων
 ἑγγόνων. Ἡ Πανδώρα χήρα ἐστίν· ἄνδρα γὰρ
 οὐκ ἔχει.

ἐξήκοντα· χ' (LX)

ἡσυχος ↔ ἀνήσυχος

φιλόπονος· τὸν πόνον
 φιλεῖ

ἱμάτιον

ἤδη ↔ οὐπω

κλαίω

ὁ γέρων ἱμάτια πωλεῖ
ἐν τῇ ἀγορᾷ

ἱματιοπώλης·
ἱμάτια πωλεῖ
ἐβδομήκοντα· ο' (LXX)

ἡ θυγάτηρ, τὴν θυγατέρα

Τέλος δέ, ὁ πάππος, ὁ τῆς Ἑλένης πατήρ,
Ἀθηναῖος ἱματιοπώλης ἐστί (τοῦτ' ἐστίν, ἱμάτια
πωλεῖ ἐν τῇ ἀγορᾷ). Γέρων ἐστίν ἐβδομήκοντα 80
ἔτη γεγονώς, φιλόπονός τε καὶ ἀγαθός. Ἔστιν
αὐτῷ θυγάτηρ τε καὶ τέσσαρες ἔγγονοι (τοῦτ'
ἐστίν, ὁ πάππος θυγατέρα ἔχει, τὴν Ἑλένην, καὶ
τέσσαρας ἐγγόνους, τὴν Κασσάνδραν, τὴν Ὑπα-
τίαν, τὸν Ἀπολλόδωρον καὶ τὸν Πάτροκλον). 85
Ὁ Ἰππόλυτος χῆρός ἐστιν· γυναῖκα γὰρ οὐκ ἔχει.

ἄροτρεύω
< ἄροτρον

τὸ ἄροτρον
λαμβάνω

ὁ μὲν μήλα ἐσθίει, ὁ δὲ τὸν ἀγρὸν ἀροτρεύει

μάλα· οὐκ ὀλίγον

Ποῖοι δ' εἰσὶ καὶ τί ποιοῦσιν οἱ δοῦλοι; Ὁ μὲν Γ
Καλλίμαχος μάλα πονεῖ· καθ' ἡμέραν γὰρ
τὸν τοῦ Ἀπολλωνίου ἵππον θεραπεύει, τοὺς
χιτῶνας αὐτῷ φέρει, τὸ ἄροτρον λαμβάνει καὶ 90
τὸν ἀγρὸν πολὺν χρόνον ἀροτρεύει. Ἀνὴρ ἐστι

φιλόπονος εἴκοσι καὶ ὀκτῶ ἔτη γεγονώς, οὐ
καλός, ἀλλ' ἄσχημος. Ὁ δὲ Φίλιππος ἀνὴρ ἐστὶ
εἴκοσι καὶ δύο ἔτη γεγονώς, καλὸς μὲν, ῥάθυμος
95 δέ· μῆλα γὰρ ἐσθίει πολλὰ καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ οὐ
πολὺν χρόνον πονεῖ, ἀλλ' ὀλίγον.

ἡ μὲν πολλὰ ἄνθη συλλέγει, ἡ δὲ τὸ παιδίον θηλάζει

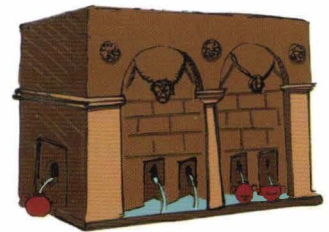
Ποῖαι δ' εἰσὶ καὶ τί ποιοῦσιν αἱ δοῦλαι; Καθ'
ἡμέραν τὸ δεῖπνον παρασκευάζουσιν ἐν τῇ
οἰκίᾳ σὺν τῇ δεσποίνῃ, ἱμάτια πλύνουσιν ἐν τῷ
100 ποταμῷ καὶ τὰς ὑδρίας φέρουσιν ἐκ τῆς
κρήνης. Ἡ μὲν Καλλιρρόη τροφὸς ἐστὶν (ἡ
τροφὸς τὰ παιδιά τρέφει)· τὸν γὰρ Ἀπολλό-
δωρον θηλάζει καὶ ἐν τῷ λουτρῷ αὐτὸν λούει.
Φιλόπονος γυνή ἐστὶ καὶ ἀγαθή, εἴκοσι καὶ
105 ἑπτὰ ἔτη γεγονυῖα, οὐ καλή, ἀλλ' ἄσχημος. Ἡ
δὲ Ἡλέκτρα γυνή ἐστὶν εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη
γεγονυῖα, καλὴ μὲν, ῥάθυμος δέ· ἄνθη γὰρ
συλλέγει πολλὰ ἐν τῇ αὐλῇ καὶ οὐ πολὺν
χρόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ πονεῖ, ἀλλ' ὀλίγον.

φιλόπονος ↔ ῥάθυμος
εἴκοσι· κ' (XX)

καλός ↔ ἄσχημος

πλύνω

ἡ κρήνη

τὸ ἄνθος

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Αίτιατική πτώσις

ἐνικ. ἀριθ. γ' κλίσις

-α / -(ε)ρα

άνηρ, άνδρα

γυνή, γυναῖκα

μήτηρ, μητέρα

πατήρ, πατέρα

θυγάτηρ, θυγατέρα

πληθ. ἀριθ.

α' κλίσις

-αν/-ην | -ας

ύδριαν | ύδρίας

άδελφήν | άδελφάς

β' κλίσις

-ον | -ους / -α

άδελφόν | άδελφούς

τέκνον | τέκνα

γ' κλίσις

-α | -ας

χιτώνα | χιτώνας

-ος | -η

άνθος | άνθη

ένικος άριθμός και πληθυντικός άριθμός

Ὁ Ἀπολλώνιος τὴν γυναῖκα φιλεῖ, τὰ τέκνα καὶ τὴν μητέρα. Ἡ Ἑλένη τὸν ἄνδρα φιλεῖ, τὰ τέκνα καὶ τὸν πατέρα. Ἡ Ὑπατία ἀδελφοὺς ἔχει καὶ ἀδελφὴν. Ὁ Πάτροκλος ἀδελφὰς ἔχει καὶ ἀδελφόν. Ἡ Πανδώρα τέσσαρας ἐγγόνους ἔχει καὶ υἱόν, τὸν Ἀπολλώνιον. Ὁ Ἴππόλυτος τέσσαρας ἐγγόνους ἔχει καὶ θυγατέρα, τὴν Ἑλένην.

Ἡ μὲν δούλη τὰς ύδρίας φέρει καὶ πολλὰ ἄνθη συλλέγει, ὁ δὲ δοῦλος τοὺς χιτῶνας τῷ δεσπότῃ φέρει.

«άδελφήν, Ἑλένην, άδελφόν, Ἀπολλώνιον, άνδρα, γυναῖκα, μητέρα, πατέρα, θυγατέρα» αίτιατική πτώσις ἐστίν, ένικός άριθμός· πρώτη κλίσις -ην / -αν, δευτέρα κλίσις -ον, τρίτη κλίσις -α (βλέπε κεφ. Ι', ΙΑ').

«άδελφάς, άδελφούς, ἐγγόνους, τέκνα, τέσσαρας» αίτιατική πτώσις ἐστίν, πληθυντικός άριθμός· πρώτη κλίσις -ας, δευτέρα κλίσις -ους, -α, τρίτη κλίσις -ας.

Ἄρθρον· τούς, τάς, τά.

Κτητική δοτική

ἔστιν + δοτική = ἔχω

Τῷ Ἀπολλωνίῳ γυνή ἐστίν, τέκνα καὶ μήτηρ. Τῇ Ἑλένῃ άνήρ ἐστίν, τέκνα καὶ πατήρ. Τῇ Ὑπατίᾳ άδελφή ἐστι καὶ άδελφοί. Τῷ Πατρόκλῳ άδελφός ἐστι καὶ άδελφαί. Τῇ Πανδῶρᾳ υἱός ἐστι καὶ τέσσαρες ἔγγονοι. Τῷ Ἴππολύτῳ θυγάτηρ ἐστὶ καὶ τέσσαρες ἔγγονοι.

«τῷ Ἀπολλωνίῳ, τῇ Ἑλένῃ, τῇ Ὑπατίᾳ, τῷ Πατρόκλῳ, τῇ Πανδῶρᾳ, τῷ Ἴππολύτῳ» κτητική δοτική ἐστίν.

Μελέτημα Α

Ὁ Ἀπολλώνιος, ἀνὴρ Ἀθηναῖς ἐστὶ τεσσαράκοντα ἔτ__ γεγον__· Ἔστιν αὐτ__ μήτηρ ὀνόματ__ Πανδώρα· Ἐχει δὲ γυναῖκ__ τε καὶ τέσσαρα τέκν__.

Ἡ Ἑλένη γυνὴ Ἀθηναίς ἐστὶ τριάκοντα ἔτ__ γεγονυῖ__· Ἔστιν αὐτ__ πατὴρ ὀνόματ__ Ἰππόλυτος· Ἐχει δὲ ἄνδρ__ τε καὶ τέσσαρ__ τέκνα.

Ὁ Πάτροκλος νεανίς ἐστὶ πεντεκαίδεκα ἔτη γεγονῶς· Ἔστιν αὐτ__ μικρὸς ἀδελφός· Ἐχει δὲ καὶ δύο ἀδελφ__, τὴν Κασσάνδρ__ καὶ τὴν Ὑπατί__.

Ἡ Κασσάνδρα κόρ__ ἐστὶν εἴκοσι καὶ πέντε ἔτ__ γεγονυῖ__· Ἡ Κασσάνδρα ἀδελφ__ ἔχει, τὴν Ὑπατίαν, καὶ δύο ἀδελφ__, τὸν Πάτροκλ__ καὶ τὸν Ἀπολλόδωρ__· Ἔστι δὲ αὐτ__ ἀνὴρ ὀνόματ__ Ἀχιλλεύς.

Ἡ Πανδώρα γρα__ Ἀθηναία ἐστὶν ἐξήκοντα ἔτη γεγονυῖ__· Ἔστιν αὐτῇ τέσσαρ__ ἔγγον__· Ἄνδρ__ δὲ οὐκ ἔχει.

Ὁ Ἰππόλυτος Ἀθηναῖος ἱματιοπώλ__ ἐστίν, τοῦτ' ἐστίν, ἱμάτι__ πωλ__ ἐν τῇ ἀγορᾷ· Γέρ__ ἐστὶν ἐβδομήκοντα ἔτη γεγον__· Γυνὴ οὐκ ἐστὶν αὐτ__· Θυγατέρ__ δὲ ἔχει, τὴν μητέρ__ τοῦ Ἀπολλοδώρ__, τῆς Κασσάνδρ__, τοῦ Πατρόκλ__ καὶ τῆς Ὑπατί__· Ὁ οὖν Ἰππόλυτος πάππος ἐστὶν τεσσάρ__ ἐγγόν__.

Ὁ Καλλίμαχος μάλα πονεῖ· καθ' ἡμέρ__ γὰρ τοὺς χιτῶν__ τῷ δεσπότη__ φέρει καὶ τὸν ἀγρ__ πολὺν χρόν__ ἀροτρεύει· Ὁ Φίλιππος μῆλ__ ἐσθίει πολλὰ καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ οὐ πολ__ χρόνον πονεῖ.

Ἡ Καλλιρρόη τροφ__ ἐστίν· τὸ γὰρ παιδί__ τρέφει· Γυνὴ ἐστὶν οὐ καλὴ, ἀλλ' ἄσχημ__· Ἡ Ἥλέκτρα γυνὴ καλὴ μὲν ἐστίν, ῥάθυμ__ δέ· ἄνθ__ γὰρ συλλέγει πολλὰ, ἀλλὰ τὰς ὑδρί__ οὐ φέρει ἐκ τῆς κρήνης.

Μελέτημα Β

ἀροτρεύω
γίγνομαι
(γεγονώς,
γενογνυῖα)

διοικῶ
ἐσθίω
θηλάζω
κιθαρίζω
κλαίω
λούω
πλύνω
πονῶ
πωλῶ
συλλέγω

ἀγορά
ἀθλητής
ἄνθος
ἄροτρον
γέρων
γραῦς
ἔτος
ἱμάτιον
ἱματιοπώλης
κιθαριστής
κλῆρος
οἰκονόμος
ποίημα
τροφός

Ὁ πατὴρ ἐν τῷ ἀγρῷ _____. μέγαν γὰρ κλῆρον ἔχει καὶ πολλὴν γῆν. Τίς δὲ τὴν οἰκίαν _____. Ἡ μήτηρ. Ἡ δὲ τήθη ἐν τῇ γυναικωνίτιδι τὸ παιδίον θεραπεύει καὶ ἄνθη _____ ἐν τῷ κήπῳ σὺν ταῖς δούλαις.

Ἡ τήθη γραῦς ἐστὶν ἐξήκοντα ἔτη _____. Ὁ δὲ πάππος γέρων ἐστὶν ἐβδομήντα ἔτη _____. Ποῦ δὲ πονεῖ οὗτος; Ἐν τῇ ἀγορᾷ ἱμάτια γὰρ _____.

Τί δὲ ποιοῦσιν οἱ δοῦλοι ἐν τῷ ἀγρῷ; Ὁ μὲν τὸ ἄροτρον λαμβάνει καὶ τὸν ἀγρὸν _____. Ὁ δὲ μῆλα _____.

Τί δὲ ποιοῦσιν αἱ δοῦλαι ἐν τῇ οἰκίᾳ; Τὰς ὑδρίας φέρουσιν ἐκ τῆς κρήνης καὶ τὰ ἱμάτια _____ ἐν τῷ ποταμῷ. Ἡ δὲ τροφὸς τὸ παιδίον _____ καὶ ἐν τῷ λουτρῷ _____.

Τὸ παιδίον οὐπω καθεύδει, ἀλλὰ _____. ὁ γὰρ ἀδελφὸς ἄδει ἐν τῇ αὐλῇ καὶ _____.

Ὁ μὲν Ἀπολλώνιος πλούσιος δεσπότης ἐστίν. _____ γὰρ μέγαν ἐν τῷ ἀγρῷ ἔχει. Ἡ δὲ Ἑλένη _____ δεινὴ ἐστὶ καὶ τὴν οἰκίαν ἄριστα διοικεῖ.

Ὁ Πάτροκλος _____ τοῦ δίσκου ἐστὶ καὶ ἐπιδέξιος _____. κιθάραν γὰρ καλλίστην ἔχει. Ὑμνοὺς τε καὶ _____ ἄδει ἐν συμποσίοις.

Ὁ μὲν Ἰππόλυτος _____ ἐστὶν ἐβδομήντα _____ γεγονώς. _____ ἐστίν. _____ γὰρ πωλεῖ ἐν τῇ _____. Ἡ δὲ Πανδώρα _____ ἐστὶν ἐξήκοντα ἔτη γενοῦσα.

Ἡ μὲν Καλλιρρόη, ἡ _____, τὸ παιδίον τρέφει. Ἡ δὲ Ἡλέκτρα _____ συλλέγει πολλὰ ἐν τῷ κήπῳ.

Ὁ μὲν Φίλιππος μῆλα ἐσθίει, ὁ δὲ Καλλίμαχος τὸ _____ λαμβάνει καὶ τὸν ἀγρὸν ἀροτρεύει.

Μελέτημα Γ

1. Τίς ἐστὶν ἡ Ὑπατία;
2. ἼΑρα ἡ παῖς τέσσαρας ἀδελφοὺς ἔχει;
3. Τίς ἐστὶν ὁ Ἀπολλώνιος;
4. Διὰ τί πλούσιος δεσπότης ἐστὶν οὗτος;
5. Τίς δὲ καὶ ποία ἐστὶν ἡ Ἑλένη;
6. Ποῖός ἐστι καὶ τί ποιεῖ ὁ πάππος;
7. ἼΑρα υἱὸν ἔχει ὁ Ἰππόλυτος;
8. Τί ποιοῦσι καθ' ἡμέραν οἱ δοῦλοι;
9. ἼΑρα καλή ἐστὶν ἡ Ἡλέκτρα ἢ ἄσχημος γυνή;
10. ἼΑρα «ἀδελφούς» δοτική ἐστὶν;

ΛΕΞΕΙΣ IB'

Όνόματα

ἀγορά, ἡ
 ἀθλητής, ὁ
 ἄνθος, τό
 ἄροτρον, τό
 γέρων, ὁ
 γραῦς, ἡ
 δίσκος, ὁ
 ἔτος, τό
 ἱμάτιον, τό
 ἱματιοπώλης, ὁ
 κιθαριστής, ὁ
 κλῆρος, ὁ
 κρήνη, ἡ
 οἰκονόμος, ὁ/ἡ
 ποίημα, τό
 πόνος, ὁ
 τροφός, ἡ

Ἀντωνυμῖαι

οὗτος, αὕτη, τοῦτο
 ποῖος; ποία; ποῖον;

Ἐπίθετα

ἀγαθός, -ή, -όν
 Ἀθηναῖος, -α, -ον
 ἀνδρεῖος, -α, -ον
 ἀνήσυχος, -ον
 ἄσχημος, -ον
 δεινός, -ή, -όν
 δύσκολος, -ον
 ἐπιδέξιος, -ον
 ἥσυχος, -ον
 ἰσχυρός, -ά, -όν
 κτητικός, -ή, -ον
 πλούσιος, -α, -ον
 ῥάθυμος, -ον
 φιλάνθρωπος, -ον
 φιλόπονος, -ον
 χῆρος, -α, -ον

Ἐπιρρήματα

αἰεί
 ἄριστα
 μάλα
 οὕπω

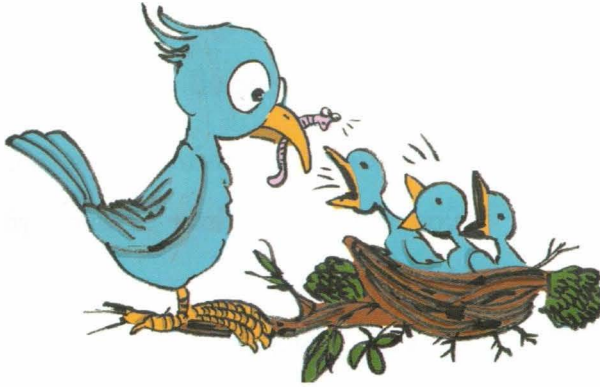
Ῥήματα

ᾄδω
 ἄροτρεύω
 διοικέω
 ἐσθίω
 θηλάζω
 κιθαρίζω
 κλαίω
 πλύνω
 πονέω
 πωλέω
 συλλέγω
Ἀριθμοί
 ἐβδομήκοντα
 εἴκοσι
 ἐξήκοντα
 πεντεκαίδεκα
 τεσσαράκοντα
 τριάκοντα

Προθέσεις

κατά (καθ' ἡμέραν)

Η ΤΡΟΦΗ

A Τὸ μὲν νέκταρ ποτόν ἐστι τῶν ἀθανάτων
θεῶν, ἡ δὲ ἀμβροσία τροφή. Ἐν οὖν τῷ Ὀλύμ-
πῳ οἱ ἀθάνατοι θεοὶ καλὴν ἀμβροσίαν ἐσθίουσι
καὶ καλὸν νέκταρ πίνουσιν.

πίνω (< ποτόν) ἐσθίω

οὐδέ (< οὐ + δέ) ≠
οὐδέν (< οὐδέ + ἔν)

σιτοφάγος < σῖτος

κρέας

καρποί

5 Τὴν δὲ ἀμβροσίαν οὐ γινώσκουσιν οἱ θνητοὶ
ἄνθρωποι οὐδὲ τὸ νέκταρ· σιτοφάγοι γάρ εἰσι
καὶ ἄρτον ἐσθίουσιν. Ζῶα δὲ τρέφουσιν οἱ
ἄνθρωποι ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ κρέας ζώων ἐσθίουσι
καὶ τυρόν. Ἐσθίουσι δὲ καὶ τὸν καρπὸν τῶν
10 δένδρων, ὥσπερ μῆλα. Τί δὲ πίνουσιν; Ὑδὼρ
πίνουσιν. Καὶ τὰ μὲν παιδιά γάλα πίνει, οἱ δὲ
ἄνδρες οἶνον πίνουσιν.

δένδρον

Τί δ' ἐσθίει τὰ ζῶα; Τὰ μὲν ἡμέρα, ὥσπερ τὸ
πρόβατον καὶ ὁ ἵππος, χόρτον τῆς γῆς ἐσθίει.
15 Τὰ δὲ ἄγρια εἴτε χορτοφάγα ἐστίν, ὥσπερ ὁ
ἔλαφος, εἴτε κρεοφάγα (τοῦτ' ἔστιν, ἄλλα ζῶα
κατεσθίει), ὥσπερ ὁ λύκος καὶ ὁ λέων.

χορτοφάγος < χόρτος

ἐπεὶ...

εἰρήνη ↔ πόλεμος

σπάνιος ↔ ἄφθονος

πολέμιος, -α, -ον < πόλεμος

τροφὴν ποιῶ τινα

ἄετός

τὸ ῥόν | τὰ ῥά

πολέμιος τινί = πολεμῶ
τινι

ὁ λέων | οἱ λέοντες

Πόλεμος οὖν γίγνεται ἐπεὶ σπανία ἐστὶν ἡ τροφή. Ἐπεὶ δὲ ἡ τροφή οὐ σπανία, ἀλλ' ἄφθονός ἐστιν, πόλεμος οὐ γίγνεται, ἀλλ' εἰρήνη. 20

Πολλὰ δὲ ζῶα πολέμια ἐστίν. Ὁ ἄετός καὶ ὁ σαῦρος πολέμιοί εἰσιν· τροφήν γὰρ ποιεῖ τὸν σαῦρον ὁ ἄετός.

Πολέμιοι δ' εἰσὶν ὁ κύκνος καὶ ὁ κροκόδειλος· τὰ γὰρ τοῦ κύκνου ῥά κατεσθίει ὁ κροκόδειλος. 25
Πολέμιος δ' ἐστὶν ὁ βάτραχος τῇ ἀράχνῃ· τροφήν γὰρ ποιεῖ τὴν ἀράχνην ἐν τῇ λίμνῃ ὁ βάτραχος. Ὁ δὲ λύκος τῷ προβάτῳ ἐστὶ πολέμιος· κρεοφάγος γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ πρόβατον ἐν τῷ ἀγρῷ κατεσθίει. Κρεοφάγοι δ' εἰσὶν οἱ 30
λέοντες· ἡ λέαινα ἐν τῇ ὕλῃ ἄλλα ζῶα θηρεύει, ἐν ᾧ δὲ ὁ λέων τὰ τέκνα τρέφει καὶ θεραπεύει.

ὁ λέων τροφήν ποιεῖ τὸν
ἔλαφον καὶ κατεσθίει

πολέμιος ↔ φίλος

κόραξ

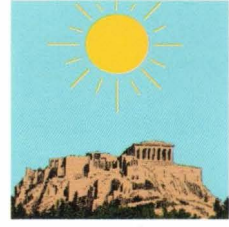

Ὀλίγα δὲ ζῶα οὐ πολέμια, ἀλλὰ φίλα ἐστίν. Ὁ κόραξ καὶ ἡ ἀλώπηξ φίλοι εἰσίν· πολεμεῖ γὰρ τῷ ἄετῳ ὁ κόραξ. Ἡ θαλασσία χελώνη καὶ 35
ὁ δελφὶς φίλοι εἰσίν· πολεμεῖ γὰρ τῷ καρχαρίᾳ ὁ δελφίς.

Φίλοι δ' εἰσὶν ὁ κύων καὶ ὁ ἄνθρωπος. Τίνι
δὲ πολεμεῖ ὁ κύων; Τῷ λύκῳ πολεμεῖ· ὁ γὰρ
40 λύκος τὰ πρόβατα κατεσθίει τῶν αὐλίων.

B Ὁ ἥλιος φλέγει καὶ μεσημβρία ἤδη γίγνεται.
Αἱ δοῦλαι ἐν τῇ αὐλῇ τὸ ἄριστον παρασκευά-
ζουσιν. Ὁ δεσπότης ἀριστᾶ, οὐ μόνος, ἀλλὰ σὺν
τῇ δεσποίνῃ καὶ σὺν τοῖς τέκνοις. Ἀλλὰ πρῶ-
45 τον μὲν ὁ δεσπότης τῷ θεῷ Διὶ προσεύχεται·

«ὦ Ζεῦ, πολλοὶ εἰσὶν ἐν τῷ κόσμῳ οἱ πόλε-
μοι, μεγάλη δ' ἐστὶν ἡ σπάνις τροφῆς τοῖς
ἀνθρώποις. Ἀλλ' ἐγὼ σε τιμῶ, ὦ Ζεῦ, εὐλογῶ
καὶ χάριν σοι ἔχω διὰ τὴν καλὴν καὶ ἄφθονον
50 τροφήν».

μεσημβρία

ἀριστῶ < ἄριστον

ὁ Ζεύς
ὦ Ζεῦ!
τὸν Δία
τοῦ Διός
τῷ Δί

σπάνιος < σπάνις

εὐλογῶ < εὖ + λέγω

ἡ χάρις, τὴν χάριν

σύ, σοι (δοτ.)

ὁ δοῦλος κάνθαρον
παρέχει τῷ δεσπότῃ

Ἐπειτα δὲ ὁ δοῦλος κάνθαρον παρέχει τῷ
δεσπότῃ. Ὁ οὖν δεσπότης τὸ πρόσωπον νίξει
καὶ κατακλίνεται. Δι' ὀλίγου δ' ἔρχεται καὶ ἡ
δέσποινα. Ἄμα ἔρχεται καὶ ἡ δούλη καὶ κάνθα-
55 ρον παρέχει τῇ δεσποίνῃ. Ἡ οὖν Ἑλένη λούε-
ται καὶ κατακλίνεται. Δι' ὀλίγου δ' ἔρχονται

παρέχω, δίδωμι + δοτ.

κατακλίνομαι < κλίνη

δι(ά) ὀλίγου (χρόνου)

ὁ νεανίας καὶ ἡ παῖς. Οἱ δοῦλοι κάνθαρον
παρέχουσι τῷ Πατρόκλῳ καὶ τῇ Ὑπατίᾳ. Λού-
ονται οὖν καὶ καθίζουσιν ἐπὶ μικρᾷ καθέδρᾳ.

τὰ τέκνα λούεται
καὶ καθίζει

τὸ ἔλαιον

τὸ σκόρδον

Ἄμα οὖν ἀριστῶσι γονεῖς καὶ τέκνα. Τί δ' 60
ἐσθίουσι κατὰ τὸ ἄριστον; Πρῶτον μὲν ὀλίγον
ἄρτον ἐν ἐλαίῳ, ἰχθῦν, τυρόν, ῥά, μῆλα καὶ
σκόρδον ἐσθίουσιν.

Ἡ μήτηρ σκόρδον λαμβάνει καὶ παρέχει τῇ 65
Ὑπατίᾳ. Τὸ δὲ σκόρδον αὐτῇ οὐκ ἀρέσκει.

Ἑλένη· «Ἄρα ἐθέλεις ὀλίγον σκόρδον, ὦ
Ὑπατία; Καλὸν ἐστὶ καὶ ὑγιεινὸν τῷ σώματι».

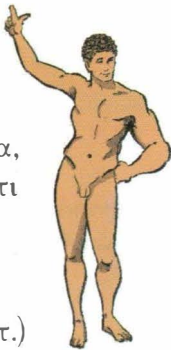
Ὑπατία· «Τὸ σκόρδον οὐκ ἀρέσκει μοι, ὦ
μήτηρ! Ἄρτον ἐθέλω θερμὸν καὶ τυρόν».

Ἡ οὖν μήτηρ τὸ σκόρδον λείπει ἐν τῇ 70
τραπέζῃ, ἄρτον καὶ τυρόν λαμβάνει καὶ δίδωσι
τῇ Ὑπατίᾳ.

Ὑπατία· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ μήτηρ!»

Ἑλένη· «Οὐδέν γε!»

αὐτῇ = τῇ Ὑπατίᾳ

τὸ σῶμα,
τῷ σώματι

ἐγώ, μοι (δοτ.)

75 Δι' ὀλίγου οἱ δοῦλοι μῆλα φέρουσιν, ὥα καὶ
μέλι. Ἡ μήτηρ τὸ μέλι λαμβάνει καὶ παρέχει
τῇ Ὑπατίᾳ. Τὸ δὲ μέλι αὐτῇ οὐκ ἀρέσκει.

Ἑλένη· «Ἄρα ἐθέλεις ὀλίγον μέλι, ὦ παῖ;
Καλὸν ἐστὶ καὶ ὑγιεινὸν τῷ σώματι».

80 Ὑπατία· «Τὸ μέλι οὐκ ἀρέσκει μοι, ὦ μητερ!
Μῆλον ἐθέλω καὶ ῥόν».

Ἡ οὖν μήτηρ τὸ μέλι λείπει ἐν τῇ τραπέζῃ,
μῆλον καὶ ῥόν λαμβάνει καὶ δίδωσι τῇ Ὑπατίᾳ.

Ἐν ᾧ δὲ ἡ μήτηρ καὶ ἡ Ὑπατία μῆλα καὶ ῥά
85 ἐσθίουσιν, ὁ δεσπότης τὸν δοῦλον καλεῖ καὶ
ἔρωτᾷ· «Ποῦ ἐστὶν ὁ οἶνος; Φέρε δὴ καὶ τὴν
κύλικα, ὦ Καλλίμαχε!»

Ὁ οὖν δοῦλος οἶνον φέρει ἐκ τῆς ἀποθήκης
καὶ κύλικα τῷ δεσπότῃ παρέχει. Πίνει οὖν ὁ
90 δεσπότης καὶ τὴν κύλικα τῷ υἱῷ παρέχει. Ὁ
οἶνος αὐτῷ ἀρέσκει.

αὐτῷ = τῷ Πατρόκλῳ

Ἀπολλώνιος· «Ἄρα ἐθέλεις ὀλίγον οἶνον, ὦ
Πάτροκλε; Καλὸν ἐστὶ καὶ ὑγιεινὸν τῷ σώματι».

ὕγιαίνω, ὑγιεινός < ὑγεία

Πάτροκλος· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ πάτερ!»

95 Ἀπολλώνιος· «Οὐδέν γε! Ὑγίαινε, ὦ
Πάτροκλε!»

ἀρρωστῶ ↔ υἱαίνω

Ἡ δὲ τήθη οὐ πάρεστιν, ἀλλ' ἄπεστιν. Ποῦ
 ἐστὶν ἡ Πανδώρα ἐν ᾧ δὲ ἅμα ἀριστῶσιν ἐν τῇ
 αὐλῇ γονεῖς καὶ τέκνα; Ἡ τήθη ἀρρωστεῖ καὶ
 ὀλίγον χρόνον ἀναπαύεται ἐν τῷ δωματίῳ. 100
 Μετὰ δὲ τὸ ἄριστον ἡ δούλη θερμὸν ρόφημα τῇ
 τήθῃ παρέχει.

ἀρρωστῶ, ἄρρωστος, -ον
 < ἀρρωστία

Καλλιρρόη· «Ἄρα ἐθέλεις θερμὸν ρόφημα, ὦ
 Πανδώρα; Καλὸν ἐστὶ καὶ υἱεινὸν τῷ ἀρρώσ-
 τῳ σώματι».

105

Πανδώρα· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ Καλλιρρόη!»

Καλλιρρόη· «Υἱαίνει, ὦ Πανδώρα!»

ἡ δούλη θερμὸν ρόφημα τῇ τήθῃ παρέχει

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σύνταξις τῆς δοτικῆς πτώσεως

□ + ἐν

Ὁ δεσπότης ἀριστᾷ ἐν τῇ αὐλῇ. Ἡ δέσποινα τὸ σκόρδον λείπει ἐν τῇ τραπέζῃ. Ἄρτον ἐν ἐλαίῳ ἐσθίουσιν.

□ + σύν

Ὁ δεσπότης ἀριστᾷ, οὐ μόνος, ἀλλὰ σὺν τῇ δεσποίνῃ καὶ σὺν τοῖς τέκνοις.

□ παρέχω, δίδωμι, προσεύχομαι, ἐστί

Ὁ δοῦλος τὴν κύλικα τῷ δεσπότῃ παρέχει. Ἡ μήτηρ ἄρτον δίδωσι τῇ Ὑπατίᾳ. Ὁ δεσπότης τῷ θεῷ Διὶ προσεύχεται. Μεγάλη ἐστὶν ἡ σπάνις τροφῆς τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ μέλι αὐτῇ οὐκ ἀρέσκει. Χάριν σοι ἔχω! Τὸ σκόρδον καλὸν ἐστὶ τῷ σώματι.

□ πολεμῶ, πολέμιός εἰμι

Πολεμεῖ τῷ ἀετῷ ὁ κόραξ. Ὁ καρχαρίας τῇ φαλλαίνῃ πολεμεῖ. Ἡ φάλλαινα πολεμία τῷ καρχαρίᾳ ἐστίν.

Μελέτημα Α

Οἱ θεοὶ τὸν οἶν___ οὐ γινώσκουσιν· τὸ γὰρ νέκτ___ ἐστὶ τὸ ποτὸν αὐτ___. Οἱ δ' ἄνθρωποι οὔτε τὸ νέκταρ οὔτε τὴν ἀμβροσί___ γινώσκουσιν. Ὁ μὲν ἄρτ___ ἐστὶν ἡ τροφή τῶν ἀνθρώπ___, τὸ δὲ γάλα καὶ ὁ οἶνος τὸ ποτόν.

Τί δ' ἐστὶν ἡ τροφή τῶν ζῴ___; Τὰ μὲν χορτοφάγ___ ἐστίν, τὰ δὲ κρέ___ ἐσθίει, ὥσπερ ὁ λέων. Τὰ κρεοφάγ___ ζῴ___ ἄλλα ζῴ___ κατεσθί___. Πολλὰ ζῴα πολέμι___ ἐστίν. Ὁ λύκος τ___ πρόβατ___ ἐστὶ πολέμιος· κρεοφάγ___ γάρ ἐστι καὶ πρόβατ___ ἐν τῷ ἀγρῷ κατεσθίει.

Ὁ κόραξ καὶ ἡ ἀλώπηξ οὐ πολέμι___, ἀλλὰ φίλοι εἰσίν·
τῷ γὰρ ἀετ___ πολεμ___ ὁ κόραξ.

Ὁ μὲν δοῦλος κάνθαρος___ παρέχει τῷ δεσπότη___· Ὁ δὲ
δεσπότης λού___ καὶ κατακλίν___.

Ἡ δὲ μήτηρ σκόρδ___ λαμβάνει καὶ παρέχει τῇ
Ὑπατί___· τὸ γὰρ σκόρδον καλὸν ἐστὶ καὶ ὑγιειν___ τῷ
σώματι___· Ἀλλὰ τὸ σκόρδον αὐτ___ οὐκ ἀρέσκει.

Ὑπατία· «Τὸ σκόρδον οὐκ ἀρέσκ___ μοι, ὦ μήτερ!
Ἄρτον ἐθέλ___ θερμὸν καὶ τυρόν».

Ἡ οὖν μήτηρ τὸ σκόρδον λείπει, ἄρτον θερμ___
λαμβάνει καὶ δίδω___ τῇ Ὑπατί___.

Ὑπατία· «Χάρ___ σοι ἔχω, ὦ μήτ___!»

Μελέτημα Β

ἀμβροσία
ἄριστον
γάλα
δένδρον
εἰρήνη
ἔλαιον
καρπός
κρέας
μεσημβρία
νέκταρ
ρόφημα
σκόρδον
σῶμα
χάρις
χόρτος

Ἡ _____ ἐστὶν ἡ τροφή τῶν ἀθανάτων θεῶν. Τὸ
δὲ _____ τὸ ποτόν. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἄρτον ἐσθίου-
σιν, _____ καὶ οἶνον πίνουσιν. Τί δ' ἐσθίει τὰ ζῷα;
Τὰ μὲν κρεοφάγα ζῷα _____ ἄλλων ζῴων
ἐσθίουσιν καὶ πόλεμος (↔ _____) γίγνεται ἐπεὶ
σπανία ἐστὶν ἡ τροφή. Τὰ δὲ χορτοφάγα _____
ἐσθίει. Ἡ τροφή τοῦ ἐλάφου ὁ καρπὸς τῶν _____
ἐστίν. Ὁ δὲ καρχαρίας τὸν _____ τῶν δένδρων οὐκ
ἐσθίει· ἐν γὰρ τῷ ἀγρῷ οὐκ οἰκεῖ, ἀλλὰ ἐν τῇ θαλάσῃ.

Ὁ ἥλιος φλέγει καὶ _____ ἤδη γίγνεται. Αἱ μὲν
δοῦλαι ἐν τῇ αὐλῇ τὸ _____ παρασκευάζουσιν. Ἡ
δὲ μήτηρ _____ λαμβάνει καὶ παρέχει τῇ Ὑπατί·
ὑγιεινὸν γὰρ ἐστὶ τῷ _____. Ἀλλὰ τὸ σκόρδον αὐτῇ
οὐκ ἀρέσκει.

Ὑπατία· «_____ σοι ἔχω, ὦ μήτερ, ἀλλὰ
_____ θερμὸν ἐθέλω καὶ ἄρτον ἐν _____».

Ὁ κόραξ καὶ ἡ ἀλώπηξ φίλοι εἰσίν· _____ γὰρ τῷ
ἀετῷ ὁ κόραξ. Ἐν τῇ θαλάσῃ ὁ μέγας τὸν μικρὸν
_____.

Οἱ μὲν θεοὶ νέκταρ _____ καὶ ἀμβροσίαν
ἐσθίουσιν. Οἱ δὲ ἄνθρωποι τὴν ἀμβροσίαν καὶ τὸ νέκταρ
οὐ _____.

Μεσημβρία ἐστίν. Ὁ δεσπότης _____, οὐ μόνος,
ἀλλὰ σὺν τῇ δεσποίνῃ καὶ τοῖς τέκνοις. Ἀλλὰ πρῶτον
μὲν τῷ θεῷ Διὶ προσεύχεται· «ὦ Ζεῦ, ἐγὼ σε τιμῶ,
_____ καὶ χάριν σοι _____ διὰ τὴν καλὴν καὶ
ἄφθονον τροφήν.» Ἐπειτα δὲ ὁ δοῦλος κἀνθαρὸν
_____ τῷ δεσπότη. Δι' ὀλίγου δ' _____ καὶ ἡ
δέσποινα. Ἔρχονται καὶ ὁ νεανίας καὶ ἡ παῖς. Ἐπειτα δὲ
ὁ δοῦλος οἶνον φέρει ἐκ τῆς ἀποθήκης. Ὁ δεσπότης τὴν
κύλικα λαμβάνει καὶ πίνει. Ἐπειτα δὲ τὴν κύλικα τῷ
υἱῷ _____ (= παρέχει). Ὁ οἶνος αὐτῷ _____,
ἀλλ' _____ καὶ ρόφημα θερμὸν πίνει, οὐκ οἶνον.

Ἀπολλώνιος· «Ἴρα _____ ὀλίγον οἶνον, ὦ
Πάτροκλε;»

Πάτροκλος· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ πάτερ, ἀλλ' ἄρρωστῶ!»

Ἀπολλώνιος· «_____ οὖν, ὦ Πάτροκλε!»

Τὰ ἄγρια ζῷα εἴτε _____ ἐστίν, ὥσπερ ὁ ἔλαφος,
εἴτε _____ καὶ ἄλλα ζῷα κατεσθίει, ὥσπερ ὁ λύκος
καὶ ὁ λέων. _____ ἐστὶ καὶ ἄλλα ζῷα κατεσθίει. Ὁ
ἀετὸς καὶ ὁ σαῦρος _____ εἰσίν· τροφήν γὰρ ποιεῖ
τὸν σαῦρον ὁ ἀετὸς. Ἐπεὶ ἡ τροφή _____ ἐστὶ
πόλεμος γίγνεται. Εἰρήνη δὲ γίγνεται ἐπεὶ _____
ἐστίν.

ἀρέσκει
ἀριστάω
ἀρρωστέω
γιγνώσκω
δίδωμι
ἐθέλω
ἔρχομαι
εὐλογέω
ἔχω
κατεσθίω
παρέχω
πίνω
πολεμέω
ὕγιαίνω

ἄρρωστος, -ον
ἄφθονος, -ον
θερμός, -ή, -όν
κρεοφάγος, -ον
πολέμιος, -α, -ον
σιτοφάγος, -ον
σπάνιος, -α, -ον
ὕγιεινός, -ή, -όν
χορτοφάγος, -ον

Οἱ δὲ ἄνθρωποι _____ εἰσὶν· ἄρτον γὰρ ἐσθίουσιν.
 Τὸ _____ ρόφημα καλὸν ἐστὶ τῷ _____
 σώματι. _____ δ' ἐστὶ καὶ τὸ θερμὸν μέλι.

Μελέτημα Γ

1. ἼΑρα οἱ θεοὶ γάλα πίνουσιν; Τί ἐστὶν τὸ ποτὸν τῶν θεῶν;
2. Τί δ' ἐσθίει τὰ κρεοφάγα ζῷα;
3. ἼΑρα ὁ λύκος καὶ τὸ πρόβατον φίλοι εἰσὶν;
4. ἼΑρα ὁ ἔλαφος τροφὴν ποιεῖ τὴν ἀράχνην;
5. Τί φέρει ὁ δοῦλος τῷ δεσπότῃ;
6. Τίνι τὸ σκόρδον οὐκ ἀρέσκει;
7. Τίνι δὲ φέρει θερμὸν ρόφημα ἡ Καλλιρρόη;
8. ἼΑρα «ἀμβροσία» δοτικὴ πτῶσις ἐστὶν;

ΛΕΞΕΙΣ ΙΓ'

Ῥήματα

ἀρέσκω
 ἀριστάω
 ἀρρωστέω
 γινώσκω
 δίδωμι
 ἐθέλω
 εὐλογέω
 ἔρχομαι
 καθίζω
 κατακλίνομαι
 κατεσθίω
 παρέχω
 πίνω
 πολεμέω
 ὑγιαίνω
 φλέγω

Ὄνόματα

ἀμβροσία, ἡ
 ἄριστον, τό
 ἀρρωστία, ἡ
 δένδρον, τό
 εἰρήνη, ἡ
 ἔλαιον, τό
 καρπός, ὁ
 κόραξ, ὁ
 κρέας, τό
 λέαινα, ἡ
 μεσημβρία, ἡ
 νέκταρ, τό
 ποτόν, τό
 ρόφημα, τό
 σῖτος, ὁ
 σκόρδον, τό
 σπάνις, ἡ
 σῶμα, τό
 ὑγεία, ἡ
 χάρις, ἡ
 χόρτος, ὁ
 χρόνος, ὁ
 ὥον, τό

Ἐπίθετα

ἄρρωστος, -ον
 ἄφθονος, -ον
 θερμός, -ή, -όν
 κρεοφάγος, -ον
 πολέμιος, -α, -ον
 σιτοφάγος, -ον
 σπάνιος, -α, -ον
 ὑγιεινός, -ή, -όν
 χορτοφάγος, -ον

Σύνδεσμοι

ἐπεί
 οὐδέ

Φράσεις

Χάριν σοι ἔχω!
 Οὐδέν γε!

Προθέσεις

διά + γεν. (δι' ὀλίγου), + αἰτ.
 κατά + αἰτ.

Ο ΚΥΚΛΩΨ

μέλας λευκός

διάπυρος, -ον < πῦρ
τρόφιμος, -η, -ον < τροφή

κεραννύω

μεθύω

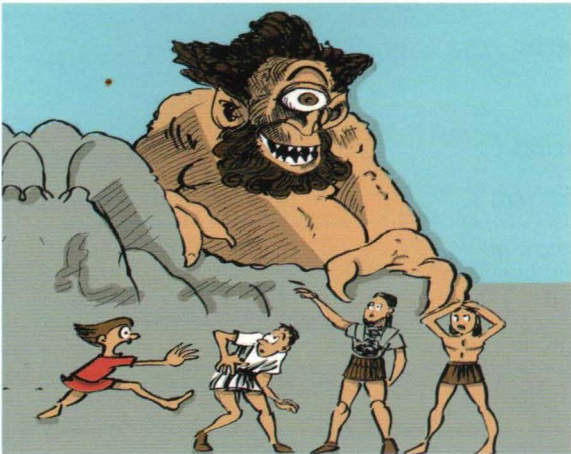

ὁ κρατήρ,
τῷ κρατήρι

οἱ Ἕλληνες < Ἑλλάς
ἄκρατος ↔ κεκραμένος
(τὸ) μεθύειν < μεθύω

λυπηρός, -ά, -όν

ὁ Ὅδυσσεύς
τὸν Ὅδυσσέα
τοῦ Ὅδυσσέως
τῷ Ὅδυσσεϊ

Ὁ Ἑλληνικὸς οἶνος εἴτε λευκὸς εἴτε μέλας **A**
ἐστίν. Ὁ μὲν λευκὸς γλυκὺς ἐστίν, οὐρητικὸς
καὶ πεπτικὸς, ἀλλὰ τὴν κεφαλὴν ποιεῖ διάπυ-
ρον. Ὁ δὲ μέλας ἡδύποτος καὶ τρόφιμός ἐστιν,
ἀλλὰ τὸν στόμαχον ἐκλύει. 5

τὴν κεφαλὴν διάπυρον ποιεῖ τὸν στόμαχον ἐκλύει

Οἱ Ἕλληνες οἶνον καὶ ὕδωρ κεραννύουσιν,
τοῦτ' ἐστίν, οὐκ ἄκρατον οἶνον πίνουσιν, ἀλλὰ
κεκραμένον ὕδατι ἐν μεγάλῳ κρατήρι· τὸ γὰρ
μεθύειν ὑπὸ τοῦ οἴνου λυπηρόν ἐστιν. Ἐνδοξόν
ἐστὶ τὸ ἐπεισόδιον τοῦ μυθικοῦ θηρίου Πολυ- 10
φήμου καὶ τοῦ βασιλέως Ὅδυσσέως ἐν τῇ τοῦ
Ὅμηρου Ὀδυσσεΐα·

Μετὰ τὸν πόλεμον ἐν Ἰλίῳ οἱ Ἕλληνες
ἀποπλέουσι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπανέρχονται.

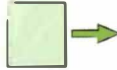
ἀποπλέω, προσπλέω
< πλέω (ἐν τῇ θαλάσῃ)

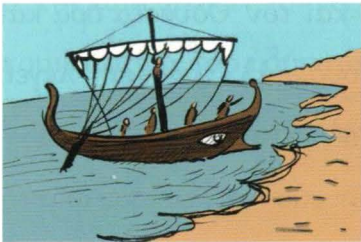
- 15 Ὁ Ὀδυσσεὺς πλανᾶται, ὥσπερ λέγουσιν οἱ μὲν
κατὰ Λιβύην, ὥσπερ λέγουσιν οἱ δὲ κατὰ
Σικελίαν, ὥσπερ δὲ ἄλλοι κατὰ τὸν Ὠκεανόν.
Πρῶτον μὲν καταντᾷ εἰς τὴν λωτοφάγων χώ-
ραν, ἔπειτα δ' ἐκ τῆς χώρας τῶν λωτοφάγων
20 ἀποπλεῖ καὶ τῇ γῇ τῶν κυκλώπων προσπε-
λάζει. Μετὰ δώδεκα ἐταίρων ἀποβαίνει ἀπὸ
τῆς νεῶς καὶ βαδίζει ὀλίγον χρόνον. Δι' ὀλίγου
ἄντρον ὁρᾷ πλησίον τῆς θαλάσσης. Ἦν δὲ τὸ
ἄντρον ἐνὸς κύκλωπος. Τίνος κύκλωπος; Ἦν
25 τοῦ Πολυφῆμου τὸ ἄντρον.

ὁ κύκλωψ
τὸν κύκλωπα
τοῦ κύκλωπος
τῷ κύκλωπι

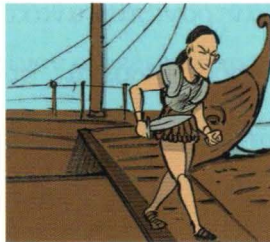

προσπελάζω + δοτ.
μετά + γεν. = σύν + δοτ.
δώδεκα· δύο καὶ δέκα

ἀπὸ
ἀποπλέω, ἀποβαίνω
ἦν < εἶμι

τῇ γῇ τῶν κυκλώπων
προσπελάζει

ἀποβαίνει ἀπὸ τῆς νεῶς

ὁ Ποσειδῶν,
τοῦ Ποσειδῶνος

ὑπερμεγέθης = ὑπέρμεγας
ἐποίει (*ἐ-ποίε-ε) < ποιέω

εἷς ὀφθαλμός
ἓνα ὀφθαλμόν
ἐνὸς ὀφθαλμοῦ
ἐνὶ ὀφθαλμῷ

- Τίς ἦν ὁ Πολύφημος; Ὁ Πολύφημος, ἀνὴρ
ὑπερμεγέθης ἄγριος ἀνδροφάγος, τέκνον ἦν τοῦ
θεοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς νύμφης Θοώσης καὶ
ἓνα ὀφθαλμόν ἐπὶ τοῦ μετώπου εἶχε. Χρόνον
30 διέτριβεν ὁ κύκλωψ μόνος ἐν μεγάλῳ ἄντρον
πλησίον τῆς θαλάσσης. Τί ἐποίει ἐκεῖ; Καθ' ἡμέ-
ραν μὲν ποίμνιον ἔτρεφε, γάλα ἔπινε καὶ τυρὸν
ἤσθιε. Νυκτὸς δὲ πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἐκάθευδε.

τὸ ποίμνιον

Ἔρχονται οὖν ὁ Ὀδυσσεὺς
καὶ οἱ δώδεκα ἑταῖροι εἰς τὸ 35
τοῦ κύκλωπος ἄντρον καὶ
πῦρ ἀνακαίουσιν. Ἐπειτα
δὲ τὸν τοῦ κύκλωπος τυρὸν
ἐσθίουσιν, τὸ γάλα αὐτοῦ
πίνουσι καὶ ὀλίγον χρόνον 40
ἀναπαύονται.

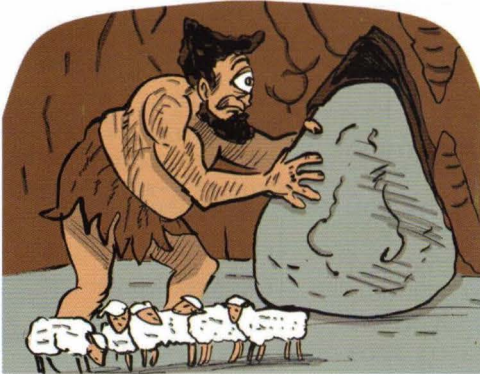
πῦρ ἀνακαίω

εἰς →

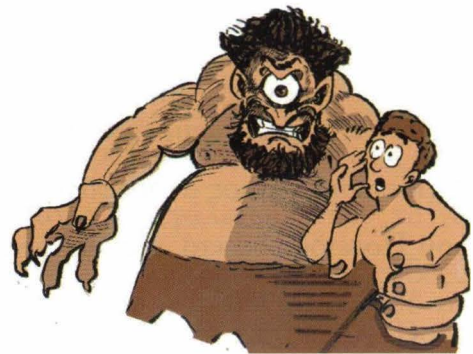

εἰσβαίνω, εἰσελαύνω
εἰσβαίνω εἰς ...
ἀποβαίνω ἀπὸ ... < βαίνω

Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπεὶ ὁ ἥλιος δύει, ἔρχεται ὁ
κύκλωψ πρὸς τὸ ἄντρον. Πρῶτον μὲν τὸ
ποίμνιον εἰσελαύνει καὶ λίθον ὑπερμεγέθη τῇ
θύρᾳ προστίθισιν. Ἐπειτα δὲ εἰσβαίνει εἰς τὸ 45
ἄντρον, πῦρ ἀνακαίει καὶ τὸν Ὀδυσσεά ὄρᾳ καὶ
τοῦς δώδεκα ἑταίρους, ἀλλ' οὐδὲν λέγει.
Ἄνδρα δὲ λαμβάνει καὶ κατεσθίει.

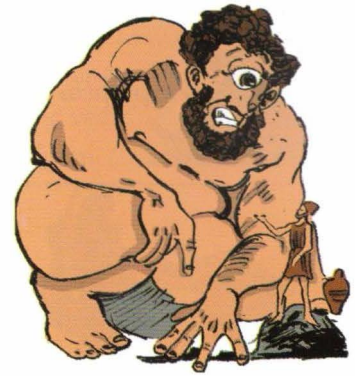

ὁ κύκλωψ λίθον ὑπερμεγέθη
προστίθισι τῇ θύρᾳ

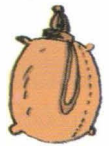
ὁ κύκλωψ ἄνδρα λαμβάνει

B Οἱ μὲν ἄνδρες φοβοῦνται, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς
 50 ἀνδρείος ἐστίν. Ἔρχεται οὖν πρὸς τὸν κύκλωπα
 καὶ ἄσκον οἴνου αὐτῷ παρέχει. Πίνει δὲ ὁ
 κύκλωψ καὶ ἐρωτᾷ τὸν Ὀδυσσεά τὸ ὄνομα·
 «Ὅνομά σοι τί ἐστίν;» Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς πολύτρο-
 πος ἀνὴρ ἐστὶ καὶ ἀποκρίνεται· «Ὅνομά μοι
 55 Οὔτις ἐστίν. Οὔτιν δέ με καλοῦσιν ἡ μήτηρ, ὁ
 πατὴρ καὶ οἱ ἐταῖροι». Τότε ὁ κύκλωψ λέγει·
 «Πρῶτον μὲν τοὺς ἐταίρους ἐγὼ ἔδομαι, Οὔτιν
 δὲ τὸ τελευταῖον».

ὁ Ὀδυσσεὺς ἄσκον οἴνου
 τῷ κύκλωπι παρέχει

ἄσκος

ἐρωτᾷ τινά τι
 τις ↔ οὐ τις
 ἔδομαι < ἐσθίω

πίνειν ≠ πίνει

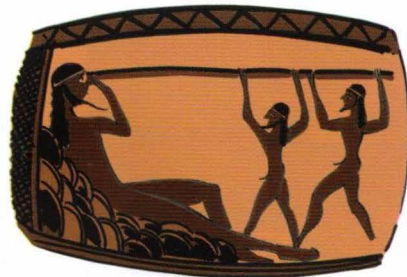
ὑπνος τὸν κύκλωπα
 λαμβάνει καὶ κοιμᾶται
 ἀποξύνω < ὀξύς

Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς οὐδὲν λέγει, ἀλλὰ πάλιν τῷ
 60 κύκλωπι δίδωσιν ἐκ τοῦ οἴνου πίνειν. Τέλος δὲ
 ὁ κύκλωψ μεθύει, ὕπνος αὐτὸν λαμβάνει καὶ
 κοιμᾶται· τὸν γὰρ ἡδύποτον οἶνον οὐκ ἐγίγνωσκε.

Ἐν ᾧ δ' ἐκάθευδε, ὁ Ὀδυσσεὺς ρόπαλον ἐν τῷ
 ἄντρῳ εὕρισκει καὶ σὺν τέσσαρσιν ἐταίροις αὐτὸ
 65 ἀποξύνει. Ἐπειτα δὲ καίει τὸ ρόπαλον ἐν τῷ
 πυρὶ καὶ ἅμα τρίβουσιν αὐτὸ οἱ πέντε ἄνδρες ἐν
 τῷ ἐνὶ ὀφθαλμῷ τοῦ κύκλωπος.

ρόπαλον καίει ἐν τῷ πυρὶ

τὸ ρόπαλον τρίβουσιν ἐν τῷ
 ἐνὶ ὀφθαλμῷ τοῦ κύκλωπος

περιρρέω

τυφλός
< τυφλός

ἀπέρχομαι, ἐξέρχομαι
(= ἐκβαίνω) < ἔρχομαι

τῇ ὑστεραίᾳ (ἡμέρᾳ)

ἐπεζήτει (*ἐπι-ἐ-ζήτε-ε)
< ἐπιζητέω

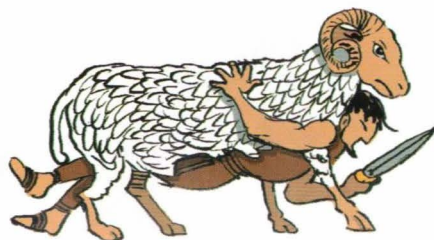
κριός

τὸ ποίμνιον καὶ ὁ κύκλωψ
ἐκβαίνουσιν ἐκ τοῦ ἄντρου

Ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ αἷμα θερμὸν περιρρέει
καὶ μέγα βοᾷ ὁ Πολύφημος· «αἰαῖ, τάλας ἐγώ,
τυφλὸς εἰμι!» Τὴν βοὴν ἀκούουσιν οἱ πέριξ 70
κύκλωπες, ταχέως παραγίγνονται καὶ ἐρωτῶσι
τίς αὐτὸν ἀδικεῖ· «Τί ἐστίν, ὦ Πολύφημε, τί
πάσχεις, τίς σε ἀδικεῖ;» Ὁ δὲ Πολύφημος ἀπο-
κρίνεται· «Οὔτις με τυφλοῖ, ὦ φίλοι!» Οἱ οὖν
κύκλωπες νομίζουσιν ὅτι οὔτις αὐτὸν ἀδικεῖ 75
καὶ οὐδὲν πάσχει καὶ τέλος ἀπέρχονται.

Τῇ ὑστεραίᾳ τὸν ὑπερμεγέθη λίθον λαμβά-
νει καὶ τὸ ἄντρον ἀνοίγει. Τότε ἐκβαίνει τὸ
ποίμνιον ἐκ τοῦ ἄντρου· τὴν γὰρ συνήθη τρο-
φήν ἐπεζήτει καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἀγρῷ. Ὁ οὖν 80
Ὀδυσσεὺς ὑπὸ τὴν γαστέρα μεγάλου καὶ καλοῦ
κριοῦ κρύπτεται. Οὕτω δὴ ὁ κύκλωψ αὐτὸν οὐχ
ὁρᾷ ἐπεὶ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἄντρου· τυφλὸς γάρ
ἐστίν. Κρύπτονται καὶ οἱ ἐταῖροι ὑπὸ τὴν γασ-
τέρα κριῶν καὶ σὺν τῷ ποιμνίῳ ἐκ τοῦ ἄντρου 85
ἅμα ἐξέρχονται· ὁ γὰρ κύκλωψ οὐχ ὁρᾷ αὐτούς.

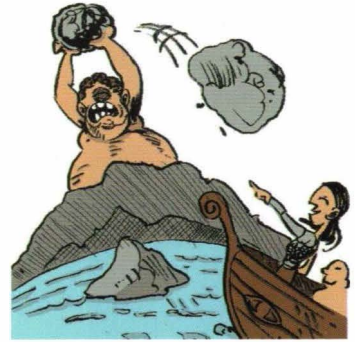
ὁ ἀνὴρ κρύπτεται ὑπὸ τὴν
γαστέρα κριοῦ

Τρέχουσιν οὖν πρὸς τὴν ναῦν καὶ τὸ τοῦ
Πολυφήμου ποίμνιον εἰσελαύνουσιν. Ἐπεὶ δὲ
εἰσβαίνουσιν εἰς τὴν ναῦν καὶ ἀποπλέουσιν,
90 ἀναβοᾷ ὁ ἥρως τῷ κύκλωπι ὅτι τὸ ὄνομα
αὐτοῦ Ὀδυσσεύς ἐστιν· «Οὔτις οὐκ εἰμί, ἀλλ’
Ὀδυσσεύς, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης, υἱὸς τοῦ
Λαέρτου!» Ὁ δὲ κύκλωψ οὔτε τὴν Ἰθάκην οὔτε
τὸν Λαέρτην ἐγίνωσκε.

ἡ ναῦς
τὴν ναῦν
τῆς νεώς
τῇ νηί

95 Ἐπεὶ δὲ τὸ ὄνομα μανθάνει καὶ τὸν τοῦ
Ὀδυσσεύος δόλον, λίθον βάλλει ὑπερμεγέθη
εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ τὴν ναῦν οὐ βυθίζει.
Σώζονται οὖν οἱ Ἕλληνες ἐν τῇ νηὶ καὶ τὰ
ποίμνια. Ἐκ τούτου δὲ μηνύει ὁ Ποσειδῶν τῷ
100 Ὀδυσσεῖ.

ὁ μὲν τὸ ὄνομα ἀναβοᾷ,
ὁ δὲ λίθον βάλλει

βυθίζω < βυθός

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Παρατατικός χρόνος

Ὁ Πολύφημος τέκνον ἦν τοῦ θεοῦ Ποσειδῶνος
καὶ τῆς νύμφης Θοώσης καὶ ἓνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ
μετώπου εἶχε. Χρόνον διέτριβεν ὁ κύκλωψ μόνος
ἐν μεγάλῳ ἄντρῳ. Τί ἐποίει ἐκεῖ; Πῦρ ἀνέκαιε,
νυκτὸς ἐκάθευδε καὶ καθ’ ἡμέραν ποίμνιον ἔτρεφε,
γάλα ἔπινε καὶ τυρὸν ἤσθιε· τὸν γὰρ ἡδύποτον
οἶνον οὐκ ἐγίνωσκε. Τὸ δὲ ποίμνιον αὐτοῦ τὴν
συνήθη τροφήν ἐπεζήτει ἐν τῷ ἄγρῳ.

«ἦν, εἶχε, διέτριβε, ἐποίει, ἀνέκαιε, ἐκάθευδε,
ἔτρεφε, ἔπινε, ἤσθιε, ἐγίνωσκε, ἐπεζήτει»
παρατατικὸς χρόνος ἐστίν.

ἔτρεφε < τρέφω

ἔπινε < πίνω

ἐγίνωσκε < γινώσκω

ἐκάθευδε < καθεύδω

ἀνέκαιε < ἀνακαίω

διέτριβε < διατρίβω

ἐποίει < ποιέω

ἐπεζήτει < ἐπιζητέω

ἤσθιε < ἐσθίω

ἦν < εἰμί

εἶχε < ἔχω

«ἐστί, ἔχει, διατρίβει, ποιεῖ, ἀνακαίει, καθεύδει, τρέφει, πίνει, ἐσθίει, γινώσκει, ἐπιζητεῖ» ἐνεστῶς χρόνος ἐστί.

Σύνθετα ῥήματα

ἀνά ↔ κατά

ἀπό ↔ πρὸς

ἐκ ↔ εἰς

ἀνά· ἀνακαίω, ἀναβοάω.

κατά· καταβαίνω, κατεσθίω.

ἀπό· ἀποβαίνω, ἀπέρχομαι, ἀποξύνω, ἀποπλέω.

εἰς· εἰσβαίνω, εἰσελαύνω.

πρὸς· προσπελάζω, προστίθημι.

ἐκ· ἐκλύω, ἐκβαίνω, ἐξέρχομαι

Μελέτημα Α

Ὁ Ἑλληνικὸς οἶνος εἴτε λευκὸς εἴτε μέλ___ ἐστίν. Ὁ μὲν λευκὸς γλυκ___ ἐστίν, ἀλλὰ τὴν κεφαλ___ ποιεῖ διάπυρ___. Ὁ δὲ μέλας ἡδύποτος καὶ τροφίμος ἐστίν, ἀλλὰ τὸν στόμαχ___ ἐκλύει.

Οἱ Ἕλλην___ κεραννύουσιν οἶν___ καὶ ὕδ___· τὸ γὰρ μεθύ___ ὑπὸ τοῦ οἶν___ λυπηρ___ ἐστίν.

Ὁ δὲ Πολύφημος οὔτε τὸν ἄρτον οὔτε τὸν οἶνον ἐγίγνωσκ___· ποιμνιον γὰρ ἐν τῷ ἄνθρωπῳ ἔτρεφ___ καὶ γάλα ___πιν___. Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀσκὸν οἶν___ τῷ κύκλωπ___ παρέχει. Πίνει οὖν ὁ κύκλωψ καὶ ἐρωτ___ τὸν Ὀδυσσέ___ τὸ ὄνομα. Ὁ οὖν ἥρως τὸ ὄνομα οὐ λέγει, ἀλλὰ πάλιν τῷ κύκλωπ___ δίδωσιν ἐκ τοῦ οἶνου πίν___. Ὁ πολύτροπ___ ἀνὴρ τὸ ρόπαλ___ τρίβει ἐν τῷ ἐν___ ὀφθαλμ___ τοῦ Πολυφήμ___, ἐν ᾧ οὗτος καθεύδει.

Ἐκ τοῦ ἐν___ ὀφθαλμοῦ αἶ___ θερμὸν περιρρέει καὶ μέγα βο___ ὁ Πολύφημος. Τὴν βο___ ἀκούουσιν οἱ περίξ κύκλωπ___, ταχέως παραγίγνονται καὶ ἐρωτ___ τίς αὐτὸν ἀδικεῖ, ἀλλὰ τέλος ἀπέρχ___. Τῇ ὕστεραί___ τὸν ὑπερμεγέθ___ λίθον λαμβάνει ὁ Πολύφημος καὶ τὸ

ἄντρον ἀνοίγει. Ἐκβαίνει οὖν τὸ ποίμνιον καὶ τὴν
 συνήθ___ τροφὴν ἐπιζητ___ ἐν τῷ ἀγρῷ. Τότε ὁ
 Ὀδυσσεὺς ὑπὸ τὴν γαστέρ___ μεγάλου κριοῦ κρύπτ___
 καὶ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἄντρου. Ἐκ τούτ___ δὲ μηνίει ὁ
 Ποσειδῶν τῷ Ὀδυσσ___.

Μελέτημα Β

Μετὰ τὸν πόλεμον ἐν Ἰλίῳ οἱ Ἕλληνες ἀποπλέουσι
 καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα _____. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς
 _____ κατὰ Λιβύην, κατὰ Σικελίαν ἢ κατὰ τὸν
 Ὠκεανόν. Πρῶτον μὲν _____ εἰς τὴν Λατοφάγων
 χώραν, ἔπειτα δ' ἐκ τῆς χώρας τῶν Λατοφάγων
 _____ καὶ τῇ γῇ τῶν κυκλώπων _____. Μετὰ
 δώδεκα ἐταίρων _____ ἀπὸ τῆς νεῶς καὶ ἔρχεται
 σὺν τοῖς ἐταίροις εἰς τὸ τοῦ κύκλωπος ἄντρον. Ἐκεὶ πῦρ
 _____.

Ὁ δὲ κύκλωψ πρῶτον μὲν τὸ ποίμνιον _____
 καὶ λίθον ὑπερμεγέθη τῇ θύρᾳ _____. Ἐπειτα δὲ
 εἰσβαίνει εἰς τὸ ἄντρον. Ὁ οὖν Ὀδυσσεὺς δίδωσιν αὐτῷ
 ἐκ τοῦ οἴνου πίνειν καὶ ὁ κύκλωψ τέλος _____,
 ὕπνος αὐτὸν λαμβάνει καὶ _____. τὸν γὰρ
 ἡδύποτον οἶνον οὐκ _____. Ἐν ᾧ δ' ἐκάθευδε, ὁ
 Ὀδυσσεὺς πρῶτον μὲν ρόπαλον _____, ἔπειτα δὲ
 _____ ἐν τῷ πυρὶ καὶ _____ αὐτὸ ἐν τῷ ἐνὶ
 ὀφθαλμῷ τοῦ κύκλωπος. Οὕτω δὲ τὸν κύκλωπα
 _____ ὁ πολύτροπος ἀνὴρ.

Ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ αἷμα θερμὸν _____ καὶ μέγα
 _____ ὁ Πολύφημος. Τὴν βοὴν ἀκούουσιν οἱ πέριξ
 κύκλωπες, ταχέως _____ καὶ ἐρωτῶσι τίς αὐτὸν
 _____ καὶ τί _____. Τέλος δὲ _____.

ἀδικέω
 ἀναβοάω
 ἀνακαίω
 ἀπέρχομαι
 ἀποβαίνω
 ἀποξύνω
 ἀποπλέω
 βάλλω
 βοάω
 βυθίζω
 γιγνώσκω
 εἰσελάυνω
 ἐξέρχομαι
 ἐπανέρχομαι
 ἐπιζητέω
 καίω
 καταντάω
 κοιμάομαι
 κρύπτομαι
 μανθάνω
 μεθύω
 μηνίω
 παραγίγνομαι
 πάσχω
 περιρρέω
 πλανάομαι
 προσπελάζω
 προστίθημι
 σώζομαι
 τρίζω
 τυφλόω

Τῇ ὕστεραίᾳ, ἐπεὶ ἐκβαίνει τὸ ποίμνιον ἐκ τοῦ ἄντρου καὶ τὴν συνήθη τροφήν _____, ὁ Ὀδυσσεὺς ὑπὸ τὴν γαστέρα μεγάλου κριοῦ _____ καὶ _____ ἐκ τοῦ ἄντρου.

Ἐπεὶ δὲ εἰσβαίνει εἰς τὴν ναῦν, _____ ὁ ἥρως τῷ κύκλωπι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐπεὶ δὲ οὗτος τὸ ὄνομα _____, λίθον _____ ὑπερμεγέθη εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ τὴν ναῦν οὐ _____ καὶ _____ τέλος οἱ Ἕλληνες. Ἐκ τούτου δὲ _____ ὁ Ποσειδῶν τῷ Ὀδυσσεΐ.

Μελέτημα Γ

1. ἼΑρα ὁ λευκὸς οἶνος τρόφιμός ἐστιν;
2. Διὰ τί οἱ Ἕλληνες ἄκρατον οἶνον οὐ πίνουν;
3. ἼΑρα ὁ Πολύφημος σιτοφάγος ἐστιν;
4. Τί ἐποίει ἐν τῷ ἄντρω ὁ κύκλωψ;
5. Τίνα ὄρα ἐπεὶ εἰς τὸ ἄντρον αὐτοῦ εἰσβαίνει;
6. Διὰ τί ὁ Πολύφημος τέλος μεθύει;
7. Τίς οὖν ἐστιν ὁ δόλος τοῦ Ὀδυσσέως;
8. Ποῦ τρίβουσιν τὸ ρόπαλον ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἑταῖροι;
9. Τί ποιοῦσιν οἱ πέριξ κύκλωπες ἐπεὶ τὴν βοήν τοῦ Πολυφήμου ἀκούουσιν; Διὰ τί τέλος ἀπέρχονται;
10. Διὰ τί τὸ ἄντρον ἀνοίγει ὁ Πολύφημος;
11. ἼΑρα «διατρίβει» παρατατικὸς χρόνος ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ ΙΔ'

Ῥήματα

ἀδικέω
ἀναβοάω
ἀνακαίω
ἀπέρχομαι
ἀποβαίνω
ἀποξύνω
ἀποπλέω
βάλλω
βοάω
βυθίζω
εἰσβαίνω
εἰσελαύνω
ἐκλύω
ἐξέρχομαι
ἐπανέρχομαι
ἐπιζητέω
καίω
καταντάω
κεραννύω
κοιμάομαι
κρύπτω, -ομαι
μανθάνω
μεθύω
μηνίω
νομίζω
παραγίγνομαι
πάσχω

περιρρέω

πλανάω, -άομαι
προσπελάζω
προστίθημι
σώζω, -ομαι
τρίβω
τυφλόω
φοβέω, -έομαι

Ὄνόματα

ἄσκος, ὁ
βασιλεύς, ὁ
βοή, ἡ
γαστήρ, ἡ
δόλος, ὁ
ἐπεισόδιον, τό
ἐταῖρος, ὁ
κρατήρ, ὁ
κριός, ὁ
λίθος, ὁ
μέτωπον, τό
ναῦς, ἡ
ὀφθαλμός, ὁ
ποίμνιον, τό
ρόπαλον, τό
στόμαχος, ὁ

Ἐπίθετα

ἄκρατος, -ον
ἀνδροφάγος, -ον
γλυκύς, -εῖα, -ύ
διάπυρος, -ον
ἔνδοξος, -ον
ἡδύποτος, -ον
λευκός, -ή, -όν
λυπηρός, -ά, -όν
λωτοφάγος, -ον
οὐρητικός, -ή, -όν
πεπτικός, -ή, -όν
πολύτροπος, -ον
συνήθης, -ες
σύνθετος, -ον
τρόφιμος, -η, -ον
τυφλός, -ή, -όν
ὑπέρμεγας, -άλη, -αν
ὑπερμεγέθης, -ες
ὑστεραῖος, -α, -ον

Κύρια ὀνόματα

Θωάσα, ἡ
Ὀδύσσεια, ἡ
Ἰλιον, τό
Λαέρτης, ὁ
Ὀδυσσεύς, ὁ

Ἐπιρρήματα

οὔτω(ς)
πέριξ
πλησίον
ταχέως

Φράσεις

ἐκ τούτου
τῇ ὑστεραίᾳ

Ἀντωνυμῖαι

οὔτις

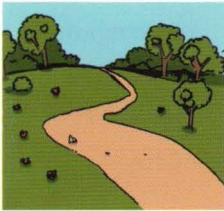
Ἀριθμοί

δώδεκα

Προθέσεις

ἀπό + γεν.
εἰς
ἐπί + γεν.
μετά + γεν.
ὑπό + γεν. / αἰτ.

ΚΑΘ' ΟΔΟΝ

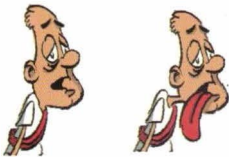
ἡ ὁδός | αἱ ὁδοί
τὴν ὁδόν | τὰς ὁδοὺς
τῆς ὁδοῦ | τῶν ὁδῶν
τῇ ὁδῷ | ταῖς ὁδοῖς

συνοδεύω < ὁδός

οἷ

οἱ δοῦλοι οἷ συνοδεύουσι

δεσπότης | δεσπότης
δέσποτα | δεσπότης
δεσπότην | δεσπότης
δεσπότης | δεσπότης
δεσπότης | δεσπότης

κάμνει μάλα κάμνει

Μεσημβρία ἐστὶ καὶ ὁ ἥλιος φλέγει ἐν μέσῳ **A**
τῷ οὐρανῷ. Ὁ δεσπότης ἐν τῇ οἰκίᾳ οὐ πάρεστιν,
ἀλλ' ἄπεστιν. Ποῦ ἐστίν; Ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ. Τί δὲ
ποιεῖ; Τὴν ὁδὸν ἐφ' ἵππου πορεύεται, οὐ μόνος,
ἀλλὰ σὺν τοῖς δούλοις. Ἄμα οὖν τὴν ὁδὸν **5**
πορεύονται ὃ τε δεσπότης καὶ οἱ δοῦλοι. Τίνες
δὲ δοῦλοι τῷ δεσπότῃ συνοδεύουσιν; Οἱ δοῦλοι
οἱ αὐτῷ συνοδεύουσιν ὃ τε Καλλίμαχος καὶ ὁ
Φίλιππος εἰσιν.

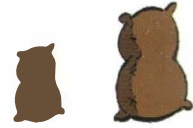
ἐπί + ἵππου > ἐφ' ἵππου

πεζός < πεζῇ

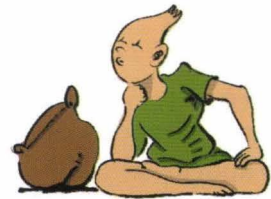
Οἱ δοῦλοι μάλα κάμνουσιν· οὐ γὰρ ἐφ' ἵππου, **10**
ἀλλὰ πεζῇ τὴν ὁδὸν πορεύονται καὶ δύο σάκους
φέρουσιν. Ὁ μὲν σάκον μέγαν φέρει, ὁ δὲ μικρὸν

σακίον. Τίς μὲν τὸν μέγαν σάκον φέρει, τίς δὲ τὸ μικρὸν σακίον; Ὁ δοῦλος ὃς τὸν μέγαν σάκον
 15 φέρει ὁ Καλλίμαχος ἐστίν. Ὁ δὲ δοῦλος ὃς τὸ μικρὸν σακίον φέρει ὁ Φίλιππος ἐστίν. Ἀλλὰ ἰδοῦ, ὁ Φίλιππος οὐκέτι προχωρεῖ, ἀλλὰ μένει. Πρῶτον μὲν τὸ σακίον χαμαὶ λείπει, ἔπειτα δὲ καθίζει καὶ ὀλίγον χρόνον ἀναπαύεται.

τὸ σακίον < ὁ σάκος

ὅς
 ὁ δοῦλος ὃς σάκον φέρει
 μένω ↔ προχωρῶ
 χαμαί· ἐν τῇ γῇ

ὁ δοῦλος καθίζει καὶ
 ἀναπαύεται

μένω, -εις, -ει

προχωρῶ, -εῖς, -εἶ

20 ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

B Πρόσωπα· Ἀπολλώνιος, Καλλίμαχος, Φίλιππος

Ὁ Καλλίμαχος τὸν ἄλλον δοῦλον ἐρωτᾷ·
 «Τί δ' ἐστίν, ὦ Φίλιππε, διὰ τί μένεις καὶ οὐκέτι
 προχωρεῖς;»

25 Ὁ δὲ Φίλιππος πρῶτον μὲν στενάζει, ἔπειτα δὲ ἀποκρίνεται· «Ἦ Ζεῦ, ὁ ἥλιος φλέγει ἐν μέσῳ τῷ οὐρανῷ καὶ μάλα κάμνω. Ὁ δὲ δεσπότης οὐ κάμνει· ἐφ' ἵππου γὰρ τὴν ὁδὸν πορεύεται καὶ σάκους οὐ φέρει».

30 Ὁ δὲ Καλλίμαχος· «Μὰ Δία, τί λέγεις, ὦ Φίλιππε; Κἀγὼ πεζῇ τὴν ὁδὸν πορεύομαι· οἱ μὲν γὰρ δεσπότες ἐφ' ἵππου τὰς ὁδοὺς πορεύονται, οἱ δὲ δοῦλοι πεζῇ. Διὰ τί οὖν στενάξεις; Μείζων γάρ ἐστίν ὁ σάκος ὃν φέρω ἐγώ, ὦ Φίλιππε,
 35 ἀλλ' οὐδὲν λέγω, οὔτε στενάζω».

κἀγὼ < καὶ ἐγώ

μέγας, μείζων, μέγιστος
 ὅν

ὁ σάκος ὃν φέρει ὁ Κ.

ὁ μὲν μικρὸν σακίον φέρει, ὁ δὲ μέγαν σάκον

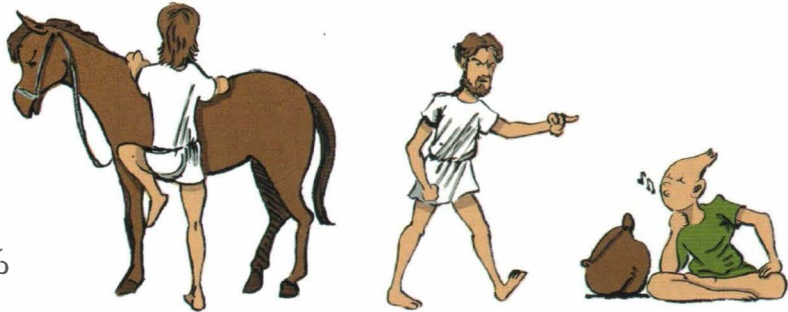
ἀκούω + αἰτ. /γεν.

προσχωρῶ πρὸς + αἰτ.

(≠ προχωρῶ)

σύ εἶ, μὴ ἴσθι !

Τότε δὲ ὁ Ἀπολλώνιος τοῦ Φιλίππου ἀκούει,
καταβαίνει ἀπὸ τοῦ ἵππου, πρὸς τὸν δοῦλον
προσχωρεῖ καὶ λέγει· «Μὴ ῥάθυμος ἴσθι, ὦ Φί-
λιππε, ἔπαιρε σεαυτὸν καὶ βάδιζε!»

«Ἐπαιρε σεαυτόν, ὦ
δοῦλε!»

Ὁ δοῦλος ἐπαίρει ἐαυτόν.

ὁ δεσπότης ἀπὸ τοῦ ἵππου καταβαίνει
καὶ πρὸς τὸν Φίλιππον προσχωρεῖ

Ὁ δὲ Φίλιππος τοῦ δεσπότης ἀκούει καὶ οὐκ 40
ἐπαίρει ἐαυτόν, ἀλλ' ἀποκρίνεται·

«Διὰ τί οὕτω χαλεπὸς εἶ, ὦ δέσποτα; Ἡ ὁδὸς
μακρά ἐστὶ καὶ οὐ πολὺν, ἀλλ' ὀλίγον χρόνον
χαμαὶ ἀναπαύομαι».

μακρός ↔ βραχύς

πολὺν ↔ ὀλίγον

ταχέως ↔ βραδέως

Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος· «Ἐπαιρε σεαυτόν, ταχέως, 45
λάβανε τὸ σακίον καὶ βάδιζε!»

Ὁ δὲ Φίλιππος· «Σὺ οὐ κάμνεις, ἀλλὰ ἰδού,
 μάλα δὲ κάμνει τὸ ζῶον· μακρὰν γὰρ ὁδὸν
 μόλις πορεύεται. Μένε οὖν ὀλίγον χρόνον, ὥ
 50 δέσποτα, καὶ οὕτως ἀναπαύεται καὶ τοῦτο».

Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος· «Μὰ Δία, τί λέγεις; Σίγα,
 ὥ κατάρατε, καὶ σιγῇ μου ἄκουε! Τὸ σακίον ὃ
 φέρεις οὐ μέγα, ἀλλὰ μικρόν ἐστιν. Μείζων
 δ' ἐστὶν ὁ σάκος ὃν φέρει ὁ Καλλίμαχος, ἀλλ'
 55 οὗτος οὐδὲν λέγει, οὔτε στενάζει. Λάμβανε οὖν
 αὐτὸ καὶ βαδίζε! Ἡ γὰρ δέσποινα τὸ ἄριστον
 ἤδη παρασκευάζει ἐν τῇ οἰκίᾳ σὺν ταῖς δούλαις».

Ὁ οὖν Φίλιππος ἔτι στενάζει, ἀλλὰ τέλος
 ἐπαίρει ἑαυτὸν, λαμβάνει τὸ σακίον καὶ βρα-
 60 δέως βαδίζει. Ὁ δὲ δεσπότης πάλιν ἀναβαίνει
 ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ προχωρεῖ.

ὁ δοῦλος ἐπαίρει ἑαυτὸν
 καὶ τὸ σακίον λαμβάνει

Τί δ' ἐνέχουσιν οἱ σάκοι οὓς φέρουσιν οἱ δοῦ-
 λοι; ἼΑρα λίθους ἐνέχουσιν; Οὐδαμῶς, λίθους
 οὐκ ἐνέχουσιν, ἀλλὰ καρπούς. Τίνας δὲ καρπούς;
 65 ἼΑρα μῆλα ἐνέχουσιν; Οὐδαμῶς, οὐ μῆλα, ἀλλὰ
 ἐλαίας τοῦ κλήρου ἐνέχουσι καὶ ἀμύγδαλα.

τοῦτο· τὸ ζῶον

σίγα! < σιγῇ

ὃ

τὸ σακίον ὃ φέρει ὁ Φ.

καταβαίνει ἀπὸ + γεν.

↔ ἀναβαίνει ἐπὶ + αἰτ.

(ἐν) ἔχω

οὓς

οἱ σάκοι οὓς φέρουσιν οἱ δ.

τίνας; τίνας; (αἰτ.)

τὰ ἀμύγδαλα

αἱ ἐλαῖαι

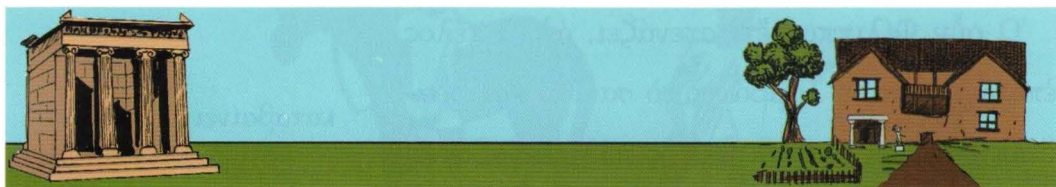
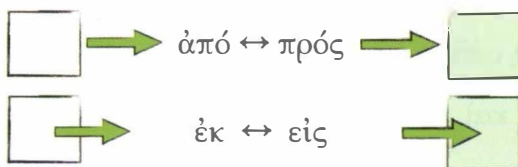
Ὁ μὲν σάκος ὃν φέρει ὁ Καλλίμαχος πολλὰς
ἐλαίας ἐνέχει, τὸ δὲ σακίον ὃ φέρει ὁ Φίλιππος
ἀμύγδαλα ἐνέχει, οὐ πολλὰ ἀλλ' ὀλίγα.

πόθεν ἔρχομαι
↔ ποῖ βαίνω

- πόθεν;
- ἀπό / ἐκ, ἐξ + γεν.
- ποῖ;
- πρὸς / εἰς + αἰτ.

Ἀθήναζε· πρὸς τὰς Ἀθήνας

Πόθεν ἔρχονται ὅ τε δεσπότης καὶ οἱ δοῦλοι; 70
Ἀπὸ τοῦ κλήρου ἔρχονται. Ποῖ δὲ βαίνουνσι καὶ
τοὺς σάκους φέρουσιν; Ἀθήναζε βαίνουνσιν,
πρὸς τὴν τοῦ δεσπότου οἰκίαν ἐν Ἀθήναις.

τὸ δένδρον πλησίον μὲν ἐστὶ τῆς οἰκίας, πόρρω δὲ τοῦ ναοῦ

πόρρω ↔ πλησίον

Ὁ κλῆρος οὐ πόρρω ἐστὶ τῆς οἰκίας, ἀλλὰ Γ
πλησίον. Ἡ οὖν ὁδὸς ἀπὸ τῆς οἰκίας πρὸς τὸν 75
κλῆρον οὐ μακρὰ ἐστίν, ὥσπερ λέγει ὁ Φίλιππος,
ἀλλὰ βραχεῖα.

συντυγχάνω + δοτ.
= εὐρίσκω + αἰτ.

Ἐλευσίναδε· εἰς Ἐλευσίνα

Καθ' ὁδὸν ὁ Ἀπολλώνιος τῷ Αἰσώπῳ συν-
τυγχάνει καὶ τῷ δούλῳ αὐτοῦ. Τί δὲ ποιεῖ ὁ
Αἰσώπος; Τὴν ὁδὸν πορεύεται ἐπ' ὄνου. Ποῖ δὲ 80
βαίνει οὗτος; Ἐλευσίναδε (ἢ Ἐλευσίς μικρὰ

πόλις ἐστὶ πλησίον τοῦ κλήρου τοῦ Ἀπολλωνίου. Ἐκεῖ, ἐν Ἐλευσίνι, τὸ τῆς θεᾶς Δήμητρος ἱερόν ἐστιν καὶ τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια γίνονται). Πόθεν δ' ἔρχεται ὁ Αἴσωπος; Ἀθήνηθεν, ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς.

Ὁ μὲν Αἴσωπος χαίρει, ὁ δὲ δοῦλος μάλα κάμνει· τὴν γὰρ ὁδὸν πεζῇ οὗτος πορεύεται καὶ σάκον φέρει μέγιστον. Τί δ' ἐνέχει ὁ μέγιστος σάκος ὃν φέρει ὁ τοῦ Αἰσώπου δοῦλος; Ἴσα καρπούς ἐνέχει; Οὐδαμῶς, οὐ καρπούς, ἀλλὰ κριθὰς ἐνέχει.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Πρόσωπα· Ἀπολλώνιος, Αἴσωπος

95 Ἀπολλώνιος· «Χαῖρε, ὦ Αἴσωπε, πῶς ἔχεις;»

Αἴσωπος· «Χαῖρε καὶ σύ, ὦ φίλε Ἀπολλώνιε, καλῶς ἔχω. Σὺ δὲ πῶς ἔχεις;»

Ἀπολλώνιος· «Καλῶς. Ἀπὸ τοῦ κλήρου ἔρχομαι καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἤδη βαίνω. Σὺ δέ, ὦ φίλε Αἴσωπε, ποῖ δὴ καὶ πόθεν;»

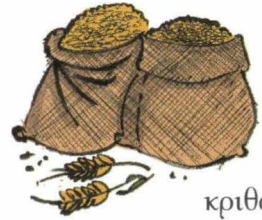
Αἴσωπος· «Ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ἔρχομαι καὶ βαίνω πρὸς τὸ Ἐλευσίνιον, τὸν ναὸν Δήμητρος καὶ Κόρης. Τὰς κριθὰς ἐκεῖ φέρω· τὸν γὰρ κυκεῶνα ἤδη παρασκευάζουσιν οἱ ἱερεῖς τῆς θεᾶς».

ἡ Δημήτηρ,
τῆς Δήμητρος

Ἀθήνηθεν· ἐξ Ἀθηνῶν

χαίρω

κριθαί

Χαῖρε!

- πῶς ἔχεις;
- καλῶς ↔ κακῶς (ἔχω)

ἡ Κόρη (Περσεφόνη)

οἱ ἱερεῖς < τὸ ἱερόν

Ἀπολλώνιος· «Τί ἐστὶν ὁ κυκεών; Οὐ γινώσκω».

Αἴσωπος· «Ὁ κυκεών ἐστὶ τὸ ποτὸν ὃ πίνουσιν οἱ μύσται.

Ἀπολλώνιος· «Τίνες δ' εἰσὶν οἱ μύσται;» 110

συμμετέχω + γεν.

τὸ μυστήριον < ὁ μύστης

Αἴσωπος· «Μύστης ἐστὶν ὃς συμμετέχει τῶν μυστηρίων».

Ἀπολλώνιος· «Ἴρα καὶ σὺ μύστης εἶ καὶ τῶν μυστηρίων συμμετέχεις;»

Αἴσωπος· «Μάλιστά γε. Κἀγὼ τῶν μυστηρίων συμμετέχω». 115

 περί + γεν.
μοι, σοι < ἐγώ, σύ

Ἀπολλώνιος· «Ἐγὼ δὲ τὰ μυστήρια οὐ γινώσκω. Λέγε μοι περὶ τῶν μυστηρίων, ᾧ Αἴσωπε!»

συγγνώμην ἔχω

Αἴσωπος· «Οὐ δυνατόν ἐστιν, ᾧ φίλε. Συγγνώμην μοι ἔχε, ᾧ Ἀπολλώνιε, ἀλλ' ἤδη ἀπέρχομαι· ὁ μὲν γὰρ δοῦλος μου μάλα κάμνει». 120

Ἀπολλώνιος· «Καὶ οἱ δοῦλοι μου μάλα κάμνουσιν. Καλῶς σοι γένοιτο, ᾧ Αἴσωπε!»

γένοιτο < γίγνεται

Αἴσωπος· «Καλῶς σοι γένοιτο, ᾧ φίλε Ἀπολλώνιε!» 125

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ἀναφορική ἀντωνυμία

Οἱ δοῦλοι οἱ τῷ δεσπότη συνοδεύουσι πεζῇ τὴν ὁδὸν πορεύονται. Ὁ δοῦλος ὃς καθίζει ὁ Φίλιππος ἐστίν. Ὁ σάκος ὃν ὁ Φίλιππος φέρει μέγας ἐστίν. Οἱ σάκοι οὓς φέρουσιν οἱ δοῦλοι καρποὺς ἐνέχουσιν. Τὸ σακίον ὃ φέρει ὁ Καλλίμαχος ἀμύγδαλα ἐνέχει. Τὸ σακίον ὃ ἐν τῇ γῇ κεῖται ἀμύγδαλα ἐνέχει.

ὅς, ὅν | οἷ, οὔς ἄρσενικὸν γένος ἐστίν.
ὃ οὐδέτερον γένος ἐστίν.

ὅς | οἷ (ὄνομ.)
ὅν | οὔς (αἰτ.)
ὃ (ὄνομ., αἰτ.)

Μελέτημα Α

Ὁ δεσπότης ἐγείρ___, καταβαίνει κατὰ τ___ κλίμακος καὶ τοὺς δούλ___ ὁρᾷ.

Ἀπολλώνιος: «Διὰ τί ἔτι καθεύδ___, ὦ Καλλίμαχ___;

Καλλίμαχος: «Μάλα γὰρ κάμν___, ὦ δέσποτα!»

Ἀπολλώνιος: «Ἄλλ' οὐ δυνατ___ ἐστίν. Ἐπαιρ___ σεαυτὸν καὶ φέρε πρὸς τὸν ποταμ___ τὸν ἵππ___ ὃς ἐν τῷ κήπ___ ἐστίν. Ἴρα καὶ σύ, ὦ Φίλιππ___, μάλα κάμν___;»

Φίλιππος: «Μάλιστά γ___».

Ἀπολλώνιος: «Μέν___ οὖν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀλλὰ τοὺς σάκ___ καὶ τὰ μῆλ___ πρὸς τὴν ἀποθήκ___ φέρε!»

Φίλιππος: «Μέγας ἐστίν οὗτ___ ὁ σάκος. Τί δ' ἐνέχ___, ὦ δέσποτ___;»

Ἀπολλώνιος: «Διὰ τί στενάζ___ καὶ ἔρωτ___; Μὴ ῥάθυμος ἴσ___, ὦ κατάρατ___, Λάμβανε τὸν σάκον ὃν χαμαὶ ὅρ___ καὶ σίγ___!»

ἀναβαίνω
βαίνω
πορεύομαι
συντυγχάνω
χαίρω
ὁδός
σάκος
μέσος, -η, -ον
φίλος, -η, -ον
ποιΐ;
πόθεν;
πῶς;
Ἀθήνητην
Ἐλευσίναδε

ἐνέχω
ἐπαίρω
κάμνω
μένω
προσχωρῶ
προχωρῶ
σιγῶ
συμμετέχω
συνοδεύω
ἀμύγδαλον, τό
ἐλαία, ἡ
κριθή, ἡ
ὅς
μακρός, -ά, -όν
χαλεπός, -ή, -όν
χαμαί

Μελέτημα Β

Μεσημβρία ἐστὶ καὶ ὁ ἥλιος φλέγει ἐν _____ τῷ
οὐρανῷ. Ὁ δεσπότης πρῶτον μὲν ἀναπαύεται ὀλίγον
χρόνον, ἔπειτα δὲ _____ ἐπὶ τὸν ἵππον, ἐν ᾧ δὲ οἱ
δοῦλοι τοὺς _____ λαμβάνουσιν. Ἄμα οὖν ἐκ τοῦ
κλήρου ἐκβαίνουνσι καὶ Ἀθήναζε _____. Ὁ μὲν ἐφ'
ἵππου τὴν ὁδὸν _____, οἱ δὲ πεζῇ. Καθ' _____
τῷ φίλῳ Αἰσώπῳ _____. Οὗτος δὲ τὴν ὁδὸν ἐπ'
ὄνου πορεύεται.

Ἀπολλώνιος· «_____, ὦ Αἰσώπε, _____ ἔχεις;»

Αἰσώπος· «Χαῖρε, ὦ _____ Ἀπολλώνιε! Καλῶς
ἔχω».

Ἀπολλώνιος· _____ καὶ _____, ὦ Αἰσώπε;»

Αἰσώπος· «_____ (↔ Ἀθήναζε) ἔρχομαι καὶ
_____ (= εἰς Ἐλευσίνα) βαίνω».

Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ἀποκρίνεται· «Ἄρα καὶ σὺ μύστης
εἶ καὶ τῶν μυστηρίων _____;»

Αἰσώπος· «Μάλιστα γε. Ἐν τῷ σάκῳ _____ ὀρᾷς
_____ πολλὰς φέρει ὁ δοῦλος μου. Σὺ δὲ ποιΐ καὶ
πόθεν;»

Ἀπολλώνιος· «Ἐγὼ δὲ ἀπὸ τοῦ κλήρου ἔρχομαι καὶ
πρὸς τὴν οἰκίαν βαίνω. Οἱ σάκοι οὐς φέρουσιν οἱ δοῦλοι
μου κριθὰς οὐκ ἐνέχουσιν, ἀλλὰ πολλὰ _____ καὶ
ὀλίγας _____».

Ἀλλὰ ἰδοὺ, ὁ δοῦλος ὃς τῷ Αἰσώπῳ _____ ἐν
μέσῃ τῇ ὁδῷ _____, τὸν σάκον _____ λείπει,
καθίζει καὶ στενάζει·

«ὦ Ζεῦ, μακρὰ ἐστὶν ἡ ὁδός, καὶ γὰρ μάλα _____.
Μέγας ἐστὶν ὁ σάκος ὃν φέρω· πολλὰς γὰρ κριθὰς
_____».

Ὁ δὲ δεσπότης αὐτοῦ ἀκούει, ἀπὸ τοῦ ὄνου καταβαίνει, πρὸς τὸν δοῦλον _____ καὶ λέγει·

«Διὰ τί ἐν τῇ ὁδῷ μένεις καὶ οὕτω στενάξεις; Μὴ ῥάθυμος ἴσθι, λάμβανε τὸν σάκον καὶ βιάδιζε! _____ γὰρ οὐκ ἔστιν ἡ ὁδός, ἀλλὰ βραχεῖα».

Ὁ δὲ δοῦλος ἔτι στενάξει· «ὦ Ζεῦ, _____ ἐστὶν ὁ δεσπότης!»

_____, ὧ κατάρατε,» λέγει δὲ ὁ Αἴσωπος, «ἔπαιρε σεαυτὸν ταχέως καὶ λάμβανε τὸν σάκον!»

Τέλος δὲ ὁ δοῦλος _____ ἐαυτὸν καὶ _____ (↔μένει).

Μελέτημα Γ

1. Μεσημβρία ἐστίν. Ἄρα ὁ δεσπότης πάρεστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ;
2. Πόθεν ἔρχεται καὶ ποῖ βαίνει ὁ δεσπότης;
3. Τί δὲ φέρουσιν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ;
4. Τίς ἐστὶν ὁ δοῦλος ὃς ἐλαίας φέρει;
5. Τίνι δὲ συντυγχάνει ὁ δεσπότης καθ' ὁδόν;
6. Πόθεν οὗτος ἔρχεται καὶ ποῖ βαίνει;
7. Ἄρα ὁ Αἴσωπος ἐφ' ἵππου τὴν ὁδὸν πορεύεται;
8. Τί ἐνέχει ὁ σάκος ὃν φέρει ὁ τοῦ Αἰσώπου δοῦλος;
9. Τίνες δὲ πίνουν τὸν κυκεῶνα;
10. Ἄρα «ὁδόν» αἰτιατική ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ ΙΕ'

Ῥήματα

ἀναβαίνω

βαίνω

ἐνέχω

ἐπαίρω

κάμνω

μένω

πορεύομαι

προσχωρέω

προχωρέω

σιγάω

συμμετέχω

συνοδεύω

συντυγχάνω

χαίρω

Κύρια ὀνόματα

Ἐλευσίς, ἡ

Προθέσεις

περί + γεν.

Μόρια

μή (+ προστ.)

Ὄνόματα

ἀμύγδαλον, τό

ἐλαία, ἡ

ἱερεύς, ὁ

ἱερόν, τό

κριθή, ἡ

κυκεών, ὁ

μυστήριον, τό

μύστης, ὁ

ναός, ὁ

ὁδός, ἡ

σακίον, τό

σάκος, ὁ

σιγή, ἡ

σκηνή, ἡ

συγγνώμη, ἡ

Ἀντωνυμῖαι

ἐαυτόν, ἐαυτήν,

ἐαυτόν

ὅς, ἡ, ὅ

σεαυτόν, σεαυτήν

Ἐπίθετα

ἀναφορικός, -ή, -όν

βραχύς, -εῖα, -ύ

δυνατός, -ή, -όν

Ἐλευσίνιος, -α, -ον

κατάρατος, -ον

μακρός, -ά, -όν

χαλεπός, -ή, -όν

Ἐπιρρήματα

Ἀθήναζε

Ἀθήνηθεν

βραδέως

Ἐλευσίναδε

κακῶς

μόλις

πεζῇ

πλησίον

ποῖ;

πόρρω

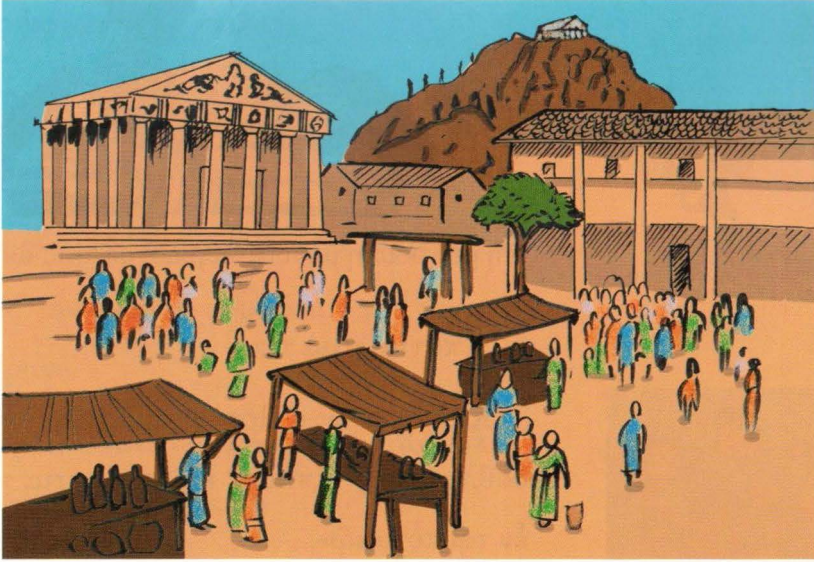
τότε

χαμαί

Φράσεις

Καλῶς σοι γένοιτο!

Η ΑΓΟΡΑ

A Ἐν ᾧ μὲν ὁ Ἀπολλώνιος καὶ οἱ δοῦλοι
 αὐτοῦ τὴν ὁδὸν πορεύονται πρὸς τὰς Ἀθήνας,
 τί δὲ ποιοῦσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ αἱ γυναῖκες; Ἡ μὲν
 Ἑλένη καθεύδει ἐν τῷ θαλάμῳ, ἡ δὲ τήθη ἐν
 5 τῷ δωματίῳ τὴν κόμην κτενίζει. Ποῦ δὲ καὶ τί
 ποιοῦσιν αἱ δοῦλαι; Ἄρα πονοῦσιν; Οὐδαμῶς,
 ὀλίγον χρόνον ἀναπαύονται. Ἡ μὲν Ἥλεκτρα
 ἐν τῇ αὐλῇ μόνη ἐστὶ καὶ ἄνθη συλλέγει, ἡ δὲ
 Καλλιρρόη ἐν τῷ τῆς Ὑπατίας δωματίῳ ἐστὶ
 10 καὶ ἐνδόξους Ἑλληνικοὺς μύθους αὐτῇ λέγει.

Ὑπατία· «Πῶς γίγνεται ὁ κόσμος; Λέγει μοι,
 ὦ Καλλιρρόη, περὶ γενέσεως τοῦ κόσμου!»

ἡ γένεσις, τῆς γενέσεως

Καλλιρρόη· «Οὐ δυνατόν ἐστι τοῦτο ποιεῖν.
 Ἐπειτα δὲ λέγω· νῦν γὰρ καιρὸς ἐστὶν εἰς τὸν
 15 ποταμὸν βαίνειν».

τοῦτο· μύθους λέγειν
 ποιεῖν < ποιῶ
 νῦν ↔ ἔπειτα

ἡ μὲν δούλη μύθους λέγει, ἡ δὲ παῖς ἀκούει

Ἵπατία· «Διὰ τί;»

παίζω < παῖς

Καλλιρρόη· «Ἦδη μεσημβρία ἐστὶ καὶ αἱ δούλαι τοὺς πέπλους καὶ τὰ ἱμάτια πλύνουσιν ἐν τῷ ποταμῷ».

Ἵπατία· «Ἐθέλω κἀγὼ εἰς τὸν ποταμὸν 20 βαίνειν· ἐκεῖ γὰρ παίζουσι πολλοὶ τε καὶ πολλαὶ παῖδες».

Καλλιρρόη· «Καλῶς. Ἐγὼ μὲν πλύνω, σὺ δὲ παίζεις».

Ἡ οὖν Καλλιρρόη καὶ ἡ Ἵπατία ἐκβαίνου- 25 σιν ἐκ τοῦ δωματίου καὶ κατὰ τῆς κλίμακος καταβαίνουν εἰς τὴν αὐλήν. Ἐκεῖ δὲ ἡ Καλλιρρόη τῇ Ἡλέκτρᾳ συντυγχάνει.

Καλλιρρόη· «Χαῖρε, ὦ Ἡλέκτρα, πῶς ἔχεις;»

Ἡλέκτρα· «Κακῶς».

30

Καλλιρρόη· «Ἐγὼ δὲ καλῶς ἔχω».

Ἡλέκτρα· «Ποῖ βαίνεις;»

Καλλιρρόη· «Εἰς τὸν ποταμὸν βαίνω· καιρὸς γάρ ἐστι τοὺς πέπλους πλύνειν».

35 Ἥλέκτρα· «Οὐ δυνατόν ἐστι τοῦτο ποιεῖν».

Καλλιρρόη· «Διὰ τί;»

Ἥλέκτρα· «Ἡ δέσποινα νῦν κελεύει σε βαίνειν εἰς τὴν ἀγοράν· συμπόσιον γὰρ γίγνεται πρὸς ἐσπέραν».

40 Καλλιρρόη· «Ἄλλ' ἀνάγκη ἐστίν, ὦ Ἥλέκτρα, τοὺς πέπλους πλύνειν!»

Ἥλέκτρα· «Ἐγὼ μὲν βαίνω εἰς τὸν ποταμὸν καὶ τοὺς πέπλους πλύνω. Σὺ δὲ νῦν εἰς τὴν ἀγοράν βαῖνε!»

45 Καλλιρρόη· «Καλῶς. Τί δὲ φέρω ἐκ τῆς ἀγορᾶς;»

Ἥλέκτρα· «Μῆλα φέρε! Ἄλλὰ σπεῦδε· καιρὸς γάρ ἐστι τὸ δεῖπνον παρασκευάζειν. Λάμβανε οὖν τὸν κάλαθον ὃς ἐν τῷ μαγειρείῳ ἐστίν!»

50 Καλλιρρόη· «Καλῶς, ἤδη σπεύδω καὶ τὰ μῆλα φέρω. Χαίρετε!»

Ὑπατία· «Καλῶς σοι γένοιτο, ὦ Καλλιρρόη!»

κελεύω

σπεύδω· βαίνω ταχέως

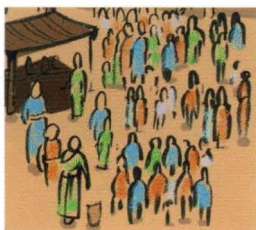

ὁ κάλαθος

Χαῖρε! | Χαίρετε!

αὔλειος < αὐλή
θυρωρός < θύρα
ἀνοίγω ↔ κλείω

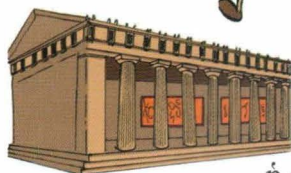

ὄχλος · πολλοὶ ἄνθρωποι

διαλέγονται πρὸς
ἀλλήλους

περιπατῶ

ἢ στοά

πωλῶ ↔ ἀγοράζω

Ἄμα οὖν αἱ τε δοῦλαι καὶ ἡ παῖς πρὸς τὴν αὔλειον θύραν προσχωροῦσιν. Ἐκεῖ πάρεστιν ὁ θυρωρός, ὁ δοῦλος ὃς τὴν αὔλειον θύραν ἀνοίγει καὶ κλείει. B 55

Θυρωρός· «Χαίρετε, ὦ δοῦλαι! Ποῖ βαίνετε;»

Ἡλέκτρα· «Χαῖρε, ὦ θυρωρέ! Ἡ παῖς πρὸς τὸν ποταμὸν βαίνει, κἀγὼ πρὸς τὸν ποταμὸν βαίνω, ἡ δὲ Καλλιρρόη εἰς τὴν ἀγοράν». 60

Ὁ οὖν θυρωρός τὴν θύραν ἀνοίγει καὶ ἐκβαίνουσιν ἐκ τῆς οἰκίας αἱ τε γυναῖκες καὶ ἡ παῖς. Αἱ μὲν τὴν ὁδὸν πορεύονται πρὸς τὸν ποταμὸν, ἡ δὲ εἰς τὴν ἀγοράν σπεύδει. Τέλος δὲ ὁ θυρωρός τὴν θύραν κλείει καὶ ἀναπαύεται ὀλίγον χρόνον. 65

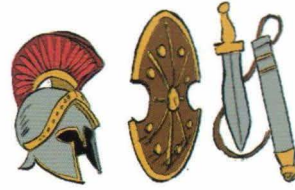
Ἐν τῇ ἀγορᾷ ὄχλος πολὺς ἐστίν. Οἱ μὲν διαλέγονται πρὸς ἀλλήλους, οἱ δὲ ἄνω κάτω περιπατοῦσιν, οἱ δὲ ἀναπαύονται ἐν ταῖς στοαῖς. Καὶ οἱ μὲν πωλοῦσιν, οἱ δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἀγοράζουσιν. 70

ἐνδύματα

κοσμήματα

ὅπλα

Πολλὰ ἐστὶν ἐν τῇ ἀγορᾷ τὰ καπηλεῖα ἃ ἐνδύματα, κοσμήματά τε καὶ ὅπλα τοῖς Ἀθηναίοις παρέχει. Ἄλλα δὲ καπηλεῖα οἶνον
75 καὶ σῖτον πωλεῖ, τοῦτ' ἐστὶν, ἄρτον, ὦά, ἔλαιον, λάχανα, ἀλλᾶντας καὶ κρέας. Ἄλλα δὲ ζῶα πωλεῖ, ἄλλα δὲ βιβλία, καλάμους καὶ παπύρους, ἄλλα δὲ βύρσας καὶ μύρα, ἄλλα δὲ ξύλα, τραπέζας, κλῖνας καὶ καθέδρας.

ἃ
τὰ καπηλεῖα ἃ ...

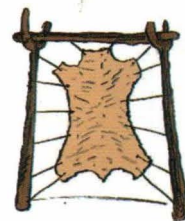
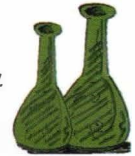

λάχανα

ἀλλᾶντες

μύρα

βύρσα

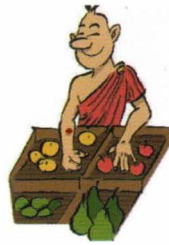
τὰ καπηλεῖα τοῖς Ἀθηναίοις
τὰ ἐπιτήδεια παρέχει

80 Ἡ Καλλιρρόη οὔτε ὅπλα ζητεῖ, οὔτε ἐνδύματα, οὔτε κοσμήματα, ἀλλὰ τὰ μῆλα ἃ πωλεῖ ὁ λαχανοπώλης. Οἱ δὲ κάπηλοι αὐτὴν ὁρῶσι μόνην καὶ καλοῦσιν. Πρῶτον μὲν ἀλλαντοπώλης τις τὴν γυναῖκα ὁρᾷ καὶ καλεῖ, ἔπειτα δὲ
85 βιβλιοπώλης, τέλος δὲ προβατοπώλης.

τὸ καπηλεῖον < ὁ κάπηλος

τις ≠ τίς;

-πώλης < πωλῶ

λαχανοπώλης

άλλαντοπώλης

θεράπεινα = δούλη

Ἄλλαντοπώλης· «Χαῖρε, ὦ θεράπεινα! Ἄρ' ἔθέλεις καλὰ ἀλλᾶντας ἐσθίειν;»

Ἡ δὲ Καλλιρρόη ἀποκρίνεται· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ ἀλλαντοπῶλα, ἀλλ' ἀλλᾶντας οὐκ ἐσθίω, χορτοφάγος γάρ εἰμι».

90

τὸ χρῆμα | τὰ χρήματα

Βιβλιοπώλης· «Χαῖρε, ὦ θεράπεινα! Ἄρ' ἔθέλεις καλὰ βιβλία ἀναγιγνώσκειν;»

Καλλιρρόη· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ βιβλιοπῶλα, ἀλλὰ πολλὰ χρήματα οὐκ ἔχω».

Προβατοπώλης· «Χαῖρε, ὦ θεράπεινα! Ἄρ' ἔθέλεις καλὸν πρόβατον ἀγοράζειν;»

95

Καλλιρρόη· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ προβατοπῶλα, ἀλλὰ πρόβατα ἤδη ἔχω ἐν τῇ οἰκίᾳ».

Τότε δὲ ἡ Καλλιρρόη τῇ Κασσάνδρᾳ συντυγχάνει καὶ τῇ δούλῃ αὐτῆς. Τί δὲ ποιεῖ ἐκεῖ ἡ τοῦ Ἀπολλωνίου θυγάτηρ; Οὔτε μῆλα, οὔτε βιβλία, ἀλλὰ καλὸν πέπλον ζητεῖ.

100

Κασσάνδρα· «Χαῖρε, ὦ Καλλιρρόη, πῶς ἔχεις;»

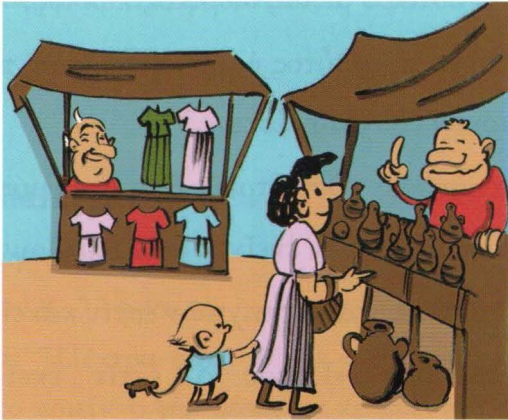

ἀγοράζω < ἀγορά

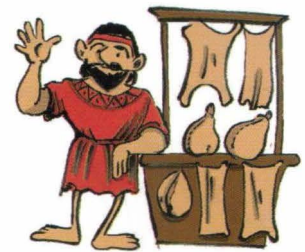
Καλλιρρόη· «Χαῖρε καὶ σύ, ὦ δέσποινα,
105 καλῶς ἔχω».

Κασσάνδρα· «Πῶς δ' ἔχουσιν οἱ γονεῖς μου;»

Καλλιρρόη· «Καλῶς. Ὁ μὲν γὰρ δεσπότης ἐν
τῷ κλήρῳ πονεῖ σὺν τοῖς δούλοις, ἡ δὲ
δέσποινα ἀναπαύεται ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ κελεύει
110 με μῆλα ἀγοράζειν· συμπόσιον γὰρ γίγνεται
πρὸς ἐσπέραν. Ποῦ δὲ κεῖται ὁ λαχανοπώλης;»

ὁ μυροπώλης παρὰ τῷ
ἱματιοπώλῃ ἐστίν

βυρσοπώλης· βύρσας πωλεῖ

παρά

μυροπώλης· μύρα πωλεῖ
ἐγὼ ἔρχομαι, σὺ ἐλθέ!
ἐμοῦ = μου

ἡ πώλησις < πωλῶ

Κασσάνδρα· «Ὁ λαχανοπώλης πλησίον τοῦ
βυρσοπώλου ἐστὶ καὶ τοῦ μυροπώλου, παρὰ
τῷ ἱματιοπώλῃ. Ἄλλ' ἐλθέ μετ' ἐμοῦ· κἀγὼ
115 γὰρ πρὸς τὸν λαχανοπώλην βαίνω».

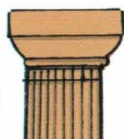
Καλλιρρόη· «Καλῶς, μετὰ σου ἔρχομαι».

Ἄμα οὖν ἡ τε κόρη καὶ ἡ θεραπαινὴ πρὸς τὸν
Ἰππόλυτον τὸν ἱματιοπώλην προχωροῦσιν.

Κασσάνδρα· «Χαῖρε, ὦ πάππε, πῶς ἔχουσιν
120 αἱ πωλήσεις;»

ἐπώλησα < πωλῶ

- πόσου (χρήματος) ἐστίν;
- δύο δραχμῶν ἐστίν.

δωρική στήλη

μία δραχμή
= ἕξ ὀβολοί

ὅδε → ●
οὗτος → ●
ἐκεῖνος → ●

ἰωνική στήλη

καί + ἐκεῖνος > κάκεῖνος

ἐρυθρὸς ἰωνικὸς πέπλος

Ἰππόλυτος· «Χαῖρε, ᾧ Κασσάνδρα! Καλῶς ἔχουσιν αἱ πωλήσεις. Ἦδη γὰρ τρεῖς καλοὺς πέπλους ἐπώλησα».

Κασσάνδρα· «Πέπλον ἐθέλω κάγώ. Πόσου ἐστὶν ὁ λευκὸς δωρικὸς πέπλος;»

125

Ἰππόλυτος· «Ὅδε ὁ λευκὸς δωρικὸς πέπλος τριῶν δραχμῶν ἐστίν».

Κασσάνδρα· «Τρεῖς δραχμὰς οὐκ ἔχω. Πόσου δ' ἐστὶν οὗτος ὁ μέλας δωρικὸς πέπλος;»

Ἰππόλυτος· «Οὗτος ὁ μέλας δωρικὸς πέπλος 130 δύο μόνον δραχμῶν ἐστίν».

Κασσάνδρα· «Οὔτε τρεῖς ἔχω δραχμὰς, οὔτε δύο. Πόσου δ' ἐστὶν ἐκεῖνος ὁ λευκὸς ἰωνικὸς;»

Ἰππόλυτος· «Δύο δραχμῶν ἐστὶν κάκεῖνος».

Κασσάνδρα· «Πόσου δ' ἐστὶν ἐκεῖνος ὁ 135 ἐρυθρὸς ἰωνικὸς πέπλος;»

Ἰππόλυτος· «Πόσας δὲ δραχμὰς ἔχεις;»

Κασσάνδρα· «Οὔτε δύο ἔχω δραχμὰς, οὔτε μίαν, ἀλλὰ τέσσαρας μόνον ὀβολούς».

Ἰππόλυτος· «Ἐκεῖνος ὁ ἐρυθρὸς ἰωνικὸς 140 πέπλος τεσσάρων δραχμῶν ἐστίν, ἀλλὰ δωρεάν σοι δίδωμι».

Κασσάνδρα· «Χάριν σοι ἔχω, ᾧ φίλε πάππε! Χαῖρε!»

145 Ἴππόλυτος· «Καλῶς σοι γένοιτο, ὦ Κασσάνδρα!»

Τέλος δὲ ἡ Κασσάνδρα τὸν ἐρυθρὸν πέπλον λαμβάνει καὶ ἀπέρχεται, ἐν ᾧ δὲ ἡ Καλλιρρόη πρὸς τὸν λαχανοπώλην προσχωρεῖ καὶ μῆλα
150 ἀγοράζει.

Κασσάνδρα· «Ἴδου ὁ λαχανοπώλης. Χαῖρε, ὦ Καλλιρρόη!»

Καλλιρρόη· «Χαῖρε καὶ σύ, ὦ Κασσάνδρα!»

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ἀπαρέμφατος

Ἡ μὲν Καλλιρρόη εἰς τὴν ἀγορὰν βαίνειν ἐθέλει. Ἡ δὲ Ἥλέκτρα αὐτῇ λέγει· «Οὐ δυνατόν ἐστι τοῦτο ποιεῖν· ἡ γὰρ δέσποινα κελεύει σε βαίνειν εἰς τὴν ἀγορὰν· ἀνάγκη γάρ ἐστι μῆλα ἀγοράζειν. Ἀλλὰ σπεῦδε, νῦν δὲ καιρὸς ἐστι τὸ δεῖπνον παρασκευάζειν».

«Ἐθέλει, λέγει, κελεύει» ὀριστική ἔγκλισίς ἐστιν, «βαίνειν, παρασκευάζειν, ποιεῖν, φέρειν» ἀπαρέμφατός ἐστιν.

-ειν / -εῖν

ἐθέλω		+ ἀπαρ.
δυνατόν	ἐστι	
ἀνάγκη		
καιρός		
κελεύω	+ αἰτ.	

Μελέτημα Α

Ἡ δέσποινα ἐν τῇ αὐλᾷ___ ἐστὶ σὺν ταῖς δούλῃς___ . Τὴν μὲν Καλλιρρόην κελεύει ταχέως___ βαδίξαι___ εἰς τὴν ἀγορὰν___ καὶ τὰ ἐπιτήδεια___ ἀγοράσαι___ . ἀνάγκη___ γὰρ ἐστὶ τὸ δεῖπνον παρασκευάζειν___ πρὸς ἐσπέραν___ .

Ἑλένη· «Ἴδοὺ τὸ σακίον τοῦ δεσπότη___ ! Δύο δραχμὰς___ λάμβανε καὶ μῆλα ἀγόραξον___ ! Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν κῆπον βαίνομαι___ ».

Καλλιρρόη· «Τίς δὲ τὰ μῆλα πωλεῖ___ ;»

Ἑλένη· «Ὁ λαχανοπώλης___ ».

Καλλιρρόη· «Πολλά ἐστὶ τὰ καπηλεῖα___ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ὅχλος___ πολὺς. Ποῦ δ' ἐστὶν ὁ λαχανοπώλης___, ὃς δέσποινα;»

Ἑλένη· «Πλησίον τοῦ βυρσοπώλης___ ἐστὶ καὶ παρὰ τῷ ἱματιοπώλῃ___ ».

Τὴν δὲ Ἥλεκτρα___ κελεύει ἡ δέσποινα ἐν τῇ αὐλῇ ἔτι μὲν___ καὶ περὶ τῶν μυστηρίων λέγει___ .

Ἑλένη· «Σὺ δέ, ὦ Ἥλεκτρα, ἔτι μὲν___ καὶ λέγε μὲν___ περὶ τῶν μυστηρίων___ !»

Ἥλεκτρα· «Οὐ δυνατὸν___ ἐστίν», ἀποκρίνεται___ δὲ ἡ δούλη, «μάλιστα γὰρ κάμνω___ καὶ ἤδη ἀπέρχεται___ πρὸς τὸ δωματίον___ . Ἐσπέρα ἤδη γίγνεται___ καὶ καιρὸς ἐστὶ καθεύδειν___ ».

Μελέτημα Β

Μεσημβρία ἐστίν. Ἡ μὲν Ἥλεκτρα ἄνω κάτω _____ ἐν τῇ αὐλῇ καὶ τὴν Καλλιρρόην καλεῖ· «Καλλιρρόη!» Ἡ δὲ Καλλιρρόη ἄπεστιν. Ἐπειτα δὲ ἡ θεραπαινὴ πρὸς τὸν _____ προσχωρεῖ (θυρωρός ἐστὶν ὁ δοῦλος ὃς τὴν _____ θύραν ἀνοίγει καὶ _____).

Θυρωρός· «Ποῖ καὶ πόθεν μόνη, ὦ δούλη;»

θυρωρός
καιρός
κάλαθος

κελεύω
κλείω
παίζω
περιπατῶ
σπεύδω

αὔλειος, -ον
δυνατός, -ή, -όν

Θεράπαινα· «Ἀπὸ τῆς αὐλῆς ἔρχομαι καὶ τὴν Καλλιρρόην ζητῶ. Νῦν δὲ πρὸς τὸν ποταμὸν βαίνω· ἐθέλω γὰρ ὀλίγον χρόνον περιπατεῖν».

Θυρωρός· «Οὐ _____ ἐστὶ τοῦτο ποιεῖν· ἡ γὰρ δέσποινα _____ σε εἰς τὴν ἀποθήκην βαίνειν. _____ ἐστὶ τὸ δεῖπνον παρασκευάζειν!»

Ἡ οὖν Ἥλέκτρα εἰς τὸ μαγειρεῖον εἰσβαίνει. Ἐκεῖ πάρεσιν ἢ τε Καλλιρρόῃ καὶ ἡ δέσποινα.

Δέσποινα· «Φέρε, ὦ Ἥλέκτρα, τοὺς μεγάλους _____ οἱ ἐλαίας τε καὶ ἀμύγδαλα ἐνέχουσιν! Ἐπειτα δὲ συνόδευε τῇ Ὑπατίᾳ καὶ εἰς τὸν ποταμὸν βαῖνε! Τοὺς πέπλους ἐκεῖ πλύνε ἐν ᾧ δὲ _____ οἱ παῖδες! Σὺ δὲ, ὦ Καλλιρρόῃ, _____ (= ταχέως βαῖνε!) εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ μῆλα φέρε!»

Ἐν ᾧ μὲν ἡ Ἥλέκτρα πέπλους πλύνει ἐν τῷ ποταμῷ, ἡ δὲ Καλλιρρόῃ εἰς τὴν _____ βαίνει. Ἐκεῖ _____ πολὺς ἐστίν. Οἱ μὲν _____ πρὸς ἀλλήλους, οἱ δὲ ἄνω κάτω περιπατοῦσιν, οἱ δὲ ἀναπαύονται ἐν ταῖς _____.

Πολλὰ ἐστὶ τὰ καπηλεῖα ἃ τὰ _____ τοῖς Ἀθηναίοις παρέχουσιν. Οἱ μὲν _____ ὅπλα πωλοῦσιν, οἱ δὲ _____ (τοῦτ' ἐστίν, κρέας, ἄρτον, _____, λάχανα καὶ οἶνον), οἱ δὲ κοσμήματά τε καὶ _____. Προβατοπώλης ἐστὶν ὅς πρόβατα _____. Ὅς _____ πωλεῖ βυρσοπώλης ἐστίν. Προβατοπώλης τις τὴν θεράπαιναν ὁρᾷ καὶ λέγει·

«Χαῖρε, ὦ _____! Ἄρα ἐθέλεις μικρὸν πρόβατον ἀγοράζειν;»

Ἡ δὲ Καλλιρρόῃ τὸν _____ ζητεῖ· μῆλα γὰρ ἐθέλει _____ καὶ οὐδὲν ἀποκρίνεται.

Ποῦ κεῖται ὁ λαχανοπώλης; Πλησίον τοῦ μυροπώλου, παρὰ τῷ _____.

ἀγορά
ἀλλᾶς
βύρσα
δραχμή
ἐνδυμα
θεράπαινα
κάπηλος
ἱματιοπώλης
λαχανοπώλης
ὄχλος
οἶτος
στοά
χρῆμα
ἀγοράζω
διαλέγομαι
πωλῶ

ἐπιτήδειος, -α, -ον
ἐρυθρός, -ά, -όν
δωρικός, -ή, -όν
ἰωνικός, -ή, -όν
πόσου;

Ἐκεῖ φίλῃ καλῇ τῆς δεσποίνης Ἑλένης συντυγχάνει.
 Καλλιρρόη· «Χαῖρε, ὦ Θάλεια, τί ζητεῖς;»
 Θάλεια· «Χαῖρε καὶ σύ, πέπλον _____ ζητῶ.
 _____ ἐστὶν ὃδε ὁ ἰωνικὸς πέπλος, ὃ ἱματιωπῶλα;»
 Ἱματιοπώλης· «Δέκα δραχμῶν».
 Θάλεια· «Πόσου δὲ οὗτος ὁ _____;»
 Ἱματιοπώλης· «Πέντε δραχμῶν ἐστὶν ὁ δωρικὸς».
 Θάλεια· «Πόσου δὲ ἐκεῖνος ὁ _____;»
 Ὁ ἐρυθρὸς πέπλος ὃν τέλος ἀγοράζει ἡ γυνὴ δύο
 _____ ἐστὶν· ἡ γὰρ δέσποινα οὐ πολὺ, ἀλλ' ὀλίγον
 _____ ἔχει.

Μελέτημα Γ

1. Τί κελεύει ἡ Ἥλέκτρα τὴν Καλλιρρόην ποιεῖν;
2. Τίς ἐστὶν ὁ θυρωρός;
3. Ποῖ βαίνουνσι τέλος αἱ δοῦλαι;
4. Τί ποιεῖ ὁ ὄχλος ἐν τῇ ἀγορᾷ;
5. Τίνες εἰσὶν οἱ κάπηλοι;
6. Τί δὲ πωλεῖ ὁ προβατοπώλης;
7. Διὰ τί πρόβατον οὐκ ἀγοράζει ἡ θεράπεινα;
8. Τίνα δὲ ζητεῖ ἡ Καλλιρρόη ἐκεῖ;
9. Ποῦ δὲ κεῖται ὁ λαχανοπώλης ἐν τῇ ἀγορᾷ;
10. Τίνα ἐκεῖ συντυγχάνει ἡ θεράπεινα;
11. Τί ἐθέλει ἀγοράζειν ἡ Κασσάνδρα;
12. Τίς ἐστὶν ὁ ἱματιοπώλης;
13. Πόσου ἐστὶν ὁ μέλας δωρικὸς πέπλος ὃν πωλεῖ ὁ Ἰππόλυτος;
14. Ἄρα «βαδίζουσιν» ἀπαρέμφatos ἐστὶν;

ΛΞΞΕΙΣ ΙΣ΄

Ῥήματα

ἀγοράζω
 διαλέγομαι
 κελεύω
 κλείω
 παίζω
 περιπατέω
 σπεύδω

Ἐπίθετα

αὔλειος, -ον
 δωρικός, -ή, -όν
 ἐπιτήδειος, -α, -ον
 ἰωνικός, -ή, -όν

Ἐπιρρήματα

δωρεάν
 νῦν

Ὄνόματα

ἄλλαντοπώλης, ὁ
 ἄλλᾱς, ὁ
 ἀνάγκη, ἡ
 ἀπαρέμφατος, ἡ
 βιβλιοπώλης, ὁ
 βύρσα, ἡ
 βυρσοπώλης, ὁ
 γένεσις, ἡ
 δραχμή, ἡ
 ἔνδυμα, τό
 θεράπεινα, ἡ
 θυρωρός, ὁ
 καιρός, ὁ
 κάλαθος, ὁ
 καπηλεῖον, τό
 κάπηλος, ὁ
 κόσμημα, τό

λάχανον, τό
 λαχανοπώλης, ὁ
 μύρον, τό
 μυροπώλης, ὁ
 ὀβολός, ὁ
 ὄπλον, τό
 ὄχλος, ὁ
 προβατοπώλης, ὁ
 πώλησις, ἡ
 στοά, ἡ
 χρήμα, τό

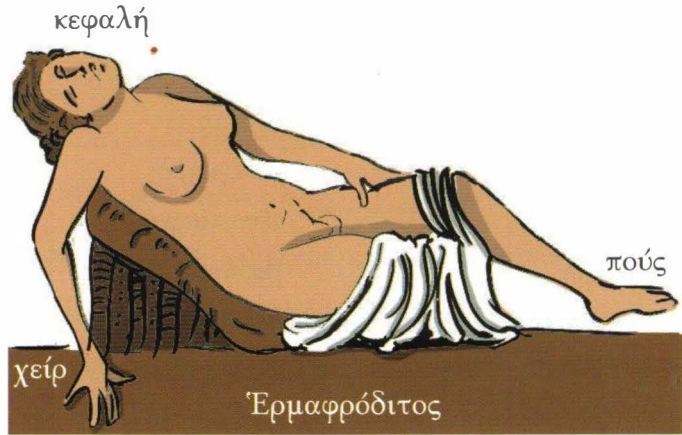
Ἀντωνυμῖαι

ἀλλήλους, -ας, -α
 ἐκεῖνος, -η, -ο
 ὅδε, ἥδε, τόδε

Προθέσεις

παρά + δοτ.

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

ἀρχή ↔ τέλος
ζωή ↔ θάνατος
ψυχή ↔ σῶμα

πᾶς, πᾶσα, πᾶν |
πάντες, πᾶσαι, πάντα

ἡ φύσις, τῆς φύσεως
τὸ σῶμα, τοῦ σώματος

κινέω, -οῦμαι
< ἡ κίνησις, τῆς κινήσεως

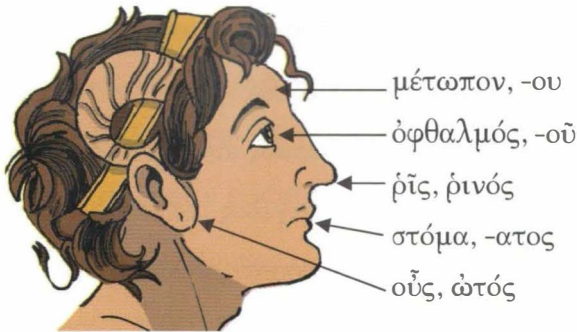
ἡ χεῖρ | αἱ χεῖρες
τὴν χεῖρα | τὰς χεῖρας
τῆς χειρός | τῶν χειρῶν
τῇ χειρί | ταῖς χερσὶ

ὁ πούς | οἱ πόδες
τὸν πόδα | τοὺς πόδας
τοῦ ποδός | τῶν ποδῶν
τῷ ποδί | τοῖς ποσὶ

Οἱ ἄνθρωποι οὐκ ἀθάνατοι, ἀλλὰ θνητοὶ **A**
εἰσιν· ἀρχὴν γὰρ καὶ τέλος ἔχει ἡ ἀνθρώπινη
ζωή. Ἔχουσι δὲ πάντες οἱ ἄνθρωποι ψυχὴν τε
καὶ σῶμα. Ποία μὲν ἐστὶν ἡ φύσις τῆς ψυχῆς,
ποία δὲ ἡ φύσις τοῦ σώματος; Περὶ τῆς φύσεως 5
τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ἤδη Σωκράτης ὁ
φιλόσοφος ἔλεγεν ὅτι πᾶσα μὲν ψυχὴ ἀθάνατός
ἐστίν, πᾶν δὲ σῶμα θνητόν· ἡ μὲν γὰρ ψυχὴ αἰεὶ
κινεῖται, τὸ δὲ σῶμα τέλος ἔχει τῆς κινήσεως.

Ποία ἐστὶν ἡ μορφή τῶν ἀνθρωπίνων σωμά- 10
των; Τὰ μὲν ἀνθρώπινα σώματα μικρά ἐστίν,
τὰ δὲ μεγάλα. Πάντες δὲ οἱ ἄνθρωποι κεφαλὴν,
πόδας τε καὶ χεῖρας ἔχουσιν. Ἐν τῇ κεφαλῇ μέ-
τωπόν ἐστιν, ὀφθαλμοὶ εἰσιν, ῥῖς, στόμα καὶ ὦτα.

Πόσους ὀφθαλμοὺς ἔχει ὁ ἄνθρωπος; Δύο. 15
Πόσα δ' ὦτα; Δύο. Πόσας δὲ ῥίνας; Μίαν μόνον.

Πόσα δὲ στόματα; Ἐν μόνον. Τοῖς μὲν ὀφθαλμοῖς ὁ ἄνθρωπος ὁρᾷ, τῇ δὲ ῥινὶ ὁσφραίνεται, τῷ δὲ στόματι ἐσθίει καὶ τοῖς ὠσὶ ἀκούει.

20 Πόσας δὲ γλῶσσας ἔχει ὁ ἄνθρωπος; Μίαν γλῶσσαν μόνον ἔχει, ἀλλὰ πολλοὺς ὀδόντας.

Ἄρα ὁ ἄνθρωπος μίαν χεῖρα καὶ ἓνα πόδα ἔχει; Οὐδαμῶς. Πόσας οὖν χεῖρας καὶ πόσους πόδας ἔχει ὁ ἄνθρωπος; Δύο πόδας καὶ δύο χεῖρας. Πόσοι δὲ εἰσὶν οἱ δάκτυλοι τῆς χειρός; Πᾶσα χεὶρ πέντε δακτύλους ἔχει· τοῦτ' ἔστιν, ἐν πάσῃ χειρὶ πέντε δακτυλοὶ εἰσιν.

Πόσοι δὲ οἱ δάκτυλοι τοῦ ποδός; Πᾶς ποὺς πέντε δακτύλους ἔχει· τοῦτ' ἔστιν, ἐν παντὶ ποδὶ πέντε δακτυλοὶ εἰσιν. Πᾶς οὖν ἄνθρωπος δέκα δακτύλους ἔχει ἐν ταῖς χερσὶ τε καὶ ἐν τοῖς ποσὶ.

Τί ποιεῖ ὁ ἄνθρωπος ταῖς χερσίν;* τί δὲ τοῖς ποσὶ; Ταῖς μὲν χερσὶν ὁ ἄνθρωπος γράφει, καθαρίζει, πονεῖ, ὅπλα λαμβάνει καὶ πολεμεῖ.

35 Τοῖς δὲ ποσὶ βαδίζει, τρέχει καὶ πηδᾷ.

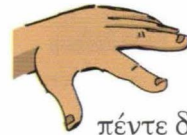
πόσοι; πόσαι; πόσα;
πόσους; πόσας; πόσα; (αἰτ.)

εἷς, μία, ἓν

ὀδοὺς, ὀδόντος

πάση (δοτ.) < πᾶσα
παντί (δοτ.) < πᾶς

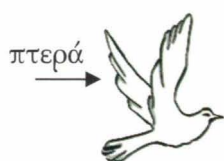

πέντε δάκτυλοι

τὸ στόμα | τὰ στόματα
τὸ στόμα | τὰ στόματα
τοῦ στόματος | τῶν στομάτων
τῷ στόματι | τοῖς στόμασι

ὅπλα λαμβάνω

Ἄρ' ὁ ἄνθρωπος πέτεται ἐν τῷ οὐρανῷ;
Οὐδαμῶς, ὁ ἄνθρωπος οὐ πέτεται· πτερὰ γὰρ
οὐκ ἔχει. Πτερὰ μόνον αἱ ὄρνιθες ἔχουσιν καὶ
πέτονται, αἱ μὲν ταχέως ὥσπερ ὁ ἀετός, αἱ δὲ
βραδέως ὥσπερ ὁ κόραξ.

40

Ἄρα ὁ ἄνθρωπος κολυμβᾷ; Ναί, ἐν τῇ
θαλάσῃ κολυμβᾷ, ἐν ταῖς λίμναις καὶ ἐν τοῖς
ποταμοῖς, οὐ ταχέως ὥσπερ ἰχθύς, ἀλλὰ
βραδέως ὥσπερ ἡ θαλασσία χελώνη· οὐρὰν γὰρ
οὐκ ἔχει.

45

Ἑρμῆς καὶ Ἀφροδίτη

Ἄρα οἱ θεοὶ σῶμα ἔχουσιν; Ναί, οἱ Ἕλλη- **B**
νικοὶ θεοὶ ἀνθρωπόμορφον σῶμα ἔχουσιν,
ὥσπερ ὁ Ἑρμαφρόδιτος, ὁ τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς
Ἀφροδίτης υἱός. Τὸ δὲ σῶμα τῶν θεῶν οὐ
θνητόν ἐστιν, ἀλλ' ἀθάνατον. Ὀλίγοι μὲν θεοὶ 50
πέτονται, ὥσπερ ὁ Ἑρμῆς, ὁ τῶν θεῶν ἄγγελος,
ὀλίγοι δὲ κολυμβῶσιν, ὥσπερ ὁ Ποσειδῶν, ὁ
τῆς θαλάσσης ἡγεμὼν. Πάντες δὲ οἱ θεοὶ
ἀθάνατοί τε καὶ καλοὶ εἰσιν, πλὴν τοῦ Ἡφαίστ-
ου· ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πυρὸς καλὸς οὐκ ἔστιν, ἀλλ' 55
ἄσχημος καὶ χωλὸν εἶχε τὸν πόδα.

πλὴν + γεν.

Πήγασος

τεράστιος, -ον < τέρας
πτερωτός· ὃς πτερὰ ἔχει

Ποῖόν δ' ἐστὶ τὸ σῶμα τῶν μυθικῶν θηρίων;
Τίς ἡ μορφή αὐτῶν; Τὰ τέρατα σῶμα τεράσ-
τιον ἔχει. Τὰ μὲν κρᾶσις ἐστὶ δύο ἢ τριῶν ζῴων,
ὥσπερ Πήγασος ὁ καλὸς πτερωτὸς ἵππος, ὃς 60

κεφαλὴν, πόδας τε καὶ οὐρὰν ἔχει ἵππου, ἀλλὰ
πτερὰ ὄρνιθος, καὶ ὥσπερ ἡ ἀγρία Χίμαιρα, ἡ
κεφαλὴν καὶ ὀδόντας λέοντος ἔχει, ἀλλὰ
σῶμα αἰγὸς καὶ οὐρὰν δράκοντος.

65 Τὰ δὲ κρᾶσις ἀνθρώπου καὶ ζώου ἐστίν,
ὥσπερ ὁ καλὸς καὶ ἡμέρος κένταυρος Χείρων,
ὃς πόδας καὶ οὐρὰν ἵππου ἔχει, ἀλλὰ κεφαλὴν
καὶ χεῖρας ἀνθρώπου, ὥσπερ αἱ Ἄρπυιαι, αἱ
κεφαλὴν γυναικὸς ἔχουσιν, ἀλλὰ πτερὰ, πόδας
70 καὶ οὐρὰν ὄρνιθος, καὶ ὥσπερ ὁ Ἀστερίων ὁ
μινώταυρος, ὃς ζωοκέφαλός ἐστιν, χεῖρας γὰρ
ἔχει καὶ πόδας ἀνδρός, ἀλλὰ κεφαλὴν καὶ
κέρατα ταύρου.

Πολλὰ τέρατα ὑπερμεγέθη ἐστίν, τοῦτ'
75 ἔστιν, μέγα σῶμα ἔχει. Γίγαντές εἰσιν οἱ ἄγριοι
κύκλωπες, οἱ κεφαλὴν ἔχουσιν, πόδας καὶ
χεῖρας, ἀλλ' ἓνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου,
καὶ οἱ Ἑκατόγχειρες, οἱ ἑκατὸν χεῖρας καὶ
πεντήκοντα κεφαλὰς ἔχουσιν. Γίγας ἐστὶ καὶ ὁ
80 Ἄργος, ὃς ἑκατὸν ὀφθαλμοὺς ἔχει. Πόσα δὲ
στόματα ἔχει; Ἐν μόνον.

Ὀλίγα δὲ τέρατα πολλὰς κεφαλὰς ἔχει,
ὥσπερ ἡ Ὕδρα, ἡ ἐννέα κεφαλὰς ἔχει, ὥσπερ
ὁ Κέρβερος ὁ τοῦ Ἄιδου φύλαξ, ὃς τρεῖς κεφα-
85 λὰς ἔχει, καὶ ὥσπερ ἡ Σκύλλα, ἡ κεφαλὴν τε
καὶ σῶμα γυναικὸς ἔχει, ἀλλὰ οὐρὰν δρά-
κοντος καὶ ἑξ κεφαλὰς κυνός.

ἡ
ἡ Χίμαιρα ἡ....

δράκων,
δράκοντος

αἶξ, αἰγός

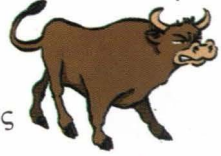

αἶ
αἱ Ἄρπυιαι αἶ...
γυνή, γυναικός

ἀνὴρ, ἀνδρός

κέρατα

ταῦρος

γίγας,
γίγαντος

Ἑκατόγχειρες
πεντήκοντα· ν' (L)

Ὕδρα

Κέρβερος
κύων, κυνός

τὴν μορφήν ἀλλάσσω
= μεταβάλλω τὸ σῶμα

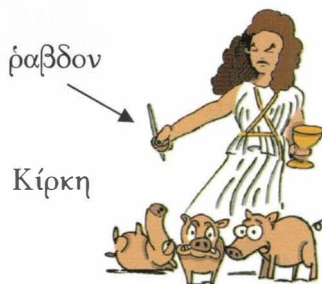
ὁ θεὸς τὴν νύμφην διώκει
= ἡ νύμφη ὑπὸ τοῦ θεοῦ
διώκεται

ἔκτοτε < ἐκ + τότε

ιέρως, -ά, -ον

Ἰώ

ῥαβδον

Κίρκη

κατῶκει < κατοικέω

μένει παρὰ τῇ νηί = οὐκ
ἀποβαίνει ἀπὸ τῆς νεώς

Οἱ Ἑλληνικοὶ μῦθοι λέγουσιν ὅτι οἱ θεοὶ Γ
ἐνίοτε τῶν ἀνθρώπων τὴν μορφήν ἀλλάσσου-
σιν εἴτε εἰς δένδρα, εἴτε εἰς ζῷα καὶ τέρατα. 90

Ἐνδοξόν ἐστὶ τὸ μυθικὸν ἐπεισόδιον τοῦ
Ἀπόλλωνος καὶ τῆς νύμφης Δάφνης, ἥ
δένδρον γίγνεται, ἐπεὶ διώκεται ὑπὸ τοῦ θεοῦ.
Ἐκτοτε ἡ δάφνη ἐστὶ τὸ ἱερὸν φυτὸν τοῦ
Ἀπόλλωνος. 95

Ἀπόλλων καὶ Δάφνη

Ἐνδοξὸς ἐστὶν καὶ ἡ μεταβολὴ τῆς Ἰούς. Ἡ
ἱέρεια τῆς Ἥρας καὶ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως
Ἰνάχου, ὀνόματι Ἰώ, εἰς καλὴν βοῦν μεταβάλ-
λεται ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐπεὶ ἡ θεὰ τὴν κόρην
ἐξήτει. 100

Πολλοὺς ἀνθρώπους μεταβάλλει ἡ Κίρκη,
ἡ θυγάτηρ Ἠλίου καὶ Πέρσης, ἥ πάντων
ἔμπειρος ἦν φαρμάκων. Ἡ θεὰ τὴν Αἰαίαν
νῆσον κατῶκει. Ἐκεῖ ἔρχονται ὁ τε Ὀδυσσεὺς
καὶ οἱ ἑταῖροι. Ὁ μὲν ἥρως μένει παρὰ τῇ νηί, 105
ὁ δ' Εὐρύλοχος πορεύεται μεθ' ἑταίρων εἰκοσι-
δύο τὸν ἀριθμὸν πρὸς τὴν Κίρκην. Ἡ δ' ἐκάστω
κυκεῶνα δίδωσι κεκραμένον φαρμάκῳ. Ἐν ᾧ

δὲ πίνουσιν οἱ ἄνδρες, ἡ θεὰ ῥάβδῳ αὐτῶν
 110 ἄπτεται καὶ τὴν μορφήν ἀλλάσσει. Τοὺς μὲν
 ἐποίει λύκους, τοὺς δὲ χοίρους, τοὺς δὲ ὄνους,
 τοὺς δὲ λέοντας. Ὁ δὲ μῦθος λέγει ὅτι ἡ θεὰ
 φάρμακον δίδωσι καὶ τῷ Γλαύκῳ καὶ οὕτως ἡ
 Σκύλλα εἰς τέρας μεταβάλλεται ἐπεὶ ἐλούετο
 115 ἡ κόρη ἐν λίμνῃ.

ἐλούετο < λούομαι

Πολλαὶ δὴ μεταβολαὶ γίνονται ἐπεὶ οἱ
 ἄνθρωποι τοὺς θεοὺς ὑβρίζουσιν. Οὕτως ἡ
 Παρθενόπη ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης μεταβάλλεται
 εἰς σειρήνα, ἐπεὶ ἡ κόρη τὸν νεανίαν Μετίοχον
 120 λείπει καὶ τὸν γάμον ἀπαρνεῖται (αἱ σειρήνες
 κεφαλὴν μὲν γυναικὸς ἔχουσιν, πτερὰ δὲ
 ὄρνιθος). Ἡ δὲ Ἀράχνη τὴν Ἀθηνᾶν ὑβρίζει
 (ἔλεγε γὰρ ὅτι ὑφάντρια καλλίστη ἦν) καὶ διὰ
 τὴν ὕβριν ἡ θεὰ τῆς κόρης τὴν μορφήν εἰς
 125 ἀράχνην ἀλλάσσει. Ἡ Ἀθηνᾶ μεταβάλλει καὶ
 τὴν Μέδουσα εἰς Γοργόνα, ἐπεὶ βιάζεται ὑπὸ
 τοῦ Ποσειδῶνος ἐν τῷ τῆς θεᾶς ναῷ (αἱ
 Γοργόνες δράκοντας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχουσιν).
 Ὁ δὲ Ἀκταίων ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος μεταβάλ-
 130 λεται εἰς ἔλαφον (ὁ γὰρ νεανίας τὴν Ἄρτεμιν
 ὁρᾷ γυμνὴν, ἐπεὶ ἡ θεὰ ἐλούετο ἐν ὕλῃ) καὶ
 κατεσθίεται ὑπὸ τῶν κυνῶν αὐτοῦ.

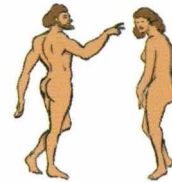
ὑβρίζω < ὕβρις

ἀράχνη

Γοργών, Γοργόνος

γυμνὰ σώματα

ἡ Ἄρτεμις
 ὦ Ἄρτεμι
 τὴν Ἄρτεμιν / Ἀρτέμιδα
 τῆς Ἀρτέμιδος
 τῇ Ἀρτέμιδι

Καὶ οἱ θεοὶ μεταβάλλονται εἰς ἀνθρώπους
 τε καὶ ζῷα. Οὕτως, ἡ Ἀθηνᾶ εἰς γυναῖκα εἶτε

ὁμιλῶ· διαλέγομαι
πολλάκις < πολὺς

ἡ Εὐρώπη ὑπὸ τοῦ
Διὸς ἀρπάζεται

αἷτ.

κεφαλὴν | κεφαλᾶς

ὀφθαλμόν | ὀφθαλμούς
πτερόν | πτερά

πόδα | πόδας
χεῖρα | χεῖρας
στόμα | στόματα

δοτ.

κεφαλῇ | κεφαλαῖς

ὀφθαλμῶ | ὀφθαλμοῖς

ῥινί, στόματι
χερσί, ὡσί, ποσί

εἰς ἄνδρα μεταβάλλεται καὶ τῷ τε Ὀδυσσεῖ 135
καὶ τῷ Τηλεμάχῳ ὁμιλεῖ. Πολλάκις γε μετα-
βάλλεται ὁ πατὴρ θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Οὕτω
τὴν μορφήν ἀλλάσσει εἰς κύκνον καὶ τὴν
Λήδαν ἀρπάζει, εἰς ταῦρον καὶ τὴν Εὐρώπην
πρὸς τὴν Κρήτην ἀπάγει, εἰς αἶτῶν καὶ τὸν 140
Γανυμήδην πρὸς τὸν Ὀλυμπον ἀπάγει.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Αἰτιατικὴ πτώσις καὶ Δοτικὴ πτώσις

Ὁ ἄνθρωπος δύο ὀφθαλμούς ἔχει, δύο ὦτα, δύο πόδας καὶ δύο χεῖρας, ἀλλὰ ἓν στόμα καὶ μίαν γλῶσσαν. Οὐδεὶς ἓνα ὀφθαλμόν ἔχει, ἓνα πόδα, μίαν χεῖρα καὶ δύο στόματα.

Οἱ ἄνθρωποι δύο κεφαλὰς οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ μίαν κεφαλὴν. Ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ ἀνθρώπου ῥῖς, στόμα καὶ μέτωπόν ἐστίν. Ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν τεράτων πολλοὶ ὀφθαλμοὶ εἰσιν.

Τοῖς ποσὶ ὁ ἄνθρωπος βαδίζει, ταῖς χερσὶ γράφει, τοῖς ὠσὶ ἀκούει, τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ, τῇ ῥινὶ ὁσφραίνεται καὶ τῷ στόματι ἐσθίει. Ὁ δ' ἄνθρωπος οὐ πέτεται, πτερὰ γὰρ οὐκ ἔχει.

«Πόδα, χεῖρα, κεφαλὴν, ὀφθαλμόν, πτερόν, στόμα» αἰτιατικὴ ἐστίν, ἐνικὸς ἀριθμὸς. «Πόδας, χεῖρας, κεφαλᾶς, ὀφθαλμούς, πτερά, στόματα» αἰτιατικὴ ἐστίν, πληθυντικὸς δὲ ἀριθμὸς.

«Κεφαλῇ, ὀφθαλμῶ, ῥινί, στόματι» δοτικὴ ἐστίν, ἐνικὸς ἀριθμὸς. «Κεφαλαῖς, ὀφθαλμοῖς, χερσὶ, ὡσί, ποσί» δοτικὴ ἐστίν, πληθυντικὸς δὲ ἀριθμὸς.

Παθητικὴ σύνταξις

Ἦ Ἀπόλλων τὴν Δάφνην διώκει = Ἦ Δάφνη ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος διώκεται.

Ἦ Ἀθηνᾶ τὴν Μέδουσαν μεταβάλλει = Ἦ Μέδουσα ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς μεταβάλλεται.

Ἦ Ποσειδῶν τὴν κόρην βιάζει = Ἦ κόρη βιάζεται ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος.

Οἱ θεοὶ μεταβάλλουσι τοὺς ἀνθρώπους = Οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τῶν θεῶν μεταβάλλονται.

Ἦ Κίρκη τοὺς ἄνδρας εἰς χοίρους μεταβάλλει = Οἱ ἄνδρες εἰς χοίρους μεταβάλλονται ὑπὸ τῆς Κίρκης.

«Διώκει, βιάζει, μεταβάλλει, μεταβάλλουσιν + αἰτιατική» ἐνεργητικὴ σύνταξις ἐστίν. «Διώκεται, βιάζεται, μεταβάλλεται, μεταβάλλονται + ὑπὸ + γενική» παθητικὴ σύνταξις ἐστίν.

-εται	ὑπό + γεν.
-ονται	

Μελέτημα Α

Πάντ___ οἱ ἄνθρωποι ψυχ___ ἔχουσιν καὶ σῶμ___.
Πᾶσ___ μὲν ψυχὴ ἀθάνατ___ ἐστίν, πᾶ___ δὲ σῶμα θνητ___.

Πᾶ___ ἄνθρωπος δύο χεῖρ___ καὶ δύο πόδ___ ἔχει. Ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ ἔχει ῥῖν___, ὀφθαλμ___, ὤτ___, στό___ καὶ μέτωπ___.

Τῷ μὲν στόματ___ οἱ ἄνθρωποι ἐσθί___, τῇ ῥῖν___ ὀσφραίν___, τοῖς ὠσ___ ἀκού___ καὶ τοῖς ὀφθαλμ___ ὁρῶσιν.

Ἦ ἄνθρωπος βαδίζ___, τρέχ___, πηδ___ καὶ κολυμβ___, ἀλλ' οὐ πέτ___· πόδ___ γὰρ ἔχει καὶ χεῖρ___, ἀλλὰ οὔτε οὐρ___ ἔχει, οὔτε πτέρ___.

Αἱ μὲν ὄρνιθ___ πέτονται ἐν τῷ οὐρανῷ, οἱ δὲ ἰχθύ___ κολυμβῶσιν ἐν τῇ θαλάσσ___.

Ὁ Πήγασος ἀνθρωπόμορφ___ σῶμα οὐκ ἔχει. Ὁ δὲ
Χείρων κεφαλὴν ἔχει ἀνδρ___, ἀλλὰ πόδας καὶ οὐρὰν
ἵππ___. Ἡ δὲ Ποδάργη κεφαλὴν ἔχει γυναικ___, ἀλλὰ
οὐρὰν ὄρνιθ___.

Ἡ Δάφνη εἰς δένδρον μεταβάλλ___ ἐπεὶ διώκ___
ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἡ Ἀθηνᾶ τὴν Ἀράχνη___
μεταβάλλ___ εἰς ἀράχνη___ διὰ τὴν ὕβρ___ αὐτῆς. Ἡ
Κίρκη μεταβάλλει τοὺς τοῦ Ὀδυσσ___ ἐταίρους εἰς
χοῖρ___. Ἡ δὲ Μέδουσα ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶν___ βιάζ___.

Μελέτημα Β

ἀρχή
δάκτυλος
ζωή
κεφαλή
κίνησις
μέτωπον
ὀφθαλμός
πούς
πτερόν
οὐρά
οὖς
ῥίς
στόμα
σῶμα
τέλος
φύσις
ψυχή
χείρ

πᾶς, πᾶσα, πᾶν

κινεῖσθαι

Ἡ ἀνθρώπινη _____ (↔ θάνατος) ἀρχὴν καὶ
_____ ἔχει. Ἔχουσι δὲ πάντες οἱ ἄνθρωποι
_____ τε καὶ σῶμα. Ποία μὲν ἐστὶν ἡ φύσις τῆς
ψυχῆς, ποία δὲ ἡ _____ τοῦ σώματος; Ἡ μὲν ψυχὴ
αἰεὶ _____, τὸ δὲ σῶμα _____ καὶ τέλος ἔχει τῆς
_____.

_____ ἀνθρώπινον _____ (↔ ψυχὴ) κεφαλὴν,
δύο πόδας καὶ δύο _____ ἔχει. Ἐν τῇ _____
ὀφθαλμοὶ εἰσὶν δύο, _____ μία, στόμα ἓν καὶ δύο
_____. _____ χεῖρ πέντε _____ ἔχει. _____
δὲ _____ πέντε δακτύλους ἔχει. Ταῖς χερσὶ οἱ
ἄνθρωποι πονοῦσιν, κιθαρίζουσι καὶ γράφουσιν. Τῷ
_____ ὁ ἄνθρωπος ἐσθίει.

Αἱ μὲν ὄρνιθες πέτονται, οἱ δὲ ἰχθύες κολυμβῶσιν. Ὁ
δὲ ἄνθρωπος βαδίζει, κολυμβᾷ καὶ περὶ, ἀλλ' οὐ
πέτεται· _____ γὰρ οὐκ ἔχει, οὔτε _____, ἀλλὰ
πόδας καὶ χεῖρας.

Ὁ μὲν κύκλωψ ἓνα _____ ἐπὶ τοῦ _____
εἶχε. Ὁ δὲ Ἄργος ἑκατόν.

Λέγε μοι περὶ _____ τῶν θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων,
ὦ μῆτερ!

Ὁ Ζεὺς, ὁ _____ τοῦ Ὀλύμπου, εἰς αἰτὸν τὴν
_____ ἀλλάσσει καὶ Γανυμήδην τὸν νεανίαν
_____ καὶ εἰς τὸν Ὀλυμπον _____.

Ἡ δὲ Ἀθηνᾶ εἴτε εἰς γυναῖκα _____ εἴτε εἰς
ἄνδρα καὶ σὺν τοῖς ἀνθρώποις πολλάκις _____. Ἡ
δὲ Ἀθηνᾶ τῆς Ἀράχνης τὴν μορφὴν εἰς ἀράχνην
_____, ἐπεὶ αὕτη τὴν θεὰν _____. Καὶ τὴν
Μέδουσαν _____ ἢ Ἀθηνᾶ, ἐπεὶ ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος
_____ ἐν τῷ τῆς θεᾶς ναῶ.

Ὁ δὲ Ἀκταῖων ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος μεταβάλλεται εἰς
ἔλαφον· ὁ γὰρ νεανίας τὴν Ἄρτεμιν ὀρᾷ _____, ἐπεὶ
ἡ θεὰ ἐλούετο ἐν ὕλῃ.

Ἡ δὲ Δάφνη ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος _____ καὶ εἰς
δένδρον μεταβάλλεται.

Ἡ Κίρκη πάντων _____ ἦν φαρμάκων. Ὁ μῦθος
λέγει ὅτι ἡ θεὰ _____ δίδωσι τῷ Γλαύκῳ καὶ οὕτως
ἡ Σκύλλα εἰς τέρας μεταβάλλεται ἐπεὶ ἐλούετο ἡ κόρη
ἐν λίμνῃ.

ἡγεμών
μεταβολή
μορφή
φάρμακον

γυμνός, -ή, -ον
ἐμπειρος, -ον

ἀλλάσσω
ἀπάγω
ἀρπάζω
βιάζομαι
διώκομαι
μεταβάλλω, -ομαι
ὁμιλῶ
ὕβριζω

Μελέτημα Γ

1. Εἰς τί μεταβάλλεται ὁ Ζεὺς;
2. Τίνα δὲ ἀρπάζει ὁ πατὴρ θεῶν; Ἄρα τὸν Ὀδυσσεά εἰς τὸν Ὀλυμπον ἀπάγει;
3. Ποῖόν ἐστι τὸ σῶμα τοῦ μινωταύρου;
4. Πόσας κεφαλὰς ἔχει ὁ Κέρβερος;
5. Πόσους δὲ ὀφθαλμοὺς ἔχει ὁ Πολύφημος;
6. Εἰς τί μεταβάλλει ἡ Ἀθηνᾶ τὴν Μέδουσαν; Διὰ τί;
7. Πῶς μεταβάλλεται ἡ Ἰώ;
8. Σὺν τίνι ὁμιλεῖ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπεὶ μεταβάλλεται εἰς ἄνδρα;
9. Διὰ τί μεταβάλλεται εἰς ζῶον ἡ Ἀράχνη;

ΛΕΞΕΙΣ ΙΖ΄

Ῥήματα

ἀλλάσσω
ἀπάγω
ἀπαρνέομαι
ἄπτω, -ομαι
ἀρπάζω, -ομαι
βιάζω, -ομαι
διώκω, -ομαι
κατοικέω
κινέω, -έομαι
μεταβάλλω, -ομαι
ὀμιλέω
ὀσφραίνομαι
ὕβριζω

Ἐπίθετα

ἀνθρώπινος, -η, -ον
γυμνός, -ή, -όν
ἔμπειρος, -ον
ζωοκέφαλος, -ον
ιερός, -ά, -όν
παθητικός, -ή, -όν
πᾶς, πᾶσα, πᾶν
πτερωτός, -ή, -όν
τεράστιος, -ον
χωλός, -ή, -όν

Ἀριθμοί

εἰκοσιδύο
πεντήκοντα

Ὄνόματα

αἶξ, ἡ
ἀρχή, ἡ
βοῦς, ἡ/ὁ
γίγας, ὁ
δάκτυλος, ὁ
δάφνη, ἡ
ζωή, ἡ
ἡγεμών, ὁ
θάνατος, ὁ
κέρας, τό
κίνησις, ἡ
κρᾶσις, ἡ
μέρος, τό
μεταβολή, ἡ
μορφή, ἡ
ὁδός, ὁ
οὐρά, ἡ
οὔς, τό
πτερόν, τό
ράβδος, ἡ
ῥίς, ἡ
στόμα, τό
σύνταξις, ἡ
τέλος, τό
ὔβρις, ἡ
ὕφαντρία, ἡ
φάρμακον, τό
φύλαξ, ὁ

φύσις, ἡ
φυτόν, τό
χείρ, ἡ
ψυχή, ἡ

Κύρια ὀνόματα

Ἑλευσίς, ἡ
Αἰαία, ἡ
Ἀκταίων, ὁ
Ἀράχνη, ἡ
Γανυμήδης, ὁ
Γλαῦκος, ὁ
Γοργών, ἡ
Εὐρύλοχος, ὁ
Ἥλιος, ὁ
Κίρκη, ἡ
Λήδα, ἡ
Μετίοχος, ὁ
Πέρση, ἡ
Σωκράτης, ὁ
Τηλέμαχος, ὁ

Ἐπιρρήματα

ἐκτοτε
ἐνίστε
πολλάκις

Ἀντωνυμῖαι

ἕκαστος, -η, -ον

Προθέσεις

πλήν

ΟΙ ΠΑΙΔΕΣ

Α ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Πρόσωπα· Ὑπατία, Ἀλέξανδρος, Λεωνίδα,
Λύσιππος, Πλάτων.

  πρὸς + δοτ.

Ἐν ᾧ μὲν ἡ δούλη τὰ ἱμάτια πλύνει ἐν τῷ
5 ποταμῷ, ἡ δὲ Ὑπατία παίζει πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ
ποταμοῦ. Ἐκεῖ πολλοῖς ἄλλοις παισὶ συντυγ-
χάνει, τοῖς μὲν Ἀθηναίοις, τοῖς δὲ ξένοις.

παῖς | παῖδες
ὦ παῖ | ὦ παῖδες
παῖδα | παῖδας
παιδός | παιδων
παιδί | παισί

ξένος ↔ Ἀθηναῖος

Ὑπατία· «Χαίρετε, ὦ παῖδες!»

Παῖδιά· «Χαῖρε καὶ σύ! Πῶς ἔχεις;»

εἰμί | ἐσμέν
εἶ | ἐστέ
ἐστί(ν) | εἰσί(ν)

10 Ὑπατία· «Καλῶς ἔχω. Τίνες καὶ πόθεν ἐστέ;»

Ἀλέξανδρος· «Ὅνομά μοί ἐστιν Ἀλέξανδρος.

Ἐγὼ ξένος Μακεδὼν εἰμι ἐκ Πέλλης.»

ἡ Πέλλα, τῆς Πέλλης

Ὑπατία· «Ποῦ κεῖται ἡ Πέλλα;»

ἐγὼ οἶδα, σὺ οἶσθα

Ἀλέξανδρος· «Ἄρ' οὐκ οἶσθα;»

εἶπέ! = λέγε!

15 Ὑπατία· «Οὐδαμῶς, οὐκ οἶδα. Εἰπέ μοι, ὦ
Ἀλέξανδρε!»

ἐγώ, με, μου, μοι

σύ, σε, σου, σοι

κεραμεύς | κεραμεῖς

ἀγγεῖα

κατασκευάζων (μετ.)

< κατασκευάζω

οὐ γὰρ οὖν = οὐδαμῶς

Ἀλέξανδρος· «Ἡ Πέλλα μικρὰ πόλις ἐν τῇ Μακεδονίᾳ ἐστίν».

Ὑπατία· «Τί δὲ ποιεῖ ἐν Ἀθήναις ὁ πατήρ σου;»

Ἀλέξανδρος· «Ὁ πατήρ μου, ὀνόματι Φίλιπ- 20
πος, κεραμεύς ἐστι καὶ ἐν τῷ Κεραμεικῷ ὅλην
τὴν ἡμέραν πονεῖ καλὰ ἀγγεῖα κατασκευάζων».

Ὑπατία· «Τί δ' ἐστὶν ὁ Κεραμεικός;»

Ἀλέξανδρος· «Ἄρ' οὐκ οἶσθα;»

Ὑπατία· «Οὐ γὰρ οὖν. Εἰπέ μοι, ὦ Ἀλέξαν- 25
δρε!»

ὁ ἔξω Κεραμεικὸς καὶ οἱ τάφοι

ἡ πόλις, τῆς πόλεως

ἐργάζονται (< ἔργον) =

πονοῦσιν

Λακεδαιμόνιος, -α, -ον

< ἡ Λακεδαίμων χώρα

Ἀλέξανδρος· «Ὁ Κεραμεικὸς δύο μέρη ἔχει·
τὸ μὲν ἡμισυ ἐντὸς τῆς πόλεως κεῖται, τὸ δὲ
ἐκτὸς. Ἐν μὲν τῷ ἔσω Κεραμεικῷ ἐργάζονται
πάντες οἱ κεραμεῖς. Ἐν δὲ τῷ ἔξω εἰσὶν οἱ 30
τάφοι τῶν νεκρῶν».

Λεωνίδας· «Ὅνομά μοι Λεωνίδας ἐστίν. Ξένος
κάγώ, Λακεδαιμόνιος δ' ἐκ Σπάρτης εἰμί».

Ὑπατία· «Ποῦ ἐστὶν ἡ Σπάρτη, ὦ Λεωνίδα;»

ὁ Λεωνίδας, ὦ Λεωνίδα!

35 Ἀλέξανδρος· «Ἄρ' οὐκ οἶδας;»

οἶδας = οἶσθα

Ὑπατία· «Οὐ γὰρ οὔν. Εἰπέ μοι, ὦ Λεωνίδα!»

Λεωνίδας· «Ἡ Σπάρτη οὐ μικρά, ἀλλὰ μεγάλη πόλις ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἐστίν».

Ὑπατία· «Τί δὲ ποιεῖ ἐν Ἀθήναις ὁ πατήρ σου;»

40 Λεωνίδας· «Ὁ πατήρ μου, ὀνόματι Ἀναξανδρίδας, ἀλλαντοπώλης ἐστὶ καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν πονεῖ ἀλλᾶντας ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλῶν».

πωλῶν (μετ.) < πωλῶ

Ὑπατία· «Οὐκ οἶδα τί ἐστὶν ἡ ἀγορά».

Λεωνίδας· «Καὶ ἡ ἀγορὰ μέρος ἐστὶ τῆς πόλεως. Ἐκεῖ ἐργάζονται πολλοὶ ἄνθρωποι, ὥσπερ ὁ ἀλλαντοπώλης, ὁ ἱματιοπώλης καὶ ὁ λαχανοπώλης».

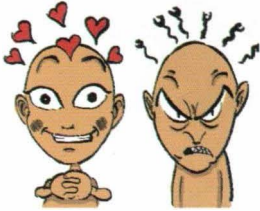
Πλάτων· «Ὅνομά μοι Πλάτων ἐστίν. Ἐγὼ Ἀθηναῖός εἰμι. Ὁ πατήρ μου, ὀνόματι Ἀρίστων, διδάσκαλός ἐστι καὶ ἐν τῷ διδασκαλείῳ ὅλην τὴν ἡμέραν πονεῖ τά τε παῖδιά καὶ τοὺς νεανίας διδάσκων».

διδάσκω ↔ μανθάνω

B Ὑπατία· «Τί δὲ μανθάνεις ἐν τῷ διδασκαλείῳ; Εἰπέ μοι, ὦ Πλάτων!»

55 Πλάτων· «Ἐκεῖ τὰ γράμματα μανθάνω, ὥσπερ τὸ ἄλφα, τὸ βῆτα καὶ τὸ ὦ μέγα, τοῦτ' ἐστίν, τὴν γραμματικὴν τέχνην.»

φιλῶ ↔ μισῶ

ὁ ναύτης

γενέσθαι (ἀπαρ.)
< γίγνομαι

ιλιγγιῶ

Ὑπατία· «Ἄρα τὰ γράμματα φιλεῖς;»

Πλάτων· «Ναί, μάλα φιλῶ τὰ τε γράμματα
καὶ τοὺς ἀριθμούς». 60

Λεωνίδας· «Ἐγὼ δὲ τὰ γράμματα οὐ φιλῶ,
ἀλλὰ τὰ ὅπλα. Βούλομαι γὰρ γενέσθαι στρατη-
γός, ὥσπερ ὁ τε Μενέλαος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
ὀνόματι Ἀγαμέμνων».

Ἀλέξανδρος· «Ἐγὼ δὲ τὰ ὅπλα οὐ φιλῶ· τὸν 65
γὰρ πόλεμον μάλα μισῶ. Φιλῶ δὲ τὴν θά-
λασσαν καὶ τὰ πλοῖα· βούλομαι γὰρ γενέσθαι
ναύτης, ὥσπερ ὁ τε Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἐταῖροι
αὐτοῦ».

Ὑπατία· «Ἐγὼ δὲ τὰ πλοῖα οὐ φιλῶ, ἀλλὰ 70
μάλα μισῶ· ἐν γὰρ τῇ θαλάσῃ πολλάκις
ιλιγγιῶ. Φιλῶ δὲ τὰ ἄστρα, τοὺς πλανήτας καὶ
τὸν οὐρανόν, τοῦτ' ἔστιν, τὴν ἀστρονομίαν·
ἀστρονόμος γὰρ βούλομαι γενέσθαι, ὥσπερ ὁ
Ἀναξίμανδρος». 75

Πλάτων· «Ἐγὼ δὲ οὔτε ἀστρονόμος, οὔτε
ναύτης, οὔτε στρατηγὸς βούλομαι γενέσθαι,
ἀλλὰ φιλόσοφος, ὥσπερ ὁ Σωκράτης καὶ ὁ
διδάσκαλος αὐτοῦ ὀνόματι Ἀρχέλαος· τὴν γὰρ
σοφίαν μάλα φιλῶ καὶ τὸν λόγον». 80

Ὑπατία· «Χαῖρε, ᾧ παῖ! Ὅνομά σοι;»

Λύσιππος· «Ὄνομά μοί ἐστι Λύσιππος. Ἀθη-
ναῖος καὶ γὰρ. Ὁ πατήρ μου, ὀνόματι Πραξιτέλης,
γλύπτης ἐστὶ καὶ πονεῖ ἀπ' ὄρθρου εἰς ἑσπέραν
85 τὰ μεγάλα ἀγάλματα τῆς Ἀκροπόλεως πολλῇ
προθυμίᾳ κατασκευάζων. Καὶ γὰρ τά τε ἀγάλμα-
τα φιλῶ καὶ τοὺς ναοὺς. Καὶ σύ, τίς καὶ πόθεν
εἶ, ὦ παῖ;»

Ὑπατία· «Ὄνομά μοι Ὑπατία. Ὁ πατήρ μου,
90 ὀνόματι Ἀπολλώνιος, Ἀθηναῖός ἐστιν. Πλού-
σιος δεσπότης ἐστίν· κλῆρον γὰρ μέγαν ἔχει καὶ
καθ' ἡμέραν τὸν ἀγρὸν γεωργεῖ σὺν τοῖς δούλοις».

ὁ γλύπτης

ἀπ' ὄρθρου εἰς ἑσπέραν·
ὅλην τὴν ἡμέραν

τὸ ἄγαλμα

Γ ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Πρόσωπα· Ὑπατία, Λύσιππος, Ἡλέκτρα, Καλ-
95 λίμαχος καὶ Καλλιρρόη.

Οἱ παῖδες παίζουνσι καὶ ἐν τῷ ποταμῷ ἥδη
κολυμβῶσιν, πλὴν τῆς Ὑπατίας. Ἡ δὲ παῖς ὑπὸ
τῷ δένδρῳ κάθηται. Ὁ μὲν οὖν Λύσιππος ταχέως
κολυμβᾷ πρὸς τὴν ὄχθην, τὴν παῖδα ὑπὸ τῷ

κολυμβῶ
κολυμβᾷς
κολυμβᾷ | κολυμβῶσι
κολύμβα!
κολυμβᾶν οἶδα

φόβον ἔχω

ἐλθὲ δεῦρο

πταίω

-φησίν- = λέγει·

«αἰαῖ, αἰαῖ!»

ἡ δέ (Ἵπατία λέγει)·

βοήθει! ≠ βοηθεῖ
(< βοηθέω)

δυνατός < δύναμαι

δός! < δίδωμι

ἐπανέρχεσθαι (ἀπαρ.)

< ἐπανέρχομαι

δένδρῳ ὁρᾷ καὶ ἐρωτᾷ αὐτήν· «Τί ποιεῖς ὑπὸ 100
τῷ δένδρῳ; Διὰ τί ἅμα οὐ κολυμβᾷς;»

Ἡ δὲ Ἵπατία λέγει· «Συγγνώμην μοι ἔχε, ὦ
Λύσιππε, ἀλλὰ καλῶς κολυμβᾶν οὐκ οἶδα». Ὁ
δὲ Λύσιππος· «Μὰ τὸν Δία, μὴ φόβον ἔχε, ὦ
Ἵπατία, ἐλθὲ δεῦρο καὶ ἅμα κολύμβα! Θερμόν 105
ἐστὶ τὸ ὕδωρ!»

Ἡ οὖν Ἵπατία ἐπαίρει ἑαυτήν καὶ τρέχει
πρὸς τὸν ποταμόν, ἀλλὰ ἰδού, λίθος ἐστὶ
πλησίον τῆς ὄχθης, ἡ δὲ παῖς οὐχ ὁρᾷ αὐτὸν
καὶ πταίει. Πίπτει οὖν πρὸς τὴν γῆν καὶ μένει 110
ἀκίνητος· «ὦ Ζεῦ,» φησίν, «φεῦ τοῦ ποδός!»

Ἡ Ἵπατία τὸν πόδα ἀλγεῖ καὶ βοᾷ· «αἰαῖ,
αἰαῖ, βοήθεια!» Ἡ δὲ Ἥλέκτρα τὴν βοὴν ἀκούει
καὶ ταχέως προσχωρεῖ πρὸς αὐτήν· «Τί ἐστίν,
ὦ Ἵπατία, τί πάσχεις; Ἐπαιρε σεαυτήν!» Ἡ δέ· 115
«Βαδίζεις μόλις δύναμαι· μάλα γὰρ τὸν πόδα
ἀλγῶ. Βοήθει, ὦ Ἥλέκτρα!»

Ἥλέκτρα· «Δός μοι
τὴν χεῖρα καὶ βάδιζε!
Ἀλλὰ σπεῦδε, καιρὸς
γάρ ἐστι πρὸς τὴν
οἰκίαν ἐπανέρχεσθαι».

120

Ἡ δούλη τὴν Ὑπατίαν τῆς χειρὸς αἰρεῖ.
 Ἄμα οὖν ἢ τε δούλη καὶ ἡ παῖς ἀπὸ τοῦ ποτα-
 125 μοῦ ἀποχωροῦσι καὶ βραδέως πρὸς τὴν οἰκίαν
 προσχωροῦσιν. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν θύραν ἤκουσιν,
 τὸν Ἀπολλώνιον ὑπὸ τῷ δένδρῳ καθήμενον
 ὁρῶσιν. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος ἐπαίρει ἑαυτὸν καὶ
 «τί δ' ἐστίν, ὦ Ἠλέκτρα;» φησίν, «τί πάσχει ἡ
 130 παῖς; Διὰ τί κλαίει ἡ θυγάτηρ μου; Εἰπέ μοι!»

ἀποχωρῶ ἀπὸ
 ↔ προσχωρῶ πρὸς
 ἤκω = ἔρχομαι
 -μενος, -μένη, -μενον
 (μετ.)
 καθήμενος < κάθημαι

Δούλη· «Ἡ Ὑπατία τὸν πόδα ἀλγεῖ καὶ
 βαδίζειν μόλις δύναται».

ἐγὼ δύναμαι
 ἡ παῖς δύναται

Ὑπατία· «Μὴ φόβον ἔχε, ὦ πάτερ, καλῶς
 γὰρ ἔχω».

135 Ὁ οὖν πατὴρ χαῖρει, πρὸς τὴν θυγατέρα
 προσχωρεῖ καὶ φιλεῖ αὐτήν. Ἐπειτα δὲ τὸν
 δούλον καλεῖ καὶ «ἐλθὲ δεῦρο, ὦ Καλλίμαχε!»
 φησίν, «καὶ βοήθει! Καιρὸς ἐστὶ καθεύδειν ἐν τῇ
 κλίνῃ· ἐσπέρα γὰρ ἤδη γίνεται. Ἄγε δὴ τὴν
 140 παῖδα πρὸς τὸ δωμάτιον!» Ὁ δὲ Καλλίμαχος
 ταχέως ἔρχεται, τὴν Ὑπατίαν λαμβάνει καὶ
 ἄγει πρὸς τὸ δωμάτιον.

φιλῶ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μετοχή (ἀρσενικὸν γένος)

-ων / -ῶν
-μενος

Ὁ Πραξιτέλης ἀγάλματα κατασκευάζει. Καὶ ὁ Λύσιππος ὅλην τὴν ἡμέραν πονεῖ ἀγάλματα κατασκευάζων. Ὁ Λεωνίδας ἀλλᾶντας πωλεῖ ἐν τῇ ἀγορᾷ. Καὶ ὁ Ἰππόλυτος ὅλην τὴν ἡμέραν πονεῖ ἱμάτια ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλῶν».

Ὁ Ἀπολλώνιος κάθεται ὑπὸ τῷ δένδρῳ. Ἡ δὲ Ἑλένη ὁρᾷ αὐτὸν ὑπὸ τῷ δένδρῳ καθήμενον καὶ καλεῖ· «Ἀπολλώνιε, τί ποιεῖς ὑπὸ τῷ δένδρῳ καθήμενος!» Ὁ δὲ ἀποκρινόμενος λέγει· «Τί ἔστιν, ὦ Ἑλένη»

«κατασκευάζων, πωλῶν» μετοχή ἐστὶ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς.

«καθήμενος, ἀποκρινόμενος» μετοχή ἐστὶ τῆς μέσης φωνῆς.

Κλητικὴ πτῶσις

-ος, -ε!
-α, -α!
-ας, -α!
-ων, -ων!
-ηρ, -ερ!

Ἀλέξανδρος· «Χαῖρε, ὦ Ὑπατία!»
Ὑπατία· «Χαῖρε καὶ σύ, ὦ Ἀλέξανδρε!»
«Ἀλέξανδρος, Ὑπατία» ὀνομαστικὴ ἐστὶν.
«ὦ Ὑπατία, ὦ Ἀλέξανδρε» κλητικὴ.

Παραδείγματα·

Πλάτων, ὦ Πλάτων! Λεωνίδας, ὦ Λεωνίδα!
πατήρ, ὦ πάτερ!

Προστακτικὴ ἑγκλισις, ἐνικὸς ἀριθμὸς

εἰπέ!
ἐλθέ!
δός!

Ὑπατία· «Εἰπέ μοι, ὦ Ἀλέξανδρε, πόθεν εἶ; Εἰπέ μοι, ὦ Λεωνίδα, ποῦ ἐστὶν ἡ Σπάρτη; Εἰπέ μοι, ὦ Πλάτων, τί μανθάνεις;»

ἄγε!
ἔπαιρε!
λάμβανε!
σπεῦδε!

Λύσιππος· «Ἐλθέ δεῦρο, ὦ Ὑπατία, ἅμα κολύμβη, μή φόβον ἔχε!»
Δούλη· «Δός μοι τὴν χεῖρα, ὦ Ὑπατία, καὶ ἔπαιρε σεαυτήν!»

Δεσπότης· «Ἐλθέ δεῦρο, ὦ Καλλίμαχε, καὶ βοήθει.

Λάμβανε τὴν ὑδρίαν, καὶ τὴν Ὑπατίαν εἰς τὴν οἰκίαν
ἄγε! Σὺ δὲ, ὦ Καλλιρρόη, βάδιζε εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ
μῆλα φέρε! Ἀλλὰ σπεῦδε!»

«Εἰπέ, ἐλθέ, δός, ἔπαιρε, ἄγε, λάμβανε, φέρε, βάδιζε,
σπεῦδε, βοήθει, μὴ ἔχε», προστακτικὴ ἐστίν.

φέρε!

βάδιζε!

(μὴ) ἔχε!

βοήθει!

κολύμβα!

Μελέτημα Α

Ἡ Ὑπατία παίζει πρὸς τ___ ὄχθ___ τοῦ ποταμοῦ, ἐν
ᾧ δὲ ἡ δούλη ἱμάτια πλύνει. Ἐκεῖ ἡ παῖς πολλοῖς
παι___ συντυγχάνει.

Ὑπατία· «Χαίρε, ὦ παῖ!»

Λεωνίδας· «Χαῖρε καὶ σύ! Πῶς ἔχεις;»

Ὑπατία· «Καλῶς ἔχ___. Τίς καὶ πόθεν εἶ;»

Λεωνίδας· «Ὅνομά μοι Λεωνίδ___ ἐστίν. Λακεδαι-
μόνιος ἐκ Σπάρτ___ εἰμί».

Ὑπατία· «Ποῦ ἐστίν ἡ Σπάρτη, ὦ Λεωνίδ___;»

Λεωνίδας· «Ἄρ' οὐκ οἶδ___; Ἡ Σπάρτη πόλις ἐν τῇ
Πελοποννήσ___ ἐστίν».

Ὑπατία· «Τί δὲ ποιεῖ ἐν Ἀθῆν___ ὁ πατήρ σου;»

Λεωνίδας· «Ὁ πατήρ μου, ὀνόματ___ Ἀναξανδρίδας,
ἀλλαντοπώλ___ ἐστὶ καὶ ὅλ___ τὴν ἡμέραν πονεῖ
ἀλλᾶντ___ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλ___. Ἐγὼ δὲ βούλομαι
γεν___ ναύτης. Ἀλλ' ἐλθ___ δεῦρο καὶ κολύμβ___!
Διὰ τί οὐ κολυμβᾷς;»

Ὑπατία· «Τὸν γὰρ πόδ___ ἄλγ___ καὶ τὴν κεφαλὴν.»

Ἡλέκτρα· «Δ___ μοι τὴν χεῖρα καὶ βάδιζε, ὦ Ὑπατία!
Ἀλλὰ σπεῦδ___, καιρὸς γάρ ἐστι πρὸς τὴν οἰκίαν
ἐπανέρχ___!»

ἄγω
ἀλγῶ
βούλομαι
διδάσκω
δύναμαι
ἐργάζομαι
κάθημαι
κατασκευάζω
μανθάνω
μισῶ
οἶδα
παίζω
πίπτω
πταίω
φημί

Μελέτημα Β

Ἡ Ὑπατία πολλοὺς παῖδας εὕρισκε πλησίον τοῦ ποταμοῦ. Οἱ μὲν πρὸς τῇ ὄχθῃ _____, οἱ δὲ κολυμβῶσιν ἐν τῷ ποταμῷ. Διδάσκαλός τις ὑπὸ δένδρῳ _____ δύο νεανίας διδάσκων.

«Κἀγὼ _____ γενέσθαι διδάσκαλος καὶ τοὺς παῖδας ἀριθμοὺς καὶ Ἑλληνικοὺς μύθους _____. τὰ γὰρ γράμματα φιλῶ. _____ (= οὐ φιλῶ) δὲ τὰ ὅπλα καὶ τὸν πόλεμον» λέγει παῖς τις Ἀθηναῖος ὀνόματι Πλάτων.

«Ἐγὼ δὲ τὰ γράμματα ἐν τῷ διδασκαλείῳ _____ καὶ τοὺς ἀριθμοὺς οὐκ ἐθέλω· βούλομαι γενέσθαι στρατηγὸς καὶ τὸν στρατὸν πρὸς τὸν πόλεμον _____» λέγει δὲ ἄλλος παῖς ὀνόματι Λεωνίδας.

«Ἐγὼ δὲ βούλομαι γενέσθαι κεραμεὺς καὶ ἐν τῷ Κεραμεικῷ _____» λέγει δὲ ἄλλος παῖς ὀνόματι Λύσιππος.

Ἡ δὲ Ὑπατία ἐρωτᾷ· «Οὐκ _____ τί ἐστὶ καὶ ποῦ ὁ Κεραμεικός. Εἰπέ μοι, ὦ Λύσιππε!»

Ἀποκρίνεται δὲ ὁ Λύσιππος· «Οἱ κεραμεῖς, ἀγγεῖα _____».

Τότε δὲ ἡ Ὑπατία τὸν πατέρα ὁρᾷ πρὸς τὸν ποταμὸν ἐρχόμενον. Ἐπαίρει ἑαυτὴν καὶ τρέχει πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ ἰδοὺ, λίθος ἐστὶ πλησίον τοῦ δένδρου, ἡ δὲ παῖς οὐχ ὁρᾷ αὐτόν καὶ _____. _____ οὖν πρὸς τὴν γῆν καὶ «φεῦ τοῦ ποδός», _____, «τὸν πόδα _____ καὶ βαδίζειν οὐ _____».

Ἐν ᾧ μὲν οἱ _____ ἐν τῷ _____ Κεραμεικῷ ἐργάζονται πλησίον τῆς _____ τοῦ ποταμοῦ, οἱ δὲ παῖδες ἐν τῷ _____ Κεραμεικῷ παίζουνσιν, πλησίον τῶν _____.

«Χαίρετε, ὦ παῖδες! Ὅνομά μοι Ὑπατία. Ἀθηναία εἰμι καὶ τὰ ἄστρα φιλῶ· βούλομαι γὰρ γενέσθαι _____».

«Ὅνομά μοι Λύσιππος. Ἀθηναῖος καγὼ εἰμι. Ἐγὼ δὲ βούλομαι γενέσθαι _____ καὶ πονεῖν τὰ μεγάλα _____ τῆς Ἀκροπόλεως κατασκευάζων».

«Ὅνομά μοι Πλάτων. Καγὼ Ἀθηναῖός εἰμι. Ἐγὼ δὲ _____ βούλομαι γενέσθαι· τὴν γὰρ σοφίαν μάλα φιλῶ καὶ τὸν _____».

«Ὅνομά μοι Λεωνίδας. _____ εἰμι ἐκ Σπάρτης. Ἐγὼ δὲ βούλομαι γενέσθαι _____ καὶ τὸν στρατὸν ἄγειν».

«Ὅνομά μοι Ἀλέξανδρος. Ξένος καγὼ εἰμι, ἐκ Πέλλης. Ἐγὼ δὲ βούλομαι γενέσθαι _____· τὴν γὰρ θάλασσαν φιλῶ καὶ τὰ _____».

ἄγαλμα
ἀστρονόμος
γλύπτης
κεραμεύς
λόγος
ναύτης
ὄχθη
πλοῖον
στρατηγός
τάφος
φιλόσοφος
ξένος, -η, -ον
ἔξω
ἔσω

Μελέτημα Γ

1. Ποῦ παίζει ἡ Ὑπατία ἐν ᾧ ἡ δούλη τὰ ἱμάτια πλύνει;
2. Τίνα ἐστὶ τὰ τῶν παιδῶν ὀνόματα; Πόθεν εἰσὶν οἱ παῖδες;
3. Τί κατασκευάζων πονεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατήρ;
4. Ποῦ κεῖνται οἱ τάφοι τῶν νεκρῶν ἐν Ἀθήναις;
5. Ποῦ δ' ἐργάζεται ὁ τοῦ Λεωνίδου πατήρ;
6. Τί δ' ἐστὶν τὸ διδασκαλεῖον;
7. Διὰ τί στρατηγὸς βούλεται γενέσθαι ὁ Λεωνίδας;
8. Ἄρα ἡ Ὑπατία κολυμβᾷ;
9. Διὰ τί πίπτει πρὸς τὴν γῆν ἐπεὶ πρὸς τὸν ποταμὸν τρέχει;
10. Τί δὲ κελεύει ἡ Ἥλέκτρα αὐτὴν ποιεῖν;
11. Τί δὲ κελεύει ὁ Ἀπολλώνιος τὸν δοῦλον ποιεῖν;
12. Ἄρα «κατασκευάζων» προστακτικὴ ἐστίν;
13. Ἄρα «Λεωνίδα» ὀνομαστικὴ ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ ΙΗ΄

Ῥήματα

ἄγω
αἰρέω
ἀλγέω
ἀποχωρέω
βοηθέω
βούλομαι
γεωργέω
διδάσκω
δύναμαι
ἐργάζομαι
ἤκω
ιλιγγιάω
κάθημαι
κατασκευάζω
μισέω
οἶδα
πίπτω
πταῖω
φημί

Ἐκφράσεις

οὐ γὰρ οὖν!
τί ἔστιν;

Ὄνόματα

ἄγαλμα, τό
ἀγγεῖον, τό
ἀστρονόμος, ό
βοήθεια, ή
γλύπτης, ό
διδασκαλεῖον, τό
διδάσκαλος, ό
κεραμεύς, ό
λόγος, ό
μετοχή, ή
ναύτης, ό
ὄχθη, ή
πλοῖον, τό
προθυμία, ή
στρατηγός, ό
τάφος, ό
φόβος, ό

Ἐπιφωνήματα

αἰαῖ!
φεῦ!

Ἐπιρρήματα

δεῦρο

Κύρια ὀνόματα

Ἀγαμέμνων, ό
Ἀκρόπολις, ή
Ἀναξίμανδρος, ό
Ἀρχέλαος, ό
Κεραμεικός, ό
Λακεδαιμίων, ή
Λεωνίδα, ό
Λύσιππος, ό
Μενέλαος, ό
Πλάτων, ό
Πραξιτέλης, ό

Ἐπίθετα

ἀκίνητος, -ον
Λακεδαιμόνιος, -α
Μακεδών, Μακεδόνισσα
ξένος, -η, -ον
ὅλος, -η, -ον

Προθέσεις

ἐκτός
ἐντός
πρός + δοτ.

Ο ΔΑΚΤΥΛΙΟΣ

ἡ δούλη καὶ ἡ παῖς
διαλέγονται πρὸς
ἀλλήλας

A ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Πρόσωπα· Καλλίμαχος καὶ Καλλιρρόη.

Ὁ Καλλίμαχος τὴν θύραν τῆς γυναικωνί-
δος διέρχεται, εἰς τὴν γυναικωνίτιν εἰσέρχεται
5 καὶ τὴν Ὑπατίαν ἐν τῇ κλίνῃ τοῦ δωματίου
αὐτῆς λείπει. Ἐξερχόμενος δ' ἐκ τοῦ δωματίου
τῆς παιδὸς ὁ δοῦλος βλέπει πρὸς τὸ δωμάτιον
τῶν δούλων καὶ τὴν Καλλιρρόην ὁρᾷ ἐν τῇ
κλίνῃ καθημένην καὶ τὸ τῆς δεσποίνης κάτοπ-
10 τρον λαμβάνουσαν. «Τί ἔστιν, «ὦ Καλλιρρόη;»
φησὶν, «Διὰ τί κάθῃσαι τὸ κάτοπτρον τῆς δεσ-
ποίνης λαμβάνουσα; Ἄρα ἐν νῶ ἔχεις αὐτὸ
κλέπτειν;»

εἰσέρχομαι, ἐξέρχομαι,
διέρχομαι, ἐπανέρχομαι
< ἔρχομαι

βλέπω = ὁρῶ

καθήμενος, καθημένη
(μετ. < κάθημαι)

λαμβάνων, λαμβάνουσα
(μετ. < λαμβάνω)

ἐν νῶ ἔχω· βούλομαι

ἐγὼ κάθημαι
σύ κάθῃσαι
οὗτος κάθεται

Ἡ δὲ Καλλιρρόη πρὸς τὸν δοῦλον βλέπει
καὶ λέγει· «Οὐ γὰρ οὖν, μα τὸν Δία! Τὴν ῥίνα ἐν 15
τῷ κατόπτρῳ ὁρῶ· ἡ γὰρ Ἡλέκτρα λέγει ὅτι
καλὴ οὐκ εἰμί, ἀλλὰ ῥίνα ἔχω ἄσχημον».

Ὁ δὲ Καλλίμαχος ἀποκρινόμενος λέγει·
«Λεῖπε τὸ κάτοπτρον, ὦ Καλλιρρόη, ἐλθὲ
δεῦρο καὶ βοήθει! Ἡ γὰρ Ὑπατία μόλις βαδίζει 20
καὶ τὸν πόδα ἀλγεῖ. Λάμβανε οὖν τὴν ὑδρίαν
ἐκ τῆς ἀποθήκης καὶ ὕδωρ ταχέως φέρε!
Ἐπειτα δὲ μένε σὺν τῇ παιδί ἐν τῷ δωματίῳ
καὶ αὐτὴν θεράπευε πολλῇ προθυμίᾳ!»

Ὁ μὲν οὖν δοῦλος ἀπὸ τῆς δούλης 25
ἀποχωρεῖ. Ἡ δὲ δούλη τὸ κάτοπτρον ἐν τῇ
κλίνῃ λείπει, ἐπαίρει ἑαυτήν, εἰς τὴν ἀποθήκην
εἰσέρχεται καὶ τὴν ὑδρίαν λαμβάνει. Ἐπειτα
δὲ πρὸς τὰ ἄνω δωμάτια ἐπανέρχεται τὴν
ὑδρίαν φέρουσα. Εἰς τὸ τῆς παιδὸς δωμάτιον 30
εἰσέρχεται καὶ τὴν παιῖδα ὁρᾷ ἐν τῇ κλίνῃ
καθημένην. Χαμαὶ οὖν τὴν ὑδρίαν λείπει,
καθίζει παρὰ τῇ παιδί καὶ μένει ἐκεῖ ὀλίγον
χρόνον αὐτὴν θεραπεύουσα.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

B

Πρόσωπα· Ὑπατία καὶ Καλλιρρόη.

Καλλιρρόη· «Χαῖρε, ὦ παῖ! Πῶς ἔχεις;»

Ἵπατία· «Χαῖρε καὶ σύ, ὦ Καλλιρρόη!
Καλῶς οὐκ ἔχω· τὸν γὰρ πόδα ἀλγῶ».

40 Καλλιρρόη· «Ἴδου ἡ ὑδρία. Ἐθέλεις ὀλίγον
ὔδωρ πίνειν;»

Ἵπατία· «Ναί, χάριν σοι ἔχω».

Ἡ δούλη ὀλίγον ὔδωρ ἐν κύλικι χέει καὶ
πίνει οὖν ἡ παῖς. Ἐν ᾧ δὲ ὔδωρ πίνει, ἡ
45 Ἵπατία πρὸς τὸ ἱμάτιον τῆς δούλης βλέπει
καὶ «ὥς καλὸν ἐστὶ τὸ ἱμάτιόν σου, ὦ Καλ-
λιρρόη,» φησίν, «καλῶς οὖν ῥάπτεις».

ὥς καλός!
ὥς καλή!
ὥς καλόν!

Καλλιρρόη· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ παῖ! Καὶ τὸ
ἱμάτιόν σου καλὸν ἐστίν. Ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
50 καλῶς ῥάπτει καὶ ἡ τήθη σου».

ὥς δοκεῖ + δοτ.

Ἡ Ἵπατία (βλέπουσα πρὸς τὴν τῆς δούλης
κεφαλὴν)· «Ὡς καλὴ ἐστὶ καὶ ἡ στεφάνη σου, ὦ
Καλλιρρόη!»

←
στεφάνη

Καλλιρρόη· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ παῖ! Καὶ ἡ
55 στεφάνη σου καλὴ ἐστίν».

Ἵπατία· «Ἄνθη καλὰ ἐκ τοῦ κήπου καθ'
ἡμέραν συλλέγω σὺν τῇ Ἡλέκτρᾳ».

Βλέπουσα δὲ πρὸς τὴν τῆς δούλης χεῖρα
λέγει ἡ παῖς· «Ὡς καλός ἐστι καὶ ὁ δακτύλιός
60 σου, ὦ Καλλιρρόη!»

δακτύλιος

δῶρον

Καλλιρρόη· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ παῖ! Δῶρόν ἐστι τοῦ Φιλίππου».

Ἵπατία· «Εἰπέ μοι, ὦ Καλλιρρόη, ἄρα Φίλιππον τὸν δοῦλον φιλεῖς;»

Καλλιρρόη· «Μάλιστα γε. Ὁ Φίλιππος καλός 65
τε καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐστίν».

ἀληθής, -ές
ἀληθῆ ↔ ψευδῆ
ἀεὶ ↔ οὐδέποτε

Ἵπατία· «Τὰ ἀληθῆ λέγεις, ὦ Καλλιρρόη· ὁ γὰρ Φίλιππος ἀεὶ τῷ δεσπότη ἐν τῷ κλήρῳ βοηθεῖ πολλῇ προθυμίᾳ».

τόδε | τάδε

δάκρυμα
< δακρύω

Τάδε δὲ λέγουσα, ἡ παῖς δάκρυμα ἐν τοῖς 70
τῆς Καλλιρρόης ὀφθαλμοῖς ὄρᾳ καὶ ἐρωτᾷ· «Τί ἔστιν, ὦ Καλλιρρόη, διὰ τί δακρύεις; Ἄρα γε τὸν πόδα ἀλγεῖς ἢ τὴν χεῖρα;»

καρδιά

Καλλιρρόη· «Οὐδαμῶς, οὔτε τὸν πόδα ἀλγῶ, οὔτε τὴν χεῖρα, ἀλλὰ τὴν καρδίαν· ἡ γὰρ 75
Ἥλέκτρα λέγει ὅτι ρῖνα ἔχω ἄσχημον».

Ἵπατία· «Πῶς δὴ τοῦτο; Ἡ Ἥλέκτρα ἀγαθὴ δούλη οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ πονηρά· οὐδέποτε γὰρ τὰ ἀληθῆ λέγει, ἀλλὰ ψευδῆ, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ».

ἄληθες < ἀληθής

Καλλιρρόη· «Ἄληθες; Ἄρα γε ρῖνα οὐκ ἔχω 80
ἄσχημον;»

γε /-γε

Ἵπατία· «Οὐ γὰρ οὖν. Ἐμοιγε οὐ δοκεῖ, ἀλλὰ ρῖνα καλὴν ἔχεις τε καὶ ὀφθαλμοὺς καλοὺς».

Ἡ δούλη οὐκέτι δακρύει, ἀλλὰ γελᾷ καὶ γελᾷ ↔ δακρύει
 85 «χάριν σοι ἔχω,» φησίν, «σὺ δὲ καλὴν καρδίαν
 ἔχεις, ὦ φίλτατη Ὑπατία!» Ἐπαίρει οὖν ἑαυτὴν φίλτατη < φίλη
 ἡ δούλη, πρὸς τὴν παῖδα προσχωρεῖ καὶ φιλεῖ
 αὐτήν.

Γ ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

90 Πρόσωπα· Καλλιρρόη καὶ Ἡλέκτρα.

Ἡ Καλλιρρόη ἐκ τοῦ δωματίου ἐξέρχεται καὶ
 ἀπὸ τῆς παιδὸς ἀποχωρεῖ. Καταβαίνουσα δὲ
 κατὰ τῆς κλίμακος τὴν Ἡλέκτραν ὁρᾷ ἐν τῇ αὐλῇ
 ἄνθη συλλέγουσαν παρὰ τῇ κλίμακι.

95 Καλλιρρόη «Χαῖρε, ὦ Ἡλέκτρα!»

Ἡλέκτρα· «Ποῖ βαίνεις;»

Καλλιρρόη· «Πρὸς τὴν κρήνην βαίνω· τὴν γὰρ
 Ὑπατίαν θεραπεύω ἐν τῷ δωματίῳ καὶ ὕδωρ
 φέρειν κελεύει με ὁ Καλλίμαχος».

100 Ἡλέκτρα· «Οὐ δυνατόν ἐστιν· ἡ γὰρ δέσποινα
 τὰ ἱμάτια ράπτειν κελεύει σε. Τὴν ὑδρίαν δός μοι
 καὶ γὰρ τὴν Ὑπατίαν θεραπεύω».

ὥς = ὅτι

ὀργίζομαι

ἐμέ = με

σέ = σε

ἄρνούμαι = λέγω οὐ

πάνυ = μάλα

σὺ δοκεῖς μοι + ἀπαρ.

Ἡ Καλλιρρόη οὐδὲν λέγει, ἀλλὰ τὴν ὑδρίαν
χαμαὶ ἐν τῇ αὐλῇ λείπει καὶ ἀποχωρεῖ. Ἡ δὲ
Ἥλέκτρα• πρὸς τὴν χεῖρα αὐτῆς βλέπουσα 105
μάλα θαυμάζει ὥς δακτύλιον ἔχει· «Εἰπὲ μοι,
ὦ Καλλιρρόη, τίνος οὗτος ὁ δακτύλιος ὃν
ἔχεις;» Ἡ δὲ Καλλιρρόη ἀποκρινομένη λέγει
πρὸς τὴν Ἥλέκτραν· «Δῶρόν ἐστι τοῦ
Φιλίππου».

110

Ἡ δὲ Ἥλέκτρα ὀργίζεται καὶ βοῶσα τάδε
λέγει· «Ἄλλ' οὐ δυνατόν ἐστιν. Δοκεῖ μοί σε
ἀμαρτάνειν. Δός μοι τὸν δακτύλιον,» φησὶν, «ὁ
γὰρ Φίλιππος ἐμὲ φιλεῖ, οὐ σέ». Ἡ δὲ Καλλι-
ρρόη τόδε ἀρνούμενη ἀποκρίνεται· «Οὐδαμῶς, 115
μὰ τὸν Δία,» φησὶν, «ἀληθῆ οὐ λέγεις· κακὴν
γὰρ καρδίαν ἔχεις. Πάνυ μοι σὺ δοκεῖς ἐμὲ
μισεῖν».

Ἡ δὲ Ἥλέκτρα ὀργιζομένη τάδε ἀποκρί-
νεται· «Σὺ δὲ ἀληθῆ οὐ λέγεις· οὐ γὰρ σέ φιλεῖ ὁ 120
Φίλιππος, ἀλλ' ἐμέ».

ἔστιν ὅτε ...

τύπτω

Ἡ δὲ Καλλιρρόη τάδε λέγει πρὸς αὐτήν·
«Διὰ τί με μισεῖς, ὦ Ἥλέκτρα; Ἔστιν ὅτε πάνυ
οἰκτίρω σε». Ἡ δὲ Ἥλέκτρα «εἰς κόρακας!» βοᾷ,
«ἐμὲ δὴ φθονεῖς· καλὴν γὰρ ῥίνα ἔχω», καὶ 125
τύπτει τὴν Καλλιρρόην ἐπὶ τῇ κεφαλῇ.

Ἡ οὖν Καλλιρρόην ἤδη δακρύουσα «αἰαῖ, αἰαῖ!» βοᾷ, «φεῦ τῆς κεφαλῆς, ὦ Ζεῦ, βοήθει!»
 Τὰς βοᾶς τότε ἀκούει καὶ τὴν ἔριδα ἡ Ἑλένη.
 130 Ἡ οὖν δέσποινα ἐκ τοῦ θαλάμου ἐξερχομένη
 κατὰ τῆς κλίμακος καταβαίνει καὶ πρὸς τὰς
 δούλας ταχέως προσχωρεῖ.

ἔρις γίγνεται ἐν τῇ αὐλῇ περὶ δακτυλίου

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μετοχή (θηλυκὸν γένος)

Ἡ Ἑλένη καταβαίνουσα κατὰ τῆς κλίμακος τὴν
 δούλην ὁρᾷ τὴν ὑδρίαν λαμβάνουσαν.

-ουσα / -ῶσα

-μένη

Ἐρχομένη δὲ πρὸς τὸν κῆπον ὁρᾷ τὴν ἄλλην
 δούλην ὑπὸ τῷ δένδρῳ καθημένην καὶ βοᾶσα ἡ
 δέσποινα τάδε λέγει· «Ἐλθὲ δεῦρο!» Ἡ δὲ δούλη
 ἀποκρινομένη λέγει· «Χαῖρε, ὦ δέσποινα!»

«καταβαίνουσα, βοᾶσα, λαμβάνουσα» μετοχή ἐστὶ
 τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς.

«ἐρχομένη, ἀποκρινομένη, καθημένη» μετοχή ἐστὶ
 τῆς μέσης φωνῆς.

Μελέτημα Α

Ὁ δοῦλος τὴν θύραν τῆς γυναικωνίτιδος ___έρχεται, εἰς τὴν γυναικωνίτιν ___έρχεται καὶ τὴν Ὑπατίαν ἐπὶ τῇ κλίνῃ τοῦ δωματίου αὐτῆς λείπει. ___ερχόμενος δὲ ἐκ τοῦ δωματί___ τὴν Καλλιρρόην ὁρᾷ ἐν τῇ κλίνῃ καθημέν___ καὶ τὸ τῆς δεσποίνης κάτοπτρον λαμβάνουσ__.

Ἡ δὲ δέσποινα ἐρχομέν___ πρὸς τὸν κῆπον τὴν ἄλλην δούλην ὁρᾷ καθημέν___ ὑπὸ τῷ δένδρ___ καὶ «τί ποιεῖς, ὦ Ἥλέκτρ___;» φησίν, «διὰ τί ἐν τῷ κήπῳ εἶ ἄνθη συλλέγ___;»

Ἡ δὲ Ἥλέκτρα γελ___ τάδε ἀποκρίνεται· «Ἄνθ___ συλλέγω, ὦ δέσποινα· ἐν νῷ γὰρ ἔχω στεφάνην παρασκευάζ___».

Ἡ δὲ Ἑλένη· «Λεῖπ___ νῦν τὰ ἄνθη καὶ βοήθ___· καιρὸς γάρ ἐστι τὰ ἱμάτια ράπτ___».

Τάδε δὲ λέγ___ ἡ Ἑλένη ἀποχωρεῖ ἀπὸ τῆς δούλ___, τὴν Καλλιρρόην καλ___ καὶ «ἐλθὲ δεῦρο, ὦ Καλλιρρόη!» φησίν.

Τάδε ἀκού___ ἡ δὲ Καλλιρρόη ἐξέρχεται ἐκ τοῦ δωματί___, τρέχει πρὸς τὴν δέσποινα___ καὶ «τί ἔστιν, ὦ δέσποινα___;» φησίν, «τί με κελεύεις;»

«Βάδιζ___ ταχέως πρὸς τὴν κρήνην!» ἀποκρίν___ δὲ ἡ δέσποινα, «καὶ ὕδωρ φέρ___! Ἡ γὰρ θυγάτηρ μου τὸν πόδ___ μάλα ἀλγ___ καὶ τὴν κεφαλὴν».

Μελέτημα Β

Ἡ Ἥλέκτρα τὸ τῆς Ἑλένης κάτοπτρον _____,
ἐκ τοῦ θαλάμου ἐξέρχεται καὶ κατὰ τῆς κλίμακος
ταχέως καταβαίνει. Νῦν δὲ ἐν τῇ αὐλῇ _____ καὶ
τὴν ῥίνα ὀρᾷ. Ἀλλὰ ἰδοῦ, ἔρχεται ἡ παῖς, τὴν δοῦλὴν
ὀρᾷ καὶ λέγει· «Ὡς καλόν ἐστι τόδε τὸ _____!»

Ἡ δὲ δούλη· «_____ τὸ κάτοπτρον _____
τοῦ Φιλίππου ἐστίν· ἐμὲ γὰρ μάλα φιλεῖ».

Ἐν ᾧ δὲ διαλέγονται πρὸς ἀλλήλας, ἡ δέσποινα τὰ
ἱμάτια λαμβάνει, πρὸς τὴν αὐλὴν προσχωρεῖ, τὴν
δοῦλὴν ὀρᾷ καὶ «τί ποιεῖς, ὦ Ἥλέκτρα;» φησίν, «διὰ τί τὰ
ἱμάτια οὐκέτι πλύνεις;»

Ἡ δὲ δούλη· «Οὐ δυνατόν ἐστιν· τὸν γὰρ πόδα ἀλγῶ
καὶ τὴν κεφαλὴν. Καὶ ἐν νῶ ἔχω ὀλίγον χρόνον
ἀναπαύεσθαι καὶ ἄνθη συλλέγειν σὺν τῇ Ὑπατίᾳ. Ἡ δὲ
Καλλιρρόη τὰ ἱμάτια ἐν τῷ ποταμῷ πλύνειν ἐν
_____ εἶχεν».

_____ δὲ ἀκούουσα ἡ δέσποινα _____ πρὸς
τὸ κάτοπτρον, μάλα θαυμάζει καὶ «εἰς κόρακας!», φησίν,
«διὰ τί τὰ _____ οὐ λέγεις, μὰ τὸν Δία;»

Ἥλέκτρα· «_____ οὐ λέγω, ὦ δέσποινα, ἀλλὰ τὰ
ἀληθῆ· ἡ γὰρ Καλλιρρόη κελεύει με τὴν παῖδα ἐν τῇ
αὐλῇ θεραπεύειν».

Ἑλένη· «Δός μοι τὸ κάτοπτρον καὶ σπεῦδε πρὸς τὴν
κρήνην· καιρὸς γάρ ἐστι τὰ ἱμάτια πλύνειν», καὶ
_____ αὐτὴν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ.

Ἡ δὲ Ἥλέκτρα _____ (μετ.) «αἰαῖ, αἰαῖ!» βοᾷ,
«φεῦ τῆς κεφαλῆς!»

δάκρυμα
δῶρον
καρδία
κάτοπτρον
νοῦς

βλέπω
δακρύω
γελῶ
δοκῶ
κάθηναι
κλέπτω
οἰκτίρω
τύπτω

ἀληθῆ
ψευδῆ
τόδε | τάδε

Ἡ δὲ δέσποινα _____ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρῶσα
 _____ (= οὐ δακρύει) καὶ «νῦν δὲ τὰ ἀληθῆ λέγεις,»
 φησὶν, «σὺ μοι _____ τὴν Καλλιρρόην μισεῖν·
 κακὴν γὰρ _____ ἔχεις. Ἔστι ὅτε _____ σε, ὧ
 πονηρὰ Ἥλέκτρα!»

Μελέτημα Γ

1. Διὰ τί κάθεται ἐν τῇ κλίνῃ ἡ Καλλιρρόη τὸ κάτοπτρον λαμβάνουσα;
2. Τί δὲ κελεύει ὁ Καλλίμαχος αὐτὴν ποιεῖν;
3. Διὰ τί δακρύει ἡ Καλλιρρόη;
4. Διὰ τί δὲ φιλεῖ ἡ δούλη τὴν Ὑπατίαν;
5. Πότε οὖν εὐρίσκει ἡ Καλλιρρόη τὴν Ἥλέκτραν;
 Τί δὲ ποιεῖ αὕτη;
6. Τί δὲ θαυμάζει ἡ Ἥλέκτρα;
7. Διὰ τί δὲ τύπτει ἡ Ἥλέκτρα τὴν Καλλιρρόην;
8. Τίνα οὖν φιλεῖ ὁ Φίλιππος; Σὺ δὲ τί λέγεις περὶ τούτου;
9. Ἄρα γε ἡ Καλλιρρόη ἄσχημον ῥῖνα ἔχει;
10. Ἄρα «καταβαίνει» μετοχή ἐστίν;

ΛΕΞΕΙΣ ΙΘ'

Ῥήματα

ἀμαρτάνω

ἀρνέομαι

βλέπω

γελάω

δακρύω

διέρχομαι

εἰσέρχομαι

δοκέω

θαυμάζω

κλέπτω

οἰκτίρω

ὀργίζομαι

τύπτω

φθονέω

χέω

Ὄνόματα

δακτύλιος, ὁ

δάκρυμα, τό

δῶρον, τό

ἔρις, ἡ

καρδία, ἡ

κάτοπτρον, τό

νοῦς, ὁ

στεφάνη, ἡ

Ἐπίθετα

ἀληθής, -ές

ψευδής, -ές

Ἐπιρρήματα

ἄληθες

οὐδέποτε

πάνυ

ὥς

Φράσεις

ἐν νῶ ἔχω

ἔστιν ὅτε

εἰς κόρακας!

ὥς ἐμοὶ δοκεῖ

ὥς καλός!

Ο ΒΙΟΣ

ὁ θηρευτὴς κάπρον
θηρεύει

ὁ ἀλιεὺς ἰχθύας
ἀλιεύει

ὁ γεωργὸς τὴν γῆν
γεωργεῖ

ὁ ποιμὴν τὸ ποῖμνιον
ποιμαίνει

βίος = ζωή

διάφορος ↔ ὅμοιος

ἐγὼ ζάω/ζήω/ζῶ
ὁ ἄνθρωπος ζῇ |
οἱ ἄνθρωποι ζῶσιν

ὁ ἀλιεύων· ὁ ἀνὴρ ὃς
ἀλιεύει

καλεῖ (ἐνεργ. φωνή)
καλεῖται (παθ. φωνή)

οἱ γεωργοῦντες· οἱ ἄνδρες
οἱ γεωργοῦσιν

ὁ ποιμὴν | οἱ ποιμένες

ὁ ἀλιεὺς | οἱ ἀλιεῖς

«Ὁ βίος βραχὺς ἐστίν, ἡ δὲ τέχνη μακρά»,
ὥσπερ ἔλεγεν ὁ Ἱπποκράτης. Ὁ ἀνθρώπινος
βίος βραχὺς τε καὶ διάφορός ἐστιν πᾶσι τοῖς
ἀνθρώποις, τοῦτ' ἐστίν, οὐ πάντες οἱ ἄνθρωποι
ὅμοιον βίον ζῶσιν· πᾶς γὰρ ἄνθρωπος διάφο-
ρον βίον ζῇ. Πολλοὶ οὖν εἰσι καὶ διάφοροι οἱ
ἀνθρώπινοι βίοι.

Ὀλίγοι μὲν ἄνδρες ἐν τῇ θαλάσῃ ἢ ἐν τῷ
ποταμῷ ἀλιεύουσιν, ὀλίγοι δὲ ἄγρια ζῶα ἐν τῇ
ύλῃ θηρεύουσιν· ἐν γὰρ τῇ ύλῃ πολλὰ ἄγρια
ζῶα ζῇ, ὥσπερ ὁ κάπρος καὶ ὁ ἔλαφος. Ὁ μὲν
ἀνὴρ ὁ θηρεύων θηρευτὴς καλεῖται. Ὁ δ'
ἀλιεύων ἀλιεὺς καλεῖται.

Πολλοὶ δ' ἄνδρες οὔτε θηρεύουσιν οὔτε
ἀλιεύουσιν, ἀλλ' ἐν τῷ ἀγρῷ πονοῦσιν εἴτε τὴν
γῆν γεωργοῦντες εἴτε τὰ ποῖμνια ποιμαίνοντες.
Ὅς τὴν γῆν γεωργεῖ γεωργὸς καλεῖται. Ποιμὴν
δὲ καλεῖται ὃς τὰ ποῖμνια ποιμαίνει. Ἐν τῇ
Ἑλλάδι πολλοὶ εἰσιν οἱ ποιμένες καὶ οἱ γεω-
ργοί, ὀλίγοι δὲ οἱ θηρευταὶ καὶ οἱ ἀλιεῖς.

A

5

10

15

20

Πῶς δὲ ἔζων οἱ Ἀθηναῖοι; Ποῖος ἦν ὁ βίος
ἐν Ἀθήναις; Ἄρα πάντες ὅμοιον βίον ἔζων;
Οὐδαμῶς, τῶν Ἀθηναίων οἱ μὲν ἐν τῷ ἀγρῷ
ῥῥοῦν, οἱ δ' ἐν τῷ ἄστει. Πῶς δὲ καλοῦνται οἱ
25 μὲν καὶ οἱ δέ; Οἱ τῷ ἀγρῷ οἰκοῦντες ἀγρόται
καλοῦνται. Ἀστοὶ δὲ καλοῦνται οἱ ἐν τῷ ἄστει
οἰκοῦντες.

ἔζων < *ἔ-ζα-ον

ῥῥοῦν < *ῥ-οικε-ον
ἀγρός ↔ ἄστν / πόλις

τὸ ἄστν
τοῦ ἄστεως
τῷ ἄστει

ἀγρότης < ἀγρός
καλεῖται | καλοῦνται

πονῶ < πόνος
ἄγροικος, -ον < ἀγρός

φυτόν

σπέρμα

σπεύρω < σπέρμα
τὸ ἄπορον, ἐν ἀπόροις

Ἐν Ἀθήναις οἱ ἀγρόται οὐκ ὀλίγοι, ἀλλὰ
πολλοὶ ἦσαν· ὁ γὰρ ἀγρός τῶν Ἀθηνῶν οὐ
30 μικρός, ἀλλὰ μέγας ἐστίν. Μέγας δ' ἐστὶ καὶ ὁ
πόνος ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ ὁ ἄγροικος βίος χαλεπός
ἐστίν. Οἱ μὲν γὰρ γεωργοὶ τὸν ἀγρὸν θεραπεύ-
ουσιν, δένδρα καὶ φυτὰ φυτεύουσιν, τὴν γῆν
ἀροτρεύουσι καὶ σπέρμα σπείρουσιν, ἀλλὰ οἱ
35 κάπροι τοὺς καρποὺς ἐσθίωντες τοὺς ἀγροὺς
διαφθείρουσιν. Οἱ δὲ ποιμένες ποιμνία τρέφου-
σιν, ἀλλὰ οἱ λύκοι τὰ ζῷα ἀρπάζοντες αὐτὰ
κατεσθίουσιν. Πολλάκις οὖν ἐν ἀπόροις εἰσὶ
γεωργοὶ τε καὶ ποιμένες καὶ μάταιος ὁ πόνος
40 αὐτοῖς γίγνεται.

Πολλοὶ δ' εἰσὶ καὶ οἱ ἀστοί· τὸ γὰρ ἄστν οὐ
μικρόν, ἀλλὰ μέγα ἐστίν. Καὶ ὁ ἀστικός βίος
χαλεπός ἐστιν· μέγας γάρ ἐστιν ὁ καθημέριος
πόνος ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν τῷ Κεραμειῷ καὶ ἐν
45 ταῖς οἰκίαις, καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸν ἀνθρώπινον
βίον μόλις ποιοῦσι πόριμον ἐξ ἀπόρου.

ἀστικός, -ή, -ον < ἄστν
καθημέριος, -α, -ον
< καθ' ἡμέραν

πόριμος, -ον > πόρος

πολίτης < πόλις

πάτριος, -α, -ον < πατήρ

μετοικῶ < οἰκῶ

Ἕλλην | Ἕλληνες

πολίτης ↔ μέτοικος /
ξένος

εὐτυχής ↔ δυστυχής

εἰρηνικός ↔ πολεμικός

ὁ ζῶν· ὁ ἄνθρωπος ὃς ζῇ
πενία ↔ ἀφθονία

ἀποθνήσκουσιν ↔ ζῶσιν

τριακόσιοι· τ' (CCC)

ὀπλίτης < ὄπλον

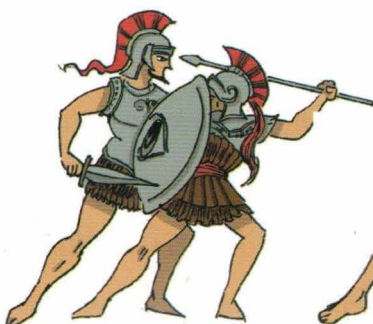
Πάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι, ἀγρόται τε καὶ
ἀστοί, πολῖται καλοῦνται. Πολίτης οὖν κα-
λεῖται ὁ ἐν πατρίᾳ πόλει οἰκῶν. Μέτοικος δὲ
καλεῖται ὁ ἄνθρωπος ὃς μετοικεῖ, τοῦτ' ἔστιν, 50
πᾶς Ἕλλην ὃς ἐν πατρίᾳ πόλει οὔτε οἰκεῖ οὔτε
πονεῖ, ἀλλ' ἐν ξένη.

Ὁ βίος διάφορός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις ἐν **B**
εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ. Εὐτυχής μὲν ἐστὶν ὁ
εἰρηνικὸν βίον ζῶν, δυστυχής δὲ ὁ πολεμικὸν 55
βίον ζῶν· ἐν γὰρ πενίᾳ ζῶσιν οἱ ἄνθρωποι ἐπεὶ
πόλεμος γίνεταί.

Ὁ δὲ πόλεμος οὐ μόνον πενίαν φέρει, ἀλλὰ
καὶ θάνατον· τὸν γὰρ βίον πολλὰκις καταλύει
καὶ πολλοὶ πολεμισταὶ βίᾳ ἀποθνήσκουσιν ἐν 60
ταῖς μάχαις, ὥσπερ ὁ μυθικὸς Ἀχιλλεὺς ἐν
Τροίᾳ καὶ Λεωνίδας ὁ Σπαρτιάτης σὺν τοῖς
τριακοσίοις ὀπλίταις ἐν ταῖς Θερμοπύλαις.

ὁ πολεμιστής

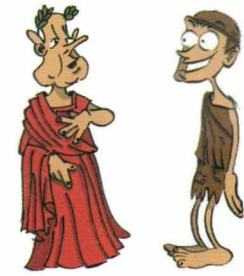

ἡ μάχη

ὁ Ἀχιλλεὺς ἀποθνήσκει

Διάφορον δὲ βίον ζῶσιν οἱ πλούσιοι ἄν-
 65 θρωποι καὶ οἱ πένητες. Εὐτυχεῖς μὲν εἰσιν οἱ
 χρήματα ἔχοντες καὶ ἐν ἀφθονίᾳ ζῶντες. Δυσ-
 τυχεῖς δ' εἰσιν οἱ πένητες· αἰὲ γὰρ ἐν πενίᾳ
 ζῶσιν.

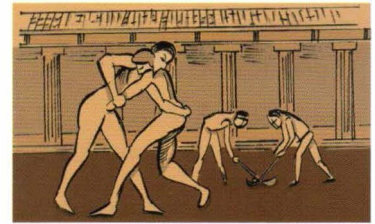

πλούσιος ↔ πένης

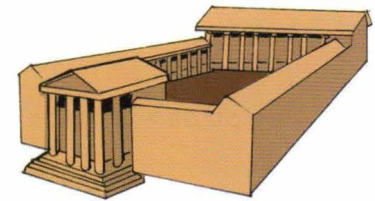
πένης, πένητος

ἔχων | ἔχοντες
 ἔχοντα | ἔχοντας
 ἔχοντος | ἐχόντων
 ἔχοντι | ἔχουσι(ν)

ἵππεύω < ἵππος

τὸ σῶμα ἀσκοῦσιν ἐν τῷ
 γυμνασίῳ

τὸ γυμνάσιον

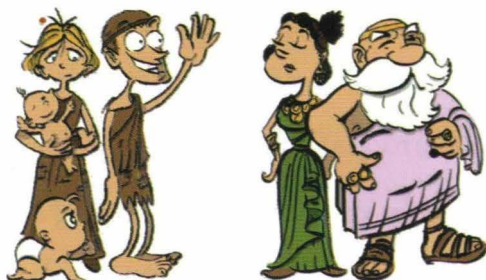
Τίς μὲν οὖν καλεῖται πλούσιος; Τίς δὲ πένης;
 70 Πλούσιός ἐστιν ὁ πολλὰ χρήματα ἔχων καὶ
 γῆν. Οἱ πλούσιοι ἀμέριμνον βίον ζῶσιν, οὐ
 χαλεπόν· δούλους γὰρ ἔχουσι καὶ οὐ πάνυ
 πονοῦσιν. Τί οὖν ποιοῦντες ζῶσιν οἱ πλούσιοι;
 Οἱ πολλὰ ἔχοντες πολλάκις ἵππεύουσιν, ἐν τοῖς
 75 συμποσίοις πίνουσι καὶ ἐσθίουσιν, τὸ σῶμα ἐν
 τῷ γυμνασίῳ ἀσκοῦσιν, ἐν τῇ ἀγορᾷ περιπα-
 τοῦσι καὶ φιλοσοφοῦσι περὶ εἰρήνης καὶ πολέ-
 μου πρὸς ἀλλήλους διαλεγόμενοι. Σωκράτης
 δὲ ὁ φιλόσοφος πλούσιον ἐνόμιζε τὸν σοφὸν
 80 ἄνθρωπον, οὐ τὸν πολλὰ ἔχοντα.

Πένης δ' ἐστὶν ὁ οὐδὲν ἔχων, τοῦτ' ἐστίν, ὃς
 οὔτε γῆν ἔχει οὔτε χρῆμα. Οἱ πένητες, χρήμα-
 τα οὐκ ἔχοντες, οὔτε ἵππεύουσιν, οὔτε πίνουσι
 καὶ ἐσθίουσιν ἐν συμποσίοις, οὔτε τὸ σῶμα
 85 ἀσκοῦσιν ἐν τῷ γυμνασίῳ, οὔτε ἐν τῇ ἀγορᾷ
 περιπατοῦσιν, οὔτε περὶ εἰρήνης καὶ πολέμου
 φιλοσοφοῦσιν, ἀλλὰ τὸν βίον αἰὲ ζῶσι μάλα
 πονοῦντες. Ὁ δὲ Σωκράτης πένητας ἐνόμιζε

άνοήτος ↔ σοφός
μηδέν = οὐδέν

τοὺς ἀνοήτους ἀνθρώπους, οὐ τοὺς μηδέν
ἔχοντας.

90

οἱ δοῦλοι

οἱ δεσπότες

ἐλεύθερος ↔ δοῦλος

πάντες οἱ ἄνθρωποι ↔
οὐδεὶς ἄνθρωπος
δουλεύω < δοῦλος

Διάφορον δὲ βίον ζῶσιν οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρω-
ποι καὶ οἱ δοῦλοι, τοῦτ' ἔστιν, διάφορός ἐστιν ὁ
βίος τῷ ἐλευθέρῳ ἀνθρώπῳ καὶ τῷ δούλῳ.
Τίς μὲν καλεῖται ἐλεύθερος, τίς δὲ δοῦλος;
'Ελεύθερος μὲν ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὃς οὐδενὶ ἀνθρώ-
πῳ δουλεύει. Δοῦλος δὲ καλεῖται ὃς τῷ
δεσπότη δουλεύει, αὐτός, ἢ γυνή καὶ τὰ τέκνα.
Δεσπότης δὲ καλεῖται ὁ ἐλεύθερος ἄνθρωπος ὁ
δούλους ἔχων.

Γ

95

δημόσιος ↔ ἴδιος
δῆμος = πόλις

Πόσοι μὲν εἰσιν οἱ δεσπότες, πόσοι δὲ οἱ
δοῦλοι ἐν τῇ Ἑλλάδι; Οἱ μὲν δεσπότες οὐ
πολλοί, ἀλλ' ὀλίγοι εἰσίν, οἱ δὲ δοῦλοι πολλοί
εἰσιν. Τῶν δούλων οἱ μὲν εἰσιν ἴδιοι, τοῦτ'
ἔστιν, τοῖς δεσπότης πονοῦσιν εἴτε ἐν τῷ
ἀγρῷ, εἴτε ἐν τῇ οἰκίᾳ, οἱ δὲ εἰσιν δημόσιοι,
τοῦτ' ἔστιν, τῷ δήμῳ καὶ πᾶσι τοῖς πολίταις
δουλεύουσιν. Πάντες οὖν οἱ δοῦλοι οὐ καλὸν
καὶ ἀμέριμνον βίον ζῶσιν, ἀλλὰ χαλεπόν.

100

105

πλουσία ↔ πένης
ἐνδον· ἐντὸς τῆς οἰκίας

Καὶ αἱ γυναῖκες διάφορον βίον ζῶσιν. Αἱ
110 μὲν πλούσιαι καλὸν καὶ ἀμέριμνον βίον ζῶσιν,
αἱ δὲ πένητες χαλεπὸν· μάλα γὰρ πονοῦσιν ἐν
τῇ γυναικωνίτιδι τὰ κατ' οἶκον ἔργα ποιοῦσαι.
Ἐν Ἀθήναις πᾶσαι αἱ γυναῖκες, ἐλεύθεραί
τε καὶ δοῦλαι, καθ' ἡμέραν ἐνδον ζῶσι τὸ
115 δεῖπνον παρασκευάζουσαι, ἱμάτια ράπτουσαι,
τὰ παιδιά θεραπεύουσαι, ὕδωρ φέρουσαι ἐκ τῆς
κρήνης, οἶνον ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀγοράζουσαι καὶ τὰ
ἐπιτήδεια. Δούλη μὲν καλεῖται ἡ γυνὴ ἢ τῇ
δεσποίνῃ δουλεύει, αὕτη, ὁ ἀνὴρ καὶ τὰ τέκνα.
120 Δέσποινα δὲ καλεῖται ἡ ἐλευθέρα γυνὴ ἢ
δούλας ἔχουσα.

Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ αἱ γυναῖκες ὅλην τὴν
ἡμέραν ἐνδον πονοῦσαι οὐκ ἔζων· ἐλευθέρως
γὰρ περιεπάτουν ἄνω κάτω ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ
125 καθ' ἡμέραν τὸ σῶμα ἐν τῷ γυμνασίῳ ἥσκουν
σὺν τοῖς ἀνδράσι.

Τέλος δὲ ὁ ἀνθρώπινος βίος διάφορός ἐστιν
ἐν πάσῃ πολιτείᾳ. Ἐν μὲν ὀλιγαρχικῇ πολιτείᾳ
πολλοὶ εἰσιν οἱ πένητες καὶ ὀλίγοι οἱ πλούσιοι.
130 Οἱ μὲν πένητες ἐργάζονται τῶν πλουσίων
τοὺς ἀγρούς· πᾶσα γὰρ ἡ γῆ ὀλίγοις ἐστίν. Ἐν
δὲ δημοκρατικῇ πολιτείᾳ πᾶσα ἡ γῆ κοινὴ
ἐστίν, τοῦτ' ἔστιν, οὐκ ὀλίγοις, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς
πολίταις.

ἐλευθέρως < ἐλεύθερος
περιεπάτουν
< *περι-ε-πάτε-ον
ἥσκουν < *ἑ-άσκε-ον
οἱ ἄνδρες, τοῖς ἀνδράσι

πολιτεία < πόλις

κοινός = δημόσιος

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ἐπίθετα

Ὁ Ἀπολλώνιος πένης οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ πλούσιος καὶ εὐτυχὴς ἀνὴρ. Τὰ ἀληθῆ ἀεὶ λέγει· ἀγαθὸς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος. Ἡ Ἑλένη πένης οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ πλουσία καὶ εὐτυχὴς γυνή. Τὰ ἀληθῆ ἀεὶ λέγει· ἀγαθὴ γάρ ἐστιν ἄνθρωπος. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος καὶ ἡ Ἑλένη δύο εὐτυχεῖς τε καὶ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι εἰσιν. Ἡ δὲ Ἥλέκτρα τὰ ἀληθῆ οὐ λέγει, ἀλλὰ ψευδῆ· πονηρὸς γὰρ ἄνθρωπός ἐστιν. Ὁ βίος οὐ μακρὸς ἐστιν, ἀλλὰ βραχύς. Ἡ δὲ τέχνη οὐ βραχεῖα, ἀλλὰ μακρά ἐστιν.

□ *τρικατάληκτα ἐπίθετα*

-ος, -η/-α, -ον
-ύς, -εῖα, -ύ

Α' καὶ Β' κλίσις· ἀγαθός, -ή, -όν, μακρός, -ά, -όν,
πλούσιος, -α, -ον, πονηρός, -ά, -όν.

Γ' κλίσις· βραχύς, βραχεῖα, βραχύ.

□ *δικατάληκτα ἐπίθετα*

-ος, -ον
-ής, -ές

Α' καὶ Β' κλίσις· ἀθάνατος, -ον.

Γ' κλίσις· εὐτυχής, -ές, ἀληθής, -ές, ψευδής, -ές.

-ης

□ *μονοκατάληκτα ἐπίθετα*· πένης, πένητος.*Ἐνεργητικὴ μετοχή*□ *ἀρσενικὸν γένος*

-ων | -οντες
-ῶν | -οῦντες
(-έων | -έοντες)
-ῶν | -ῶντες
(-άων | -άοντες)

Ὁ πολλὰ ἔχων πλούσιος καλεῖται. Οἱ μηδὲν ἔχοντες πένητες καλοῦνται.

Ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ οἰκῶν ἄγροικος καλεῖται. Οἱ ἐν τῷ ἄστει οἰκοῦντες ἄστοι καλοῦνται.

Εὐτυχὴς μὲν ἐστιν ὁ εἰρηνικὸν βίον ζῶν, δυστυχεῖς δὲ οἱ πολεμικὸν βίον ζῶντες.

□ θηλυκὸν γένος

Ἡ πολλὰ ἔχουσα πλουσία καλεῖται. Αἱ μὴδὲν ἔχουσαι πένητες καλοῦνται.

Ἡ ἐν τῷ ἀγρῷ οἰκοῦσα ἄγροικος καλεῖται. Αἱ ἐν τῷ ἄστει οἰκοῦσαι ἀσταὶ καλοῦνται.

Εὐτυχῆς μὲν ἐστὶν ἡ γυνὴ ἡ εἰρηνικὸν βίον ζῶσα, δυστυχεῖς δὲ αἱ πολεμικὸν βίον ζῶσαι.

«ἔχων ἔχουσα, οἰκῶν οἰκοῦσα, ζῶν ζῶσα» μετοχή ἐστίν, ἐνικὸς ἀριθμός. «ἔχοντες ἔχουσαι, οἰκοῦντες οἰκοῦσαι, ζῶντες ζῶσαι» μετοχή ἐστίν, πληθυντικὸς ἀριθμός.

-ουσα | -ουσαι

-οὔσα | -οὔσαι

(-έουσα | -έουσai)

-ῶσα | -ῶσαι

(-άουσα | -άουσai)

-ων -ουσα

-ῶν -οὔσα (-εω)

-ῶν -ῶσα (-αω)

Μελέτημα Α

Οἱ ἐν τῷ ἀγρῷ οἰκ___ ἀγρόται καλοῦνται. Οἱ ἐν τῷ ἄστ___ οἰκοῦντες ἀστοὶ καλ___.

Πολλοὶ εἰσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι οἱ ἀγρόται, τοῦτ' ἐστίν, γεωργ___ τε καὶ ποιμέν___. Πολλοὶ δ' εἰσὶ καὶ οἱ ἀστοί· τὸ γὰρ ἄστ___ οὐ μικρόν, ἀλλὰ μέγ___ ἐστίν.

Ὁ μὲν ἄνθρωπος ὃς χρῆ___ ἔχει πλούσιος καλ___. Ὁ δὲ μὴδὲν ἔχ___ πέν___ καλεῖται. Οἱ πλούσιοι ἀμέριμον βίον ζ___· πολλὰ γὰρ χρήμ___ καὶ γ___ ἔχουσιν. Οἱ δὲ πέν___ χαλεπὸν βίον ζῶσιν· οὐδὲν γὰρ ἔχουσιν. Ὁ πένης ἄνθρωπος τῷ πλουσί___ ἀνθρώπ___ δουλεύει, αὐτ___, ἡ γυν___ καὶ τὰ τέκν___. Πολλάκις δὲ οἱ πένητ___ ἐργάζονται τῶν πλουσί___ τοὺς ἀγρ___.

Πολλοὶ πλούσιοι ἄνθρωποι εὐτυχ___ εἰσιν· ἐν γὰρ ἀφθονί___ ζῶσιν, οὐκ ἐν ἀπόρ___. Ὁ δὲ Σωκράτης πλούσι___ ἐνόμιζε τὸν σοφ___, οὐ τὸν πολλὰ ἔχοντ___. Πένητ___ δὲ ἐνόμιζε τοὺς ἀνοήτους, οὐ τοὺς μὴδὲν ἔχοντ___.

Οἱ δοῦλοι χαλεπὸν βίον ζῶσι τοῖς δεσπόταις δουλεύ___. Αἱ δοῦλ___ ἔνδον ζῶσι παιδί___ τρέφουσαι καὶ τὸ δεῖπνον παρασκευάζ___.

Ὁ εἰρηνικὸς ἄνθρωπος εἰρηνικὸν βίον ζ____. Ὁ δὲ πόλεμος πενί____ καὶ θάνατ____ φέρει· πολλ____ γὰρ πολεμιστ____ ἐν τῇ μάχ____ ἀποθνήσκουσιν.

Μελέτημα Β

Ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ οἰκῶν _____ καλεῖται. Ὁ δ' ἐν τῷ ἄστει οἰκῶν _____ καλεῖται. _____ δὲ καλεῖται ὁ ἐν τῷ ποταμῷ ἀλιεύων. _____ δὲ καλεῖται ὁ ἐν τῇ ὕλῃ ἄγρια ζῶα θηρεύων. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς τὴν ποιμνὴν ποιμαίνει _____ καλεῖται. Ὅς τὴν γῆν γεωργεῖ _____ καλεῖται.

Ὁ ἀνὴρ ὁ ἐν πατρίᾳ πόλει οἰκῶν _____ μὲν καλεῖται. _____ δ' ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὃς μετοικεῖ. _____ (↔ ἐλεύθεροι) δ' εἰσὶν οἱ τοῖς δεσπόταις δουλεύουσιν. Οἱ δὲ δημόσιοι δοῦλοι τῷ _____ καὶ πᾶσι τοῖς πολίταις δουλεύουσιν.

Διάφορος ἐστὶν ὁ _____ τοῖς ἀνθρώποις ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ. Ὁ πόλεμος πολλάκις τὸν βίον καταλύει καὶ _____ φέρει, τοῦτ' ἐστὶν, τὸ τέλος τῆς ζωῆς. Πολλοὶ _____ βίᾳ ἀποθνήσκουσιν ἐν ταῖς μάχαις, ὥσπερ ὁ Λεωνίδας ὃς ἀποθνήσκει ἐν τῇ τῶν Θερμοπυλῶν _____ σὺν τοῖς τριακοσίοις _____.

Ὁ μὲν πλούσιος ἄνθρωπος ἀμέριμον βίον _____. Ὁ δὲ πένης τῷ πλούσιῳ _____· χρῆμα γὰρ οὐκ ἔχει. Ὁ δὲ Σωκράτης χρῆμα οὐκ εἶχε, ἀλλὰ πένης οὐκ ἦν. Τὸ δὲ σῶμα οὐκ _____, ἀλλ' ἐν τῇ ἀγορᾷ αἰεὶ _____ περὶ εἰρήνης καὶ πολέμου σὺν τοῖς πολίταις διαλεγόμενος.

Ἔλεγε μὲν ὁ φιλόσοφος ὅτι ὁ πόλεμος τὸν βίον _____. Οὕτω _____ ὁ Ἀχιλλεὺς ἐν Τροίᾳ καὶ

ἀγρότης
ἀλιεύς
ἀστός
βίος
γεωργός
δῆμος
δοῦλος
θάνατος
θηρευτής
μάχη
μέτοικος
ὀπλίτης
ποιμὴν
πολεμιστῆς
πολίτης

ἀποθνήσκω
ἀσκῶ
διαφθείρω
δουλεύω
ζάω
καταλύω
ποιμαίνω
σπείρω
φιλοσοφῶ
φυτεύω

πολλοὶ ἄλλοι πολεμισταί. Ἐλεγε δὲ ὅτι εὐτυχεῖς εἰσι καὶ οἱ ἀγρόται· οἱ γὰρ γεωργοί τε καὶ ποιμένες ἐν τῷ ἀγρῷ οἰκοῦσιν καὶ ἀμέριμνον βίον ζῶσιν τὴν γῆν γεωργοῦντες καὶ τὰ ποίμνια _____.

Μέγας δ' ἐστὶν ὁ πόνος ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ γὰρ γεωργὸς δένδρα _____, τὴν γῆν ἀροτρεύει καὶ σπέρμα _____. Πολλάκις δὲ τὰ ἄγρια ζῶα τὸν καρπὸν τῶν δένδρων _____ καὶ τὰ ποίμνια κατεσθίουσιν.

Ὁ ἀνθρώπινος βίος βραχύς τε καὶ διάφορός ἐστιν, τοῦτ' ἐστὶν, οὐ πάντες οἱ ἄνθρωποι _____ βίον ζῶσιν.

Οἱ μὲν πένητες εἴτε ἐν εἰρήνῃ εἴτε ἐν πολέμῳ οὐ καλὸν καὶ _____ βίον ζῶσιν, ἀλλὰ χαλεπὸν. Ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐν πενίᾳ αἰεὶ ζῇ _____ ἐστὶν, οὐκ εὐτυχής.

_____ δ' ἐστὶν ὃς πολλὰ ἔχει. _____ δὲ οὐκ ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὁ χρήμα οὐκ ἔχων, ἀλλὰ ὁ _____, ὥσπερ ἔλεγεν ὁ Σωκράτης. Οὗτος φιλόσοφος ἦν, πένης μὲν, _____ δέ· πολλοὺς γὰρ φίλους εἶχε καὶ σοφὴν γυναῖκα.

Ὁ _____ βίος χαλεπὸς ἐστὶ καὶ πολλάκις _____ ἐστὶν ὁ πόνος ἐν τῷ ἀγρῷ· τὰ γὰρ ἄγρια ζῶα τοὺς καρποὺς διαφθείρουσιν. Καὶ ὁ _____ βίος (= ἐν τῷ ἄστει) μέγας ἐστίν.

Ἐν τῷ ἀγρῷ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἄστει πολλοὶ εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐν Ἑλλάδι. Τῶν δούλων οἱ μὲν _____ εἰσιν, τοῦτ' ἐστὶν, τοῖς δεσπόταις πονοῦσιν, οἱ δὲ _____, τοῦτ' ἐστὶν, τῷ δήμῳ δουλεύουσιν.

Οἱ δ' _____ ἄνθρωποι ἐλευθέρως ζῶσι καὶ οὐδενὶ ἀνθρώπῳ δουλεύουσιν. Ἐν δημοκρατικῇ πολιτείᾳ πᾶσα ἡ γῆ _____ ἐστὶν, τοῦτ' ἐστὶν, οὐκ ὀλίγοις, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς πολίταις.

ἄγροικος, -ον
ἀμέριμνος, -ον
ἀνόητος, -ον
ἀστικός, -ή, -όν
δημόσιος, -α, -ον
ἐλεύθερος, -α, -ον
εὐτυχής, -ές
δυστυχής, -ές
ἴδιος, -α, -ον
κοινός, -ή, -όν
μάταιος, -α, -ον
ὅμοιος, -α, -ον
πένης
πλούσιος, -α, -ον

Μελέτημα Γ

1. Τίς μὲν καλεῖται πλούσιος; Τίς δὲ πένης;
2. Τί ποιοῦντες ἔζων οἱ πλούσιοι ἄνθρωποι ἐν τῇ Ἑλλάδι; •
3. Πῶς ζῶσιν καὶ τί ποιοῦσιν οἱ τε δοῦλοι καὶ αἱ δοῦλαι;
4. Πῶς ἔζων αἱ Σπαρτιάτιδες;
5. Ποῦ πονοῦσιν οἱ γεωργοί;
6. Πότε ὁ πόνος τῷ γεωργῷ μάταιός ἐστιν;
7. Ἄρα δυστυχὴς ἦν Σωκράτης ὁ φιλόσοφος ἢ εὐτυχής;
8. Ἄρα πάντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ ἅστει οἰκοῦσιν;
9. Τίς δὲ καλεῖται ἀγρότης;
10. Τίνι δουλεύουσιν οἱ ἴδιοι δοῦλοι;

ΛΕΞΕΙΣ Κ΄

Ῥήματα

ἀλιεύω
ἀποθνήσκω
ἀσκέω
διαφθείρω
δουλεύω
ίππεύω
καταλύω
μετοικέω
ποιμαίνω
σπείρω
φιλοσοφέω
φυτεύω

Ἀντωνυμῖαι

μηδεῖς, μηδεμία,
μηδέν

Ἐπρρήματα

ἐλευθέρως
ἔνδον

Κύρια ὀνόματα

Ἱπποκράτης, ὁ

Ἀριθμοί

τριακόσιοι, -αι, -α

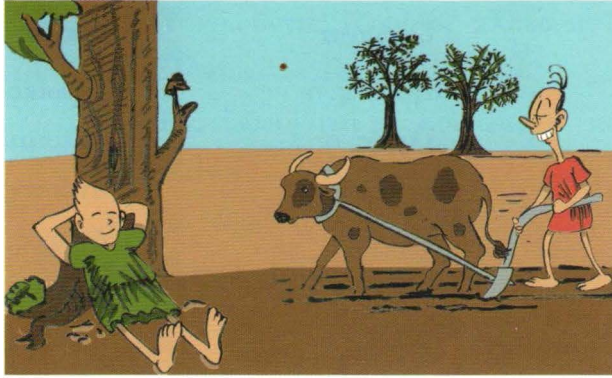
Ὄνόματα

ἀγρότης, ὁ
ἀλιεύς, ὁ
ἀστός, ὁ
ἄστν, τό
ἀφθονία, ἡ
βία, ἡ
γεωργός, ὁ
γυμνάσιον, τό
δῆμος, ὁ
θηρευτής, ὁ
κάπρος, ὁ
μάχη, ἡ
μέτοικος, ὁ
ὀπλίτης, ὁ
παροιμία, ἡ
πενία, ἡ
ποιμὴν, ὁ
πολεμιστής, ὁ
πολιτεία, ἡ
πολίτης, ὁ
πόρος, ὁ
σπέρμα, τό

Ἐπίθετα

ἄγροικος, -ον
ἀμέριμνος, -ον
ἀνόητος, -ον
ἄπορος, -ον
ἀστικός, -ή, -ον
δημοκρατικός, -ή, -όν
δημόσιος, -α, -ον
διάφορος, -ον
δικατάληκτος, -ον
δυστυχής, -ές
εἰρηνικός, -ή, -όν
ἐλεύθερος, -α, -ον
Ἑλλήν, Ἑλληνίς
εὐτυχής, -ές
ἴδιος, -α, -ον
κοινός, -ή, -όν
μάταιος, -α, -ον
μονοκατάληκτος, -ον
ὀλιγαρχικός, -ή, -όν
ὅμοιος, -α, -ον
πάτριος, -α, -ον
πένης (ὁ/ἡ)
πολεμικός, -ή, -όν
πόριμος, -η, -ον
Σπαρτιάτης, -ις
τρικατάληκτος, -ον

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΕΡΓΑ

Ὁ Ἀπολλώνιος πλούσιος δεσπότης ἐστίν· **A**
 χρήματα γὰρ πολλὰ ἔχει καὶ κλῆρον μέγαν ἐν
 τῷ ἀγρῷ οὐ πόρρω τῆς πόλεως. Τί δὲ γεωργεῖ
 ὁ ἀνὴρ; Πλησίον τοῦ ποταμοῦ Κηφισοῦ ὀλίγοι
 ἀμπελῶνες καὶ ἐλαιῶνες αὐτῷ εἰσιν. Τί ἐστίν
 ἀμπελῶν, τί δ' ἐλαιῶν; Ὁ μὲν ἀμπελῶν ἀγρός
 ἐστίν ἐν ᾧ ἄμπελοί εἰσιν, ὁ δὲ ἐλαιῶν ἀγρός
 ἐστίν ἐν ᾧ ἐλαῖαι εἰσιν. Ὁ οὖν ἀμπελῶν καὶ ὁ
 ἐλαιῶν ἀγροὶ εἰσιν ἐν οἷς δένδρα ἐστὶ πεφυ-
 τευμένα. Οἱ μὲν ἀμπελῶνες ἀμπέλους ἔχουσι
 πεφυτευμένους, οἱ δὲ ἐλαιῶνες ἐλαίας πεφυτευ-
 μένας. Καὶ οἱ μὲν οἶνον παρέχουσιν, οἱ δὲ ἔλαιον.

ἀμπελῶν, -ῶνος <
ἄμπελος

ἐλαιῶν, -ῶνος < ἐλαία

ᾧ | οἷς

ἀγρός ἐν ᾧ | ἀγροὶ ἐν οἷς

πεφυτευμένος < φυτεύω

ἐλαιῶν (ἀγρός)

ἐλαία (καρπὸς ἢ δένδρον)

ἔλαιον (ὕγρον)

Οὐ πολὺν χρόνον διατρίβει ἐν τῇ οἰκίᾳ ὁ Ἀπολλώνιος· ἐν γὰρ τοῖς ἀμπελῶσι καὶ τοῖς
 15 ἔλαιῳσι μάλα πονεῖ. Τί δὲ ποιεῖ ἐκεῖ καθ' ἡμέραν; Ἀπ' ὄρθρου εἰς ἑσπέραν ὁ δεσπότης ἐπισκοπεῖ ὅπως ἕκαστα τὰ γεωργικὰ ἔργα γίγνεται. Τῶν δούλων οἱ μὲν ἀμπέλους φυτεύουσιν, οἱ δὲ τὸ ἄροτρον λαμβάνουσι καὶ τὴν
 20 γῆν ἀροτρεύουσιν, καὶ οἱ δὲ τὸν καρπὸν τῶν δένδρων συλλέγουσιν ἐπεὶ οὗτος ὥραϊός ἐστιν. Πολὺς γε μέντοι ἐστὶ καὶ χαλεπὸς ὁ πόνος ἐν τῷ ἀγρῷ.

Ἐν μεσημβρίᾳ ὁ ἥλιος τοὺς κάμνοντας
 25 δούλους μάλα κατατρίβει. Διὰ τοῦτο δὲ παύονται ἐργαζόμενοι, ὑπὸ δένδρῳ σκιὰν ἔχοντι ὀλίγον χρόνον ἀναπαύονται καὶ ἀριστῶσιν ὀλίγας σταφυλάς, ὀλίγα δὲ σῦκα καὶ μῆλα. Μετὰ δε ταῦτα οἱ δοῦλοι ἔτι ἐργάζονται ἐν τῷ
 30 ἀγρῷ· ὁ γὰρ δεσπότης αὐτοῖς ἐργάζεσθαι αὐτοὺς κελεύει. Ἀλλὰ ἰδού, δοῦλός τις ἔτι καθεύδει ὑπὸ τῷ δένδρῳ καὶ τοῦ δεσπότου οὐκ ἀκούει. Τίς ἐστὶν ὁ δοῦλος ὃς καθεύδει ἐν ᾧ δὲ ὁ δεσπότης πάντας τοὺς δούλους ἔτι μᾶλλον
 35 ἐργάζεσθαι κελεύει; Φίλιππός ἐστιν, ὁ ῥάθυμος δοῦλος.

ἐπισκοπῶ

ἕκαστα = πάντα
 γεωργικός, -ή, -όν
 < γεωργός

ὥραϊός < ὥρα

ἀμπελῶν | ἀμπελῶνες
 ἀμπελῶνα | ἀμπελῶνας
 ἀμπελῶνος | ἀμπελώνων
 ἀμπελῶνι | ἀμπελῶσι

παύομαι ἐργαζόμενος·
 οὐκέτι ἐργάζομαι

σκιὰ

αὐτοὺς· τοὺς δούλους

σταφυλαί σῦκα

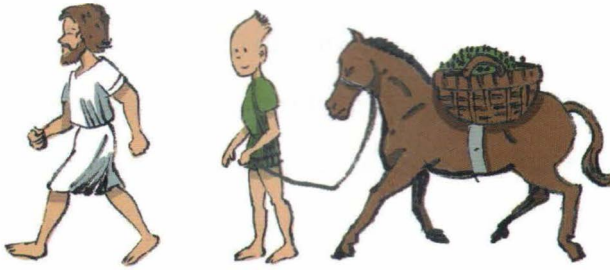

σταφυλάς ἀριστῶ

Ὁ οὖν δεσπότης ἐρχόμενος πρὸς τὴν σκιὰν
 τὸν Φίλιππον ὁρᾷ ὑπὸ τῷ δένδρῳ καθήμενον
 καὶ «τί ποιεῖς, ὦ δοῦλε;» βοᾷ, «ἔπαιρε σεαυτὸν
 καὶ λάμβανε τὸ ἄροτρον· ὁ γὰρ πόνος μέγας 40
 ἐστὶ καὶ πολλὰ τὰ γεωργικὰ ἔργα!» Ὁ δὲ δοῦ-
 λος ἔτι καθεύδει· ὄνειρον γὰρ καλὸν ὁρᾷ ἐν
 ὕπνῳ καὶ τοῦ δεσπότης ὀργιζομένου οὐκ ἀκούει.
 Ὁ οὖν δεσπότης μάλα ὀργιζόμενος μέγα βοᾷ·
 ἀφύπνισον! < ἀφυπνίζω «Ἀφύπνισον, ὦ κατάρατε!» Ὁ δὲ Φίλιππος ἤδη 45
 τοῦ δεσπότης ἀκούει, ἀφυπνίζει καὶ τέλος
 αὐτῷ πείθεται. Ἐπαίρει οὖν ἑαυτὸν ὁ δοῦλος
 καὶ «μὴ οὕτω χαλεπὸς ἴσθι, ὦ δέσποτα!» φησὶν,
 «ἤδη ἀφυπνίζω καὶ τὰ ζῶα θεραπεύειν ἐν νῷ
 ἔχω». Ὁ δὲ δεσπότης στενάζει καὶ «ἦ τάλας 50
 ἐγώ,» φησὶν, «διὰ τί, ὦ πάτερ Ζεῦ, τούτου τοῦ
 ῥαθύμου δούλου οὐ με ἀπαλλάσσεις;»

Ταῦτα λέγων ὁ δεσπότης ἀποχωρεῖ ἀπὸ τοῦ
 δούλου, ἀναβαίνει ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ πρὸς τὸν
 ποταμὸν προσχωρεῖ. Ὡς τὰ πολλά, πρῶτον 55
 μὲν ὀλίγον χρόνον κολυμβᾷ, ἔπειτα δὲ ἀνα-
 παύεται καθήμενος ὑπὸ δένδρῳ σκιὰν ἔχοντι.
 Ἐκεῖ δὲ δούλαις συντυγχάνει αἱ πέπλους καὶ
 ἱμάτια πλύνουσι πρὸς ἀλλήλας διαλεγόμεναι.

τὰ πολλά = πολλάκις

ὁ μὲν δεσπότης βαδίζει πρὸς τὴν οἰκίαν,
ὁ δὲ δοῦλος αὐτῷ ἀκολουθεῖ τὸν ἵππον ἀπάγων

60 Δι' ὀλίγου δέ, ἅμα τῷ δύνοντι ἡλίῳ, ὁ
δεσπότης αὐτίκα εἰς τὸν κλῆρον ἐπανέρχεται
καὶ οἱ δοῦλοι παύονται ἐργαζόμενοι. Ὁ μὲν
δεσπότης τὸν ῥάθυμον δοῦλον κελεύει τὸν
ἵππον οἴκαδε ἀπάγειν καὶ τὰ ἐπιτήδεια. Ὁ δὲ
65 δοῦλος τῷ δεσπότη πείθεται καὶ τὸν ἵππον
οἴκαδε ἀπάγει, ἅμα φέρων καρπούς ἀπὸ τοῦ
ἀγροῦ εἰς τὴν οἰκίαν. Τί δὲ ποιεῖ τέλος ὁ
Ἀπολλώνιος; Ὡς τὰ πολλά, βραδέως βαδί-
ζων οἴκαδε ἐπανέρχεται. Ὁ μὲν δεσπότης τῷ
70 δούλῳ ἡγεῖται, ὁ δὲ δοῦλος τῷ δεσπότη
ἀκολουθεῖ.

ἅμα τῷ ἡλίῳ δύνοντι
= ἐπεὶ ὁ ἥλιος δύει

ἡγοῦμαι ↔ ἀκολουθῶ

B Ἡ Ἑλένη ἀκριβῶς πάντα τὰ κατ' οἶκον ἔργα
διοικεῖ τὰ ἐπιτήδεια φυλάσσουσα. Τὰ δὲ τέκνα
πολλῇ προθυμίᾳ θεραπεύει καὶ εἰς ἀρετὴν
75 παιδεύει. Οὕτως οὖν ἔνδον πολὺν χρόνον
διατρίβει σὺν τῇ τήθῃ, τοῖς παισὶ καὶ ταῖς
δούλαις. Καὶ ἡ Πανδώρα βοηθεῖ καὶ ἐπισκοπεῖ
ὅπως ἕκαστα τὰ κατ' οἶκον ἔργα γίνονται.

Νῦν δὲ τί ποιοῦσιν αἱ γυναῖκες; Αἱ μὲν
 δοῦλαι παύονται ἐργαζομέναι· μεσημβρία γὰρ 80
 γίγνεται· Ἡ μὲν Ἥλέκτρα ἐν τῇ αὐλῇ μόνη
 ἐστὶν ἄνθη συλλέγουσα, ἐν ᾧ δὲ ἡ Καλλιρρόη
 ἐν τῷ τῆς Ὑπατίας δωματίῳ μύθους περὶ
 γενέσεως τοῦ κόσμου αὐτῇ λέγει. Ὡς τὰ
 πολλά, ἡ δὲ Πανδώρα καὶ ἡ Ἑλένη ἐν τῇ 85
 γυναικωνίτιδι ὀλίγον χρόνον ἀναπαύονται
 περὶ οἰκονομίας διαλεγόμεναι.

οἰκονομία < οἰκία

τις, τινός

Πανδώρα· «Εἰπέ μοι, ᾧ Ἑλένη, ἄρά γε ἡ
 οἰκονομία ἐπιστήμης τινὸς ὄνομά ἐστιν, ὥσπερ
 ἡ ἀστρονομία;» 90

«Ἐμοιγε δοκεῖ», λέγει ἡ δέσποινα.

εἶναι (ἀπαρ.) < εἰμί
 εἶναι + γεν. + ἀπαρ.
 εὔ = καλῶς

«Δοκεῖ γοῦν», ἀποκρίνεται δὲ ἡ τήθη,
 «οἰκονόμου δεινοῦ εἶναι εὖ διοικεῖν τὴν
 ἑαυτοῦ οἰκίαν».

ἐπιχειρῶ + ἀπαρ.

Ἡ δὲ Ἑλένη· «Περὶ δούλων μοι ἐπιχειρεῖς, 95
 ᾧ Πανδώρα, διαλέγεσθαι;»

Πανδώρα· «Μάλιστά γε».

Ἑλένη· «Τί ἔστιν, εἰπέ μοι, ᾧ Πανδώρα! Ἄρα
 αἱ δοῦλαι σοὶ οὐ πείθονται;»

ῥαθυμῶ· ῥάθυμός εἰμι
 παραμελῶ + γεν.

Πανδώρα· «Ὡς τὰ πολλά, ἐμοὶ οὐ πείθον- 100
 ται, ἀλλὰ ῥαθυμοῦσι καὶ τῶν κατ' οἶκον ἔργων
 παραμελοῦσιν· τὰ γὰρ ἱμάτια κακῶς πλύνουσιν

ἐν τῷ ποταμῷ καὶ τὰς ὑδρίας καθ' ἡμέραν οὐ
 πληροῦσιν ἐν τῇ κρήνῃ. Ἡ μὲν Ἥλέκτρα
 105 πολὺν χρόνον περιπατεῖ ἄνω κάτω ἐν τῷ
 κήπῳ ἄνθη συλλέγουσα. Μάλιστα δὲ τὴν Καλ-
 λιρρόην πολλάκις ὀρῶ ἐν τῷ τῆς Ὑπατίας
 δωματίῳ τὴν ἑαυτῆς ῥίνα ἐν κατόπτρῳ
 βλέπουσαν».

110 Ἑλένη· «Πῶς γὰρ οὖν;»

Πανδώρα· «Ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἐν πολλῇ ἔριδι
 πολλάκις εἰσὶ πρὸς ἀλλήλας διὰ τὴν φιλίαν
 δούλου τινός».

φιλῶ < φιλία

Ταῦτα λέγουσα θόρυβος μέγας γίγνεται ἐν
 115 τῇ αὐλῇ. Τὸν θόρυβον καὶ τὰς βοᾷς ἀκούουσα,
 σπεύδει οὖν ἡ δέσποινα πρὸς τὴν αὐλήν. Τί δέ;
 Βλέπε τὸ ἐπόμενον κεφάλαιον!

ἔπομαι = ἀκολουθῶ

ἡ δέσποινα καὶ ἡ τήθη διαλέγονται πρὸς ἀλλήλας

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σύνταξις τῆς μετοχῆς

Ἐρχόμενος * πρὸς τὸν ποταμὸν ὁ δεσπότης τὸν Φίλιππον ὁρᾷ ὑπὸ τῷ δένδρῳ καθήμενον καὶ δούλαις συντυγχάνει αἱ πέπλους πλύνουσι πρὸς ἀλλήλας διαλεγόμεναι.

Ἄμα τῷ δύνοντι ἡλίῳ, οἱ δοῦλοι παύονται ἐργαζόμενοι. Ὁ Φίλιππος τὸν ἵππον οἶκαδε ἀπάγει, ἅμα φέρων ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ καρποὺς εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ᾧ δὲ ὁ Ἀπολλώνιος βαδίζων οἶκαδε ἐπανέρχεται. Τί δὲ γίγνεται μετὰ ταῦτα; Βλέπε τὸ ἐπόμενον κεφάλαιον.

Ὁ πολλὰ ἔχων ἀνὴρ πλούσιός ἐστιν. Οἱ πολλὰ ἔχοντες πλούσιοί εἰσιν. Πένητα δὲ νομίζει ὁ Σωκράτης τὸν ἀνόητον ἄνθρωπον, οὐ τὸν μηδὲν ἔχοντα. Πλουσίους οὐ νομίζει ὁ Σωκράτης τοὺς πολλὰ ἔχοντας, ἀλλὰ τοὺς σοφοὺς ἀνθρώπους.

Τί ἐστιν ἀμπελών, τί δ' ἐλαιών; Ἀγροὶ εἰσιν ἐν οἷς δένδρα ἐστὶ πεφυτευμένα.

- Ἐπιρρηματικὴ μετοχή· «ἐρχόμενος, διαλεγόμεναι, φέρων, βαδίζων».
- Ἐπιθετικὴ μετοχή· «τῷ δύνοντι, τὸ ἐπόμενον, ὁ ἔχων, οἱ ἔχοντες, τὸν ἔχοντα, τοὺς ἔχοντας».
- Κατηγορηματικὴ μετοχή· «καθήμενον, ἐργαζόμενοι, πεφυτευμένα».

Μελέτημα Α

Ὁ τοῦ Ἀπολλωνίου κλῆρος οὐ πόρρω τῆς πόλεως, ἀλλὰ πλησίον τοῦ ποταμοῦ Κηφισοῦ ἐστίν. Ἐκεῖ πολλοὶ ἀμπελῶν___ καὶ ἐλαιῶν___ αὐτῷ εἰσιν. Ἐν μὲν τοῖς ἀμπελῶ___ ἄμπελοί εἰσι πεφυτευμέν___, ἐν δὲ τοῖς ἐλαιῶσι ἐλαῖαι πεφυτευμέν___. Καὶ οἱ μὲν οἶνον παρέχουσιν, οἱ δὲ ἔλαι__.

Τίνα τὰ γεωργικὰ ἔργα ἃ ἀπ' ὄρθρ___ εἰς ἐσπέραν γίγνεται ἐν τῷ ἀγρῷ ὑπὸ τῶν δούλ___; Ἀμπέλ___ φυτεύειν, τὸν ἀγρὸν ἀροτρεύ___ καὶ τὸν καρπὸν τῶν δένδρων συλλέγ___.

Ἄμα τῷ ἡλίῳ δύοντ___, ὁ δεσπότης αὐτίκα εἰς τὸν κλῆρον ἐπανέρχ___ καὶ οἱ δοῦλοι παύονται ἐργαζόμεν___. Ὁ μὲν Φίλιππος τὸν ἵππον οἴκαδε ἀπάγει, ἅμα φέρ___ τὰ ἐπιτήδεια ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ εἰς τὴν οἰκίαν. Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ὡς τὰ πολλὰ βαδίζ___ οἴκαδε ἐπανέρχεται.

Μελέτημα Β

Μεσημβρία ἐστὶ καὶ ὁ ἥλιος τοὺς δούλους μάλα_____. Διὰ τοῦτο ὁ δεσπότης οὐκέτι _____ τὰ γεωργικὰ ἔργα, ἀλλ' αὐτοὺς κελεύει ὀλίγον ἀναπαύεσθαι. _____ οὖν ἐργαζόμενοι, οἱ μὲν ὑπὸ _____ ἀναπαύομενοι, οἱ δὲ ὑπὸ ἀμπελῶνι καλὴν _____ ἔχοντι. Πάντες δὲ ἀριστῶσιν ὀλίγας _____ σταφυλὰς, ὀλίγα δὲ ὠραία _____ καὶ μῆλα.

Δι' ὀλίγου δὲ ὁ δεσπότης τοὺς δούλους κελεύει ἔτι _____ πονεῖν ἐν τῷ ἀγρῷ. Ἔστι δὲ δούλος ὃς καθεύδει ὑπὸ _____ καὶ τοῦ δεσπότου οὐκ ἀκούει. Ὁ οὖν δεσπότης ἐρχόμενος πρὸς τὸν ἀμπελῶνα τὸν δοῦλον καλεῖ καὶ λέγει· «Τί ποιεῖς, ὦ δοῦλε;

ἀκολουθῶ
ἐπισκοπῶ
ἐπιχειρῶ
ἡγοῦμαι
κατατρίβω
παύομαι
πεῖθομαι
ἀμπελῶν, ὁ
ἐλαιῶν, ὁ
σκιά, ἡ
σῦκον, τό
γεωργικός, -ή, -όν
ὠραῖος, -α, -ον
αὐτίκα
μᾶλλον

Ἐπαιρε σεαυτὸν καὶ _____ λάμβανε τὸ ἄροτρον·
πολλὰ γάρ ἐστι τὰ _____ ἔργα!» Ὁ οὖν δοῦλος τὴν
τοῦ δεσπότη βοήν ἀκούει, ἀφυπνίζει καὶ λέγει· «Περὶ
δούλων μοι _____, ὧ δέσποτα, διαλέγεσθαι;» Ὁ δὲ
δεσπότης στενάζων «ὦ τάλας ἐγώ,» φησὶν, «διὰ τί, ὦ
πάτερ Ζεῦ, τούτου τοῦ ῥαθύμου δούλου οὐ με ἀπαλ-
λάσσεις;» καὶ μάλα ὀργιζόμενος τὸν ῥάθυμον δοῦλον
τύπτει ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. Οὕτως, ὁ δοῦλος τῷ δεσπότη
τέλος _____ καὶ τὸ ἄροτρον λαμβάνει. Μετὰ δὲ
ταῦτα ἅμα βαδίζουσι πρὸς τὸν ἀγρόν. Ὁ μὲν δεσπότης
τῷ δούλῳ _____, ὁ δὲ δοῦλος τῷ δεσπότη
_____.

δύω
ἔπομαι
παραμελῶ
ῥαθυμῶ
φυλάσσω

ἀρετή
θόρυβος
οἰκονομία
φιλία

ἕκαστος, -η, -ον
ἀκριβῶς
ὅπως

Ἡ δέσποινα τὰ τέκνα πολλῇ προθυμίᾳ θεραπεύει
καὶ εἰς _____ παιδεύει. Οἰκονόμος δὲ δεινὴ ἐστὶ
καὶ ἐπισκοπεῖ _____ ἕκαστα τὰ κατ' οἶκον ἔργα
_____ γίγνεται. Καὶ ἡ Πανδώρα βοηθεῖ τὰ ἐπιτήδεια
_____ (μετ.).

Ἄμα τῷ ἡλίῳ _____ (μετ.), ἢ τε δέσποινα καὶ ἡ
τήθη ἐν τῇ γυναικωνίτιδι ἀναπαύονται περὶ _____
διαλεγόμεναι.

Ἐλένη· «Τί ἔστιν, ὦ Πανδώρα;»

Πανδώρα· «Ἔστι ῥαθύμη δούλη ἡ _____ (= οὐ
πονεῖ) καὶ _____ (= πάντων) τῶν κατ' οἶκον ἔργων
ἀεὶ _____. πολὺν γὰρ χρόνον περιπατεῖ ἄνω κάτω
ἐν τῷ κήπῳ ἄνθη συλλέγουσα. Ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, αἱ δύο
δοῦλαι ἐν πολλῇ ἔριδι πολλάκις εἰσὶ πρὸς ἀλλήλας διὰ
τὴν _____ δούλου τινός».

Ταῦτα λέγουσα μέγαν _____ ἀκούουσιν· Τί ἔστιν;
Βλέπε τὸ _____ κεφάλαιον!

Μελέτημα Γ

1. Τί τῷ Ἀπολλωνίῳ ἐστὶν ἐν τῷ ἀγρῷ; Ἄρ' ἐλαιῶνας ἔχει;
2. Τίνα ἐστὶ τὰ γεωργικὰ ἔργα;
3. Πότε ἀριστῶσιν οἱ δοῦλοι;
4. Πῶς οἴκαδε ἐπανέρχεται ὁ δεσπότης;
5. Διὰ τί ὁ Φίλιππος πρῶτον μὲν τῷ δεσπότῃ οὐ πείθεται;
6. Τέλος δὲ τί οἴκαδε φέρων οὗτος ἐπανέρχεται ὡς τὰ πολλά, ἐπεὶ ὁ ἥλιος δύει;
7. Τίνα δ' ἐστὶ τὰ κατ' οἶκον ἔργα;
8. Περὶ τίνος διαλέγονται ἢ τε δέσποινα καὶ ἡ τήθη;
9. Τί ἐστὶν οἰκονόμου δεινοῦ;
10. Τί δοκεῖ ἡ Πανδώρα περὶ τῶν δούλων;

ΛΕΞΕΙΣ ΚΑ΄

Ῥήματα

ἀκολουθέω
ἐπισκοπέω
ἐπιχειρέω
ἔπομαι
ἡγέομαι
κατατρίβω
παιδέυω
παραμελέω
παύω, -ομαι
πείθω, -ομαι
πληρόω
ῥαθυμέω
φυλάσσω

Ὄνόματα

ἀμπελών, ὁ
ἀρετή, ἡ
ἐλαιών, ὁ
θόρυβος, ὁ
οἰκονομία, ἡ
σκιά, ἡ
σταφυλή, ἡ
σῦκον, τό
ύγρόν, τό
φιλία, ἡ

Κύρια ὀνόματα

Κηφισός, ὁ

Ἐπίθετα

γεωργικός, -ή, -όν
ώραῖος, -α, -ον

Σύνδεσμος

ὅπως

Φράσεις

ὥς τὰ πολλά
διὰ τοῦτο

Ἐπρρήματα

ἀκριβῶς
αὐθις
αὐτίκα
εὖ
οἶκαδε

Μόρια

γοῦν
μέντοι

ΔΕΣΠΟΤΑΙ ΚΑΙ ΔΟΥΛΟΙ

A Ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ...

Ἐσπέρα ἤδη ἐγένετο· ὁ γὰρ ἥλιος ἔδυσε. Οἱ
 μὲν δοῦλοι ἐν τῷ κλήρῳ ἐπαύσαντο ἐργαζό-
 5 μενοι καὶ ἤδη ἐδείπνουν. Καὶ ὁ δεσπότης ἐπαύ-
 σατο τὰ ἔργα ἐπισκοπῶν καὶ οἴκαδε βαδίζων
 ἐπανήρχετο, ἐν ᾧ ὁ Φίλιππος αὐτῷ ἠκολούθει
 τὸν ἵππον ἀπάγων καὶ ἅμα φέρων καρπούς ἀπὸ
 τοῦ ἀγροῦ εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἐρχόμενος δὲ πρὸς τὴν οἰκίαν ὁ Ἀπολλώ-
 10 νιος ὀργίζεται τὸν θυρωρὸν ὄρῳ ὑπὸ δένδρῳ
 καθημένον καὶ μέγα βοᾷ· «Τί ποιεῖς, ὦ θυρωρέ;
 Διὰ τί οὐκ ἀνοίγεις τὴν θύραν; Ἔπαιρε σεαυ-
 τὸν ταχέως καὶ ἀνοιξὸν αὐτήν!»

Ὁ δὲ τῷ δεσπότηι πειθόμενος τάδε λέγει·
 15 «Χαῖρε, ὦ δέσποτα, ἤδη τὴν θύραν ἀνοίγω.
 Συγγνώμην μοι ἔχε! Μάλα ἐπόνησα σήμερον
 καὶ ὀλίγον νῦν ἀναπαύομαι».

ἔπομαι ↔ προηγουμαι

ἐγένετο < γίνομαι

ἔδυσε < δύω

ἐπαύσατο | -σαντο

< παύομαι

ἐδείπνουν

< δειπνῶ (< δεῖπνον)

ἐπανήρχετο < ἐπανέρχομαι

ἠκολούθει < ἀκολουθέω

ὁ δὲ (δοῦλος)

ἐπόνησα < πονῶ

σήμερον· ἡ νῦν ἡμέρα

Ὁ οὖν δεσπότης εἰς τὴν οἰκίαν εἰσέρχεται
καὶ πρὸς τὴν ἀνδρωνίτιν προχωρεῖ. Εἰσερ-
χόμενος δὲ εἰς τὴν ἀνδρωνίτιν ἔξω θόρυβον 20
ἀκούει· ἡ γὰρ δέσποινα αὐτὸν καλεῖ ἐκ τῆς
αὐλῆς καὶ «ἐλθὲ δεῦρο, ὦ Ἀπολλώνιε,» βοᾷ,
«καὶ βοήθει μοι!» Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος τὴν
αὐλὴν διέρχεται καὶ «τί ἔστιν, ὦ Ἐλένη;» ἐρω-
τᾷ, «τί δὲ ποιεῖς ἐν τῇ αὐλῇ; διὰ τί τὸ δεῖπνον 25
οὐκέτι παρεσκεύασαν αἱ δοῦλαι ἐν τῷ μαγει-
ρείῳ; Μάλα ἐπόνησα σήμερον ἐν τῷ ἀγρῷ σὺν
τοῖς δούλοις ἀπ' ὄρθρου εἰς ἑσπέραν καὶ ἤδη
βούλομαι δειπνεῖν· καιρὸς γάρ ἐστιν ἀναπαύ-
εσθαι ἐν τῷ θαλάμῳ». 30

παρεσκεύασαν
< παρασκευάζω

Ἡ δὲ Ἐλένη ἀποκρίνεται· «Ἔρις ἐν τῇ οἰκίᾳ
ἐγένετο περὶ δακτυλίου· ἡ μὲν γὰρ Καλλιρρόη
ἔλεγεν ὅτι δῶρόν ἐστι δούλου τινός, ἡ δὲ
Ἥλέκτρα ὅτι ψευδῇ λέγει καὶ αὐτὴν ἔτυψε ἐπὶ
τῇ κεφαλῇ». 35

ἔτυψα, -ψας, -ψε
< τύπτω, -εις, -ει

Ἀπολλώνιος· «Ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, δούλη ἢ
δούλην τύπτει οὐκ ἀγαθὴ ἐστίν, ἀλλὰ πονηρά».

εἶπον, εἶπες, εἶπε
< λέγω, λέγεις, λέγει

Ἐλένη· «Καλῶς εἶπες, ὦ Ἀπολλώνιε!»

παῦε! | παύετε!

Ἀπολλώνιος (πρὸς τὰς δούλας)· «Παύετε
οὖν ἐρίζουσαι πρὸς ἀλλήλας καὶ λέγετέ μοι ἐξ 40
ἀρχῆς διὰ τί αὕτη ἡ ἔρις ἐγένετο!»

ἐρίζω < ἔρις

Καλλιρρόη (δακρύουσα)· «Τὴν Ἥλεκτραν
ἐρώτα, ὦ δέσποτα! Αἰτία γὰρ οὐκ εἰμὶ ἐγώ!»

Ἀπολλώνιος (πρὸς τὴν Ἥλεκτραν)· «Διὰ τί
45 οὖν τὴν Καλλιρρόην ἔτυψες, ὦ Ἥλεκτρα;»

Ἥλεκτρα· «Ἄρ' ἐρωτᾷς διὰ τί τὴν Καλλι-
ρρόην ἔτυψα, ὦ δέσποτα; Ταύτην ἐρώτα!»

ταύτην· τὴν Ἥλεκτραν

Ἀπολλώνιος (πρὸς τὴν Καλλιρρόην)· «Σὺ
δέ, διὰ τί δακρύεις, ὦ Καλλιρρόη;»

50 Καλλιρρόη (ἔτι δακρύουσα)· «Τὰ κατ' οἶκον
ἔργα ποιεῖν αὕτη ἀεὶ κελεύει με. Διὰ τοῦτο τὰ
ἱμάτια καθ' ἡμέραν πλύνω ἐν τῷ ποταμῷ, εἰς
τὴν ἀγορὰν ἔρχομαι, μῆλα φέρω καὶ ὥς τὰ
πολλὰ τὸ δεῖπνον παρασκευάζω, αἰαῖ, αἰαῖ!

55 Ἐμὲ φθονεῖ καὶ νῦν τύπτει, διότι ὁ Φίλιππος
ταύτην οὐ φιλεῖ».

διότι = γάρ

Ἥλεκτρα (ὀργιζομένη)· «Σίγα, ὦ Καλλιρρόη,
τάληθ' γὰρ οὐ λέγεις. Αἰτία δὲ οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἡ
γὰρ δέσποινα ταῦτα ποιεῖν σὲ κελεύει. Ὡς ἐμοὶ
60 δοκεῖ, σὺ ἀδίκως στενάξεις καὶ οὐ φιλόπρονος
εἶ, ἀλλὰ ῥάθυμος δούλη. Ἐμὲ δὲ σὺ φθονεῖς
διότι καλὴν ῥίνα ἔχω».

σίγα! | σιγᾶτε!

τάληθ' < τὰ ἀληθῆ

Ἀπολλώνιος· «Σιγᾶτε οὖν! Ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
πρὸς οὐδὲν συμφέρον ἐστὶν ὁ λόγος. Παῦε
65 δακρύουσα, ὦ Καλλιρρόη, ἀλλὰ ἤδη δείκνυέ
μοι τὸν δακτύλιον!»

συμφέρον < συμφέρω

δείκνυω

παίζω (πρός τινα)
↔ σπουδάζω

Ἡ οὖν Καλλιρρόη τῷ δεσπότῃ τὴν τε χεῖρα
καὶ τὸν δακτύλιον δεικνύει. Ὁ δὲ δεσπότης
πρὸς τὴν χεῖρα τῆς δούλης βλέπει καὶ «Μὰ τὸν
Δία!» φησὶν, «σὺ παίζεις ταῦτα λέγουσα, ὦ 70
Καλλιρρόη· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ δακτύλιός μου!»

ἔδωκε < δίδωμι

Καλλιρρόη· «Ἄλλ' οὐ δυνατόν ἐστίν· δοῦλος **B**
γὰρ ἔδωκε, οὐ μέντοι παίζω, ἀλλὰ σπουδάζω».

δηλός ἐστι + μετ.

Ἡλέκτρα· «Δήλη ἐστὶν αὕτη ψευδῇ λέγουσα
διότι δῶρον οὐκ ἔστιν ὁ δακτύλιος, οὐδὲ 75
δοῦλος αὐτῇ ἔδωκε, ἀλλ' ἔκλεψε αὐτόν. Νῦν δὲ
πρὸς τὸν δεσπότην παίζειν».

ἔκλεψε < κλέπτω

κατηγορῶ + γεν.

Ἑλένη (πρὸς τὴν Ἡλέκτραν βλέπουσα)·
«Σίγα, ὦ Ἡλέκτρα! Δούλη ἢ δούλης κατηγορεῖ
οὐκ ἀγαθὴ ἐστίν, ἀλλὰ πονηρά, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ». 80

Ἀπολλώνιος· «Καλῶς εἶπες, ὦ Ἑλένη!»

Ἑλένη (πρὸς τὸν Ἀπολλώνιον βλέπουσα)·
«Δήλη ἐστὶν ἡ Ἡλέκτρα τὴν Καλλιρρόην οὐ
φιλοῦσα».

δῆτα = οὖν

Ἡλέκτρα· «Καὶ μὴν νομίζω γε ταύτην 85
χρήματα κλέπτειν».

Ἀπολλώνιος· «Πῶς δῆτα;»

Ἡλέκτρα· «Οὐδὲν γὰρ νόμισμα ἐν τῷ σακίῳ
μου ἔνεστιν».

δύο Ἑλληνικὰ νομίσματα

δούλη δούλης κατηγορεῖ

90 Ἡ δούλη τὸ σακίον ἀνοίγει καὶ τῷ δεσπότη
 δεικνύει· «Ἴδὲ τὸ σακίον μου, ὦ δέσποτα!»
 φησίν, «χθὲς πλήρες ἦν, σήμερον δὲ κενόν. Πῶς
 δῆτα;» καὶ τῇ χειρὶ τὴν Καλλιρρόην τῷ
 δεσπότη δεικνύουσα τάδε λέγει· «Ταύτην οὖν
 95 ἐρώτα, ὦ δέσποτα!»

Ὁ δὲ δεσπότης τὸ κενὸν σακίον ὀρῶν στενάζει
 καὶ λέγει· «Οἵμοι τάλας, τοῦτο τὸ σακίον μου!
 Εἰπέ μοι, τίς σοι ἔδωκε; Ποῦ δὲ τὰ νομίσματα;»

Ἡ δὲ Ἑλένη· «Ἄγε δὴ, ὦ Ἥλέκτρα, εἰπὲ
 100 τίνος ἐστὶ τὸ σακίον ὃ ἔχεις· ὁ γὰρ δεσπότης
 ἐρωτᾷ σε!»

Ἀποροῦσα δ' ὅ τι χρὴ ἀποκρίνεσθαι ἡ δούλη
 σιγᾷ καὶ οὐδὲν λέγει. Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος βλέπει
 πρὸς τὴν Ἑλένην καὶ «Μὰ τὸν Δία,» φησίν, «ὥς
 105 ἤδη εἶπον, πρὸς οὐδὲν συμφέρον ἐστὶν ὁ λόγος,»
 καὶ τοὺς δούλους καλεῖ· «Φίλιππε, Καλλίμαχε,
 ἔλθετε δεῦρο!»

Γ Ὁ οὖν Καλλίμαχος τοῦ δεσπότης ἀκούει,
 ταχέως ἐκ τῆς ἀποθήκης ἐκβαίνει καὶ πρὸς τὴν
 110 αὐλὴν προσχωρεῖ· «Χαῖρε, ὦ δέσποτα!» φησίν,
 «Ἴδου ὁ δοῦλος σου ὁ Καλλίμαχος πάρεστιν».

ιδέ < εἶδω (= ὀράω)

σήμερον ↔ χθές

πλήρες ↔ κενόν

οἵμοι! = οἱ μοι!

χρῆ· ἀνάγκη ἐστίν

ἐλθέ! | ἔλθετε! < ἔρχομαι

ἐγὼ ἔδωκα
σὺ ἔδωκας
οὗτος/αὕτη ἔδωκε

Ἀπολλώνιος· «Εἰπέ μοι, ὦ Καλλίμαχε, ἄρα
οἶδας τίς τοῦτον τὸν δακτύλιον τῇ Καλλιρρόῃ
ἔδωκε; Ἄρα σὺ αὐτῇ ἔδωκας;»

Καλλίμαχος· «Οὐκ ἔδωκα ἐγώ. Τὸν Φίλιπ- 115
πον ἐρώτα!»

Ἥλέκτρα· «Δοῦλος ὃς δούλου κατηγορεῖ οὐκ
ἀγαθός ἐστιν, ἀλλὰ πονηρός, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ».

Ἀπολλώνιος· «Σίγα, ὦ Ἥλέκτρα, καὶ ἀπὸ
ἀποχώρει! < ἀποχωρῶ
τῆς αὐλῆς ἤδη ἀποχώρει, ἀλλὰ πρῶτον μὲν τὸ 120
σακίον δός μοι!»

ὁ δεσπότης τὴν δούλην κελεύει
ἀπὸ τῆς αὐλῆς ἀποχωρεῖν

Ἡ οὖν Ἥλέκτρα τὸ σακίον τῷ Ἀπολλωνίῳ
δίδωσι καὶ ἀπὸ τῆς αὐλῆς ὀργιζομένη ἀπο-
χωρεῖ, ἐν ᾧ δὲ ὁ δεσπότης πρὸς τὸν δοῦλον
βλέπων ταῦτα λέγει· «Ποῦ δ' ἐστὶν ὁ Φίλιππος;» 125

Καλλίμαχος· «Ὁ Φίλιππος ἄπεστιν».

Ἀπολλώνιος· «Καὶ διὰ τί οὐ πάρεστιν οὗτος;
Εἰπέ μοι, ὦ δοῦλε!»

ἐμοῦ καθεύδοντος·
ἐν ᾧ ἐκάθευδον ἐγώ
ἔφυγα, ἔφυγες, ἔφυγε
< φεύγω, φεύγεις, φεύγει

Καλλίμαχος· «Οὐκ οἶδα ἐγώ, ὦ δέσποτα,
συγγνώμην μοι ἔχε! Ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἐμοῦ καθεύ- 130
δοντος οὗτος νυκτὸς ἔφυγε, ἀλλ' οὐδὲν εἶπεν».

Ἀπολλώνιος· «Καὶ οὐδὲν ἤκουσες, μὰ τὸν Δία;»

Καλλίμαχος· «Οὐκ ἤκουσα, οὐδὲ εἶδον. Ἐν
135 οἶδα, ὅτι οὐδὲν οἶδα, ὥ δέσποτα, ὥσπερ εἶπεν ὁ φιλόσοφος».

ἤκουσα < ἀκούω
εἶδον < ὁρῶ

ὁ Φίλιππος φεύγει καθεύδοντας
τοῦ Καλλιμάχου

Ἀπολλώνιος· «Διὰ τί οὐδὲν εἶπες τοῦτον ἐν
τῷ δωματίῳ οὐχ ὁρῶν, ἐπεὶ ἡμέρα ἐγένετο;»

τοῦτον· τὸν Φίλιππον

Καλλίμαχος· «Διότι ἐνόμισα τοῦτον ἐν τῷ
140 κλήρῳ εἶναι. Δοῦλος δὲ ὃς δούλου κατηγορεῖ
οὐκ ἀγαθὸς ἐστίν, ἀλλὰ πονηρὸς, ὡς ἤδη εἶπεν
ἡ δούλη».

ἐνόμισα < νομίζω
νομίζω ὅτι τις + ῥῆμα
= νομίζω τινὰ + ἀπαρ.

Ἀπολλώνιος (πρὸς τὸν τε Καλλίμαχον καὶ
τὴν Καλλιρρόην βλέπων)· «Ἦδη ἀποχωρεῖτε
145 ἀπὸ τῆς αὐλῆς! Σὺ δέ, ὦ Καλλιρρόη, πρῶτον
μὲν δός μοι τὸν δακτύλιον!» (Καὶ πρὸς τὴν
Ἑλένην βλέπων)· «Δῆλος μὲν ἐστὶν ὁ Καλλί-
μαχος ἀγαθὸς δοῦλος ὢν. Δῆλη δ' ἐστὶν ἡ
Καλλιρρόη ἀγαθὴ δούλη οὓσα».

ἀποχωρεῖ! | ἀποχωρεῖτε!
ὢν, οὓσα < εἰμί

150 Ἑλένη παίζουσα· «Δῆλος γοῦν εἶ σὺ τὰ
νομίσματα ἤδη οὐκ ἔχων».

ἡ δέσποινα τὸ σακίον κενὸν
τῷ δεσπότηι δεικνύει

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ἐ- / ἥ-

δύω, ἔδυσα
παρασκευάζω,
παρεσκεύασα
ἀκούω, ἤκουσα

ἐνικ. ἀριθ.

α΄ προσ. β΄ προσ. γ΄ προσ.

-σα	-σας	-σε
-ψα	-ψας	-ψε
-κα	-κας	-κε
-ον	-ες	-ε
-(σα)το		

πληθ. αριθ. (γ΄ πρόσ.)

-σαν
-σαντο

-ε | -ετε

χαῖρε! | χαίρετε!
παῦε! | παύετε!
ἐλθέ! | ἔλθετε!

-α | -ᾶτε

σίγα! | σιγᾶτε!

-ει | -εῖτε

ἀποχώρει! |
ἀποχωρεῖτε!

-σον / -ξον

ἀφύπνισον!
ἄνοιξον!

Ἀόριστος χρόνος

Χθές, ἐπεὶ ὁ ἥλιος ἤδη ἔδυσε καὶ ἐσπέρα ἐγένετο, ὁ
μὲν δεσπότης ἐπαύσατο ἐπισκοπῶν τὰ γεωργικὰ ἔργα
καὶ οἱ δοῦλοι ἐπαύσαντο ἐργαζόμενοι. Ἐν δὲ τῇ οἰκίᾳ
αἱ δοῦλαι τὸ δεῖπνον ἤδη παρεσκεύασαν. Νυκτὸς δὲ ὁ
Φίλιππος τὰ νομίσματα ἔκλεψε, σακίον τῇ Ἡλέκτρᾳ
καὶ δακτυλίον τῇ Καλλιρρόῃ ἔδωκε καὶ ἔφυγε, ἀλλ' ὁ
Καλλίμαχος οὐδὲν ἤκουσεν.

«ἔδυσε, ἤκουσε, ἔκλεψε, ἔφυγε, ἔδωκε, ἐπαύσατο, ἐγένετο»
ἀόριστος χρόνος ἐστίν, ἐνικὸς ἀριθμὸς.

«ἐπαύσαντο, παρεσκεύασαν» ἀόριστος χρόνος ἐστίν,
πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Παραδείγματα

νομίζω ἐνόμισα, δίδωμι ἔδωκα, πονῶ ἐπόνησα,
ὀρῶ εἶδον, λέγω εἶπον, γίγνεται, ἐγένετο.

Προστακτικὴ ἔγκλισις, πληθυντικὸς ἀριθμὸς

Χαῖρε, ὦ φίλε, ἐλθε δεῦρο καὶ μετ' ἐμοῦ πίνε!
Χαίρετε, ὦ φίλοι, ἔλθετε δεῦρο καὶ μετ' ἐμοῦ πίνετε!
Σίγα, ὦ Ἡλέκτρα, καὶ ἀποχώρει! Σιγᾶτε, ὦ δοῦλαι,
καὶ ἀποχωρεῖτε!
Ἀφύπνισον, ὦ δοῦλε καὶ τὴν θύραν ἄνοιξον!

«χαῖρε, ἐλθέ, πίνε, σίγα, ἀποχώρει, ἀφύπνισον, ἄνοιξον»
προστακτικὴ ἐστίν, ἐνικὸς ἀριθμὸς.

«χαίρετε, ἔλθετε, πίνετε, σιγᾶτε, ἀποχωρεῖτε»
προστακτικὴ ἐστίν, πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Μελέτημα Α

Ἐρχόμεν___ πρὸς τὴν οἰκίαν ὁ Ἀπολλώνιος τὸν θυρωρὸν ὁρᾷ ὑπὸ τῷ δένδρῳ καθήμεν___ καὶ «τί ποιεῖς, ὦ θυρωρ___;» φησίν, «ἔπαιρε σεαυτὸν καὶ τὴν θύραν ἄνοιξ___!»

Ὁ δὲ δοῦλος τ___ δεσπότην___ οὐκ ἀκούει καὶ ἔτι καθεύδει. Ὁ οὖν δεσπότης ὀργιζόμεν___ μέγα βοᾷ· «Ἀφύπνισ___, ὦ κατάρατ___!» Ὁ δὲ θυρωρὸς ἤδη τοῦ δεσπότης ἀκούει καὶ ἀφυπνίζει. Τέλος δ' ἐπαίρει ἑαυτὸν καὶ «μὴ οὕτω χαλεπὸς ἴσθι, ὦ δέσποτ___!» φησίν, «οὐδὲν ___κουσ___, ἀλλ' ἤδη ἀφυπνίζω καὶ τὴν θύραν ἀνοίγω. Οἷμοι, τάλας ἐγώ! Διὰ τί, ὦ πάτερ Ζεῦ, τούτου τοῦ χαλεποῦ δεσπότης οὐ με ἀπαλλάσσει___;» Ὁ δὲ δεσπότης ἀπορ___ν ὅτι χρὴ ἀποκρίν___ πρῶτον μὲν τύπτει αὐτόν, ἔπειτα δὲ λέγει· «Δῆλος εἶ ἀνόητος ___ν» καὶ εἰς τὴν οἰκίαν εἰσέρχ___.

Ἐπεὶ δὲ πρὸς τὴν ἀνδρῶνιτ___ προχωρεῖ τῆς Ἑλένης___ αὐτὸν βοώσης ἀκούει· «Ἐλθ___ δεῦρο, ὦ Ἀπολλώνιε, καὶ βοήθ___!»

Ἀπολλώνιος· «Τί ἔστιν; Μάλα ___πότης___ σήμερον καὶ ἤδη βούλομαι δειπνεῖν».

Ἑλένη· «Ἐρὶς ἐγέν___ περὶ δακτυλίου».

Μελέτημα Β

Εἰσερχόμενος εἰς τὴν αὐλήν ὁ δεσπότης θόρυβον ἀκούει. Αἱ δοῦλαι _____ πρὸς ἀλλήλας περὶ δακτυλίου. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος πρὸς τὰς γυναῖκας προσχωρεῖ καὶ ἐρωτᾷ τί ἔστιν. Ἡ μὲν Ἥλέκτρα ἀποκρίνεται ὅτι _____ ἐστὶν ἡ Καλλιρρόη, _____ δακτύλιον ἔκλεψε. Ἡ δὲ Καλλιρρόη τῷ δεσπότη τὸν δακτύλιον _____ καὶ λέγει ὅτι αὐτὸν οὐκ ἔκλεψε, ἀλλὰ δοῦλος αὐτῇ ἔδωκε.

ἀπορῶ
ἀποχωρῶ
δεικνύω
ἐρίζω
κατηγορῶ
παίζω
σπουδάζω
συμφέρω
φεύγω
χρῆ
νόμισμα

αἵτιος, -α, -ον
δῆλος, -η, -ον
κενός, -ή, -όν
πλήρης, -ες
διότι

Ἡ μὲν Ἥλέκτρα λέγει ὅτι _____ ἐστὶν αὕτη
 ψευδῇ λέγουσα καὶ πρὸς τὸν δεσπότην _____ (↔
 σπουδάζει). Ἡ δὲ Καλλιρρόη ἀποκρίνεται ὅτι οὐ παίζει,
 ἀλλὰ _____ • καὶ ἡ Ἥλέκτρα κακὴν καρδίαν ἔχει.

Νομίζει δὲ ἡ Ἥλέκτρα ταύτην χρήματα κλέπτειν· τὸ
 γὰρ σακίον αὐτῆς χθὲς _____ ἦν, σήμερον δὲ
 _____ καὶ οὐδὲν _____ ἤδη ἔχει. Ἡ δὲ
 Καλλιρρόη οὐδὲν λέγει· _____ γὰρ ὅ τι _____
 ἀποκρίνεσθαι.

Ὁ οὖν δεσπότης λέγει ὅτι δούλη ἢ δούλης _____
 πονηρά ἐστὶ καὶ τὴν Ἥλέκτραν κελεύει ἐκ τῆς αὐλῆς
 _____· ὁ γὰρ λόγος πρὸς οὐδὲν _____ ἐστίν.

Ποῦ δ' εἰσὶν οἱ δοῦλοι; Ὁ μὲν Καλλίμαχος πάρεστιν,
 ἀλλ' οὐδὲν οἶδε περὶ τοῦ δακτύλιου. Ὁ δὲ Φίλιππος
 νυκτὸς _____.

Μελέτημα Γ

1. Διὰ τί ὀργίζεται ὁ δεσπότης πρὸς τὴν οἰκίαν ἐρχόμενος;
2. Τί δὲ ἀκούει εἰσερχόμενος εἰς τὴν αὐλήν;
3. Τίς τὸν δακτύλιον τῇ Καλλιρρόῃ ἔδωκε;
4. Τίνος δ' ἐστὶν τὸ σακίον;
5. Τίς οὖν ταῦτα ἔκλεψε; Σὺ δὲ τί νομίζεις περὶ τούτου;
6. Διὰ τί ἀποχωρεῖ τέλος ἡ Ἥλέκτρα;
7. Πότε ἔφυγεν ὁ πονηρὸς δούλος ὃς τὰ νομίσματα ἔκλεπεν;
8. Διὰ τί ὁ Καλλίμαχος οὐδὲν ἤκουσεν;
9. Τί δὲ νομίζει ὁ δεσπότης περὶ τῆς Καλλιρρόης;
10. Ἄρα «χαίρετε» ἀόριστος χρόνος ἐστίν;

ΛΞΞΕΙΣ ΚΒ΄

Ῥήματα

ἀπορέω
 δεικνύω
 δειπνέω
 εἶδω (όράω)
 ἐρίζω
 κατηγορέω
 προηγέομαι
 σπουδάζω
 συμφέρω
 φεύγω
 χρή

Ὄνόματα

νόμισμα, τό

Ἐπίθετα

αἵτιος, -α, -ον
 δῆλος, -η, -ον
 κενός, -ή, -ον
 πλήρης, -ες

Ἀντωνυμίες

ὅστις, ἥτις, ὅ τι

Σύνδεσμοι

διότι

Μόρια

μήν

Ἐπιφωνήματα

οἴμοι!

Ἐπιρρήματα

ἀδίκως
 δῆτα
 σήμερον
 χθές

Η ΑΤΤΙΚΗ

καρποφόρος
< καρπός + φέρω

Πολλάι εἰσιν αἱ χῶραι ἐν τῇ Ἑλλάδι, αἱ μὲν μικραί, αἱ δὲ μεγάλαι. Ἡ Ἀττικὴ μεγάλη τε καὶ καρποφόρος χώρα ἐστίν. Καλὸν μὲν αἰεὶ ἐστὶ τὸ κλίμα, ἄφθονον δὲ ὕδωρ φέρουσιν οἱ ποταμοί.

A

Ἐν τῇ Ἀττικῇ ὕλαι εἰσίν, πεδιά τε καὶ ἀγροί. Ἐν μὲν ταῖς ὕλαις ἄγρια ζῷα ζῇ, ὥσπερ κάπροι, ἔλαφοί τε καὶ λύκοι, ἐν δὲ τοῖς πεδίοις πρόβατα καὶ ἵπποι. Ἐν δὲ τοῖς ἀγροῖς ἄφθονα πεφυτευμένα δένδρα ἐστίν, ὥσπερ ἐλαῖαι, ἄμπελοι, συκαὶ τε καὶ ἀμυγδαλαῖ. Αἱ μὲν ἐλαῖαι ἐλαίας παρέχουσιν, αἱ δὲ ἄμπελοι σταφυλὰς, αἱ δὲ συκαὶ σῦκα παρέχουσι καὶ ἀμύγδαλα αἱ ἀμυγδαλαῖ. Αἱ μὲν ἐλαῖαι δῶρόν ἐστι τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς, αἱ δὲ ἄμπελοι τοῦ θεοῦ Διονύσου.

5

10

15 Ἡ δὲ Ἀττικὴ γῆ ἐστὶ καὶ ὄρεινῇ· τρία γάρ
 ἐστὶ τὰ μεγάλα ὄρη τῆς Ἀττικῆς· ἡ Πεντέλη, ἡ
 Πάρνης καὶ ὁ Ὑμηττός. Ἐν μὲν τῇ Πάρνηθι οἱ
 Ἀθηναῖοι ἄγρια ζῶα θηρεύουσιν· ἡ γὰρ Πάρνης
 θήραν παρέχει. Ὁ δ' Ὑμηττός τροφὴν ταῖς
 20 μελίσσαις φύει. Ἐν δὲ τῇ Πεντέλῃ λιθοτομίαι
 εἰσὶ καὶ ἐκ τοῦ λίθου κάλλιστοι μὲν ναοὶ τε καὶ
 ἱερὰ τοῖς θεοῖς γίνονται, κάλλιστοι δὲ βωμοὶ
 καὶ κάλλιστα ἀγάλματα.

ὄρεινός, -ή, -όν < ὄρος

ἡ Πάρνης, τῆς Πάρνηθος

θηρεύω < θήρα

φύσις < φύω

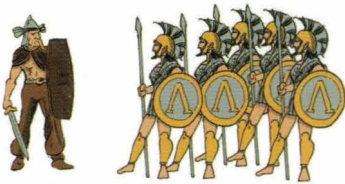
λιθοτομία < λίθος

ὁ λιθοτόμος

Τί δ' ἐστὶ Σούνιον; Τί δὲ Μαραθῶν καὶ
 25 Ἐλευσίς; Τὸ μὲν Σούνιον ἄκρον ἐστὶν ἑνδοξον

τὰ Μηδικά· ὁ πόλεμος
πρὸς τὴν Μηδικὴν γῆν
νικῶ < νίκη

ὁ ἐχθρὸς πλησίον ἐστὶ
τοῦ στρατοῦ
καλούμενος < καλεῖται
ἡ παρθένος κόρη
< (ναός) Παρθενῶν
Παρθενῶν, Παρθενῶνος

τῷ ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῷ ναῷ τοῦ Ποσειδῶ-
νος. Ὁ δὲ Μαραθὼν πεδῖον ἐστὶν ἔνδοξον τῷ
ιερῷ Διονύσου (ἀλλὰ καὶ τῇ μάχῃ ὅπου οἱ
Ἀθηναῖοι κατὰ τὰ Μηδικὰ πρὸς τὸν ἐχθρὸν
Περσικὸν στρατὸν πολεμοῦσι καὶ νικῶσιν). Ἡ 30
δ' Ἐλευσίς ἱερὰ πόλις ἐστὶν ἔνδοξος τῷ ἱερῷ
τῆς Δήμητρος καὶ κόρης Περσεφόνης ὅπου
γίγνεται τὰ καλούμενα ἑλευσίνια μυστήρια.

Ἐν δὲ τῇ Ἀττικῇ μεγάλαι πόλεις εἰσὶν, ὥς-
περ αἱ Ἀθηναί. Αὕτη ἡ πόλις ἔνδοξός ἐστι τῷ 35
ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς Παρθένου, τῷ καλουμένῳ
Παρθενῶνι.

Τρεῖς δ' εἰσὶν οἱ τῆς Ἀττικῆς γῆς ποταμοί· **B**
ὁ Κηφισός, ὁ Ἰλισός καὶ ὁ Ἡριδανός. Ὁ μὲν
Κηφισὸς μέγας ἐστὶ καὶ πολὺ ὕδωρ φέρει· 40
ρεῖ γὰρ ἐκ τῆς Πάρνηθος εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ δ' Ἴλισός μικρότερός ἐστι· ρεῖ γὰρ ἐκ τοῦ
 Ὑμηττοῦ εἰς τὸν Κηφισὸν ποταμόν. Μικρό-
 τας δὲ ποταμὸς ἐστὶν ὁ Ἠριδανός· ρεῖ γὰρ
 45 διὰ τῶν Ἀθηνῶν ἐκ τοῦ Λυκαβηττοῦ εἰς τὸν
 Κηφισὸν ποταμόν (ὁ Λυκαβηττὸς μικρὸς
 λόφος ἐστὶ πλησίον τῶν Ἀθηνῶν κείμενος).

Ἔστι καὶ ἀμφιθάλασσος ἡ Ἀττικὴ γῆ· δύο γὰρ
 πλευρὰς ἔχει πρὸς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν.
 50 Ἡ οὖν ἀκτὴ μακρὰ ἐστὶν (ἡ Ἀττικὴ γῆ ὄνομα
 ἔχει ἀπὸ τῆς ἀκτῆς, τοῦτ' ἔστιν, Ἀκτὴ ἦν τὸ
 παλαιὸν ὄνομα τῆς Ἀττικῆς). Πολλοὶ δ' εἰσὶ
 καὶ οἱ αἰγιαλοὶ ὅπου οἱ Ἀθηναῖοι ἀλιεύουσιν.
 Εἰσὶ δὲ καὶ αὐτοῖς λιμένες ὅπου οἱ ναῦται τὰ
 55 πλοῖα ὀρμίζουσιν, τοῦτ' ἔστιν, τὰ πλοῖα πρὸς
 τὸν ὄρμον φέρουσιν.

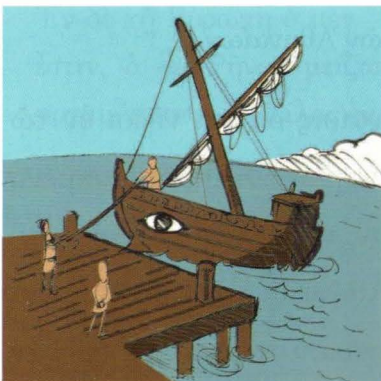
	
μικρός	μέγας
	
μικρότερος	μείζων
	
μικρότατος	μέγιστος

αἱ Ἀθῆναι, τῶν Ἀθηνῶν
 κείμενος, -η, -ον < κεῖμαι

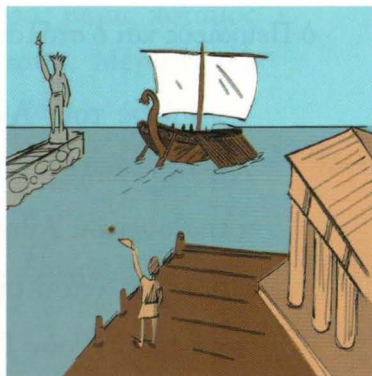

ἀμφιθάλασσος > ἀμφί +
 θάλασσα
 αὐτοῖς τοῖς Ἀθηναίοις

πρὸς ---> 	τὸν ὄρμον	ἀπὸ <--- 	τοῦ ὄρμου
εἰς ———> 	τὸν ὄρμον	ἐκ <—— 	τοῦ ὄρμου

ὀρμίζω

ἐκπλέω

ὁ λιμὴν | οἱ λιμένες

τὸ ἄστυ, τοῦ ἄστεως

τὸ ἄστυ ἀπέχει τῆς
θαλάσσης

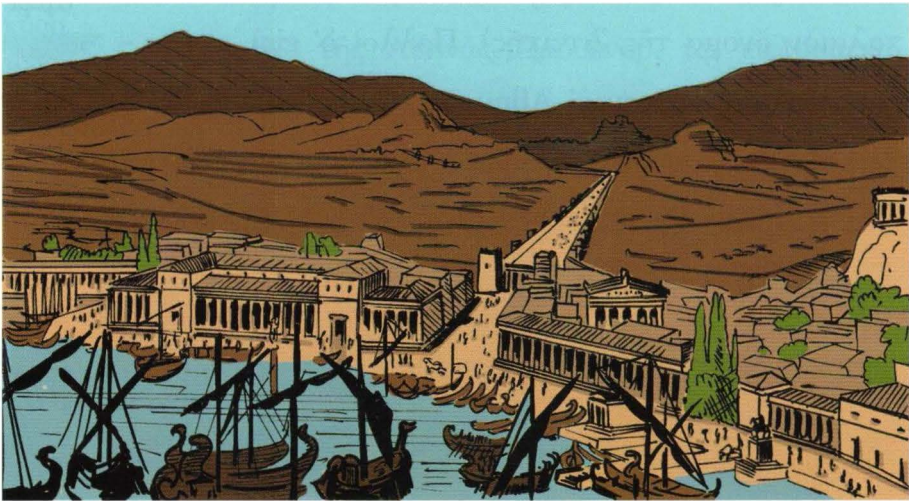
ἡ θάλασσα ἀπέχει τοῦ
ἄστεως

Ὁ μὲν Πειραιεὺς ὁ πρῶτος τε καὶ μέγιστος
λιμὴν τοῖς Ἀθηναίοις ἐστίν. Ἔστι δὲ καὶ μικρό-
τερος λιμὴν, τὸ καλούμενον Φάληρον. Οἱ δύο
λιμένες, τοῦτ' ἐστίν, ὃ τε Πειραιεὺς καὶ τὸ Φά-
ληρον, οὐ πόρρω, ἀλλὰ πλησίον τοῦ ἄστεως
εἰσιν. Τὸ οὖν ἄστυ ὀλίγον ἀπέχει τῆς θαλάσ-
σης. Ἐκ τοῦ Πειραιέως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ Φαλή-
ρου, οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὴν θάλασσαν ἐκπλέουσιν·
ἐκεῖ γάρ, ἐν τῷ Φαλήρῳ καὶ ἐν τῷ Πειραιεῖ,
τά τε πολεμικὰ καὶ τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα ἐστίν.

60

65

ὁ Πειραιεὺς καὶ ὁ στόλος τῶν Ἀθηναίων

ναυμαχία· μάχη ἐν τῇ
θαλάσσῃ

Εἰσὶ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ὀλίγαι νῆσοι ἐν τῷ
Αἰγαίῳ πελάγει. Ἡ μὲν Σαλαμῖς, κειμένη
πλησίον τῶν Ἀθηνῶν, νῆσός ἐστιν ἑνδοξος τῇ
ναυμαχίᾳ ὅπου οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὰ Μηδικὰ
πρὸς τὸν ἐχθρὸν Περσικὸν στόλον ἐπολέμησαν
καὶ ἐνίκησαν. Μικροτέρα δὲ νῆσος, πλησίον

70

τοῦ ἄκρου Σουνίου κειμένη, ἐστὶν ἡ καλουμένη
 τῆς Ἑλένης ὅπου κατὰ τὸν μῦθον ὁ Πάρις
 75 ἐκ Τροίας πρῶτον ἤγαγε τὴν τοῦ Μενελάου
 γυναῖκα, τὴν καλὴν Ἑλένην, ἐπεὶ αὐτὴν ἥρπαξε
 ἐκ Σπάρτης. Μικροτάτη δ' ἐστὶν ἡ ἔρημος νῆσος
 τοῦ Πατρόκλου καλουμένη ὅπου ὁ ναύαρχος
 τοῦ Αἰγυπτίου βασιλέως Πτολεμαίου τεῖχος
 80 μέγα ᾠκοδόμησε κατὰ τὸν πόλεμον τῶν Ἀθη-
 νῶν πρὸς τὴν Μακεδονίαν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Βαθμοὶ τῶν ἐπιθέτων

Ἡ μὲν Ῥόδος μικρὰ νῆσός ἐστιν, ἡ δὲ Νάξος
 μικρότερα καὶ ἡ Σαλαμὶς μικροτάτη.

Ἡ μὲν Πέλλα ἔνδοξος πόλις ἐστίν, ἡ δὲ
 Κόρινθος ἐνδοξότερα καὶ ἡ Σπάρτη ἐνδοξοτάτη.

Ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι ὁ Κηφισὸς μέγας ποταμός
 ἐστίν, ὁ δ' Ἴλισὸς μικρότερός ἐστι καὶ ὁ
 Ἡριδανὸς μικρότατος.

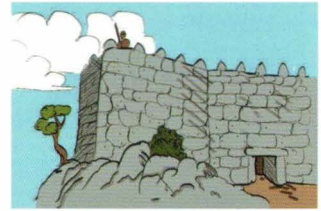
Ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ ὁ μὲν Ἰστρος μέγας ποταμός
 ἐστίν, ὁ δὲ Ῥῆνος μείζων ἐστίν. Μέγιστος δὲ
 ποταμός ἐστίν ὁ Νεῖλος ἐν τῇ Ἀσίᾳ.

«μικρός, μικρά, ἔνδοξος, μέγας» θετικὸς βαθμὸς
 ἐστίν.

«μικρότερος, μικρότερα, ἐνδοξότερα, μείζων»
 συγκριτικὸς βαθμὸς ἐστίν.

«μικρότατος, μικροτάτη, ἐνδοξοτάτη, μέγιστος»
 ὑπερθετικὸς βαθμὸς ἐστίν.

κατὰ τὸν μῦθον ὥσπερ
 λέγει ὁ μῦθος
 ἤγαγε < ἄγω
 ἥρπαξε < ἁρπάζω
 ναύαρχος· ὁ ἄρχων τοῦ
 στόλου
 ᾠκοδόμησε < οἰκοδομέω

τὸ τεῖχος
 κατὰ τὸν πόλεμον· ἐν τῷ
 πολέμῳ

-τερος, -τέρα, -τερον
 -τατος, -τάτη, -τατον

μέγας, μείζων, μέγιστος

θετικός

συγκριτικός

ὑπερθετικός

Μελέτημα Α

Ἡ Ἀττικ___ γῆ οὐ μικρά, ἀλλὰ μεγάλ___ ἐστίν· ἔστι γὰρ πεδῖον, ὄρ___, λόφοι, ἀκτὴ τε καὶ αἰγιαλοί. Ὅρειν___ οὖν καὶ ἀμφιθάλασσ___ ἐστὶν αὕτη ἡ χώρα.

Ἡ Πάρνης καὶ ἡ Πεντέλη εἰσὶ δύο ὄρ___ πλησίον τῶν Ἀθην___. Ἐν μὲν τῇ Πάρνηθ___ οἱ Ἀθηναῖοι ἄγρια ζῶα θηρεύουσιν. Ἡ δὲ Πεντέλη λίθ___ παρέχει τοῖς Ἀθηναί___.

Τὰ ὄρη τῆς Ἀττικῆς ἀγάλματ___ ἔχει. Ἐν μὲν τῇ Πεντέλῃ ἀγαλμα Ἀθην___ ἐστὶν, ἐν δὲ τῷ Ὑμηττῷ ἀγαλμά ἐστι Διὸς καὶ Ἀπόλλων___, ἐν δὲ τῇ Πάρνηθ___ Ζεὺς κάλλιστ___ ἐστὶν.

Δύο εἰσὶν οἱ ἐνδοξότατοι λιμέν___ τοῖς Ἀθηναί___. ὁ Πειραιεὺς καὶ τὸ καλούμεν___ Φάληρον. Ὁ μὲν Πειραι___ μέγ___ λιμ___ ἐστὶν οὐ πόρρω τοῦ ἄστ___. Τὸ δὲ Φάληρον μικρότ___ ἐστὶν. Αἱ οὖν Ἀθῆν___ ὀλίγον ἀπέχει τῆς θαλάσσης___.

Εἰσὶ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ὀλίγ___ νῆσοι ἐν τῷ Αἰγαί___ πελάγ___. Ἡ μὲν Σαλαμῖς, κειμέν___ πλησίον τ___ Ἀθην___, νησός ἐστὶν ἐνδοξ___ τῇ ναυμαχίᾳ ὅπου οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὰ Μηδικὰ πρὸς τὸν ἐχθρὸν Περσικὸν στόλον ___πολέμ___ καὶ ἐνίκ___. Μικροτέρ___ δὲ νῆσος, πλησίον τοῦ ἄκρου Σουνίου κειμέν___, ἐστὶν ἡ καλουμένη τῆς Ἑλένης. Μικροτάτ___ δ' ἐστὶν ἡ ἔρημ___ νῆσος τοῦ Πατρόκλου καλουμέν___.

Μελέτημα Β

Ἡ Ἀττικὴ _____ χώρα ἐστίν· αἰεὶ μὲν γὰρ τὸ κλίμα καλόν ἐστὶν, ἄφθονον δὲ ὕδωρ φέρουσιν οἱ ποταμοί. Ἡ δὲ Ἀττικὴ γῆ ἐστὶν καὶ _____. τρία γάρ ἐστι τὰ μεγάλα ὄρη ἡ Πεντέλη, ἡ Πάρνης καὶ ὁ Ὑμηττός.

Ἔστι δὲ καὶ _____ χώρα· δύο γὰρ πλευρὰς ἔχει πρὸς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν. Ἀκτὴ δ' ἐστὶ τὸ _____ ὄνομα αὐτῆς.

Ἐν Μαραθῶνι οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὰ _____ πρὸς τὸν ἐχθρὸν _____ στρατὸν ἐπολέμησαν καὶ ἐνίκησαν.

Κατὰ τὸν πόλεμον τῶν Ἀθηνῶν πρὸς τὴν _____ Μακεδονίαν ὁ ναύαρχος τοῦ _____ βασιλέως Πτολεμαίου τεῖχος μέγα ᾠκοδόμησε ἐν τῇ _____ νήσῳ τοῦ Πατρόκλου καλουμένη.

Ἡ Ἀττικὴ μεγάλη τε καὶ καρποφόρος χώρα ἐστίν· αἰεὶ μὲν γὰρ τὸ _____ καλὸν ἐστίν. Ἡ δὲ _____ μακρὰ ἐστίν· δύο γὰρ _____ ἔχει πρὸς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν. Τὸ Σούνιον _____ ἐνδοξόν ἐστίν ἐν τῇ Ἀττικῇ. Ὁ Πειραιεὺς ὁ πρῶτος _____ τοῖς Ἀθηναίοις ἐστίν. Ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς _____ ἐν τῇ Ἀκροπόλει Παρθενὼν καλεῖται.

Ἡ δὲ Ἀττικὴ ἐστὶ καὶ ὀρεινὴ χώρα. Ἐν τῇ Πεντέλῃ _____ εἰσὶ καὶ ἐκ τοῦ λίθου κάλλιστοι ναοὶ τε καὶ ἱερὰ τοῖς θεοῖς γίνονται. Πλησίον τῶν Ἀθηνῶν κεῖται ὁ Μαραθῶν. Ἐκεῖ, ἐν Μαραθῶνι, μέγα _____ ἐστὶ πλησίον τοῦ αἰγιαλοῦ.

Κατὰ τὸν πόλεμον πρὸς τὴν Τροίαν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἐν τῷ _____ ἦν. Οἱ δὲ ἐχθροὶ ἐντὸς τῶν τειχῶν. Ἐν Τροίᾳ τὰ _____ περὶ τοῦ ἄστεως μεγάλα ἦν.

Οἱ μὲν Σπαρτιάται μέγαν τε καὶ ἰσχυρὸν στρατὸν ἔχουσιν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μέγαν _____ καὶ ἐν _____ τοὺς Σπαρτιάτας πολλάκις ἐνίκησαν.

Αἰγύπτιος, -α, -ον
ἀμφιθάλασσος, -ον
ἔρημος, -ον
ἐχθρὸς, -ά, -όν
καρποφόρος, -ον
ὀρεινός, -ή, -όν
Μηδικός, -ή, -όν
παλαιός, -ά, -όν
Περσικός, -ή, -όν

αἰγιαλός
ἄκρον
ἀκτὴ
κλίμα
λιθοτομία
λιμὴν
ναυμαχία
πεδῖον
παρθένος
πλευρά
στόλος
τεῖχος

ἀπέχω
ἐκπλέω
νικῶ
οἰκοδομῶ
ὀρμίζω
ῥέω
φύω

Ὁ αἰγιαλὸς ὀλίγον _____ τοῦ ἄστεως. Οἱ ναῦται
τὰ πλοῖα _____ πρὸς τὸν ὄρμον. Ἐκ τοῦ Πειραιέως
οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὴν θάλασσαν _____.

Ἡ Πάρνης θήραν παρέχει. Ὁ δ' Ὑμηττὸς τροφὴν ταῖς
μελίσσαις _____.

Τὸ ἐν τῇ τοῦ Πατρόκλου ἐρήμῳ νήσῳ τεῖχος
_____ ὁ Πάτροκλος, ὁ ναύαρχος τοῦ Αἰγυπτίου
βασιλέως Πτολεμαίου.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἐπολέμησαν κατὰ τὰ Μηδικὰ πρὸς τὸν
ἐχθρὸν Περσικὸν στρατὸν καὶ _____.

«Πάντα _____», ὥσπερ ἔλεγεν ὁ φιλόσοφος.

Μελέτημα Γ

1. Διὰ τί ἡ Ἀττικὴ γῆ καρποφόρος ἐστίν;
2. Τίνος δῶρον εἰσὶν αἱ ἄμπελοι;
3. Ἴσως τὸ ἄστυ τῶν Ἀθηνῶν πολὺ ἀπέχει τῆς θαλάσσης;
4. Τί ἐστὶ τὸ Φάληρον;
5. Τί δὲ Μαραθῶν;
6. Πόσοι εἰσὶν οἱ ποταμοὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ;
7. Τίς ὁ μικρότατος ποταμὸς τοῖς Ἀθηναίοις;
8. Ἴσως ὁ Ἰλισὸς ἐκ τοῦ Λυκαβηττοῦ εἰς τὴν θάλασσαν
ῥεῖ;
9. Τίνα ἐνίκησεν ὁ Ἀθηναῖος στρατὸς κατὰ τὰ Μηδικὰ;
10. Πότε δ' ἐγένετο τὸ τεῖχος ἐν τῇ ἐρήμῳ νήσῳ τῇ
καλουμένῃ τοῦ Πατρόκλου;
11. Τίς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὃς κατὰ τὸν μῦθον ἥρπαξε τὴν
Ἑλένην;

ΛΕΞΕΙΣ ΚΓ΄

Ρήματα

ἀπέχω
ἐκπλέω
νικάω
οἰκοδομέω
ὀρμίζω
ρέω
φύω

Κύρια ὀνόματα

Ἀκτὴ, ἡ
Ἡριδανός, ὁ
Ἰλισός, ὁ
Μαραθῶν, ὁ
Παρθενῶν, ὁ
Πάρις, ὁ
Πειραιεύς, ὁ
Πτολεμαῖος, ὁ
Σούνιον, τό
Φάληρον, τό

Ὄνόματα

αἰγιαλός, ὁ
ἄκρον, τό
ἄκτῃ, ἡ
ἄμυγδαλῇ, ἡ
βαθμός, ὁ
κλῖμα, τό
λιθοτομία, ἡ
λιθοτόμος, ὁ
λιμήν, ὁ
λόφος, ὁ
ναύαρχος, ὁ
ναυμαχία, ἡ
ὄρμος, ὁ
παρθένος, ἡ
πεδίον, τό
πλευρά, ἡ
στόλος, ὁ
στρατός, ὁ
συκῇ, ἡ
τεῖχος, τό
Κηφισός, ὁ

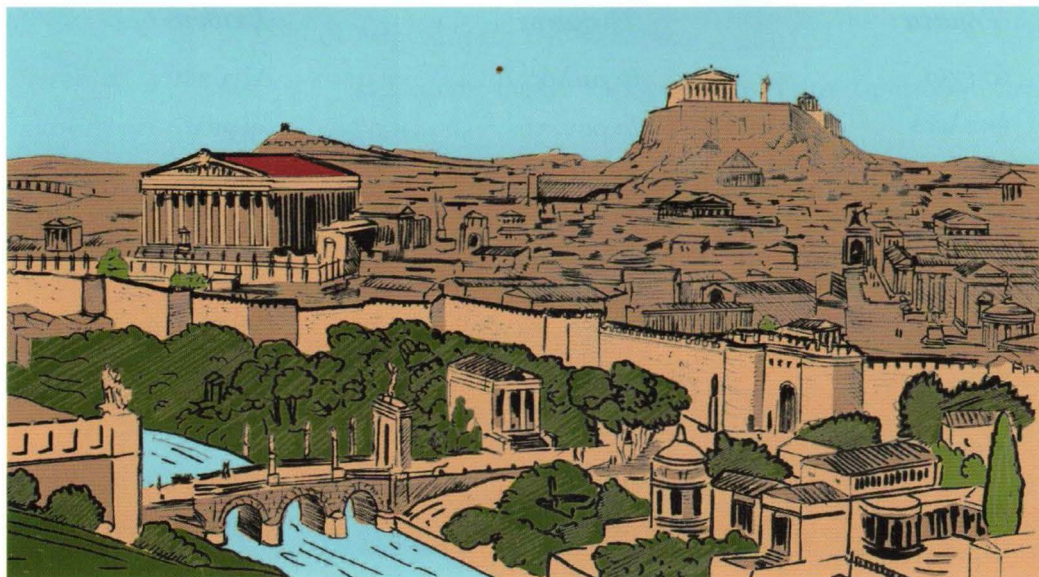
Ἐπίθετα

Αἰγύπτιος, -α, -ον
ἀμφιθάλασσος, -ον
ἄττικός, -ή, -όν
ἐμπορικός, -ή, -όν
ἔρημος, -ον
ἐχθρός, -ά, -όν
θετικός, -ή, -όν
καρποφόρος, -ον
Μηδικός, -ή, -όν
ὄρεινός, -ή, -όν
παλαιός, -ά, -όν
Περσικός, -ή, -όν
συγκριτικός, -ή, -όν
ὑπερθετικός, -ή, -όν

Ἐπιρρήματα

ὅπου

ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

τὰ τείχη, τὸ ἄστυ καὶ ἡ Ἀκρόπολις

ὁ Περικλῆς,
τοῦ Περικλέους

πρό + γεν. ↔ μετά + αἰτ.
καλλωπίζω· καλόν ποιῶ
ἤνεγκα < φέρω

Νίκη

σκῆπτρον

δόρυ

Αἱ Ἀθῆναι μεγάλη τε καὶ καλὴ πόλις ἐστίν·
Περικλῆς γάρ, ὁ ἔνδοξος στρατηγός, πρὸ τοῦ
πολέμου Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων τὴν
πόλιν ἐκαλλώπισε διὰ πολλῶν ἀναθημάτων
καὶ κόσμον τῇ πόλει ἤνεγκε. Ἐκτοτε πανταχοῦ
τῆς πόλεως εἰσὶν ἱερά, βωμοί, ἀγάλματα θεῶν,
στοαί τε καὶ ναοί.

A

5

Ἐν μὲν τῷ Φαλήρῳ ἱερὸν κεῖται τῆς θεᾶς
Δήμητρος. Κατὰ τὴν ὁδὸν ἐκ τοῦ Φαλήρου εἰς
τὸ ἄστυ κεῖται καὶ κάλλιστος ναὸς τῆς Ἥρας.

10

Ἐν δὲ τῷ Πειραιεῖ ἄξιον θεάς ἐστὶ τὸ ἱερὸν
τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Διός. Ἐκ χαλκοῦ ἐστὶν
ἀμφότερα τὰ ἀγάλματα αὐτῶν. Ἔχει ὁ μὲν
Ζεὺς σκῆπτρον καὶ Νίκην, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ δόρυ
15 τῇ δεξιᾷ χειρὶ λαμβάνει. Πρὸς δὲ τῇ θαλάσῃ
κεῖται καὶ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης.

ἄξιος, -α, -ον + γεν.

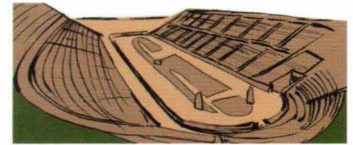
θέα ≠ θεά

ἀμφότερα τὰ ἀγάλματα·
τὰ δύο ἀγάλματα

δεξιὰ χεὶρ

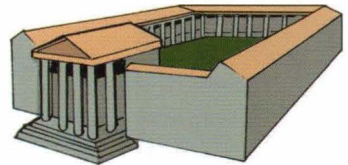
Ἐκ τοῦ Πειραιέως εἰς τὸ ἄστυ τὰ μακρὰ
τείχη ἐστὶν ἃ τὸ ἄστυ περιέχει, τὰ καλούμενα
Θεμιστόκλεια· τάδε γὰρ τὰ τείχη ᾠκοδόμησε
20 μετὰ τὰ Μηδικὰ ὁ στρατηγὸς Θεμιστοκλῆς.

τὸ Στάδιον

Ἐκτὸς δὲ τοῦ ἄστεως καὶ τῶν τειχῶν ἐστὶ
καὶ πολλὰ οἰκήματα, τὰ μὲν δημόσια, ὥσπερ
τὸ Στάδιον, τὰ δὲ ἴδια, ὥσπερ τὸ Λύκειον καὶ
ἡ Ἀκαδημία, το καλούμενον γυμνάσιον. Τὸ
25 Λύκειον καὶ ἡ Ἀκαδημία εἰσὶ δύο Ἑλληνικὰ
διδασκαλεῖα. Τὸ μὲν Λύκειον ἀπὸ τοῦ Λύκου
ἔχει τὸ ὄνομα (ὁ Λύκος μυθικὸς Ἀθηναῖος
ἦρως ἦν), ἡ δὲ Ἀκαδημία ἀπὸ τοῦ Ἀκαδήμου
(καὶ ὁ Ἀκάδημος μυθικὸς Ἀθηναῖος ἦρως ἦν).

οἶκμα < οἰκία

ἡ Ἀκαδημία

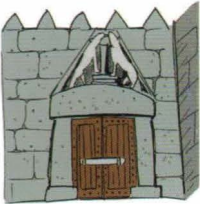
30 Καὶ τὸ μὲν Λύκειον ᾠκισεν ὁ Ἀριστοτέλης,
τὴν δὲ Ἀκαδημίαν ὁ Πλάτων. Πάλαι ἡ
Ἀκαδημία ἦν ἄλσος τοῦ ἦρωος Ἀκαδήμου
πλησίον τοῦ ποταμοῦ Κηφισοῦ.

ὁ ἦρως, τοῦ ἦρωος

ᾠκισα < οἰκίζω

πάλαι· πρὸ πολλοῦ
χρόνου

ἄλσος· ἱερὰ ὕλη

πύλη

δυτικός < δύσις
ἀνατολικός < ἀνατολή
νότιος < νότος
βόρειος < βορέας
Δίπυλον· διπλῇ πύλῃ

Πολλαὶ δ' εἰσὶν αἱ τοῦ ἄστεως πύλαι καὶ αἱ **Β**
φέρουσαι ὁδοὶ πρὸς ἀνατολὴν καὶ δύσιν, πρὸς **35**
νότον καὶ βορέαν.

Κατὰ τὴν δυτικὴν πλευρὰν ἡ μὲν Ἱερὰ Πύλη
φέρει Ἐλευσίναδε κατὰ τὴν καλουμένην Ἱερὰν
Ὀδόν. Πλησίον δὲ τῆς Ἱερᾶς Πύλης κεῖται τὸ
Δίπυλον ὃ πρὸς τὴν Πλατωνικὴν Ἀκαδημίαν **40**
φέρει. Πρὸς νότον τῆς Ἱερᾶς Πύλης καὶ τοῦ
Διπύλου κεῖνται αἱ πρὸς τὸν Πειραιέα φέρου-
σαι Πειραιϊκαὶ Πύλαι.

Κατὰ δὲ τὴν βόρειαν πλευρὰν κεῖνται αἱ
πρὸς τὴν Πάρνηθα καὶ πρὸς τὸν Μαραθῶνα **45**
φέρουσαι Ἀχαρνικαὶ Πύλαι.

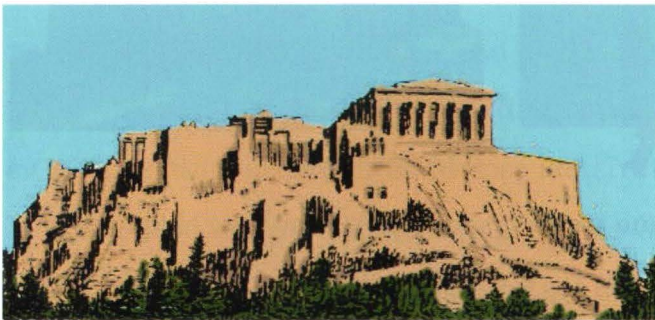
Κατὰ δὲ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν κεῖνται αἱ Διοχάρους Πύλαι, αἷ πρὸς τὸ Λύκειον φέρουσιν, καὶ αἱ καλούμεναι Αἰγέως Πύλαι, αἷ πρὸς τὸ Στάδιον φέρουσι καὶ πρὸς τὸν Ὑμηττόν.

ὁ Διοχάρης, τοῦ
Διοχάρους

Κατὰ δὲ τὴν νοτίαν πλευρὰν, πρὸς νότον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ἰλισοῦ, κεῖται ἢ πρὸς τὸ Φάληρον καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν φέρουσα Φαληρική Πύλη.

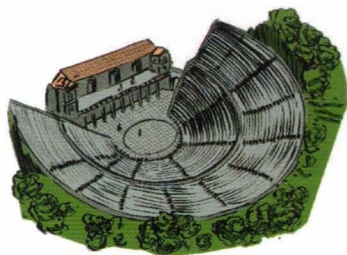
Κατὰ τὰς ἐκτὸς ἄστεως ὁδοὺς πολλὰ ἐστὶ τὰ ἀναθήματα τῶν Ἀθηναίων. Ἄξιοι θεὰς εἰσὶν οἱ τάφοι ἀνδρῶν τε καὶ ἡρώων κείμενοι κατὰ τὴν ὁδὸν ἢ πρὸς τὸ καλούμενον Δημόσιον Σῆμα φέρει καὶ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν. Ἐνθα ὁρατός ἐστὶν ὁ τάφος τοῦ Περικλέους πλησίον τοῦ Διπύλου κείμενος.

ἐνθα = ἐκεῖ
ὁρατός < ὁρῶ

ἡ Ἀκρόπολις· τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερόν

Μέγα καὶ κάλλιστόν ἐστι καὶ τὸ ἄστυ· ἐντὸς γὰρ τοῦ ἄστεως πολλαὶ κάλλισται οἰκίαι εἰσὶν.

τὸ θέατρον

Ἔστι καὶ ἡ ἀγορά, τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, ὁ
Κεραμεικός, ἡ Πνύξ, ὁ Ἄρειος πάγος, ὁ λόφος
τῶν Νυμφῶν, ὁ λόφος τῶν Μουσῶν, τὸ ἱερὸν 65
τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ ἡ Ἀκρόπολις.

Ἐκ τοῦ Διπύλου ἡ ὁδὸς τῶν Παναθηναίων
φέρει πρὸς τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν Ἀκρόπολιν. Τί
δ' ἐστὶν ἡ Ἀκρόπολις; Τὸ ἑνδοξον ἱερὸν τῆς
Ἀθηνᾶς ἐν μέσῳ τῷ ἄστει κείμενον.

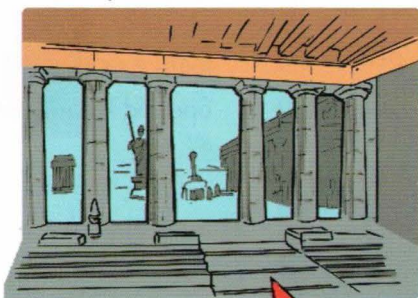
ἡ εἴσοδος ↔ ἡ ἔξοδος

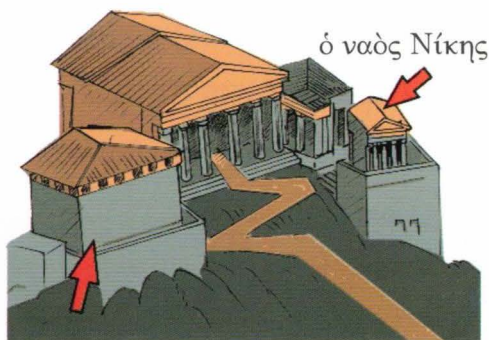
ἀριστερὰ χεῖρ

Εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἔστιν εἴσοδος μία, τὰ
καλούμενα Προπύλαια. Κατὰ δὲ τὴν εἴσοδον
ἄγαλμά ἐστι τοῦ θεοῦ Ἑρμοῦ. Ἔστι δ' ἐν
ἀριστερᾷ τῶν Προπυλαίων μικρὸν οἶκημα, ἡ
καλουμένη Πινακοθήκη.

τὰ Προπύλαια

εἴσοδος

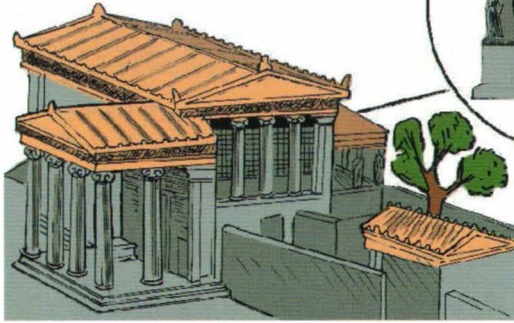
ὁ ναὸς Νίκης

ἡ Πινακόθηκη

τὰ Προπύλαια καὶ τὰ πρῶτα τῆς Ἀκροπόλεως οἰκήματα.

ἐντεῦθεν· ἐκ τοῦ ναοῦ

Ἐν δεξιᾷ τῶν Προπυλαίων κεῖται ὁ τῆς
Νίκης ναός. Ἐντεῦθεν ἡ θάλασσα ὁρατὴ ἐστίν.
Πλησίον δὲ τοῦ τῆς Νίκης ναοῦ μικρὸς ναός
ἐστὶ τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος. Ἔστι δ' ἐν ἀριστερᾷ
μέγα ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς Προμάχου.

τὸ Ἐρέχθειον καὶ ἡ πρόστασις τῶν κορῶν

ἡ Ἀθηνᾶ Πρόμαχος

ἐμπροσθεν ↔ ὀπισθεν

Ὅπισθεν δέ, κατὰ τὴν βόρειαν πλευρὰν τῆς Ἀκροπόλεως, διπλοῦν οἶκμά ἐστιν, τὸ καλούμενον Ἐρέχθειον, ὃ τὸ ὄνομα ἔχει ἀπὸ τοῦ Ἀθηναίου βασιλέως Ἐρεχθέως (ὁ Ἐρεχθεὺς μυθικὸς Ἀθηναῖος βασιλεὺς ἦν, ὥσπερ λέγει ὁ Ὅμηρος). Κατὰ τὴν βόρειαν πλευρὰν τούτου τοῦ οἰκήματος μικρὰ στοὰ ἐστίν, ἡ καλουμένη πρόστασις τῶν κορῶν, ὅπου κεῖνται ἕξ κάλλισται γυναικόμορφοι στήλαι. Τάδε τὰ ἀγάλματα ἐν τῷ Ἐρεχθείῳ κείμενα Καρυάτιδες καλεῖται. Πρὸ τῆς εἰσόδου Διὸς ἐστὶ βωμός. Ἐντὸς δὲ τοῦ οἰκήματος ἐλαία τῆς Ἀθηνᾶς ἐστὶ καὶ ὕδωρ θαλάσσιον ἐν φρέατι. Τόδε τὸ φρέαρ παρέχει κυμάτων ἦχον. Ἔστι δὲ καὶ σχῆμα τῆς τριαίνης τοῦ θεοῦ Ποσειδῶνος ἐν λίθῳ.

Καρυᾶτις· γυναικόμορφος στήλη

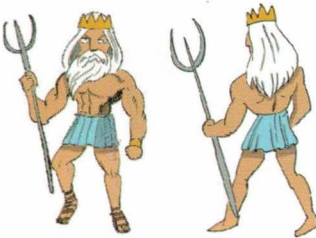

πλήσσει τὴν γῆν καὶ
ὕδωρ φαίνεται

ἦλθε < ἔρχομαι
ἐπληξε < πλήσσω
ἀπέφηνε < ἀποφαίνω

ἐδίκασε < δικάζω
παρέσχε < παρέχω
ἐκάλεσε < καλῶ

κατέκλυσε < κατακλύω

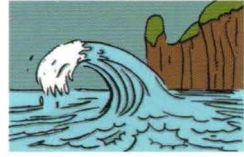
ἔρχεται ↔ φεύγει

φρέαρ, -ατος

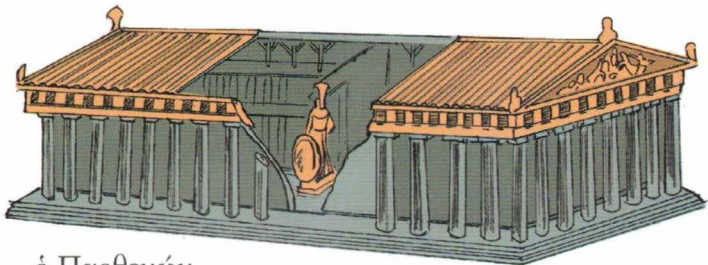
τρίαινα, -ης

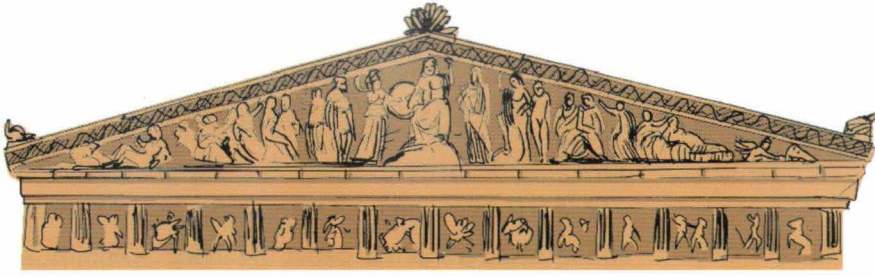
κῦμα, -ατος

Ὁ μῦθος λέγει ὅτι ἦλθε πρῶτος ὁ Ποσειδῶν
ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, ἐπληξε τῇ τριαίνῃ κατὰ μέσῃν
τὴν Ἀκρόπολιν καὶ ἀπέφηνε θαλάσσιον ἐκ τῆς
γῆς ὕδωρ. Μετὰ δὲ τοῦτον ἦλθεν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ
ἐλαίαν ἐφύτευσε τοῖς Ἀθηναίοις. Ἔρις οὖν 100
ἐγένετο ἀμφοτέροις περὶ τῆς πόλεως. Ἐδίκασεν
ὁ Ζεὺς καὶ τὴν πόλιν τῇ θεᾷ παρέσχε.
Ἀθηνᾶ μὲν οὖν ἀφ' ἑαυτῆς τὴν πόλιν ἐκάλεσεν
Ἀθήνας. Ὀργιζόμενος δὲ ὁ Ποσειδῶν τὸ τῆς
Ἀττικῆς πεδῖον κατέκλυσε καὶ τέλος ἔφυγε. 105

Πλησίον δὲ τοῦ Ἑρεχθεῖου κεῖται μέγιστός Δ
τε καὶ κάλλιστος ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς Παρθένου,
ὁ καλούμενος Παρθενών. Τόνδε τὸν ναὸν ὤκο-
δόμησαν οἱ ἀρχιτέκτονες Ἴκτινος καὶ Καλλι-
κράτης. 110

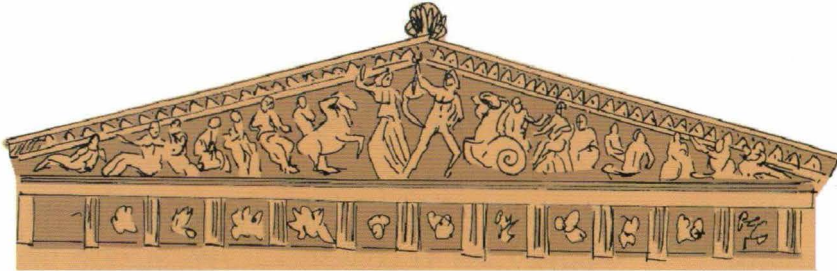
ὁ Παρθενών

ὁ ἔμπροσθεν δυτικός αἶτός

Ἐνδοξοὶ εἰσιν οἱ καλούμενοι αἰετοί, ἐν οἷς
 ἀγάλματα πολλά τε καὶ κάλλιστά ἐστιν. Τάδε
 τὰ ἀγάλματα ἐποίησε Φειδίας ὁ γλύπτης. Ὁ μὲν
 ἔμπροσθεν αἶτος τὴν Ἀθηνᾶς γένεσιν ἐκ Διὸς
 ἔχει. Ἐν δὲ τῷ ὀπίσθεν αἰτῷ κεῖται ἡ τοῦ Ποσει-
 δῶνος πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν ἔρις περὶ τῆς πόλεως.

ὁ Φειδίας, τοῦ Φειδίου

ὁ ὀπίσθεν ἀνατολικὸς αἶτός

Ἐντὸς δὲ τοῦ Παρθενῶνος κεῖται μέγα
 ἄγαλμα τῆς θεᾶς ἐξ ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ,
 ἔργον τοῦ Φειδίου. Τόδε τὸ ἄγαλμα ὀρθόν
 ἐστίν. Ἡ θεὰ μακρὸν χιτῶνα ἐνδύει καὶ κατὰ
 τὸ στέρνον κεφαλὴν Μεδούσης ἔχει. Ἐν μὲν τῇ
 ἀριστερᾷ δόρυ ἔχει, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ Νίκην. Πρὸς
 τοῖς ποσὶν ἀσπίς κεῖται καὶ πλησίον τῆς
 ἀσπίδος δράκων ἐστίν. Τὸ ἄγαλμα ἔχει κράνος
 καὶ ἐν μέσῳ τῷ κράνει Σφίγξ κεῖται.

ὁ ἐλέφας, τοῦ ἐλέφαντος

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Τρίτη κλίσις (ένικ. ἀριθ.) -ις / -υ / -ων

ἄστν, ἄστεως .

τὸ ἄστν
τὸ ἄστν
τοῦ ἄστεως
τῷ ἄστει

Τὸ ἄστν μέγα ἐστίν. Ὁ ποταμὸς τὸ ἄστν περιέχει. Ἡ ὁδὸς πρὸς τὸ ἄστν φέρει. Ἡ ὁδὸς πλησίον ἐστὶ τοῦ ἄστεως. Οἱ ἐν τῷ ἄστει οἰκοῦντες ἄστοι καλοῦνται.

«τὸ ἄστν» ὀνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ πτῶσις ἐστίν, «τοῦ ἄστεως» γενική, «τῷ ἄστει» δοτική.

πόλις, πόλεως

ἡ πόλις
τὴν πόλιν
τῆς πόλεως
τῇ πόλει

Ἡ πόλις μεγάλη ἐστίν. Ἐν τῇ πόλει πολλαὶ οἰκίαι εἰσίν. Ὁ ἀγρὸς πλησίον ἐστὶ τῆς πόλεως. Ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν πόλιν φέρει.

«ἡ πόλις» ὀνομαστικὴ πτῶσις ἐστίν, «τὴν πόλιν» αἰτιατικὴ, «τῆς πόλεως» γενική καὶ «τῇ πόλει» δοτική. Οὕτω κλίνεται καὶ ἡ Ἀκρόπολις.

Παρθενών, Παρθενῶνος.

ὁ Παρθενών
τὸν Παρθενῶνα
τοῦ Παρθενῶνος
τῷ Παρθενῶνι

Ὁ Παρθενὼν μέγας ναὸς ἐστίν. Ἡ Ἀκρόπολις ἑνδοξὸς ἐστὶ τῷ Παρθενῶνι. Τὰ ἀγάλματα τοῦ Παρθενῶνος καλὰ ἐστίν. Ἡ ὁδὸς πρὸς τὸν Παρθενῶνα φέρει.

«ὁ Παρθενών» ὀνομαστικὴ πτῶσις ἐστίν, «τὸν Παρθενῶνα» αἰτιατικὴ, «τοῦ Παρθενῶνος» γενική καὶ «τῷ Παρθενῶνι» δοτική. Οὕτω κλίνονται καὶ ὁ Μαραθών, ὁ Ποσειδών, ὁ Πλάτων, ὁ Χεῖρων, ὁ Απόλλων, ὁ Μακεδών.

ἐ-

ἐ + οἰ- > ᾠ-

-ισε < -ίζω

-ασε < -άζω

-υσε < -ύζω

-ξε < -σσω

-ευσε < -εύω

-εσε / -ησε < -έω

Ἀόριστος χρόνος

Ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς τὰ μακρὰ τείχη ᾠκοδόμησε μετὰ τὰ Μηδικὰ. Ὁ δὲ Περικλῆς πρὸ τοῦ πολέμου τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων τὴν πόλιν ἐκαλλώπισε καὶ κόσμον τῇ πόλει ἤνεγκε.

Τὸ μὲν Λύκειον ᾠκισε ὁ Ἀριστοτέλης, τὴν δὲ Ἀκαδημίαν ὁ Πλάτων.

Ὁ μῦθος λέγει ὅτι ἦλθε πρῶτος ὁ Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, ἐπληξεν τῇ τριαίνῃ κατὰ μέσῃν τὴν Ἀκρόπολιν καὶ ἀπέφηνε θαλάσσιον ἐκ τῆς γῆς ὕδωρ. Μετὰ δὲ τοῦτον ἦκεν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἐλαίαν ἐφύτευσε τοῖς Ἀθηναίοις.

Ἐδίκασεν ὁ Ζεὺς καὶ τὴν πόλιν τῇ θεᾷ παρέσχε. Ἀθηνᾶ μὲν οὖν ἀφ' ἑαυτῆς τὴν πόλιν ἐκάλεσεν Ἀθήνας. Ὀργιζόμενος δὲ ὁ Ποσειδῶν τὸ τῆς Ἀττικῆς πεδῖον κατέκλυσε καὶ τέλος ἔφυγε.

Τὸν Παρθενῶνα ᾠκοδόμησαν οἱ ἀρχιτέκτονες Ἴκτινος καὶ Καλλικράτης.

«ἐκαλλώπισε, ἐδίκασε, κατέκλυσε ᾠκοδόμησε, ᾠκισε, ἐφύτευσε, ἐπληξε, ἐκάλεσε, ἤνεγκε, ἦκεν, ἀπέφηνε, παρέσχε, ἔφυγε» ἀόριστος χρόνος ἐστίν, ἐνικὸς ἀριθμός.

«ᾠκοδόμησαν» ἀόριστος χρόνος ἐστίν, πληθυντικὸς ἀριθμός.

ἤνεγκε < φέρει
ἦλθε < ἔρχομαι
ἀπέφηνε <
ἀποφαίνει
ἔσχε < ἔχει
ἔφυγε < φεύγει

Μελέτημα Α

Αἱ Ἀθῆναι μεγάλη πολ___ ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐστίν· μεγάλοι γάρ εἰσιν ὁ λιμ___, τὸ ἄστ___ καὶ ὁ ἀγρός. Πανταχοῦ τῆς πόλ___ πολλὰ ἱερά, βωμ___, ἀγάλμα___, στο___ τε καὶ να___ εἰσιν.

Τὴν πόλιν ἐκαλλώπι___ ὁ Περικλῆς διὰ πολλῶν ἀναθη___ πρὸ τοῦ πολέμ___ Πελοποννησί___ καὶ Ἀθηναίων. Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς τὰ μακρ___ τείχ___ ᾠκοδόμ___ μετὰ τὰ Μηδικά.

Τὰ καλούμεν___ Θεμιστόκλει___ τείχη τὸ ἄστ___ περιέχ___. Εἰσὶ δὲ πολλαὶ πύλαι, ὥσπερ· ἡ Ἱερὰ Πύλη κατὰ τὴν ἀνατολικ___ πλευρ___ τοῦ ἄστ___ ἢ πρὸς τὴν Ἑλευσίν___ φέρ___ κατὰ τὴν Ἱερ___ Ὀδ___. Τὸ δὲ Δίπυλ___ διπλῇ πύλῃ ἐστὶν ἢ πρὸς τὸ Δημόσιον Σῆ___ φέρει καὶ τὴν Ἀκαδημί___.

Ἡ Ἀκρόπολ___ μέγα ἱερ___ τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς ἐστὶν ἐν μέσῃ τῇ πόλ___. Εἰς τὴν Ἀκρόπολ___ ἐστὶν εἴσοδος μία, τὰ καλούμεν___ Προπύλαια. Κατὰ δὲ τὴν εἴσοδ___ ἄγαλμά ἐστι τοῦ θεοῦ Ἑρμ___.

Ἐντὸς τῆς Ἀκροπόλ___ ναοὶ πολλοὶ εἰσι τῶν Ἑλληνικ___ θε___. Πρῶτον μὲν ὁ καλούμεν___ Παρθενῶν. Ὅδε ὁ ναὸς τὸ ὄνομα ἔχει ἀπὸ τῆς Ἀθην___ Παρθέν___. Ἐντὸς τοῦ Παρθενῶν___ κεῖται μέγα ἄγαλ___ τῆς Ἀθην___ Παρθέν___ ὃ ἐποί___ ἐξ ἐλέφαντ___ καὶ χρυσοῦ Φειδίας ὁ γλύπτ___. Δεύτερον δὲ κεῖτ___ τὸ καλούμεν___ Ἑρέχθειον. Ἐνθα εἰσὶν αἱ καλούμεν___ Καρυάτιδες, ἕξ κάλλιστ___ ἀγάλματα κορ___. Πρὸ τῆς εἰσόδ___ Διὸς ἐστὶ βωμός.

Πλησίον δὲ τῶν μεγάλ___ Προπυλαί___ κεῖνται μικροὶ ναοὶ τῆς Νίκ___ τε καὶ τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδ___.

Μελέτημα Β

Ὁ Περικλῆς ἦν ὁ στρατηγὸς ὃς τὰς Ἀθήνας ἐκαλλώπισε διὰ πολλῶν _____ ἐντὸς τε καὶ ἐκτὸς τοῦ ἄστεως.

Πολλὰ μὲν ἐστὶ τὰ ἐκτὸς τῆς πόλεως _____ ὥσπερ ἡ Ἀκαδημία καὶ τὸ Λύκειον, δύο ἴδια διδασκαλεῖα. Πάλαι ἡ Ἀκαδημία ἦν _____ (= ἱερὰ ὕλη) τοῦ ἥρωος Ἀκαδήμου.

Ἄξιον _____ ἐστὶν ἐν τῷ Πειραιεῖ τὸ ἱερὸν Ἀθηνᾶς καὶ Διὸς. Ἐκ _____ ἐστὶν ἀμφοτέρω τὰ ἀγάλματα αὐτῶν. Ὁ μὲν Ζεὺς _____ ἔχει καὶ Νίκην, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ _____ λαμβάνει.

Τὸ Δίπυλον διπλῇ _____ ἐστὶ πλησίον τῆς Ἱερᾶς Πύλης.

ἄλσος
ἀνάθημα
ἀσπίς
δόρυ
εἴσοδος
ἦχος
θέα
θέατρον
κράνος
οἶκημα
πρόστασις
πύλη
σκῆπτρον
στέρνον
σχῆμα
φρέαρ
χαλκός
χρυσός

Ἐντὸς δὲ τοῦ ἄστεως εἰσὶν ἡ ἀγορά, ὁ Κεραμεικὸς καὶ ἡ Πνύξ, τὸ θέατρον Διονύσου καὶ ἡ Ἀκρόπολις. Τὸ Διονυσιακὸν _____ πλησίον τῆς Ἀκροπόλεως κεῖται.

Εἰς τὴν Ἀκρόπολιν _____ (↔ ἔξοδος) μία ἐστίν. Ἡ καλουμένη _____ τῶν κορῶν κατὰ τὴν βορείαν πλευρὰν κεῖται τοῦ Ἐρεχθείου. Ἐντὸς τοῦ Ἐρεχθείου ἐλαία τῆς Ἀθηνᾶς ἐστὶ καὶ ὕδωρ θαλάσσιον ἐν _____. Τόδε τὸ φρέαρ παρέχει κυμάτων _____. Ἔστι δὲ καὶ _____ τῆς τριαίνης τοῦ θεοῦ Ποσειδῶνος ἐν λίθῳ. Ἐντὸς τοῦ Παρθενῶνος κεῖται μέγα, ὀρθὸν ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ἐξ ἐλέφαντος καὶ _____. Ἡ θεὰ μακρὸν χιτῶνα ἐνδύει καὶ κατὰ τὸ _____ κεφαλὴν Μεδοῦ-σης ἔχει. Πρὸς τοῖς ποσὶν _____ κεῖται καὶ ἐν μέσῳ τῶ _____ Σφίγξ.

Ὁ πόλεμος _____ καὶ Ἀθηναίων μετὰ τὰ Μηδικὰ ἐγένετο. _____ καλεῖται τὰ τεῖχη ἃ ὠκοδόμησε μετὰ τούτον τὸν πόλεμον ὁ στρατηγὸς Θεμιστοκλῆς.

Τὰ τεῖχη τὸ ἄστυ περιέχει. Εἰσὶ δὲ πολλαὶ πύλαι τε καὶ ὁδοὶ ἐν Ἀθήναις. Ἡ μὲν Ἱερὰ Πύλη Ἐλευσίναδε φέρει κατὰ τὴν _____ (↔ ἀνατολικήν) πλευρὰν τῶν Ἀθηνῶν. Κατὰ δὲ τὴν _____ (↔ νοτίαν) πλευρὰν κεῖνται αἱ Ἀχαρνικαὶ Πύλαι. Κατὰ δὲ τὴν _____ (↔ δυτικήν) πλευρὰν κεῖνται αἱ Διοχάρους Πύλαι. Κατὰ δὲ τὴν _____ (↔ βορείαν) πλευρὰν κεῖται ἡ Φαληρική Πύλη.

Τὸ δὲ Δίπυλον φέρει πρὸς τὴν _____ Ἀκαδημίαν, οὐ πρὸς τὸν _____ θέατρον.

Ἐντὸς δὲ τοῦ ἄστεως κεῖται ἡ ὁδὸς τῶν _____ ἢ πρὸς τὴν ἀγορὰν φέρει καὶ τὴν Ἀκρόπολιν.

ἀνατολικός, -ή, -όν
ἄξιος, -α, -ον
ἀριστερός, -ά, -όν
βόρειος, -α, -ον
γυναικόμορφος, -ον
δεξιός, -ά, -όν
δυτικός, -ή, -όν
Διονυσιακός, -ή, -όν
Θεμιστόκλειος,
-α, -ον
νότιος, -α, -ον
ὀρατός, -ή, -όν
ὀρθός, -ή, -όν
Παναθηναίος,
-α, -ον
Πελοποννήσιος,
-α, -ον
Πλατωνικός, -ή, -όν

Ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως ἡ θάλασσα _____ ἐστίν.
 Εἰς τὴν Ἀκρόπολιν εἴσοδος μία ἐστίν, τὰ Προπύλαια.
 Τῶν Προπυλαίων ἐν _____ ἐστίν ὁ τῆς Νίκης
 ναός. Ἐν δὲ _____ τοῦ ναοῦ μέγα ἐστὶν ἄγαλμα
 τῆς Ἀθηνᾶς Προμάχου. Ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐστὶν ὁ
 ἔνδοξος ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς Παρθένου, ὁ καλούμενος
 Παρθενών. Τὸ ἐντὸς τοῦ Παρθενῶνος ἄγαλμα τῆς
 Ἀθηνᾶς οὐ καθήμενον, ἀλλ' _____ ἐστίν.
 _____ θεὰς ἐστὶ καὶ τὸ Ἐρέχθειον. Ἐν τούτῳ τῷ
 ναῷ κεῖνται αἱ Καρυάτιδες, τοῦτ' ἐστίν, _____
 στήλαι.

ἀποφαίνω
 δικάζω
 καλλωπίζω
 κατακλύζω
 οἰκίζω
 περιέχω
 πλήρω

Μετὰ τὰ Μηδικὰ ὁ μὲν στρατηγὸς Θεμιστοκλῆς τὰ
 μακρὰ τεῖχη ὤκοδόμησεν. Τὰ καλούμενα Θεμιστόκλεια
 τεῖχη τὸ ἄστυ _____. Ὁ δὲ Περικλῆς τὴν πόλιν
 _____ καὶ κόσμον ταῖς Ἀθῆναις ἤνεγκε.

Τίνος δ' ἔργον ἐστὶν τὸ Λύκειον; Τὸ μὲν Λύκειον
 _____ ὁ Ἀριστοτέλης, τὴν δὲ Ἀκαδημίαν ὁ
 Πλάτων.

Τίνος δὲ ἡ ἐλαία ἢ ἐν μέσῃ τῇ Ἀκροπόλει κεῖται; Ὁ
 μῦθος λέγει ὅτι ὁ Ποσειδῶν _____ τῇ τριαίνῃ
 κατὰ μέσῃν τὴν Ἀκρόπολιν καὶ _____ θαλάσσιον
 ἐκ τῆς γῆς ὕδωρ. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ Ἀθηνᾶ ἐλαίαν
 ἐφύτευσε τοῖς Ἀθηναίοις καὶ ἔρις ἐγένετο ἀμφοτέροις
 τοῖς θεοῖς περὶ τῆς πόλεως. _____ ὁ Ζεὺς καὶ
 τὴν πόλιν τῇ θεᾷ παρέσχε. Ὁργίζόμενος δὲ ὁ Ποσειδῶν
 τὸ τῆς Ἀττικῆς πεδῖον _____ καὶ τέλος ἔφυγε.

Μελέτημα Γ

1. Ποῖ φέρει τὰ μακρὰ τείχη;
2. Διὰ τί Θεμιστόκλεια τείχη καλεῖται;
3. Ποῦ κεῖται ὁ τῆς Ἀθηνᾶς ναὸς ὁ καλούμενος Παρθενών;
4. Πλησίον τῆς ἀγορᾶς τί ἔστιν;
5. Ἀπὸ τίνος τὸ ὄνομα ἔχει ὁ καλούμενος Παρθενών;
6. Ποῦ ἔστιν ὁ Ἑρμῆς ὁ προπύλαιος καλούμενος;
7. Ποία ἔστιν ἡ Ἀθηνᾶ Πρόμαχος;
8. Πῶς καλεῖται τὰ ἀγάλματα ἐν τῷ Ἑρεχθείῳ κείμενα;
9. Ἀπὸ τίνος ἔχει τὸ ὄνομα ἡ Ἀκαδημία;
10. Ποῖ δὲ φέρει ἡ Ἱερὰ Ὀδός;
11. Ποῦ δὲ κεῖται ὁ τάφος τοῦ στρατηγοῦ Περικλέους;

ΛΞΞΕΙΣ ΚΔ'

Ῥήματα

ἀποφαίνω
δικάζω
καλλωπίζω
κατακλύζω
οἰκίζω
περιέχω
πλήσσω

Ἐπιρρήματα

ἔμπροσθεν
ἐντεῦθεν
ἐνθα
ὅπισθεν
πάλαι
πανταχοῦ

Ἐπίθετα

ἀμφότερος, -α, -ον
ἀνατολικός, -ή, -όν
ἄξιος, -α, -ον
ἄριστερός, -ά, -όν
Ἀχαρνικός, -ή, -όν
βόρειος, -α, -ον
γυναικόμορφος, -ον
δεξιός, -ά, -όν
Διονυσιακός, -ή, -όν
δυτικός, -ή, -όν
Θεμιστόκλειος, -α, -ον
νότιος, -α, -ον
ὄρατός, -ή, -όν
ὀρθός, -ή, -όν
Παναθηναίος, -α, -ον

Πειραϊκός, -ή, -όν
Πελοποννήσιος, -α, -ον
Πλατωνικός, -ή, -όν
πρόμαχος, -ον

Ὀνόματα

ἄλσος, τό
ἀνάθημα, τό
ἀνατολή, ἡ
ἀρχιτέκτων, ὁ
ἀσπίς, ἡ
βορέας, ὁ
δόρυ, τό
δύσις, ἡ
εἴσοδος, ἡ
ἔξοδος, ἡ
ἦχος, ὁ
θέα, ἡ
θέατρον, τό
κράνος, τό
κῦμα, τό
νότος, ὁ
οἶκημα, τό
πάγος, ὁ
πρόστασις, ἡ
πύλη, ἡ
σκῆπτρον, τό
στέρνον, τό
στήλη, ἡ
σχῆμα, τό
τρίαινα, ἡ
φρέαρ, τό
χαλκός, ὁ

Κύρια ὀνόματα

Αἰγέως Πύλαι, αἱ
Ἀθηνᾶ Πρόμαχος, ἡ
Ἀκαδημία, ἡ
Ἀκάδημος, ὁ
Ἄρειος πάγος, ὁ
Δημόσιον Σῆμα, τό
Διοχάρους Πύλαι, αἱ
Δίπυλον, τό
Ἐρέχθειον, τό
Ἐρεχθεύς, ὁ
Θεμιστοκλῆς, ὁ
Ἱερὰ Ὀδός, ἡ
Ἱερὰ Πύλη, ἡ
Ἰκτῖνος, ὁ
Καλλικράτης, ὁ
Καρυάτιδες, αἱ
Λύκος, ὁ
Λύκειον, τό
Νίκη, ἡ
Περικλῆς, ὁ
Πνύξ, ἡ
Πινακοθήκη, ἡ
Προπύλαια, τά
Στάδιον, τό
Σφίγξ, ἡ
Φαληρική Πύλη, ἡ
Προθέσεις
πρό

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ

A Ὁ μὲν Ἀπολλόδωρος παιδίον ἐστίν, οὐπω
βαδίζει καὶ λαλεῖν οὐκ ἐπίσταται. Ὁ δὲ Πάτρο-
κλος οὐ μόνον λαλεῖ, ἀλλ' ἄριστα ᾄδει καὶ
κιθαρίζει ἐπίσταται· ἐπιδέξιος γὰρ νεανίας
5 ἐστίν.

Ἡ παῖς, Ἑλληνὶς οὖσα, ἐλληνιστὶ λαλεῖ.
Καὶ ὁ νεανίας, Ἑλλην ὢν, ἐλληνίζει.

ἐπίσταμαι (< ἐπιστήμη)
+ ἅπαρ.

ἐπιδέξιος < δεξιὰ (χεῖρ)

ᾄδει καὶ
κιθαρίζει

ἐλληνιστί· Α, Β, Γ, Δ, Ω...

ἐλληνιστὶ λαλῶ·
ἐλληνίζω

Ἑλλάς (χώρα)
Ἕλλην (ἀνὴρ)
Ἑλληνίς (γυνή)

Πῶς δὲ λαλεῖ ὁ Πάτροκλος; Ἑλληνιστὶ
λαλεῖ. Ἑλλην γάρ ἐστιν. Καὶ ἡ Ὑπατία
ἐλληνιστὶ λαλεῖ. Ἑλληνὶς γάρ ἐστιν. Καὶ ὁ
Ἰππόλυτος Ἑλλην ἐστὶ καὶ ἐλληνίζει, τοῦτ'
10 ἔστιν, ἐλληνιστὶ λαλεῖ. Ἑλληνές εἰσι καὶ
ἐλληνίζουσιν ὅ τε Ἀπολλώνιος καὶ ἡ Ἑλένη,

τοῦτ' ἔστιν, ἑλληνιστὶ λαλοῦσιν οἱ γονεῖς.
Πάντες οὖν οἱ Ἑλληνες, ἄνδρες τε καὶ γυναῖ-
κες, ἑλληνίζουσιν.

ὅσοι· οἱ ἄνθρωποι οἷ... 15
βάρβαρος = μὴ Ἑλλην
Τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν γινώσκουσιν οὐ
μόνον οἱ Ἑλληνες· πολλοὶ γὰρ ἄνθρωποι ἐν τῇ
οἰκουμένῃ ἑλληνίζουσιν. Ὅσοι δ' ἑλληνιστὶ οὐ
λαλοῦσι βάρβαροι νομίζονται.

ὁ κατοικῶν, τοῦ 20
κατοικοῦντος < κατοικέω
τόπος = χώρα
Περσίς (χώρα)
Πέρσης (άνήρ)
Μηδία (χώρα)
Μήδος (άνήρ) 25
βαρβαρίζω ↔ ἑλληνίζω
Τίνες οὖν βάρβαροι νομίζονται; Οἱ Αἰγύπ-
τιοι, οἱ Σύριοι καὶ πολλοὶ τῶν τὴν Ἀσίαν
κατοικούντων καὶ τόπους τῆς ἀνατολῆς, ὥσ-
περ οἱ Πέρσαι, οὐχ ἑλληνίζουσι καὶ βάρβαροι
νομίζονται. Καὶ οἱ Μῆδοι οὐχ Ἑλληνες, ἀλλὰ
βάρβαροι νομίζονται· ἡ γὰρ Μηδία βάρβαρος
χώρα ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐστίν. Οἱ οὖν Αἰγύπτιοι, οἱ 25
Σύριοι, οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Μῆδοι βαρβαρίζουσιν,
τοῦτ' ἔστιν, «βάρ, βάρ» λέγουσιν. Βαρβαρίζουσι
δὲ πολλοὶ τῶν τόπους τῆς Εὐρώπης κατοι-
κούντων, ὥσπερ οἱ τὴν Γαλατίαν κατοικοῦν-
τες, τοῦτ' ἔστιν οἱ Γαλάται, οἱ τὴν Ἰταλίαν 30
κατοικοῦντες, τοῦτ' ἔστιν οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ οἱ
καλούμενοι Ἰβηρες, τοῦτ' ἔστιν, ὅσοι τὴν Ἰβη-
ρίαν κατῴκου.

Ἄρ' ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα χαλεπὴ ἐστίν; Ναί,
ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα χαλεπὴ μὲν ἐστίν, καλὴ δέ. 35
«Χαλεπὰ τὰ καλά», ὥσπερ ἔλεγεν ἡ παροιμία.

χώρα ἡ Ἑλλάς ἡ Περσίς ἡ Ῥώμη ἡ Γαλατία ἡ Ἰβηρία ἡ Αἴγυπτος
 ἀνὴρ Ἕλλην Πέρσης Ῥωμαῖος Γαλάτης Ἴβηρ Αἰγύπτιος

B Ποία δ' ἐστὶν ἡ τῶν Ἑλλήνων γένεσις; Ἐν
 τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι φυλαὶ ἦσαν πολλαί, ὥσπερ
 Ἴωνες, Ἀχαιοί, Δωριεῖς καὶ Αἰολεῖς. Οἱ μὲν
 40 Ἀχαιοὶ τὴν βορείαν Πελοπόννησον κατῴκουν,
 τὴν λεγομένην Ἀχαίαν. Τὴν ἄλλην Πελοπό-
 ννησον, τοῦτ' ἐστίν, τὴν λεγομένην Δωρίδα,
 κατῴκουν οἱ Δωριεῖς. Δωριεῖς δὲ ἦσαν οὐ
 μόνον πολλοὶ τῶν Πελοποννησίων, ὥσπερ
 45 Κορίνθιοι καὶ Σπαρτιαῖται, ἀλλὰ καὶ Κρηῖτες
 καὶ Ῥόδιοι. Αἰολεῖς δὲ ἦσαν οἱ κάτοικοι τῆς
 Αἰολίδος, ὥσπερ Σμυρναῖοι καὶ Λέσβιοι, ἀλλὰ
 καὶ Θεσσαλοὶ καὶ Βοιωτῖοι. Ἴωνες δὲ ἦσαν οἱ
 κάτοικοι τῆς Ἰωνίας, ὥσπερ Μιλήσιοι καὶ
 50 Ἐφέσιοι, ἀλλὰ καὶ Πάριοι, Σάμιοι ἢ Ἀθηναῖοι.

Τίνες δὲ ἦσαν οἱ Γραικοί; Κατὰ τὸν Ἡσίοδον
 οἱ καλούμενοι Γραικοὶ ἦσαν ἀπόγονοι τοῦ
 Γραικοῦ. Τίς δὲ ἦν ὁ Γραικός; Τέκνον Διὸς
 καὶ Πανδώρας τῆς ἀδελφῆς τοῦ βασιλέως
 55 Ἑλληνος.

ἦν | ἦσαν

Ἴων | Ἴωνες
 Αἰολεὺς | Αἰολεῖς
 Δωριεὺς | Δωριεῖς

κατῴκουν < κατοικέω

κάτοικος < κατοικέω

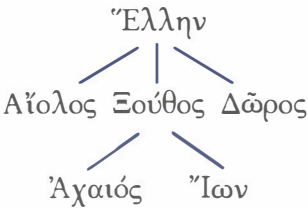
Γραικοί = Ἑλληνες

Ζεὺς ∞ Πανδώρα
 └─┬─
 Γραικός

Δευκαλίων ∞ Πύρρα
—
Θυία Ἑλλην Πανδώρα

ἦς
φυλὴ ἦς ...

Δευκαλίων, -ωνος
ὠνομάσθησαν <
ὀνομάζομαι
ὁ Ἑλλαδικὸς χώρος =
ἡ Ἑλληνικὴ χώρα

οἱ Ἑλληνες
τοὺς Ἑλληνας
τῶν Ἑλλήνων
τοῖς Ἑλλησι(ν)

προσαγορεύω· ὀνομάζω,
καλῶ
μερίζω < μέρος
ἔλαβε < λαμβάνω
ἐγέννησε < γεννάω

βασιλεύω + γεν.

Τίς δὲ ἦν ὁ μυθικὸς Ἑλλην; Τίνες δὲ οἱ Ἑλληνες; Κατὰ τὸν Ὅμηρον ἡ Ἑλλὰς ἦν χώρα ἐν Φθίᾳ τῆς Θεσσαλίας ὅπου κατῴκουν οἱ Ἑλληνες, τοῦτ' ἔστιν, μία Θεσσαλικὴ φυλὴ ἣς ἀρχηγέτης ἦν ὁ υἱὸς Δευκαλίωνος καὶ Πύρρας ὀνόματι Ἑλλην. Οἱ οὖν Ἑλληνες ἦσαν ἀπόγονοι τοῦ Ἑλληνος. Ἐπειτα δὲ Ἑλληνες ὠνομάσθησαν πάντες οἱ τὸν Ἑλλαδικὸν χώρον κατοικοῦντες.

Ὁ μῦθος λέγει ὅτι ὁ Ἑλλην ἐβασίλευεν ἐν τῇ Φθίᾳ τῆς Θεσσαλίας καὶ τρεῖς παῖδες αὐτῷ ἦσαν· Αἴολος, Δῶρος καὶ Ξούθος. Ὁ μὲν Αἴολος γενάρχης ἦν τῶν Αἰολέων, ὁ δὲ Δῶρος τῶν Δωριέων καὶ ὁ Ξούθος τῶν τε Ἀχαιῶν καὶ Ἰώνων.

Ὁ μὲν οὖν Ἑλλην ἀφ' ἑαυτοῦ τοὺς πρότερον καλουμένους Γραικοὺς προσηγόρευσεν Ἑλληνας, τοῖς δὲ παισὶν ἐμέρισε τὴν χώραν· Ξοῦθος μὲν ἔλαβε τὴν Πελοπόννησον καὶ ἐκ Κρεούσης τῆς Ἐρεχθέως Ἀχαιὸν ἐγέννησε καὶ Ἴωνα, ἀφ' ὧν οἱ ἀπόγονοι Ἀχαιοὶ καὶ Ἴωνες ὀνομάζονται. Δῶρος δὲ τὴν πέραν χώραν τῆς Πελοποννήσου ἔλαβε καὶ τοὺς κατοίκους ἀφ' ἑαυτοῦ Δωριεῖς ἐκάλεσεν. Αἴολος δὲ βασιλεύων πάντων τῶν περὶ τὴν Θεσσαλίαν τόπων τοὺς ἐκεῖ κατοικοῦντας Αἰολεῖς προσηγόρευσεν.

Ἄρα καὶ οἱ Μακεδόνες Ἑλληνές εἰσιν; Ναί,
οἱ Μακεδόνες, ὥσπερ Ἀριστοτέλης ὁ φιλόσοφος,
Ἑλληνές εἰσι καὶ οὐ βαρβαρίζουσιν, ἀλλ' ἑλλη-
85 νίζουσιν. Ἑλλὰς γάρ ἐστι καὶ ἡ Μακεδονία.
Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας Μακεδὼν τε καὶ Ἑλλην
ἦν καὶ ἡλλήνιζε. Δημοσθένης δέ, ὁ ἄριστος
Ἀθηναῖος ῥήτωρ, τοὺς Μακεδόνας βαρβάρους
ἐνόμιζε, οὐχ Ἑλληνας· τὴν γὰρ ἡγεμονίαν τοῦ
90 Μακεδόνοιο βασιλέως Φιλίππου Β' ἐν παντὶ τῷ
Ἑλλαδικῷ χώρῳ ἀπεδοκίμαζε. Ὁ δ' Ἡσίοδος
ἔλεγεν ὅτι οἱ Μακεδόνες ἀπόγονοι ἦσαν τοῦ
μυθικοῦ Μακεδόνοιο. Τίς δ' ἦν ὁ Μακεδὼν;
Τέκνον τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θυίας τῆς ἀδελφῆς
95 τοῦ Ἑλλήνοιο.

ἡλλήνιζε < ἑλληνίζω

ῥήτωρ

Ζεὺς ∞ Θυία

└
Μακεδὼν

Γ Πάντες οἱ Ἕλληνες τοὺς αὐτοὺς θεοὺς ἐνό-
μιζον καὶ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν ἐλάλουν, τοῦτ'
ἔστιν, τὴν Ἑλληνικὴν. Ἦσαν δ' ἐν τῇ Ἑλλάδι
πολλὰ τοπικὰ διάλεκτοι, ὥσπερ ἡ αἰολικὴ
100 διάλεκτος, ἡ ἰωνικὴ, ἡ δωρικὴ καὶ ἡ ἀττικὴ.

ὁ αὐτός

Ἄρα Ζεὺς καὶ Iuppiter
οἱ αὐτοὶ θεοὶ εἰσιν;

ἐλάλει | ἐλάλουν

τοπικός, -ή, -όν < τόπος

Οἱ μὲν Δωριεῖς δωρίζουσιν, τοῦτ' ἔστιν, τὴν
δωρικὴν διάλεκτον λαλοῦσιν. Οὕτως ἐλάλει
Λεωνίδας ὁ Σπαρτιάτης στρατηγός. Τῇ δωρικῇ
διαλέκτῳ ἔνδοξα ποιήματα ἔγραψαν ποιηταὶ
105 ὥσπερ Πίνδαρος καὶ Ἀλκμάν. Ὁ μὲν Θηβαῖος
ἦν, ὁ δὲ Ἴων, ἀλλ' ἐν τῇ Σπάρτῃ ὤκει.

τὴν διάλεκτον λαλῶ

τῇ διαλέκτῳ γράφω

Οἱ δὲ Ἴωνες ἰωνίζουσιν, τοῦτ' ἔστιν, τὴν ἰωνικὴν διάλεκτον λαλοῦσιν. Ἡρόδοτος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ἱστοριογράφος ἐνδόξους ἱστορίας περὶ Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων τῇ ἰωνικῇ διαλέκτῳ ἔγραψε. 110

Οἱ δὲ Αἰολεῖς αἰολίζουσιν, τοῦτ' ἔστιν, τὴν αἰολικὴν διάλεκτον λαλοῦσιν. Σαπφὼ ἡ Λεσβίς ποιήτρια καὶ Ἀλκαῖος ὁ Λέσβιος ποιητής, οἱ ἐν τῇ Μυτιλήνῃ ὤκουν, ἐνδοξα ποιήματα τῇ αἰολικῇ διαλέκτῳ ἔγραψαν. 115

Τίνες δὲ ἄττικίζουσιν; Τὴν ἄττικὴν διάλεκτον ἐλάλουν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀττικῆς. Οὕτως ἐλάλει Πλάτων ὁ Ἀθηναῖος φιλόσοφος. Καὶ ὁ Σωκράτης τὴν ἄττικὴν διάλεκτον ἐλάλει, ἀλλ' οὐδὲν ἔγραψε. 120

Πῶς δ' ἐλάλουν ἐν τῇ Κύπρῳ; Καὶ οἱ Κύπριοι ἠλλήνιζον, ὥσπερ Ζήνων ὁ Κιτιεὺς φιλόσοφος· ἡ γὰρ Κύπρος Ἑλληνικὴ νῆσος ἦν. 125

Πῶς διέφερον αἱ Ἑλληνικαὶ διαλέκτοι; Αἱ λέξεις οὐκ ἦσαν διάφοροι, ἀλλ' ὅμοιοι. Οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἔλεγον “τέτταρα”, οἱ δὲ Σάμιοι “τέσσαρα”, οἱ δὲ Λέσβιοι “πέσσυρα”, οἱ δὲ Βοιωτοὶ “πέτταρα”, οἱ δὲ Θεσσαλοὶ “πέσσαρα”, “τέτορα” δ' ἔλεγον οἱ Κρηῖτες. Καὶ τὰ τοπικὰ γράμματα 130

Ἀλικαρνασσεὺς (άνήρ)
Ἀλικαρνασσός (πόλις)

Λέσβιος (άνήρ)
Λεσβίς (γυνή)
Λέσβος (νῆσος)

Κιτιεὺς (άνήρ)
Κίτιον (πόλις)

διέφερον < διαφέρω

ὅμοια ἦν. Ἐν μὲν τῇ Ἰθάκῃ ἔγραφον **A B C D E**
 κτλ., ἐν δὲ τῇ Ἀττικῇ ἔγραφον **A B Γ Δ E** κτλ.,
 ἐν δὲ τῇ Κρήτῃ ἔγραφον **A B Λ Δ E**, **A B C**
Δ E κτλ. ἔγραφον δ' ἐν τῇ Θήρᾳ.

κτλ. < καὶ τὰ λοιπά

ἡ Θήρα νῆσός
 ἐστὶν ἐν τῷ
 Αἰγαίῳ πελάγει

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Τὰ ἐθνικὰ ὀνόματα

Οἱ μὲν Δωριεῖς τὴν δωρικὴν διάλεκτον λαλοῦ-
 σιν. Οὕτως ἐλάλει Λεωνίδας ὁ Σπαρτιάτης
 στρατηγός.

Οἱ δὲ Ἴωνες τὴν ἰωνικὴν διάλεκτον λαλοῦσιν,
 ὥσπερ Ἡρόδοτος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ἱστοριογρά-
 φος, ὃς ἐνδόξους ἱστορίας περὶ Ἑλλήνων τε καὶ
 βαρβάρων ἔγραψε.

Οἱ δὲ Αἰολεῖς αἰολίζουσιν, τοῦτ' ἔστιν, τὴν
 αἰολικὴν διάλεκτον λαλοῦσιν. Σαπφῶ ἡ Λεσβίς
 ποιήτρια καὶ Ἀλκαῖος ὁ Λέσβιος ποιητὴς ἑνδοξα
 ποιήματα ἔγραψαν.

Τὴν ἀττικὴν διάλεκτον ἐλάλουν οἱ κάτοικοι τῆς
 Ἀττικῆς. Οὕτως ἐλάλει Πλάτων ὁ Ἀθηναῖος
 φιλόσοφος. Καὶ οἱ Κύπριοι ἡλλήνιζον, ὥσπερ
 Ζήνων ὁ Κιτιεὺς φιλόσοφος.

Πόθεν ἦν; Τίνα τὰ ἔθνη καὶ Ἑλληνικὰ ὀνόματα; Οἱ
 μὲν Ἀθηναῖοι ἐξ Ἀθηνῶν εἰσιν, οἱ δὲ Δωριεῖς ἐκ
 Δωρίδος, οἱ δὲ Κύπριοι ἐκ Κύπρου, οἱ δὲ Κιτιεῖς ἐκ
 Κιτίου, οἱ δὲ Σπαρτιάται ἐκ Σπάρτης, οἱ δὲ Αἰολεῖς
 ἐξ Αἰολίδος, οἱ δὲ Ἴωνες ἐξ Ἰωνίας, οἱ δὲ Λέσβιοι
 ἐκ Λέσβου, οἱ δὲ Ἑλληνες ἐξ Ἑλλάδος.

-ιάτης
 -εύς
 -ιος
 -αῖος

Ἀθηναῖος < αἰ Ἀθῆναι
 Δωριεὺς < ἡ Δωρίς
 Κύπριος < ἡ Κύπρος
 Κιτιεὺς < τὸ Κίτιον
 Σπαρτιάτης < ἡ Σπάρτη
 Αἰολεὺς < ἡ Αἰολίς
 Ἴων < ἡ Ἰωνία
 Λέσβιος < ἡ Λέσβος
 Ἑλλήν < ἡ Ἑλλάς

Μελέτημα Α

Οἱ ἀρχαῖοι Ἑλλήνες καὶ οἱ βάρβαροι___ τῇ γλώσσῃ δι_φερ___. Πῶς δ' ἐλάλουν οἱ ἀρχαῖοι Ἑλλήν___; Οἱ μὲν τὴν ἀττικὴν διάλεκτον___ ἐλάλουν, οἱ δὲ τὴν ἰωνικ___, οἱ δὲ τὴν δωρικ___. Αἱ οὖν Ἑλληνικ___ διάλεκτοι___ πολλὰ___ ἦσαν.

Τί ἐστι διάλεκτος___; Τοπικ___ γλώσσά ἐστιν ἐν πᾶσι___ χώροι___. Οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἀττικίζουσιν· τὴν γὰρ ἀττικὴν διάλεκτον _λάλ___, ὥσπερ ὁ Πλάτων καὶ ὁ Σωκράτης, οἱ ἐν ταῖς Ἀθήναις _κουν_. Ὁ μὲν πολλὰ ἔγραψε, ὁ δὲ μάλα _λάλ___, ἀλλ' οὐδὲν _γραψ___.

Οἱ δὲ Λέσβιοι___ ἐν τῇ Λέσβῳ ᾧκ___ καὶ τὴν αἰολικ___ λάλ___, ὥσπερ ἡ Σαπφώ τε καὶ ὁ Ἀλκαῖος, οἱ τῇ αἰολικῇ διαλέκτῳ _γραψ___.

Πῶς δὲ λαλ___ ἐν τῇ Κρήτῃ; Οἱ Κρηῖτες δωρίζ___. Τῇ δωρικ___ διαλέκτῳ _γραφ___ καὶ Πίνδαρος ὁ Θηβαῖος ποιητής, ὃς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ᾧκ___.

Οἱ Πέρσες___ οὐχ _λλήνιζ___. Καὶ οἱ Μῆδοι οὐχ Ἑλλήνες, ἀλλὰ βάρβαροι ἐν τῇ ἀνατολῇ ἦ___. Οἱ οὖν Αἰγύπτιοι, οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Μῆδοι _βαρβάριζ___, τοῦτ' ἐστίν, «βάρ, βάρ» _λεγ___. Ἐβαρβάριζον δὲ καὶ πολλοὶ τῶν ἐν τῇ δύσει___ κατοικ___. Βάρβαροι δὲ νομίζ___ καὶ οἱ Σύριοι.

Ἑλλήνες _νομάσθησ___ πάντες οἱ ἐν τῷ Ἑλλαδικῷ χώρῳ κατοικ___. Ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ τοὺς Μακεδόνες___ βαρβάρους _νόμιζ___· τὴν γὰρ ἡγεμονίαν τοῦ Μακεδόνος βασιλ___ Φιλίππου Β' ἐν παντ___ τῷ Ἑλλαδικῷ χώρῳ___ ἀπ_δοκίμαζ___.

Μελέτημα Β

Ἑλληνες ὠνομάσθησαν πάντες οἱ ἐν τῷ Ἑλλαδικῷ
_____ κατοικοῦντες. Τοῦτ' ἔστιν, Ἑλληνες καλοῦν-
ται οἱ _____ τῆς Ἑλλάδος.

Τίς δὲ ἡ γένεσις τῶν Ἑλλήνων; Οἱ μὲν Ῥωμαῖοι τοὺς
Ἑλληνας Γραικοὺς ἐκάλεσαν. Γραικοὶ δὲ ἦσαν οἱ
_____ τοῦ Γραικοῦ. Ἑλλήν δὲ ἦν ὁ _____ μίας
ἀρχαίας Θεσσαλικῆς φυλῆς ὃς τοὺς πρότερον
καλουμένους Γραικοὺς Ἑλληνας προσηγόρευσε καὶ
τρεῖς παῖδες αὐτῷ ἦσαν· Ξούθος, Δῶρος καὶ Αἴολος, ὁ
_____ πάντων τῶν Αἰολέων, ὃς ἐβασίλευε τῶν περὶ
τὴν Θεσσαλίαν _____.

Τίνες δὲ ἦσαν οἱ Ἀχαιοί; Ἑλληνικὴ _____ ἐν τῇ
βορείᾳ Πελοποννήσῳ.

Ἐν τῇ Ἑλλάδι πολλαὶ _____ ἦσαν, ὥσπερ ἡ
ἀττική, ἡ ἰωνικὴ καὶ ἡ δωρικὴ. Τῇ ἰωνικῇ διαλέκτῳ
ἔγραψεν ὁ _____ Ἡρόδοτος ὁ Ἀλικαρνασσεύς. Τῇ
ἀττικῇ διαλέκτῳ ἔγραψε Δημοσθένης ὁ ἄριστος Ἀθηναῖος
_____ ὃς τοὺς Μακεδόνας βαρβάρους ἐνόμιζε,
οὐχ Ἑλληνας· τὴν γὰρ _____ τῶν Μακεδόνων
ἀπεδοκίμαζε.

Τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν φυλῶν οἱ μὲν _____
ἐν τῇ βορείᾳ Πελοποννήσῳ κατῴκουν. Οἱ δὲ Κορίνθιοι,
Σπαρτιαῖται, ἀλλὰ καὶ _____ καὶ Ῥόδιοι _____
ἦσαν· ἡ γὰρ Δωρικὴ φυλὴ οὐ μόνον ἐν τῇ Πελοποννήσῳ
κατῴκει.

Οἱ δ' ἐν τῇ Αἰολίδι κατοικοῦντες, ὥσπερ Σμυρναῖοι
καὶ Λέσβιοι, _____ ἦσαν. Ἡ Σαπφὼ καὶ ὁ Ἀλκαῖος
_____ ἦσαν· ἐν γὰρ τῇ Μυτιλήνῃ ᾤκουν. Τὴν δ'
αἰολικὴν διάλεκτον ἐλάλουν καὶ Θεσσαλοὶ καὶ Βοιωτῖοι.

ἀπόγονος
ἀρχηγέτης
γενάρχης
διάλεκτος
ἡγεμονία
ιστοριογράφος
κάτοικος
ῥήτωρ
τόπος
φυλὴ
χώρος

Αἰολεῖς
Ἀχαιοί
Δωριεῖς
Ἑλληνες
Ἰβηρες
Ἴωνες
Κρήτες
Λέσβιοι
Μακεδόνες
Μιλήσιοι
Πέρσαι
Σάμιοι

_____ δ' ἦσαν οἱ κάτοικοι τῆς Ἰωνίας, ὥσπερ
_____ καὶ Ἐφέσιοι, ἀλλὰ καὶ οἱ κάτοικοι τῶν
Κυκλάδων νήσων, ὥσπερ Πάριοι καὶ _____.

Καὶ οἱ _____, ὥσπερ Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας,
_____ ἦσαν.

Τῶν βαρβάρων οἱ μὲν Αἰγύπτιοι, Μῆδοι, _____
καὶ Σύριοι ἐν τῇ ἀνατολῇ κατῴκουν. Οἱ δὲ _____
καὶ Γαλάται ἐν τῇ δύσει.

Οἱ μὲν Δωριεῖς _____, τοῦτ' ἔστιν, τὴν δωρικὴν
διαλέκτον λαλοῦσιν. Οἱ δὲ Ἴωνες _____, τοῦτ'
ἔστιν, τὴν ἰωνικὴν διάλεκτον λαλοῦσιν.

Ἡ μὲν Σαπφῶ _____· ἐν γὰρ αἰολικῇ χώρᾳ οἰκεῖ.
'Ο δὲ Πλάτων οὐκ αἰολίζει, ἀλλ' _____, Ἀθηναῖος
γάρ ἐστιν. Ὁ δὲ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐν τῇ Μακεδονίᾳ ὤκει
καὶ ἑλληνιστὶ _____. Καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὁ Φίλιπ-
πος Β', ὃς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Μακεδονίᾳ _____ (βασιλεὺς
ἦν), ἠλλήνιζε. Τὴν δὲ ἡγεμονίαν αὐτοῦ ἐν παντὶ τῷ
'Ελλαδικῷ χώρῳ _____ ὁ ῥήτωρ Δημοσθένης.

Πῶς _____ αἱ ἀρχαῖαι Ἑλληνικαὶ διαλέκτοι;
Οὐ πολὺ, ἀλλ' ὀλίγον.

Πᾶς μὲν Ἕλλην _____. Πᾶς δὲ βάρβαρος «βάρ,
βαρ» λέγει. Πολλοὶ τῶν ἐν τῇ ἀνατολῇ _____ οὐχ
ἐλληνίζουσιν, ἀλλὰ βάρβαροι νομίζονται, ὥσπερ οἱ
Αἰγύπτιοι, οἳ οὐχ ἐλληνίζουσιν, ἀλλὰ _____.

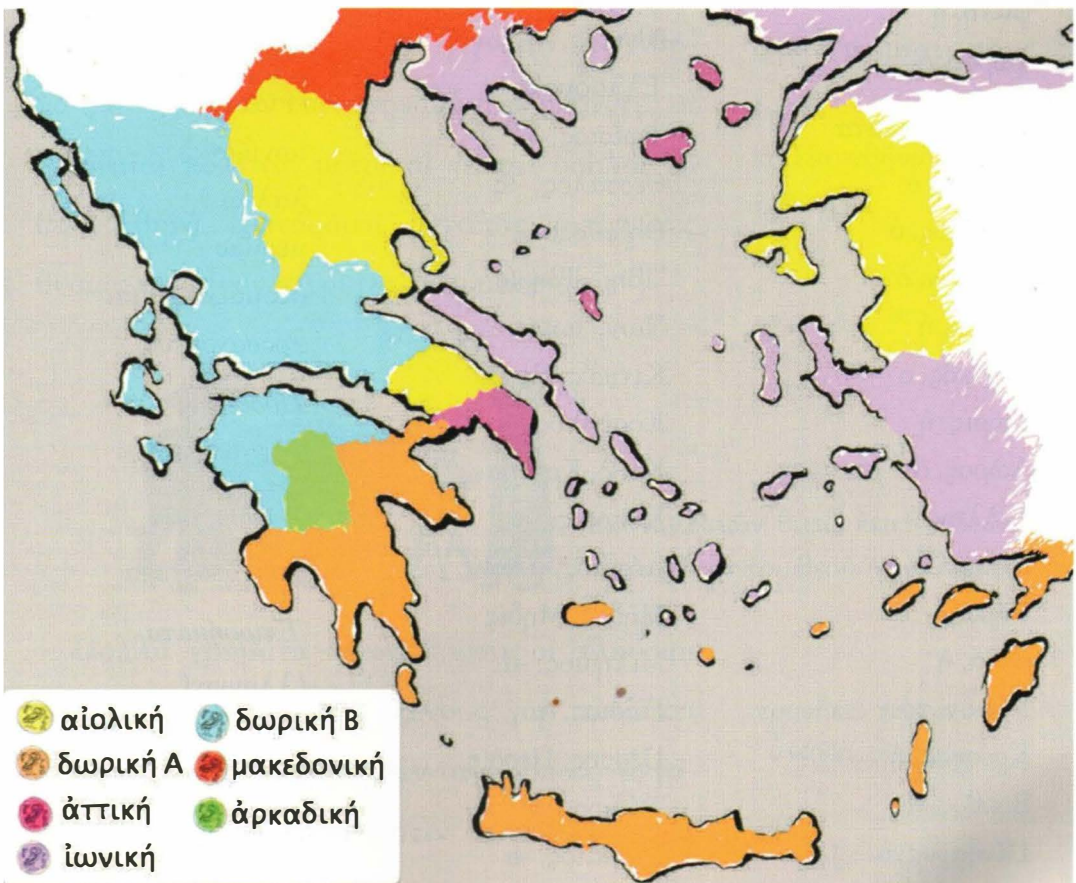
Κατὰ τὸν μῦθον ὁ Ἕλλην πρῶτον μὲν τοὺς πρότερον
καλουμένους Γραικοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ Ἑλληνας _____
(= ἐκάλεσε), τοῖς δὲ παισὶν _____ (= ἔδωκε) τὴν
χώραν.

Ὁ Ξοῦθος ἐκ Κρεοῦσης Ἀχαιὸν _____ καὶ Ἴωνα, ἀφ'
ᾧ οἱ ἀπόγονοι Ἀχαιοὶ καὶ Ἴωνες καλοῦνται. Δωριεῖς δὲ
_____ (= καλοῦνται) οἱ τοῦ Δώρου ἀπόγονοι.

αἰολίζω
ἀποδοκιμάζω
ἀττικίζω
βαρβαρίζω
βασιλεύω
γεννάω
διαφέρω
δωρίζω
ἐλληνίζω
ἰωνίζω
κατοικέω
λαλέω
μερίζω
ὀνομάζομαι
προσαγορεύω

Μελέτημα Γ

1. Ἴαρ' Ἀπολλόδωρος ἄδειν ἐπίσταται;
2. Τίνες ἐλληνίζουσιν;
3. Ἴαρα καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐλληνίζουσιν;
4. Ποῦ κατοικοῦσιν οἱ Κορίνθιοι;
5. Τίνες οὖν ἐβαρβάριζον;
6. Τίνες χῶραι ἐν τῇ ἀνατολῇ εἰσιν;
7. Πῶς ἐλάλουν οἱ ἐν τῇ Μακεδονίᾳ κατοικοῦντες;
8. Πῶς ἔγραφε Πίνδαρος; Τίνι διαλέκτῳ;
9. Τίνες ἦσαν καὶ πόθεν Λεωνίδας καὶ Ἀλκαῖος;
10. Ἴαρ' Ἡρόδοτος ποιητὴς ἦν;
11. Ἀπὸ τίνος οὖν τὸ ὄνομα ἔχουσιν οἱ Ἕλληνες;

ΛΕΞΕΙΣ ΚΕ΄

Όνόματα

ἀπόγονος, ὁ
 ἀρχηγέτης, ὁ
 γενάρχης, ὁ
 διάλεκτος, ἡ
 ἡγεμονία, ἡ
 ιστοριογράφος, ὁ
 κάτοικος, ὁ
 παροιμία, ἡ
 ῥήτωρ, ὁ
 τόπος, ὁ
 φυλή, ἡ
 χώρος, ὁ

Κύρια ὀνόματα

Αἶολος, ὁ
 Ἀλκαῖος, ὁ
 Ἀλκμάν, ὁ
 Ἀχάια, ἡ
 Γραικός, ὁ
 Δωρίς, ἡ
 Δῶρος, ὁ
 Ἑλλην, ὁ
 Ζήνων, ὁ
 Θήρα, ἡ
 Θυία, ἡ
 Κίτιον, τό
 Κρέουσα, ἡ
 Ξούθος, ὁ
 Πίνδαρος, ὁ
 Φθία, ἡ

Ἐπίθετα

Αἰολεύς, Αἰολίς
 αἰολικός, -ή, -όν
 Ἀλικαρνασσεύς, -ίς
 ἄριστος, -η, -ον
 ἀρχαῖος, -α, -ον
 Ἀχαιός, -ά
 βάρβαρος, -ον
 Βοιωτίας, -α
 Γαλάτης, Γαλάτισσα
 Γραικός, -ή
 Δωριεύς, Δωρίς
 ἐθνικός, -ή, -ον
 Ἑλλαδικός, -ή, -όν
 Ἑφέσιος, -α
 Θεσσαλός, -ίς
 Θηβαῖος, -α
 Ἰβηρ, Ἰβηρίς
 Ἰων, Ἰωνίς
 Κιτιεύς, Κιτίς
 Κορίνθιος, -α
 Κρής, Κρηῖσσα
 Κύπριος, -α
 Λέσβιος, Λεσβίς
 Μηδος, Μηδίς
 Μιλήσιος, -α
 Πάριος, -α
 Πέρσης, Περσίς
 Ῥόδιος, -α
 Ῥωμαῖος, -α
 Σάμιος, -α

Σμυρναῖος, -α
 Σύριος, -α
 τοπικός, -ή, -όν

Ῥήματα

αἰολίζω
 ἀποδοκιμάζω
 ἀττικίζω
 βαρβαρίζω
 βασιλεύω
 γεννάω
 διαφέρω
 δωρίζω
 ἐλληνίζω
 ἐπίσταμαι
 ἰωνίζω
 λαλέω
 μερίζω
 ὀνομάζω, -ομαι
 προσαγορεύω

Προθέσεις

περί (+ αἰτ.)

Ἀντωνυμῖαι

ὅσοι, ὅσαι, ὅσα

Ἐπιρρήματα

ἐλληνιστί
 πέραν
 πρότερον

Φράσεις

Χαλεπὰ τὰ καλά

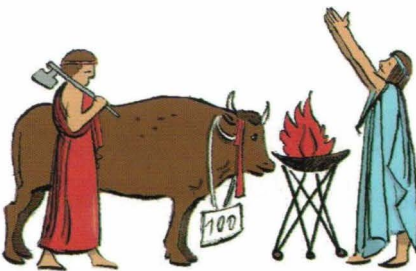
ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ

Πάτροκλος Ἀχιλλεύς Ἀπολλώνιος Ἰππόλυτος

A Τῷ μηνὶ Ἑκατομβαιῶνι γίγνεται ἐν Ἀθή-
 ναις ἡ ἐορτὴ τῶν Παναθηναίων, ἐν ἣ πάντες οἱ
 Ἀθηναῖοι πολῖται, μέτοικοί τε καὶ δοῦλοι τῇ
 θεᾷ Ἀθηνᾷ ἐορτάζουσι μεγάλας ἀνάγοντες
 5 θυσίας καὶ οἶνον πίνοντες ἐν συμποσίοις.

ὁ μὲν, τῷ μηνὶ
 ἐορτὴ < ἐορτάζω
 τὰ Παναθήναια (ιερά)
 ἢ, ἐν ἣ

Ἑκατομβαιῶν· θυσία ἑκατὸν βοῶν
 πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ Ἀπόλλωνος

Πολλὰ χρήματα ἀναλίσκουσιν οἱ πλούσιοι
 Ἀθηναῖοι εἰς συμπόσια· ξένους γὰρ προσήκει
 αὐτοῖς πολλοὺς δέχεσθαι ἐν ταῖς οἰκίαις μεγα-
 λοπρεπῶς. Ἀνάγκη δ' ἐστὶν αὐτοῖς πολίτας
 10 δειπνίζειν.

προσῆκει τινί =
 ἀνάγκη ἐστὶ τινι

δειπνίζω· εἰς δεῖπνον
 καλῶ

τις | τινές
τινά | τινάς
τινός | τινῶν
τινί | τισί

ἐστιάτωρ· ὁ δειπνίζων

ὑποδοχή < δέχομαι
κεκλημένος < καλῶ
ἐτοιμάζω < ἔτοιμος, -η, -ον
ἤνεγκα < φέρω

θεράποντες· δοῦλοι
κρᾶσις οἴνου ὕδατι· οἶνος
κεκραμένος ὕδατι
ὀρνίθειος, -α, -ον < ὄρνις

ὀρνίθεια κρέα

παρῆσαν < πάρειμι
συγγενής < γένος

ὁ πρέσβυς | οἱ πρέσβεις

σύμμαχος· φίλος ἐν τῇ
μάχῃ

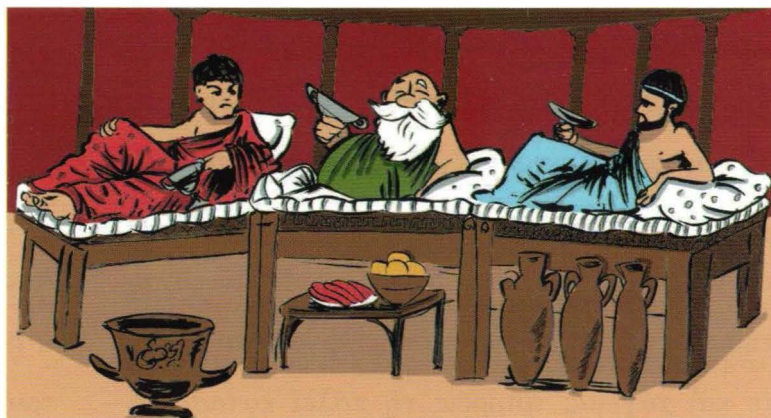
Ἐν τῇ προτέρᾳ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων
ὁ μὲν Ἀπολλώνιος τινὰς καλοὺς κάγαθοὺς
ἄνδρας ἐδειπνισεν. Οὕτως οὖν γενναῖος ἐστιά-
τωρ ἐγένετο.

Ἡ δέσποινα τὸ δεῖπνον παρεσκεύασε καὶ τὴν 15
ὑποδοχὴν τῶν κεκλημένων ἐν τῇ οἰκίᾳ ἡτοίμα-
σεν. Αἱ μὲν θεράπαινοι καλὸν ἄρτον ἤνεγκαν
ἐκ τῆς ἀγορᾶς. Ἐτοιμον δὲ εἶχον τὸν τυρὸν οἱ
θεράποντες ἐν τῇ ἀποθήκῃ, ἔτοιμην δὲ τὴν
κρᾶσιν οἴνου ὕδατι ἐν μεγάλῳ κρατῆρι, ἔτοιμα 20
καὶ τὰ ὀρνίθεια κρέα ἐν τῷ μαγειρείῳ.

Τῶν ἐν τῷ δείπνῳ κεκλημένων δύο μὲν
ξένοι ἦσαν· Κριτόβουλος καὶ Αἰῶωπος. Παρῆ-
σαν δὲ καὶ Ἀθηναῖοι φίλοι καὶ συγγενεῖς·
Δημοσθένης, Ἰππόλυτος καὶ Ἀχιλλεύς. 25

Πόθεν καὶ ποῖος ἦν ὁ Κριτόβουλος; Περὶ
τίνος δὲ πραγματεύεται; Ὁ Κριτόβουλος
Ῥόδιος πρέσβυς ἐστίν, σοφὸς ἀνὴρ τριάκοντα
ἔτη γεγονώς. Τί ἐστὶ πρέσβυς; Οἱ πρέσβεις εἰσὶν 30
ἄνδρες οὓς πέμπουσιν αἱ πόλεις εἰς ἄλλας
φίλας πόλεις ἢ πολεμίας· πολλάκις γὰρ περὶ
εἰρήνης καὶ διαλλαγῆς διαλέγονται. Ἡ δὲ
Ῥόδος ἰσχυρά τε καὶ σύμμαχος νῆσός ἐστιν.
Σύμμαχοι οὖν εἰσὶν αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Ῥόδος, οὐ
πολέμιαι. 35

- Πόθεν δὲ καὶ ποῖος ἦν ὁ Αἴσωπος; Μέτοικος
 Τυρίος ἐστίν, τοῦτ' ἐστίν, ξένος ἐκ Τύρου, ἀνὴρ
 ἐξήκοντα ἔτη γεγονώς. Περὶ τίνος δὲ πραγμα-
 τεύεται; Ὁ Αἴσωπος πλούσιος ναυπηγός ἐστίν, ναυπηγός < ναῦς
 40 τοῦτ' ἐστίν, ναῦς κατασκευάζει. Μέγαν ἐργασ- ἢ ναῦς, τὰς ναῦς
 τήριον ἔχει ἐν Ἀθήναις ὅπου ἐργάζεται καλὰς ἐργαστήριον < ἔργον
 τε καὶ ταχείας τριήρεις τῇ πόλει κατασκευά- τριήρης· πολεμικὸν
 ζων. Πωλεῖ δὲ πολλῶν χρημάτων ἐμπορικὰ πλοῖον
 πλοῖα πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι.
- 45 Ποῖός ἐστι καὶ περὶ τίνος πραγματεύεται ὁ νέος ↔ γέρων
 Δημοσθένης; Ὁ Δημοσθένης ἄριστος καὶ νέος
 ῥήτωρ Ἀθηναῖός ἐστιν εἴκοσιν καὶ πέντε ἔτη
 γεγονώς, ὃς πολλάκις σοφοὺς λόγους περὶ
 πολέμου καὶ εἰρήνης ἐν τῇ ἀγορᾷ ποιεῖ.
- 50 Μετὰ δὲ τῶν κεκλημένων παρῆν ὁ τοῦ παρῆν | παρῆσαν
 Ἀπολλωνίου γαμβρός, τοῦτ' ἐστίν, ὁ τῆς Κασ- γαμβρός < ἀνὴρ θυγατρὸς
 σάνδρας ἀνὴρ. Παρῆν δὲ καὶ ὁ πενθερός αὐτοῦ, πενθερός < πατὴρ γυναικὸς
 τοῦτ' ἐστίν, ὁ τῆς Ἑλένης πατήρ. Ποῖοί εἰσι καὶ
 περὶ τίνος οὗτοι πραγματεύονται; Ὁ μὲν Ἀχιλ-
 55 λεὺς Ἀθηναῖος πολίτης ἐστὶ τριάκοντα ἔτη
 γεγονώς, τις τῶν δέκα Ἀθηναίων στρατηγῶν.
 Ὁ δὲ Ἰππόλυτος Ἀθηναῖός ἐστιν, ἀγαθὸς γέρων
 ἱματιοπώλης.

Δημοσθένης

Αἴσωπος

Κριτόβουλος

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

B

Πρόσωπα· Ἀπολλώνιος, Ἰππόλυτος, Ἀχιλλεύς, 60
Δημοσθένης, Αἴσωπος, Κριτόβουλος.

Ἐπεὶ οὖν ἀφικνοῦνται οἱ κεκλημένοι εἰς τὴν
τοῦ Ἀπολλωνίου οἰκίαν ἕκαστοι, ὁ θυρωρὸς
τὴν θύραν ἀνοίγει καὶ διὰ τῆς αὐλῆς εἰς τὴν
ἀνδρωνῆτιν εἰσάγει. Εἰσερχόμενοι δὲ οὗτοι εἰς 65
τὴν ἀνδρωνῆτιν τὸν δεσπότην ἐπὶ κλίνη κατα-
κείμενον ὁρῶσιν καὶ μεγάλως ἀσπάζονται
αὐτόν· «Χαῖρε, ὦ γενναῖε Ἀπολλώνιε!»

ιδών < ὁράω

Ἰδὼν δὲ τοὺς ἄνδρας εἰς τὴν ἀνδρωνῆτιν
εἰσερχομένους ὁ Ἀπολλώνιος ἐπαίρει ἑαυτόν 70
καὶ λέγει· «Χαίρετε, ὦ ἀγαθοὶ φίλοι, ἔλθετε
δεῦρο, τὸν ἐμὸν οἶνον πίνετε μετ' ἐμοῦ, τὰ ἐμὰ
ὀρνίθεια κρέα ἅμα ἐσθίετε καὶ τῇ θεᾷ Ἀθηνᾷ
συνεορτάζετε!»

ἐμός, -ή, -όν

75 Ταῦτα εἰπὼν ὁ ἐστιάτωρ αὖθις κατακλίνεται. Κατακλίνονται δὲ καὶ οἱ ἄνδρες παρὰ τὸν ἐστιάτορα· ὁ μὲν Ἰππόλυτος ἐξ ἀριστερᾶς, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἐκ δεξιᾶς.

εἰπὼν < λέγω

Κατακλινόμενοι δὲ παρὰ τὸν ἐστιάτορα οἱ
80 κεκλημένοι ταῦτα ἀποκρίνονται· «Χαῖρε καὶ σύ, ὦ ἀγαθέ, μετὰ χαρᾶς τὸν σὸν οἶνον πίνομεν μετὰ σοῦ, τὰ σὰ ὀρνίθεια κρέα ἅμα ἐσθίομεν καὶ τῇ θεᾷ Ἀθηνᾷ συνεορτάζομεν!»

χαρά < χαίρω
-ω | -ομεν
σός, -ή, -όν

Ἐπεὶ δὲ ἤδη κατάκεινται πάντες οἱ ἄνδρες
85 ἐπὶ ταῖς κλίμαις, παῖς τις οἰνοχόος εἰσέρχεται οἰνοχόην φέρων. Εὐθύς δὲ τοῖς ἀνδράσι μέλαν ἡδύποτον οἶνον χέει ἐν ἐκάστη κύλικι. Πίνουσιν οὖν πολλὰς κύλικας καὶ ἐσθίουσιν οἱ ἄνδρες πολὺν χρόνον εὐφραίνόμενοι.

ὁ οἰνοχόος οἶνον χέει

90 Δημοσθένης· «Ὡς καδὸς ἐστὶ καὶ ἡδύποτος ὁ σὸς οἶνος, ὦ Ἀποδδώνιε!»

ἡ οἰνοχόη

Ἔτι λέγοντος αὐτοῦ, ὁ δὲ Κριτόβουλος μεταξὺ ὑπολαμβάνει καὶ λέγει ὧδε· «Τί δὲ λαλεῖ ἐκεῖνος;»

ἐκεῖνος· ὁ Δημοσθένης

95 Ὁ οὖν Αἴσωπος τὸν Κριτόβουλον προσαγορεύσας ἐπάνω τοῦ Δημοσθένους κατακείμενον «ἐκεῖνος εἶπεν», φησὶν, «ὅτι καλὸς ἐστὶ καὶ ἡδύποτος ὁ οἶνος τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἡμεῖς αὐτὸν πίνομεν».

προσαγορεύσας
< προσαγορεύω

ἐγώ | ἡμεῖς

ὁ Δημοσθένης
ὦ Δημοσθένης!
τὸν Δημοσθένη
τοῦ Δημοσθένους
τῷ Δημοσθένει

-εῖν, -εῖσθαι
ποιεῖν, ποιεῖσθαι

ὑπολαβών < ὑπολαμβάνω

ἡδίστος < ἡδύς

γεοῦχος· ὃς γῆν ἔχει
τα προβλήματα,
ἐν προβλήμασι
ἔχθρα ↔ φιλία

Ἀπολλώνιος· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ Δημοσθέ- 100
νες, μέγας γάρ ἐστιν ὁ πόνος ἐν τῷ ἀγρῷ, ἀλλὰ
αἱ ἄμπελοι καλὸν οἶνον τέλος παρέχουσιν».

Δημοσθένης· «Κάδδιστόν τε καὶ ἄδιστον καὶ 105
ἡδιστόν ἐστιν ἀπὸ γεωδγίας τὸν βίον ποιεῖσθαι,
ὦ Ἀποδδώνιε!»

Ἔτι λέγοντος αὐτοῦ, ὁ δὲ Κριτόβουλος
μεταξὺ ὑπολαβῶν λέγει ὥδε· «Τί δὲ λαλεῖ
ἐκεῖνος; Οὐ γὰρ κατανοῶ».

Ὁ οὖν Αἴσωπος τὸν Κριτόβουλον προσα- 110
γορεύσας τάδε ἀποκρίνεται· «Ἐκεῖνος εἶπεν ὅτι
κάλλιστόν τε καὶ ἄριστον καὶ ἡδιστόν ἐστιν
ἀπὸ γεωργίας τὸν βίον ποιεῖσθαι, καὶ ἡμεῖς τὸν
ἡδύποτον οἶνον τοῦ δεσπότου μετὰ πολλῆς
χαρᾶς πίνομεν πρὸς ἡδονήν».

Ἀπολλώνιος· «Κάλλιστα εἶπες, ὦ γενναιό- 115
τατε Δημοσθένης, ἀλλὰ πολλάκις οἱ γεοῦχοι
ἐν προβλήμασι ἐμπίπτομεν· οἱ γὰρ ῥάθυμοι
δοῦλοι ἐργάζεσθαι οὐ βούλονται καὶ διὰ μικρὰ
καθ' ἡμέραν ἰσχυρὰν ἔχθραν ἀναιροῦνται».

Δημοσθένης· «Καὶ γὰρ καδά, ὦ Ἀποδδώνιε, 120
ἐστὶ ταῦτα ἃ σὺ δέγεις. Ἡ δὲ γεωδγία τῶν
ἄδδων τεχνῶν μῆτηδ καὶ τδοφός ἐστιν».

Ἔτι λέγοντος αὐτοῦ, ὁ δὲ Κριτόβουλος
μεταξὺ ὑπολαβῶν λέγει ὥδε· «Τί δὲ λαλεῖ
ἐκεῖνος; Οὐ γὰρ πάνυ κατανοῶ».

Ὁ οὖν Αἴσωπος τὸν Κριτόβουλον προσαγο-
 ρεύσας τάδε ἀποκρίνεται· «Ἐκεῖνος εἶπε τὴν
 γεωργίαν τῶν ἄλλων τεχνῶν μητέρα καὶ
 τροφὸν εἶναι καὶ ἡμᾶς πάντα τὸν ἡδύποτον
 130 οἶνον τοῦ ἐστιάτορος καὶ πάντας τοὺς κρατῆ-
 ρας ἤδη πεπωκέναι».

ἡμεῖς
 ἡμᾶς
 ἡμῶν
 ἡμῖν

πεπωκέναι < πίνω

ὁ Αἴσωπος εἰς μέθην πίνει

λέγω	ὅτι ...
	αἰτ. + ἀπαρ.

Ὁ ἐστιάτωρ νῦν τοῦ Αἰσώπου ἀκούει καὶ
 τάδε ἀποκρίνεται· «Ταῦτα ἔμοιγε, ὦ Αἴσωπε,
 καλῶς δοκεῖς λέγειν· ἐν γὰρ οἴνῳ ἡ ἀλήθεια,
 135 ὥσπερ ἔλεγεν ὁ ποιητής. Σὺ δὲ ἤδη εἰς μέθην
 πίνεις, οὐ πρὸς ἡδονήν».

μεθύω < μέθη

Κριτόβουλος· «Καὶ γὰρ καλὰ, ὦ Ἀπολλώ-
 νιε, ἐστὶν ἃ σὺ λέγεις».

Γ ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

140 Πρόσωπα· Ἀπολλώνιος ὁ ἐστιάτωρ, οἱ κεκλη-
 μένοι καὶ Πάτροκλος.

Ἐν δὲ τούτῳ εἰσέρχεται εἰς τὴν αὐλὴν ὁ
 Πάτροκλος, ὁ τοῦ Ἀπολλωνίου υἱός, κάλλιστην

κιθάραν φέρων. Ὁ οὖν Ἀπολλώνιος ἰδὼν ἐκ
τῆς κλίνης αὐτὸν εἰς τὴν αὐλὴν εἰσερχόμενον 145
τάδε βοᾷ· «Ποῖ βαδίζεις, ὦ Πάτροκλε; Ἐλθέ
δεῦρο καὶ ὀλίγον οἶνον πῖνε μεθ' ἡμῶν!»

κατιδών < καθορῶ

Ὁ δὲ νεανίας τοῦ πατρὸς ἀκούσας καὶ κατι-
δὼν ἐκ τῆς κλίμακος τοὺς ἄνδρας ἐν τῇ ἀνδρω-
νίτιδι πίνοντας καὶ μάλα εὐφραινομένους 150
σπεῦδει πρὸς αὐτούς. Ἀφικόμενος δὲ εἰς τὴν
ἀνδρωνίτιν τάδε λέγει· «Πρὸς τὸ δωμάτιον ἤδη
ἐβάδιζον, ὦ πάτερ, ὥρα γάρ ἐστι καθεύδειν».

ἀφικόμενος < ἀφικνέομαι

Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ἐπαίρει ἑαυτὸν καὶ «μὴ
κάθευδε, ὦ παῖ,» φησίν, «ἀλλὰ ἔτι μένε!», καὶ 155
πρὸς τοὺς ἄνδρας λέγει ὧδε· «Ἴδου ὁ ἐμὸς υἱός,
ὦ ἄνδρες! Ὁ Πάτροκλος ἀθλητῆς τοῦ δίσκου
ἐστὶν ἄριστος καὶ ἐπιδέξιος κιθαριστής. Ἄγε
δή, ὦ Πάτροκλε, τὸν μῦθον τοῦ Ἀχιλλέως εἰπέ
ἡμῖν καὶ ὀλίγον χρόνον ἡμᾶς εὐφραине!» Ταῦτα 160
εἰπὼν αὐθις κατακλίνεται ὁ δεσπότης.

Ἄγε δῆ!

ὁ Ἀχιλλεύς
τὸν Ἀχιλλέα
τοῦ Ἀχιλλέως / Ἀχιλλῆος
τῷ Ἀχιλλεῖ

συλλάβεσθε! >
συλλαμβάνω

Ταῦτα δ' ἀκούσας ὁ νεανίας λαμβάνει τὴν
κιθάραν καὶ «Ἄγετε δῆ, ὦ Μοῦσαι», φησίν,
«μετ' ἐμοῦ συλλάβεσθε τοῦ μύθου ὃν ὁ ἐμὸς
πατὴρ νῦν βούλεται ἀκούειν», καὶ οὕτως 165
ἄρχεται ᾄδων· «Μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληϊάδεω
Ἀχιλῆος ...»

ἄρχομαι + μετ.
ἀείδω = ᾄδω

Πηληιάδης· υἱὸς τοῦ
Πηλέως

Ἔτι ᾄδοντος αὐτοῦ ὁ δὲ Κριτόβουλος μεταξὺ
ὑπολαβὼν λέγει ὧδε· «Καλῶς ἐστίν, ὦ νεανία,

170 ἀλλὰ ταῦτα τὰ μυθικὰ γεγονότα ἤδη γινώσκου-
μεν. Νῦν δὲ εἰπὲ ἡμῖν ποιήματά τινα περὶ
ἔρωτος!»

γεγονότα < γίγνομαι

τι | τινά

τι | τινά

τινός | τινῶν

τινί | τισί

βούλομαι | βουλόμεθα

διατελῶ + μετ.

↔ παύομαι + μετ.

175 ἀκούειν, ὦ παῖ!» Καὶ ταῦτα εἰπὼν διατελεῖ
πίνων.

Τὸ οὖν δεύτερον ὁ νεανίας τὴν κιθάραν λάμ-
βάνει καὶ οὕτως ἄρχεται ἄδων·

ἔραμαι τινός

180 «Οἱ μὲν ἱππῶν στρότον, οἱ δὲ πέσδων, οἱ δὲ
νάων φαῖσ' ἐπὶ γᾶν μέλαιναν ἔμμεναι κάλ-
λιστον, ἐγὼ δὲ κῆν' ὅττω τις ἔραται».

Ἔτι ἄδοντος αὐτοῦ ὁ δὲ Κριτόβουλος μετα-
ξὺ ὑπολαβὼν λέγει ὧδε· «Τί δὲ ἄδει οὗτος; Οὐ
γὰρ πάνυ κατανοῶ τὰ λεγόμενα».

185 Ἀχιλλεύς· «Ποίημα τῆς καλῆς Σαπφοῦς ἄδει».

Κριτόβουλος· «Πόθεν ἐστὶν ἡ Σαπφώ;»

Ἀχιλλεύς· «Ἄρ' οὐκ οἶδας, ὦ Κριτόβουλε;
Λεσβὶς ποιήτρια ἦν ἐκ Μυτιλήνης καὶ τῇ αἰο-
λικῇ διαλέκτῳ ἔγραφε».

ἡ Σαπφώ

ὦ Σαπφοῖ!

τὴν Σαπφώ

τῆς Σαπφοῦς

τῇ Σαπφοῖ

190 Ἰππόλυτος· «Νῦν δέ, ὦ παῖ, εἰπὲ ἡμῖν τοῦτο
τὸ ποίημα τῇ ἀττικῇ διαλέκτῳ! Ἀγράμματος
γὰρ κάγῳ».

Τὸ οὖν τρίτον ὁ νεανίας ἄρχεται ἄδων·

ή ναῦς, τῶν νεῶν
φησίν | φασίν
ὅστις, οὔτινος

«Οἱ μὲν ἱππέων στρατόν, οἱ δὲ πεζῶν, οἱ δὲ
νεῶν φασιν ἐπὶ τὴν γῆν μέλαιναν εἶναι κάλ- 195
λιστον. ἐγὼ δ' ἐκεῖνο οὔτινος τις ἔραται».

Ἦδη μεθυσμένος ὁ Αἴσωπος μεταξὺ ὑπέ-
λαβε τάδε λέγων· «Καλὰ μὲν ἐστὶ ταῦτα ἃ ἡ
ποιήτρια ἐκ Λέσβου ἔγραψεν. Ἐγὼ δὲ λέγω τὸν
γλυκὺν οἶνον κάλλιστον εἶναι, ὦ φίλοι!» 200

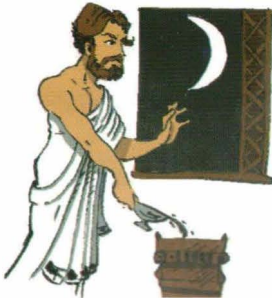
ἐπῆρε | ἐπῆραν < ἐπαίρω
ἔφη < φημί
τελέθω < τέλος
σπείσας | σπείσαντες
(< σπένδω· οἶνον χέω)
διαλύωμεν ! < διαλύω

Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ἐπῆρε ἑαυτὸν καὶ ὑπολα-
βὼν «Οὐκοῦν», ἔφη, «καὶ τῷ σοφωτάτῳ Ὀμήρῳ
πιστευτέον 'νῦξ δ' ἤδη τελέθει· ἀγαθὸν ἐστὶ καὶ
νυκτὶ πείθεσθαι'. Σπείσαντες οὖν Μούσαις, Διὶ
πατρί, Ποσειδῶνι καὶ Ἀμφιτρίτῃ διαλύωμεν, 205
εἰ δοκεῖ, τὸ συμπόσιον!»

Κριτόβουλος· «Καλὰ ἐστίν, ὦ ἀγαθὲ ἐστιᾶ-
τορ, ἃ σὺ λέγεις. Καὶ ἡμεῖς βουλόμεθα εἰς τὰς
οἰκίας ἐπανέρχεσθαι· καιρὸς γάρ ἐστι σὺν ταῖς
γυναξί καθεύδειν». 210

ἀπῆλθον < ἀπέρχομαι
ἔσχε < ἔχει
πέρας = τέλος
συνουσία (σύν + εἰμί)

Ἐπῆραν οὖν οἱ ἄνδρες, πλὴν τοῦ Αἰσώπου,
καὶ ἀπῆλθον. Ὁ δὲ Αἴσωπος ἤδη ἐν τῇ κλίνῃ
ἐκοιμήθη. Τοῦτ' ἔσχεν πέρας ἢ τότε συνουσία
ἐν τῇ τοῦ Ἀπολλωνίου οἰκίᾳ.

ὁ Ἀπολλώνιος
σπένδει τοῖς θεοῖς

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ἐνεστώς· πρῶτον πρόσωπον (πληθ. ἀριθμός)

Ἐγὼ πίνω καὶ ἐσθίω· βούλομαι γὰρ ἐορτάζειν.

Ἡμεῖς πίνομεν καὶ ἐσθίομεν· βουλόμεθα γὰρ συνεορτάζειν.

«Πίνω, ἐσθίω, βούλομαι» πρῶτον πρόσωπόν ἐστιν, ἐνικὸς ἀριθμός. «Πίνομεν, ἐσθίομεν, βουλόμεθα» πρῶτον πρόσωπόν ἐστιν, πληθυντικὸς ἀριθμός.

ὅτι / αἰτιατικὴ πτῶσις + ἀπαρέμφατος

Ἀπολλώνιος· «Λάμβανε τὸ ἄροτρον, ὦ δοῦλε!» Ὁ Ἀπολλώνιος κελεύει τὸν δοῦλον τὸ ἄροτρον λαμβάνειν.

Ἀπολλώνιος· «Ὁ δοῦλος καθεύδει καὶ τὸ ἄροτρον οὐ λαμβάνει». Ὁ Ἀπολλώνιος νομίζει ὅτι ὁ δοῦλος καθεύδει καὶ λέγει ὅτι ἐκεῖνος τὸ ἄροτρον οὐ λαμβάνει = Ὁ Ἀπολλώνιος νομίζει τὸν δοῦλον καθεύδειν καὶ λέγει ἐκεῖνον τὸ ἄροτρον οὐ λαμβάνειν.

Ὁ Δημοσθένης εἶπεν ὅτι ἡ γεωργία τῶν ἄλλων τεχνῶν μήτηρ καὶ τροφός ἐστιν = Ὁ Δημοσθένης εἶπε τὴν γεωργίαν τῶν ἄλλων τεχνῶν μητέρα καὶ τροφὸν εἶναι.

«τὸν δοῦλον (αὐτὸν) λαμβάνειν, τὸν δοῦλον καθεύδειν, τὴν γεωργίαν εἶναι» ἐστὶν αἰτιατικὴ καὶ ἀπαρέμφατος.

Μετοχὴ ἐνεστώτος / ἀορίστου

Ταῦτα ἀκούων (= ἐπεὶ ἀκούει) ὁ δεσπότης ὀργίζεται.

Ταῦτα ἀκούσας (= ἐπεὶ ἤκουσε) ὁ δεσπότης ἔφυγε.

«ἀκούων» μετοχὴ ἐστὶν ἐνεστώτος, «ἀκούσας» μετοχὴ ἐστὶν ἀορίστου.

α' πρόσωπον

ἐγὼ | ἡμεῖς

-ω | -ομεν

-ομαι | -όμεθα

λέγω	ὅτι ...
νομίζω	αἰτ. + ἀπαρ.
κελεύω	αἰτ. + ἀπαρ.

-ων / -σας

ἀκούων / ἀκούσας

ἀγορεύων / ἀγορεύσας

σπένδων / σπείσας

-ων / -ών

ὀρῶν / ἰδών

λέγων / εἰπών

λαμβάνων / λαβών

Ἄλλα παραδείγματα·

-μένος

λεγόμενος / εἰπόμενος

ἀφικνούμενος /

ἀφικόμενος

Ὁ δεσπότης οὐ κατανοεῖ τὰ λεγόμενα.

Ὁ Ἀπολλώνιος ὀργίζεται τὸν θυρωρὸν ὁρῶν ὑπὸ δένδρῳ καθήμενον.

Ἰδὼν τοὺς ἄνδρας εἰς τὴν ἀνδρωνῖτιν εἰσερχομένους ὁ Ἀπολλώνιος ἐπαίρει ἑαυτόν.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ ἐστιάτωρ αὖθις κατακλίνεται.

Ὁ Κριτόβουλος μεταξὺ ὑπολαβῶν λέγει ὧδε.

Σπείσαντες ταῖς Μούσαις, οἱ ἄνδρες διαλύουσιν τὸ συμπόσιον.

Ἀφικόμενος εἰς τὴν ἀνδρωνῖτιν τάδε λέγει.

Ὁ Αἴσωπος τὸν Κριτόβουλον προσαγορεύσας τάδε λέγει.

«Λεγόμενα, ὁρῶν, καθήμενον, εἰσερχομένους» μετοχή ἐστὶν ἐνεστῶτος.

«προσαγορεύσας, σπείσαντες, ἰδὼν, εἰπὼν, ὑπολαβῶν, ἀφικόμενος» μετοχή ἐστὶν ἀορίστου.

Μελέτημα Α

Ἐν τῇ προτέρᾳ___ νυκτὶ τῶν Παναθηναίᾳ___ ἡ δέσποινα τὸ δεῖπνον παρ___σκεύας___ τῷ δεσπότηᾳ___ καὶ τοῖς φίλ___ αὐτοῦ. Ἀλλὰ ἰδοῦ, αἱ δοῦλαι καθεύδουσι καὶ τοὺς κρατῆρ___ εἰς τὴν ἀνδρωνῖτ___ οὐκέτι ἤνεγκαν.

Ἡ δέσποινα νομίζει τὰς δοῦλας ἐν τῷ δωματίῳ ἔτι καθεύδ___ . Ἀναβαίνει οὖν ἀνὰ τῆς κλίμακ___, πρὸς τὰ δωμάτια προχωρ___ καὶ ἰδοῦσα αὐτὰς ἔτι ἐν τῇ κλίνῃ καθεύδουσ___ ὀργίζεται μέγα βοῶσα· «Μὴ καθεύδ___, ὦ δοῦλαι, ἀλλ’ ἤδη τὸν οἶνον φέρετε ἐκ τῆς ἀποθήκ___, ταχέως!»

Ταῦτα ἀκού___ (ἐπεὶ ἤκουσε) ἡ Καλλιρρόη ἐπαίρει ἑαυτὴν καὶ ἀπο-κρίνεται· «Συγγνώμην μοι ἔχ___, ὦ δέσποινα, ἤδη τὸν οἶνον ὃν ἠτοίμα___ ὁ δεσπότης φέρομεν καὶ τὰς κύλικ___».

Ἡ δὲ Ἥλέκτρα ἐκ τῆς κλίν___· «Τί δὲ εἶπεν ἐκεῖν___;
Οὐ πάνυ κατανοῶ».

Ἡ δὲ Καλλιρρόη· «Ἐπαιρε σεαυτήν, ὦ Ἥλέκτρα,
—___φη— ἡ γὰρ δέσποινα κελεύει ἡμᾶς τὰς δούλ___ τὸν
ἄρτον ταχέως φέρ___».

Ἡ δὲ Ἥλέκτρα τῆς δεσποίν___ καλῶς ἀκούει, ἀλλ'
οὐκέτι ἐπαίρει ἑαυτ___· «Διὰ τί οὕτω χαλεπ___ εἶ, ὦ
δέσποινα; Ἄρα συμπόσιον ἐν τῇ οἰκί___ γίγνεται καὶ
πολλοὺς ἄνδρ___ εἰς δεῖπνον ἐκάλε___ ὁ δεσπότης;»

Μελέτημα Β

Ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Παναθηναίων οἱ Ἀθηναῖοι τῇ θεᾷ
Ἀθηνᾶ _____ μεγάλας θυσίας _____ καὶ
οἶνον πίνοντες ἐν τοῖς συμποσίοις.

Ἐν τῇ προτέρᾳ νυκτὶ ὁ Ἀπολλώνιος καλοὺς κάγα-
θοὺς ἀνθρώπους ἐκάλεσεν εἰς δεῖπνον· πολῖτας γὰρ
_____ αὐτῷ πολλοὺς δέχεσθαι ἐν τῇ οἰκίᾳ
_____.

Τῶν _____ οἱ μὲν φίλοι εἰσὶν, οἱ δὲ _____.
Ἐπεὶ _____ οἱ ἄνδρες εἰς τὴν τοῦ _____
οἰκίαν, ὁ θυρωρὸς τὴν θύραν ἀνοίγει καὶ αὐτοὺς
_____ εἰς τὴν ἀνδρωνῆτιν. Ἐκεῖ _____ ὁ
ἐστιάτωρ τοὺς κεκλημένους· «Χαίρετε, ὦ ἀγαθοὶ φίλοι,
ἔλθετε δεῦρο, τὸν _____ οἶνον πίνετε μετ' ἐμοῦ, τὰ
ἐμὰ _____ κρέα ἅμα ἐσθίετε καὶ τῇ θεᾷ Ἀθηνᾶ
συνεορτάζετε!» Οἱ δ' ἄνδρες εἰσερχόμενοι εἰς τὴν
ἀνδρωνῆτιν τὸν δεσπότην ἐπὶ κλίνῃ κατακείμενον
ὁρῶσιν καὶ μεγάλως _____ αὐτόν· «Χαῖρε, ὦ
_____ Ἀπολλώνιε!» Ταῦτα εἰπόντες _____
καὶ οἱ ἄνδρες _____ τὸν δεσπότην καὶ _____ (↔
παύονται) οἱ μὲν κρέα ἐσθίοντες, οἱ δὲ καλὰς _____
πρὸς _____ πίνοντες.

ἀνάγω
ἄρχομαι
ἀσπάζομαι
ἀφικνοῦμαι
γενναῖος, -α, -ον
δέχομαι
εἰσάγω
ἐορτάζω
ἐμός, -ή, -όν
ἐρωτικός, -ή, -όν
ἐστιάτωρ
εὐφραίνομαι
ἡδονή
κατάκειμαι
κατακλίνομαι
κεκλημένος
κύλιξ
μεγαλοπρεπῶς
οἰνοχόος
ὀρνίθειος, -α, -ον
παρά
προσῆκει
συγγενής, -ές
συνεορτάζω

Ἐν οὖν τῇ ἀνδρωνίτιδι οἱ ἄνδρες τῇ θεᾷ _____
 μετὰ τοῦ δεσπότου _____ (= περὶ Ἑρώτος)
 ποιήματα τῆς Σαπφοῦς ἀκούοντες καὶ πολὺν χρόνον
 _____. Παῖς τις _____ ἡδύποτον οἶνον χέει
 τοῖς ἀνδράσι ἐπὶ ταῖς κλίναις _____.

Μελέτημα Γ

1. Πότε γίγνεται ἐν Ἀθήναις ἡ ἐορτὴ τῶν Παναθηναίων;
2. Τί δὲ τότε ποιοῦσι πάντες οἱ Ἀθηναῖοι;
3. Τί ἐποίησεν ὁ Ἀπολλώνιος τῇ προτέρᾳ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων;
4. Πόθεν ἐστὶ καὶ ποῖος ὁ Κριτόβουλος;
5. Τίνες εἰσὶν οἱ πρέσβεις;
6. Ἄρα ἡ Ῥόδος πολεμία τοῖς Ἀθηναίοις ἐστὶν ἢ σύμμαχος πόλις;
7. Περὶ τίνος πραγματεύονται οἱ ναυπηγοί;
8. Ἄρα ὁ Αἴσωπος πλοῖα πωλεῖ τοῖς Πέρσαις;
9. Τίς δὲ καλεῖται ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις;
10. Τίνι δὲ τρόπῳ εὐφραίνονται οἱ κεκλημένοι τοῦ Ἀπολλωνίου;
11. Τίς τῶν κεκλημένων πρὸς μέθην πίνει;
12. Τίς δὲ εἶπε τὴν γεωργίαν τῶν ἄλλων τεχνῶν εἶναι μητέρα;
13. Πῶς δὲ λαλεῖ ὁ Δημοσθένης;
14. Τί δὲ κελεύει ὁ πατὴρ τὸν παῖδα ποιεῖν;
15. Τί ἐνόμιζε κάλλιστον εἶναι ἡ Σαμφῶ;

ΛΕΞΕΙΣ ΚΣ'

Ὄνόματα

ἀλήθεια, ἡ
 γαμβρός, ὁ
 γεοῦχος, ὁ
 διαλλαγή, ἡ
 Ἑκατομβαιών, ὁ
 ἐορτή, ἡ
 ἐργαστήριον, τό
 ἐστιάτωρ, ὁ
 ἔχθρα, ἡ
 ἡδονή, ἡ
 θεράπων, ὁ
 θυσία, ἡ
 ἱππεύς, ὁ
 μέθη, ἡ
 μήν, ὁ
 μῆνις, ἡ
 ναυπηγός, ὁ
 οἰνοχόη, ἡ
 οἰνοχόος, ὁ
 πενθερός, ὁ
 πέρας, τό
 πρέσβυς, ὁ
 πρόβλημα, τό
 συνουσία, ἡ
 τιμή, ἡ
 τριήρης, ἡ
 ὑποδοχή, ἡ
 χαρά, ἡ
 ὥρα, ἡ

Κύρια ὀνόματα

Κριτόβουλος, ὁ

Ρήματα

ἀνάγω
 ἀναιρέομαι
 ἄρχω, -ομαι
 ἀσπάζομαι
 ἀφικνέομαι
 δειπνίζω
 δέχομαι
 διαλύω
 διατελέω
 εἰσάγω
 ἐμπίπτω
 ἐορτάζω
 ἔραμαι
 ἐτοιμάζω
 εὐφραίνομαι
 καθοράω
 κατάκειμαι
 κατανοέω
 οἰνοχοέω
 πέμπω
 πραγματεύομαι
 προσήκει
 σπένδω
 συλλαμβάνομαι
 συνεορτάζω
 τελέθω
 ὑπολαμβάνω

Προθέσεις

ἐπάνω
 παρά + αἰτ.

Ἐπίθετα

ἀγράμματος, -ον
 γενναῖος, -α, -ον
 ἐμός, -ή, -όν
 ἐρωτικός, -ή, -όν
 ἔτοιμος, -η, -ον
 ἡδύς, ἡδεῖα ἡδύ
 νέος, -α, -ον
 ὀρνίθιος, -α, -ον
 Πηληϊάδης, -ες
 πιστευτέος, -α, -ον
 πρότερος, -α, -ον
 σός, σή, σόν
 συγγενής, -ές
 σύμμαχος, -ον
 ταχύς, ταχεῖα, ταχύ
 Τύριος, -α

Ἐπφρήματα

δεύτερον
 μεγαλοπρεπῶς
 μεγάλως
 μεταξύ
 τρίτον
 ὧδε

Φράσεις

ἐν δὲ τούτῳ

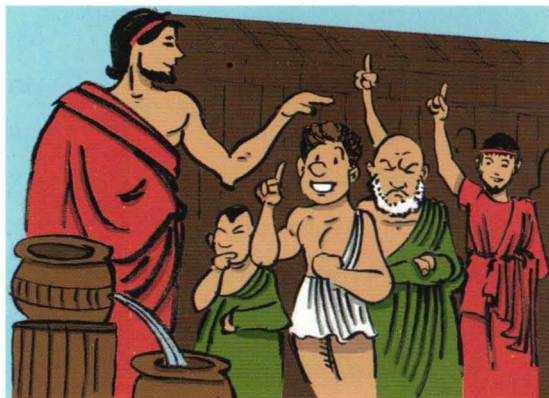
Σύνδεσμοι

εἰ

Μόρια

οὐκοῦν

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

τὸ εἶδος | τὰ εἶδη

ἡ δημοκρατία·
τὸ εἶδος δημοκρατικόν

δῆμος = λαός, οἱ πολῖται
κύριος = δεσπότης

ἐν ᾗ | ἐν αἷς

μήτε ... μήτε

μονάρχης = βασιλεύς
μοναρχέω = βασιλεύω

Πέντε ἐστὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων εἶδη τῆς πολι-
τείας· τὸ μὲν πρῶτον εἶδος τὸ δημοκρατικόν
ἐστίν, τὸ δὲ δεύτερον τὸ ἀριστοκρατικόν, τὸ δὲ
τρίτον τὸ ὀλιγαρχικόν, τὸ δὲ τέταρτον τὸ μονα-
ρχικόν καὶ τὸ πέμπτον ἐστὶ τὸ τυραννικόν.

A

5

Δημοκρατία μὲν ἐστίν ἐν τῇ πόλει ἐν ᾗ ὁ δῆμος
ἄρχει, τοῦτ' ἔστιν, ὁ δῆμος κύριος γίγνεται πάν-
των τῶν πραγμάτων. Ἀριστοκρατία δ' ἐστίν ἐν
ταῖς πόλεσι ἐν αἷς οὐχ ὁ δῆμος, ἀλλὰ οἱ ἄριστοι
ἄρχουσιν. Ὀλιγαρχία δ' ἐστίν ἐν ταῖς πόλεσι ἐν
αἷς μήτε ὁ δῆμος, μήθ' οἱ ἄριστοι ἄρχουσιν, ἀλλὰ
οἱ πλούσιοι.

10

Μοναρχία δ' ἐστίν ἐν ταῖς πόλεσι ἐν αἷς μο-
ναρχεῖ ὁ μονάρχης. Τῶν δὲ μοναρχιῶν αἱ μὲν
κατὰ νόμον ἦσαν, ὥσπερ ἐν τῇ Ῥώμῃ, αἱ δὲ κατὰ
γένος, ὥσπερ ἐν τῇ Μακεδονίᾳ. Ἡ δὲ πολιτεία

15

τῶν Σπαρτιατῶν καὶ τῶν Καρχηδονίων δια-
ρχία ἐκαλεῖτο· δύο γὰρ βασιλέας εἶχε.

Καρχηδόνιος < Καρχηδών
ἐκαλεῖτο < καλεῖται

Ποῦ δὲ γίνεταί ἡ τυραννίς; Ἐν ταῖς πόλεσι
20 ἐν αἷς ὁ δῆμος βία ἄρχεται ὑπὸ τυράννου.
Ἐνδοξοὶ τύραννοι ἦσαν Κύψελος ἐν Κορίνθῳ,
Πολυκράτης ἐν Σάμῳ καὶ Πεισίστρατος, ὁ
δημοτικώτατος εἶναι δοκῶν, ἐν Ἀθήναις·
λαβὼν γὰρ τὴν ἀρχὴν οὗτος ὁ τύραννος τὰ
25 κοινὰ τῶν Ἀθηναίων πολιτικῶς μᾶλλον ἢ
τυραννικῶς διώκει.

δημοτικός < δῆμος
ἀρχή = κράτος
τὰ κοινὰ (πράγματα)

Πόσα ἦν τὰ τῶν Ἀθηναίων εἶδη τῆς πολι-
τείας; Ἐν Ἀθήναις πρῶτον μὲν μοναρχία ἦν,
ἔπειτα δ' ὀλιγαρχία καὶ τυραννίς, τέλος δ' ἀρισ-
30 τοκρατία τε καὶ δημοκρατία.

Πῶς δ' ἔχει ἡ νῦν κατάστασις τῆς πολιτείας
ἐν Ἀθήναις; Τόνδε τὸν τρόπον ἔχει μετέχουσιν
τῆς πολιτείας οἱ ἐξ ἀμφοτέρων γεγονότες πολι-
τῶν καὶ ἐγγράφονται εἰς τοὺς δημότας ὀκτω-
35 καίδεκα ἔτη γεγονότες. Πολῖται οὖν Ἀθηναῖοί
εἰσιν ὅσοι ἐν Ἀθήναις γίνονται ἐκ γονέων
Ἀθηναίων, τοῦτ' ἔστιν, ἐκ πατρὸς Ἀθηναίου τε
καὶ ἐκ μητρὸς Ἀθηναίας, ὥσπερ ὁ Περικλῆς
Ξανθίππου καὶ Ἀγαρίστης.

γεγονώς | γεγονότες
δημότης < δῆμος

οἱ γονεῖς, τῶν γονέων

Ξάνθιππος, Ἀγαρίστη
καὶ Περικλῆς

δῆμος· μέρος τῆς Ἀττικῆς

πολιτεύω < πόλις

νομοθετῶ· νόμους γράφω

βουλευέω· βουλὰς δίδωμι,
βουλευτὴς εἰμι

ψηφίζω

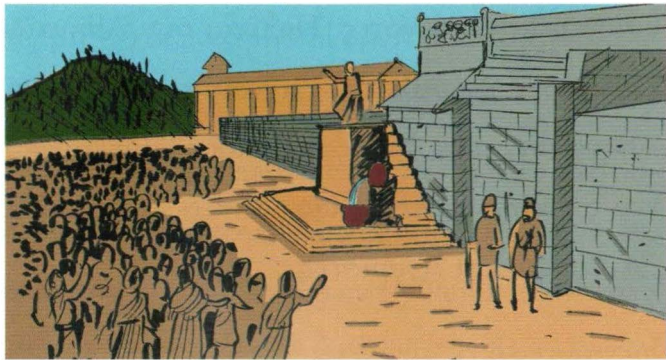
-το | -ντο

ἐγίγνετο | ἐγίγνοντο

Ἡ Ἀττικὴ ἑκατὸν δήμους τε καὶ δέκα φυλὰς εἶχεν. Ἐν παντὶ οὖν δήμῳ Ἀθηναῖοι ἐκάστων τῶν δέκα φυλῶν ᾠκουν.

Πάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι πολῖται, πλούσιοί τε καὶ πένητες, πολιτεύουσιν, τοῦτ' ἔστιν, μετέχουσι τῆς ἀρχῆς τῆς πόλεως. Οἱ μὲν τὰ τῆς πόλεως κοινὰ χρήματα διοικοῦσιν, οἱ δὲ νομοθετοῦσιν, οἱ δὲ δικάζουσι καὶ οἱ δὲ βουλευέουσιν ἐν τῇ βουλῇ. Πάντες δὲ ἐκκλησιάζουσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Τί ἐστὶν ἡ ἐκκλησία; Ἡ ἐκκλησία ἐστὶ τὸ συνέδριον πάντων τῶν ἐκκλησιαστῶν (ἐκκλησιασταὶ καλοῦνται οἱ τῆς ἐκκλησίας συμμετέχοντες). Τίνων ἐπιμελεῖται ἡ ἐκκλησία; Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ περὶ τῆς πόλεως κοινὰ πράγματα λέγονται, κρίνονται καὶ ψηφίζονται. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐκκλησίαν ἐποίουν ἐν τῇ καλουμένῃ Πνυκί, πλησίον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

ἡ Πνυξ· τόπος ἐν Ἀθήναις ὅπου ἐγίγνοντο αἱ ἐκκλησίαι

B

45

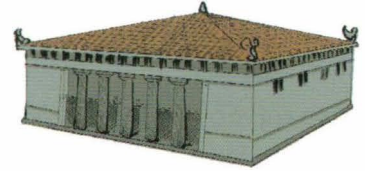
50

55

Τί δ' ἐστὶν ἡ βουλὴ; Τὸ συνέδριον τῶν βουλευτῶν βουλὴ ἐκαλεῖτο (βουλευταὶ δ' ἐκα-
 60 λοῦντο οἱ τῆς βουλῆς συμμετέχοντες). Ποῦ δὲ
 συνήδρευον οἱ βουλευταί; Ἐν τῷ καλουμένῳ
 Βουλευτηρίῳ, ὃ ἐν τῇ ἀγορᾷ κεῖται. Τίνων
 δ' ἐπιμελεῖται ἡ βουλὴ; Βουλὰς δίδωσι τῇ
 ἐκκλησίᾳ, τὰς ἀρχὰς κρίνει τὰς πλείστας, καὶ
 65 μάλισθ' ὅσαι χρήματα διαχειρίζουσιν. Δοκιμά-
 ζει δὲ καὶ τοὺς ἐννέα ἄρχοντας.

Ἦσαν δ' ἐν Ἀθήναις πολλαὶ ἀρχαί. Καὶ τὰς
 πλείστας ἐποίησαν κληρωτάς, πλὴν τῶν πρὸς
 τὸν πόλεμον ἀρχῶν ἀπασῶν. Πρῶτον μὲν
 70 ἐκλήρουν οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς καλουμένους βου-
 λευτάς. Ἐκληροῦντο πεντακόσιοι βουλευταί,
 τοῦτ' ἔστιν, πεντήκοντα ἀπὸ φυλῆς ἐκάστης.
 Μέγισται καὶ πρῶται τῶν κληρωτῶν ἀρχῶν
 ἦσαν καὶ οἱ τρεῖς ἄρχοντες, βασιλεὺς, πολέμαρ-
 75 χος καὶ ἐπώνυμος ἄρχων, καὶ οἱ ἕξ θεσμοθέται.
 Οὗτοι ἦρχον τὸ μὲν πρῶτον διὰ βίου, ἔπειτα
 δὲ ἔτη δέκα. Νῦν δὲ οἱ Ἀθηναῖοι κατ' ἔτος
 κληροῦσι θεσμοθέτας ἕξ, ἔτι δ' ἄρχοντα ἐπώ-
 νυμον καὶ βασιλέα καὶ πολέμαρχον ἀπὸ φυλῆς
 80 ἐκάστης.

ἐκαλεῖτο | ἐκαλοῦντο

συνεδρεύω· συνέδριον
ποιῶ

τὸ Βουλευτήριον

ἀρχαί· βουλευταὶ καὶ
ἄρχοντες

πλείστος < πολὺς

διαχειρίζω < χεῖρ

κληρωτός, -ή, -όν < κληρῶ

ἅπας = πᾶς

κληρῶ ↔ χειροτονῶ

πεντακόσιοι· ,δ (D)

πεντήκοντα· ν' (L)

ὁ ἄρχων | οἱ ἄρχοντες
< ἄρχω

αἱ τῶν Ἀθηναίων κληρωταὶ ἀρχαί				
βουλευταί	ἄρχοντες			
	βασιλεὺς	πολέμαρχος	ἐπώνυμος	θεσμοθέται

ἡ πομπή

γραφαί ἄς ...

δικαστήριον < δίκη
ἀνακρίνας | ἀνακρίναντες
(< ἀνακρίνω)

τὰ μεγάλα Διονύσια

κύριός εἰμι + ἀπαρ.
ἀδικίαν ποιῶ· ἀδικῶ

οἱ ἀδικοῦντες
τοὺς ἀδικοῦντας
τῶν ἀδικούντων
τοῖς ἀδικοῦσι(ν)

Διόνυσος ὁ Αθηναῖος

Τίνων ἐπιμελοῦνται οἱ ἄρχοντες; Τίνων δὲ οἱ θεσμοθέται; Οἱ μὲν ἄρχοντες τῶν ἐορτῶν ἐπιμελοῦνται, τῶν θυσιῶν, τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν πομπῶν. Γραφαί τε καὶ δίκαι λαγχάνονται πρὸς αὐτούς, ἃς ἀνακρίναντες εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγουσιν.

Ὁ μὲν ἄρχων ἐπώνυμος χορηγοὺς τοῖς τραγωδοῖς τε καὶ κωμωδοῖς καθίστησι, πομπῶν δ' ἐπιμελεῖται, τῆς τε τῷ Ἀσκληπιῷ γιγνομένης καὶ τῆς Διονυσίῶν τῶν μεγάλων, διοικεῖ δὲ οὗτος καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Διονυσίων. Ἐπιμελεῖται δὲ τῶν ὀρφανῶν, τῶν ἐπικλήρων καὶ τῶν χήρων, καὶ κύριός ἐστι τοῖς ἀδικοῦσιν ἐπιβάλλειν ἢ εἰσάγειν αὐτοὺς εἰς τὸ δικαστήριον. Δίκαι οὖν πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται, ἃς ἀνακρίνας εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγει, ὀρφανῶν κακώσεως, χήρων κακώσεως καὶ ἐπικλήρων.

Ὁ δὲ βασιλεὺς πρῶτον μὲν τῶν μυστηρίων ἐπιμελεῖται, ἔπειτα δὲ τῶν Διονυσίων τῶν ἐπὶ Αθηναίῳ· ταῦτα δ' ἐστὶ πομπή τε καὶ ἀγών. Τίθησι δὲ καὶ τοὺς τῶν λαμπάδων ἀγῶνας ἅπαντας. Ὡς δ' ἔπος εἰπεῖν, καὶ τὰς πατρίους θυσίας διοικεῖ οὗτος πάσας. Γραφαὶ δὲ λαγχάνονται πρὸς αὐτὸν ἀσεβείας, ἀλλὰ καὶ δίκαι πᾶσαι φόνου.

Γ

85

90

95

100

105

ἀγὼν λαμπάδων

Ὁ δὲ πολέμαρχος τίθησι τὸν ἀγῶνα τὸν ἐπιτάφιον καὶ τοῖς ἐν πολέμῳ ἀποθνήσκουσι καὶ Ἀρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι ἐναγίσματα ποιεῖ. Δίκαι δὲ λαγχάνονται πρὸς αὐτὸν ἴδιαι
 110 αἱ τοῖς μετοίκους γιγνόμεναι· πολλοὶ γὰρ μέτοικοι ἐν Ἀθήναις ὥκουν καὶ ἡργάζοντο, ἀλλ' οὐκ ἐπολίτευον.

Οἱ δὲ θεσμοθέται τοὺς θεσμοὺς ἀναγράφουσι καὶ φυλάσσουσιν. Ἔτι δὲ τὰς εἰσαγγελίας εἰς-
 115 αγγέλλουσιν εἰς τὸν δῆμον. Εἰσάγουσι δὲ καὶ τὰς δοκιμασίας ταῖς ἀρχαῖς ἀπάσαις, τὰς δίκας ἰδίας, καὶ τὰ ψευδομαρτύρια ἐξ Ἀρείου Πάγου. Καὶ τὰ σύμβολα τὰ πρὸς τὰς πόλεις οὗτοι κυροῦσιν.

120 Οὐ κληρωταὶ ἦσαν αἱ πρὸς τὸν πόλεμον ἅπασαι ἀρχαί, ὥσπερ οἱ στρατηγοί, οἱ ταξίαρχοι καὶ οἱ ἵππεῖς.

Οἱ Ἀθηναῖοι οὐ κληροῦσιν, ἀλλὰ χειροτονοῦσι στρατηγοὺς δέκα, πρότερον μὲν ἀφ' ἑκάστης φυλῆς ἓνα, ἔπειτα δ' ἐξ ἀπάντων.

ἐπιτάφιος < τάφος

θεσμός = νόμος

δῆμος = ἐκκλησία

ὅτε + ἄν < ὅταν (+ ὑποτ.)
= ἐπεὶ

δῆσαι < δέω

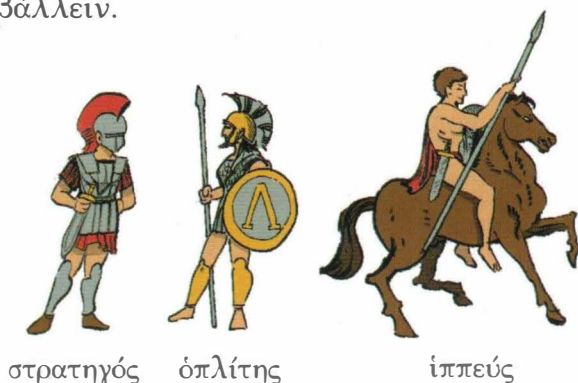
ἀτακτέω < ἀ- + τάξις

ἐκκηρῦξαι < ἐκκηρύσσω

εἰώθασι = ἔθουσι

Οἱ στρατηγοὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου ἄρχουσιν. Κύριοι δέ εἰσιν, ὅταν ἡγῶνται, καὶ δῆσαι τὸν ἀτακτοῦντα καὶ ἐκκηρῦξαι καὶ ἐπιβολὴν αὐτῷ ἐπιβάλλειν, οὐκ εἰώθασι δὲ ἐπιβάλλειν.

130

ταξίαρχος < τάξις + ἀρχή

Χειροτονοῦσι δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ταξίαρχους δέκα, ἓνα ἀπὸ φυλῆς ἐκάστης· οὗτοι δ' ἡγούμεναι τῶν ὀπλιτῶν. Χειροτονοῦσι δὲ καὶ ἱπάρχους δύο ἐξ ἀπάντων τῶν φυλῶν· οὗτοι δ' ἡγούμεναι τῶν ἱππέων.

135

Αἱ δὲ γυναῖκες Ἀθηναῖαι οὔτε ἡκκλησίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οὔτε ἐβούλευον ἐν τῇ βουλῇ, οὔτε στρατηγοὶ ἐγίνοντο, οὔτε ἄρχοντες· αἱ γὰρ πολίτιδες ἐν τῇ οἰκίᾳ καθ' ἡμέραν ἔζων καὶ ἐπόνουν (πολίτις καλεῖται ἢ ἐλευθέρα γυνὴ ἢ ἐν πατρίᾳ πόλει οἰκεῖ). Μετεῖχον δὲ ὀλίγων ἑορτῶν, ὥσπερ τῶν Θεσμοφορίων.

140

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ῥήματα -μι

Τὸν πέπλον δωρεάν σοι δίδωμι. Ἐγὼ αἵτιος οὐκ εἰμι.
 Ἡ Ἥλεκτρα τὸ σακίον τῷ Ἀπολλωνίῳ δίδωσι. Ἡ
 βουλή βουλὰς δίδωσι τῇ ἐκκλησίᾳ. Ὁ μὲν ἄρχων
 χορηγοὺς τοῖς τραγωδοῖς τε καὶ κωμωδοῖς καθίστησι.
 Ὁ πολέμαρχος τίθησι τὸν ἀγῶνα τὸν ἐπιτάφιον. Ὁ
 Πάτροκλος ἀθλητὴς ἐστίν.

«δίδωμι, εἰμί»· α' πρόσωπον.

«δίδωσι, καθίστησι, τίθησι, ἐστίν»· γ' πρόσωπον.

Ἀπαρέμφατος ἀορίστου

Ὁ ἄρχων κύριός ἐστι τοῖς ἀδικοῦσιν ἐπιβάλλειν ἢ
 αὐτοὺς εἰσάγειν εἰς τὸ δικαστήριον.

Οἱ στρατηγοὶ κύριοί εἰσι δῆσαι τὸν ἀτακτοῦντα καὶ
 ἐκκηρῦξαι καὶ ἐπιβολὴν αὐτοῖς ἐπιβάλλειν.

Ὡς δ' ἔπος εἰπεῖν ...

«δῆσαι, ἐκκηρῦξαι, εἰπεῖν» ἀπαρέμφατον ἀορίστου ἐστίν
 (ἀπαρέμφατος ἐνεστώτος· «δεῖν, ἐκκηρύσσειν, λέγειν»).

«ἐπιβάλλειν, εἰσάγειν» ἀπαρέμφατον ἐνεστώτος ἐστίν
 (ἀπαρέμφατος ἀορίστου· «ἐπιβαλεῖν, εἰσαγαγεῖν»).

α' πρόσωπον -μι

γ' πρόσωπον -σι / -τι

-ειν / -σαι, -ξαι, -εῖν

δεῖν < δέω

δῆσαι < ἔδησα

κηρύσσειν < κηρύσσω

κηρῦξαι < ἐκήρυξα

ἐπιβάλλειν < ἐπιβάλλω

ἐπιβαλεῖν < ἐπέβαλον

λέγειν < λέγω

εἰπεῖν < εἶπον

ἄγειν < ἄγω

ἀγαγεῖν < ἤγαγον

Μελέτημα Α

Πέντε ἐστὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων εἶδ___ τῆς πολιτείας___.
 Τὸ δημοκρατικὸν εἶδ___ ἐν ταῖς πόλ___ ἐστὶν ἐν αἷς ὁ
 δῆμος ἄρχει.

Πόσους δὲ μονάρχ___ εἶχεν ἡ Σπάρτη; Δύο· διαρχί___
 γὰρ ἐκαλεῖτ___ ἡ πολιτεία τῶν Σπαρτιατ___.

Τίνα δὲ τρόπ___ ἔχει ἡ νῦν κατάστασ___ τῆς
 πολιτείας ἐν Ἀθήναις; Δημοκρατία ἐστίν· ὁ γὰρ δῆμος
 κύριος γίγνεται τῶν πραγμ___ καὶ πάντες οἱ πολῖτ___

τὰ περὶ τῆς πόλ___ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λέγ___ καὶ ψηφίζουσιν.

Τῶν ἀρχῶν τὰς πλείστ___ οἱ Ἀθηναῖοι ἐποίησαν κληρωτ___ πλὴν τῶν πρὸς τὸν πόλεμον ἀπασ___.

Πεντακόσι___ μὲν εἰσιν οἱ βουλευτ___, οἳ ἐν τῷ καλουμέν___ Βουλευτηρί___ βουλεύ___.

Κατὰ ἔτ___ κληροῦσι θεσμοθέτ___ ἕξ, ἔτι δ' ἄρχοντ___ ἐπώνυμον καὶ βασιλ___ καὶ πολέμαρχον ἀπὸ φυλῆς ἐκάστ___.

Ὁ μὲν ἄρχων κύριός ἐστι τοῖς ἀδικ___ ἐπιβάλλειν ἢ εἰσάγ___ εἰς τὸ δικαστήριον.

Οἱ δὲ στρατηγοὶ κύριοί εἰσιν ὅταν ἡγῶντ___ καὶ δῇ___ τὸν ἄτακτοῦντα καὶ ἐκκηρῦ___ καὶ ἐπιβολ___ ἐπιβάλλειν.

Τίς ἡγ___ τῶν ὀπλιτῶν; Οἱ ταξίαρχοι. Τίς δὲ τῶν ἱππ___; Οἱ ἵππαρχ___.

Τίς οὖν πολῖτ___ ἐκαλεῖτο; Ἡ ἐλευθέρα γυνὴ ἢ ἐν πατρίᾳ πόλ___ οἰκεῖ. Τί δὲ ἐποί___ αἱ πολίτιδ___; Ἐν τῇ οἰκίᾳ καθ' ἡμέραν ἔζων καὶ ___πόν___. Μετεῖχ___ δὲ τῶν Θεσμοφορί___.

Μελέτημα Β

Πέντε ἐστὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων _____ τῆς _____.
μοναρχία, ὀλιγαρχία, τυραννίς, δημοκρατία καὶ _____.

_____ μὲν καλεῖται ἡ πολιτεία ἐν ἣ ὁ δῆμος κύριος γίνεταί τῶν _____.

Τὸ εἶδος τῆς πολιτείας ὃ δύο βασιλέας εἶχε _____ ἐκαλεῖτο.

Ἐν μὲν Ῥώμῃ μοναρχία κατὰ _____ ἦν, ἐν δὲ Μακεδονίᾳ κατὰ γένος.

Ὁ Πεισίστρατος ἐν Ἀθήναις _____ ἦν ὃς βίᾳ ἤρχε
τοῦ _____ (= τοῦ λαοῦ).

Τίνα δὲ τρόπον ἔχει ἡ νῦν _____ τῆς πολιτείας ἐν
Ἀθήναις; Μετέχουσιν τῆς πολιτείας πάντες οἱ πολῖται
καὶ ἐγγράφονται εἰς τοὺς _____ ὀκτωκαίδεκα ἔτη
γεγονότες.

Ἡ ἐκκλησία ἐστὶν τὸ _____ πάντων τῶν
Ἀθηναίων πολιτῶν. Οἱ Ἀθηναῖοι _____ ἐποιοῦν ἐν
τῇ καλουμένῃ Πνυκί.

Πόσαι δὲ εἰσιν ἐν Ἀθήναις αἱ _____; Πολλαί, αἱ
μὲν κληρωταὶ εἰσιν, αἱ δὲ χειροτονοῦνται. Κληροῦσι μὲν
τοὺς πεντακοσίους _____, θεσμοθέτας ἕξ, ἔτι δ'
_____ ἐπώνυμον, βασιλέα καὶ πολέμαρχον ἀπὸ
_____ ἐκάστης.

Ὁ μὲν ἄρχων ἐπώνυμος τὸν _____ τῶν
Διονυσίων διοικεῖ. Ἐπιμελεῖται δὲ τῶν ὀρφανῶν
τέκνων, καὶ κύριός ἐστι τοῖς ἀδικοῦσι εἰσάγειν εἰς τὸ
_____. Δίκαι οὖν ὀρφανῶν _____ λαγχάνονται
πρὸς αὐτὸν. Ὁ δὲ ἄρχων _____ τὰς πατρίους θυσίας
διοικεῖ πάσας. Γραφαὶ δὲ λαγχάνονται πρὸς αὐτὸν
_____, ἀλλὰ καὶ δίκαι πᾶσαι _____. Πρὸς δὲ
τὸν _____ λαγχάνονται αἱ τοῖς μετοίκους γιγνόμεναι
_____.

Τίνες δὲ τὰ _____ τὰ πρὸς τὰς πόλεις κυροῦσιν;
Οἱ θεσμοθέται.

Ἄρα οἱ _____ ἡγοῦνται τῶν ἱππέων; Οὐδαμῶς,
οὔτοι ἡγοῦνται τῶν ὀπλιτῶν· τῶν γὰρ ἱππέων ἡγοῦνται
οἱ _____.

ἀγὼν
ἀριστοκρατία
ἀρχή
ἄρχων
ἀσέβεια
βασιλεύς
βουλευτής
δημοκρατία
δῆμος
δημότης
διαρχία
δίκη
δικαστήριον
εἶδος
ἐκκλησία
ἵππαρχος
κάκωσις
κατάστασις
νόμος
πολέμαρχος
πολιτεία
πράγμα
σύμβολον
συνέδριον
ταξίαρχος
τύραννος
φόνος
φυλή

ἀδικῶ
 ἀναγράφω
 ἀνακρίνω
 ἄρχω
 ἀτακτῶ
 βουλευύω
 δοκιμάζω
 δικάζω
 ἐγγράφω, -ομαι
 εἰσαγγέλλω
 εἰσάγω
 ἐκκλησιάζω
 ἐπιβάλλω
 ἐπιμελοῦμαι
 ἡγοῦμαι
 κληρῶ, -οῦμαι
 κρίνω
 λαγχάνομαι
 μετέχω
 νομοθετῶ
 πολιτεύω
 συνεδρεύω
 τίθημι
 ψηφίζω

Ἐν Ἀθήναις _____ τῆς πολιτείας οἱ ἐξ
 ἀμφοτέρων γεγονότες πολιτῶν καὶ οὗτοι _____
 εἰς τοὺς δημότας ὀκτωκαίδεκα ἔτη γεγονότες.

Τίνι δὲ τρόπῳ _____ οἱ πολῖται; Οἱ μὲν τὰ τῆς
 πόλεως κοινὰ χρήματα διοικοῦσιν, οἱ δὲ _____
 (= νόμους γράφουσιν), οἱ δὲ _____ (< δίκη) καὶ οἱ
 δὲ _____ ἐν τῇ βουλῇ. Πάντες δὲ _____
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Ποῦ γίνεται ἡ ἐκκλησία; Ἐν τῇ Πνυκί. Ἐνθα οἱ
 ἐκκλησιασται τὰ περὶ τῆς πόλεως κοινὰ λέγουσι,
 κρίνουν καὶ _____.

Ποῦ δὲ _____ οἱ βουλευταί; Ἐν τῷ καλου-
 μένῳ Βουλευτηρίῳ. Τίνων ἐπιμελεῖται ἡ βουλή; Τὰς
 ἀρχὰς _____ τὰς πλείστας καὶ _____
 τοὺς ἐννέα ἄρχοντας.

Τίνων δ' _____ οἱ ἄρχοντες; Τῶν ἐορτῶν.
 Γραφαί τε καὶ δίκαι _____ πρὸς αὐτούς, ἃς
 _____ (< κρίνω) εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγουσιν.

Ὁ μὲν ἄρχων κύριός ἐστι τοῖς _____ (< δίκη)
 ἐπιβάλλειν ἢ _____ εἰς τὸ δικαστήριον. Ὁ δὲ
 βασιλεὺς _____ τοὺς τῶν λαμπάδων ἀγῶνας
 ἅπαντας. Οἱ δὲ θεσμοθέται τοὺς θεσμοὺς _____
 (< γράφω) καὶ φυλάσσουσιν. Ἔτι δὲ τὰς εἰσαγγελίας
 _____ εἰς τὸν δῆμον.

Αἱ πρὸς τὸν πόλεμον ἀρχαὶ ἅπασαι οὐ _____,
 ἀλλὰ χειροτονοῦνται. Οἱ μὲν δέκα στρατηγοὶ κύριοί εἰσι
 δῆσαι τὸν _____ (< τάξις), ἐκκρηῦσαι καὶ ἐπιβολὴν
 _____.

Χειροτονοῦνται δὲ καὶ ταξιάρχοι δέκα καὶ ἵππαρχοι
 δύο. Οἱ μὲν _____ τῶν ὀπλιτῶν, οἱ δὲ τῶν ἱππέων.

Αἱ κληρωταὶ ἀρχαὶ τὸ μὲν πρῶτον _____ διὰ
 βίου, ἔπειτα δὲ ἔτη δέκα.

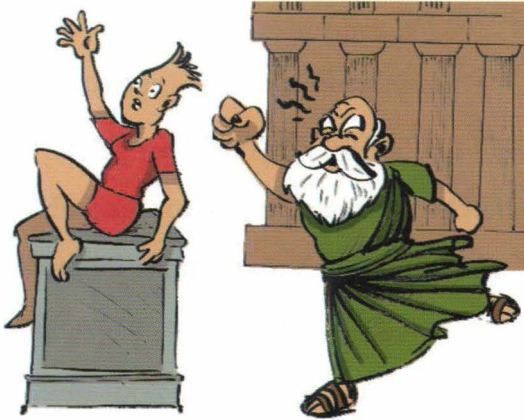
Μελέτημα Γ

1. Τί ἐστὶ δημοκρατία;
2. Ἐν τίνι πολιτεία ἄρχουσιν οἱ βασιλεῖς;
3. Τίς ἐκαλεῖτο πολίτης;
4. Ἄρα πάντες οἱ ἐν Ἀθήναις οἰκοῦντες μετέχουσι τῆς πολιτείας;
5. Διὰ τί δὲ οὐ πολιτεύουσιν οἱ μέτοικοι;
6. Τίνες εἰσὶν αἱ κληρωταὶ ἀρχαί; Πόσον χρόνον αὗται ἄρχουσιν;
7. Τίνες δίκαι λαγχάνονται πρὸς τὸν ἄρχοντα πολέμαρχον;
8. Τίνας οὖν εἰσάγει οὗτος εἰς τὸ δικαστήριον;
9. Τίνας δὲ γραφὰς ἀνακρίνας εἰσάγει ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ δικαστήριον;
10. Τίνος ἥρχον οἱ στρατηγοί;
11. Τίνων ἡγοῦντο οἱ ταξίαρχοι;

ΛΕΞΕΙΣ ΚΖ'

<i>Ὄνόματα</i>		<i>Ῥήματα</i>	<i>Ἐπίθετα</i>
ἁγών, ὁ	λαμπάς, ἡ	ἀναγράφω	ἅπας, ἅπασα, ἅπαν
ἄριστοκρατία, ἡ	λαός, ὁ	ἀνακρίνω	ἄριστοκρατικός, -ή, -όν
ἄρχων, ὁ	μονάρχης, ὁ	ἄτακτέω	δημοτικός, -ή, -όν
ἀσέβεια, ἡ	μοναρχία, ἡ	βουλεύω	ἐπιτάφιος, -ον
βουλευτής, ὁ	νόμος, ὁ	δέω	ἐπώνυμος, -ον
βουλή, ἡ	ὀλιγαρχία, ἡ	διαχειρίζω	Καρχηδόνιος, -α, -ον
γραφή, ἡ	πολέμαρχος, ὁ	δοκιμάζω	κληρωτός, -ή, -όν
δημοκρατία, ἡ	πολίτης, ἡ	ἐγγράφω, -ομαι	κύριος, -α, -ον
δημότης, ὁ,	πομπή, ἡ	ἔθω	Ληναῖος, -α, -ον
διαρχία, ἡ	πράγμα, τό	εἰσαγγέλλω	ὄρφανός, -ή, -όν
δικαστήριον, τό	σύμβολον, τό	ἐκκλησιάζω	πέμπτον, -η, -ον
δίκη, ἡ	συνέδριον, τό	ἐκκηρύσσω	μοναρχικός, -ή, -όν
δοκιμασία, ἡ	ταξίαρχος, ὁ	ἐπιβάλλω	τέταρτον, -η, -ον
εἶδος, τό	τάξις, ἡ	ἐπιμελέομαι	τυραννικός, -ή, -όν
εἰσαγγελία, ἡ	τυραννίς, ἡ	καθίστημι	<i>Κύρια ὀνόματα</i>
ἐκκλησία, ἡ	τραγωδός, ὁ	κληρόω, -έομαι	Ἀγαρίστη, ἡ
ἐκκλησιαστής, ὁ	τρόπος, ὁ	κρίνω, -ομαι	Ἀρμόδιος, ὁ
ἐνάγισμα, τό	τύραννος, ὁ	κυρόω	Ἀριστογείτων, ὁ
ἐπιβολή, ἡ	φόνος, ὁ	λαγχάνω, -ομαι	Βουλευτήριον, τό
ἐπικληρός, ἡ	χορηγός, ὁ	μετέχω	Διονύσια, τά
ἔπος, τό	ψευδομαρτύριον, τό	μοναρχέω	Θεσμοφóρια, τά
θεσμοθέτης, ὁ	<i>Σύνδεσμοι</i>	νομοθετέω	Κύψελος, ὁ
θεσμός, ὁ	μήτε μήτε	πολιτεύω	Ξάνθιππος, ὁ
ἵππαρχος, ὁ	ὅταν	συνεδρεύω	Πεισίστρατος, ὁ
κάκωσις, ἡ	<i>Ἀριθμοί</i>	τίθημι	Πολυκράτης, ὁ
κατάστασις, ἡ	πεντακόσιοι	<i>Ἐπιρρήματα</i>	
κράτος, τό	<i>Ἐκφράσεις</i>	πολιτικῶς	
κωμωδός, ὁ	Ὡς δ' ἔπος εἰπεῖν	τυραννικῶς	

Η ΚΛΟΠΗ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ

A Ὁ Φίλιππος νυκτὸς ἐκ τῆς τοῦ δεσπότης οἰκίας ἔφυγε καὶ εἰς τὸ τοῦ Θησέως ἱερόν, τὸ καλούμενον Θησεῖον, κατέφυγε· τοῦτο γὰρ τὸ ἱερόν, ὃ πλησίον τῆς ἀγορᾶς κεῖται, ἄσυλον νενό-
 5 μισται παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. Τί δὲ συνέβη ἐκεῖ;

Παραγενόμενος πρὸς τὸ ἱερόν, ὁ δοῦλος εἰσῆλθε, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς ἐκάθισε καὶ ἱκετεύων ἐπακοῦσαι ἐκέλευσε τὸν Δία τὸν Ἰκέσιον· «ὦ Ζεῦ, πάτερ θεῶν τε καὶ ἀνθρώ-
 10 πων, πρὸς σὲ ἔρχομαι ἐφ' ἱκεσίαν. Ἄκουσον τί πάσχω ὑπὸ τοῦ δεσπότη μου καὶ, εὖ τὸ δίκαιον ἰδὼν, ἀπάλλαξόν με αὐτοῦ!»

Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ δούλου ἱκετεύοντος ἤκουσε καὶ πρὸς τὸν βωμὸν προσῆλθε ταῦτα ἐρωτῶν·
 15 «Τί ἔστιν; Τίς ὁ ξένος ὃς τὸν Δία ἐπικαλεῖται;»
 Καὶ πρὸς τὸν δοῦλον· «Τί ζητῶν εἰς τὸ ἱερόν ἦλθες;»

ἱερόν = ναός

νενόμισται < νομίζω

συνέβη < συμβαίνω

παραγενόμενος <

παραγίγνομαι

εἰσῆλθε < εἰσέρχομαι

ἐπακοῦσαι < ἐπακούω

ὁ ἱκέτης, ἱκετεύω, ἱκέσιος
 (Ζεῦς) < ἱκεσία

ἄκουσον! < ἀκούω

ἀπάλλαξόν < ἀπαλλάσσω

Φίλιππος· «Ὅνομά μοι Φίλιππός ἐστιν. Σὺ δὲ τίς εἶ;»

Ἱερεύς· «Πρὸς ταῦτ' ἀποκρίνου καὶ λέγ' 20
εὐθαρσῶς ἐμοί· τοῦ γὰρ ἱεροῦ εἰμ' ἐγὼ ἱερεύς».

Φίλιππος· «Δοῦλός εἰμι ἰκέτης ὦν καὶ ἄσυλον
ζητῶ· ὁ γὰρ δεσπότης μου, ὀνόματι Ἀπολλώ-
νιος, ἐμὲ καὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ἀεὶ ὑβρίζει».

Ἱερεύς· «Πῶς γὰρ οὖν;» 25

Φίλιππος· «Ἀγριότατος γάρ ἐστι καὶ καθ'
ἡμέραν ἡμᾶς τύπτει ἐν τῷ ἀγρῷ πονοῦντας
καὶ πολλάκις οὐ δικαίως, μὰ τὸν Δία, ἀλλ'
ἀδίκως πάντας μαστιγοῖ. Λέγει δὲ ὅτι αὐτοῦ
οὐκ ἐπακούομεν». 30

Ἱερεύς· «Μὴ φρόντιζε, ὦ ξένε, καὶ παῦε τὸν
Δία ἐπικαλούμενος».

Φίλιππος· «Οἷμοι τάλας! τί πράξω;»

Ἱερεύς· «Παῦε, μὴ βόα!»

Φίλιππος· «Ἀλλὰ τί ποιήσω καὶ ποῖ φύγω; 35
Πῶς οὖν αὐτοῦ ἀπαλλαχθήσομαι;»

Ἱερεύς· «Παῦε τοῦ λόγου, παῦε, εἰς κόρακας,
καὶ ἡσύχαζε! Ἀσεβὲς καὶ ἀνόσιόν ἐστι τοὺς εἰς
ἱερὸν καταφεύγοντας ἀπάγειν· οἱ γὰρ δοῦλοι
ἰκέται ὄντες, ὅσιοί εἰσιν. Ὁ δὲ ἀνὴρ ὁ εἰς δοῦλον 40
ὑβρίζων εἰς δικαστήριον εἰσάγεται· ὁ γὰρ νόμος
τοῖς τ' ἐλευθέροις ἴσος ἐστὶ καὶ τοῖς δούλοις».

σέβομαι τινά
↔ ὑβρίζω (εἰς) τινά

μαστιγόω
ἀδίκως ↔ δικαίως

φροντίζω ↔ ἡσυχάζω

πράξω < πράσσω / -ττω
ποιήσω < ποιῶ
φύγω < φεύγω

ἀπαλλαχθήσομαι <
ἀπαλλάσσομαι

εὐσεβής ↔ ἀσεβής
< σέβομαι

ὅσιος ↔ ἀνόσιος

ἴσος =

Φίλιππος· «Ἄρα τάληθῃ λέγεις;»

Ἱερεύς· «Μάλιστα γε. Ἱερεύς εἰμι, ἀλλὰ τὰ
45 πρὸς ἀνθρώπους δικαιώματα οἶδα».

Φίλιππος· «Εἰπέ μοι, ὦ ἀγαθὲ ἱερεῦ, τίνα τὰ
πρὸς ἀνθρώπους δικαιώματα καὶ πόσα ἐστὶ τὰ
δικαστήρια ἐν Ἀθήναις;»

Ἱερεύς· Πολλά ἐστὶ τὰ τῶν Ἀθηναίων δι-
50 καστήρια, ὅπου δικάζουσιν οἱ δικασταὶ καὶ
τιμωρίαν λαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀδικίαν
ποιοῦσι καὶ τοὺς νόμους παραβαίνουσιν· οὐ
γὰρ πάντες οἱ ἐν τῇ πόλει οἰκοῦντες, πολῖται,
δοῦλοί τε καὶ μέτοικοι, τοὺς νόμους ἀεὶ αἰδοῦν-
55 ται, ἀλλὰ πολλάκις ἀδικοῦσιν».

Φίλιππος· «Τίνες δὲ τιμωρίαι εἰσὶ τοῖς ἀδι-
κοῦσιν;»

Ἱερεύς· «Ἄρ' ἐρωτᾷς πῶς τιμωροῦνται οἱ
ἀδικοῦντες;»

60 Φίλιππος· «Μάλιστα γε».

Ἱερεύς· «Πολλάι εἰσι καὶ διάφοροι αἱ τιμαὶ
ἐν Ἀθήναις. Τῶν ἀδικούντων οἱ μὲν χρήματα
ἀποτίνουσιν, οἱ δ' ὀστρακίζονται. Χρήματα μὲν
ἀποτίνει ὃς χρήματα κλέπτει. Ὀστρακίζεται δὲ
65 ὃς κίνδυνος γίγνεται τῇ δημοκρατίᾳ. Οὐ πολλοί,
ἀλλ' ὀλίγοι ἄνθρωποι κατακρίνονται θανάτῳ,
ὥσπερ ὁ Σωκράτης, ὃς ἀποθνήσκειν ἀδίκως

τιμωρῶ, -οῦμαι < τιμωρία
παραβαίνω ↔ αἰδοῦμαι

ὁ Σωκράτης τὸ κῶνειον
πίνει

τιμὴ = τιμωρία

ὀστρακίζω < ὀστρακον

ἀναγκάζω, -ομαι < ἀνάγκη
ἔπιε < πίνω

ἀναγκαζόμενος τὸ κώνειον ἔπιε. Οὕτω γὰρ γίγ-
νεται ἢ τοῦ Διὸς βουλή, ὥσπερ λέγει ὁ μῦθος.

Φίλιππος· «Εἰπέ μοι τοῦτον τὸν μῦθον, ὦ 70
ἀγαθὲ ἱερεῦ!»

κατέβη (ἀόρ.),
κατάβηθι! (προστ.)
< καταβαίνω

Ἱερεύς· «Κατάβηθι ἀπὸ τοῦ βωμοῦ, ἐλθὲ
δεῦρο καὶ ἄκουσον!»

Ὁ μὲν οὖν δοῦλος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ κατέβη
καὶ πρὸς τὸν ἱερέα προσεχώρησε. 75

τὸ γένος | τὰ γένη
τοῦ γένους | τῶν γενῶν
τῷ γένει | τοῖς γένεσι

νέμω

τυπόω

ἥρξατο < ἄρχομαι

ἐπειδὴ = ἐπεὶ
τούτοις· τοῖς θνητοῖς γένεσι
αὐτά· τὰ θνητὰ γένη
μέλλω + ἀπαρ.
προσέταξα < προστάσσω
κοσμῶ, ἀκόσμητος < κόσμος
κοσμήσαι < κοσμέω
νεῖμαι < νέμω
ἡ δύναμις, τὰς δυνάμεις
ἐπίσκεψαι! < ἐπισκέπτομαι
πείσας < πείθω

Ὁ δὲ ἥρξατο λέγων ὧδε· «Ἦν γάρ ποτε **B**
χρόνος ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ
ἦν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τούτοις ὁ χρόνος τῆς γενέ-
σεως ἦλθεν, τυποῦσιν αὐτὰ οἱ θεοὶ ἐξ ὕδατος
καὶ γῆς. Ἐπειδὴ δ' ἅγειν αὐτὰ πρὸς φῶς ἔμελ- 80
λον, προσέταξαν τῷ Προμηθεῖ καὶ τῷ Ἐπιμηθεῖ
κοσμήσαι τε καὶ νεῖμαι τὰς δυνάμεις ἐκάστοις
ὥς πρέπει. Τὸν δὲ Προμηθεῖα παραιτεῖται ὁ
Ἐπιμηθεὺς αὐτὸς νεῖμαι, “νείμαντος δέ μου”,
ἔφη, “ἐπίσκεψαι”, καὶ οὕτω πείσας νέμει. 85

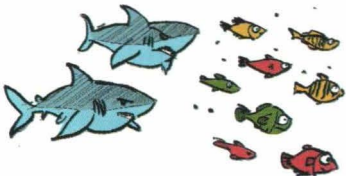

παραιτοῦμαι

προστάσσω

Νέμων δὲ ὁ Ἐπιμηθεὺς τὰς δυνάμεις τοῖς
μὲν ἰσχὺν προσάπτει, τοῖς δὲ τάχος. Καὶ τοὺς
μὲν ὥπλισε πυκναῖς τε θριξὶ καὶ στερεοῖς δέρ-
μασιν, τοῖς δὲ ἄλλην δύναμιν εἰς σωτηρίαν
90 ἔνειμε. Μετὰ δὲ ταῦτα τροφὰς ἔνειμε, τοῖς μὲν
ἐκ γῆς βοτάνην, τοῖς δὲ τῶν δένδρων καρπούς,
τοῖς δὲ ρίζας, τοῖς δὲ ἄλλων ζώων βοράν. Καὶ
τοῖς μὲν ὀλιγογονίαν προσῆψε, τοῖς δ' ἀναλίσ-
κομένοις ὑπὸ τούτων πολυγονίαν, σωτηρίαν
95 τῷ γένει πορίζων.

πολλοὶ μικροὶ ἰχθύες ἀναλίσκονται
(κατεσθίονται) ὑπ' ὀλίγων μεγάλων
καρχαρίων

Ἄτε δὴ οὖν οὐ πάνυ σοφὸς ὢν ὁ Ἐπιμηθεὺς
κατηνάλωσε πάσας τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα
ζῷα. Τὸ δὲ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀκόσμητον
ἔτι αὐτῷ ἦν καὶ ἠπόρει τί χρὴ ποιεῖν. Ἀποροῦ-
100 ντι δὲ αὐτῷ ἦλθεν ὁ Προμηθεὺς ἐπισκεψόμενος
τὴν τοῦ Ἐπιμηθέως νομὴν καὶ εἶδε τὰ μὲν ζῷα
πάσας τὰς δυνάμεις ἔχοντα, τὸν δὲ ἄνθρωπον
γυμνὸν τε καὶ ἀνυπόδητον καὶ ἄοπλον.

τοῖς μὲν (θνητοῖς)
ἰσχυρός < ἰσχύς
ταχύς < τάχος
ὥπλισα < ὀπλίζω (< ὄπλον)
ἔνειμα < νέμω
αἱ τρίχες, ταῖς θριξί
τὰ δέρματα, τοῖς δέρμασι
βοτάνη = χόρτος

ἡ ρίζα

ὀλιγογονία ↔ πολυγονία
< γένος

πορίζω (< πόρος) = παρέχω

ἄτε ὢν = ἐπειδὴ ἐστὶ

κατηνάλωσε <
καταναλίσκω

ἄλογος, -ον < λόγος

ἠπόρει < ἀπορέω

ἐπισκεψόμενος <

ἐπισκέπτομαι

νομή < νέμω

ἀ- / ἀν-

ἀκόσμητος, ἀνυπόδητος,
ἄοπλον

ὁ μὲν ἄλογον ζῶον τυποῖ,
ὁ δὲ τὴν νομὴν ἐπισκέπτεται

κλέψω < κλέπτω
(< κλοπή)

Ὁ οὖν Προμηθεὺς σωτηρίαν τῷ ἀνθρώπῳ **Γ**
εὐρίσκει· “Εὗρηκα”, ἔφη ὁ Τιτάν, “τὸ πῦρ κλέψω 105
τῷ ἀνθρώπῳ”.

Ταῦτ’ ἀκούσας ὁ δὲ ἀδελφὸς εἶπεν· “Πῶς δὲ
τοῦτο ποιήσεις, ὦ ἀγαθὲ Προμηθεῦ;”

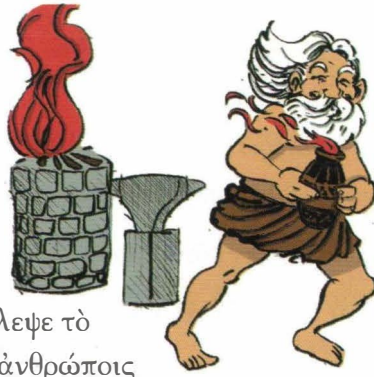
ἐλεύσομαι < ἔρχομαι
ἔντεχνος, -ον < τέχνη
δωρήσομαι < δωροῦμαι
εὐπορία (< πόρος)
= ἀφθονία
γενήσεται < γίγνεται

Ὁ δὲ ἀποκρινόμενος ταῦτα εἶπεν· “Νυκτὸς
εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἥφαιστου ἐργαστή- 110
ριον προσελεύσομαι, τὴν ἔντεχνον σοφίαν σὺν
τῷ πυρὶ κλέψω καὶ δωρήσομαι τῷ ἀνθρώπῳ.
Οὕτω δὴ εὐπορία τοῦ βίου τῷ ἀνθρώπῳ
γενήσεται”.

ὕστερον = ἔπειτα
ἥσθετο < αἰσθάνομαι

Ταῦτα εἰπὼν, ὁ Τιτάν εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ 115
τοῦ Ἥφαιστου ἐργαστήριον εἰσέρχεται καὶ
κλέψας τὴν ἔντεχνον σοφίαν σὺν τῷ πυρὶ οὕτω
δὴ δωρεῖται τῷ ἀνθρώπῳ. Ἐκ τούτου εὐπορία
μὲν τοῦ βίου ἐγένετο τῷ ἀνθρώπῳ, τὸν δὲ Προ-
μηθεά δι’ Ἐπιμηθεά ὕστερον, ὥσπερ λέγεται, 120
δίκη κλοπῆς μετῆλθεν· ἐπεὶ γὰρ ἥσθετο Ζεὺς
ὅτι ὁ Τιτάν τὸ πῦρ τῷ ἀνθρώπῳ ἔδωκεν, προσέ-
ταξεν Ἥφαιστῳ ἐν τῷ Καυκάσῳ ὄρει τὸ σῶμα

αὐτοῦ προσηλῶσαι. Οὕτω προσηλωθεὶς ὁ Προ-
 125 μηθεὺς πολλὰ ἔτη ἔμεινε. Καθ' ἡμέραν ἀετὸς
 πετάμενος αὐτῷ τοὺς λοβοὺς κατήσθιε τοῦ
 ἥπατος αὐξανομένου διὰ νυκτός. Ταύτην οὖν
 τὴν δίκην ἔτινε πυρὸς κλαπέντος ὁ Τιτάν, μέ-
 χρις Ἡρακλῆς αὐτὸν ὕστερον ἔλυσεν.

ὁ Τιτάν ἔκλεψε τὸ
 πῦρ τοῖς ἀνθρώποις

πετάμενος < πέτομαι
 αὐξάνω· μέγαν ποιῶ

πυρὸς κλαπέντος· διὰ τὴν
 κλοπὴν τοῦ πυρός

τὸ ἥπαρ,
 τοῦ ἥπατος

130 Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος τῆς θείας μοίρας με-
 τέσχεν, πρῶτον μὲν διὰ τὴν τοῦ θεοῦ συγγένειαν
 θεοὺς ἐνόμισεν, ναοὺς κατεσκεύασε καὶ ἀγάλ-
 ματα θεῶν ἐτύπωσε. Ἐπειτα δὲ φωνὴν καὶ ὀνό-
 ματα διηρθρώσατο τῇ τέχνῃ, καὶ οἰκῆσεις καὶ
 135 ὑποδέσεις καὶ τὰς ἐκ γῆς τροφὰς ἠΰρετο. Οὕτω
 δὴ παρεσκευασμένοι κατ' ἀρχὰς οἱ ἄνθρωποι
 ᾔκουσιν σποράδην, πόλεις δὲ οὐκ ἦσαν. Ἀπώλ-
 λυντο οὖν οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τῶν θηρίων· τὴν
 μὲν γὰρ σοφίαν περὶ τὸν βίον καὶ τὴν δημιουρ-
 140 γικὴν τέχνην ὁ ἄνθρωπος ἔσχεν, τὴν δὲ πολιτι-
 κὴν τέχνην οὐκέτι εἶχεν· ἦν γὰρ παρὰ τῷ Δίῃ.

θεῖος, -α, -ον < θεός

ἐτύπωσε < τυπώω
 διαρθρώω < ἄρθρον
 οἰκῆσεις < οἰκία

ὑπόδεσις

ἠΰρετο < εὐρίσκεται
 κατ' ἀρχάς· ἐν ἀρχῇ,
 πρῶτον

ἀπώλλυντο < ἀπόλλυμι

κτίζω = κατασκευάζω

Ἐξήτουν δὴ ἀθροίζεσθαι καὶ σφῆζεσθαι κτίζον-
τες πόλεις, ἀλλὰ πολλάκις ἔτι ἡδίκουν ἀλλή-
λους ἅτε οὐκ ἔχοντες τὴν πολιτικὴν τέχνην.

δείσας < δείδω

Ζεὺς οὖν δείσας περὶ τῷ γένει ἡμῶν, τὸν 145

αἰδοῦμαι < ἡ αἰδώς, τῆς
αἰδοῦς
νείμω < νέμω

Ἑρμῆν πέμπει ἄγοντα εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν
αἰδῶ καὶ τὴν δίκην. Ἑρωτᾷ οὖν ὁ Ἑρμῆς τὸν
Δία· “Τίνι δὲ τρόπῳ νείμω τὴν αἰδῶ καὶ τὴν
δίκην τοῖς ἀνθρώποις;” “Ἐπὶ πάντας”, ἔφη ὁ
Ζεὺς, “οὐ γὰρ γίνονται καλαί τε καὶ δίκαιαι 150
πόλεις, εἰ ὀλίγοι αὐτῶν μετέχουσιν, ὥσπερ
τῶν ἄλλων τεχνῶν. Καὶ νόμον γε θεὸς παρ’
ἐμοῦ· τὸν ἀδικοῦντα καὶ μὴ δυνάμενον αἰδοῦς
καὶ δίκης μετέχειν τοῦτον ἀποκτείνειν ὡς
νόσον τῆς πόλεως”. 155

θεός! < τίθημι

νόσος = ἀρρωστία

Τοῦτο τὸ τέλος τοῦ μύθου. Νῦν δὲ τί ποιήσεις;
Ἄρα με κελεύεις, ὦ δοῦλε, τὸν δεσπότην καλεῖν
ἢ ἐν νῷ ἔχεις πρὸς τὴν οἰκίαν ἐπανέρχεσθαι;»

Ταῦτα ἀκούσας, ὁ δοῦλος οὐδὲν εἶπεν, ἀλλ’
ἐκ τοῦ ναοῦ ταχέως ἐξέβη καὶ τρέχων πρὸς τὸ 160
Δίπυλον ἐπορεύσατο.

ὁ δοῦλος ἐκβαίνει ἐκ τοῦ ναοῦ καὶ τρέχων φεύγει

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μέλλων χρόνος

Ὁ Προμηθεὺς ἔρχεται ἐπισκεψόμενος τὴν τοῦ Ἐπιμηθέως νομὴν. Ὁ δὲ ἀδελφὸς στενάζει καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· «ἽΩ ἀδελφέ, πάσας τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα ζῶα ἤδη κατηνάλωσα. Τί δὲ ποιήσεις;» Ὁ οὖν Τιτὰν πρῶτον μὲν στενάζει καὶ «οἴμοι τάλας», φησὶν «πῶς αὐτοῦ ἀπαλλαχθήσομαι;» Ἐπειτα δὲ ταῦτ' ἀποκρίνεται· «Νυκτὸς εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἥφαίστου ἐργαστήριον προσελεύσομαι, τὴν ἔντεχνον σοφίαν σὺν τῷ πυρὶ κλέψω καὶ δωρήσομαι τῷ ἀνθρώπῳ. Οὕτω δὲ εὐπορία τοῦ βίου τῷ ἀνθρώπῳ γενήσεται».

«κλέψω, ποιήσεις» μέλλων χρόνος ἐστίν, α' καὶ β' πρόσωπον ὀριστικῆς ἐγκλίσεως τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων «κλέπτω, ποιέω».

«προσελεύσομαι, δωρήσομαι, γενήσεται» μέλλων χρόνος ἐστίν, α' καὶ γ' πρόσωπον ὀριστικῆς ἐγκλίσεως τῶν μέσων ῥημάτων «προσέρχομαι, δωροῦμαι (ἐνεργ. δωρέω), γίγνομαι».

«ἀπαλλαχθήσομαι» μέλλων χρόνος ἐστίν, α' πρόσωπον ὀριστικῆς ἐγκλίσεως τοῦ παθητικοῦ ῥήματος «ἀπαλλάσσομαι» (ἐνεργ. «ἀπαλλάσσω»).

«ἐπισκεψόμενος» μετοχὴ μέσου μέλλοντός ἐστι τοῦ ῥήματος «ἐπισκέπτομαι».

-σ-

κλέπτω, κλέψω

ποιέω, ποιήσω

ἔρχομαι, ἐλεύσομαι

γίγνομαι, γενήσομαι

δωρέομαι, δωρήσομαι

ἐπισκέπτομαι,

ἐπισκεψόμενος

-θησ-

ἀπαλλάσσομαι,

ἀπαλλαχθήσομαι

Μελέτημα Α

Παρα___όμενος πρὸς τὸ Θησεῖον, ὃ κεῖτ*___ πλησίον τῆς ἀγορᾶς καὶ ἄσυλον ___νόμισται παρὰ τοῖς Ἑλλη___, ὁ δοῦλος εἰσῆλθ___, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς ___κάθισ___ καὶ ἰκετεύων ἐπακούσ___ ἐκέλευσ___ τὸν Δία τὸν Ἰκέσιον.

Ὁ ἰκέτης εἶπεν ὅτι ὁ δεσπότης αὐτ___ καθ' ἡμέραν τοὺς δούλους __τυπτ__ ἐν τῷ ἀγρῷ πονοῦντ___ καὶ πολλάκις πάντας μαστιγ___ ἐπεὶ αὐτοῦ οὐκ ἐπακού___. Ὁ δὲ ἱερεὺς τὸν ἰκέτ___ μὴ φρόντιζ___ κελεύει, ἀλλὰ παύειν τὸν Δία ἐπικαλούμεν___.

Ὁ δὲ δοῦλος ἀποκρίνεται· «Τί δὲ ποιή___; Πῶς τοῦ δεσπότης___ ἀπαλλαχθή___ομαι;»

Τέλος δὲ ὁ ἱερεὺς τὸν δοῦλον κελεύει παύειν τοῦ λόγ___ καὶ ἡσυχάζ___· «Ἀσεβὲς καὶ ἀνόσιόν ἐστι τοὺς εἰς ἱερὸν καταφεύγοντ___ ἀπάγ___· οἱ γὰρ δοῦλοι ἰκέται ὄντ___, ὅσοι εἰσιν».

Ἐπεὶ οὐ πάντες οἱ ἐν τῇ πόλει οἰκοῦντ___ τοὺς νόμους αἰεὶ αἰδ___, ἀλλὰ πολλάκις ἀδικ___, πολλά ἐστι τὰ τῶν Ἀθηναίων δικαστήρια, ὅπου δικάζ___ οἱ δικασταί, καὶ πολλάι εἰσιν αἱ τιμωρίαι τοῖς ἀδικ___ καὶ τοὺς νόμ___ παραβαίνουσιν.

Οἱ μὲν θεοὶ τ___ Ἐπιμηθ___ καὶ τῷ Προμηθεὶ προσέτα___ νέμειν τὰς δυνάμ___ τοῖς θνητοῖς. Ὁ δὲ Ἐπιμηθεὺς τὸν ἀδελφὸν παραιτεῖται αὐτὸς νεῖμ___· Οὕτω δὴ ὁ Τιτὰν ὥπλι___ πάντ___ τὰ ἄλογ___ ζῷα, πλὴν τοῦ ἀνθρώπ___, καὶ ___νειμ___ πᾶς___ τὰς δυνάμεις. Τοῖς μὲν ___δωκ___ πυκν___ τρίχας, τοῖς δὲ στερεὰ δερμ___. Ἀπορ___ δὲ τί χρὴ ποι___, ταῦτα λέγει· «ἽΩ ἀδελφέ, ἐγὼ πᾶσας τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα ζῷα κατ___νάλωσ___· Σὺ δὲ νῦν τί ποιήεις;» Ὁ οὖν Τιτὰν πρῶτον μὲν στενάζει καὶ «οἶμοι τάλας», φησίν, «πῶς αὐτοῦ ἀπαλλαχ___ομαι;» Ἐπειτα δὲ ταῦτ' ἀποκρίνεται· «Νυκτὸς τὴν ἔντεχνον σοφίαν σὺν τῷ πυρὶ κλέ___ καὶ δωρ___ομαι τῷ ἀνθρώπῳ».

Μελέτημα Β

Τὸ Θησεῖον _____ τοῖς ἰκέταις νενόμισται
παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν. _____ ἐστὶν ὃς ἐφ' ἰκεσίαν
εἰς ἱερὸν εἰσβαίνει καὶ τοὺς θεοὺς ἐπικαλεῖται εἰς
_____.

Ἄσεβες δὲ καὶ _____ ἐστὶ τοὺς εἰς ἱερὸν
καταφεύγοντας ἀπάγειν· οἱ γὰρ δοῦλοι ἰκέται ὄντες,
_____ εἰσιν.

Ὅς _____ ποιεῖ καὶ τὸν νόμον τῆς πόλεως
παραβαίνει, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος ὢν, ὑπὸ τῶν
_____ τιμωρεῖται. Ὁ οὖν νόμος τοῖς τ' ἐλευθέροις
_____ ἐστὶ καὶ τοῖς δούλοις. Τίνας _____
(= τιμάς) λαμβάνουσιν ἐν Ἀθήναις οἱ ἀδικοῦντες; Οἱ μὲν
χρήματα ἀποτίνουσιν, οἱ δὲ ὀστρακίζονται. Κατὰ δὲ τὸν
τοῦ Διὸς νόμον χρή καὶ τὸν μὴ δυνάμενον _____
καὶ δίκης μετέχειν ἀποκτείνειν ὥς _____ τῆς
πόλεως.

Κατὰ τὸν μῦθον ὁ Ἐπιμηθεὺς ἔνειμε πάσας τὰς
_____ εἰς τὰ _____ ζῶα καὶ ὥπλισε αὐτὰ
πυκναῖς _____ καὶ στερεοῖς _____. Ὁ δ'
ἄνθρωπος γυμνὸς ἦν καὶ _____. Ἐπεὶ δὲ ὁ
Προμηθεὺς ἦλθε καὶ τὴν νομὴν ἐπεσκόπησεν, τὸ
_____ τῶν ἀνθρώπων εἶδε ἀκόσμητον. Διὰ τοῦτο
τὸ πῦρ τοῦ Διὸς καὶ τὴν _____ σοφίαν ἔκλεψε καὶ
τῷ ἀνθρώπῳ ἐδώρησατο.

Ἐκ τούτου _____ (< πόρος) μὲν τοῦ βίου
ἐγένετο τῷ ἀνθρώπῳ, τὸν δὲ Προμηθεά δι' Ἐπιμηθεά
ὑστερον δίκη _____ μετῆλθεν. Καθ' ἡμέραν
ἀετὸς πετάμενος αὐτῷ τοὺς _____ κατήσθιε τοῦ
_____ αὐξανομένου διὰ νυκτός.

ἄλογος, -ον
ἀνόσιος, -ον
ἄοπλος, -ον
ἔντεχνος, -ον
ἵσος, -η, -ον
ὅσιος, -α, -ον

ἀδικία
αἰδώς
ἄσυλον
γένος
δέρμα
δικαστής
δύναμις
εὐπορία
ἥπαρ
θρίξ
ικέτης
κλοπή
λοβός
νόσος
σωτηρία
τιμωρία

ἀναγκάζω, -ομαι
 ἀδικῶ
 αἰδοῦμαι
 αἰσθάνομαι
 ἀποκτείνω
 ἀποτίνω
 δωροῦμαι
 ἐπακούω
 ἐπικαλοῦμαι
 ἐπισκέπτομαι
 κατακρίνω, -ομαι
 καταναλίσκω
 καταφεύγω
 κλέπτω
 μέλλω
 νέμω
 ὀστρακίζω, -ομαι
 πάσχω
 προστάσσω
 συμβαίνω
 τιμωρῶ, -οῦμαι
 τυπῶ
 φροντίζω

Δοῦλός τις ὑπὸ τοῦ ἀγρίου δεσπότης καθ' ἡμέραν
 ὑβριζόμενος καὶ μαστιγούμενος, εἰς ἱερὸν τινα
 _____ ἄσυλον ζητῶν. Εἰσῆλθε οὖν ὁ δοῦλος εἰς τὸ
 ἱερὸν ἰκέτης ὢν καὶ τὸν Δία _____. «ὦ Ζεῦ
 Ἰκέσιε, πρὸς σὲ ἦλθον ἰκετεύων καὶ κελεύω σε
 _____. Ἄκουσον τί πάσχω ὑπὸ τοῦ δεσπότης!» Ὁ
 δὲ ἱερεὺς τοῦ ἰκέτου ἤκουσε καὶ εἶπεν «Μὴ _____,
 ὦ ξένε, καὶ εἰπέ μοι τί _____ ὑπὸ τοῦ δεσπότης;»

Οἱ _____ εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀδικίαν ποιοῦσι
 καὶ τοὺς νόμους παραβαίνουσιν. Οὗτοι δὲ _____
 (= τιμωρίαν λαμβάνουσιν) ἐν δικαστηρίῳ ὑπὸ τῶν
 δικαστῶν. Ὅσοι τοὺς νόμους οὐκ _____, ἀλλ'
 ἀδικοῦσιν, τιμωροῦνται ἐν δικαστηρίοις. Τῶν ἀδικούν-
 των οἱ μὲν χρήματα _____, οἱ δ' ὀστρακίζονται.
 Χρήματα μὲν ἀποτίνει ὃς χρήματα _____.
 _____ δὲ ὃς κίνδυνος γίγνεται τῇ δημοκρατίᾳ. Οὐ
 πολλοί, ἀλλ' ὀλίγοι ἄνθρωποι _____ θανάτῳ,
 ὥσπερ ὁ Σωκράτης, ὃς ἀποθνήσκειν _____ τὸ
 κώνειον ἔπιε.

Ἐπειδὴ ὁ χρόνος γενέσεως ἦλθεν, οἱ θεοὶ _____
 τὰ θνητὰ γένη. Ἐπειδὴ δ' ἄγειν αὐτὰ εἰς τὸ φῶς
 _____, προσέταξαν τῷ Προμηθεΐ νέμειν τὰς
 δυνάμεις. Ἀλλὰ τί _____ τότε; Ὁ μὲν Προμηθεὺς
 ἔφυγεν ἐν ᾧ ὁ ἀδελφὸς _____ τὰς δυνάμεις.
 Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἐπιμηθεὺς _____ πάσας τὰς
 δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα ζῷα, ὁ Προμηθεὺς ἦλθεν τὴν
 νομὴν _____ καὶ ἔτι γυμνὸν εἶδε τὸν ἄνθρωπον.
 Ὁ οὖν Τιτὰν ἐκλεψε τὸ πῦρ τῶν θεῶν καὶ τῷ ἀνθρώπῳ
 _____. Ὁ Ζεὺς τοῦτο _____ καὶ τὸν Προ-
 μηθεῖα ἐτιμώρησεν. Ἐπειτα δὲ _____ τῷ Ἑρμῇ
 τὴν αἰδῶ καὶ τὴν δίκην ἄγειν εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώ-
 πους. Κατὰ τὸν τοῦ Διὸς νόμον χρὴ _____ τὸν
 ἀδικοῦντα καὶ μὴ δυνάμενον αἰδοῦς καὶ δίκης μετέχειν.

Μελέτημα Γ

1. Τί ἐστὶ τὸ Θησεῖον;
2. Τίς καλεῖται ἰκέτης;
3. Διὰ τί ἐφ' ἱκεσίαν ἦλθε εἰς ἱερὸν ὁ δοῦλος; Ἄρα τὰληθῆ εἶπεν;
4. Τίς ἐστὶν ὁ ἀδικῶν;
5. Τίνι δὲ τρόπῳ τιμωροῦνται ἐν Ἀθήναις οἱ κλέπται;
6. Τί ποιεῖν ἔπεισε τὸν Προμηθεά ὁ Ἐπιμηθεύς;
7. Πῶς δ' ἐγένετο ἡ νομὴ τῶν δυνάμεων;
8. Διὰ τί ὁ Προμηθεὺς φιλόανθρωπος καλεῖται;
9. Τί δὲ ποιῶν τὴν σωτηρίαν τοῖς ἀνθρώποις ἤυρετο τέλος ὁ Τιτάν;
10. Τίνος μετέχουσι πάντες οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὸν μῦθον;
11. Τέλος δὲ τί ἐν νῶ εἶχε ὁ Φίλιππος ποιεῖν;

ΛΕΞΕΙΣ ΚΗ΄

<i>Ῥήματα</i>	προσάπτω	<i>Ὄνόματα</i>	τιμωρία, ἡ
αἰδέομαι	προσέρχομαι	ἀδικία, ἡ	ὑπόδεσις, ἡ
αἰσθάνομαι	προσηλόω	αἰδώς, ἡ	φωνή, ἡ
ἀναγκάζω, -ομαι	προστάσσω	ἄσυλον, τό	φῶς, τό
ἀποκτείνω	σέβομαι	βορά, ἡ	<i>Κύρια ὀνόματα</i>
ἀπόλλυμι	συμβαίνω	βοτάνη, ἡ	Θησεῖον, τό
ἀποτίνω	τιμωρέω, -έομαι	δέρμα, τό	Τιτάν, ὁ
αὐξάνω, -ομαι	τίνω	δικαίωμα, τό	<i>Ἐπίθετα</i>
δείδω	τυπώω	δικαστής, ὁ	ἀκόσμητος, -ον
διαρθρώω, -ομαι	φροντίζω	δύναμις, ἡ	ἄλογος, -ον
δωρέομαι	<i>Ἐπρρήματα</i>	εὐπορία, ἡ	άνοσιος, -ον
ἐπακούω	ἄτε	ἦπαρ, τό	άνυπόδητος, -ον
ἐπικαλέομαι	δικαίως	θρίξ, ἡ	ἄοπλος, -ον
ἡσυχάζω	εὐθαρσῶς	ίκεσία, ἡ	ἄσεβής, -ές
ίκετεύω	ποτέ	ίκετης, ὁ	δημιουργικός, -ή, -ον
κατακρίνω, -ομαι	σποράδην	ίσχύς, ἡ	δίκαιος, -α, -ον
καταναλίσκω	ὕστερον	κίνδυνος, ὁ	έντεχνος, -ον
καταφεύγω	<i>Σύνδεσμοι</i>	κλοπή, ἡ	θεῖος, -α, -ον
κοσμέω	ἐπειδή	κώνειον, τό	ίκεσιος, -α, -ον
κτίζω	μέχρις	λοβός, ὁ	ἴσος, -η, -ον
μαστιγώω	<i>Προθέσεις</i>	μοῖρα, ἡ	ὄσιος, -α, -ον
μέλλω	ἐπί + αἰτ.	νομή, ἡ	πυκνός, -ή, -όν
μετέρχομαι	(ἐπὶ πάντας)	νόσος, ἡ	στερεός, -ά, -όν
νέμω	παρά + γεν.	οἴκησις, ἡ	
ὀπλίζω	(παρ' ἐμοῦ)	ὀλιγογονία, ἡ	
ὀστρακίζω, -ομαι	περί + δοτ.	πολυγονία, ἡ	
παραβαίνω	(περὶ τῷ γένει)	ρίζα, ἡ	
παραιτέομαι		συγγένεια, ἡ	
πορίζω		σωτηρία, ἡ	
πρέπω		τάχος, τό	

Ο ΔΟΥΡΕΙΟΣ ΙΠΠΟΣ

A Ἦ τε Ὑπατία καὶ ἡ Κασσάνδρα ἀναπαύονται ἐν τῇ γυναικωνίτιδι διαλεγόμεναι πρὸς ἀλλήλας. Ἡ μὲν παῖς ἐρωτᾷ περὶ τοῦ πολέμου, ἡ δὲ κόρη τὸν μῦθον περὶ Τροίας λέγει.

5 Ὑπατία· «Εἰπέ μοι, ὦ ἀδελφή, τί εἰς τὴν οἰκίαν μου βουλομένη ἦλθες καὶ ἅμα νῦν οἰκεῖς; Ποῦ δὲ ὁ ἀνὴρ σου ὁ Ἀχιλλεύς;»

Κασσάνδρα· «Ὁ δῆμος ἔπεμψε τὸν τε Ἀχιλλέα καὶ ἄλλους πρέσβεις εἰς Λακεδαίμονα·
10 ἔδοξε γὰρ τοῖς Ἀθηναίοις τὴν εἰρήνην τοῖς Λακεδαιμονίοις ποιεῖσθαι. Ξενίζομαι οὖν παρὰ τῷ πατρὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας τὸν ἄνδρα μου περιμένουσα».

Ὑπατία· «Ἄρα οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς Ἀθηναίοις πολεμοῦσιν; Διὰ τί, μὰ τὸν Δία; Φίλον γὰρ Σπαρτιάτην ἔχω, τὸν Λεωνίδα, οὐκ ἐχθρόν!»

ξενίζω > ξένον τινὰ
ὑποδέχομαι ἐν τῇ ἐμῇ
οἰκίᾳ

ξενίζομαι παρὰ τινι· τίς
με ὑποδέχεται

ἀγνοῶ· οὐκ οἶδα

Κασσάνδρα· «Ἄρ' ἀγνοεῖς ὅτι πάντες οἱ πόλε-
μοι γίνονται διὰ τὴν τῶν χρημάτων κτῆσιν;
Οὕτω δὴ· καὶ νῦν Ἀθηναῖοι, Σπαρτιᾶται καὶ 20
ἄλλοι Ἕλληνες διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλά-
δος ἔτι πολεμοῦσιν».

ἡμέτερος < ἡμεῖς

πρόγονος ↔ ἀπόγονος
ὑπέρ + γεν.

ἀμύνομαι + αἰτ.

ὁ βάρβαρος· οἱ Πέρσαι

ἔμαθον < μανθάνω

Ἵπατία· «Ναί, οἶδα ὅτι μεγάλοι πόλεμοί τε
καὶ μάχαι ἄγριαι τὸ πάλαι ἐγένοντο. Οἱ δ' ἡμέ- 25
τεροι πρόγονοι ἐπολέμησαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθε-
ρίας καὶ πολλάκις ἠναγκάζοντο ἀμύνεσθαι τὸν
βάρβαρον, ὃς συνεχῶς ἐβούλετο τὴν Εὐρώπην
αἰρεῖν. Τοῦτο ἔμαθον ἐκ τῆς τροφοῦ».

ἀπέδειξεν < ἀποδεικνύω

στρατεύω < στρατός

κατέστρεψαν < καταστρέφω

ἥρπαξε < ἀρπάζω

Κασσάνδρα· «Καὶ οἱ Ἕλληνες, ὥσπερ ἀπέ-
δειξεν ὁ Ἡρόδοτος Ἀλικαρνασσεύς, μεγάλως 30
αἵτιοι τοῦ πολέμου ἐγένοντο· πρότεροι γὰρ
ἐστράτευσαν εἰς Ἀσίαν καὶ τὴν πόλιν τοῦ βασι-
λέως Πριάμου κατέστρεψαν, ἐπεὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ,
ὀνόματι Ἀλέξανδρος, γυναῖκα ἐκ τῆς Ἑλλάδος
ἥρπαξε». 35

ὁ Τρώς | οἱ Τρῶες < Τροία

Ἵπατία· «Διὰ τί τοῦτο ἐποίησεν οὗτος ὁ
Τρώς;»

ἥρατο < ἐρᾶμαι

ἵνα + ὑποτ.

ἐλθούσης < ἔρχομαι

γένηται < γίγνομαι

Κασσάνδρα· «Ὡς ἐμοὶ δοκεῖ ὁ Ἀλέξανδρος **B**
τὴν Λακεδαιμονίαν Ἑλένην ἥρπαξε ἐπεὶ αὐτῆς
ἥρατο. Ὡς τινες δὲ λέγουσιν, κατὰ βούλησιν 40
Διός, ἵνα Εὐρώπης καὶ Ἀσίας εἰς πόλεμον
ἐλθούσης ἢ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔνδοξος γένηται».

Ἵπατία· «Πῶς δὲ συνέβη τοῦτο; Εἰπέ μοι, ὦ
Κασσάνδρα, ἵνα μάθω τοῦτον τὸν μῦθον!»

μάθω, μάθης < μανθάνω

45 Κασσάνδρα· «Ἄκουε, ὦ παῖ, τὸν μῦθον καὶ
τὸν νοῦν πρόσεχε τῷ λόγῳ· ἐγὼ γὰρ ἐξ ἀρχῆς
πάντα σοι πειράσομαι διηγῆσασθαι, ἵνα μάθης
καὶ θαυμάζῃς τὴν ἱστορίαν· μῆλον περὶ κάλ-
λους ἢ Ἑρις ἐμβάλλει τῇ Ἥρᾳ, τῇ Ἀθηνᾷ καὶ
50 τῇ Ἀφροδίτῃ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ μῆλον τῇ καλλίστῃ
ἦν, ἔρις γίνεται περὶ αὐτοῦ. Κελεύει οὖν ὁ
Ζεὺς τὸν Ἑρμῆν εἰς τὸ ὄρος Ἴδην πρὸς τὸν
Ἀλέξανδρον αὐτὰς ἄγειν, ἵνα ἐκεῖνος διακρίνῃ.

πειράσομαι < πειράομαι
διηγῆσασθαι < διηγοῦμαι
θαυμάζω = τιμῶ

τὸ μῆλον τῆς Ἑριδος

διακρίνῃ < διακρίνω
(< κρίσις)

ἡ κρίσις τοῦ Ἀλεξάνδρου

Αἱ δὲ θεαὶ ὑπέσχοντο δῶρα δώσειν Ἀλεξάν-
55 δρῳ. Ἥρα μὲν πασῶν προκριθεῖσα ὑπέσχετο
τὴν βασιλείαν Ἀσίας καὶ Εὐρώπης δώσειν,
Ἀθηνᾶ δὲ πολέμου νίκην, Ἀφροδίτῃ δὲ τὸν
γάμον τε καὶ τὸν ἔρωτα Ἑλένης. Ὁ δὲ Ἀφροδί-
την προκρίνει, ἵνα τὸν ἔρωτα τῆς Ἑλένης ἔχῃ,
60 καὶ εἰς Σπάρτην ἐκπλεῖ. Ἐφ' ἡμέρας ἑννέα ξενισ-
θεῖς παρὰ Μενελάῳ, τῇ δεκάτῃ πορευθέντος

ὑπέσχετο | ὑπέσχοντο
< ὑπίσχομαι
δώσειν < δίδωμι
προκριθεῖς, προκριθεῖσα
< προκρίνομαι (< κρίσις)

ξενισθεῖς < ξενίζομαι
τῇ δεκάτῃ (ἡμέρᾳ)
πορευθεῖς, -θέντος
< πορεύομαι

θάψη
< θάπτω

κηδεύση < κηδεύω
μητροπάτωρ· ὁ τῆς
μητρὸς πατήρ
ἐνναέτης· παῖς ἐννέα ἐτῶν
καταλιποῦσα < λείπω
ἐνθεμένη < ἐντίθημι
ἀνάγω ≠ ἀπάγω

Ἀλέξανδρος (Πάρις) καὶ Ἑλένη
ἀνάγονται ὡς τάχιστα

αἰσθόμενος < αἰσθάνομαι
ἄρπαγή < ἀρπάζω

ἤτησε < αἰτέω
στρατολογῶ· ἐγγράφω
στρατιώτας
ὁ κήρυξ, τοῦ κήρυκος
(= ὁ ἄγγελος)

παρήνει < παραινέω
γεγενῆσθαι < γίγνομαι
καταφρόνησις = ἀτιμία
συνηθοίσατο
< συν + ἄθροίζομαι

ἦγε < ἄγω
ρ' (ἐκατόν) = C
ξ' (ἐξήκοντα) = LX

ἐκείνου εἰς Κρήτην ἵνα θάψῃ καὶ κηδεύσῃ τὸν
μητροπάτορα Κατρέα, ὁ Πάρις πείθει τὴν Ἑλέ-
νην ἀπαγαγεῖν σὺν ἑαυτῷ. Ἡ δὲ τὴν ἐνναέτη
Ἑρμιόνην καταλιποῦσα καὶ ἐνθεμένη τὰ πλεῖσ- 65
τα τῶν χρημάτων νυκτὸς ἀνάγεται σὺν αὐτῷ.

Μενέλαος δὲ αἰσθόμενος τὴν ἄρπαγὴν ἤκεν
εἰς Μυκήνας πρὸς Ἀγαμέμνονα τὸν ἀδελφὸν
καὶ ἤτησε στρατείαν ἐπὶ Τροίαν ἀθροΐζειν καὶ
στρατολογεῖν τὴν Ἑλλάδα. Ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, 70
πέμπων κήρυκα πρὸς ἕκαστον τῶν ἡγεμόνων,
περὶ τῆς ἰδίας γυναικὸς ἕκαστον ἀσφαλιζεσθαι
παρήνει, ἴσῃν λέγων γεγενῆσθαι τὴν τῆς Ἑλλά-
δος καταφρόνησιν καὶ κοινήν.

Μέγας οὖν Ἑλληνικὸς στόλος συνηθοίσατο 75
ἐν Αὐλίδι· πολλοὶ γὰρ ἡγεμόνες πρόθυμοι ἦσαν
πρὸς τὸν πόλεμον. Τῶν Μυκηναίων Ἀγαμέμνων
Ἀτρέως καὶ Ἀερόπης ἦγε ναῦς ρ'. Τῶν Λακεδαι-
μονίων Μενέλαος ἦγε ναῦς ξ'. Τῶν Μυρμιδόνων
Ἀχιλλεὺς Πηλέως καὶ Θέτιδος παρεγένετο 80

ναυσὶ ν'. Τῶν Σαλαμινίων Αἴας ὁ Τελαμώνιος
παρεγένετο ναυσὶν ιβ'. Τῶν Ἀργείων Διομήδης
καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦγον ναῦς π'. Τῶν Πυλίων
Νέστωρ Νηλέως καὶ Χλωρίδος ἦγε ναῦς μ'.

85 Τῶν Κεφαλλήνων Ὀδυσσεὺς Λαέρτου καὶ
Ἀντικλείας ἦγε ναῦς ιβ'. Νῆες μὲν οὖν πᾶσαι
ἦσαν ,αιγ', ἡγεμόνες δὲ μγ', ἡγεμονίαι δὲ λ'.

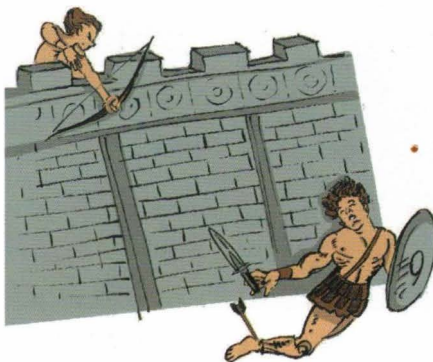
Γ Ἀφικόμενοι οὖν εἰς τὸ Ἴλιον ἔπεμψαν ἀγγέ-
λους ἀπαιτοῦντας τὴν γυναῖκα καὶ αἰτοῦντας
90 δίκας τῆς ἀρπαγῆς. Οἱ δὲ Τρῶες οὐ μόνον τὴν
Ἑλένην οὐκ ἀπέδωκαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀγγέλους
ἀποκτείνειν ἤθελον. Οἱ δ' Ἕλληνες, ἀχθόμενοι
ἐπὶ τῇ τῶν βαρβάρων καταφρονήσει, ἀναλα-
βόντες τὴν πανοπλίαν ἔπλευσαν ἐπ' αὐτούς.

95 Ἔτη δέκα ἐπολέμησαν Ἕλληνες καὶ Τρῶες
σὺν τοῖς συμμάχοις. Ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ
πολλοί τε καὶ ὀνομαστοὶ πολεμισταὶ ἀπέθανον,
ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεύς, ὃς διώξας τοὺς Τρῶας πρὸς
ταῖς Σκαυαῖς πύλαις τοξεύεται ὑπὸ Ἀλεξάν-
100 δρου εἰς τὸ θνητὸν σφυρόν.

ν' (πεντήκοντα) = L
ιβ' (δώδεκα) = XII
π' (ὀγδοήκοντα) = LXXX
μ' (τεσσαράκοντα) = XL

αἱ νῆες
τὰς ναῦς
τῶν νεῶν
ταῖς ναυσί(ν)

,αιγ' (χίλια καὶ τρεῖς καὶ
δέκα) = MXIII
μγ' (τεσσαράκοντα καὶ
τρεῖς) = XLIII
λ' (τριάκοντα) = XXX
Ἴλιον = Τροία
ἀπαιτέω < αἰτέω
ἀποδίδωμι < δίδωμι
ἀποκτείνω < κτείνω
πανοπλία· πάντα τὰ τοῦ
ὀπλίτου ὅπλα
ἔπλευσαν < πλέω
ἀπέθανον < ἀποθνήσκω
(< θάνατος)
διώξας < διώκω

ὁ Ἀλέξανδρος ἐτόξευσε τὸν
Ἀχιλλέα εἰς τὸ σφυρόν

δούρειος = ξύλινος

κατασκευάζω < κατασκευή

ἀνεωγμένον < ἀνοίγω

θεάομαι = ὁράω

πεφευγέναι < φεύγω

εἶλκον < ἔλκω

ἀνάκτορον· οἰκία τοῦ

βασιλέως

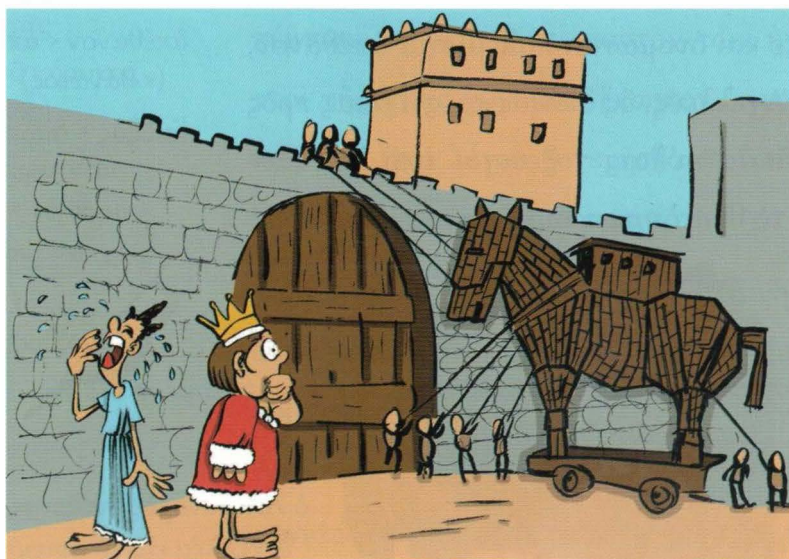
στήσαντες < ἵστημι

τὸ βάραθρον

ἐὰν < ἐάω (= λείπω)

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπινοεῖ δουρείου ἵππου κατασκευὴν καὶ ὑποτίθεται Ἐπειῶ, ὃς ἦν ἀρχιτέκτων. Ὁ οὖν Ἐπειὸς ἵππον κατεσκευάσε κοῖλον ἔνδοθεν εἰς τὰς πλευρὰς ἀνεωγμένον καὶ εἰς τοῦτον ὁ Ὀδυσσεὺς εἰσελθεῖν 105 ἔπεισε πεντήκοντα τῶν ἀρίστων. Ἡμέρας δὲ γενομένης ἔρημον οἱ Τρῶες τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον θεασάμενοι καὶ νομίσαντες αὐτοὺς πεφευγέναι, εἶλκον τὸν ἵππον ἐκ τοῦ αἰγιαλοῦ εἰς τὴν πόλιν καὶ παρὰ τῷ τοῦ Πριάμου ἀνακτόρῳ στήσαντες ἐβουλεύσαντο τί χρὴ ποιεῖν. Κασσάνδρας δὲ λεγούσης ἔνοπλον ἐν αὐτῷ δύναμιν εἶναι, τοῖς μὲν ἐδόκει κατακαίειν, τοῖς δὲ κατὰ τοῦ βάραθρου καταβάλλειν. Τοῖς δὲ πολλοῖς ἔδοξε αὐτὸν ἐὰν ὥς θεῖον ἀνάθημα. 115

οἱ Τρῶες τὸν ἵππον ἔλκουσιν εἰς τὴν πόλιν

Ὡς δ' ἐγένετο νύξ καὶ πάντας τοὺς πολεμίους
ὁ ὕπνος κατεῖχεν, οἱ Ἕλληνες ἀνοίξαντες τὸν
ἵππον σὺν τοῖς ὅπλοις ἐξέβησαν, ἐπὶ τὰ τείχη
παρεγένοντο καὶ τὰς πύλας ἀνοίξαντες ὑπεδέ-
120 ξαντο τοὺς ἐταίρους. Προχωρήσαντες δὲ μεθ'
ὅπλων εἰς τὴν πόλιν, εἰς τὰς οἰκίας ἐπερχόμε-
νοι τοὺς κοιμωμένους ἔσφαξαν. Κτείναντες δὲ
πολλοὺς Τρῶας τὴν πόλιν ἐνέπρησαν καὶ τὰ
λάφυρα ἐμερίσαντο.

ὥς = ἐπεὶ

κατέχω = λαμβάνει

ὑπεδέξαντο < ὑποδέχομαι
μετὰ ὅπλων > μεθ' ὅπλων
= σὺν τοῖς ὅπλοις

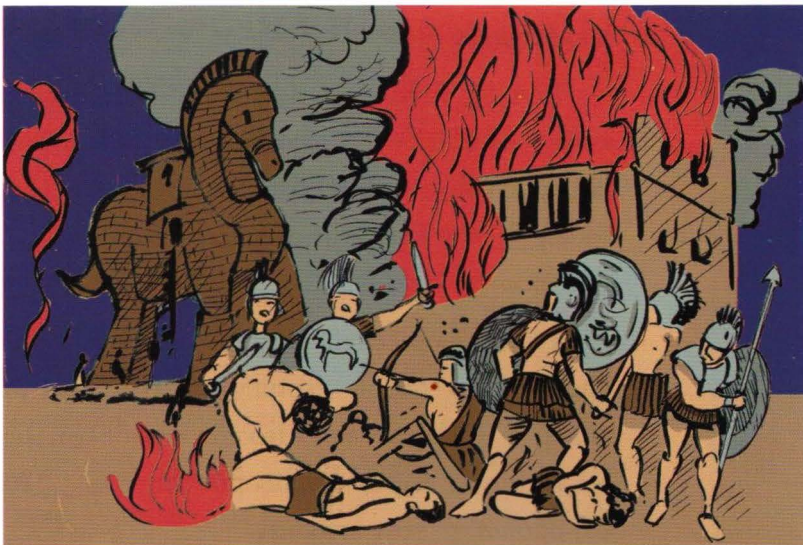
ἔσφαξαν < σφάζω

κτείναντες < κτείνω

ἐνέπρησαν < ἐμπίμπρημι

ἐμερίσαντο < μερίζομαι

125 Οὕτω δὴ οἱ Πέρσαι λέγουσι γενέσθαι, καὶ διὰ
τὴν Ἰλίου ἄλωσιν εὐρίσκουσιν οὔσαν τὴν ἀρχὴν
τῆς ἔχθρας εἰς τοὺς Ἕλληνας· οὗτος γὰρ ὁ
πόλεμος, ᾧ Ὑπατία, οὐ μόνον διὰ τὴν τιμω-
ρίαν ἀρπαγῆς ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κτῆσιν
130 χρημάτων».

ἡ ἄλωσις τῆς Τροίας

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ἵνα + ὑποτακτική ἔγκλισις

μάθω, μάθης
 < μανθάνω
 θαυμάζης
 < θαυμάζω
 γένηται < γίγνομαι
 διακρίνη
 < διακρίνω
 θάψη < θάπτω
 κηδεύση < κηδεύω
 ἔχη < ἔχω

Εἰπέ μοι ἵνα μάθω! Ἐγώ σοι πάντα πειράσομαι διηγῆ-
 σασθαι ἵνα μάθης καὶ θαυμάζης.

Ὁ Ζεὺς τὸν Ἑρμῆν κελεύει εἰς τὸ ὄρος Ἴδην πρὸς τὸν
 Ἀλέξανδρον τὰς θεὰς ἄγειν ἵνα ἐκεῖνος αὐτὰς διακρί-
 νη. Ὁ οὖν Ἀλέξανδρος τὴν Ἀφροδίτην προκρίνει ἵνα
 τὸν ἔρωτα τῆς Ἑλένης ἔχη. Μενελάου δὲ πορευθέντος
 εἰς Κρήτην ἵνα θάψη καὶ κηδεύσῃ τὸν μητροπάτορα
 τὴν Ἑλένην ἀρπάζει κατὰ βούλησιν Διός, ἵνα ἡ θυγά-
 τηρ Διὸς ἔνδοξος γένηται.

ὑποτακτική ἐνεστώτος: θαυμάζης (β' πρόσωπον, ἐνικοῦ
 ἀριθμοῦ), ἔχη, διακρίνη (γ' πρόσωπον, ἐνικοῦ ἀριθμοῦ).
ὑποτακτική ἀορίστου: μάθω, μάθης (α' καὶ β' πρόσωπον,
 ἐνικοῦ ἀριθμοῦ), θάψη, κηδεύση, διακρίνη, γένηται (γ'
 πρόσωπον, ἐνικοῦ ἀριθμοῦ).

ἐνεργητική φωνή: μάθω, μάθης, θαυμάζης, θάψη, κηδεύση,
 διακρίνη, ἔχη. *μέση φωνή*: γένηται.

Μελέτημα Α

Πάντ___ οἱ πόλεμοι γίνονται διὰ τὴν τῶν χρημάτων___
 κτῆσ___ . Οἱ Ἕλληνας___ ἐπολέμησ___ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
 καὶ ἠναγκάζ___ ἀμύνεσθαι τὸν βάρβαρον, ὃς συνεχῶς
 ἐβούλ___ τὴν Εὐρώπην αἰρεῖν. Τοῦτο ἔμαθ___ ἡ παῖς ἐκ
 τῆς τροφ___ .

Ἡ Κασσάνδρα ξενίζ___ παρὰ τῷ πατρ___ δύο ἢ τρεῖς
 ἡμέρ___ τὸν ἄνδρα περιμέν___ . Νῦν τὰς αἰτίας τοῦ
 πολέμου Ἑλλήνων καὶ Περσῶν τῇ ἀδελφῇ λέγει· «Ἐγώ
 σοι ἐξ ἀρχῆς πάντα πειράσομαι διηγῆσα___ ἵνα μάθ___
 καὶ θαυμάζ___ τὴν ἱστορίαν».

Ἐπεὶ ἔρις περὶ κάλλους ἐγένετο ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, ὁ μὲν Ζεὺς τὸν Ἑρμῆν ἐκέλεε___ εἰς τὸ ὄρ___ Ἴδην πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον τὰς θεὰς ἄγ___, ἵνα ἐκεῖνος διακρίν___. Αἱ δὲ θεαὶ ὑπέσχ___ δῶρα δώσειν Ἀλεξάνδρῳ. Ἡ Ἥρα μὲν ὑπέσχ___ τὴν βασιλείαν Ἀσίας καὶ Εὐρώπης δῶ___. Τέλος δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τὴν Ἀφροδίτην προκρίνει, ἵνα τὸν ἔρωτ___ τῆς Ἑλένης ἔχ___.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἥκει εἰς τὴν Τροίαν. Πορευθέντος δὲ τοῦ Μενελά___ εἰς Κρήτην ἵνα θάψ___ καὶ κηδεύσ___ τὸν μητροπάτορ___ τὴν Ἑλένην ἥρπαξ___ κατὰ βούλησ___ Διός, ἵνα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἐνδοξος γέν___. Τότε δὲ μέγας Ἑλληνικὸς στόλος συνηθοί___ ἐν Αὐλίδ___. Τῶν Μυκηναίων Ἀγαμέμνων Ἀτρέ___ καὶ Ἀερόπ___ ἤγε να___ ρ'. Τῶν Μυρμιδόνων Ἀχιλλεὺς Πηλέως καὶ Θέτιδ___ παρεγένετο να___ ν'. Νῆ___ μὲν αἱ πᾶσαι ἦσαν ,αιγ', ἡγεμόν___ δὲ μγ', ἡγεμονί___ δὲ λ'.

Μελέτημα Β

Ὁ Ἡρόδοτος _____ ὅτι οἱ Ἕλληνες μεγάλως αἵτιοι τοῦ πολέμου ἐγένοντο· πρότεροι γὰρ _____ εἰς Ἀσίαν καὶ τὴν πόλιν τοῦ βασιλέως Πριάμου _____, ἐπεὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ γυναῖκα ἐκ τῆς Ἑλλάδος _____.

Κατὰ τὸν μῦθον ὃν λέγει ἡ Κασσάνδρα, μῆλον περὶ κάλλους ἡ Ἑρίς _____ τῇ Ἥρᾳ, τῇ Ἀθηνᾷ καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ. Αἱ μὲν θεαὶ _____ δῶρα δώσειν Ἀλεξάνδρῳ. Ὁ δὲ τὴν Ἀφροδίτην _____. Μετὰ δε ταῦτα ὁ Πάρις ἔπεισε τὴν Ἑλένην _____ σὺν ἑαυτῷ. Ἡ δὲ τὴν ἐνναέτη Ἑρμιόνην _____ καὶ _____ τὰ πλεῖστα τῶν χρημάτων, νυκτὸς _____ σὺν αὐτῷ. Μενέλαος δὲ _____ τὴν ἄρπαγὴν ἤκεν εἰς Μυκῆνας πρὸς Ἀγαμέμνονα καὶ _____ στρατείαν ἐπὶ Τροίαν _____ καὶ _____ τὴν Ἑλλάδα.

ἀθροίζω
αἰσθάνομαι
αἰτέω
ἀνάγομαι
ἀπάγω
ἀποδεικνύω
ἀρπάζω
ἀσφαλίζομαι
ἐάω
ἔλκω
ἐμβάλλω
ἐμπίμπρημι
ἐντίθημι
ἐπινοέω
θεάομαι
καταβάλλω
κατακαίω
καταλείπω
καταστρέφω
μερίζομαι
παραινέω
προκρίνω
στρατεύω
στρατολογέω
σφάζω
ὑπίσχομαι
ὑποτίθεμαι

Ὁ δὲ Ἀγαμέμνων πέμπει κήρυκα πρὸς ἕκαστον τῶν ἡγεμόνων καὶ ἕκαστον _____ περὶ τῆς ἰδίας γυναικὸς _____, λέγων ἴσῃν καὶ κοινὴν γεγενῆσθαι τὴν τῆς Ἑλλάδος καταφρόνησιν.

Ὁ Ὀδυσσεὺς _____ δουρείου ἵππου κατασκευὴν καὶ _____ τῷ ἀρχιτέκτονι Ἐπειῷ. Οἱ Τρῶες τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον _____ (= ἰδόντες), _____ τὸν ἵππον εἰς τὴν πόλιν καὶ παρὰ τῷ τοῦ Πριάμου ἀνακτόρῳ ἔστησαν. Τῶν Τρώων οἱ μὲν ἤθελον τὸν ἵππον _____, οἱ δὲ κατὰ τοῦ βαράθρου _____. Τέλος δὲ τοῖς πολλοῖς ἔδοξε αὐτὸν _____ ὥς θεῖον ἀνάθημα. Οὕτω δὲ εἰς τὰς οἰκίας ἐπερχόμενοι οἱ Ἕλληνες τοὺς κοιμωμένους Τρῶας _____, τὴν πόλιν _____ καὶ τὰ λάφυρα _____.

Μελέτημα Γ

1. Ποῦ ξενίζεται ἡ Κασσάνδρα ἐν ᾧ τὸν ἄνδρα αὐτῆς περιμένει; Διὰ τί οὗτος ἄπεστιν;
2. Τί ἔμαθε ἡ παῖς ἐκ τῆς τροφοῦ;
3. Διὰ τί ἐγένετο ὁ πόλεμος Εὐρώπης καὶ Ἀσίας κατὰ τὸν Ἡρόδοτον;
4. Διὰ τί ὁ Πάρις τὴν Ἀφροδίτην διακρίνει;
5. Διὰ τί ὁ Μενέλαος εἰς Κρήτην πορεύεται; Τίς ἐκεῖ ἀπέθανεν;
6. Τίς ἦν ὁ Διομήδης; Πόσαις ναυσὶν ἐν Αὐλίδι παρεγένετο;
7. Πῶς ἀπέθανεν ὁ Ἀχιλλεύς;
8. Τίς ἐπενόησε τὴν κατασκευὴν τοῦ δουρείου ἵππου καὶ τίς αὐτὸν κατεσκεύασε;
9. Πόσοι ἄνδρες εἰς τὸν δούρειον ἵππον εἰσῆλθον;
10. Διὰ τί οἱ Τρῶες εἵλκον τὸν ἵππον καὶ παρὰ τῷ τοῦ Πριάμου ἀνακτόρῳ ἔστησαν;
11. Τί δὲ περὶ τοῦτων εἶπεν ἡ τοῦ Πριάμου κόρη;

ΛΕΞΕΙΣ ΚΘ'

Ῥήματα

ἄγνοῶ
 ἄθροίζω
 αἰτέω
 ἀμύνω, -ομαι
 ἀναλαμβάνω
 ἀπαιτέω
 ἀποδεικνύω
 ἀποδίδωμι
 ἀσφαλίζω -ομαι
 ἄχθομαι
 διακρίνω, -ομαι
 διηγέομαι
 ἐάω
 ἔλκω
 ἐμβάλλω
 ἐμπύμπρημι
 ἐντίθημι
 ἐπέρχομαι
 ἐπινοέω
 θεάομαι
 ἵστημι
 καταβάλλω
 κατακαίω
 καταλείπω
 καταστρέφω
 κατέχω
 κηδεύω
 κτείνω
 ξενίζω, -ομαι
 παραινέω

πειράομαι

περιμένω
 πλέω
 προκρίνω, -ομαι
 προσέχω
 στρατεύω
 στρατολογέω
 συναθροίζω, -ομαι
 σφάζω
 τοξεύω, -ομαι
 ὑπίσχομαι
 ὑποδέχομαι
 ὑποτίθημι,
 ὑποτίθεμαι

Ἐπίθετα

Ἀργεῖος, -α
 δέκατος, -η, -ον
 δούρειος, -α, -ον
 ἐνναέτης, -ες
 ἔνοπλος, -ον
 Κεφαλλήν,
 Κεφαλληνίς
 κοῖλος, -η, -ον
 Μυκηναῖος, -α
 Μυρμιδόνες, οἱ
 ὀνομαστός, -ή, -ον
 πρόθυμος, -ον
 Πύλιος, -α
 Σαλαμίνιος, -α
 Τελαμώνιος, -α
 Τρώς, Τρωιάς

Ὄνόματα

ἄλωσις, ἡ
 ἀνάκτορον, τό
 ἀρπαγή, ἡ
 ἀτιμία, ἡ
 βάραθρον, τό
 βούλησις, ἡ
 ἐλευθερία, ἡ
 κάλλος, τό
 κατασκευή, ἡ
 καταφρόνησις, ἡ
 κήρυξ, ὁ
 κτῆσις, ἡ
 λάφυρα, τά
 μητροπάτωρ, ὁ
 πανοπλία, ἡ
 στρατεία, ἡ
 στρατόπεδον, τό
 σφυρόν, τό

Σύνδεσμοι

ἵνα

Προθέσεις

ὑπέρ

Κύρια ὀνόματα

Ἀερόπη, ἡ
 Αἴας, ὁ
 Ἀντίκλεια, ἡ
 Ἀτρεΰς, ὁ
 Αὐλῖς, ἡ
 Διομήδης, ὁ
 Ἐπειός, ὁ
 Ἑρμιόνη, ἡ
 Θέτις, ἡ
 Κατρεΰς, ὁ
 Μυκῆναι, αἱ
 Νέστωρ, ὁ
 Νηλεΰς, ὁ
 Πηλεΰς, ὁ
 Πρίαμος, ὁ
 Σκαιαὶ πύλαι, αἱ
 Χλωρίς, ἡ

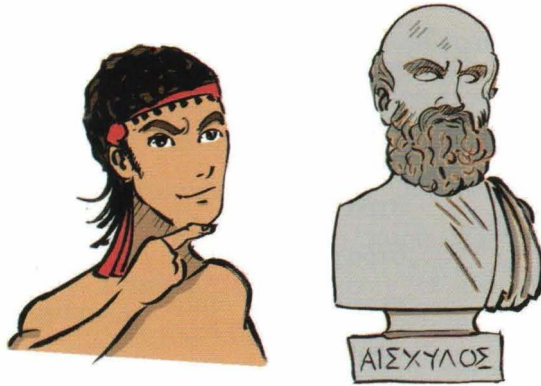
Ἐπιρρήματα

ἔνδοθεν
 συνεχῶς

Ἀντωνυμῖαι

ἡμέτερος, -α, -ον

ΤΑ ΜΗΔΙΚΑ

άνδριάς, άνδριάντος·
ἄγαλμα άνδρός

ἴσταται· κεῖται

ἀπεικονίζω < εἰκών

Ὁ Πάτροκλος μετὰ τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἀγορᾷ **A**
περιπατεῖ. Ἐκεῖ μὲν ναοὶ τε καὶ βωμοὶ εἰσι
κάλλιστοι, πολλὰ δὲ ἀγάλματα θεῶν τε καὶ
άνδριάντες. Πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ Ἄρεως
μέγας λίθινος άνδριάς ἴσταται. Προσελθὼν **5**
πρὸς τοῦτον τὸν άνδριάντα ὁ νεανίας ἐρωτᾷ·
«Εἰπέ μοι, ὦ πάτερ, τίνος οὗτος ὁ άνδριάς; Ἄρ’
Ἑλληνικὸν θεὸν ἀπεικονίζει;»

Ἀπολλώνιος· «Οὐ γὰρ οὖν, ἄνδρα ἀπεικονίζει
Ἑλληνα, τὸν Αἰσχύλον». **10**

Φίλιππος· «Τίς δὲ ὁ Αἰσχύλος; Ἄρα φιλόσο-
φος ἦν ἢ στρατηγός;»

τραγικὸς ποιητής
= τραγωδός

Ἀπολλώνιος· «Ὁ Αἰσχύλος οὔτε φιλόσοφος
οὔτε στρατηγὸς ἦν, ἀλλ’ ἄριστος τραγικὸς
ποιητής. Τραγικοὶ ποιηταὶ καλοῦνται ὅσοι **15**
τραγωδίας γράφουσιν».

Φίλιππος· «Πόθεν καὶ τίνος υἱὸς ἦν ὁ Αἰσχύλος, ὦ πάτερ;»

Ἀπολλώνιος· Ἀθηναῖος ἦν, Ἐλευσίνιος τὸν
 20 δῆμον, υἱὸς Εὐφορίωνος. Γενναῖον δ' αὐτόν φασι
 καὶ μετασχεῖν τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, τῆς τ' ἐν
 Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς
 πεζομαχίας. Περὶ τούτων τῶν γεγονότων διέρ-
 χονται οἱ Πέρσαι·».

μετασχεῖν < μετέχω

ναυμαχία ↔ πεζομαχία

25 Φίλιππος· «Τίς δὲ ἡ ὑπόθεσις ταύτης τῆς
 τραγωδίας;»

ὑπόθεσις < ὑποτίθημι

Ἀπολλώνιος· Αὕτη ἡ ὑπόθεσις τῶν Περσῶν
 Αἰσχύλου· Ξέρξης στρατευσάμενος κατὰ τῆς
 Ἑλλάδος καὶ πεζῇ μὲν ἐν Πλαταιαῖς νικηθεὶς,
 30 κατὰ θάλασσαν δ' ἐν Σαλαμῖνι, διὰ Θεσσαλίας
 φεύγων διεπεραιώθη εἰς Ἀσίαν. Ἐν τῷ ἀνακτό-
 ρῳ τῶν Σούσων ἡ μήτηρ τὸν Ξέρξην ἐν φόβῳ
 καὶ πολλῇ ἀγωνίᾳ περιμένουσα ἄγγελον δέχε-
 ται ὅς πάντα τὰ ἐν Σαλαμῖνι γεγονότα ἀγγέλλει
 35 καὶ τὴν συμφορὰν· στρατὸς γὰρ πᾶς ὄλωλε διὰ
 τὴν τοῦ Ξέρξου ὕβριν. Τῇ δὲ βασιλείᾳ παρὰ τῷ
 τάφῳ τοῦ Δαρείου θρηνούσῃ ἐφίσταται τὸ εἶδω-
 λον αὐτοῦ, ὃ ἐκ τοῦ κάτω κόσμου ἐκβαῖνον τὴν
 αἰτίαν τῆς θείας τιμωρίας δηλοῖ· “Ὁ Ξέρξης
 40 ἐνόμιζε ἀθάνατος εἶναι καὶ τοὺς Ἑλληνικοὺς
 θεοὺς κατεφρόνησε· στρατεύων γὰρ ἐπὶ τὴν

νικῶ (< νίκη) ↔ ἡττάομαι
 (< ἡττα)

διεπεραιώθη < διαπεραιώω

τὰ Σοῦσα, τῶν Σούσων

ὄλωλε < ὄλλυμι

θρηνῶ < θρήνος
 ἐφίσταμαι = παραγίγνομαι
 ἐκβαίνων, -ουσα, -ον
 δηλόω < δηλος

καταφρονῶ ↔ τιμῶ,
 αἰδέομαι

ἡδέσατο < αἰδέομαι
(< αἰδώς)

δράσαντες < δρῶ
(= πράσσω)

ἐλάσσονα = μικρότερα

Ἑλλάδα τὰ ἀγάλματα θεῶν, τοὺς τε βωμοὺς
καὶ τοὺς ναοὺς οὐκ ἡδέσατο. Τοιγὰρ κακῶς
δράσαντες οὐκ ἐλάσσονα πάσχουσιν οἱ Πέρσαι!"

Μετὰ δε ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ξέρξης ἡττημένος τε 45
καὶ ταπεινὸς εἰς τὴν πόλιν ἔρχεται καὶ ἀθυμία
ἐμπίπτει πᾶσιν. Τοῦτο τὸ τέλος τῆς τραγωδίας.

τὸ εἶδωλον τοῦ Δαρείου τὸν θρῆνον
ἀκούει καὶ τῇ γυναικὶ ἐφίσταται

Φίλιππος· «Τίνες δὲ οἱ Πέρσαι; Διὰ τί ἐπὶ τοὺς
Ἕλληνας ἐστράτευσαν; Εἰπέ μοι, ὦ πάτερ, ἵνα
μάθω!»

50

Ἀπολλώνιος· «Ἄρ' ἀγνοεῖς, ὦ Φίλιππε, ὅτι
οἱ Πέρσαι –Μῆδοι ἐκαλοῦντο τὸ πάλαι καὶ ὑπὸ
τῶν Ἑλλήνων– βάρβαροι ἦσαν καὶ τοὺς ἡμετέ-
ρους προγόνους ἐπολέμησαν; Ἐγὼ σοι ἐξ ἀρχῆς
πάντα πειράσομαι διηγῆσασθαι. Ἄκουε, ὦ παῖ, 55
τὰ γεγονότα καὶ τὸν νοῦν πρόσχε τῷ λόγῳ ἵνα
θαυμάζῃς τῶν ἡμετέρων προγόνων τὴν ἀρετὴν».

τὰ Περσικά = τὰ Μηδικά

Ὁ οὖν νεανίας καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὑπὸ δέν-
δρῳ καθίζουσιν παρὰ τῷ ἀνδριάντι τὰ Περσικά
ἀναμιμνήσκοντες.

60

B Ἀπολλώνιος· «Ὁ βασιλεὺς Κύρος Β΄ τῆς
Περσίδος τὰς Ἑλληνικὰς ἐν τῇ Ἰωνίᾳ πόλεις
ἤρκε. Ὀλίγοις ἔτεσιν ὕστερον, ὄντος Δαρείου
65 βασιλέως, οἱ Ἴωνες ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν Περ-
σῶν. Ὁ Ἀρισταγόρας, τύραννος ὢν τῶν Μιλη-
σίων, πρῶτον μὲν εἰς τὴν Σπάρτην ἐπορεύσατο
αἰτήσων ἐρύειν τοὺς Ἴωνας ἐκ τῆς δουλοσύνης.
Οἱ δὲ Σπαρτιᾶται οὐδὲνα στρατὸν ἀπέστειλαν·
ἔφασαν γὰρ οὐχ οἷόν τε εἶναι αὐτοῖς βοηθεῖν.
70 Ἐπειτα δ' ἀφίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἤτησε
συναγωνίζεσθαι. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐψηφίσαντο
εἴκοσι ναῦς ἀποστεῖλαι βοηθοὺς. Αὗται δὲ αἱ
νῆες ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἑλλήσι τε καὶ
βαρβάροις· οἱ γὰρ Πέρσαι πρῶτον μὲν τὸν

ἤρκε < αἰρέω
τῷ ἔτει | τοῖς ἔτεσι
ἀπέστησαν < ἀφίστημι
(ἀπό + ἵστημι)

αἰτήσων, ἤτησε < αἰτέω
δουλοσύνη, δουλόω
< δοῦλος
ἀποστεῖλαι, ἀπέστειλαν
< ἀποστέλλω (= πέμπω)
ἔφασαν < φημί
οὐχ οἷόν τε ἐστίν·
ἀδύνατόν ἐστιν
συναγωνίζομαι,
συναγώνισμα < ἀγών
(= μάχη)

διέφθειραν < διαφθείρω (= καταστρέφω)	Ἑλληνικὸν στρατὸν ἐν Ἐφέσῳ διέφθειραν, ἔπειτα δὲ τὴν Μίλητον κατέστρεψαν καὶ πολλοὺς Ἴωνας ἔκτειναν. Μάλιστα δὲ ὁ Δαρεῖος στρατεύεσθαι κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἠθέλησε καὶ τὰς Ἀθήνας τιμωρεῖν διὰ τὸ συναγώνισμα πρὸς τὴν τῶν Ἰώνων ἀπόστασιν.	75
ἀπόστασις < ἀφίστημι	Οὕτω δὴ οὐ πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον οἱ Πέρσαι πλεύσαντες εἰς τὴν Ἀττικὴν ἀπέβησαν ἐν Μαραθῶνι ὅπου ἀγρία μάχη ἐγένετο. Μαχομένων δὲ τοῖς Πέρσαις τῶν Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι χρόνος ἐγένετο πολὺς καὶ ἀπέθανον ἀμφοτέρων πολλοί. Τέλος δὲ τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν οἱ ἀνδρεῖοι Ἀθηναῖοι.	80
ἔπεσον < πίπτω	Φίλιππος· «Πόσοι ἐν τῷ Μαραθῶνι ἔπεσον;»	
ἑξακισχίλιοι· ς (VĪ) τετρακόσιοι· υ' (CD) ἐνενήκοντα· ἥ' (XC) ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα καὶ δύο· ρήβ' (CXCI)	Ἀπολλώνιος· «Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἔπεσον τῶν μὲν βαρβάρων ἑξακισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες, τῶν δ' Ἀθηναίων ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα καὶ δύο.	90
	Φίλιππος· «Τί δ' ἐποίησαν οἱ Σπαρτιᾶται; Πῶς ἔδρασαν τότε; Ἄρ' οὐδὲνα τότε στρατὸν ἀπέστειλαν βοηθόν;»	95
δισχίλιοι· β (MM)	Ἀπολλώνιος· «Δισχίλιοι τῶν Λακεδαιμονίων ἦκον εἰς τὴν Ἀττικὴν μετὰ τὴν μάχην. Ἐχοντες δὲ σπουδὴν πολλὴν καταλαβεῖν	

τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν Μαραθῶνι.
 100 Ἐκεῖ τοὺς νεκροὺς ἐθεάσαντο καὶ ἐπαινοῦντες
 τοὺς Ἀθηναίους καὶ τὴν νίκην αὐτῶν ἀπῆλθον
 εἰς τὴν Λακεδαίμονα.

τριταῖος γίγνομαι τῇ
 τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀφικνουῖμαι

Κύρος Β', Δαρεῖος καὶ Ξέρξης· οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς

Γ Δεκάτῳ δ' ἔτει μετ' αὐτὴν τὴν ἥτταν αὐθις
 ὁ βάρβαρος μεγάλῳ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα
 105 δουλωσόμενος ἦλθεν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θά-
 λασσαν· ὁ γὰρ Ξέρξης, βασιλεὺς τότε ὢν τῶν
 Περσῶν, ἐν νῷ εἶχε πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα αἰρεῖν.
 Ἐπειδὴ δ' ἔμαθον ὅτι αἱ τῶν Περσῶν δυνάμεις
 πλησίον ἦσαν, οἱ Ἕλληνες εἰς Κόρινθον συν-
 110 ἦλθον καὶ ἐβουλεύσαντο τί χρὴ ποιεῖν. Ἐν οὖν
 τῇ κοινῇ συνόδῳ ἔδοξε αὐτοῖς ταχέως ἀποστεῖ-
 λαι τὴν μὲν ναυτικὴν δύναμιν ἐπ' Ἀρτεμίσιον
 τῆς Εὐβοίας, εὐθετον γὰρ ἐώρων τὸν τόπον
 τοῦτον πρὸς τὴν ἀπάντησιν τῶν πολεμίων,
 115 εἰς δὲ τὰς Θερμοπύλας τοὺς ἱκανοὺς ὀπλίτας,
 προκαταληψομένους τὰς ἐν τοῖς στενοῖς

συνῆλθον < συνέρχομαι

σύνοδος (σύν + ὁδός)
 = συνέδριον
 ναυτικός, -ή, -όν < ναῦς
 εὐθετος < εὖ + τίθημι
 ἐώρων < ὁράω

προκαταληψομένους
 < πρό + κατα+ λαμβάνω

παρόδος < παρά + ὁδός	παρόδους καὶ κωλύσοντας προάγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους. Λεωνίδας δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων συνεβούλευσε μὲν τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν ἅπασι ἀπιέναι καὶ σῶζειν ἑαυτούς, ἵνα κατὰ τὰς ἄλλας μάχας συναγωνίζωνται τοῖς Ἑλλησιν, αὐτοὺς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐκέλευσε μένειν καὶ τοὺς βαρβάρους ἐν ταῖς Θερμοπύλαις ἀμύνειν· ἕτοιμος γὰρ ἦν ὑποδέξασθαι τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος θάνατον. Οὕτω δὲ ὁ Λεωνίδας σὺν τριακοσίοις Σπαρτιάταις πρὸς τὸν πεζὸν στρατὸν τῶν Περσῶν ὀλίγον χρόνον ἀντέσχευ. Ἀνδρειότατα μαχόμενοι τοὺς πολεμίους ἤμυναν οἱ τριακόσιοι σὺν τῷ Λεωνίδᾳ, ἀλλ' ἅπαντες τέλος ἔπεσον καὶ αὐτὸς ὁ Λεωνίδας.	120
ἅπασι = πᾶσι ἀπιέναι < ἄπειμι		
ὑποδέξασθαι < ὑποδέχομαι		125
ἀνδρειοτάτα < ἀνδρεῖος		
ἅπαντες = πάντες		130

ἐκλιπόντες < ἐκλείπω	Οἱ δ' Ἀθηναῖοι τὰς τε γυναῖκας, τοὺς παῖδας καὶ τοὺς γέροντας εἰς τὴν Σαλαμῖνα ἐκόμισαν. Οὕτω δὲ τὴν πόλιν τοῖς Πέρσαις ἐκλιπόντες καὶ τὰς ἑαυτῶν οἰκίας οἱ ἄνδρες εἰς τὰς ναῦς εἰσέβησαν καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ τοὺς πολεμίους περιέμειναν πρὸς τῇ Σαλαμῖνι.	135
----------------------	---	-----

Οἱ μὲν Πέρσαι τὴν πόλιν καὶ τὰ τεῖχη κατέστρεψαν καὶ πρὸς τὴν Σαλαμῖνα προσέπλευσαν. Ἐκεῖ δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὸν στόλον τῶν βαρβάρων ἐνίκησαν.

Ὁ δὲ Ξέρξης καθήμενος ἐπὶ θρόνῳ ἐν τῷ
Αἰγαλέῳ ὄρει τῆς Ἀττικῆς ἐγγὺς τῆς θαλάσσης
τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν κατεῖδε καὶ ἡττη-
145 μένος εἰς τὴν ἑαυτοῦ χώραν τέλος ἀπῆλθε.

ἐγγὺς = πλησίον

ὁ Ξέρξης στενάζων τὴν ἐν Σαλαμῖνι
ἦτταν καθορᾷ ἐκ τοῦ ὄρους

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μετοχή μέλλοντος

Ὁ Ἀρισταγόρας εἰς τὴν Σπάρτην ἐπορεύσατο
αἰτήσων ἐρύειν τοὺς Ἴωνας ἐκ τῆς δουλοσύνης.

Οἱ Ἕλληνες ἀπέστειλαν εἰς τὰς Θερμοπύλας
τοὺς ἱκανοὺς ὀπλίτας, προκαταληψομένους τὰς
ἐν τοῖς στενοῖς παρόδους καὶ κωλύσοντας προά-
γειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους.

Ὁ βάρβαρος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα δουλωσόμενος
ἦλθεν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.

Ἦλθεν ὁ Προμηθεὺς ἐπισκεψόμενος τὴν τοῦ
Ἐπιμηθέως νομὴν.

αἰτήσων = ἵνα αἰτήσῃ, κωλύσοντας = ἵνα κωλύσω-
σιν, προκαταληψομένους = ἵνα προκαταλήψωνται,
δουλωσόμενος = ἵνα δουλώσῃται, ἐπισκεψόμενος =
ἵνα ἐπισκέψῃται.

-σων, -σουσα, -σον

-σόμενος, -η, -ον

αἰτήσων < αἰτέω

προκαταληψόμενος

< προκαταλαμβάνω

κωλύσων < κωλύω

δουλωσόμενος

< δουλόω

ἐπισκεψόμενος

< ἐπισκέπτομαι

Μελέτημα Α

Οἱ ἄνδρι___ ἀγάλματα ἀνδρῶν εἰσιν. Οὗτος ὁ ἄνδρι___
τὸν Αἰσχύλον ἀπεικονίζει. Ὁ Αἰσχύλος Ἐλευσίνιος ἦν
τὸν δῆμ___, υἱὸς Εὐφορίων___.

Γενναῖον δ' αὐτόν φασι καὶ μετασχ___ τῆς ἐν Μαρα-
θῶνι μάχης, τῆς τ' ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῆς ἐν
Πλαταιαῖς πεζομαχί___.

Ἐν τοῖς Πέρσαις Αἰσχύλου ἄγγελος τὰ ἐν Σαλαμῖν___
ἀγγέλλει· πᾶς ὁ Περσικὸς στρατὸς ὄλωλ___· Τῇ δὲ βασι-
λεῖα παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ Δαρείου θρηνοῦς___ ἐφίσταται
τὸ εἶδωλον αὐτοῦ, ὃ ἐκ τοῦ κάτω κόσμου ἐκβαῖν___ τὴν
αἰτίαν τῆς θείας τιμωρίας δηλ___.

Ὁ Ἀπολλώνιος ὑπὸ δένδρῳ κάθηται σὺν τῷ υἱῷ τὰ
Περσικὰ ἀναμνήσκ___· Ὁ Ἀρισταγόρ___ πρῶτον μὲν
εἰς τὴν Σπάρτην ἐπορεύσατο αἰτή___ ἐρύειν τοὺς Ἴωνας
ἐκ τῆς δουλοσύνης. Οἱ δὲ Σπαρτιᾶται οὐδὲνα στρατὸν
ἀπέστειλ___· ἔφασαν γὰρ οὐχ οἷόν τε εἶναι αὐτοὺς
βοηθ___· Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐψηφίσ___ εἴκοσι ναῦς ἀποσ-
τεῖλ___ βοηθ___· Ὀλίγοις ἔτ___ ὕστερον ὁ βάρβαρος
μεγάλῳ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδ___ δουλω___μεν___
ἦλθεν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Οἱ δ' Ἕλληνες
ἀπέστειλαν τὴν ναυτικὴν δύναμ___ ἐπ' Ἀρτεμίσιον τῆς
Εὐβοίας· εὐθετον γὰρ ἑώρ___ τὸν τόπον τοῦτον πρὸς τὴν
ἀπάντησ___ τῶν πολεμίων. Ἀπέστειλαν δὲ εἰς τὰς Θερ-
μοπύλ___ τοὺς ἱκανοὺς ὀπλίτ___, προκαταλη___μεν___
τὰς ἐν τοῖς στενοῖς παρόδους καὶ κωλύ___ προάγειν
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους. Λεωνίδας δὲ
συν___βούλευ___ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἅπασ___
ἀπιέν___ καὶ σώζειν ἑαυτούς, ἵνα κατὰ τὰς ἄλλας
μάχας συναγωνίζ___ντ___ τοῖς Ἕλλησιν. Ἐτοιμος γὰρ
ἦν αὐτὸς ὑποδέ___αι τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος θάνατον.

Μελέτημα Β

Πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ Ἄρεως μέγας λίθινος
_____ ἴσταται ὃς τὸν Ἀθηναῖον _____ τὸν
Αἰσχύλον _____.

Ὁ Αἰσχύλος μετεῖχε τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, τῆς τ' ἐν
Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς _____.
Περὶ τούτων τῶν γεγονότων _____ οἱ Πέρσαι.

Τίς δὲ ἡ _____ ταύτης τῆς _____;
Στρατὸς πᾶς _____ διὰ τὴν τοῦ Ξέρξου ὕβριν ἐν
Σαλαμῖνι. Τῇ δὲ βασιλείᾳ παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ Δαρείου
_____ ἐφίσταται τὸ _____ αὐτοῦ, ὃ τὴν
αἰτίαν τῆς θείας τιμωρίας _____.

Τί δὲ συνέβη κατὰ τὰ Περσικά; Πρῶτον μὲν ὁ Ἄρι-
σταγόρας εἰς τὴν Σπάρτην ἐπορεύσατο αἰτήσων
_____ τοὺς Ἴωνας ἐκ τῆς _____. Ἐπειτα
δὲ οἱ Πέρσαι τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν ἐν Ἐφέσῳ
_____. Μετὰ δὲ τὴν μάχην ἐν Μαραθῶνι, ὁ
βάρβαρος αὐθις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα _____ ἦλθε.
Πάντες οὖν οἱ Ἕλληνες εἰς Κόρινθον _____ καὶ
ἐβουλεύσαντο τί χρή ποιεῖν. Ἐν οὖν τῇ κοινῇ
_____ ἔδοξε αὐτοῖς ταχέως ἀποστεῖλαι τὴν μὲν
ναυτικὴν δύναμιν ἐπ' Ἀρτεμίσιον τῆς Εὐβοίας·
_____ γὰρ ἐώρων τὸν τόπον τοῦτον πρὸς τὴν
_____ τῶν πολεμίων. Ἀπέστειλαν δὲ εἰς τὰς
Θερμο-πύλας τοὺς ἱκανοὺς ὀπλίτας, _____ τὰς
ἐν τοῖς στενοῖς _____ καὶ _____
προάγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους.

Οἱ Ἀθηναῖοι τὰς τε γυναῖκας, τοὺς παῖδας καὶ τοὺς
γέροντας εἰς τὴν Σαλαμῖνα _____. Οὕτω δὲ τὴν
πόλιν τοῖς Πέρσαις _____ καὶ τὰς ἑαυτῶν οἰκίας
οἱ ἄνδρες εἰς τὰς ναῦς εἰσέβησαν.

ἀνδριάς
ἀπάντησις
δουλοσύνη
εἴδωλον
πάροδος
πεζομαχία
σύνοδος
τραγῳδός
τραγῳδία
ὑπόθεσις

ἀπεικονίζω
δηλώω
διαφθείρω
διέρχομαι
δουλόω
ἐκλείπω
ἐρύω
θρηνῶ
κομίζω
κωλύω
ὄλλυμι
προκαταλαμβάνω
συνέρχομαι
εὐθετος, -ον

Μελέτημα Γ

1. Πόθεν τὸ γένος τοῦ Αἰσχύλου;
2. Τίνων μαχῶν μετεῖχε οὗτος ὁ τραγικὸς ποιητής;
3. Διὰ τί πᾶς ὁ στρατὸς τῶν Περσῶν ἐν Σαλαμῖνι ὄλωλε;
Τίς ἡ αἰτία τῆς συμφορᾶς κατὰ τὸν Δαρεῖον;
4. Πῶς ὠνόμαζον τοὺς Πέρσας τὸ πάλαι οἱ Ἕλληνες;
5. Τί βουλόμενος ἦλθεν ὁ Ἀρισταγόρας εἰς τὴν Σπάρτην;
6. Ἄρα τοῖς Σπαρτιάταις ἔδοξε συναγωνίζεσθαι; Διὰ τί;
7. Πόσοι Σπαρτιᾶται ἐν Μαραθῶνι ἔπεσον;
8. Τί ἐποίησαν οἱ τριακόσιοι σὺν τῷ Λεωνίδα ἐν ταῖς
Θερμοπύλαις;
9. Ἐπειδὴ δ' ἔμαθον οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι αἱ τῶν Περσῶν
δυνάμεις πλησίον ἦσαν, τί ἐποίησαν;
10. Πόθεν τὴν ναυμαχίαν ἐν Σαλαμῖνι κατείδε ὁ Ξέρξης;
Τί δ' ἐποίησε μετὰ τὴν ἥτταν; Διὰ τί εἰς τοὺς θεοὺς
ὑβρίσεν;

ΛΕΞΕΙΣ Δ'

Ῥήματα

ἀγγέλλω
 ἀναμιμνήσκω
 ἀντέχω, -ομαι
 ἀπεικονίζω
 ἄπειμι (< εἶμι)
 ἀποστέλλω
 ἀφίστημι
 δηλώω
 διαπεραιόω, -ομαι
 δουλόω
 δράω
 ἐκλείπω
 ἐπαινέω
 ἐρύω
 ἐφίσταμαι
 ἡττάομαι
 θρηνέω
 καταλαμβάνω
 καταφρονέω
 κωλύω
 μάχομαι
 ὀλλυμι
 προάγω
 προκαταλαμβάνω, -ομαι
 συμβουλεύω
 συναγωνίζομαι
 συνέρχομαι

Ὄνόματα

ἄγωνία, ἡ
 ἄθυμία, ἡ
 αἰτία, ἡ
 ἀνδριάς, ὁ
 ἀπάντησις, ἡ
 ἀπόστασις, ἡ
 δουλοσύνη, ἡ
 εἶδωλον, τό
 ἥττα, ἡ
 θρήνος, ὁ
 πάροδος, ἡ
 πεζομαχία, ἡ
 σπουδή, ἡ
 συναγώνισμα, τό
 σύνοδος, ἡ
 ὑπόθεσις, ἡ

Κύρια ὀνόματα

Πλαταιαί, αἱ

Ἀντωνυμῖαι

οἶος, -α, -ον

Ἐπίθετα

βοηθός, -όν
 ἐλάσσων, -ον
 εὐθετος, -ον
 ἱκανός, -ή, -όν
 λίθινος, -η, -ον
 ναυτικός, -ή, -όν
 ταπεινός, -ή, -όν
 τραγικός, -ή, -όν
 τριταῖος, -α, -ον

Ἀριθμοί

δισχίλιοι, -αι, -α
 ἐνενήκοντα
 ἑξακισχίλιοι, -αι, -α
 τετρακόσιοι, -αι, -α

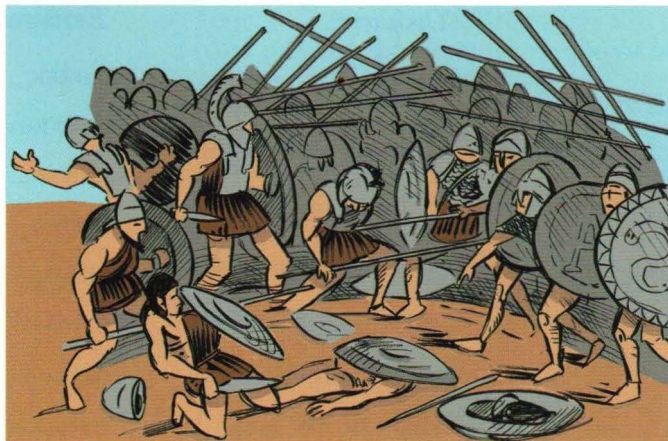
Ἐπφρήματα

ἀνδρειότατα
 ἐγγύς

Μόρια

τοιγάρ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ὁ πόλεμος πάντων μὲν πατήρ ἐστιν, πάντων
δὲ βασιλεύς, καὶ τοὺς μὲν θεοὺς ἔδειξε τοὺς δὲ
ἀνθρώπους, τοὺς μὲν δούλους ἐποίησε τοὺς δὲ
ἐλευθέρους.

A

προγεγεννημένος <
προγίγνομαι

Μέγιστος καὶ ἀξιολογώτατος τῶν προγεγε-
νημένων ἦν ὁ πόλεμος τῶν Λακεδαιμονίων
καὶ Ἀθηναίων· τὴν γὰρ ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος
συνεχῶς ἐβούλοντο λαμβάνειν. Οὗτοι οἱ δυνα-
τώτατοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν καὶ προεῖχον ἐν
τῇ Ἑλλάδι, οἱ μὲν τοῦ Δωρικοῦ γένους, οἱ δὲ
τοῦ Ἰωνικοῦ. Πρὸς δὲ τούτῳ οἱ ἕτεροι τῶν
ἐτέρων μάλα διέφερον κατ' ἥθος καὶ κατ' ἔθη.

5

10

τὸ ἔθος = ὁ νόμος
↔ ἡ φύσις
τὸ ἥθος = ὁ χαρακτήρ

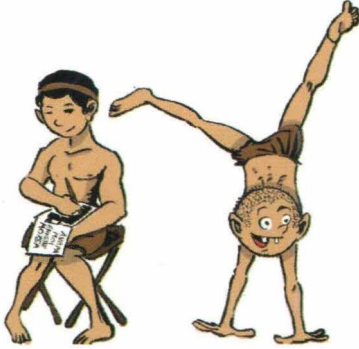
τειχίζω < τεῖχος
οἰκοδομῶ

Οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι τὴν πολεμικὴν δόξαν
ἐδίωκον καὶ τὰς πόλεις οὐκ ἐτείχιζον· ἐπίσ-
τευον γὰρ τῇ τῶν πολιτῶν ἀρετῇ. Τῶν ἐν τῇ
Λακεδαίμονι πόλεων δυνατωτάτῃ τε καὶ ὀνο-
μαστοτάτῃ ἦν ἡ Σπάρτη. Κατὰ τοὺς Λυκούργου

15

νόμους ἢ πόλις παρελάμβανε τὰ τέκνα τῶν
Σπαρτιατῶν καὶ αὐτὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐπαί-
20 δευον. Ὁ δὲ Λυκούργος νομίσας τὴν τεκνοποιίαν
μέγιστον τῇ πόλει εἶναι ταῖς ἐλευθέραις κόραις
σωματασκεῖν ἔταξεν.

νομίσας < νομίζω
τεκνοποιέω = γεννῶ
τάσσω = προστάσσω,
κελεύω
σωματασκῶ· τὸ σῶμα
ἀσκῶ

παῖς Ἀθηναῖος παῖς Σπαρτιάτης

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἔπεμπον
τοὺς παῖδας εἰς διδασκάλων μαθησομένους καὶ
25 γράμματα καὶ μουσικὴν καὶ τὰ ἐν παλαίστρᾳ· οὐ
γὰρ μόνον τὰς τοῦ πολέμου τέχνας ἐθεράπευον,
ἀλλὰ καὶ τὰς τῆς εἰρήνης. Πλούτῳ δ' ἔνδοξοι
ἦσαν, τοὺς ποιητὰς καὶ τεχνίτας ἐθαύμαζον
καὶ λαμπρὰ τοῖς θεοῖς ἱερὰ ἴδρυον. Παρεσκευά-
30 ζοντο δὲ πλοῖα, τὰς θαλάσσας διέβαινον, χώρας
ἀλλοτρίας ἐγίγνωσκον καὶ πολλοὶ ξένοι εἰς τὰς
Ἀθήνας ἤρχοντο τὰ ἀξιοθέατα τῆς πόλεως
ιερὰ θαυμάσοντες καὶ τοὺς σοφοὺς Ἀθηναίους
γνωρίζοντες.

μαθησόμενος < μανθάνω
εἰς (οἰκίας) διδασκάλων
τὰ (πράγματα) ἐν
παλαίστρᾳ
παλαίστρα· μέρος
γυμνασίου
τὰς τῆς εἰρήνης (τέχνας)
τεχνίτης < τέχνη
ιδρύω· κτίζω, οἰκοδομῶ
ἀλλότριος = ξένος
ἀξιοθέατον· ἄξιον θέας
θαυμάσοντες < θαυμάζω
γνωρίζοντες < γνωρίζω

Πῶς οὖν ἐγένετο οὗτος ὁ ἀγριώτατος καὶ **B**
 πολυχρόνιος πόλεμος; Τί δὲ συνέβη ὕστερον;
 Θουκυδίδης καὶ Ξενοφὼν οἱ Ἀθηναῖοι συνέ-
 γραψαν τὸν πόλεμον τῶν Λακεδαιμονίων καὶ
 Ἀθηναίων καὶ τῶν ἐκατέροις συμμάχων, ὥς
 ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους. Πρῶτον μὲν ὁ 40
 Θουκυδίδης ἐξ ἀρχῆς τοῦτον τὸν ὀνομασθέντα
 Πελοποννησιακὸν πόλεμον συνέγραψεν, ἔπειτα
 δ' ὁ Ξενοφὼν τὸ τέλος καὶ τὴν συνέχειαν
 αὐτοῦ.

Μετὰ τὰ Μηδικὰ ἐπὶ ἔτη πεντήκοντα πολλὴν 45
 ἐπίδοσιν ἔλαβεν ἡ Ἑλλὰς πρὸς τὴν εὐδαιμο-
 νίαν· ἐν τούτοις γὰρ τοῖς χρόνοις αἱ τέχναι διὰ
 τὴν εὐπορίαν ἠϋξήθησαν καὶ μέγιστοι τεχνῖται
 ἐγένοντο, ὥσπερ Φειδίας ὁ ἀγαλματοποιός.
 Ὅμοίως δὲ καὶ τὰ κατὰ τὴν παιδείαν ἐπὶ πολὺ 50
 προέβη, καὶ ἡ φιλοσοφία προετιμήθη καὶ ἡ ῥη-
 τορικὴ παρὰ πᾶσι μὲν τοῖς Ἑλλησιν, μάλιστα
 δὲ τοῖς Ἀθηναίοις. Φιλόσοφοι μὲν γὰρ μέγιστοι
 ἦσαν ὁ Σωκράτης, ὁ Πρωταγόρας καὶ ὁ Ἀναξα-
 γόρας, ῥήτορες δὲ ὁ Περικλῆς, ἡ Ἀσπασία καὶ ὁ 55
 Λυσίας.

ἔθνος· γένος, χώρα
 ὑπάρχω· ζάω, εἰμί,
 γίνομαι

Τὰ πλεῖστα τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ἔθνων
 ἐν ἡσυχίᾳ τότε ὑπῆρχεν. Ὅμοίως δὲ καὶ τοῖς
 Ἑλλησι πρὸς ἀλλήλους πρῶτον μὲν ὑπῆρχεν

60 εἰρήνη. Ὀλίγον δὲ χρόνον διέμεινε μετὰ τὰ
Μηδικὰ ἢ φιλία καὶ ἡ εἰρήνη τῶν Ἑλλήνων·
ἐπειδὴ γὰρ οἱ Πέρσαι ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Εὐ-
ρώπης νικηθέντες κατὰ θάλασσαν καὶ κατὰ
γῆν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὕστερον οὐ πολλῶ
65 διενεχθέντες Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι
ἔλυσαν τὰς σπονδὰς καὶ ἐχθροὶ ἐγένοντο. Πάν-
τες δὲ οἱ συμπολεμήσαντες Ἕλληνες διεκρί-
θησαν, οἱ μὲν πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας, οἱ δὲ πρὸς
τοὺς Ἀθηναίους· δυνάμει γὰρ Σπάρτη καὶ Ἀθῆ-
70 ναι μέγισται πόλεις διεφάνησαν. Οἱ μὲν τῷ
ναυτικῷ στρατῷ ἴσχυον, οἱ δὲ τῷ πεζικῷ.

νικηθεῖς | νικηθέντες

διενεχθέντες < διαφέρω
σπονδὰς λύω· εἰρήνην
λύω, πολεμῶ
διεκρίθησαν < διακρίνω

διεφάνησαν < διαφαίνω
ναυτικός ↔ πεζικός

Πῶς τότε ἔπραξαν τοῖς συμμάχοις οὗτοι οἱ
τοὺς Πέρσας νικήσαντες; Ἀδίκως ἢ δικαίως;

ἔπραξαν < πράσσω /-ττω

Οἱ μὲν Σπαρτιάται οὐχ ὑποτελεῖς ἔχοντες
75 φόρου τοὺς συμμάχους ἡγοῦντο, κατ' ὀλιγαρχίαν
δὲ μόνον ὅπως πολιτεύσουσι θεραπεύοντες.

συμμάχους ὑποτελεῖς
φόρου ἔχω· συμμάχους
ἀναγκάζω χρήματα φέρειν
φόρος· χρήματα ἃ
φέρουσιν οἱ σύμμαχοι
εἰς τοὺς Ἀθηναίους

Οἱ δ' Ἀθηναῖοι τυραννικῶς ἤρξαντο ἡγεῖσθαι,
ναῦς τε τῶν πόλεων παραλαβόντες καὶ χρή-
ματα φέρειν πᾶσι τοῖς συμμάχοις τάξαντες.
80 Εἰσέβαλον δὲ εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ πολ-
λὰς χώρας ἐπόρθησαν. Ἐπλευσαν δ' ἐπὶ τὰς
ἀφεστηκυίας αὐτῶν πόλεις καὶ τοὺς λιμένας
εἶλον κατὰ κράτος τῆς κατὰ θάλασσαν ἡγεμο-
νίας ἀντεχόμενοι.

χρήματα φέρειν τάσσω
τινὶ φόρον τάσσω τινὶ
εἰσβάλλω εἰς χώραν τινά·
χώραν τινὰ αἰρέω
πορθέω· διαφθείρω,
καταστρέφω
ἀφεστηκυίας < ἀφίστημι
εἶλον < αἰρέω
κατὰ κράτος· βία

ἀπέστησαν < ἀφίστημι

ἐκπέμπω = ἀποστέλλω

Τῶν συμμάχων πρῶτοι οἱ Μεγαρεῖς ἀπέ-
στησαν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ πρὸς τοὺς
Λακεδαιμονίους συμμαχίαν ἐποίησαν. Οἱ δ'
Ἀθηναῖοι ἐξέπεμψαν στρατιώτας εἰς τὴν τῶν
Μεγαρέων χώραν καὶ μάχῃ ἐγένετο καθ' ἣν οἱ
Ἀθηναῖοι νικήσαντες ἐδίωξαν τοὺς Μεγαρεῖς
ἐντὸς τῶν τειχῶν.

85

90

ἥρετο < αἶρω· αὐξάνω

Οὕτω δὴ ἡ δύναμις τῶν Ἀθηναίων σαφῶς
ἥρετο καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἠνάγκασε εἰς
τὸ πολεμεῖν. Πολὺν οὖν χρόνον Ἀθηναῖοι καὶ
Λακεδαιμόνιοι σφόδρα ἐπολέμησαν μετὰ τῶν
συμμάχων πρὸς ἀλλήλους. Πρῶτον μὲν Σπαρ-
τιᾶται, Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι εἰσβαλόντες

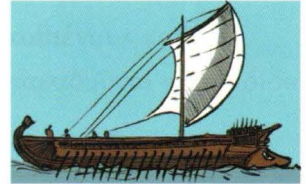
Γ

95

εἰς τὴν Ἀττικὴν πολλὴν χώραν ἐπόρθησαν καὶ
ταχέως ἐπανῆλθον εἰς τὴν Πελοπόννησον.

- 100 Ἐπειτα δ' ἐν Αἰγὸς Ποταμοῖς ἀντίον τῆς Λαμ-
φάκου ναυμαχία ἐγένετο, ἐν ἣ ὁ στόλος τῶν
Ἀθηναίων ἠττήθη· ὁ γὰρ Λύσανδρος, στρατηγὸς
τότε ὢν τῶν Σπαρτιατῶν, πλὴν τῆς Παράλου
τάς ναῦς τῶν Ἀθηναίων ἔλαβε πρὸς τῇ γῇ
105 (διεῖχε δ' ὁ Ἑλλήσποντος ταύτην σταδίους ὡς
πεντεκαίδεκα).

οἱ Αἰγὸς Ποταμοί· πόλις
ἐν τῇ Χερσονήσῳ

ἡ Πάραλος
ταύτη· ἐκεῖ, τούτῳ τῷ
τόπῳ

ὁ ἕτερος τῷ ἑτέρῳ τὴν συμφορὰν παραγγέλλει

- Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομέ-
νης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορά, καὶ οἰμωγὴ ἐκ
τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς τὸ
110 ἄστυ διῆκεν, ὁ ἕτερος τῷ ἑτέρῳ παραγγέλλων·
ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη. Εὐθύς
δὲ καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς ἀφειστήκει ἀπὸ τῶν Ἀθη-
ναίων μετὰ τὴν ναυμαχίαν, πλὴν τῶν Σαμίων.

ἀφειστήκει < ἀφίστημι

Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν τῶν Λακεδαιμονίων
 βασιλεῖς Ἄγισ καὶ Πausανίας μετὰ πολλῆς 115
 δυνάμεως· εἰσβαλόντες εἰς τὴν Ἀττικὴν πρὸς
 τοῖς τείχεσιν ἐστρατοπέδευσαν ἐν τῇ Ἀκαδη-
 μείᾳ, τῷ καλουμένῳ γυμνασίῳ. Λύσανδρος δὲ
 ναυσὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν εἰς τὸν Πειραιᾶ
 κατέπλευσεν. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι πολιορκούμενοι 120
 κατὰ τὴν γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἠπόρουσαν τί
 χρὴ ποιεῖν, οὔτε νεῶν οὔτε συμμάχων αὐτοῖς
 ὄντων οὔτε σίτου· ἐνόμιζον γὰρ οὐδεμίαν εἶναι
 σωτηρίαν. Πρῶτον μὲν ἐκαρτέρουν καὶ ἀπο-
 θνησκόντων ἐν τῇ πόλει λιμῷ πολλῶν οὐ διελέ- 125
 γοντο περὶ διαλλαγῆς. Ἐπεὶ δὲ παντελῶς ἤδη
 ὁ σῖτος ἐπελελοίπει καὶ ἡ πόλις ἔγεμε νεκρῶν,
 ἐξέπεμψαν τὸν Θηραμένην καὶ ἄλλους πρέσβεις
 εἰς Σελλασίαν, πλησίον τῆς Λακωνικῆς, βου-
 λόμενοι σύμμαχοι εἶναι τοῖς Λακεδαιμονίοις, 130
 ἔχοντες δὲ τὰ τείχη καὶ τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἐπὶ
 τούτοις τοῖς λόγοις συνθήκας ποιεῖσθαι.

ἐπελελοίπει < λείπω

σπένδομαί τινι· σπονδὰς
 εἰρήνης ποιῶμαι πρὸς
 τινά

ἐξαίρέω = καταστρέφω
 ἀνδραποδίζω· ἀνδρα
 δουλόω

Ἐπεὶ δ' ἦκον, οἱ πολέμιοι ἐκκλησίαν ἐποίη-
 σαν ἐν ᾗ οἱ μὲν Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι μάλιστα, 135
 πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, ἀντέλεγον
 μὴ σπένδεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἀλλὰ τὴν πόλιν
 ἐξαίρειν. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἔφασαν
 πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραποδίσειν μέγα ἀγαθὸν

140 εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις γενο-
 μένοις τῇ Ἑλλάδι. Ἐβούλοντο δὲ τὴν εἰρήνην
 ποιεῖσθαι τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ τούτοις τοῖς λό-
 γοις· τὰ μακρὰ τεῖχη καθελεῖν, τοὺς φυγάδας
 καθιέναι καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα παρα-
 δοῦναι.

εἰργασμένην < ἐργάζομαι

καθελεῖν < καθαιρέω
 (= καταστρέφω)

καθιέναι < καθίημι

παραδοῦναι < παραδίδωμι

145 Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις ἐπα-
 νέφερον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἰσιόντας δ'
 αὐτοὺς ὄχλος περιεχεῖτο πολὺς. Τῇ δὲ ὕστε-
 ραῖα ἐκκλησίαν ἐποίησαν ἐν ἣ ἔδοξε δέχεσθαι
 τὴν εἰρήνην.

εἰσιόντας < εἵσειμι

περιεχεῖτο < περιέχω
 τῇ ὕστεραῖα (ἡμέρα)

150 Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ φυγάδες κατῆσαν καὶ τὰ
 τεῖχη κατέσκαπτον ὑπ' αὐλητρίδων πολλῇ
 προθυμίᾳ, νομίζοντες ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῇ
 Ἑλλάδι ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας. Τοιοῦτον οὖν
 ἔσχε τὸ τέλος ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος.

κατῆσαν < κάτειμι

κατασκάπτω = καθαιρέω

προθυμία ↔ ἀθυμία

ἡ αὐλητρίς

τὰ τεῖχη κατασκάπτουσιν ὑπ' αὐλητρίδων

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

-θη | -θησαν

ἐκρίθη | ἐκρίθησαν

< κρίνω, -ομαι

-σθη | -σθησαν

ὠνομάσθη

| ὠνομάσθησαν

< ὀνομάζω, -ομαι

-ήθη | -ήθησαν

ἐτιμήθη | ἐτιμήθησαν

< τιμάω, -ομαι

ηὔξήθη | ηὔξήθησαν

< αὐξάνω, -ομαι

-ώθη | -ώθησαν

διεπεραιώθη

| διεπεραιώθησαν

< διαπεραιόω, -ομαι

-η | -ησαν

ἐφάνη | ἐφάνησαν

< φαίνομαι

Ἀόριστος χρόνος, παθητική διάθεσις

Ἕλληνες ὠνομάσθησαν πάντες οἱ τὸν Ἑλλαδικὸν
χωρὸν κατοικοῦντες.

Ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις αἱ τέχναι διὰ τὴν εὐπορίαν
ηὔξήθησαν. Ὀμοίως δὲ καὶ ἡ φιλοσοφία προετιμήθη
παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν.

Ὁ Ξέρξης διὰ Θεσσαλίας φεύγων διεπεραιώθη εἰς
Ἀσίαν.

Πάντες οἱ συμπολεμήσαντες Ἕλληνες διεκρίθησαν,
οἱ μὲν πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας, οἱ δὲ πρὸς τοὺς Ἀθη-
ναίους· δυνάμει γὰρ Σπάρτη καὶ Ἀθῆναι μέγισται
πόλεις διεφάνησαν.

Ἐν Αἰγὸς Ποταμοῖς ναυμαχία ἐγένετο, ἐν ἧ ὁ στόλος
τῶν Ἀθηναίων ἠττήθη.

Οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς εἰς τὸ ἄστυ διῆκεν, ὥστ'
ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη.

«προετιμήθη, ἠττήθη, ἐκοιμήθη, διεπεραιώθη» Ἀόριστος
χρόνος ἐστὶ παθητικῆς διαθέσεως, γ' πρόσωπον ἐνικοῦ
ἀριθμοῦ.

«ὠνομάσθησαν, ηὔξήθησαν, διεκρίθησαν, διεφάνησαν»
Ἀόριστος χρόνος ἐστὶ παθητικῆς διαθέσεως, γ' πρόσωπον
πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ.

Μελέτημα Α

Οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἔπεμπον τοὺς παῖδας εἰς διδασκάλων τὰ γράμματα μαθ_____.

Πολλοὶ δὲ ξένοι εἰς τὰς Ἀθήνας ἤρχοντο τὰ ἀξιοθέατα τῆς πόλεως ἱερὰ θαυμά_____ καὶ τοὺς σοφοὺς Ἀθηναίους γνωρί_____.

Ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις αἱ τέχναι διὰ τὴν εὐπορίαν ἡϋξή_____. Ἡ φιλοσοφία προετιμ_____ παρὰ πᾶσι τοῖς Ἑλλήσιν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Πέρσαι ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Εὐρώπης νικη_____ κατὰ θάλασσαν καὶ κατὰ γῆν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὕστερον οὐ πολλῶ διενεχ_____ Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι ἔλυσαν τὰς σπονδὰς. Ὁ Θουκυδίδης ἐξ ἀρχῆς τοῦτον τὸν ὄνομασ_____ Πελοποννησιακὸν πόλεμον συνέγραψεν.

Πάντες οἱ συμπολεμήσαντες Ἕλληνες διεκρί_____, οἱ μὲν πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας, οἱ δὲ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· δυνάμει γὰρ Σπάρτη καὶ Ἀθῆναι μέγισται πόλεις διεφάν_____.

Οἱ Σπαρτιάται οὐχ ὑποτελ_____ ἔχοντες φόρου τοὺς συμμάχους ἡγοῦ_____, κατ' ὀλιγαρχίαν δὲ μόνον ὅπως πολιτεύ_____ θεραπεύοντες. Ἡ δύναμις τῶν Ἀθηναίων σαφῶς ἦρ_____ καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἠνάγκασε εἰς τὸ πολεμ_____. Ἐν Αἰγὸς Ποταμ_____ ἀντίον τῆς Λαμψάκ_____ ναυμαχία ἐγένετο, ἐν ᾗ ὁ στόλος τῶν Ἀθηναίων ἠττή_____. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλ_____ ἀφικομέν_____ ὁ ἕτερος τῶ ἑτέρῳ τὴν συμφορὰν παρήγγελλε· ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμ_____. Μετὰ δὲ ταῦτα Λύσανδρος εἰς τὸν Πειραι_____ κατ_____πλευσ_____. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι πολιορκούμενοι κατὰ τὴν γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἠπὸρ_____ τί χρὴ ποιεῖν, οὔτε νε_____ οὔτε συμμάχων αὐτοῖς ὄντων οὔτε σίτ_____. ἐνόμιζ_____ γὰρ οὐδεμίαν εἶν_____ σωτηρίαν.

ἔθος
ἐπίδοσις
ῥῆθος
κράτος
σπονδή
τεκνοποιία
τεχνίτης
φόρος
ἀλλότριος, -α, -ον
ἐκάτερος, -α, -ον
ὑποτελής, -ές
διακρίνω
διαφέρω
εἰσβάλλω
ιδρύω
πορθέω
συγγράφω
συμπολεμέω
τάσσω
τειχίζω

αὐλητρίς
διαλλαγή
λιμός
φυγὰς
ἀνδραποδίζω
ἀντιλέγω
ἐκπέμπω
ἐξαιρῶ
γέμω
καθαίρω
καθήμι
καρτερῶ
καταπλέω
κατασκάπτω
παραδίδωμι
πολιορκοῦμαι

Μελέτημα Β

Οἱ Ἀθηναῖοι τῶν Σπαρτιατῶν μάλα διέφερον κατ' _____ (= χαρακτήρ) καὶ κατ' _____ (= νόμος).

Οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι τὴν πολεμικὴν δόξαν ἐδίωκον καὶ τὰς πόλεις οὐκ _____. Ὁ Λυκούργος νομίσας τὴν _____ μέγιστον τῇ πόλει εἶναι ταῖς ἐλευθέραις κόραις σωματασκεῖν _____.

Οἱ δ' Ἀθηναῖοι τοὺς ποιητὰς καὶ _____ ἐθαύμαζον καὶ λαμπρὰ τοῖς θεοῖς ἱερὰ _____. Παρεσκευάζοντο δὲ πλοῖα, τὰς θαλάσσας διέβαινον καὶ χώρας _____ ἐγίγνωσκον.

Τί δὲ συνέβη κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων καὶ τῶν _____ συμμάχων; Θουκυδίδης καὶ Ξενοφὼν οἱ Ἀθηναῖοι _____ ταῦτα τὰ γεγονότα·

Μετὰ τὰ Μηδικὰ ἐπὶ ἔτη πενήτηκοντα πολλὴν _____ ἔλαβεν ἡ Ἑλλὰς πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Πέρσαι ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Εὐρώπης, ὕστερον οὐ πολλῶν _____ (μετ.) Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι ἔλυσαν τὰς _____. Πάντες δὲ οἱ _____ (μετ.) Ἕλληνες _____, οἱ μὲν πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας, οἱ δὲ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. Τότε δὲ οἱ μὲν Σπαρτιάται οὐχ _____ ἔχοντες _____ τοὺς συμμάχους ἡγοῦντο. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι _____ εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ πολλὰς χώρας _____. Ἐπλευσαν δ' ἐπὶ τὰς ἀφεσθηκυίας αὐτῶν πόλεις καὶ τοὺς λιμένας εἶλον κατὰ _____.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Σπαρτιάται εἰς τὸν Πειραιᾶ _____ τὰς Ἀθήνας ἐπολιόρκησαν. Οἱ οὖν Ἀθηναῖοι _____ (μετ.) κατὰ τὴν γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἠπόρουσαν τί χρὴ ποιεῖν. Πρῶτον μὲν _____ καὶ ἀποθνησκόντων ἐν τῇ πόλει _____ πολλῶν οὐ διελέγοντο περὶ _____.

Ἐπεὶ δὲ παντελῶς ἤδη ὁ σῖτος ἐπελελοίπει καὶ ἡ πόλις
_____ νεκρῶν, _____ πρέσβεις.

Οἱ μὲν Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι _____ μὴ σπέν-
δεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἀλλὰ τὴν πόλιν _____.
Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα
_____. Ἐβούλοντο δὲ τὰ μακρὰ τεῖχη _____,
τοὺς φυγάδας _____ καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα
_____.

Τέλος δὲ οἱ _____ κατῆσαν καὶ τὰ τεῖχη
_____ ὑπ' _____ πολλῇ προθυμίᾳ.

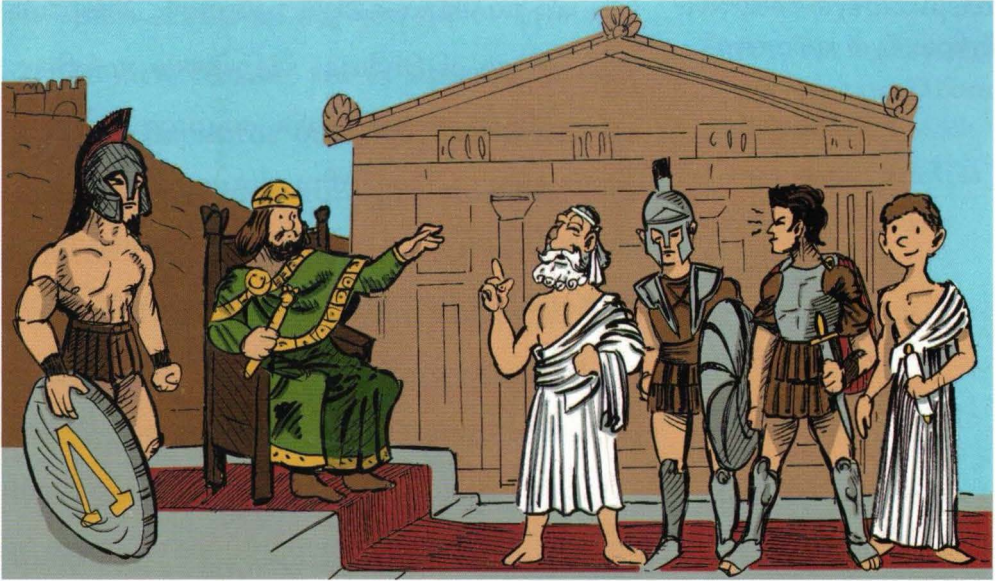
Μελέτημα Γ

1. Διὰ τί ὁ Λυκούργος ταῖς ἐλευθέραις κόραις σωματασ-
κεῖν ἔταξεν;
2. Τί βουλόμενοι ἔπεμπον οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς παῖδας εἰς
διδασκάλων ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας;
3. Τίνες ἦσαν Θουκυδίδης καὶ Ξενοφών;
4. Διὰ τί Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι ἔλυσαν τὰς
σπονδὰς;
5. Τί ἐστὶ «φόρος»;
6. Ἄρα οἱ Σάμιοι σύμμαχοι ἢ πολέμιοι ἦσαν τοῖς
Ἀθηναίοις;
7. Διὰ τί οἱ Ἀθηναῖοι ἠπόρουν τί χρὴ ποιεῖν ἐπεὶ οἱ
Σπαρτιᾶται εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀττικὴν;
8. Διὰ τί οὐδεὶς ἐκοιμήθη ἐν Ἀθήναις ἐπεὶ νυκτὸς ἀφί-
κετο ἡ Πάραλος;
9. Διὰ τί οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰς Ἀθήνας οὐκ ἐβούλοντο
ἐξαιρεῖν;
10. Διὰ τί οἱ Ἀθηναῖοι τὰ τεῖχη τέλος καθεῖλον πολλῇ
προθυμίᾳ;

ΛΕΞΕΙΣ ΛΑ΄

<i>Ρήματα</i>		<i>Ὄνόματα</i>	<i>Κύρια ὀνόματα</i>
αἵρω, -ομαι	πολιορκέω, -έομαι	ἀγαλματοποιός, ὁ	Ἄγις
ἀναχωρέω	πορθέω	αὐλητρίς, ἡ	Αἰγὸς Ποταμοί
ἀνδραποδίζω	προβαίνω	δόξα, ἡ	Ἀναξαγόρας
ἀντιλέγω	προέχω	ἔθνος, τό	Ἀσπασία
γέμω	προτιμάω, -άομαι	ἔθος, τό	Ἑλλήσποντος
γνωρίζω	στρατοπεδεύω	ἐπίδοσις, ἡ	Θηραμένης
διαμένω	συγγράφω	εὐδαιμονία, ἡ	Θουκυδίδης
διαφαίνω, -ομαι	συμπολεμέω	ἦθος, τό	Λακωνική
διέχω	σωματασκέω	ἡλικία, ἡ	Λάμψακος
διῆκω	τάσσω	ἡσυχία, ἡ	Λυκούργος
εἰσβάλλω	τειχίζω	κράτος, τό	Λύσανδρος
εἵσειμι	ὑπάρχω	λιμός, ὁ	Λυσίας
ἐκπέμπω	<i>Ἐπίθετα</i>	οἰμωγή, ἡ	Ξενοφών
ἐξαιρέω	ἀξιοθέατος, -ον	παιδεία, ἡ	Πάραλος
ἐπαναφέρω	ἀξιόλογος, -ον	παλαίστρα, ἡ	Παυσανίας
ιδρύω	λαμπρός, -ά, -ον	πλοῦτος, ὁ	Πρωταγόρας
ισχύω	Μεγαρεύς, -ίς	ῥητορική, ἡ	Σελλασία
καθαίρέω	Πελοποννησιακός,	στάδιον, τό	<i>Ἀντωνυμῖαι</i>
καθήμι	-ή, -όν	στρατιώτης, ὁ	ἕτερος, -α, -ον
καρτερέω	πεζικός, -ή, -όν	συμμαχία, ἡ	τοιοῦτος, τοιαύτη,
καταπλέω	πολυχρόνιος, -ον	συνέχεια, ἡ	τοιοῦτο
κατασκάπτω	ὑποτελής, -ές	συνθήκη, ἡ	<i>Σύνδεσμοι</i>
κάτειμι	<i>Ἐπρὸρήματα</i>	τεκνοποιία, ἡ	ὥστε
λύω	ἀντίον	τεχνίτης, ὁ	
παραγγέλλω	εὐθύς	φιλοσοφία, ἡ	
παραδίδωμι	παντελῶς	φυγὰς, ὁ	
παραλαμβάνω	σαφῶς	χαρακτήρ, ὁ	
πιστεύω			

ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

ὁ Σπαρτιάτης βασιλεὺς Ἀγισίλαος καὶ οἱ πρέσβεις·
ὁ Καλλίας, ὁ Αὐτοκλῆς, ὁ Ἰσόμαχος, ὁ Ἀχιλλεύς

A Τί συνέβη μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλε-
μον; Ἄρ' ἐν ἡσυχίᾳ ὑπῆρχον οἱ Ἕλληνες; Οὐδα-
μῶς, οἱ μὲν γὰρ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἡγεμονίαν
τῆς Ἑλλάδος ἔλαβον, ἀλλὰ πράξεις ἀδίκους
5 κατὰ τῶν συμμάχων ἐπιτελεῖν ἐπεχείρησαν.
Ἐν ἐκάστη πολεμίᾳ πόλει τοὺς παρ' αὐτοῖς κα-
λουμένους ἄρμοστὰς ἐγκατέστησαν (ἄρμοστής
ἐλέγετο ὁ ἀπεσταλμένος ἐκ Σπάρτης διοικητῆς
ὑποτεταγμένων πόλεων)· πάσας γὰρ τὰς πόλεις
10 ἐβούλοντο δι' ὀλιγαρχίας διοικεῖσθαι. Ἔταξαν
δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ φόρους πᾶσι τοῖς κατα-
πολεμηθεῖσιν.

πράξεις < πράσσω
ἐπιτελῶ· ποιῶ, διαπράσσω
ἐγκατέστησαν
< ἐγκαθίστημι
ἀπεσταλμένος
< ἀποστέλλω
διοικητῆς < διοικέω
ὑποτεταγμένος
< ὑποτάσσω
δι' ὀλιγαρχίας διοικοῦμαι·
κατ' ὀλιγαρχίαν
πολιτεύομαι
καταπολεμῶ
↔ συμπολεμῶ

- πολεμικῶς ἔχω πρὸς τινα· ἔχθραν ἔχω πρὸς τινα
- Αἱ δὲ Θῆβαι δυνατὴ τε καὶ αὐτόνομος πόλις ἦν καὶ πολεμικῶς εἶχε πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας. Διὰ τοῦτο οἱ Θηβαῖοι ἐξέπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας βουλόμενοι σύμμαχοι εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρῶτον μὲν ἠπόρουν τί χρὴ ποιεῖν, ἔπειτα δ' ἐψηφίσαντο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συμμάχους γενέσθαι τοῖς Θηβαίοις.
- Μετὰ δὲ ταῦτα ὁρῶντες οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς Θηβαίους πολεμικῶς ἔχοντας πρὸς ἄλλας ἐν τῇ Βοιωτίᾳ πόλεις αὖθις ἠπόρουν τί χρὴ ποιεῖν· οὐκέτι γὰρ σύμμαχοι ἄξιοι πιστεῦεσθαι ἐφαίνοντο. Ἐκκλησίαν οὖν ἐποίησαν ἐν ἣ ἔδοξε τὴν εἰρήνην τοῖς Λακεδαιμονίοις ποιεῖσθαι.
- Ψηφισάμενος οὖν ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων εἰρήνην ποιεῖσθαι τοῖς ἐχθροῖς, πρῶτον μὲν εἰς Θήβας πρέσβεις ἐξέπεμψε παρακαλοῦντας ἀκολουθεῖν εἰς Λακεδαίμονα περὶ εἰρήνης. Ἐπειτα δ' ἐξέπεμψαν καὶ αὐτοὶ πρέσβεις εἰς Λακεδαίμονα. Ἦν δὲ τῶν αἰρεθέντων Καλλίας Ἴππονίκου, Αὐτοκλῆς Στρομβιχίδου, Ἀχιλλεὺς Ἀριστοφῶντος, τοῦτ' ἔστιν ὁ τοῦ Ἀπολλωνίου γαμβρός, καὶ ἄλλοι πρέσβεις.
- Ἀφικόμενοι δὲ οἱ πρέσβεις εἰς Σπάρτην ἀπήγγειλαν ταῦτα τοῖς Λακεδαιμονίοις. Πρῶτος ἔλεξεν αὐτῶν Καλλίας. Καὶ τότε δὴ ἤρξατο ὧδέ πως·

ἀπήγγειλαν < ἀπαγγέλλω

ἔλεξεν = εἶπεν

B «ὦ ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι, βούλομαι τοῦτο
 40 ὑμῖν εἰπεῖν. Πρόσθεν δις ἤδη ἦλθον ἐγὼ περὶ
 πολέμου καταλύσεως, καὶ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς
 πρεσβείαις ἄπρακτος οὐκ ἀπῆλθον, ἀλλὰ τὴν
 εἰρήνην διεπραξάμην καὶ ὑμῖν καὶ ἡμῖν. Νῦν
 δὲ τρίτον ἤκω, καὶ ἡγοῦμαι πολὺ δικαιότατα
 45 τοῦτο ποιεῖν καὶ τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι· ὁρῶ
 γὰρ μικρὰ τὰ διαφέροντα. Σωφρόνων δὲ ἀν-
 θρώπων δήπου ἐστὶ πόλεμον ἀναιρεῖσθαι, ἐπεὶ
 ὁμογνωμονοῦσιν.

Εἰ δὲ ἄρα ἐκ θεῶν πεπρωμένον ἐστὶ πόλεμον
 50 ἐν ἀνθρώποις γίγνεσθαι, ἡμᾶς δὲ χρὴ ἄρχεσθαι
 μὲν αὐτοῦ ὡς σχολαίτατα, ὅταν δὲ γένηται
 καταλύεσθαι ὡς τάχιστα».

χρὴ ἡμᾶς τὸν
 πόλεμον καταλύειν

Μετὰ τοῦτον Αὐτοκλῆς, μάλα δοκῶν σώ-
 φρων ῥήτωρ εἶναι, ὧδε εἶπεν·

55 «Ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι, ὅτι μὲν ἃ μέλλω
 λέγειν οὐ πρὸς χάριν ὑμῖν ἔσεσθαι σὺκ ἀγνοῶ,
 ἀλλὰ δοκεῖ μοι τοὺς φίλους, οἵτινες βούλον-
 ται τὴν φιλίαν ὡς πλεῖστον χρόνον διαμένειν,
 χρὴ λέγειν ἀλλήλους τὰ αἴτια τῶν πολέμων.

πρόσθεν ↔ νῦν
 ἦλθον (ἵνα διαλέγωμαι
 περὶ (τῆς) καταλύσεως
 (τοῦ) πολέμου
 κατάλυσις < καταλύω
 ἄπρακτος < πρᾶσσω
 διεπραξάμην
 < διαπράσσομαι
 ἡγοῦμαι = νομίζω

ὁμογνωμονῶ· ὅμοιαν
 γνώμην ἔχω
 πεπρωμένον < πόρω
 χρὴ + αἰτ. + ἀπαρ.
 ὅταν γένηται (πόλεμος)

ἀγνοῶ ὅτι (τὰ πράγματα)
 ἃ μέλλω λέγειν ...
 ἔσεσθαι < εἰμί
 ὅστις | οἵτινες

σύ ὑμεῖς φημί φαμέν φής φατέ φησί(ν) φασί(ν) ἐν + πούς > ἐμποδών· πρὸ τῶν ποδῶν	Ἵμεῖς δὲ ἀεὶ μὲν φατε ὅτι αὐτονόμους τὰς πό- λεις χρῆ εἶναι, αὐτοὶ δ' ἐστὲ μάλιστα ἐμποδῶν τῇ αὐτονομίᾳ. Διὰ τί οὖν παρελάβετε τὴν Καδ- μείαν; Τοιγὰρ οὕτω δράσαντες τοῖς Θηβαίοις οὐκ ἐπετρέπετε αὐτονόμους εἶναι».	60
	Ταῦτα εἰπὼν σιωπὴν μὲν παρὰ πάντων ἐποίησεν, ἡδομένους δὲ τοὺς ἀχθομένους τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐποίησεν.	65
ἀμαρτάνω, ἀναμάρτητος, -ον < ἀμάρτημα διατελώ = ζάω ἐάν < εἰ + ἄν	Μετὰ τοῦτον Ἀχιλλεὺς παρελθὼν ἔλεξε τάδε· «ὦ ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι, ἐγένετο ἀμαρτή- ματα καὶ ἀφ' ἡμῶν καὶ ἀφ' ὑμῶν. Ὅρῳ δὲ τῶν ἀνθρώπων οὐδένα ἀναμάρτητον διατελοῦντα. Δοκοῦσι δέ μοι καὶ εὐπορώτεροι ἐνίοτε γίγνεσ- θαι ἄνθρωποι ἀμαρτάνοντες, ἄλλως τε καὶ ἐὰν τιμωρῶνται ὑπὸ τῶν ἀμαρτημάτων, ὥς ἡμεῖς.	70
ἀφρόνως ↔ σωφρόνως πραχθεῖς < πράσσω	Ἵμῖν δὲ ἔγωγε ὁρῶ διὰ τὰ ἀφρόνως πραχθέντα ἔστιν ὅτε πολλὰ ἀντίτυπα γιγνόμενα. Εἰσὶ μὲν δήπου πασῶν τῶν πόλεων αἱ μὲν τὰ ὑμέτερα, αἱ δὲ τὰ ἡμέτερα φρονοῦσαι, καὶ ἐν ἐκάστη πόλει οἱ μὲν λακωνίζουσιν, οἱ δὲ ἀττικίζουσιν. Ἀλλὰ εἰ οὖν ἡμεῖς φίλοι ἐσμέν οὐδὲν χαλεπὸν ὑμῖν τε καὶ ἡμῖν ἔσται οὔτε κατὰ γῆν οὔτε κατὰ θά- λασσαν. Ἀλλὰ μέντοι ὅτι μὲν πόλεμοι ἀεὶ ποτε γίνονται καὶ ὅτι καταλύονται πάντες ἐπιστά- μεθα. Τί οὖν δεῖ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἀναμένειν καὶ πολλὰ κακὰ παθεῖν;»	75 80
ἔσται < εἰμί τί; = διὰ τί;		85

Γ Παρῆσαν δ' ἐκεῖ πρέσβεις Θηβαῖοι. Προηγό-
 ρει δὲ αὐτῶν Ἰσόμαχος, λέγων ὥς χρὴ τὸν
 πόλεμον τοῖς Λακεδαιμονίοις τελέθειν· «Ὅρῶ
 μέν, ὦ ἄνδρες, τὰ παρόντα πράγματα πολλὴν
 90 δυσκολίαν ἔχοντα καὶ ταραχήν. Ἄλλ' ὥς οὔτε
 πράξομεν οὐδὲν ἀνάξιον ἡμῶν αὐτῶν, οὔτε
 ἔσται πόλεμος, νοῦν δὲ δόξομεν πᾶσιν ἔχειν
 καὶ τὰ δίκαια λέγειν, τοῦτ' οἶμαι δεῖν ποιεῖν.
 Νομίζω δὲ τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν πλειό-
 95 νων ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι ἢ τὸ προσκρούειν καὶ
 φιλονικεῖν περὶ τούτων».

προηγόρει < προηγορέω

παρών, -οντος < πάρειμι
 ὥς + μέλλ. = ἵνα + ὑποτ.

οἶμαι = νομίζω

πολύς, πλείων, πλείστος

προσκρούω = ὀργίζομαι

ἢ ≠ ἥ

φιλονικῶ = ἐρίζω

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἀχιλλεὺς εἶπεν· «Ἀλλὰ
 ταῦτα μὲν ἔμοιγε, ὦ Ἰσόμαχε, καλῶς δοκεῖς
 λέγειν. Οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἀνόητός ἐστιν, ὅστις
 100 πόλεμον πρὸ εἰρήνης αἰρεῖται· ἐν μὲν γὰρ τῇ
 εἰρήνῃ οἱ παῖδες τοὺς πατέρας θάπτουσιν, ἐν δὲ
 τῷ πολέμῳ οἱ πατέρες τοὺς παῖδας. Ἄρ' οὐ
 λέγω τὴν ἀλήθειαν;»

ἀνόητος ↔ σοφός

πρὸ εἰρήνης = ἀντὶ
 πολέμου

Δοξάντων δὲ πάντων καλῶς εἰπεῖν, ἐψηφί-
 105 σαντο καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι δέχεσθαι τὴν εἰρή-
 νην. Ὡμοσαν οὖν οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἱ Ἀθηναῖοι
 καὶ οἱ σύμμαχοι κατὰ πόλεις ἕκαστοι, ἀλλὰ καὶ
 οἱ Θηβαῖοι. Προσελθόντες δὲ πάλιν τῇ ὑστεραίᾳ
 οἱ πρέσβεις τῶν Θηβῶν ἐκέλευον μεταγράφειν·
 110 ἀντὶ γὰρ Βοιωτῶν ἀπέγραψαν Θηβαῖοι. Ὁ δὲ

ὥμοσαν < ὅμνυμι

μεταγράφω· γράφω
 διαφόρως, ἐκ νέου

ἀπογράφω· ἐγγράφω τινὸς
 τὸ ὄνομα

ἀθύμως < ἀθυμία

Ἀγσιλάος, ὁ τῶν Σπαρτιατῶν βασιλεύς, ἀπεκρίνατο ὅτι μεταγράψει οὐδὲν ὦν τὸ πρῶτον ὥμοσάν τε καὶ ἀπεγράψαντο. Οὕτω δὴ εἰρήνην ἐποίησαν πάντες πλὴν τῶν Θηβαίων, οἱ παντελῶς ἀθύμως ἔχοντες τέλος ἀπῆλθον.

115

Ἐκ δὲ τούτου οἱ μὲν Ἀθηναῖοι τὰς τε φρουρὰς ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων πόλεων ἀπήγαγον καὶ τὰς ναῦς μετεπέμψαντο. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων πόλεων τοὺς τε ἄρμοστὰς ἀπήγαγον, τὰ τε στρατόπεδα διέλυσαν καὶ τὰ ναυτικὰ καὶ τὰ πεζικὰ, καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτονόμους ἔασαν. Οἱ δὲ Θηβαῖοι τὰς ὑποτεταγμένας Βοιωτίας πόλεις αὐτονόμους οὐχ ἔασαν, οὐδὲ τὰ στρατόπεδα διέλυσαν.

120

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μετοχή παρακειμένου

Οἱ Ἀθηναῖοι ἔπλευσαν ἐπὶ τὰς ἀφεστηκυίας αὐτῶν πόλεις.

-κώς, -κυῖα, -κός
γεγονώς, -υῖα, -ός
< γίγνομαι

Ἡ μὲν Ὑπατία μικρὰ παῖς ἐστὶν ἑπτὰ ἔτη γεγονυῖα. Ὁ δὲ Πάτροκλος νεανίας ἐστὶ πεντεκαίδεκα ἔτη γεγονώς.

ἀνεωγμένος < ἀνοίγω
πεπρωμένος < πόρω

Ὁ Ἐπειὸς ἵππον κατεσκεύασε εἰς τὰς πλευρὰς ἀνεωγμένον.

Ἐκ θεῶν πεπρωμένον ἐστὶ πόλεμον ἐν ἀνθρώποις γίγνεσθαι.

Ἀρμοστής ἐλέγετο ὁ ἀπεσταλμένος ἐκ Σπάρτης διοικητὴς ὑποτεταγμένων πόλεων.

Μέγιστος τῶν προγεγενημένων ἦν ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος.

Οἱ Ἕλληνες οἶνον πίνουσιν κεκραμένον ὕδατι.

Ἐν τοῖς ἀγροῖς ἄφθονα πεφυτευμένα δένδρα ἐστίν.

Ἡ δέσποινα τὴν ὑποδοχὴν τῶν κεκλημένων ἐν τῇ οἰκίᾳ ἡτοίμασεν.

«ἀφεστηκυίας, γεγονυῖα, γεγονώς» μετοχαὶ παρακειμένου (ἐνεργητικὴ φωνή) εἰσίν.

«ἀνεωγμένον, πεπρωμένον, ἀπεσταλμένος, ὑποτεταγμένων, προγεγενημένων, κεκραμένον, πεφυτευμένα, κεκλημένων» μετοχαὶ παρακειμένου (παθητικὴ φωνή) εἰσίν.

Μετοχὴ ἀορίστου μέσης φωνῆς καὶ παθητικῆς διαθέσεως
 Ἦρα πασῶν προκριθεῖσα ὑπέσχετο τὴν βασιλείαν Ἀσίας καὶ Εὐρώπης δώσειν.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔταξαν φόρους πᾶσι τοῖς καταπολεμηθεῖσιν.

Ξενισθεῖς παρὰ Μενελάῳ, τῇ δεκάτῃ πορευθέντος ἐκείνου εἰς Κρήτην, ὁ Πάρις φεύγει σὺν τῇ Ἑλένῃ.

Ἦν τῶν αἰρεθέντων καὶ Ἀχιλλεὺς ὁ τοῦ Ἀπολλωνίου γαμβρός.

Ἵμῖν ἔγωγε ὁρῶ διὰ τὰ ἀφρόνωςπραχθέντα ἔστιν ὅτε πολλὰ ἀντίτυπα γιγνόμενα.

Ἐν τῷ Καυκάσῳ ὄρει προσηλωθεῖς ὁ Προμηθεὺς πολλὰ ἔτη ἔμεινε.

Ὁ Θουκυδίδης ἐξ ἀρχῆς τοῦτον τὸν ὀνομασθέντα Πελοποννησιακὸν πόλεμον συνέγραψεν.

Διενεχθέντες Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι ἔλυσαν τὰς σπονδάς.

ἐσταλμένος < στέλλω
 τεταγμένος < τάσσω

γεγενημένος < γίγνομαι

κεκραμένος < κεραννύω

πεφυτευμένος < φυτεύω

κεκλημένοι < καλέω

-θεῖς, -θεῖσα, -θέν
 -σθεῖς, -σθείσα, -σθέν
 -χθεῖς, -χθείσα, -χθέν

-θεῖς | -θέντες
 -θέντα | -θέντας
 -θέντος | -θέντων
 -θέντι | -θεῖσι(ν)

προκριθεῖς < προκρίνομαι

πολεμηθεῖς < πολεμοῦμαι

πορευθεῖς < πορεύομαι

αἰρεθεῖς < αἰροῦμαι

πραχθεῖς < πράσσομαι

προσηλωθεῖς <
 προσηλοῦμαι

ὀνομασθεῖς < ὀνομάζομαι

διενεχθεῖς < διαφέρομαι

νικηθείς < νικῶμαι

Ξέρξης πεζῇ ἐν Πλαταιαῖς νικηθείς, διεπεραιώθη εἰς Ἀσίαν.

«προκριθεῖσα, ξενισθείς, καταπολεμηθεῖσιν, πορευθέντος, αἰρεθέντων, πραχθέντα, προσηλωθείς, ὀνομασθέντα, διενεχθέντες, νικηθείς» μετοχή ἀορίστου ἐστὶ μέσης φωνῆς καὶ παθητικῆς διαθέσεως.

Μελέτημα Α

Ἐν ἐκάστη πολεμία πόλει οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς παρ' αὐτοῖς καλουμένους ἄρμουςτ____ ἐγκατέστ____. Ἐταξαν δὲ φόρους πᾶσι τοῖς καταπολεμη____.

Οἱ δὲ Θηβαῖοι οὐκέτι σύμμαχοι ἄξιοι πιστεῦ____ ἐφαίνοντο τοῖς Ἀθηναίοις. Ψηφισά____ οὖν ὁ δῆμος εἰρήνην ποι____ τοῖς ἐχθροῖς, εἰς Θήβας πρέσβεις ____πεμψε παρακαλ____ ἀκολουθεῖν εἰς Λακεδαίμονα περὶ εἰρήνης. Ἦν δὲ τῶν αἶρε____ Καλλίας Ἴππονίκου, Αὐτοκλῆς Στρομβιχίδ____ καὶ Ἀχιλλεὺς Ἀριστοφῶντ____.

Ἀφικό____ δὲ οἱ πρέσβεις εἰς Σπάρτην ἀπήγγ____ ταῦτα τοῖς Λακεδαιμονίοις. Ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς τάδε λεξ____· «Ὑμῖν ἔγωγε ὁρῶ διὰ τὰ ἀφρόνως πραχ____ ἔστιν ὅτε πολλὰ ἀντίτυπα γιγνόμενα. Εἰ ἡμεῖς φίλοι ἐσμὲν οὐδὲν χαλεπὸν ὑμῖν τε καὶ ἡμῖν ἔσ____ οὔτε κατὰ γῆν οὔτε κατὰ θάλασσαν. Ἀλλὰ μέντοι ὅτι μὲν πόλεμοι ἀεὶ ποτε γίνονται καὶ ὅτι καταλύονται πάντες ἐπιστά____».

Ὁ δὲ Θηβαῖος πρέσβυς τάδ____ ἔλεξεν· «Ὅρῶ μὲν τὰ παρόντα πράγματα πολλὴν δυσκολίαν καὶ ταραχὴν ἔχο____. Ἀλλ' ὥς νοῦν δόξ____ πᾶσιν ἔχειν καὶ τὰ δίκαια λέγειν, τοῦτ' οἶμαι δεῖν ποι____. Νομίζω δὲ τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν πλειόνων ἀγαθῶν αἰτί____ εἶναι ἢ τὸ προσκρούειν καὶ φιλονικ____ περὶ τούτων».

Δοξ_____ δὲ πάντων καλῶς εἰπεῖν, ἐψηφίσ_____ καὶ οἱ
Λακεδαιμόνιοι δέχεσθαι τὴν εἰρήνην. Ὡμο_____ οὖν
πάντες οἱ σύμμαχοι κατὰ πόλεις ἕκαστοι. Προσελθόντες
δὲ πάλιν τῇ ὑστεραί_____ οἱ πρέσβεις τῶν Θηβῶν ἐκέλευον
μεταγράφειν· ἤθελον γὰρ ἀπογράψ_____ ὡς Βοιωτοὶ ἀντὶ
Θηβ_____.

Μελέτημα Β

Μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον οἱ Λακεδαιμό-
νιοι _____ ἀδίκους κατὰ τῶν συμμάχων ἐπιτελεῖν
ἐπεχείρησαν καὶ ἐν ἐκάστη πολεμιά πόλει τοὺς παρ’
αὐτοῖς καλουμένους _____ ἐγκατέστησαν. Ἀρμοστής
ἐλέγετο ὁ _____ (μετ.) ἐκ Σπάρτης διοικητὴς
_____ (μετ.) πόλεων.

Αἱ δὲ Θῆβαι δυνατὴ τε καὶ _____ πόλις ἦν. Οἱ
δὲ Θηβαῖοι σύμμαχοι ἄξιοι πιστεῦεσθαι τότε οὐκέτι
_____ (παρατ.) τοῖς Ἀθηναίοις. Ὁ οὖν δῆμος εἰς
Θήβας πρέσβεις ἐξέπεμψε _____ (μετ.)
ἀκολουθεῖν εἰς Λακεδαίμονα περὶ εἰρήνης. Ἀφικόμενοι
δὲ οἱ πρέσβεις εἰς Σπάρτην _____ (ἀόρ.) ταῦτα
τοῖς Λακεδαιμονίοις.

Ὁ Καλλίας πρῶτος τάδε ἔλεξε· «Πρόσθεν δις ἤδη
ἦλθον ἐγὼ περὶ πολέμου _____, καὶ ἐν
ἀμφοτέραις ταῖς πρεσβείαις _____ (ἀόρ.) καὶ
ὕμῃν καὶ ἡμῖν εἰρήνην. Εἰ δὲ ἄρα ἐκ θεῶν _____
(μετ.) ἐστὶ πόλεμον ἐν ἀνθρώποις γίγνεσθαι, ἡμᾶς δὲ χρή
ἄρχεσθαι μὲν αὐτοῦ ὡς _____, ὅταν δὲ γένηται
_____ (ἀπαρ.) ὡς τάχιστα».

Μετὰ τοῦτον Αὐτοκλῆς, μάλα δοκῶν _____
ρήτωρ εἶναι, ὧδε εἶπεν· «Οἵτινες βούλονται τὴν φιλίαν

ἀρμοστής
πράξις
αὐτόνομος, -ον
ἀπαγγέλλω
ἀποστέλλω
παρακαλέω
ὑποτάσσω
φαίνομαι

αἷτιον
ἀμάρτημα
κατάλυσις
σιωπὴ
ἀμαρτάνω
διαπράσσομαι
ἡδομαι
καταλύομαι
πόρω
ἀναμάρτητος, -ον
σώφρων, -ον
ἐάν
σχολαίτατα

ὥς πλεῖστον χρόνον διαμένειν, χρή λέγειν ἀλλήλους τὰ
_____ τῶν πολέμων».

Ταῦτα εἰπὼν _____ μὲν παρὰ πάντων
ἐποίησεν, _____ (μετ.) δὲ τοὺς ἀχθομένους τοῖς
Λακεδαιμο-νίοις ἐποίησεν.

Τέλος δὲ εἶπεν ὁ Ἀχιλλεύς· «Ἐγένετο _____
καὶ ἀφ' ἡμῶν καὶ ἀφ' ὑμῶν. Ὅρῳ δὲ τῶν ἀνθρώπων
οὐδένα _____ διατελοῦντα. Δοκοῦσι δέ μοι καὶ
εὐπορώτε-ροι ἐνίστε γίγνεσθαι ἄνθρωποι _____
(μετ.), ἄλλως τε καὶ _____ (εἰ + ἄν) τιμωροῦνται
ὑπὸ τῶν ἀμαρτημάτων, ὥς ἡμεῖς».

Ἐκεῖ παρῆσαν καὶ πρέσβεις Θηβαῖοι. _____
(παρατ.) δὲ αὐτῶν Ἰσόμαχος, λέγων ὥς χρή τὸν πόλεμον
τοῖς Λακεδαιμονίοις τελέθειν·

«Ὅρῳ μὲν, ὦ ἄνδρες, τὰ παρόντα πράγματα πολλὴν
_____ ἔχοντα καὶ ταραχήν. Ἄλλ' ὥς οὔτε
πράξομεν οὐδὲν _____ ἡμῶν αὐτῶν, οὔτε ἔσται
πόλεμος, _____ δὲ δόξομεν πᾶσιν ἔχειν καὶ τὰ
δίκαια λέγειν, τοῦτ' _____ (= νομίζω) δεῖν
ποιεῖν. Νομίζω δὲ τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν
πλειόνων ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι ἢ τὸ προσκρούειν καὶ
_____ (ἀπαρ.) περὶ τούτων».

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ προσελθόντες οἱ πρέσβεις τῶν Θηβῶν
ἐκέλευον _____ (ἀπαρ.)· _____ γὰρ
Βοιωτῶν _____ (ἀόρ.) Θηβαῖοι. Οὕτω δὲ τὴν
εἰρήνην ἐποίησαν πάντες πλὴν τῶν Θηβαίων. Οἱ μὲν οὖν
Ἀθηναῖοι τὰς τε _____ ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων
πόλεων ἀπήγαγον καὶ τὰς ναῦς _____ (ἀόρ.). Οἱ
δὲ Λακεδαιμόνιοι ἐκ τῶν πόλεων τοὺς τε ἀρμοστὰς
ἀπήγαγον καὶ τὰ στρατό-πεδα _____ (ἀόρ.).

δυσκολία
νοῦς
φρουρά

ἀπογράφω
διαλύω
μεταγράφω
μεταπέμπω
οἶμαι
προηγορῶ
φιλονικῶ

ἀνάξιος, -ον

ἀντί

Μελέτημα Γ

1. Διὰ τί οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον τὴν εἰρήνην τοῖς ἐχθροῖς ἐβούλοντο ποιεῖσθαι;
2. Διὰ τί ὁ Καλλίας ἡγεῖται τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι τοῖς Λακεδαιμονίοις;
3. Διὰ τί πρὸς χάριν οὐκ ἔστιν τὰ ὑπὸ τοῦ Αὐτοκλέους λεγόμενα;
4. Τίνες οἱ ἀμαρτήσαντες κατὰ τὸν Ἀχιλλέα; Τίνες δὲ ἀνόητοί εἰσιν;
5. Ἄρα οἱ Θηβαῖοι τὸν πόλεμον ἀναιρεῖσθαι ἐβούλοντο;
6. Διὰ τί δὲ τέλος ἄπρακτοι ἐκεῖνοι ἀπῆλθον;
7. Τίνων πόλεων ἀπήγαγον τοὺς ἄρμοστὰς οἱ Λακεδαιμόνιοι;
8. Τίνων τὰ στρατόπεδα διελύθησαν;

ΛΕΞΕΙΣ ΛΒ΄

Ῥήματα

ἀναμένω
ἀπαγγέλλω
ἀπογράφω, -ομαι
δέω
διαπράσσω, -ομαι
ἐγκαθίστημι
ἐπιτελέω
ἥδομαι
καταπολεμέω, -ομαι
λακωνίζω
μεταγράφω
μεταπέμπω, -ομαι
οἶμαι
ὄμνυμι
ὁμογνωμονέω
παρακαλέω
παρέρχομαι
προηγορέω
προσκρούω
ὑποτάσσω, -ομαι
φαίνομαι
φιλονικέω
φρονέω

Ὄνόματα

ἀμάρτημα, τό
ἀρμοστής, ὁ
αὐτονομία, ἡ
γνώμη, ἡ
διοικητής, ὁ
δυσκολία, ἡ
κατάλυσις, ἡ
πράξις, ἡ
πρεσβεία, ἡ
σιωπή, ἡ
ταραχή, ἡ
φρουρά, ἡ

Ἀντωνυμῖαι

ὕμεῖς

Μόρια

ἄρα

Σύνδεσμοι

ἐάν (εἰ + ἄν)

Προθέσεις

ἀντί

Ἐπίθετα

ἄδικος, -ον
ἀναμάρτητος, -ον
ἀνάξιος, -ον
ἀντίτυπος, -ον
ἄπρακτος, -ον
αὐτόνομος, -ον
εὖπορος, -ον
σχολαῖος, -α, -ον
σώφρων, -ον

Ἐπιφρήματα

ἀθύμως
ἄλλως
ἀφρόνως
δήπου
δῖς
ἐμποδῶν
πολεμικῶς
πρόσθεν
πως
ὕμετερος, -α, -ον
σωφρόνως

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΚΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΖΥΓΙΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ ἐνικός ἀριθμός

	ἀρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον
ὀνομαστική	ὁ	ἡ	τό
αἰτιατική	τόν	τήν	τό
γενική	τοῦ	τῆς	τοῦ
δοτική	τῷ	τῇ	τῷ

πληθυντικός ἀριθμός

ἀρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον
οἱ	αἱ	τά
τούς	τάς	τά
τῶν	τῶν	τῶν
τοῖς	ταῖς	τοῖς

Α΄ ΚΛΙΣΙΣ

θηλυκά ὀνόματα

-ᾱ	ἐνικός	πληθυντ.	-ᾱ	ἐνικός	πληθυντ.	-η	ἐνικός	πληθυντ.
ὄνομ. κλητ.	χώρα	χῶραι	ὄνομ. κλητ.	γλῶσσα	γλῶσσαι	ὄνομ. κλητ.	ἀράχνη	ἀράχναι
αἰτ.	χώραν	χώρας	αἰτ.	γλῶσσαν	γλῶσσας	αἰτ.	ἀράχνην	ἀράχνας
γεν.	χώρας	χωρῶν	γεν.	γλῶσσης	γλωσσῶν	γεν.	ἀράχνης	ἀραχνῶν
δοτ.	χώρα	χάραις	δοτ.	γλώσση	γλώσσαις	δοτ.	ἀράχνη	ἀράχναις

ἀρσενικά ὀνόματα

-ᾱ	ἐνικός	πληθυντ.	-η	ἐνικός	πληθυντ.
ὄνομ.	νεανίας	νεανίαι	ὄνομ.	πλανήτης	πλανῆται
κλητ.	νεανία	νεανίαι	κλητ.	πλανήτα	πλανῆται
αἰτ.	νεανίαν	νεανίας	αἰτ.	πλανήτην	πλανήτας
γεν.	νεανίου	νεανιῶν	γεν.	πλανήτου	πλανητῶν
δοτ.	νεανία	νεανίαις	δοτ.	πλανήτη	πλανήταις

Β΄ ΚΛΙΣΙΣ

ἀρσενικά ὀνόματα

οὐδέτερα ὀνόματα

θηλυκά ὀνόματα

-ο	ἐνικός	πληθυντ.		ἐνικός	πληθυντ.		ἐνικός	πληθυντ.
ὄνομ.	κόσμος	κόσμοι	ὄνομ.	•	ὄνομ.	νῆσος	νῆσοι	
κλητ.	κόσμε		κλητ.	θηρίον	θηρία	κλητ.	νῆσε	
αἰτ.	κόσμον	κόσμους	αἰτ.			αἰτ.	νῆσον	
γεν.	κόσμου	κόσμων	γεν.	θηρίου	θηρίων	γεν.	νῆσου	
δοτ.	κόσμῳ	κόσμοις	δοτ.	θηρίῳ	θηρίοις	δοτ.	νῆσῳ	

τρικατάληκτα επίθετα

ένικος ἀριθμός			
	ἄρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον
ὄνομ.	μικρός		
κλητ.	μικρέ	μικρά	μικρόν
αἰτ.	μικρόν	μικράν	μικρόν
γεν.	μικροῦ	μικρῆς	μικροῦ
δοτ.	μικρῷ	μικρᾷ	μικρῷ

πληθυντικός ἀριθμός

ἄρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον
μικροί	μικραί	μικρά
μικρούς	μικράς	μικρά
	μικρῶν	
μικροῖς	μικραῖς	μικροῖς

ἄρσενικόν θηλυκόν οὐδέτερον			
ὄνομ.	καλός	καλή	καλόν
κλητ.	καλέ		
αἰτ.	καλόν	καλήν	καλόν
γεν.	καλοῦ	καλῆς	καλοῦ
δοτ.	καλῷ	καλῇ	καλῷ

ἄρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον
καλοί	καλαί	καλά
καλούς	καλάς	καλά
	καλῶν	
καλοῖς	καλαῖς	καλοῖς

δικατάληκτα επίθετα

ένικος ἀριθμός		
	ἄρσ./θηλ.	οὐδέτερον
ὄνομ.	ἄθánατος	
κλητ.	ἄθánατε	ἄθánατον
αἰτ.		ἄθánατον
γεν.		ἄθánατου
δοτ.		ἄθánατῳ

πληθυντικός ἀριθμός	
ἄρσ./θηλ.	οὐδέτερον
ἄθánατοι	ἄθánατα
ἄθανάτους	
	ἄθανάτων
	ἄθανάτοις

Γ ΚΛΙΣΙΣ

θηλυκά, οὐδέτερα καὶ ἄρσενικά ὀνόματα

-δ	ένικος	πληθ.	-τ	ένικος	πληθ.	-θ	ένικος	πληθ.
ὄνομ.	παῖς	παῖδες	ὄνομ.			ὄνομ.	ὄρνις	ὄρνιθες
κλητ.	παῖ	παῖδες	κλητ.	σῶμα	σώματα	κλητ.	ὄρνι	ὄρνιθες
αἰτ.	παῖδα	παῖδας	αἰτ.			αἰτ.	ὄρνιν	ὄρνιθας
γεν.	παιδός	παιδῶν	γεν.	σώματος	σωμάτων	γεν.	ὄρνιθος	ὄρνιθων
δοτ.	παιδί	παισί	δοτ.	σώματι	σώμασι	δοτ.	ὄρνιθι	ὄρνισι

-κ	ένικος	πληθ.	-χ	ένικος	πληθ.	-γ	ένικος	πληθ.
ὄνομ.	κόραξ	κόρακες	ὄνομ.	θρίξ	τρίχες	ὄνομ.	αἶξ	αἶγες
κλητ.			κλητ.			κλητ.		
αἰτ.	κόρακα	κόρακας	αἰτ.	τρίχα	τρίχας	αἰτ.	αἶγα	αἶγας
γεν.	κόρακος	κοράκων	γεν.	τριχός	τριχῶν	γεν.	αἰγός	αἰγῶν
δοτ.	κόρακι	κόραξι(ν)	δοτ.	τριχί	θριξί(ν)	δοτ.	αἰγί	αἰξί(ν)

-π	ένικος	πληθ.	-ν	ένικος	πληθ.	-ν	ένικος	πληθ.
ὄνομ.	κύκλωψ	κύκλωπες	ὄνομ.	χιτών	χιτώνες	ὄνομ.	Ἕλλην	Ἕλληνες
κλητ.			κλητ.			κλητ.		
αἰτ.	κύκλωπα	κύκλωπας	αἰτ.	χιτῶνα	χιτῶνας	αἰτ.	Ἕλληνα	Ἕλληνας
γεν.	κύκλωπο	κυκλώπων	γεν.	χιτῶνος	χιτῶνων	γεν.	Ἕλληνος	Ἕλλήνων
δοτ.	κύκλωπι	κύκλωσι(ν)	δοτ.	χιτῶνι	χιτῶσι(ν)	δοτ.	Ἕλληνι	Ἕλλησι(ν)

-ν	ένικος	πληθ.	-ν	ένικος	πληθ.	-ν	ένικος	πληθ.
ὄνομ.	ἡγεμών	ἡγεμόνες	ὄνομ.	λιμήν	λιμένες	ὄνομ.	ῥίς	ῥίνες
κλητ.	ἡγεμόν		κλητ.			κλητ.		
αἰτ.	ἡγεμόνα	ἡγεμόνας	αἰτ.	λιμένα	λιμένας	αἰτ.	ῥίνα	ρίνας
γεν.	ἡγεμόνος	ἡγεμόνων	γεν.	λιμένος	λιμένων	γεν.	ρίνός	ρίνῶν
δοτ.	ἡγεμόνι	ἡγε	δοτ.	λιμένι	λιμέσι(ν)	δοτ.	ρίνι	ρίσι(ν)

-ντ	ένικος	πληθ.	-ντ	ένικος	πληθ.	-ντ	ένικος	πληθ.
ὄνομ.	γίγας	γίγαντες	ὄνομ.	ὀδούς	ὀδόντες	ὄνομ.	γέρων	γέροντες
κλητ.	γίγαν		κλητ.			κλητ.	γέρον	
αἰτ.	γίγαντα	γίγαντας	αἰτ.	ὀδόντα	ὀδόντας	αἰτ.	γέροντα	γέροντας
γεν.	γίγαντος	γιγάντων	γεν.	ὀδόντος	ὀδόντων	γεν.	γέροντος	γερόντων
δοτ.	γίγαντι	γίγασι(ν)	δοτ.	ὀδόντι	ὀδοῦσι(ν)	δοτ.	γέροντι	γέρουσι(ν)

-σ	ένικος	πληθ.	-σ	ένικος	πληθ.
ὄνομ.	τριήρης		ὄνομ.		
κλητ.	τριῆρες	τριήρεις	κλητ.	πέλαγος	πελάγη
αἰτ.	τριήρης		αἰτ.		
γεν.	τριήρους	τριήρων	γεν.	πελάγους	πελάγων
δοτ.	τριήρει	τριήρεσι(ν)	δοτ.	πελάγει	πελάγεσι(ν)

-ρ	ένικος	πληθ.	-ρ	ένικος	πληθ.	-ρ	ένικος	πληθ.
ὄνομ.	πατήρ	πατέρες	ὄνομ.	ρήτωρ	ρήτορες	ὄνομ.	άνήρ	άνδρες
κλητ.	πάτερ		κλητ.	ρήτορ		κλητ.	άνερ	
αἰτ.	πατέρα	πατέρας	αἰτ.	ρήτορα	ρήτορας	αἰτ.	άνδρα	άνδρας
γεν.	πατρός	πατέρων	γεν.	ρήτορος	ρήτόρων	γεν.	άνδρός	άνδρῶν
δοτ.	πατρί	πατράσι(ν)	δοτ.	ρήτορι	ρήτορσι(ν)	δοτ.	άνδρι	άνδράσι

-ι	ένικος	πληθ.	υ	ένικος	πληθ.	υ	ένικος	πληθ.
ὄνομ.	πόλις		ὄνομ.	ἰχθύς	ἰχθύες	ὄνομ.		
κλητ.	πόλι	πόλεις	κλητ.	ἰχθύ		κλητ.	ἄστυ	ἄστη
αἰτ.	πόλιν		αἰτ.	ἰχθύν	χθύας	αἰτ.		
γεν.	πόλεως	πόλεων	γεν.	ἰχθύος	ἰχθύων	γεν.	ἄστεως	ἄστεων
δοτ.	πόλει	πόλεσι(ν)	δοτ.	ἰχθύϊ	ἰχθύσι(ν)	δοτ.	ἄστει	ἄστεσι(ν)

-ευ	ένικος	πληθ.	αυ	ένικος	πληθ.	ου	ένικος	πληθ.
ὄνομ.	βασιλεύς	βασιλεῖς	ὄνομ.	γραῦς	γραῖες	ὄνομ.	βοῦς	βόες
κλητ.	βασιλεῦ		κλητ.	γραῦ		κλητ.	βοῦ	βόες
αἰτ.	βασιλέα	βασιλέας	αἰτ.	γραῦν	γραῦς	αἰτ.	βοῦν	βοῦς
γεν.	βασιλέως	βασιλέων	γεν.	γραός	γραῶν	γεν.	βοός	βοῶν
δοτ.	βασιλεῖ	βασιλεῦσι(ν)	δοτ.	γραί	γραυσί(ν)	δοτ.	βοί	βουσί(ν)

ἀνώμαλα ὀνόματα

	ένικος	πληθ.	ένικος	πληθ.	ένικος	πληθ.	ένικος	πληθ.
ὄνομ.	Ζεὺς	ὄνομ.	γυνή	γυναῖκες	ὄνομ.	ναῦς	ὄνομ.	χεῖρ
κλητ.	Ζεῦ	κλητ.	γύναι		κλητ.	ναῦ	κλητ.	χεῖρες
αἰτ.	Δία	αἰτ.	γυναῖκα	γυναῖκας	αἰτ.	ναῦν	αἰτ.	χεῖρα
γεν.	Διός	γεν.	γυναικός	γυναικῶν	γεν.	νεῶς	γεν.	χειρός
δοτ.	Δί	δοτ.	γυναικί	γυναιξί(ν)	δοτ.	νηί	δοτ.	χειρί

δικατάληκτα ἐπίθετα

	ένικος ἀριθμός		πληθυντικός ἀριθμός			ένικος ἀριθμός		πληθυντικός ἀριθμός	
-ν	ἄρσ./θηλ.	οὐδ.	ἄρσ./θηλ.	οὐδ.	-ς	ἄρσ./θηλ.	οὐδ.	ἄρσ./θηλ.	οὐδ.
ὄνομ.	σῶφρων	σῶφρον	σῶφρονες	σῶφρονα	ὄνομ.	ἀληθής			
κλητ.	σῶφρον				κλητ.	ἀληθές	ἀληθεές	ἀληθεῖς	ἀληθῆ
αἰτ.	σῶφρονα		σῶφρονας		αἰτ.	ἀληθῆ			
γεν.	σῶφρονος		σῶφρόνων		γεν.	ἀληθοῦς		ἀληθῶν	
δοτ.	σῶφρονι		σῶφροσι		δοτ.	ἀληθεῖ		ἀληθέσι	

τρικατάληκτα ἐπίθετα

	ένικος ἀριθμός	πληθυντικός ἀριθμός
-υ/-α	ἄρσενικόν	θηλυκόν οὐδέτερον
ὄνομ.	ἡδύς	ἡδεῖα
κλητ.	ἡδύ	ἡδέα
αἰτ.	ἡδύν	ἡδεῖαν
γεν.	ἡδέος	ἡδεῖας
δοτ.	ἡδεῖ	ἡδεῖα

	ένικὸς ἀριθμὸς			πληθυντικὸς ἀριθμὸς		
-ντ/-ᾶ	ἄρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον	ἄρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον
ὄνομ.						
κλητ.	πᾶς	πᾶσα	πᾶν	πάντες	πᾶσαι	πάντα
αἰτ.	πάντα	πᾶσαν		πάντας	πάσας	
γεν.	παντός	πάσης	παντός	πάντων	πασῶν	πάντων
δοτ.	παντί	πάσης	παντί	πᾶσι(ν)	πάσαις	πᾶσι(ν)

ἀνώμαλα ἐπίθετα

	ένικος ἀριθμός			πληθυντικός ἀριθμός		
	ἄρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον	ἄρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον
ὄνομ.						
κλητ.	μέγας	μεγάλη	μέγα	μεγάλοι	μεγάλαι	μεγάλα
αἰτ.	μέγαν	μεγάλην		μεγάλους	μεγάλας	
γεν.	μεγάλου	μεγάλης	μεγάλου		μεγάλων	
δοτ.	μεγάλῳ	μεγάλῃ	μεγάλῳ	μεγάλοις	μεγάλαις	μεγάλοις

	ένικος ἀριθμός			πληθυντικός ἀριθμός		
	ἄρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον	ἄρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον
ὄνομ.						
κλητ.	πολύς	πολλή	πολύ	πολλοί	πολλαί	πολλά
αἰτ.	πολύν	πολλήν		πολλούς	πολλάς	
γεν.	πολλοῦ	πολλῆς	πολλοῦ		πολλῶν	
δοτ.	πολλῷ	πολλῇ	πολλῷ	πολλοῖς	πολλαῖς	πολλοῖς

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ

ἀναφορική						προσωπική					
ένικος			πληθυντικός			ἀ΄ προσ.		β΄ πρόσ.			
	ἄρσ.	θηλ.	οὐδ.	ἄρσ.	θηλ.	οὐδ.		ένικ.	πληθ.	ένικ.	πληθ.
ὄνομ.	ὅς	ἥ	ὅ	οἷ	αἷ	ᾧ	ὄνομ.	ἐγώ	ἡμεῖς	σύ	ὕμεῖς
αἰτ.	ὅν	ἣν	ὅ	οὓς	ἅς	ᾧ	αἰτ.	ἐμέ, με	ἡμᾶς	σέ, σε	ὕμᾶς
γεν.	οὗ	ἥς	οὗ		ῶν		γεν.	ἐμοῦ, μου	ἡμῶν	σοῦ, σου	ὕμῶν
δοτ.	ὧ	ἥ	ὧ	οἷς	αἷς	οἷς	δοτ.	ἐμοί, μοι	ἡμῖν	σοί, σοι	ὕμῖν

δεικτική

	ένικος ἀριθμός			πληθυντικός ἀριθμός		
	ἀρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον	ἀρσενικόν	θηλυκόν	οὐδέτερον
ὄνομ.	οὗτος	αὕτη	τοῦτο	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
αἰτ.	τοῦτον	ταύτην	τοῦτο	τούτους	ταύτας	ταῦτα
γεν.	τούτου	ταύτης	τούτου		τούτων	
δοτ.	τούτῳ	ταύτῃν	τούτῳ	τούτοις	ταύταις	τούτοις

ἐρωτηματική-ἀόριστη

	ένικος		πληθυντικός		ένικος		πληθυντικός	
	ἀρσ. / θηλ.	οὐδ.	ἀρσ. / θηλ.	οὐδ.	ἀρσ. / θηλ.	οὐδ.	ἀρσ. / θηλ.	οὐδ.
ὄνομ.	τίς	τί	τίνες	τίνα	τις	τι	τινές	τίνα
αἰτ.	τίνα		τίνας		τινά		τινάς	
γεν.		τίνος		τίνων		τινός		τινῶν
δοτ.		τίνι		τίσι(ν)		τινί		τισί(ν)

ἀόριστη

	ἀρσ.	θηλ.	οὐδ.
ὄνομ.	οὐδεῖς	οὐδεμία	οὐδέν
αἰτ.	οὐδένα	οὐδεμίαν	
γεν.	οὐδενός	οὐδεμίας	οὐδενός
δοτ.	οὐδενί	οὐδεμιᾷ	οὐδενί

ΡΗΜΑΤΑ

Καταλήξεις

	ένεργητικάί		μεσο-παθητικάί	
	ένεστ., μέλλ. παρακ.	παρατ., άόρ., ύπερσ.		
ένικ.	-ω / -μι -ς -ει / -σι	-ν -ς ∅	-μαι -σαι -ται	-μην -σο -το
πληθ.	-μεν -τε -σι(ν)	-ν -ν / -σαν	-μέθα -σθε -νται	-ντο

Βαρύτονα ρήματα

- ένεργητική φωνή

	οριστική	προστακτική	ύποτακτική	άπαρέμφατος	μετοχή		
ένεστ.	λύω		λύω			παρ.	έλυον
ένικ.	λύεις	λύε	λύης			αορ.	έλυες
ένικ.	λύει	λύέτω	λύη	λύειν	λύων, -οντος λύουσα, -ούσης λύον, -οντος	αορ.	έλυες
ένικ.	λύομεν		λύομεν			αορ.	έλύομεν
ένικ.	λύετε	λύετε	λύητε			αορ.	έλύετε
ένικ.	λύουσι(ν)	λύόντων	λύωσι(ν)			αορ.	έλυον

	οριστική	άπαρέμφατος	μετοχή
μέλλ.	λύσω		
ένικ.	λύσεις		
ένικ.	λύσει	λύσειν	λύσων, -οντος λύσουσα, -ούσης λύσον, -οντος
ένικ.	λύσομεν		
ένικ.	λύσετε		
ένικ.	λύσουσι(ν)		

	οριστική	προστακτική	ύποτακτική	άπαρέμφατος	μετοχή
άορ.	έλυσα		λύσω		
άορ.	έλυσας	λύσον	λύσης		
άορ.	έλυσε(ν)	λυσάτω	λύση	λύσαι	λύσας, -αντος λύσασα, -σάσης λύσαν, -αντος
άορ.	έλύσαμεν		λύσωμεν		
άορ.	έλύσατε	λύσατε	λύσητε		
άορ.	έλυσαν	λυσάντων	λύωσι(ν)		

	ὀριστική		ἀπαρέμφατος	μετοχή
π α ρ α κ ε ί μ ε ν ο ς	λέλυκα λέλυκας λέλυκε(ν) λελύκαμεν λελύκατε λέλυκασι(ν)		ἔλυκεναι	λελυκώς, -κότης λελυκυῖα, -κυίας λελυκός, -κότης

- μέση φωνή

	ὀριστική	ἀπαρ.	μετ.		ὀριστική	ἀπαρ.	μετ.
ἐ ν ε σ τ ώ ς	λύομαι λύη λύεται λυόμεθα λύεσθε λύονται	λύεσθαι	λυόμενος, -η, -ον	μ έ λ λ ω ν	λύομαι λύση λύσετο λυσόμεθα λύσεσθε λύσονται	λύσεσθαι	λυσόμενος, -η, -ον

	ὀριστική	ἀπαρ.	μετ.		ὀριστική	ἀπαρ.	μετ.
ἀ ό ρ ι σ τ ο ς	έλυσάμην έλυσω έλυσάτο έλυσάμεθα έλυσασθε έλυσαντο	λύσασθαι	λυσάμενος, -η, -ον	π α ρ α κ ε ί μ ε ν ο ς	λέλυμαι λέλυσαι λέλυται λελύμεθα λέλυσθε λέλυνται	λελύσθαι	λελυμένος, -η, -ον

- παθητική φωνή

	ὀριστική	μετοχή		ὀριστική	μετοχή
μ έ λ λ ω ν	λυθήσομαι λυθήση λυθήσεται λυθησόμεθα λυθήσεσθε ληθήσονται	λυθησόμενος, -η, -ον	ἀ ό ρ ι σ τ ο ς	ἐλύθην ἐλύθης ἐλύθη ἐλύθημεν ἐλύθητε ἐλύθησαν	λυθείς, -θέντος λυθεῖσα, -θείσης λυθέν, -θέντος

Περσπώμενα ῥήματα

α+ε	> α	ε+ε	> ει	ο + ε, ο, ου	> ου
α+ ει	> αῖ	ε+ο	> ου	ο + ω	> ω
α+ο, ου	> ω			ο + ει	> οι

ἐνεργ. φωνή	γ' πρόσ.		
	ἐνεστώς	παρατατικός	άόρ.
	ἐνικ. πληθ.	ἐνικ. πληθ.	ἐνικ. πληθ.
-άω	τιμᾶ τιμῶσι	ἐτίμα ἐτίμων	ἐτίμησε ἐτίμησαν
-έω	ποιεῖ ποιοῦσι	ἐποίει ἐποίουν	ἐποίησε ἐποίησαν
-όω	δηλοῖ δηλοῦσι	ἐδήλου ἐδήλουν	ἐδήλωσε ἐδήλωσαν

μέση-παθ. φωνή	γ' πρόσ.		
	ἐνεστώς	παρατατικός	άόρ.
	ἐνικ. πληθ.	ἐνικ. πληθ.	ἐνικ. πληθ.
-άω	τιμᾶται τιμῶνται	ἐτιμᾶτο ἐτιμῶντο	ἐτιμήσατο ἐτιμήσαντο
-έω	ποιεῖται ποιοῦνται	ἐποιεῖτο ἐποιοῦντο	ἐποίησατο ἐποίησαντο
-όω	δηλοῦται δηλοῦνται	ἐδηλοῦτο ἐδηλοῦντο	ἐδηλώσατο ἐδηλώσαντο

ἐνεργ. φωνή	ἀπαρέμφατος	μετοχή
-άω	τιμᾶν	τιμῶν -ῶντος, τιμῶσα -ώσης, τιμῶν -ῶντος
-έω	ποιεῖν	ποιῶν -οῦντος, ποιοῦσα -ούσης, ποιοῦν -οῦντος
-όω	δηλοῦν	δηλῶν -οῦντος, δηλοῦσα -ούσης, δηλοῦν -οῦντος

μέση-παθ. φωνή	ἀπαρέμφατος	μετοχή
-άω	τιμᾶσθαι	τιμώμενος, τιμωμένη, τιμώμενον
-έω	ποιεῖσθαι	ποιούμενος, ποιουμένη, ποιούμενον
-όω	δηλοῦσθαι	δηλούμενος, δηλουμένη, δηλούμενον

εἰμί

	ὀριστική	προστακτική	ἀπαρέμφατος	μετοχή
ἐ ν ε σ τ ώ ς	εἰμί εἶ ἐστί(ν) ἐσμέν ἐστέ εἰσί(ν)	ἴσθι ἔστω ἔστε ὄντων	εἶναι	ὢν, ὄντος οὔσα, οὔσης ὄν, ὄντος

Χρόνοι ῥημάτων

ἐνεστ.	παρατ.	μέλλων	ἀόρ.	παρακ.
ἄγω	ἦγον	ἄξω	ἤγαγον	ἦχα
ἄγομαι	ἠγόμην	ἄξομαι ἀχθήσομαι	ἠγαγόμην ἤχθην	ἦγμαι
ἀκούω	ἤκουον	ἀκούσομαι	ἤκουσα	ἦχα
ἀκούομαι	ἠκούομην	ἀκουσθήσομαι	ἠκουσάμην ἠκούσθην	ἦγμαι
ἀφικνέομαι	ἀφικνούμην	ἀφίξομαι	ἀφικόμην	ἀφίγμαι
βαίνω	ἔβαινον	βήσομαι	ἔβην	βέβηκα
βαίνομαι	ἐβαινόμην	βαθήσομαι	ἐβάθην	βέβαμαι
γίγνομαι	ἐγιγνόμην	γενήσομαι γενηθήσομαι	ἐγενόμην	γέγονα γεγένημαι
δίδωμι	ἐδίδουν	δώσω	ἔδωκα	δέδωκα
δίδομαι	ἐδιδόμην	δώσομαι δοθήσομαι	ἐδόμην ἐδόθην	δέδομαι
ἐθέλω	ἤθελον	θελήσω	ἠθέλησα	ἠθέληκα
ἔρχομαι	ἤρχομην	ἐλεύσομαι	ἦλθον	ἐλήλυθα
ἐσθίω	ἤσθιον	ἔδομαι	ἔφαγον	ἐδήδοκα
εὕρισκω	ἠύρισκον	εὕρήσω	ἤρρον	εὔρηκα
εὕρισκομαι	ἠύρισκόμην	εὕρήσομαι εὕρεθήσομαι	ἠύρόμην ἠύρέθην	εὔρημαι
ἔχω	εἶχον	ἔξω	ἔσχον	ἔσχηκα
ἔχομαι	εἶχόμην	ἔξομαι	ἐσχόμην	ἔσχημαι
ζάω	ἔζων	ζήσω βιώσομαι	ἐβίων	ἔζηκα
καλέω	ἐκάλουν	καλέσω	ἐκάλεσα	κέκληκα
καλέομαι	ἐκαλούμην	καλοῦμαι κληθήσομαι	ἐκαλεσάμην ἐκλήθην	κέκλημαι

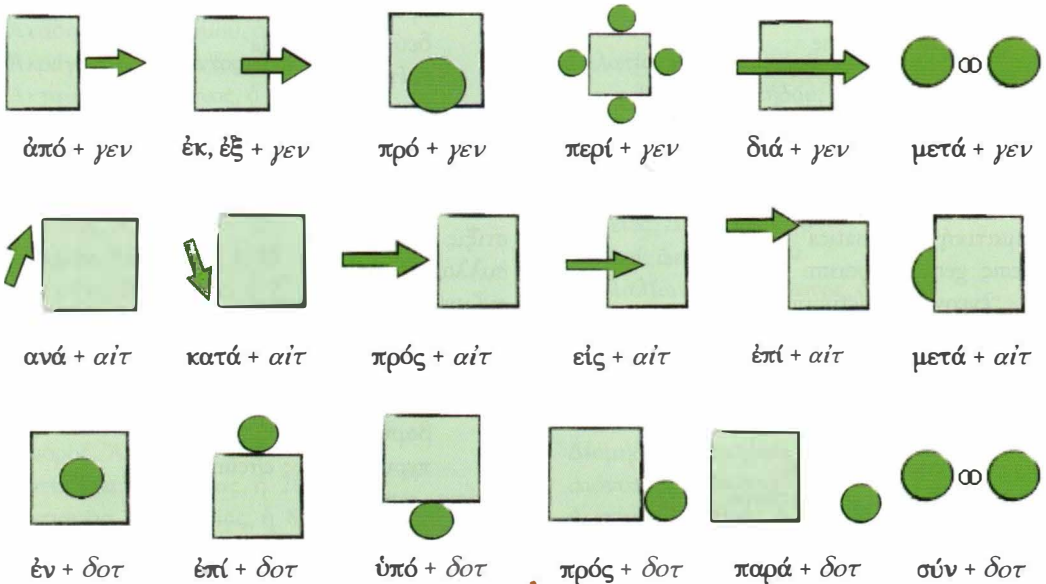
λαμβάνω	ἐλάμβανον	λήψομαι	ἔλαβον	εἴληφα
λαμβάνομαι	ἐλαμβάνομην	ληφθήσομαι	ἐλαβόμην / ἐλήφθην	εἴλημμαι
λέγω	ἔλεγον	λέξω / ἐρῶ	ἔλεξα / εἶπον	εἶρηκα
λέγομαι	ἐλεγόμην	λεχθήσομαι / ῥηθήσομαι	ἐλέχθην / ἐρρήθην	λέλεγμαι / εἶρημαι
λείπω	ἔλειπον	λείψω	ἔλιπον / ἔλειψα	λέλοιπα
λείπομαι	ἐλειπόμην	λείψομαι / λειφθήσομαι	ἐλιπόμην / ἐλείφθην	λέλειμμαι
μανθάνω	ἐμάνθανον	μαθήσομαι	ἔμαθον	μεμάθηκα
μένω	ἔμενον	μενῶ	ἔμεινα	μεμένηκα
νέμω	ἔνεμον	νεμῶ	ἔνειμα	νενέμηκα
νέμομαι	ἐνεμόμην	νεμήσομαι / μεμηθήσομαι	ἐνειμάμην / ἐνεμήθην	νενέμημαι
νομίζω	ἐνόμιζον	νομίσω	ἐνόμισα	νενόμικα
νομίζομαι	ἐνομιζόμην	νομιούμαι / νομισθήσομαι	ἐνομίσθην	νενόμισμαι
οράω	ἐώρων	ὄψομαι	εἶδον	έώρακα
οράομαι	ἐωρώμην	ὀφθήσομαι	εἰδόμην / ὤφθην	έώραμαι
πάσχω	ἔπασχον	πείσομαι	ἔπαθον	πέπονθα
πίπτω	ἔπιπτον	πεσοῦμαι	ἔπεσον	πέπτωκα
πράσσω (ττ)	ἔπρασσον (ττ)	πράξω	ἔπραξα	πέπραγα
πράσσομαι (ττ)	ἐπρασσόμην (ττ)	πράξομαι / πραχθήσομαι	ἐπραξάμην / ἐπράχθην	πέπραγμαι
ποιέω	ἐποίουν	ποιήσω	ἐποίησα	πεποίηκα
ποιέομαι	ἐπιούμην	ποιήσομαι / ποιηθήσομαι	ἐποιησάμην / ἐποιήθην	πεποίημαι
φέρω	ἔφερον	οἴσω	ἤνεγκα	ἐνήνοχα
φέρομαι	ἐφερόμην	οἴσομαι / ἐνεχθήσομαι	ἤνεγκάμην / ἤνέχθην	ἐνήνεγμαι
φεύγω	ἔφευγον	φεύξομαι	ἔφυγον	πέφευγα

ΣΥΝΘΕΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

ἀγγέλλω	ἀπαγγέλλω, εἰσαγγέλλω, παραγγέλλω	λαμβάνω	καταλαμβάνω, παραλαμβάνω, προκαταλαμβάνω, συλλαμβάνω, ὑπολαμβάνω
ἄγω	ἀπάγω, εἰσάγω, προάγω	λέγω	ἀντιλέγω, διαλέγομαι, συλλέγω
αἰνέω	ἐπαινέω, παραινέω	λείπω	ἐκλείπω, καταλείπω
αἰρέω	ἐξαιρέω, καθαιρέω	λύω	διαλύω, ἐκλύω, καταλύω
αἰτέω	ἀπαιτέω, παραιτέομαι	μένω	διαμένω, περιμένω
βαίνω	ἀποβαίνω, διαβαίνω, εἰσβαίνω, καταβαίνω, παραβαίνω, προβαίνω, συμβαίνω	νοέω	ἐπινοέω, κατανοέω
βάλλω	εἰσβάλλω, ἐμβάλλω, ἐπιβάλλω, μεταβάλλω	πέμπω	ἐκπέμπω, μεταπέμπω
γράφω	ἀπογράφω, μεταγράφω, συγγράφω	οἰκέω	κατοικέω, μετοικέω
δίδωμι	ἀποδίδωμι, παραδίδωμι	πλέω	ἀποπλέω, ἐκπλέω, καταπλέω
εἰμί	ἄπειμι, πάρειμι	πολεμέω	καταπολεμέω, συμπολεμέω
εἶμι	εἵσειμι, κάτειμι	σκευάζω	κατασκευάζω, παρασκευάζω
ἔρχομαι	ἀπέρχομαι, εἰσέρχομαι, ἐξέρχομαι, ἐπανέρχομαι, ἐπέρχομαι, μετέρχομαι, παρέρχομαι, προσέρχομαι, συνέρχομαι	τελέω	ἐπιτελέω, διατελέω
ἔχω	ἀντέχω, ἀπέχω, ἐνέχω, κατέχω, μετέχω, παρέχω, περιέχω, προέχω, προσέχω	τίθημι	ἐντίθημι, προστίθημι
ἵστημι	ἀφίστημι, καθίστημι	τρίβω	διατρίβω, κατατρίβω
καλέω	ἐπικαλέομαι, παρακαλέω	φαίνω	ἀποφαίνω, διαφαίνω
κρίνω	ἀποκρίνομαι, διακρίνω, κατακρίνω, προκρίνω, συγκρίνω	φέρω	διαφέρω, ἐπαναφέρω, συμφέρω
		φεύγω	ἀποφεύγω, καταφεύγω
		χειρέω	ἐπιχειρέω
		χωρέω	ἀποχωρέω, προχωρέω, προσχωρέω

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ (PRAEPOSITIONES)

ἀμφί + γεν / + δοτ (circa + acc)
 ἀνά + αἰτ (ad + acc)
 ἀντί + γεν (pro + abl)
 ἀπό + γεν (a/ab + abl)
 διά + αἰτ / + γεν (per + acc)
 εἰς + αἰτ (in + acc)
 ἐκ, ἐξ + γεν (e/ex + abl)
 ἐν + δοτ (in + abl)
 ἐπί + αἰτ (contra + acc) + γεν / + δοτ (super + acc)
 κατά + αἰτ (contra + acc) / + γεν (de + abl)
 μετά + αἰτ (post + acc) / + γεν (cum + abl)
 παρὰ + αἰτ / + γεν / + δοτ (apud + acc)
 περί + αἰτ (circum + acc) / + γεν (de + abl) / + δοτ
 πρό + γεν (ante + acc / pro + abl)
 πρὸς + αἰτ (ad + acc) + δοτ (apud + acc)
 σύν + δοτ (cum + abl)
 ὑπέρ + γεν (pro + abl)
 ὑπό + γεν / + δοτ (sub + abl) / + αἰτ (sub + acc)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΟΡΗ (INDEX GRAMMATICVS)

άντωνυμίες pronomina	κατάληξις terminatio
ἀναφορική relativum	κεφάλαιον capitulum
ἀόριστη indefinitum	• κλίσις declinatio
δεικτική demonstrativum	λέξις vocabulum
ἐρωτηματική interrogativum	λόγος oratio
κτητική possessivum	μόριον particula
προσωπική personale	μελέτημα pensum
ἀνώμαλον anomalum	ὄνομα nomen
ἄρθρον articulus	κύρια ὀνόματα nomina propria
ἀριθμός numerus	ὅρος definitio
ἐνικός singularis	πνεῦμα spiritus
πληθυντικός pluralis	φιλόν lenis
ἄσκησις exercitium	δάσυ asperus
βαθμοί gradi	πτῶσις casus
θετικόν positivus	ὀνομαστική nominativus
συγκριτικόν comparativus	κλητική vocativus
ὑπερθετικόν superlativus	αἰατική accusativus
βιβλίον liber	γενική genetivus
γένος genus	δοτική dativus
ἄρσενικόν masculinum	προθέσεις praepositiones
θηλυκόν femininum	πρόσωπον persona
οὐδέτερον neutrum	πρῶτον prima
κοινόν commune	δεύτερον secunda
γλῶσσα lingua	τρίτον tertia
γράμμα γράμματα littera	ῥῆμα ῥήματα verbum
φωνῆεν vocalis	βαρύτονα ῥήματα verba gravia
σύμφωνον consonans	περισπωμένα ῥήματα verba circumflexa
δίφθογγος diphthongus	σελίς pagina
γραμματική grammatica	στίξις interpunctio
διάθεσις genus verborum	συλλαβή syllaba
ἐνεργητική activum	συζυγία coniugatio
παθητική passivum	σύνδεσμος coniunctio
μέση deponens	τόνος accentus
οὐδετέρα neutrum	ὀξύς acutus
ἔγκλισις modus	βαρύς gravis
ὀριστική indicativus	περισπώμενος circumflexus
ὑποτακτική coniunctivus	φράσις sententia
προστακτική imperativus	χρόνοι tempora
ἀπαρέμφατος infinitivus	ἐνεστώς praesens
μετοχή participium	μέλλον futurum
ἐπίθετον adiectivum	παρατατικός imperfectum
δικατάληκτον 2 terminationes	ἀόριστος aoristum
τρικατάληκτον 3 terminationes	παρακείμενος perfectum
μονοκατάληκτον 1 terminatio	ὑπερσυντέλικος plusquamperfectum
ἐπίρρημα adverbium	φωνή vox

ΚΥΡΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

- Ἀγαμέμνων, Ἀγαμέμνωνος, ὁ 18, 29
 Ἀγαρίστη, Ἀγαρίστης, ἡ 27
 Ἀγησίλαος, Ἀγησιλαίου, ὁ 32
 Ἄγις, Ἄγιδος, ὁ 31
 Ἀερόπη, Ἀερόπης, ἡ 29
 Ἀθηνᾶ, Ἀθηνᾶς, ἡ 1, 6, 16, 29
 Ἀθῆναι, Ἀθηνῶν, αἱ 9, 15, 18, 20, 27
 Αἰαία, Αἰαίας, ἡ 17
 Αἶας, Αἴαντος, ὁ 29
 Αἰγαῖον, Αἰγαίου, τὸ 9
 Αἰγάλεως, -ω, ὁ 30
 Αἰγεύς, Αἰγέως, ὁ 9
 Αἰγέως Πύλαι, αἱ 24
 Αἰγὸς Ποταμοί, Αἰγὸς Ποταμῶν, οἱ 31
 Αἴγυπτος, Αἰγύπτου, ἡ 8
 Ἄιδης, Ἄιδου, ὁ 6
 Αἰθήρ, Αἰθέρος, ὁ 7
 Αἰολίς, Αἰολίδος, ἡ 9
 Αἴολος, Αἰόλου, ὁ 25
 Αἰσχύλος, Αἰσχύλου, ὁ 30
 Αἴσωπος, Αἰσώπου, ὁ 5, 15, 26
 Ἀκαδημία, Ἀκαδημίας, ἡ 24, 31
 Ἀκάδημος, Ἀκαδήμου, ὁ 24
 Ἀκράγας, Ἀκράγαντος, ὁ 8
 Ἀκταίων, Ἀκταίωνος, ὁ 17
 Ἀκτή, Ἀκτῆς, ἡ 23
 Ἀλεξάνδρεια, Ἀλεξανδρείας, ἡ 8
 Ἀλικαρνασός, Ἀλικαρνασοῦ, ἡ 25
 Ἀλκαῖος, Ἀλκαίου, ὁ 25
 Ἀλκμάν, Ἀλκμάνος, ὁ 25
 Ἀλκμήνη, Ἀλκμήνης, ἡ 7
 Ἀλφειός, Ἀλφειοῦ, ὁ 9
 Ἀμφιρίτη, Ἀμφιτρίτης, ἡ 6
 Ἀναξαγόρας, Ἀναξαγόρου, ὁ 31
 Ἀναξίμανδρος, Ἀναξιμάνδρου, ὁ 18
 Ἄνδρος, Ἄνδρου, ἡ 9
 Ἀντίκλεια, Ἀντικλίας, ἡ 29
 Ἀντιόχεια, Ἀντιοχείας, ἡ 8
 Ἀξίος, Ἀξιοῦ, ὁ 9
 Ἀπολλόδωρος, Ἀπολλοδώρου, ὁ 2, 5
 Ἀπόλλων, Ἀπόλλωνος, ὁ 1, 6
 Ἀπολλώνιος, Ἀπολλωνίου, ὁ 2, 5
 Ἀραβία, Ἀραβίας, ἡ 8
 Ἀράχνη, Ἀράχνης, ἡ 17
 Ἄρειος πάγος, ὁ 24, 27
 Ἄρης, Ἄρεως, ὁ 1, 6
 Ἀρισταγόρας, Ἀρισταγόρου, ὁ 30
 Ἀριστογείτων, Ἀριστογείτωνος, ὁ 27
 Ἀριστοτέλης, Ἀριστοτέλους, ὁ 4
 Ἀρμόδιος, Ἀρμοδίου, ὁ 27
 Ἄρτεμις, Ἀρτέμιδος, ἡ 1, 6
 Ἀρτεμίσιον, Ἀρτεμισίου, τό 30
 Ἀρχέλαος, Ἀρχελαίου, ὁ 17
 Ἀσία, Ἀσίας, ἡ 6, 8
 Ἀσπασία, Ἀσπασίας, ἡ 31
 Ἀστερίων, Ἀστερίωνος, ὁ 1
 Ἄτλας, Ἄτλαντος, ὁ 7
 Ἀτρεύς, Ἀτρέως, ὁ 29
 Ἀττική, Ἀττικῆς, ἡ 9
 Αὐλῖς, Αὐλίδος, ἡ 29
 Αὐτοκλῆς Στρομβιχίδου, ὁ 32
 Ἀφροδίτη, Ἀφροδίτης, ἡ 1, 6, 29
 Ἀχαία, Ἀχαιάς, ἡ 25
 Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλέως, ὁ 20
 Ἀχιλλεὺς Ἀριστοφῶντος, ὁ 26, 32
 Βοιωτία, Βοιωτίας, ἡ 9
 Βουλευτήριον, Βουλευτηρίου, τό 27
 Γαῖα, Γαῖας, ἡ 7
 Γαλατία, Γαλατίας, ἡ 8
 Γανυμήδης, Γανυμήδου, ὁ 17
 Γλαῦκος, Γλαύκου, ὁ 17
 Γοργών, Γοργόνος, ἡ 17
 Γραικός, Γραικοῦ, ὁ 25
 Δαρεῖος, Δαρείου, ὁ 30
 Δελφοί, Δελφῶν, οἱ 9
 Δευλαλίων, Δευκαλίωνος, ὁ 7, 25
 Δῆλος, Δήλου, ἡ 9
 Δημήτηρ, Δήμητρος, ἡ 1, 6
 Δημοσθένης, Δημοσθένους, ὁ 25
 Δημόσιον Σῆμα, τό 24
 Διομήδης, Διομήδους, ὁ 29
 Διόνυσος, Διονύσου, ὁ 1, 6
 Διοτίμα, Διοτίμας, ἡ 1
 Διοχάρους Πύλαι, αἱ 24
 Δίπυλον, Διπύλου, τό 24
 Διώνη, Διώνης, ἡ 7
 Δωδώνη, Δωδώνης, ἡ 9
 Δωρίς, Δωρίδος, ἡ 25
 Δῶρος, Δώρου, ὁ 25
 Ἑκατόγχειρες, Ἑκατογχείρων, οἱ 6, 7

- Ἑλένη, Ἑλένης, ἡ 2, 5
 Ἑλευσίς, Ἑλευσίνος, ἡ 15
 Ἑλλάς, Ἑλλάδος, ἡ 8, 9
 Ἑλληγ, Ἑλληγνος, ὁ 25
 Ἑλλησποντος, Ἑλλησπόντου, ὁ 31
 Ἑμπόριον, Ἑμπορίου, τό 8
 Ἑπειός, Ἑπειοῦ, ὁ 29
 Ἐπιμηθεύς, Ἐπιμηθέως, ὁ 7, 28
 Ἐρατώ, Ἐρατοῦς, ἡ 7
 Ἐρεβος, Ἐρέβους, τό 7
 Ἐρέχθειον, Ἐρεχθείου, τό 24
 Ἐρεχθεύς, Ἐρεχθέως, ὁ 24, 25
 Ἐρις, Ἐριδος, ἡ 29
 Ἐρμαφρόδιτος, Ἐρμαφροδίτου, ὁ 17
 Ἐρμῆς, Ἐρμοῦ, ὁ 1, 6, 17
 Ἐρμιόνη, Ἐρμιόνης, ἡ 29
 Ἐρως, Ἐρωτος, ὁ 7
 Ἑστία, Ἑστίας, ἡ 7
 Εὐβοία, Εὐβοίας, ἡ 9, 30
 Εὐρύλοχος, Εὐρυλόχου, ὁ 17
 Εὐρώπη, Εὐρώπης, ἡ 5, 8
 Εὐτέρπη, Εὐτέρπης, ἡ 7
 Εὐφορίων, Εὐφορίωνος 30
 Εὐφράτης, Εὐφράτου, ὁ 7
 Ἑφεσος, Ἑφέσου, ἡ 28
 Ζάκυνθος, Ζακύνθου, ἡ 6
 Ζεύς, Διός, ὁ 1, 7
 Ζήνων, Ζήνωνος, ὁ 25
 Ἡλέκτρα, Ἡλέκτρας, ἡ 2, 5
 Ἥλιος, Ἡλίου, ὁ 17
 Ἡμέρα, Ἡμέρας, ἡ 7
 Ἡπειρος, Ἡπείρου, ἡ 9
 Ἡρα, Ἡρας, ἡ 1, 6, 30
 Ἡράκλειον, Ἡρακλείου, τό 8
 Ἡρακλῆς, Ἡρακλέους, ὁ 7
 Ἡριδανός, Ἡριδανοῦ, ὁ 23
 Ἡρόδοτος, Ἡροδότου, ὁ 25
 Ἡσίοδος, Ἡσιόδου, ὁ 7
 Ἡφαιστος, Ἡφαίστου, ὁ 1, 6, 28
 Θάλεια, Θαλείας ἡ 5, 7
 Θάσος, Θάσου, ἡ 9
 Θεμιστοκλῆς, Θεμιστοκλέους, ὁ 24
 Θερμοπύλαι, Θερμοπυλῶν, αἱ 8, 20, 30
 Θεσσαλία, Θεσσαλίας, ἡ 6, 9, 30
 Θέτις, Θέτιδος, ἡ 29
 Θῆβαι, Θηβῶν, αἱ 9, 29
 Θήρα, Θήρας, ἡ 25
 Θηραμένης, Θεραμένους, ὁ 31
 Θησεύς, Θησέως, ὁ 28
 Θησεῖον, Θησείου, τό 28
 • Θούριοι, Θουρίων, οἱ 8
 Θουκυδίδης, Θουκυδίδου 31
 Θοάσα, Θοώσης, ἡ 14
 Θράκη, Θράκης, ἡ 9
 Θυία, Θυίας, ἡ 25
 Θύμβρις, Θύμβριδος, ὁ 8
 Ἰαπετός, Ἰαπετοῦ, ὁ 7
 Ἰβηρία, Ἰβηρίας, ἡ 8, 9
 Ἰδη, Ἰδης, ἡ 9, 29
 Ἰερὰ Ὀδός, Ἰερᾶς Ὀδοῦ, ἡ 24
 Ἰερὰ Πύλη, Ἰερᾶς Πύλης, ἡ 24
 Ἰθάκη, Ἰθάκης ἡ 9
 Ἰκτῖνος, Ἰκτινοῦ, ὁ 24
 Ἰλιον, Ἰλίου, τό 14, 29
 Ἰλισός, Ἰλισοῦ, ὁ 23
 Ἰνδία, Ἰνδίας, ἡ 8
 Ἰόνιον, Ἰονίου, τό 9
 Ἰπποκράτης, Ἰπποκράτους, ὁ 20
 Ἰππόλυτος, Ἰπολύτου, ὁ 5
 Ἰστρος, Ἰστρου, ὁ 8
 Ἰσόμαχος, Ἰσομάχου, ὁ 32
 Ἰταλία, Ἰταλίας, ἡ 8
 Ἰώ, Ἰοῦς, ἡ 9
 Ἰωνία, Ἰωνίας, ἡ 9, 30
 Καδμεία, Καδμείας, ἡ 32
 Καλλίας Ἰππονίκου, ὁ 32
 Καλλικράτης, Καλλικράτους, ὁ 24
 Καλλίμαχος, Καλλιμάχου, ὁ 2, 5
 Καλλιόπη, Καλλιόπης, ἡ 7
 Καλλιρρόη, Καλλιρρόης, ἡ 2, 5
 Καρυᾶτις, Καριάτιδος, ἡ
 Καρυατίδες, Καριατίδων, αἱ 24
 Καρχηδών, Καρχηδόνας, ἡ 27
 Κασσάνδρα, Κασσάνδρας, ἡ 2, 5
 Καύκασος, Καυκάσου, ὁ 28
 Κεραμεικός, Κεραμεικοῦ, ὁ 18
 Κέρβερος, Κερβέρου, ὁ 1, 4
 Κεφαλληνία, Κεφαλληνίας, ἡ 9
 Κηφισός, Κηφισοῦ, ὁ 21, 23
 Κίρκη, Κίρκης, ἡ 17
 Κριτόβουλος, Κριτοβούλου, ὁ 26
 Κλειώ, Κλειοῦς, ἡ 7

Κλεοπάτρα, Κλεοπάτρας, ἡ 1
 Κλυμένη, Κλυμένης, ἡ 7
 Κόρινθος, Κορίνθου, ἡ 9, 27, 29
 Κόριννα, Κόριννας, ἡ 1
 Κόρκυρα, Κορκύρας, ἡ 9
 Κατρεύς, Κρατέως, ὁ 29
 Κρέουσα, Κρεούσης, ἡ 25
 Κρήτη, Κρήτης, ἡ 8, 9
 Κρόνος, Κρόνου, ὁ 6, 7
 Κυκλάδες, Κυκλάδων, αἱ 9
 Κύκλωψ, Κύκλωπος, ὁ 14
 Κύπρος, Κύπρου, ἡ 8, 9
 Κυρήνη, Κυρήνης, ἡ 8
 Κύρος, Κύρου, ὁ 30
 Κύψελος, Κυψέλου, ὁ 27
 Λαέρτης, Λαέρτου, ὁ 14, 29
 Λακεδαιμόνων, Λακεδαιμόνωνος, ἡ 18, 31
 Λακωνική, Λακωνικῆς, ἡ 31
 Λάμψακος, Λαμψάκου, ἡ 31
 Λεοντίνιοι, Λεοντίνων, οἱ 8
 Λέσβος, Λέσβου, ἡ 9
 Λεωνίδας, Λεωνίδου, ὁ 18, 20, 25, 30
 Λήδα, Λήδας, ἡ 17
 Λῆμνος, Λήμνου, ἡ 9
 Λητώ, Λητοῦς, ἡ 7
 Λιβύη, Λιβύης, ἡ 6
 Λυδία, Λυδίας, ἡ 8
 Λύκειον, Λυκείου, τό 24
 Λύκος, Λύκου, ὁ 24
 Λυκούργος, Λυκούργου, ὁ 31
 Λυσάνδρος, Λυσάνδρου, ὁ 31
 Λυσίας, Λυσίου, ὁ 31
 Λύσιππος, Λυσίππου, ὁ 18
 Μαία, Μαίας, ἡ 7
 Μακεδονία, Μακεδονίας, ἡ 9, 27
 Μαραθῶν, Μαραθῶνος, ὁ 23, 30
 Μασσαλία, Μασσαλίας, ἡ 8
 Μέδουσα, Μεδοῦσης, ἡ 1, 4
 Μελίτα, Μελίτης, ἡ 8
 Μελπομένη, Μελπομένης, ἡ 7
 Μενέλαος, Μενελάου, ὁ 18, 29
 Μενoitίος, Μενoitίου, ὁ 7
 Μεσόγειος, Μεσογείου, ἡ 9
 Μεσσήνη, Μεσσήνης, ἡ 8
 Μετίοχος, Μετιόχου, ὁ 17
 Μηδία, Μηδίας, ἡ 25

Μίλητος, Μιλήτου, ἡ 30
 Μίνιος, Μίνιου, ὁ 8
 Μίνως, Μίνως, ὁ 7
 Μινώταυρος, Μινωταύρου, ὁ 1, 4
 Μνημοσύνη, Μνημοσύνης, ἡ 7
 Μυκῆναι, Μυκηῶν, αἱ 29
 Μύκονος, Μυκόνου, ἡ 9
 Μυτιλήνη, Μυτιλήνης, ἡ 9, 25, 26
 Νάξος, Νάξου, ἡ 8, 9
 Νεάπολις, Νεαπόλεως, ἡ 8, 9
 Νεῖλος, Νείλου, ὁ 8
 Νέστωρ, Νέστορος, ὁ 29
 Νέστος, Νέστου, ὁ 9
 Νηλεὺς, Νηλέως, ὁ 29
 Νηρηίδες, Νηρηίδων, αἱ 6
 Νίκη, Νίκης, ἡ 24
 Νύξ, Νυκτός, ἡ 7
 Ξάνθιππος, Ξανθίππου, ὁ 27
 Ξενοφών, Ξενοφώντος, ὁ 31
 Ξέρξης, Ξέρξου, ὁ 30
 Ξούθος, Ξούθου, ὁ 25
 Ὀδύσσεια, Ὀδύσσειας, ἡ 14, 17
 Ὀδυσσεύς, Ὀδυσσέως, ὁ 14, 29
 Ὀλυμπία, Ὀλυμπίας, ἡ 9
 Ὀλυμπος, Ὀλύμπου, ὁ 6
 Ὅμηρος, Ὀμήρου, ὁ 7, 14
 Ὀρφεύς, Ὀρφέως, ὁ 1
 Οὐρανία, Οὐρανίας, ἡ 7
 Οὐρανός, Οὐρανοῦ, ὁ 7
 Πανδώρα, Πανδώρας, ἡ 5, 10
 Πάραλος, Παράλου, ἡ 31
 Παρθενόπη, Παρθενόπης, ἡ 4
 Πάρις, Πάριδος, ὁ 23
 Πάρνης, Πάρνηθος, ἡ 9, 23
 Πάρος, Πάρου, ἡ 9
 Πάτροκλος, Πατρόκλου, ὁ 2, 5
 Πausανίας, Πausανίου, ὁ 31
 Πειραιεύς, Πειραιέως, ὁ 23, 31
 Πεισίστρατος, Πεισιστράτου, ὁ 27
 Πέλλα, Πέλλης, ἡ 9, 18
 Πελοπόννησος, Πελοποννήσου, ἡ 9
 Πεντέλη, Πεντέλης, ἡ 9, 23
 Περικλῆς, Περικλέους, ὁ 24, 27
 Περσεφόνη, Περσεφόνης, ἡ 1, 6
 Πέρση, Πέρσης, ἡ 17
 Περσίς, Περσίδος, ἡ 8, 30

Πήγασος, Πηγάσου, ό 1, 10
 Πηλεύς, Πηλέως, ό 29
 Πινακοθήκη, Πινακοθήκης, ή 24
 Πίνδαρος, Πινδάρου, ό 25
 Πιτυούσαι, Πιτυούσσων, αί 8
 Πλαταιαί, Πλαταιών, αί 30
 Πλάτων, Πλάτωνος, ό 1, 18, 25, 31
 Πλειάδες, Πλειάδων, αί 6
 Πνύξ, Πυκνός, ή 24, 27
 Ποδάργη, Ποδάργης, ή 1, 4
 Πολυκράτης, Πολυκράτου, ό 27
 Πολυμνία, Πολυμνίας, ή 7
 Πολύφημος, Πολυφήμου, ό 1, 4, 14
 Πομπηία, Πομπηίας, ή 8
 Πόντος, Πόντου, ό 7, 8
 Ποσειδών, Ποσειδώνος, ό 6, 14
 Πραξιτέλης, Πραξιτέλους, ό 18
 Πρίαμος, Πριάμου, ό 29
 Προμηθεύς, Προμηθέως, ό 7, 28
 Προπύλαια, Προπυλαίων, τά 24
 Πρωταγόρας, Πρωταγόρου, ό 31
 Πτολεμαῖος, Πτολεμαίου, ό 23
 Πυθαγόρας, Πυθαγόρου, ό 1
 Πύρρα, Πύρρας, ή 7
 'Ρέα, 'Ρέας, ή 7
 'Ρήνος, 'Ρήνου, ό 8
 'Ροδάμανθος, 'Ροδάνανθος, ό 7
 'Ρόδη, 'Ρόδης, ή 8
 'Ρόδος, 'Ρόδου, ή 8, 9
 'Ρώμη, 'Ρώμης, ή 8
 Σαλαμῖς, Σαλαμῖνος, ή 30
 Σάμος, Σάμου, ή 9, 27
 Σαπφώ, Σαπφούς, ή 25, 26
 Σαρπηδών, Σαρπηδόνης, ό 7
 Σείριος, Σειρίου, ό 6
 Σελλασία, Σελλασίας, ή 31
 Σεμέλη, Σεμέλης, ή 7
 Σκαιαί Πύλαι, αί 29

Σικελία, Σικελίας, ή 8
 Σκύλλα, Σκύλλας, ή 6, 17
 Σμύρνη, Σμύρνης, ή 9
 Σούνιον, Σουνίου, τό 23
 • Σούσα, Σούσων, τά 30
 Σπάρτη, Σπάρτης, ή 9, 30
 Στάδιον, Σταδίου, τό 24
 Στύξ, Στυγός, ή 7
 Συράκουσαι, Συρακούσων αί 8
 Συρία, Συρίας, ή 8
 Σφίγξ, Σφιγγός, ή 4, 6, 24
 Σωκράτης, Σωκράτους, ό 17, 18, 25, 28, 31
 Τάρταρος, Ταρτάρου, ό 6
 Τερψιχόρα, Τερψιχόρας, ή 7
 Τηθύς, Τηθύος, ό 7
 Τηλέμαχος, Τηλεμάχου, ό 17
 Τήνος, Τήνου, ή 9
 Τίγρις, Τίγριδος, ό 8
 Τιτάν, Τιτάνος, ό 7
 Τροία, Τροίας, ή 20, 29
 Τύρος, Τύρου, ή 8, 26
 "Υδρα, "Υδρας, ή 1, 4
 'Υμηττός, 'Υμηττού, ό 9, 23
 'Υπατία, 'Υπατίας, ή 2, 5, 16
 Φαληρική Πύλη, Φαληρικῆς Πύλης, ή 24
 Φάληρον, Φαλήρου, τό 23
 Φειδίας, Φειδίου, ό 18, 31
 Φθία, Φθίας, ή 25
 Φίλιππος, Φιλίππου, ό 2, 5, 15
 Φωκίς, Φωκίδος, ή 9
 Χάος, Χάους, τό 7
 Χάρυβδις, Χαρύβδεως, ή 6
 Χείρων, Χείρωνος, ό 1, 4
 Χίμαιρα, Χιμαίρας, ή 1, 4
 Χίος, Χίου, ή 8, 9
 Χλωρίς, Χλωρίδος, ή 29
 'Ωκεανίδες, 'Ωκεανίδων, αί 7
 'Ωκεανός, 'Ωκεανού, ό 6, 9

Antōniō G. Amador cūrante et
Gráficas Alhambra imprimente
hic liber prēlō datus est
Granātae, Kalendīs
Mārtiīs, annō
MMXXIII

